ព្រះ
វិន័យបិដក
និង
សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវិភង្គ ទុតិយភាគ
២

កេវលកណ្ឌ ធីង អនិយតកណ្ឌ

បោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣.ស ២៥៥៨

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកស្កានេះ
ត្រូវទាបថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកដប៉ុន ។

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជាទបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចណៃ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាវង្ស ។ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ។

កែសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឲ្យបកវណ៌អានអេឡិត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំបាទ ស្រុង-ចាន់ណា ។

www.5000-years.org

ព្រះ
វិន័យបិដក ជាភាសាខ្មែរ
និង
សេចក្តីប្រៀបធៀបនឹងវិន័យបិដក
មហាឥសក្ខ ពុទ្ធិយវង្ស

២

តេរសកណ្ឌ និង អនិយតកណ្ឌ

ពោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

៣. ស. ២៤៩៨

ឧទ្ទិសកថា

យើងខ្ញុំ សូមផ្តង់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ ។

ឥឡូវ យើងខ្ញុំអាចជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ ។

ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ ត្រូវបានសូត្រចេញពីជម្រៅដួងចិត្តនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជនជាតិជប៉ុន ។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete collection of "TRIPITAKA" to the Cambodian Buddhists on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ជាទីរាប់អាន !

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាទីគោរព !

គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ត្រូវបាន " ក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក " នៃពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ នៅភ្នំពេញ បកប្រែពីភាសាបាលីមកជាភាសាខ្មែរ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៣០ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយពេល ៣៩ ឆ្នាំ ទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់ ។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ហើយក៏ជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរផងដែរ ។ យើងខ្ញុំ ពុទ្ធសាសនិកជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តរីករាយនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំងមនុស្សជាតិទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព ។

ខ្មែរបានរងសោកនាដកម្មដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏ត្រូវរន្ធត់រាយយ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតពីសេចក្តីទុក្ខសោកដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកផុតពីអំពើយោរយៅ បញ្ចប់គំនុំគុំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីកាព្រះបរមគ្រូ ខិតខំព្យាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ។

ការណ៍ដែលយើងខ្ញុំជូនគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំធ្វើសហប្រតិបត្តិការដើម្បីសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ដើម្បីទុកជាភស្តុតាងនៃចំណងមេត្រីភាព និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុន និងប្រជាជាតិខ្មែរ ។

ថ្ងៃកត្តិកបូរ្ណមី កក្តដា ឆ្នាំ ១៩៩៤

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ

អ្នកតំណាងចាត់ការ Rev. Muchaku Seikyo

ប្រធានការិយាល័យ Rev. Sinohara Eiichi

អ្នកចាត់ការ Rev. Matunaga Zendo Rev. Arima Jitsujo Rev. Ito Yoshimichi
Rev. Watai Keiichi Rev. Sugiya Yoshizumi Rev. Sigeta Shincyo
Rev. Maeda Risyo Rev. Nakajima Kyoshi Mr. Ei Rokusuke

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！
敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1930年から1968年まで、39年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未曾有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗りこえ、瞋りを離れ、怨みを怨し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共々に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年７月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

世話人代表　無着　成恭
事務局長　篠原　鋭一

世話人　松永　然道　有馬　実成
伊藤　佳通　渡井　奎一
杉谷　義純　茂田　真澄
前田　利勝　中島　教之
永　六輔

Acknowledgment

My dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community.

It gives me a great pleasure to learn that the translation of the " Pali Tripitaka " into Cambodian by the " Tripitaka Commission " of the Buddhist Institute, Phnom Penh has been successfully achieved. The project to translate the Tripitaka was launched in 1930 and took 39 years to complete the whole work only in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but is also an important milestone in the history of publication in Cambodia.

Revival and prosperity of Buddhism in Cambodia is the ardent desire of the Japanese Buddhist Community. It is with this spirit that we have completed this important project and want to present the complete work to the Cambodian Buddhist community. It is a present not only to the Buddhist community in Cambodia but also to the Cambodian people and all the peace loving people in the world.

Cambodia experienced the greatest tragedies of modern times and the Cambodian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount this grief and anger, and to forgive and start working again for world peace.

This great work is a symbol of Japanese Buddhist communities resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and a testimony to the friendship between the people.

Join hands in prayer...
July 1994

TRIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE

Project Manager: Rev. Seikyo Muchaku
Secretary General: Rev. Eiichi Sinohara
Management Team:

Rev. Zendo Matunage Rev. Jitsujo Arima Rev. Yoshimichi Ito
Rev. Keiichi Watai Rev. Yoshizumi Sugiya Rev. Shincyo Sigeta
Rev. Risyo Maeda Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

វិនយបិដកមហាវិភង្គ

ទុតិយភាគ

២

តេរសកណ្ឌំ ឆដ្ឋមនិយតកណ្ឌំ

ឥសេវនសុត្តំ

ឯវមេ មយា សុតន្តិ ឥសេវនសុត្តំ

ឆដ្ឋា ឧទ្ទេសំ អាកង្ខន្តិ

បឋមសង្ឃាទិសេសំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា សេយ្យសកោ អនភិរតោ ព្រហ្ម-ចរិយំ ចរតិ ។ សោ តេន កិសោ ហោតិ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិសន្ថតគត្តោ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា ឧបាយិ អាយស្មន្តំ សេយ្យ-សកំ កិសំ លូខំ ទុព្ពណ្ណំ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតំ ធមនិសន្ថតគត្តំ ទិស្វាន អាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ-ឯតទវោច កិស្ស ត្វំ អាវុសោ សេយ្យសក កិសោ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ធមនិ-សន្ថតគត្តោ កច្ចិ នោ ត្វំ អាវុសោ សេយ្យសក

ឥតិវុត្តក

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះ សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ សិក្ខាបទនេះមកកាន់ខ្ញុំទេ(១) ។

សង្ឃាទិសេសទី ១

[១] *សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ សេយ្យសកកិក្ខុ ដ៏មានអាយុ មិនត្រេកអរនឹងប្រតិ្តព្រហ្មចរិយធម៌ (បង់សឹក) ។ ដោយហេតុនោះ សេយ្យសកកិក្ខុក៏ទៅជាស្ទាំងស្គមមានសម្បុរអាប់អន់ កើតមានពេគស្គមលឿងស្វេតស្ទាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ ។ ឧទាយិត្ថេរ(២) ដ៏មានអាយុឃើញសេយ្យសកកិក្ខុដ៏មានអាយុស្ទាំងស្គម មានសម្បុរអាប់អន់កើតមានពេគស្គមលឿងស្វេតស្ទាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ លុះឃើញហើយទើបសួរសេយ្យសកកិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោសេយ្យសក ហេតុអ្វី បានជាលោកស្ទាំងស្គមមានសម្បុរអាប់អន់កើតមានពេគស្គមលឿងស្វេតស្ទាំង មានខ្លួនរោមដោយសរសៃ (ដូច្នេះ) ម្នាលអាវុសោសេយ្យសក*

---

១ បាឡីដែលសំដែងឡើងទុកជាគោលដើមនៃសិក្ខាបទ ហៅថា ឧទ្ទេស ។ ២ អដ្ឋកថាពន្យល់សេចក្តីថា ឧទាយិត្ថេរនេះជាឧបដ្ឋាយ៍របស់សេយ្យសកភិក្ខុ ។

อนภิรตោ [ព្រហ្មចរិយំ ចរសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។
តេនហិ តំ អាវុសោ សេយ្យសកេ យាវទត្ថំ ភុញ្ជ
យាវទត្ថំ សុប យាវទត្ថំ ឧទាយ យាវទត្ថំ ភុញ្ជិត្វា
យាវទត្ថំ សុបិត្វា យាវទត្ថំ ឧទាយិត្វា យថា តេ
អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតិ តថា តេ ចិត្តំ អនុទ្ធំសេតិ តថា
តេ ចិត្តេន ឧបក្កមិត្វា អសុចិំ មោចេហីតិ ។ កិន្តុ
ខោ អាវុសោ តេ ឯវំ តេ ឯវំ តេ តុន្តិ ។ អាមាវុសោ
អហំ ឯវំ ឯវំ(១) តេ ភវេមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា សេយ្យ-
សកោ យាវទត្ថំ ភុញ្ជិ យាវទត្ថំ សុបិ យាវទត្ថំ ឧទាយិ
យាវទត្ថំ ភុញ្ជិត្វា យាវទត្ថំ សុបិត្វា យាវទត្ថំ ឧទាយិត្វា
យថា អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតិ តថា ចិត្តំ អនុទ្ធំសេតិ តថា
តេ ចិត្តេន ឧបក្កមិត្វា អសុចិំ មោចេតិ(២) ។ អថខោ អាយ-
ស្មា សេយ្យសកោ អបរេន សមយេន វស្សាកា អហោសិ
បីតិ[ទ្ធិយោ(៣) បសន្នមុខវណ្ណោ វិប្បសន្នឆវិវណ្ណោ ។ អ-
ថខោ អាយស្មតោ សេយ្យសកស្ស សហាយកា ភិក្ខូ
អាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ ឯតទវោចុំ បុព្ពេ ខោ តំ អាវុ-
សោ សេយ្យសក កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្ពណ្ណោ

---

๑ ម. ឯវំ ។ ๒ ម. មោចេសិ ។ ๓ ម. បីណិ[ទ្ធិយោ ។

លោកមិនត្រេកអរនឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ឬអ្វី ។ សេយ្យសកកិកុឆ្លើយ
ថា ករុណា អាវុសោ ។ ខ។ ថាយ៉ាក៏បង្គាប់ថា ម្នាលអាវុសោសេយ្យសក
បើដូច្នោះ លោកចូរធាន់ឲ្យឆ្អែតសិនឲ្យស្កប់ស្រេចឲ្យពេញចំណង់ទៅ លុះ
ដល់ធាន់ឆ្អែតសិនស្កប់ស្រេចពេញចំណង់ហើយ កាលណាបើសេចក្តី
អផ្សុកកើតមានដល់លោក ភាគច្រើបសង្កត់ចិត្តលោក លោកចូរព្យាយាម
ដោយដៃញុំាងទឹកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងកាលនោះចុះ។ ទើបសេយ្យសក-
កិកុសួរថា ម្នាលអាវុសោ កិរិយាដែលសមណធ្វើយ៉ាងហ្នឹងគួរដែរឬ ។
ខ។ ថាយធ្វើយថា ករុណា អាវុសោ ទុកជាខ្ញុំក៏ធ្វើយ៉ាងហ្នឹងដែរ ។ លំដាប់ត
ពីនោះមក សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏ធាន់ចាល់តែឆ្អែត សិនចាល់តែស្កប់
ស្រេចាល់តែពេញចំណង់ លុះដល់ធាន់ឆ្អែត សិនស្កប់ស្រេចពេញចំណង់
ហើយ កាលណាសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង ភាគច្រើបសង្កត់ចិត្ត ក៏ព្យាយាម
ដោយដៃញុំាងទឹកអសុចិឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងកាលនោះ ។ គ្រានមកសេយ្យ-
សកកិកុក៏ត្រឡប់ជាមានសម្បុរមានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខ
ស្រស់បស់ មានសម្បុរស្បែកដ៏ផូរផង់ឡើងវិញ ។ គ្រានោះពួកកិកុដែល
ជាសំឡាញ់របស់សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏សួរសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា
ម្នាលអាវុសោសេយ្យសក កាលពីដើមលោកស្គាំងស្គម មានសម្បុរអាប់អន់

ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ឧទរំ សន្ថតតត្តោ សោធាបេំ
អំ ឯតរហិ វណ្ណភ បីឧំ ទ្វិន្នំ យោ[1] បសន្នមុខវណ្ណោ
វិប្បសន្នច្ឆវិវណ្ណោ កិន្នុ ខោ តំ អាវុសោ សេយ្យ-
សក កេសច្ឆំ កកវេសីតិ ។ ឧ ខោ អហំ អាវុសោ
កេសច្ឆំ កកវេមិ អបិចាហំ យាវឧតំ កុញ្ញមិ យាវឧតំ
សុចាមិ យាវឧតំ ឧហាយាមិ យាវឧតំ កុញ្ជិត្វា យាវឧតំ
សុបិត្វា យាវឧតំ ឧហាយិត្វា យថា មេ អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតិ
ឯតោ ចិតំ អនុទ្ធំសេតិ តថា ហាត្តេន ឧបក្កមិត្វា អសុចឹ
មោចេមីតិ ។ កឹ បន តំ អាវុសោ សេយ្យសក យេនេវ
ហាត្តេន សង្ខានេយ្យំ កុញ្ញសិ តេនេវ ហាត្តេន ឧបក្កមិត្វា
អសុចឹ មោចេសីតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ កិក្ខូ
អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ
ហិ នាម អាយស្មា សេយ្យសកោ ហាត្តេន ឧបក្កមិត្វា
អសុចឹ មោចេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ កិក្ខូ អាយស្មន្តំ
សេយ្យសកំ អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា កតវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ

---

๑ ម. បិណិន្ទ្រិយោ ។

តើតទៅជាភេគស្តមលឿងស្វេកស្វាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ ឥឡូវ
នេះលោកមានសម្បុរ មានឥន្ទ្រិយពេញលេញ មានសម្បុរមុខស្រស់ថ្លា
មានសម្បុរស្បែកផូរផង់ឡើងវិញ លោកបានឆ្លើយថាំអ្វី (ធាន់) អាវុសោ-
សេយ្យសក ។ សេយ្យសកកិក្ខុឆ្លើយតបថា ម្នាលអាវុសោ ចាំងឡាយ ខ្ញុំ
គ្មានឆ្លើយថាំអ្វី (ធាន់) ទេ តែខ្ញុំបានធាន់ឆ្អែតសិងស្កប់ស្រែង់តែពេញចំណង់
លុះបានធាន់ឆ្អែតសិងស្កប់ស្រែង់តែពេញចំណង់ហើយ កាលណាសេចក្តី
អផ្សុកតើតឡើង ពួកគ្រូបសង្កត់ចិត្តខ្ញុំ។ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយ
ដៃក្នុងកាលនោះ ។ ទើបពួកកិក្ខុជាសំឡាញ់សួរថា ម្នាលអាវុសោសេយ្យ-
សក លោកទទួលបរិភោគនូវបង់ដែលគេឲ្យដោយសទ្ធា ដោយដៃណា
លោកព្យាយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃនោះឯង ថ្នាំអ្វី ។ សេយ្យសក
ឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ ចាំងឡាយ ពិតដូច្នោះឯង ។ កិក្ខុចាំងឡាយណា
ដែលជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ កិក្ខុចាំងនោះ ក៏ពោលទោសគ្នុះ
តិះដៀលថា ហេតុអ្វីបានជា សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ព្យាយាមបញ្ចេញទឹក
អសុចិដោយដៃ (ដូច្នោះ) ។ គ្រានោះ ពួកកិក្ខុចាំងនោះក៏តិះដៀលសេយ្យ-
សកដ៏មានអាយុ ដោយអនេកបរិយាយហើយ បានក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ អាស្រ័យហេតុនេះ

ฯ๓สฺ๊ ปกาเรณ กิกฺขุสงฺฆ์ สณฺฐาเปตฺวา อา-
ยสฺมนฺตๆ เยฺยสกๆ ปฏิปุจฺฉ สงฺฆ์ กิเร ตุมฺเห เยฺย-
สกา ติตฺถิเย อุปสงฺกมิตฺวา อสุจิ เมาเจสีติ ฯ
สงฺฆ์ กงฺขติ ฯ ยิสฺเสาหิ ภิกฺขเว กงฺขา อนนุจฺฉวิกๆ
เมาเยปุริส อนนุโลมิกๆ อปฺปฏิรูป์ อสฺสามณกๆ
อกปฺปิย์ อการณีย์ กงฺขิ ติ ฉาม ตุมฺเห เมา-
เยปุริส ติตฺถิเย อุปสงฺกมิตฺวา อสุจิ เมาเจสฺสสิ
ติ มยา เมาเยปุริส อเนกปริยาเยน วิภายิ
ฉมฺเห เนสิโต เต สภายิ วิสฺสาเชตายิ ฉมฺเห
เนสิโต เต สาเชตายิ อนุฏฺฐาปนายิ ฉมฺเห
เนสิโต เต สาฏฺฐาปนายิ ตตฺถ ฉาม ตุมฺเห เมา-
เยปุริส มยา วิภายิ ฉมฺเห เนสิโต สภายิ
เจเตสฺสสิ วิสฺสาเชตายิ ฉมฺเห เนสิโต สาเช-
ตายิ เจเตสฺสสิ อนุฏฺฐาปนายิ ฉมฺเห เนสิโต

អាស្រ័យដំណើរនេះ ទ្រង់ត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះ
ភៅសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា ម្នាលសេយ្យសក បានឮថាអ្នកឯងឆ្កាំ-
យាមញ៉ាំងទឹកអសុចិឲ្យហូរចេញដោយដៃមែនឬ ។ សេយ្យសកទូលតប
ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏ចានជោតទ្រង់
តិះដៀលថា ម្នាលបុរសឥតអំពើ កម្មនុ៎ះមិនសមគួរ មិនត្រូវដំនង មិនត្រូវ
ប្រពៃ មិនមែនជារបស់សមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ ម្នាលមោឃ-
បុរស ហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងឆ្កាំយាមបញ្ចេញទឹកអសុចិដោយដៃ (ដូច្នោះ)
ម្នាលមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន
(សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាកពាគ មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយពាគទេ ធម៌
ដែលតថាគតសំដែងហើយដើម្បីឲ្យប្រាសចាកគ្រឿងប្រកប មិនមែនដើម្បី
គ្រឿងប្រកបទេ ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដើម្បីឲ្យប្រាសចាកសេចក្តី
ប្រកាន់មាំ មិនមែនដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំទេ (ដូច្នេះ) មិនមែនឬ ម្នាល
មោឃបុរស កាលបើធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យ
ប្រាសចាកពាគ អ្នកឯងបែរជារិះគិតត្រង់ធម៌នោះដើម្បីប្រកបដោយពាគទៅ
វិញ កាលបើធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដើម្បីឲ្យប្រាសចាកគ្រឿងប្រ-
កបអ្នកឯងបែរជារិះគិតដើម្បីគ្រឿងប្រកបវិញ កាលបើធម៌ដែលតថាគត

សេខុទាធានាយ ចេតេសប្បសិ ឧន្តុ មយា មោឃ-
បុរិស អនេកបរិយាយេន វាកវិវាកាយ ឆម្ភោ
ទេសិតោ មធនិម្មទនាយ បិទាសវិនយាយ អាលយ-
សមុក្ឃាតាយ វដ្ដបច្ឆេទាយ តណ្ហាក្ខយាយ
វិរាគាយ និរោធាយ និព្ពានាយ ឆម្ភោ ទេសិតោ
ឧន្តុ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន
តាមានំ បហានំ អក្ខាតំ តាមសញ្ញានំ បរិញ្ញា
អក្ខាតា តាមបិទាសានំ បដិវិនយោ អក្ខាតោ តាម
វិតក្កានំ សមុក្ឃាតោ អក្ខាតោ តាមបរិទ្យាហានំ
វូបសមោ អក្ខាតោ ទេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ
វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភាវាយ អថ-
ខ្វេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានញ្ចេវ អប្បសាទាយ

សំដែងហើយដើម្បីឲ្យជ្រាបសាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ អ្នកឯងដ៏បៃតង៍តែង ដើម្បីប្រកបដោយសេចក្តីប្រកាន់មាំវិញ ម្នាលមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ) ដើម្បីនឿយណាយចាកវដ្ត: ដើម្បីញុំាញីនូវសេចក្តីស្រេកឆ ដើម្បីបន្ទោបង់នូវសេចក្តីស្រេក ដើម្បីដកអំលើងនូវសេចក្តីអាល័យ ដើម្បីកាត់ផ្តាច់នូវវដ្ត ដើម្បីឲ្យអស់ទៅនៃតណ្ហា ដើម្បីឲ្យជ្រាបសាកវដ្ត: ដើម្បីកិរិយារលត់ ដើម្បីនិព្វាន (ដូច្នេះ) មិនមែនឬ ម្នាលមោឃបុរស កិរិយាលះបង់នូវកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ កិរិយាកំណត់ដឹងនូវសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាបន្ទោបង់នូវសេចក្តីស្រេកក្នុងកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយាដកអំលើងនូវកាមវិតក្កទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ កិរិយារម្ងាប់បង់នូវសេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាមទាំងឡាយ តថាគតបានសំដែងហើយ មិនមែនឬ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនុ៎ះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា (នោះ) ទេ មិនមែននាំឲ្យរឹងតឹងតែជ្រះថ្លាឡើងដល់ជនទាំងឡាយដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ) ទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើរបស់អ្នកឯងនុ៎ះ បានតែខាងនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនខ្លះដែលមិនទាន់

បសង្ខានញ្ច ឯកច្ចានំ អញ្ញថត្តាយាតិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ អនេកបរិយាយេន តិរហិត្វា ទុព្ភរតាយ ទុប្បោសតាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន តិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ទិសេយ្យាថ សញ្ចេតនិកា សុក្កវិសដ្ឋិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ ភគវតា តិក្ខិតំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[២] តេន ខោ បន សមយេន តិក្ខ បណ្ឌិតានិ កោដ្ឋានិ ភុញ្ជិត្វា មុដ្ឋស្សតី អសម្បជានា និទ្ទំ ឱក្កមន្តិ ។ តេសំ មុដ្ឋស្សតីនំ អសម្បជានានំ និទ្ទំ ឱក្កមន្តានំ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ ។ តេសំ ភុក្ភុច្ចំ អហោសិ ភគវតា សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ សញ្ចេតនិកា សុក្កវិសដ្ឋិ សង្ឃាទិសេសោតិ អម្ហាកញ្ច សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចតិ[1] អត្ថិ ចេត្ថ ចេតនា ឧបលព្ភតិ[2] កិច្ចិ នុ ខោ មយំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិំ អាបជ្ជាតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

---

១ ម. មុច្ចី ។ ២ ម. លព្ភ ។

មានសេចក្តីជ្រះថ្លា នាំឲ្យកាយមាយសោយចិត្តចាត់សេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនពួកខ្លះដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ) ប៉ុណ្ណោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលសេយ្យសកតិក្ខុដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងទោសនៃកោសជ្ជដែលជាហេតុនាំឲ្យគេចិញ្ចឹមបីបាច់រក្សាបានដោយកម្រ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមានចិត្តក្លែងញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃាទិសេស ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះឯង ។

[២] សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានធាន់បណ្តែតគោជនទាំងឡាយ ហើយក្តៅស្មារតីមិនដាំងខ្លួនសិងលក់ទៅ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងនោះកំពុងតែក្តៅស្មារតីមិនដាំងខ្លួនសិងលក់ ទឹកអសុចិក៏ឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យដូច្នេះថា សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុក្លែងញាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃាទិសេស ក៏ទឹកអសុចិរបស់យើងទាំងឡាយឃ្លាតចេញដោយយល់សប្តិ ឯចេតនាក៏មានក្នុងកាលដែលយល់សប្តិនោះដែរ យើងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដាំង ។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

អត្ថេសា កិក្ខវេ ចេតនា សា ច ខោ អញ្ញេបាវិកាតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សញ្ចេតនិកា សុក្កវិសដ្ឋិ អញ្ញត្រ សុបិនន្តា សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[៣] សញ្ចេតនិកាតិ ជានន្តោ សញ្ជានន្តោ ចេច្ច អភិវីតរិត្វា វីតិក្កមោ ។ សុក្កន្តិ ទស សុក្កានិ នីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឯឧរតំ តក្កវណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ខីរវណ្ណំ ឧជិវណ្ណំ សប្បិវណ្ណំ ។ វិសដ្ឋីតិ ឋានា[1] ចាវនា ឧប្បត្តិ វិសដ្ឋីតិ ។ អញ្ញត្រ សុបិនន្តាតិ ឋបេត្វា សុបិនន្តំ ។

---

๑ ន. ម. ឋានេ ។

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុខាំងឡាយ ចេតនានោះមានមែន ប៉ុន្តែចេតនានោះជាអព្យោហារិកា(១) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អាស្រ័យដំណើរនេះជាហេតុ អាស្រ័យដំណើរនេះជាទីតាំង ទើបទ្រង់សំដែងធម្មកថាហើយត្រាស់ហៅកិកុខាំងឡាយមកថា ។ បេ ។ ម្នាលកិកុខាំងឡាយ អ្នកខាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិកុក្លែងញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃាទិសេស លើកលែងតែយល់សប្តិ ។

[៣] ត្រង់ពាក្យថា កិកុក្លែង សេចក្តីថា កិកុកំពុងដឹង កំពុងចាំ ប្រាស់ហើយក្លែងបំពានធ្វើឲ្យកន្ធង ។ ត្រង់ពាក្យថា ទឹកសុក្ក សេចក្តីថា ទឹកសុក្កមាន ១០ យ៉ាង គឺទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ១ ទឹកសុក្កពណ៌លឿង ១ ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ១ ទឹកសុក្កពណ៌ស ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ១ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះហ្ការ ១ ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យឃ្លាតចេញ សេចក្តីថា ឲ្យកន្លែកឃ្លាតចេញចាកទីកន្ធង (ដើម) តថាគតហៅថា ឲ្យឃ្លាតចេញ ។ ត្រង់ពាក្យថា លើកលែងតែយល់សប្តិ (នោះ) សេចក្តីថា លៀវលែងតែយល់សប្តិ ។

---

១ អព្យោហារិកា ប្រែថា មិនប្រកបដោយវោហារ គឺថា មិនប្រកបដោយហេតុដែលគួរនិយាយបានឡើយ ឬថា មិនមែនជាហេតុឲ្យទាស់ទុសនឹងបញ្ញត្តិណាមួយឡើយ ។

សង្ឃាធិសេសោតិ សង្ឃោ វ តស្ស អាបត្តិយា បរិវាសំ ទេតិ ម្ូលាយ បដិកស្សតិ មានត្តំ ទេតិ អព្ភេតិ ន សម្ពហុលា ន ឯកបុគ្គលោ តេន វុច្ចតិ សង្ឃាធិសេសោតិ ។ តស្សេវ អាបត្តិនិ-កាយស្ស ឆាទកម្ំ អធិវចនំ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាធិ-សេសោតិ ។

[៤] អជ្ឈត្តវ្ហេ មោចេតិ ពហិទ្ធាវ្ហេ មោ-ចេតិ អជ្ឈត្តពហិទ្ធាវ្ហេ មោចេតិ អាកាសេ កដឹ កម្បេន្តោ មោចេតិ ភក្ខបត្តម្ហេ មោចេតិ វច្ចបត្តម្ហេ មោចេតិ បស្សាវបត្តម្ហេ មោចេតិ ភក្ខ-បត្តម្ហេ មោចេតិ ខុទ្ទាលិន្ទបញ្ញាណកទន្តបត្តម្ហេ មោ-ចេតិ អាកេកច្ឆាយ មោចេតិ សុខច្ឆាយ មោចេតិ

ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស (នោះ) សេចក្តីថា សង្ឃតែម្យ៉ាងដែលឲ្យ
ខ្ជូរបរិវាសគ្រោះអាបត្តិនោះ ត្រឡប់ស្មើរើចាកមូលាបត្តិ ឲ្យខ្ជូរមានត្ត ឲ្យ
ខ្ជូរអព្ភាន មិនមែនកិកុគ្រប់ចំនួនរូប មិនមែនបុគ្គលតែ ១ រូប ព្រោះហេតុនោះ
ចានជាតថាគតហៅថា សង្ឃាទិសេស ។ ម្យ៉ាងទៀតថា ជានាមកម្ម
គឺថាជាឈ្មោះរបស់កងអាបត្តិនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ ចានជាហៅថា
សង្ឃាទិសេស ។

[៤] កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបខាងក្នុង (អវយវៈខនឯង)
កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបខាងក្រៅ (អវយវៈអ្នកដទៃ) កិកុញ៉ាំង
ទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបខាងក្នុងទំងរូបខាងក្រៅ កិកុធ្វើបង្កើះឲ្យញាក់ក្នុង
អាកាសញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះ
សេចក្តីខុបគ្គម្ភដោយពាគ កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តី
ខុបគ្គម្ភដោយល្ងក់ កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីខុបគ្គម្ភ
ដោយមូត្រ កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីខុបគ្គម្ភដោយ
ខ្យល់ កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីខុបគ្គម្ភដោយដង្កូវ
រមាស់ពោល កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍មិនឲ្យមាន
ពោគ កិកុញ៉ាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យចានសេចក្តីសុខ

កេសច្ឆេទ្ទាយ មោចេតិ នាខច្ឆេទ្ទាយ មោចេតិ បុញ្ញត្ថាយ
មោចេតិ យញ្ញត្ថាយ មោចេតិ សគ្គត្ថាយ មោចេតិ
វិជត្ថាយ មោចេតិ វិបំសត្ថាយ មោចេតិ ទវត្ថាយ
មោចេតិ ឆិលំ មោចេតិ ជីតកំ មោចេតិ លោហិតកំ
មោចេតិ ឯឝាតំ មោចេតិ តក្កវណ្ណំ មោចេតិ ឧក-
វណ្ណំ មោចេតិ តេលវណ្ណំ មោចេតិ ខីរវណ្ណំ មោចេតិ
ឧធិវណ្ណំ មោចេតិ សប្បិវណ្ណំ មោចេតិ ។

[៥] អជ្ឈត្តរូបេតិ អជ្ឈត្តំ ឧបាធិន្នរូបេ ។ ពហិទ្ធា-
រូបេតិ ពហិទ្ធា ឧបាធិន្នេ ឯ អនុបាធិន្នេ ឯ ។

កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីត្រៃវការដោយកេសដ្ឋៈ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទាន កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជា កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ស្នានសួគ៌ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បងមើល កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កឲ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលេង កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌លឿងឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ត្រហមឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌សឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែងឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឲ្យឃ្លាតចេញ កិកុញ្ជាំងទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លាឲ្យឃ្លាតចេញ ។

(៥) ត្រង់ពាក្យថា កុដ្ឋរូបខាងក្នុង សេចក្តីថា កុដ្ឋរូបដែលមានវិញ្ញាណចូលទៅអាស្រ័យនៅជាខាងក្នុង ។ ត្រង់ពាក្យថា កុដ្ឋរូបខាងក្រៅ សេចក្តីថា កុដ្ឋរូបដែលមានវិញ្ញាណក្តី កុដ្ឋរូបដែលឥតវិញ្ញាណក្តីជាខាងក្រៅ ។

អដ្ឋង្គតេ ពហិទ្ធារូបេតំ តទុភយេ ។ អាកាសេ កតំ កម្មេ-
កម្មេ្លតំ អាកាសេ ឋិយមត្តស្ស អដ្ឋជាតំ កម្ម-
ឆិយំ ហោតិ ។ ឥត្ថូបត្តម្ភេតិ ឥតរេន បរិច្ឆិតស្ស
អដ្ឋជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។ វច្ចូបត្តម្ភេតិ វច្ចេន
បរិច្ឆិតស្ស អដ្ឋជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។ បស្សាវូបត្តម្ភេតិ
បស្សាវេន បរិច្ឆិតស្ស អដ្ឋជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។
ឥត្ថូបត្តម្ភេតិ ឥតរេន បរិច្ឆិតស្ស អដ្ឋជាតំ កម្មនិយំ
ហោតិ ។ ឧច្ចាលិង្គបណ្ណាឥតរូបត្តម្ភេតិ ឧច្ចាលិង្គបណ្ណ-
ណាឥតរេន បរិច្ឆិតស្ស អដ្ឋជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ ។
អាវេឡ្លាយាតិ អាវេឡោ ភវិស្សាមីតិ ។ សុទ្ធ-
យាតិ សុទ្ធំ វេឌនំ ឧប្បាទេស្សាមីតិ ។ ភេសជ្ជាយាតិ

ត្រង់ពាក្យថា ក្នុងរូបខាងក្នុងនឹងរូបខាងក្រៅ សេចក្តីថា ក្នុងរូបទាំង ២ នោះ ។ ត្រង់ពាក្យថា ធ្វើបង្កើះឲ្យញ័រក្នុងអាកាស សេចក្តីថា អង្គជាតរបស់កិកុដែលកំពុងព្យាយាមទៅកាន់អាកាស ក៏ជាអាយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយពាគៈ សេចក្តីថា អង្គជាតរបស់កិកុដែលពាគៈបៀតបៀនហើយ ជាអាយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយលាមក សេចក្តីថា អង្គជាតរបស់កិកុដែលលាមកបៀតបៀនហើយ ជាអាយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយមូត្រ សេចក្តីថា អង្គជាតរបស់កិកុដែលមូត្របៀតបៀនហើយ ជាអាយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយខ្យល់ សេចក្តីថា អង្គជាតរបស់កិកុដែលខ្យល់ចក់ត្រូវហើយ ជាអាយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ព្រោះសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយជង្គីរមាស់ពោល សេចក្តីថា អង្គជាតរបស់កិកុដែលជង្គីរមាស់ពោលបៀតបៀនហើយ ជាអាយវៈគួរដល់កម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍មិនឲ្យមានពោគ សេចក្តីថា កិកុគិតថា អញនឹងជាអ្នកមិនមានពោគ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យបានសេចក្តីសុខ សេចក្តីថា កិកុគិតថា អញនឹងញុំាងសុខវេទនាឲ្យកើតទ្បើង ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ សេចក្តីថា

កេសញ្ចិ ភវិស្សតីតិ ។ ទានត្ថាយាតិ ទានំ ទស្សាមីតិ ។ បុញ្ញត្ថាយាតិ បុញ្ញំ ភវិស្សតីតិ ។ យញ្ញត្ថាយាតិ យញ្ញំ យដ្ឋិស្សាមីតិ ។ សក្ខត្ថាយាតិ សក្ខិំ កមិស្សា-មីតិ ។ វីឝត្ថាយាតិ វីឝំ ភវិស្សតីតិ ។ វីមំសត្ថាយាតិ វីមំសិស្សាមិ(๑) ឯវំ ភវិស្សតិ បីតកំ ភវិស្សតិ លោហិ-តកំ ភវិស្សតិ ឱទាតំ ភវិស្សតិ ។ បេ ។ សម្បវង្កាំ ភវិស្សតីតិ ។ ឥត្ថត្ថាយាតិ ឥត្ថត្តូបបត្តិយា ។

[๖] អជ្ឈត្តរូបេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ពហិទ្ធារូបេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អជ្ឈត្តពហិទ្ធារូបេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

---

๑ ឧ. ម. យោគ្គកេសុ អយំ ឃាលោ ឥ បញ្ញាយតិ ។

កិកុគិតថា ទឹកសុក្កនេះនឹងបានជាថ្នាំ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទាន សេចក្តីថា កិកុគិតថា អញនឹងឲ្យទឹកសុក្កជាទាន ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ សេចក្តីថា កិកុគិតថា ទឹកសុក្កនេះនឹងជាបុណ្យ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជា សេចក្តីថា កិកុគាំងចិត្តថា អញនឹងបូជាទឹកសុក្កជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ស្ថានសួគ៌ សេចក្តីថា កិកុគិតថា អញនឹងទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ សេចក្តីថា កិកុគិតថា ទឹកសុក្កនេះនឹងជាពូជ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលាងមើល សេចក្តីថា កិកុគិតថា អញនឹងលាងមើល ទឹកសុក្កនេះនឹងជាពណ៌ខៀវ នឹងជាពណ៌លឿង នឹងជាពណ៌ក្រហម នឹងជាពណ៌ស ។ បេ ។ ទឹកសុក្កនេះនឹងជាពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលេង សេចក្តីថា កិកុមានបំណងកន្ត្តការលេង ។

[๖] កិកុគិតចំពោះរូបខាងក្នុង ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិតចំពោះរូបខាងក្រៅ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិតចំពោះរូបខាងក្នុងនឹងរូបខាងក្រៅ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាកាសេ កតំ កម្មវាចា
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ភក្ខបត្តម្ហេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
ទិសេសស្ស ។ វច្ចបត្តម្ហេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បស្សាវបត្តម្ហេ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ឯកូបត្តម្ហេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
ទិសេសស្ស ។ ឧច្ចាលិង្គបណ្ណាកតទ្ធបត្តម្ហេ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
អាភេក្ខត្តាយ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុខត្តាយ ។បេ។ កេសជ្ជត្តាយ
ពាធត្តាយ បុញ្ញត្តាយ យញ្ញត្តាយ សគ្គត្តាយ វិជត្តាយ
វិមំសត្តាយ នវត្តាយ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតនឹងធ្វើចង្កេះឲ្យញ័រទៅកងអាកាស ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតកងសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយភាគៈ ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតកងសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយលាមក ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតកងសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយមូត្រ ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតកងសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយខ្យល់ ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតកងសេចក្តីឧបត្តម្ភដោយសត្វដង្កូវរមាស់ពេល ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតដើម្បីប្រយោជន៍មិនឲ្យមានរោគ ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិតដើម្បីប្រយោជន៍ឲ្យបានសេចក្តីសុខ ។ បេ ។ ដើម្បីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទាន ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ស្ថានសួគ៌ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពួជ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលួងមើល ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលេង ក៏ពាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្វាតចេញ

อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ฉ ลหุกา ปาจิตฺติยา ปาฏิเทสนียา ทุกฺกฏา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ปาตกา เถยฺยสตฺถกา ปิตาวณฺณา มาตาวณฺณา ภาตาวณฺณา ภคินีวณฺณา ธีตาวณฺณา ปาปาวณฺณา ปาปสหายกาวณฺณา ปาจิตฺติยา ปาฏิเทสนียา ทุกฺกฏา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

สุทฺธกปาจิตฺติยกณฺฑวณฺณนา นิฏฺฐิตา ฯ

[๗] อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาจิตฺติยา ปาฏิเทสนียา ทุกฺกฏา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา เถยฺยสตฺถกา ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาปสหายกา ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาปาจารา ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาปาจารสหายกา ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาปาชีวา ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาปาชีวสหายกา ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาปวิตกฺกา ฯ อาเวณิกปาฏิปุคฺคลิกา ปาปวิตกฺกสหายกา ปาจิตฺติยา ปาฏิเทสนียา ทุกฺกฏา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(๑)
ปกิณฺณกกณฺฑวณฺณนา นิฏฺฐิตา ฯ

---

๑ ม. ย. ปกิณฺณกสฺส ฯ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម
ខាល់តែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ចំពោះ
ទឹកសុក្កពណ៌លឿង ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ស
ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរខ្មៅពពុះ ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក
ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេង ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ចំពោះទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា
ក៏ព្យាយាម ខាល់តែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

បទភាជនីយសុទ្ធិក ចប់ ។

[៧] កិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ នឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ ក៏ព្យា-
យាម ខាល់តែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត
ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ នឹងដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ នឹង
ដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ នឹងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីមិន
ឲ្យមានភេគ នឹងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ នឹងដើម្បី
ស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ នឹងដើម្បីជាពួជ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមាន
ភេគ នឹងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ នឹងដើម្បីការលេង
ក៏ព្យាយាម ខាល់តែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ខណ្ឌចក្កមានមូល ๑ ចប់ ។

[៨] សុខត្តញ្ច កេសញ្ចត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុខត្តញ្ច ទាឍត្តញ្ច ។ សុខត្តញ្ច បុញ្ញត្តញ្ច ។ សុខត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច ។ សុខត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច ។ សុខត្តញ្ច រជ្ជត្តញ្ច ។ សុខត្តញ្ច រិមំសត្តញ្ច ។ សុខត្តញ្ច ឋានត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុខត្តញ្ច អាភោគ្យត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[៩] កេសញ្ចត្តញ្ច ទាឍត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កេសញ្ចត្តញ្ច បុញ្ញត្តញ្ច ។ កេសញ្ចត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច ។ កេសញ្ចត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច ។ កេសញ្ចត្តញ្ច រជ្ជត្តញ្ច ។ កេសញ្ចត្តញ្ច រិមំសត្តញ្ច ។ កេសញ្ចត្តញ្ច ឋានត្តញ្ច ។ កេសញ្ចត្តញ្ច អាភោគ្យត្តញ្ច ។ កេសញ្ចត្តញ្ច សុខត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[๘] កិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីជាកេសដ្ឋ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីស្នានសួគ៌ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីការលេង ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[៩] កិក្ខុគិត ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីស្នានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាកេសដ្ឋ ទើងដើម្បីសេចក្តីសុខ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិ-សង្ឃាទិសេស ។

[๑๐] ឆាឧត្តញ្ច បុញ្ញត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆាឧត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច ។ ឆាឧត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច ។ ឆាឧត្តញ្ច វីឆត្តញ្ច ។ ឆាឧត្តញ្ច វិមំសត្តញ្ច ។ ឆាឧត្តញ្ច ឧរត្តញ្ច ។ ឆាឧត្តញ្ច អារោគ្យត្តញ្ច ។ ឆាឧត្តញ្ច សុខត្តញ្ច ។ ឆាឧត្តញ្ច កេសឆត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[๑๑] បុញ្ញត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុញ្ញត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច វីឆត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច វិមំសត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច ឧរត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច អារោគ្យត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច សុខត្តញ្ច ។ បុញ្ញត្តញ្ច កេសឆត្តញ្ច ។ យញ្ញត្តញ្ច ឆាឧត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[๑๒] យញ្ញត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១០] កិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីជាបុណ្យ ក៏ព្យាយោម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីស្នានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីជាពួជ ។ ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីមិនឲ្យមានកេត ។ ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាទាន ទើងដើម្បីជាកេសជ្ជ ក៏ព្យាយាម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១១] កិក្ខុគិត ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ក៏ព្យាយោម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីស្នានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីជាពួជ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីមិនឲ្យមានកេត ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីជាកេសជ្ជ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទើងដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១២] កិក្ខុគិត ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ទើងដើម្បីស្នានសួគ៌ ក៏ព្យាយាម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

យញ្ញតញ្ច វិដតញ្ច ។ យញ្ញតញ្ច វិមំសតញ្ច ។ យញ្ញតញ្ច ឧរតញ្ច ។ យញ្ញតញ្ច អារោក្យតញ្ច ។ យញ្ញតញ្ច សុខតញ្ច ។ យញ្ញតញ្ច កេសដ្ឋតញ្ច ។ យញ្ញតញ្ច ធានតញ្ច ។ យញ្ញតញ្ច បុញ្ញតញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[๑๓] សក្កតញ្ច វិដតញ្ច ។ សក្កតញ្ច វិមំសតញ្ច ។ សក្កតញ្ច ឧរតញ្ច ។ សក្កតញ្ច អារោក្យតញ្ច ។ សក្កតញ្ច សុខតញ្ច ។ សក្កតញ្ច កេសដ្ឋតញ្ច ។ សក្កតញ្ច ធានតញ្ច ។ សក្កតញ្ច បុញ្ញតញ្ច ។ សក្កតញ្ច យញ្ញតញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[๑๔] វិដតញ្ច វិមំសតញ្ច ។ វិដតញ្ច ឧរតញ្ច ។ វិដតញ្ច អារោក្យតញ្ច ។ វិដតញ្ច សុខតញ្ច ។ វិដតញ្ច កេសដ្ឋតញ្ច ។

កិក្ខុគិត ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីជាកេសជ្ជ ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ នឹងដើម្បីជាបុណ្យ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្មុំតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៣] កិក្ខុគិត ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីជាកេសជ្ជ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ នឹងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកសុក្កឃ្មុំតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[១៤] កិក្ខុគិត ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ ។ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីជាកេសជ្ជ ។

វិដ្ឋគ្គញ្ច ឆាឌគ្គញ្ច ។ វិដ្ឋគ្គញ្ច បុញ្ញគ្គញ្ច ។ វិដ្ឋគ្គញ្ច យញ្ញគ្គញ្ច ។ វិដ្ឋគ្គញ្ច សក្ខគ្គញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[๑๕] វិមំសគ្គញ្ច ឧវគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច អាភេក្ខគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច សុខគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច ភេសជ្ជគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច ឆាឌគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច បុញ្ញគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច យញ្ញគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច សក្ខគ្គញ្ច ។ វិមំសគ្គញ្ច វិដ្ឋគ្គញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[๑๖] ឧវគ្គញ្ច អាភេក្ខគ្គញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឧវគ្គញ្ច សុខគ្គញ្ច ។ ឧវគ្គញ្ច ភេសជ្ជគ្គញ្ច ។ ឧវគ្គញ្ច ឆាឌគ្គញ្ច ។ ឧវគ្គញ្ច បុញ្ញគ្គញ្ច ។ ឧវគ្គញ្ច យញ្ញគ្គញ្ច ។ ឧវគ្គញ្ច សក្ខគ្គញ្ច ។

ដើម្បីជាពូជ ទំងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ក៏ព្យាយាម តាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[๑๕] កិកុគិត ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីមិនឲ្យមានកេត ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីជាកេសជ្ជ ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីល្បងមើល នឹងដើម្បីជាពូជ ក៏ព្យាយាម តាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[๑๖] កិកុគិត ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីមិនឲ្យមានកេត ក៏ព្យាយាម តាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិត ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីជាកេសជ្ជ ។ ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។

ទវត្តញ្ច វិឆត្តញ្ច ។ ទវត្តញ្ច វិមំសត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ[1] ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

ទុមូលកាទិបិ ឯវមេវ វេទិតព្ពំ ។

[๑๗] អាភោគ្យត្តញ្ច សុខត្តញ្ច កោសជ្ជត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បេ ។ អាភោគ្យត្តញ្ច សុខត្តញ្ច ទវត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុមូលកំ ឧណ្ហចក្កំ ។

[๑๘] សុខត្តញ្ច កោសជ្ជត្តញ្ច ទានត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-សស្ស ។ បេ ។ សុខត្តញ្ច កោសជ្ជត្តញ្ច ទវត្តញ្ច ។ បេ ។ សុខត្តញ្ច កោសជ្ជត្តញ្ច អាភោគ្យត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បេ ។ វីមំសត្តញ្ច ទវត្តញ្ច អាភោគ្យត្តញ្ច ចេតេតិ

---

๑ ម. ឯកមូលកស្ស ។

ដើម្បីការលេង ទើសដើម្បីជាពួជ ។ ដើម្បីការលេង ទើសដើម្បីល្បងមើល ក៏ព្យាយាម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធនៈ មានមូលមួយ ចប់ ។

ឯចក្កមានមូលពីរជាដើម បណ្ឌិតគប្បីនាំមក (សំដែង) ដូចគ្នាជានិច្ចចុះ ។

[๑๗] កិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើស ដើម្បីជាកេសជ្ជ ក៏ព្យាយាម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។បេ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទើសដើម្បីការលេង ក៏ព្យាយាម ចាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កៈ មានមូលពីរ ។

[๑๘] កិក្ខុគិត ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ទើសដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាម ចាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។បេ។ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ទើសដើម្បីការលេង ។បេ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ទើសដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ក៏ព្យាយាម ចាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។បេ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីល្បងមើល ដើម្បីការលេង ទើសដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បេ ។ រត្តិយំ សត្តញ្ច ឆារត្តញ្ច រត្តិច្ឆេទេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុមូលកំ ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[๑๙] តិមូលកំ ចតុមូលកំ បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ នវមូលកំ ឯវមេវ កាតព្ពំ។

ឯកំ សព្ពមូលកំ ។

[๒๐] អាវេឡញ្ច សុទ្ធញ្ច កេសដ្ឋញ្ច ធានញ្ច បុញ្ញញ្ច យញ្ញញ្ច សត្តញ្ច រត្តិច្ឆេទញ្ច រត្តិយំ សត្តញ្ច ឆារត្តញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សព្ពមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

[๒๑] ឯឡញ្ច បិត្តកញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឯឡញ្ច លោហិតកញ្ច ។បេ។ ឯឡញ្ច ទធិញ្ច ។ ឯឡញ្ច តក្កញ្ច ។ ឯឡញ្ច

ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។បេ។ កិក្ខុគិត ដើម្បីលាងមើល ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីជាពូជ ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កមានមូលពីរ ចប់ ។

[๑๙] ពន្ធចក្កមានមូល ๓ មូល ๔ មូល ๕ មូល ๖ មូល ๗ មូល ๘ មូល ๙ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះឯង ។

នេះចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីខាងក្រោយនេះ)។

[๒๐] កិក្ខុគិត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្នានសួគ៌ ដើម្បីជាពូជ ដើម្បីលាងមើល នឹងដើម្បីការលេង ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូលគ្រប់ទាំងអស់ ចប់ ។

[๒๑] កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ នឹងពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ នឹងពណ៌ក្រហម ។បេ។ ពណ៌ខៀវ នឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ខៀវ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ខៀវ

ธกฺกวณฺณญฺ ฯ นีลญฺ ลกฺขณวณฺณญฺ ฯ นีลญฺ
ขีรวณฺณญฺ ฯ นีลญฺ ธญฺญวณฺณญฺ ฯ นีลญฺ สมฺป-
วณฺณญฺ เจเตติ อุปกฺกมติ ปฏฺเฐติ อาปตฺติ สงฺฆาทิ-
เสสสฺส ฯ

(๑)
ฉกมูลกํ ฉณฺณวกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๒๒] ปีตกญฺ โลหิตกญฺ เจเตติ อุปกฺกมติ
ปฏฺเฐติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ปีตกญฺ นีล-
กญฺ ฯ เป ฯ ปีตกญฺ ลกฺขณวณฺณญฺ ฯ ปีตกญฺ
ธกฺกวณฺณญฺ ฯ ปีตกญฺ ลกฺขณวณฺณญฺ ฯ ปีตกญฺ
ขีรวณฺณญฺ ฯ ปีตกญฺ ธญฺญวณฺณญฺ ฯ ปีตกญฺ
สมฺปวณฺณญฺ ฯ ปีตกญฺ นีลญฺ เจเตติ อุปกฺก-
มติ ปฏฺเฐติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ โลห-
กญฺ นีลกญฺ เจเตติ อุปกฺกมติ ปฏฺเฐติ
อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ โลหิตกญฺ ลกฺข-
วณฺณญฺ ฯ โลหิตกญฺ ธกฺกวณฺณญฺ ฯ โลหิต-
กญฺ ลกฺขณวณฺณญฺ ฯ โลหิตกญฺ ขีรวณฺณญฺ ฯ

๑ ฉ. ม. ฉกมูลกสฺส ฯ

ទឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ខៀវ ទឹងពណ៌ដូចប្រែង ។ ពណ៌ខៀវ ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ខៀវ ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌ខៀវ ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចប់ ។

[๒๒] កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ស ។ បេ ។ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ដូចប្រែង ។ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ដូចប្រែង ។ ពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។

លោហិតកញ្ច ឧធិវណ្ណញ្ច ។ លោហិតកញ្ច
សម្បិវណ្ណញ្ច ។ លោហិតកញ្ច នីលញ្ច ។ លោ-
ហិតកញ្ច បីតកញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឱទាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ។
ឱទាតញ្ច ឧកវណ្ណញ្ច ។ ឱទាតញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ។
ឱទាតញ្ច ខីរវណ្ណញ្ច ។ ឱទាតញ្ច ឧធិវណ្ណញ្ច ។
ឱទាតញ្ច សម្បិវណ្ណញ្ច ។ ឱទាតញ្ច នីលញ្ច ។
ឱទាតញ្ច បីតកញ្ច ។ ឱទាតញ្ច លោហិត-
កញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
សេសស្ស ។ តក្កវណ្ណញ្ច ឧកវណ្ណញ្ច ។ តក្កវណ្ណញ្ច
តេលវណ្ណញ្ច ។ តក្កវណ្ណញ្ច ខីរវណ្ណញ្ច ។ តក្ក-
វណ្ណញ្ច ឧធិវណ្ណញ្ច ។ តក្កវណ្ណញ្ច សម្បិវណ្ណញ្ច ។
តក្កវណ្ណញ្ច នីលញ្ច ។ តក្កវណ្ណញ្ច បីត-
កញ្ច ។ តក្កវណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។ តក្ក-
វណ្ណញ្ច ឱទាតញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

ពណ៌ក្រហម នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌ក្រហម នឹងពណ៌ដូចទឹក-
ដោះថ្លា ។ ពណ៌ក្រហម នឹងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ក្រហម នឹងពណ៌លឿង
ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិច្ច
គិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌
ស នឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ស នឹងពណ៌ដូចប្រែង ។ ពណ៌ស នឹង
ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ស នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។ ពណ៌ស
នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌ស នឹងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ស នឹង
ពណ៌លឿង ។ ពណ៌ស នឹងពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្ក
ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិច្ចគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូច
ទឹកដោះជូរឡើងពពុះ នឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ
នឹងពណ៌ដូចប្រែង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ នឹងពណ៌ដូចទឹក-
ដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ។
ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌ដូចទឹក
ដោះជូរឡើងពពុះ នឹងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ នឹង
ពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ នឹងពណ៌ក្រហម ។
ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ នឹងពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្ក

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឧភតោវណ្ណេ តេល-

វណ្ណេ ។ ឧភតោវណ្ណេ ទីឃវណ្ណេ ។ ឧភតោវណ្ណេ

ឧជុវណ្ណេ ។ ឧភតោវណ្ណេ សប្បិវណ្ណេ ។ ឧភត-

វណ្ណេ ធីលេ ។ ឧភតោវណ្ណេ បីតកេ ។

ឧភតោវណ្ណេ លោហិតកេ ។ ឧភតោវណ្ណេ មិឆាតេ ។

ឧភតោវណ្ណេ តក្កវណ្ណេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ តេលវណ្ណេ ទីឃវណ្ណេ ។

តេលវណ្ណេ ឧជុវណ្ណេ ។ តេលវណ្ណេ សប្បិវណ្ណេ ។

តេលវណ្ណេ ធីលេ ។ តេលវណ្ណេ បីតកេ ។

តេលវណ្ណេ លោហិតកេ ។ តេលវណ្ណេ មិឆាតេ ។

តេលវណ្ណេ តក្កវណ្ណេ ។ តេលវណ្ណេ ឧភតោវណ្ណេ

ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-

សស្ស ។ ទីឃវណ្ណេ ឧជុវណ្ណេ ។ ទីឃវណ្ណេ

សប្បិវណ្ណេ ។ ទីឃវណ្ណេ ធីលេ ។ ទីឃវណ្ណេ

ឃ្មោតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកូគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ដូចប្រែង ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ខ្វៃ ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹក នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះដូរឡើងពពុះ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្មោតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកូគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ខ្វៃ ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះដូរឡើងពពុះ ។ ពណ៌ដូចប្រែង នឹងពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្មោតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកូគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ខ្វៃ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់

បីតកញ្ច ។ ខីរវណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។ ខីរវណ្ណញ្ច
ម្ជិដ្ឋាតញ្ច ។ ខីរវណ្ណញ្ច តក្កោលវណ្ណញ្ច ។ ខីរវណ្ណញ្ច
ឧកវណ្ណញ្ច ។ ខីរវណ្ណញ្ច ឱលវណ្ណញ្ច ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ឧធិវណ្ណញ្ច សម្បិវណ្ណញ្ច ។ ឧធិវណ្ណញ្ច ឧលញ្ច ។
ឧធិវណ្ណញ្ច បីតកញ្ច ។ ឧធិវណ្ណញ្ច លោហិត-
កញ្ច ។ ឧធិវណ្ណញ្ច ម្ជិដ្ឋាតញ្ច ។ ឧធិវណ្ណញ្ច
តក្កោលវណ្ណញ្ច ។ ឧធិវណ្ណញ្ច ឧកវណ្ណញ្ច ។
ឧធិវណ្ណញ្ច ឱលវណ្ណញ្ច ។ ឧធិវណ្ណញ្ច ខីរវណ្ណញ្ច
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។ សម្បិវណ្ណញ្ច ឧលញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សម្បិវណ្ណញ្ច
បីតកញ្ច ។ សម្បិវណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។
សម្បិវណ្ណញ្ច ម្ជិដ្ឋាតញ្ច ។ សម្បិវណ្ណញ្ច តក្ក-
វណ្ណញ្ច ។ សម្បិវណ្ណញ្ច ឧកវណ្ណញ្ច ។ សម្បិវណ្ណញ្ច

ទឹងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹងពណ៌ត្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរខ្លឹងពពុះ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹងពណ៌ដូចប្រែង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹក-ដោះជូរ ទឹងពណ៌ត្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរខ្លឹងពពុះ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌ដូចប្រែង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទឹងពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទឹងពណ៌លឿង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទឹងពណ៌ត្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹក-ដោះថ្លា ទឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរខ្លឹងពពុះ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទឹងពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា

ตัณหาวัณณาฯ สัทธาวัณณาฯ วิริยวัณณาฯ สติวัณณาฯ สมาธิวัณณาฯ ปัญญาวัณณาฯ เจตนาวัณณาฯ จิตตวัณณาฯ วิตักกวัณณาฯ วิจารวัณณาฯ ปีติวัณณาฯ ธัมมวัณณาฯ เวเนยยัตตา อุปักกิเลสัตตา มุทุตตา อาชวัตตา สัมมาปฏิปัตติยา นิยามาวักกันติยา สัมมาวิมุตติยา ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทานุโลมาย ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทปฏิโลมาย ขันธายตนธาตุสัจจอินทริยปฏิจจสมุปปาทสติปัฏฐานสัมมัปปธานอิทธิปาทฌานวิโมกขสมาธิสมาปัตติยา อาสวักขยายาติ ฯ

(๑)
เอกมูลกัง ตัณหาทุกัง นิฏฐิตัง ฯ

ตัณหามูลกาทิปิ เอกมูลกาทิปิ เนตัพพัง ฯ

[๒๓] ตัณหาวัณณาฯ ปีติวัณณาฯ โลภิตวัณณาฯ เวเนยยัตตา อุปักกิเลสัตตา มุทุตตา อาชวัตตา สัมมาปฏิปัตติยา นิยามาวักกันติยา สัมมาวิมุตติยา ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทานุโลมาย ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทปฏิโลมาย ขันธายตนธาตุสัจจอินทริยปฏิจจสมุปปาทสติปัฏฐานสัมมัปปธานอิทธิปาทฌานวิโมกขสมาธิสมาปัตติยา อาสวักขยายาติ ฯ ตัณหาวัณณาฯ ทิฏฐิวัณณาฯ เวเนยยัตตา อุปักกิเลสัตตา มุทุตตา อาชวัตตา สัมมาปฏิปัตติยา นิยามาวักกันติยา สัมมาวิมุตติยา ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทานุโลมาย ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทปฏิโลมาย ขันธายตนธาตุสัจจอินทริยปฏิจจสมุปปาทสติปัฏฐานสัมมัปปธานอิทธิปาทฌานวิโมกขสมาธิสมาปัตติยา อาสวักขยายาติ ฯ เป ฯ ตัณหาวัณณาฯ ปีติวัณณาฯ สัทธาวัณณาฯ วิริยวัณณาฯ สติวัณณาฯ สมาธิวัณณาฯ ปัญญาวัณณาฯ เจตนาวัณณาฯ จิตตวัณณาฯ วิตักกวัณณาฯ วิจารวัณณาฯ ปีติวัณณาฯ ธัมมวัณณาฯ เวเนยยัตตา อุปักกิเลสัตตา มุทุตตา อาชวัตตา สัมมาปฏิปัตติยา นิยามาวักกันติยา สัมมาวิมุตติยา ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทานุโลมาย ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทปฏิโลมาย ขันธายตนธาตุสัจจอินทริยปฏิจจสมุปปาทสติปัฏฐานสัมมัปปธานอิทธิปาทฌานวิโมกขสมาธิสมาปัตติยา อาสวักขยายาติ ฯ

ตัณหามูลกัง ทิฏฐิมูลกัง นิฏฐิตัง ฯ

[๒๔] ปีติวัณณาฯ โลภิตวัณณาฯ ตัณหาวัณณาฯ เวเนยยัตตา อุปักกิเลสัตตา มุทุตตา อาชวัตตา สัมมาปฏิปัตติยา นิยามาวักกันติยา สัมมาวิมุตติยา ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทานุโลมาย ปัจจยตาปฏิจจสมุปปาทปฏิโลมาย ขันธายตนธาตุสัจจอินทริยปฏิจจสมุปปาทสติปัฏฐานสัมมัปปธานอิทธิปาทฌานวิโมกขสมาธิสมาปัตติยา อาสวักขยายาติ ฯ เป ฯ ปีติวัณณาฯ โลภิตวัณณาฯ ตัณหาวัณณาฯ เวเนยยัตตา

๑ ม. ม. เอกมูลกสฺส ฯ

ទឹងពណ៌ដូចស្រែង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កៈ ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កមានមូលមួយ ចប់ ។

ឯចក្កមានមូលពីរ ជាដើម បណ្ឌិតគប្បីនាំមក (សំដែង) ដូចគ្នាជាងចុះ ។

[๒๓] កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កៈពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កៈឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កៈពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កៈឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កៈពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កៈឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ទណ្ឌចក្កមានមូលពីរ ចប់ ។

[๒๔] កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កៈពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កៈឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កៈពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ខៀវ

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។បេ។ នទិវណ្ណញ្ច សម្បវណ្ណញ្ច ធីលញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។បេ។ នទិវណ្ណញ្ច សម្បវណ្ណញ្ច ខីរវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុមូលកំ ពទ្ធចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[២៥] តិមូលកំ ចតុមូលកំ បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ នវមូលកំ វីរមេវ តោតព្ពំ ។

តិទំ សព្ពមូលកំ ។

[២៦] ធីលញ្ច បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច ឯតានញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច នគរវណ្ណញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ខីរវណ្ណញ្ច នទិវណ្ណញ្ច សម្បវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សព្ពមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទើបពណ៌ខៀវក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ទើបពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កមានមូលពីរចប់ ។

[๒๙] ចក្កមានមូល ๓ មូល ๔ មូល ๕ មូល ๖ មូល ๗ មូល ๘ មូល ๙ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើយ៉ាងនោះដែរចុះ ។

នេះចក្កមានមូលត្រែប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីខាងត្រែយានេះ) ។

[๒๖] កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ទើបពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូលត្រែប់ទាំងអស់ ចប់ ។

[๒๗] อาเวกฺขนฺโต ฉนฺนญฺจ เจตสิกานํ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ เจตสิกานํ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ เจตสิกานํ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ ปิตฺตสหคตานญฺจ เจตสิกานํ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ ปิตฺตสหคตานญฺจ ปุญฺญสหคตานญฺจ เจตสิกานญฺจ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ ปิตฺตสหคตานญฺจ ปุญฺญสหคตานญฺจ ยญฺญสหคตานญฺจ เจตสิกานญฺจ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ ปิตฺตสหคตานญฺจ ปุญฺญสหคตานญฺจ ยญฺญสหคตานญฺจ ฌานสหคตานญฺจ เจตสิกานญฺจ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ ปิตฺตสหคตานญฺจ ปุญฺญสหคตานญฺจ ยญฺญสหคตานญฺจ ฌานสหคตานญฺจ มคฺคสหคตานญฺจ เจตสิกานญฺจ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ ปิตฺตสหคตานญฺจ ปุญฺญสหคตานญฺจ ยญฺญสหคตานญฺจ ฌานสหคตานญฺจ มคฺคสหคตานญฺจ ผลสหคตานญฺจ เจตสิกานญฺจ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ อาเวกฺขนฺโต สุขสหคตญฺจ เกวลญฺจ ฉนฺนญฺจ ปีตกายสหคตานญฺจ โลหิตกายสหคตานญฺจ ปิตฺตสหคตานญฺจ ปุญฺญสหคตานญฺจ ยญฺญสหคตานญฺจ ฌานสหคตานญฺจ มคฺคสหคตานญฺจ ผลสหคตานญฺจ นิพฺพานสหคตานญฺจ เจตสิกานญฺจ อุปกฺกมตฺตา มุทุตฺตา อาทิกมฺมิกตฺตา สงฺขารานิสฺสิตตฺตา ฯ

[๒๗] កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវតែម្យ៉ាង ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគតែម្យ៉ាង ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ទឹងពណ៌លឿង ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ទឹងដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ទឹងពណ៌ក្រហម ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ទឹងដើម្បីជាកេសជ្ជ ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ទឹងពណ៌ស ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ទឹងដើម្បីជាខាន ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ទឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ដើម្បីជាខាន ទឹងដើម្បីជាបុណ្យ ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ទឹងពណ៌ដូចទឹក ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ដើម្បីជាខាន ដើម្បីជាបុណ្យ ទឹង

ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាភេក្ស-
ត្តញ្ច សុទ្ធត្តញ្ច ភេសជ្ជត្តញ្ច ធានត្តញ្ច បុញ្ញត្តញ្ច
យញ្ញត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច ឩលញ្ច បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច
ឯឯាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ឧកវណ្ណញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
អាភេក្សត្តញ្ច សុទ្ធត្តញ្ច ភេសជ្ជត្តញ្ច ធានត្តញ្ច
បុញ្ញត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច សក្កត្តញ្ច វជត្តញ្ច ឩលញ្ច
បីតកញ្ច លោហិតកញ្ច ឯឯាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ឧក-
វណ្ណញ្ច តេលវណ្ណញ្ច ខីរវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អាភេក្សត្តញ្ច
សុទ្ធត្តញ្ច ភេសជ្ជត្តញ្ច ធានត្តញ្ច បុញ្ញត្តញ្ច យញ្ញត្តញ្ច
សក្កត្តញ្ច វជត្តញ្ច វមំសត្តញ្ច ឩលញ្ច បីតកញ្ច
លោហិតកញ្ច ឯឯាតញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ឧកវណ្ណញ្ច
តេលវណ្ណញ្ច ខីរវណ្ណញ្ច ទធិវណ្ណញ្ច ចេតេតិ ឧបក្កមតិ

ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ គ្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹកនំ ពណ៌ដូចប្រេង ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា នឹងដើម្បីស្ពានសួតិ ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ គ្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ពានសួតិ នឹងដើម្បីជាពូជ ក៏ព្យាយាម គ្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ គ្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាកេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ពានសួតិ ដើម្បីជាពូជ នឹងដើម្បីល្បងមើល ក៏ព្យាយាម

ปุจฺฉนฺโต อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อาเวสฺสนฺตฺวา สุขนฺตฺวา เวสชฺชนฺตฺวา ธาเชนฺตฺวา ปุญฺเญนฺตฺวา ยญฺเญนฺตฺวา สกฺกนฺตฺวา วีชนฺตฺวา วีมสนฺตฺวา ธาวนฺตฺวา ลิงฺคปีตกกญฺจุกนฺตฺวา เลาหิตกกญฺจุกนฺตฺวา ชิงฺคิตกญฺจุกนฺตฺวา ตกฺกวณฺณกญฺจุกนฺตฺวา ลกุวณฺณกญฺจุกนฺตฺวา เตลวณฺณกญฺจุกนฺตฺวา ขีรวณฺณกญฺจุกนฺตฺวา ธนิวณฺณกญฺจุกนฺตฺวา สปฺปิวณฺณกญฺจุกนฺตฺวา เจเตติ อุปกฺกมติ ปุจฺฉนฺโต อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ภควาเจตฺถมิสฺสกภกฺขํ[1] อโหสิ ฯ

[๒๘] ยสฺมึ สมเย เลาหิตกกญฺจุกนฺตฺวา เจเตติ อุปกฺกมติ ปีตกกญฺจุกนฺตฺวา ปุจฺฉนฺโต อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ยสฺมึ สมเย เลาหิตกกญฺจุกนฺตฺวา เจเตติ อุปกฺกมติ ปีตกกญฺจุกนฺตฺวา ปุจฺฉนฺโต อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ยสฺมึ สมเย ปีตกกญฺจุกนฺตฺวา เจเตติ อุปกฺกมติ ชิงฺคิตกนฺตฺวา ปุจฺฉนฺโต อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ยสฺมึ สมเย ชิงฺคิตกนฺตฺวา เจเตติ อุปกฺกมติ ตกฺกวณฺณกนฺตฺวา ปุจฺฉนฺโต อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

---

๑ ฉ. ม. มิสฺสกภกฺขนฺ ฯ

ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ឯងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្កានសួគ៌ ដើម្បីជាពូជ ដើម្បីល្បងមើល ឯងដើម្បីការលេង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កឃ្មាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧភតោពយ្ជនមិស្សកចក្ក ចប់ ។

[๒๙] ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌លឿងឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌សឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឆិលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឧកវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆិលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ តេលវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆិលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ខីរវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆិលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ទធិវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆិលំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ សប្បិវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុតិយបញ្ហំ និដ្ឋិតំ ។

[๒๙] បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឯឯតំ មុច្ចតិ ។ បេ ។ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ ។

កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកឃ្មុំតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រេងឃ្មុំតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្មុំតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឃ្មុំតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លាឃ្មុំតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វណ្ណបក្ខ ចប់ ។

[๒๙] កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្មុំតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ស ឃ្មុំតចេញវិញ ។បេ។ (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្មុំតចេញវិញ ។

ฉกวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ เตลวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ ทีฆวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ ฉทิวสานิ มุญฺจติ ฯ สปฺปิวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ ฉีลานิ มุญฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ทุติยปาราชิกุทฺเทโส ฯ

[๓๐] โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส เจเตติ อุปกฺกมติ วายมติ ปาราชิกํ มุญฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส เจเตติ อุปกฺกมติ ตกฺกวสฺสานิ มุญฺจติ ฯเปฯ ฉกวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ เตลวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ ทีฆวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ ฉทิวสานิ มุญฺจติ ฯ สปฺปิวสฺสานิ มุญฺจติ ฯ ฉีลานิ มุญฺจติ ฯ ปีตกานิ มุญฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ทุฏฺฐจิตฺโต ภิกฺขุ เจเตติ อุปกฺกมติ ตกฺกวสฺสานิ มุญฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส

ตณฺหาดูจตึกฆ្នាតចេញវិញ ។ ตณฺหាដូចប្រែងឃ្នាតចេញវិញ ។ ตณฺหាដូច
ទឹកដោះស្រស់ឃ្នាតចេញវិញ ។ ตณฺหាដូចទឹកដោះជូរឃ្នាតចេញវិញ ។
ตณฺหាដូចទឹកដោះថ្លាឃ្នាតចេញវិញ ។ ตณฺหាខ្វៃឃ្នាតចេញវិញ តែវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្ក ចប់ ។

[๓๐] កិកុគតិថា អញ្ញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កតណ្ហាក្រហម ក៏ព្យា-
យាម (បែរជា) ទឹកសុក្កតណ្ហាសឃ្នាតចេញវិញ តែវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
កិកុគិតថា អញ្ញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កតណ្ហាក្រហម ក៏ព្យាយាម (បែរជា)
ទឹកសុក្កតណ្ហាដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្នាតចេញវិញ ។ បេ ។ (បែរជា)
ទឹកសុក្កតណ្ហាដូចទឹកឃ្នាតចេញវិញ ។ តណ្ហាដូចប្រែងឃ្នាតចេញវិញ ។
តណ្ហាដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្នាតចេញវិញ ។ តណ្ហាដូចទឹកដោះជូរឃ្នាតចេញ
វិញ ។ តណ្ហាដូចទឹកដោះថ្លាឃ្នាតចេញវិញ ។ តណ្ហាខ្វៃឃ្នាតចេញ
វិញ ។ តណ្ហាលឿងឃ្នាតចេញវិញ តែវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិកុ
គិតថា អញ្ញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កតណ្ហាសក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្ក
តណ្ហាដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះឃ្នាតចេញវិញ តែវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស

។ បេ ។ លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
(ឋបេត្វា ចក្ខានិ វេនិតញ្ចានិ) សព្ពាវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឆិលំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
សេសស្ស ។ សព្ពាវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ បីតកំ មុច្ចតិ ។ បេ ។ លោហិតកំ
មុច្ចតិ ។ ឯឆាតំ មុច្ចតិ ។ តក្កាវណ្ណំ មុច្ចតិ ។
ឧកាវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ តេលវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ ខីរវណ្ណំ
មុច្ចតិ ។ ឧទិវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

កុច្ឆិចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

[៣១] បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
ឆិលំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ លោហិ-
តកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឆិលំ មុច្ចតិ ។
ឯឆាតំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឆិលំ មុច្ចតិ ។

ฯ เป ฯ (ปาราชิก) ต้องสุกกะพร้อมด้วยกายวิญญัติ (ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ฯ (ภิกษุตั้งใจแสดงอาบัติด้วยอาการอย่างนี้) ภิกษุคิดว่า เราจักแสดงต้องสุกกะดังต้องโทษหนัก ก็ดี (ปาราชิก) ต้องสุกกะพร้อมด้วยวจีวิญญัติ (ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ฯ ภิกษุคิดว่า เราจักแสดงต้องสุกกะดังต้องโทษหนัก ก็ดี (ปาราชิก) ต้องสุกกะพร้อมด้วยกายวิญญัติ ฯ เป ฯ (ปาราชิก) ต้องสุกกะพร้อมด้วยกายวิญญัติ ฯ ต้องพร้อมด้วยกายวิญญัติ ฯ ต้องดังต้องโทษหนักแต่ไม่ต้องอาบัติ ฯ ต้องดังต้องโทษเบาแต่ไม่ต้องอาบัติ ฯ ต้องดังต้องโทษเบาแต่ไม่ต้องอาบัติ ฯ ต้องดังต้องโทษหนักแต่ไม่ต้องอาบัติ ฯ ต้องดังต้องโทษหนักแต่ไม่ต้องอาบัติ (ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ฯ

กุจฺฉิตกฺก จบ ฯ

[๓๑] ภิกษุคิดว่า เราจักแสดงต้องสุกกะพร้อมด้วยวจีวิญญัติ ก็ดี (ปาราชิก) ต้องสุกกะพร้อมด้วยกายวิญญัติ (ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ฯ ภิกษุคิดว่า เราจักแสดงต้องสุกกะดังต้องโทษหนัก ก็ดี (ปาราชิก) ต้องสุกกะพร้อมด้วยวจีวิญญัติ ฯ ภิกษุคิดว่า เราจักแสดงต้องสุกกะพร้อมด้วย ก็ดี (ปาราชิก) ต้องสุกกะพร้อมด้วยกายวิญญัติ ฯ

ตกฺกวณฺณํ เมาเตยฺยมิตฺติ เตเตติ อุปกฺกมติ ฉินฺนํ มุจฺฉติ ฯ ธกวณฺณํ เมาเตยฺยมิตฺติ เตเตติ อุปกฺกมติ ฉินฺนํ มุจฺฉติ ฯ เตลวณฺณํ เมาเตยฺยมิตฺติ เตเตติ อุปกฺกมติ ฉินฺนํ มุจฺฉติ ฯ ขีรวณฺณํ เมาเตยฺยมิตฺติ เตเตติ อุปกฺกมติ ฉินฺนํ มุจฺฉติ ฯ ธนิวณฺณํ เมาเตยฺยมิตฺติ เตเตติ อุปกฺกมติ ฉินฺนํ มุจฺฉติ ฯ สปฺปิวณฺณํ เมาเตยฺยมิตฺติ เตเตติ อุปกฺกมติ ฉินฺนํ มุจฺฉติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ปณฺฑิตกสฺส[๑] ปเนตฺถ ตมหํ ทิฏฺฐิตฺถ ฯ

(๓๒) เลหิตกกํ เมาเตยฺยมิตฺติ เตเตติ อุปกฺกมติ ปีตกกํ มุจฺฉติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ทิฆาตกํ[๒] ตกฺกวณฺณํ ธกวณฺณํ เตลวณฺณํ ขีรวณฺณํ ธนิวณฺณํ สปฺปิวณฺณนฺติ ฯ

---

๑ ปเนตฺถ ปณฺฑิตกมหนฺติ กตฺถจิ โปตฺถเกสุ ทิสฺสติ ฯ ๒ มหาสุมงฺคลวิลาสินิยา ปน ทีฆนิกายฏฺฐกถายญฺจ ปเนตฺถ ทิฆาตกนฺติ ทิสฺสติ ตเมว ปาฐํ คเหตฺวา อตฺถวณฺณนา กตา ฯ ตสฺมา ตเมว ปาฐมาทิยิมฺหา ฯ

កិកុគតិថា អញ្ញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះដូរខ្ចីងពុះ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញវិញ ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញវិញ ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញវិញ ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញវិញ ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញវិញ ។ កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវឃ្មាតចេញវិញ [តែវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ជំណើរនៃបិដិចក្ក ទី ១ ចប់ ។

[๓๒] កិកុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រែហម ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌លឿងឃ្មាតចេញវិញ [តែវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះដូរខ្ចីងពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រែង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ។

ឆឡំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ បីតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បឋិដ្ឋិចក្កស្ស ទុតិយំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៥៣] ទិដ្ឋាតំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ តក្កវណ្ណំ ឧកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ខីរវណ្ណំ ឧធិវណ្ណំ សប្បិវណ្ណំ ឆឡំ ។ បីតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ លោហិតកំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បឋិដ្ឋិចក្កស្ស តតិយំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៥៤] តក្កវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ទិដ្ឋាតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឧកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ខីរវណ្ណំ ឧធិវណ្ណំ សប្បិវណ្ណំ ឆឡំ បីតកំ ។ លោហិតកំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ទិដ្ឋាតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បឋិដ្ឋិចក្កស្ស ចតុត្ថំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌លឿងឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ๒ ចប់ ។

[๓๓] កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រែង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ។ កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌លឿង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ៣ ចប់ ។

[๓๔] កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌សឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រែង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ។ កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌សឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ៤ ចប់ ។

[៣៥] ឧភយវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ តេលវណ្ណំ ខីរវណ្ណំ ឧធិវណ្ណំ សប្បិវណ្ណំ នីលំ បីតកំ លោហិតកំ ។ ឯតានំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ តក្កវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បឋមភូតគ្គាម បញ្ចមំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៦] តេលវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឧភយវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ខីរវណ្ណំ ឧធិវណ្ណំ សប្បិវណ្ណំ នីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឯតានំ ។ តក្កវណ្ណំ មោចេស្សាមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ឧភយវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បឋមភូតគ្គាម ឆដ្ឋំ គមនំ និដ្ឋិតំ ។

[៣៥] កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះហូតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ។ កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ស ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះហូតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចំណែកនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ៥ ចប់ ។

[៣៦] កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកហូតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ។ កិក្ខុគិតថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកហូតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចំណែកនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ៦ ចប់ ។

[๓๗] ទุតิยวณฺณំ មោចេตฺวา ปิដ្ឋិតោ ចេតោ ឧបក្កមតោ តតิយវณฺณំ ผุដ្ឋតោ អាបត្តិ សង្ឃាទิเสสสฺส ฯ ចតุตฺถวณฺณំ បញฺចមវณฺณំ ឆដ្ឋំ ปีតកំ លោหิตกំ ឯกាតំ តក្กាវณฺณំ ฯ ឆដ្ឋវณฺณំ មោចេตฺวา ปิដ្ឋิតោ ចេតោ ឧបក្កมតោ តតิយវณฺณំ ผุដ្ឋតោ អាបត្តិ សង្ឃាទิเสสสฺส ฯ

ปิដ្ឋិទុกฺกสฺส สตฺตมំ គមនំ និដ្ឋิตំ ฯ

[๓๘] จតุตฺถวณฺณំ មោចេตฺวา ปิដ្ឋิតោ ចេតោ ឧបក្កมតោ ទุតิยวณฺณំ ผุដ្ឋតោ អាបត្តិ សង្ឃាទิเสสสฺส ฯ បញฺจมวณฺณំ ឆដ្ឋំ ปีតកំ លោหิตกំ ឯกាតំ តក្កាវณฺณំ ឆដ្ឋវณฺณំ ฯ តតิយวณฺณំ មោចេตฺวา ปิដ្ឋิតោ ចេតោ ឧបក្កมតោ ទุតิยវณฺณំ ผุដ្ឋតោ អាបត្តិ សង្ឃាទิเสสสฺส ฯ

ปิដ្ឋិទุกฺกสฺส អដ្ឋមំ គមនំ និដ្ឋิตំ ฯ

[๓๗] កិកុគតិថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែងឃ្មុតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ។ កិកុគតិថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹក ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែងឃ្មុតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ជំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ៧ ចប់ ។

[๓๘] កិកុគតិថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្មុតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ។ កិកុគតិថា អញនឹងបញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចប្រែង ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ឃ្មុតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ជំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ៨ ចប់ ។

[๓๙] สปฺปาณกํ โภเชสฺสามีติ เจเตติ อุปกฺก-มติ ฉฑฺเฑติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ฉีลกํ ปีตกกํ โลหิตกกํ มญฺชิฏฺฐกกํ กณฺหวณฺณกํ นีลวณฺณกํ ฯ อปฺปาณกํ โภเชสฺสามีติ เจเตติ อุปกฺกมติ ฉฑฺเฑติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ปิฏฺฐิปกฺกสฺส อฏฺฐมํ ภยภาณวารํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๐] ฉีลกํ โภเชสฺสามีติ เจเตติ อุปกฺกมติ สปฺปาณกํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ปีตกกํ โลหิตกกํ มญฺชิฏฺฐกกํ กณฺหวณฺณกํ นีลวณฺณกํ อปฺปาณกํ ฯ ฉฑฺเฑติ โภเชสฺสามีติ เจเตติ อุปกฺก-มติ สปฺปาณกํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ปิฏฺฐิปกฺกสฺส นวมํ ภยภาณวารํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปิฏฺฐิปกฺกํ[1] นิฏฺฐิตํ ฯ

---

๑ ฉ. ม. ปิฏฺฐิปกฺกปเญฺหปิ นิฏฺฐิตา ฯ เตสุ เตสุ ปเทสุ อาคตา ปเญฺหหิ อาคตา ปเญฺหหิ-วิธิ ยถานุญฺญาตา วิสชฺชิตา ปญฺหา ปกฺกปิ วิปากา ฯ ตถาคตานา ตถา ตถา ปริโยสิตตฺตา ฯ

[៣៩] កិង្កតិតថា អញ្ញទ្ធិបញ្ចេញ្ញទ្ធិកសុក្កពណ្ណំ ដូចទឹកដោះថ្លា ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ។ កិង្កតិតថា អញ្ញទ្ធិបញ្ចេញ្ញទ្ធិកសុក្កពណ្ណំ ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ជំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ៩ ចប់ ។

[៤០] កិង្កតិតថា អញ្ញទ្ធិបញ្ចេញ្ញទ្ធិកសុក្កពណ្ណំ ខៀវ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លាឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទឹកសុក្កពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះជូរឡើងពពុះ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ កិង្កតិតថា អញ្ញទ្ធិបញ្ចេញ្ញទ្ធិកសុក្កពណ្ណំ ដូចទឹកដោះជូរ ក៏ព្យាយាម (បែរជា) ទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លាឃ្មាតចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ជំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ១០ ចប់ ។

បិដ្ឋិចក្ក ចប់ហើយ ។

[๘๑] เตเตสุ อุปกฺกมติ มุตฺตสฺส อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ เตเตสุ อุปกฺกมติ น มุตฺตสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ เตเตสุ น อุปกฺกมติ มุตฺตสฺส อนาปตฺติ ฯ เตเตสุ น อุปกฺกมติ น มุตฺตสฺส อนาปตฺติ ฯ น เตเตสุ อุปกฺกมติ มุตฺตสฺส อนาปตฺติ ฯ น เตเตสุ อุปกฺกมติ น มุตฺตสฺส อนาปตฺติ ฯ น เตเตสุ น อุปกฺกมติ มุตฺตสฺส อนาปตฺติ ฯ น เตเตสุ น อุปกฺกมติ น มุตฺตสฺส อนาปตฺติ ฯ

[๘๒] อนาปตฺติ สุปินนฺเต น โมจนาธิปฺปายสฺส ทุฏฺฐุลฺลกสฺส ขิตฺตจิตฺตสฺส เวทนฏฺฏสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๔๑] កិក្ខុគិត ក៏ព្យាយាម ពាល់តែទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុគិត ក៏ព្យាយាម (ប៉ុន្តែ) ទឹកសុក្កមិនឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ កិក្ខុគិត (តែ) មិនព្យាយាម (ក៏ស្រាប់តែ) ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញឯង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុគិត (តែ) មិនព្យាយាម ទឹកសុក្កក៏មិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមិនគិតទេ (តែ) ព្យាយាម ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមិនគិតទេ (តែ) ព្យាយាម ទឹកសុក្កមិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាមទេ (តែ) ទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាមទេ ទឹកសុក្កក៏មិនឃ្លាតចេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[๔๒] (កិក្ខុ ๖ ពួក) គឺ កិក្ខុឃ្លៅសប្តិ ๑ កិក្ខុមិនមានបំណងឲ្យទឹកសុក្កឃ្លាតចេញ ๑ កិក្ខុឆ្កួត ๑ កិក្ខុមានចិត្តរំភើយ ๑ កិក្ខុដែលទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ๑ កិក្ខុជាអាទិកម្មិក (អ្នកធ្វើខុសមុនបញ្ញត្តិ) ๑ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលទំព័រសំដែងតទៅជូចមានខាងក្រោយនេះ)

[๔๓] สุขินโต ภควโต สาวกา วิสารทา คณปามොกฺขา ยตฺถ

กตฺถจิ กณฺหา มตฺตา วฏฺฏา ฉายา[๑] อุ-

ภยมชฺเฌ โอทาตา มตฺตา วฏฺฏา ฉายา อุ-

ภยมชฺเฌ รตฺตา มตฺตา วฏฺฏา ฉายา อุ-

ภยมชฺเฌ กณฺหา มตฺตา วฏฺฏา ฉายา[๒] ทุ-

ปฏฺฐาเน ปญฺญา ตตฺถ ปุพฺพงฺคมา โหติ ตโต

ปาโมชฺชาทโย ตตฺถ ปุพฺพงฺคมา สพฺพกิจฺเจสุ ตาทิ ฯ

---

๑ ฉ. ม. วฏฺฏิ ฉายา อุภมเช ฯ ๒ ม. โอทาตา ฯ

[๔๓] រឿង កិក្ខុយល់សប្តិ១ កិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារ១ កិក្ខុបន្ទោបង់បស្សាវ១ កិក្ខុគ្រែរិះចំពោះភាមវិតក្ក១ កិក្ខុឆ្លងទឹកក្តៅ១ កិក្ខុលាបថ្នាំ១ កិក្ខុអេះរមាស់គ្រងំអណ្តៅ១ កិក្ខុដើរតាមផ្លូវ១ កិក្ខុកាន់សែ្មកបុងអគ្គជាត១ កិក្ខុកំដៅដម្បីរពោះកងថ្នាំពេងភ្លើង១ កិក្ខុដដុសអគ្គជាតទំងន់ក្តៅ១ កិក្ខុឲ្យសាមណេរកាន់អគ្គជាត១ កិក្ខុចាប់អគ្គជាតសាមណេរកំពុងដេកលក់១ កិក្ខុគ្រែតអគ្គជាតទំងន់ក្តៅគាំងពីរ១ កិក្ខុក្តាប់អគ្គជាតទំងន់ដៃ១ កិក្ខុពើងចង្កេះឡដ៏អាកាស១ កិក្ខុមិតពត់កាយ១ កិក្ខុសំឡឹងមើលអគ្គជាតមាតុគ្រាម១ កិក្ខុបញ្ចូលអគ្គជាតកងថ្នាំប្រហោងជាន[1] ១ កិក្ខុដដុសអគ្គជាតទំងន់កំណាត់ឈើ១ កិក្ខុឆ្លងទឹកកងទីច្រាសខែ្សទឹក១ កិក្ខុលេងទឹកដែលមានល្បាប់១ កិក្ខុសុះបុះទៅកងទឹក១ កិក្ខុលេងកងធ្លើដោយដ្ឋា១ កិក្ខុសុះបូលទៅកងព្រៃឈូក១ កិក្ខុបញ្ចូលអគ្គជាតកងដីល្បាប់១ កិក្ខុបញ្ចូលអគ្គជាតកងកក់ ១ កិក្ខុស្រោចអគ្គជាតទំងន់ទឹក ១ កិក្ខុផ្តាប់អគ្គជាតទំងន់កន្ទែងដេក១ កិក្ខុដដុសអគ្គជាតទំងន់មេដើង ១ ។

---

๑ ប្រហោង ឬ រន្ធអ្វីៗ ហៅថាប្រហោងជាន ។

[๘๘] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ សុបិនន្តេន អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ អាបជ្ជេតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សុបិនន្តេនាតិ ។

[๘๙] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឧច្ចារំ ការេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ អាបជ្ជេតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ កីចិត្តោ ត្វំ ភិក្ខូតិ ។ ជានំ អភគវ មោចនាធិប្បាយោតិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ឧមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។

[๙๐] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បស្សាវំ ការេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ឧមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។

[๘๘] សម័យនោះឯង កិក្ខុ๑រូប កំពុងយល់សប្តិ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដឹង ។ ទើបកិក្ខុនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនមានអាបត្តិព្រោះយល់សប្តិទេ ។

[๘๙] សម័យនោះឯង កិក្ខុ๑រូប កំពុងបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ កិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលកិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ កិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងបង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនមានអាបត្តិដល់កិក្ខុដែលមិនមានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។

[๙๐] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប កំពុងបន្ទោបង់បស្សាវៈ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់កិក្ខុនោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនមានអាបត្តិដល់កិក្ខុដែលមិនមានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ តាមវិតក្កំ វិតក្កេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិំ កិក្ខុ តាមវិតក្កំ[1] វិតក្កេន្តស្សាតិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ ឧណ្ហោទកេន នហាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ កិច្ចំ ត្វំ កិក្ខូតិ ។ នាហំ ភគវា មោចនាធិប្បាយោតិ ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧណ្ហោទកេន នហាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អាបត្តិ ត្វំ កិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧណ្ហោទកេន នហាយន្តស្ស អសុចិ ន មុច្ចិ ។

---

១ ម. ឆោត្តុកេសុ អយំ បាឋោ ន ហោតិ ។

[๘๗] សម័យនោះឯង កិកុម្នួយរូប កំពុងត្រែះរែះបំពោះកាមវិតក្កៈ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់កិកុនោះ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនមានអាបត្តិដល់កិកុដែលត្រែះរែះបំពោះកាមវិតក្កៈទេ ។

[๘๘] សម័យនោះឯង កិកុម្នួយរូប កំពុងងូតទឹកក្តៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់កិកុនោះ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលកិកុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ កិកុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនមានបំណងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិកុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទ ។ សម័យនោះឯង កិកុម្នួយរូប មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កំពុងតែងូតទឹកក្តៅអសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង កិកុម្នួយរូប មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កំពុងងូតទឹកក្តៅដែរ (តែ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។

ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๔๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรายเร วณฺโณ โหติ ฯ ภิสมุณฺเฑน อาลิมฺปนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นุ โข อหํ สงฺฆาทิเสสํ อาปตฺตึ อาปชฺชามีติ ฯ ภควโตเ เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ กึ ปเนตฺถ ตุมฺเห ภิกฺขเวติ ฯ ภควา ตสฺส ภิกฺขุโน เหตุ ภิกฺขู นิทานเหตุ ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ ฯ น ภิกฺขเว อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมยเน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อนฺตรายเร วณฺโณ โหติ ฯ ตสฺส เหตุ ภิกฺขู นิทานเหตุ ธมฺมึ กถึ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๕๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อลฺลกณฺฑุสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ

កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។

[๘๙] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប កើតដម្បៅត្រង់អង្គជាត ។ កាលដែលកិកុនោះលាបថ្នាំដម្បៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្នាលកិកុ អ្នកឯងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ កិកុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញក៏ទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិកុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប កើតដម្បៅត្រង់អង្គជាត ។ កិកុនោះមានបំណងនឹងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កាលដែលលាបថ្នាំដម្បៅ[1] អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។បេ។ (មានកិកុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។

[๙๐] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប អេះត្រង់អណ្ឌ[2] អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះ

---

๑ រឺកុដែលមានអសុចិឃ្លាតចេញនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ๒ ពងល្ង ។

ฉมោចជាធិប្បាយសប្បតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចជាធិប្បាយស្ស អណ្ឋំ កណ្ឋាវច្ឆស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។បេ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អថាបត្តិ ភិក្ខូ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[๘๑] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មក្កំ កច្ឆច្ឆស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អថាបត្តិ ភិក្ខុ ន-មោចជាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចជាធិប្បាយស្ស មក្កំ កច្ឆច្ឆស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។បេ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អថាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិ-សេសស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[๘๒] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ វត្តឹ កហេត្វា បស្សាវំ ករោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អថាបត្តិ ភិក្ខុ ន មោចជាធិប្បាយស្សាតិ ។

ภาគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញហើយអេះអណ្តឹង អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។បេ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។

[๔๑] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កំពុងដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។

[๔๒] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងកាន់សែ្បកខាងក្នុងនៃអង្គជាតធ្លើបស្បាវ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងនឹងឲ្យ

สัตถา ตัสสา ปุริสปุคคลัง อัญญาสิ ปาปิกา อิจฉา อุปปันนา ปาปิกานัง อิจฉานัง วะสัง คะโต อะยัง ภิกขุ อาปัตติง อาปัชชิสสะติ ฯเปฯ อาปัตติง นะ อาปัชชิสสะติ ฯ ตัสสา กุกกุจจัง อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติง ภิกขุ สังฆาทิเสสัสสา อาปัตติง ปุลลัจจายะสังคะตัง ฯ

[๘๓] สัตถา ตัสสา ปุริสปุคคลัง อัญญาสิ ภิกขุนิยา ทุฏฐุลลายะ ปาปิกา อิจฉา อุปปันนา ปาปิกานัง อิจฉานัง วะสัง คะโต อะยัง ภิกขุ อาปัตติง อาปัชชิสสะติ ฯเปฯ อาปัตติง นะ อาปัชชิสสะติ ฯ ตัสสา กุกกุจจัง อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติง ภิกขุ นิมิตตัง ปาปุณิสสะติ ฯ สัตถา ตัสสา ปุริสปุคคลัง อัญญาสิ ภิกขุนิยา ทุฏฐุลลายะ ปาปิกา อิจฉา อุปปันนา ปาปิกานัง อิจฉานัง วะสัง คะโต อะยัง ภิกขุ อาปัตติง อาปัชชิสสะติ ฯเปฯ อาปัตติง นะ อาปัชชิสสะติ ฯ ตัสสา กุกกุจจัง อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติง ภิกขุ สังฆาทิเสสัสสา อาปัตติง ปุลลัจจายะสังคะตัง ฯ

[๘๔] สัตถา ตัสสา ปุริสปุคคลัง อัญญาสิ ภิกขุนิยา อุปัฏฐายัสสา ปิฏฐิปาริกัมมัง กะโรนตัสสา อาปัตติง อาปัชชิสสะติ ฯเปฯ อาปัตติง นะ อาปัชชิสสะติ ฯ ตัสสา กุกกุจจัง อโหสิ ฯเปฯ

អសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កំពុងចាប់សែ្បកខាងចុងនៃអង្គជាតធ្វើបសា្រវ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្វះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[๘๓] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប កំពុងកំណៅដំបារពោះកង្កេងក្លៀង អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិកុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កំពុងកំណៅដំបារពោះកង្កេងក្លៀង អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្វះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[๘๔] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប កំពុងគក់ប្រចាប់ខ្នងឲ្យខបជ្រាយ កង្កេងក្លៀង អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។

อนาปตฺติ ภิกฺขุ ฉมาจนาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ฉมาจนา-
ธิปฺปายสฺส ฉฑฺฑิยมาเน อุปฉฑฺฑิยมาเน ปริฏฺฐปิตพฺพกมฺมํ
กโรนฺตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ
ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาธิเสสสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๙๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน ฆานํ ยฺฉาเปนฺตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ฉมา-
จนาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ฉมาจนาธิปฺปายสฺส ฆานํ ยฺฉา-
เปนฺตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ
ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาธิเสสสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ)ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កំពុងគក់ច្រមុះខ្លួនឲ្យទៅបជ្ឈាយ៍កំពុងកេងក្តៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្វះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។

[๔๔] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប យកអង្គជាតដុសនឹងក្តៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ក៏យកអង្គជាតដុសនឹងក្តៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្វះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។

[៥៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ មោចនាធិប្បាយោ អញ្ញតរំ សាមណេរំ ឯតទវោច ឯហិ មេ ត្វំ អាវុសោ សាមណេរ អង្គជាតំ តណ្ហាមីតិ ។ សោ តស្ស អង្គជាតំ អក្ខាសិ ។ តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិំ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

[៥៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សុត្តស្ស សាមណេរស្ស អង្គជាតំ អក្ខាសិ ។ តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិំ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិំ ទុក្កដស្សាតិ។

[៥៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឧរូហិ អង្គជាតំ បីឡេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិំ ភិក្ខុ មោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧរូហិ អង្គជាតំ បីឡេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

[๕๖] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងសាមណេរមួយរូបថា នែអាវុសោ សាមណេរ អ្នកចូរមកនេះ ចូរកាន់អង្គជាតអញចុះ ។ សាមណេរនោះបានកាន់អង្គជាតភិក្ខុនោះ ។ អសុចិរបស់ភិក្ខុនោះក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

[๕๗] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប បានចាប់អង្គជាតសាមណេរដែលកំពុងដេកលក់ ។ អសុចិភិក្ខុនោះ ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

[๕๘] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ត្បៀតនូវអង្គជាតដោយភ្លៅទាំងពីរ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញត្បៀតនូវអង្គជាតដោយភ្លៅទាំងពីរ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลิงฺคยสฺสาติ ฯ

[๕๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน มุฏฺฐิกา อณฺฑชาตา ปิโลฺลฺลสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมยเน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส มุฏฺฐิกา อณฺฑชาตา ปิโลฺลฺลสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯ เป ฯ อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลิงฺคยสฺสาติ ฯ

[๖๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส อาคาเส ภณฺฑิ กปิโลฺลฺลสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯ เป ฯ อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลิงฺคยสฺสาติ ฯ

'មានកិកុខ្ទុះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[៥៩] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប ក្តាប់អង្គជាតដោយកណ្តាប់ដៃ អសុចិកឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិកុ ដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ក្តាប់អង្គជាតដោយកណ្តាប់ដៃ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្ទុះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[៦០] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ប្រឹងបំពើងចង្អុះឮដ៏អាកាស អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្ទុះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[๖๑] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ កាយំ ថម្ភេត្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ន-មោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស កាយំ ថម្ភេត្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឋុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[๖๒] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ មាតុគាមស្ស អង្គជាតំ ឧបនិជ្ឈាយិ ។ តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស ន ច ភិក្ខុវេ សារត្តេន មាតុគាមស្ស អង្គជាតំ ឧបនិជ្ឈាយិតព្ពំ យោ ឧបនិជ្ឈាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

[๖๓] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញត-រស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស តាលច្ឆិទ្ទំ អង្គជាតំ បវេសេត្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

[๖๑] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប ប្រឹងមិនពត់កាយ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិកុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ)ទេ ។ សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ប្រឹងមិនពត់កាយ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។បេ។ (មានកិកុ២រូប) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[๖๒] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប ត្រេកអរ សំឡឹងមើលអង្គជាតមាតុគ្រាម ។ អសុចិកិកុនោះក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ម្នាលកិកុទាំងឡាយ តែថាកិកុមិនគួរត្រេកអរ សំឡឹងមើលអង្គជាតមាតុគ្រាមឡើយ កិកុណាសំឡឹងមើល កិកុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๖๓] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ក៏បញ្ចូលអង្គជាតទៅទឹងប្រហោងជាន អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។បេ។

อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจ-ยสฺสาติ ฯ

[๖๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน เมถุนธมฺมสฺส กาเยน อสทฺธาทิยนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ เปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๖๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปฏิสาเตน ชนฺตายนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ชนฺตายนฺตสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน เมถุนธมฺมสฺส ปฏิสาเตน ชนฺตายนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

(មានកិកុខ្នុះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[๖๔] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ដង្កូសអង្គជាតនឹងកំណាត់ឈើ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្នុះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

[๖๕] សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប ងូតទឹកក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិកុដែលមិនមានបំណងនឹងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិកុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ងូតទឹកក្នុងទីច្រាសខ្សែទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្នុះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(๖๖) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ ឧទញ្ចលេ កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្চំ អហោសិ ។ បេ ។ អជានន្តិ កិក្ខុ ន‌ភោចនាទិប្បាយេសុតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ ភោចនាទិប្បាយេស្ស ឧទញ្ចលេ កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្চំ អហោសិ ។ បេ ។ អជានន្តិ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឋុល្លច្চយេសុតិ ។

(๖๗) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ ឧទកេ ជាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្চំ អហោសិ ។ បេ ។ អជានន្តិ កិក្ខុ ន‌ភោចនាទិប្បាយេសុតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស កិក្ខុនោ ភោចនាទិប្បាយេស្ស ឧទកេ ជាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្চំ អហោសិ ។ បេ ។ អជានន្តិ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឋុល្លច្চយេសុតិ ។

(៦៦) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប លេងទឹកដែលមានល្បាប់ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ លេងទឹកដែលមានល្បាប់ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។

(៦៧) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប សុំចុះទៅក្នុងទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់កិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ សុំចុះទៅក្នុងទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។

(๖๘) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ បុច្ឆាវឌ្ឍិយំ កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ន មោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស បុច្ឆាវឌ្ឍិយំ កីឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(๖๙) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ចោក្ករវនេ ជាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ន មោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ចោក្ករវនេ ជាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(๗๐) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ភរិកំ អន្តរជាតំ បវេសេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

[๖๘] สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง ลงอาบัติแล้ว ออกจากอาบัติ ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ ดูกรภิกษุ ไม่ควรอาบัติแก่ภิกษุผู้ไม่มีอาบัติให้ออกจากอาบัติ(นั้น)เลย ฯ สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง มีอาบัติให้ออกจากอาบัติ ลงอาบัติแล้วเพราะเหตุนั้น ออกจากอาบัติ ฯ เป ฯ (มีภิกษุอื่นอีก) ออกจากอาบัติไม่ได้ ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ ดูกรภิกษุ ไม่ควรอาบัติเป็นพิเศษเลย ควรแต่ต้องอาบัติทุกกฏเท่านั้น ฯ

[๖๙] สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง ถูกขับออกจากสงฆ์ ออกจากอาบัติ ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ ดูกรภิกษุ ไม่ควรอาบัติแก่ภิกษุผู้ไม่มีอาบัติให้ออกจากอาบัติ(นั้น)เลย ฯ สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง มีอาบัติให้ออกจากอาบัติ ถูกขับออกจากสงฆ์เพราะเหตุนั้น ออกจากอาบัติ ฯ เป ฯ (มีภิกษุอื่นอีก) ออกจากอาบัติไม่ได้ ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ ดูกรภิกษุ ไม่ควรอาบัติเป็นพิเศษเลย ควรแต่ต้องอาบัติทุกกฏเท่านั้น ฯ

[๗๐] สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง มีอาบัติให้ออกจากอาบัติ ถือเอาบริขารของภิกษุอื่นเป็นลาภ ออกจากอาบัติ ฯ เป ฯ

អសុចិ ន មុច្ចិ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឋុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(៧១) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស កទ្ទមំ អង្គជាតំ បវេសេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឋុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(៧២) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ ឧទកេន អង្គជាតំ ឯសិញ្ចន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧទកេន អង្គជាតំ ឯសិញ្ចន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឋុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(មានកិកុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(៧១) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្គជាតទៅកងភក់ តែ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(៧២) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ស្រោចអង្គជាតដោយទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ស្រោចអង្គជាតដោយទឹក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានកិកុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(๗๓) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โทจฉาทิปฺปายสฺส สยเน อตฺถตาย ยญฺเญสฺส อสุจิ มุตฺโต ฯเปฯ อสุจิ น มุตฺโต ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เปฯ อนาปตฺตึ ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

(๗๔) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โทจฉาทิปฺปายสฺส อตฺถรเณ อตฺถตาย ยญฺเญสฺส อสุจิ มุตฺโต ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ภควตา ทุกฺกฏํ ฯ โข อหํ สงฺฆาทิเสสํ อาปตฺตึ อาปชฺชิตา ฯ ภควาโต ฌตมตฺตํ อาโรเจสิ ฯ อาปตฺตึ ตฺวํ ภิกฺขู อาปชฺชา สงฺฆาทิเสสสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โทจฉาทิปฺปายสฺส อตฺถรเณ อตฺถตาย ยญฺเญสฺส อสุจิ น มุตฺโต ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ภควตา ทุกฺกฏํ ฯ โข อหํ สงฺฆาทิเสสํ อาปตฺตึ อาปชฺชิตา ฯ ภควาโต ฌตมตฺตํ อาโรเจสิ ฯ อนาปตฺตึ ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

(៧៣) សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិ ឃ្លាតចេញ ផ្ចប់អង្គជាតលើទីដេក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(៧៤) សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិ ឃ្លាតចេញ ដដុសអង្គជាតនឹងមេដើង អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ថាអញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដែរឬ ។ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ដដុសអង្គជាតនឹងមេដើង អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ថាអញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដែរឬ ។ ក៏ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១ ចប់ ។

ទុតិយសង្ឃាទិសេសំ

(៧៥) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ អរញ្ញេ វិហរតិ ។ តស្សាយស្មតោ វិហារេ អភិរូបោ ហោតិ ទស្សនីយោ បាសាទិកោ មដ្ឋេ តម្ពេ សរទ្ធា បរិយាតាវេ សុបញ្ញត្តំ មញ្ចបីឋំ កិសិតិម្ពោហនំ ចាឌីយំ បរិភោជនីយំ សុបដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស វិហារទេក្ខកោ អាគច្ឆន្តិ ។ អញ្ញតរោបិ ព្រាហ្មណោ សបជាបតិកោ យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ ឯតទវោច ឥច្ឆាម មយំ ភោតោ ឧទាយិស្ស វិហារំ បេក្ខិតុន្តិ ។ តេនហិ ព្រាហ្មណ បេក្ខស្សុតិ អថាបុរណំ អាគាយ ឃដិកំ ឧក្ខ្លាដេត្វា តេវាដំ បណាមេត្វា វិហារំ ចាវិសិ ។ សោបិ ខោ ព្រាហ្មណោ អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស បិដ្ឋិតោ ចាវិសិ ។ សាបិ ខោ ព្រាហ្មណី តស្ស ព្រាហ្មណស្ស បិដ្ឋិតោ ចាវិសិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ ឯតទវោច ឥតចាតេ វិវរន្តា

សង្ឃាទិសេសទី ២

(៧៥) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីដ៏ក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងព្រៃ ។ លំនៅឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុនោះ ល្អគួរឲ្យចង់មើល គួរឲ្យជ្រះថ្លា មានបន្ទប់ខាងក្នុង មានរបៀងដុំវិញ គ្រែតាំងពួកខ្នើយក៏រៀបចំល្អ ទឹកសម្រាប់ផាន់នឹងទឹកសម្រាប់ប្រៃ ប្រាស់ក៏ដម្កល់ទុកស្រួល ទាំងទីបរិវេណសោតក៏ឆ្មាសរលីងស្អាត ។ មានមនុស្សជារាជ្រើននាក់ ដែលត្រូវការមើលលំនៅរបស់ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏តែងតែមកមើល ។ (កាលនោះ) មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់នាំប្រពន្ធចូលទៅរកឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុថា យើងខ្ញុំចង់មើលលំនៅរបស់លោកម្ចាស់ឧទាយិ ។ ឧទាយិក៏និយាយតបថា ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូរមើលចុះ (ថាហើយ) ក៏កាន់កូនសោរ ដកគន្ធឹះហើយច្រានសន្ទះទ្វារ ចូលទៅកាន់កុដិលំនៅ ។ ឯព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលទៅតាមគ្រែឧទាយិដ៏មានអាយុទៅ ។ ចំណែកខាងនាងព្រាហ្មណីនោះឯង ក៏ដើរចូលតាមគ្រែព្រាហ្មណ៍នោះទៅ ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ក៏បើកបង្អួចកន្លែងខ្លះ

ปจฺจเย ภิสกฺกาเย ปริกฺขาเร คณฺหึ อนุปวิคจฺฉา
ปิณฺฑาโย อาหญฺจนฺติ ตสฺสา ฆาตนิมิตฺตา อฏฺฐมงฺคลานิ
ปาตยนฺติ ฯ อยเมโก สมโย ฆาตนิมิตฺตา อายสฺมา
ปุณฺณมนฺตานี สงฺฆึ ปฏิสนฺโถทิตฺวา อุคฺคมาสิ ฯ
อยเมโก สมโย ฆาตนิมิตฺตา อตฺตมนตา อตฺตมนวาจึ
นิจฺฉาเรสิ ปุพฺพาห ฆาเต สมณา สกฺยปุตฺติยา
ยถา ฆาเต ปจฺจูเส อรญฺเญ วิหารนฺติ ภวิสฺสติ ปุพฺพาห
ยถา ปจฺจูเส อรญฺเญ วิหารตีติ ฯ ปจฺจูเส ปุณฺณมึ
วา ฆาตนิมิตฺตา ฆาตนภาเค ฐตฺวา ตสฺสา ปุพฺพาหเมว
ยาเจตฺวา เตเนว ภตฺเตน อฏฺฐมงฺคลานิ ปาตยมานา เต
สมณา ปุนาปิ อฏฺฐมงฺคลานิ ปาตยึสุ ฯ
อยเมโก สมโย ปุณฺณาย ทาสิยา ทิยฺยมานา วิหาเรติ
อลทฺธาโน ฆาเต สมณา สกฺยปุตฺติยา ทุสฺสีลา
มุสาวาทิโน ฆาเต มยิ ฆาต ธมฺมจาริโน สมจาริโน
พฺรหฺมจาริโน สจฺจวาทิโน สีลวนฺโต กลฺยาณ-
ธมฺมา ปฏิชานิสฺสนฺติ ตสฺมึ ฆาเตสุ สามญฺญ

បិណ្ឌបាតកន្លែងខ្លះ ដើរត្រឡប់តាមបន្ទប់ហើយមកពីត្រាយទ្វីងហើយ ក៏ស្ទាបអង្អែលអាយវត្ថុជំនៃនាងព្រាហ្មណីនោះ ។ គ្រានោះឯងព្រាហ្មណីនោះនិយាយរួសរាយជាមួយនឹងទាយិកាដ៏មានអាយុ ហើយក៏លាទៅ ។ លុះជាប់តមក ព្រាហ្មណ៍នោះគេញចិត្ត ក៏បញ្ចេញវាចាតាមសេចក្តីគេញចិត្តថា ពួកសមណដែលនៅក្នុងវិត្រមានសភាពយ៉ាងនេះ សុទ្ធសឹងតែពួកសមណ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រថ្កុំថ្កើងណាស់ លោកទាយិកាដែលនៅក្នុងវិត្រមានសភាពយ៉ាងនេះ លោកទាយិកាដ៏ចំរើនខ្លះក៏ថ្កុំថ្កើងដែរ ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍ពោលពាក្យសរសើរយ៉ាងនេះហើយ នាងព្រាហ្មណីនោះបានពោលពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា សេចក្តីថ្កុំថ្កើនរបស់លោកទាយិកានោះមានពីណា (ឥតមានថ្កុំថ្កើនអ្វីទេ) ខ្ញុំអ្នកស្ទាបអង្អែលអាយវត្ថុជំរបស់ខ្ញុំយ៉ាងណា សមណៈឈ្មោះទាយិកាក៏ស្ទាបអង្អែលអាយវត្ថុជំរបស់ខ្ញុំយ៉ាងនោះដែរ ។ គ្រានោះឯងព្រាហ្មណ៍នោះក៏និយាយពោលទោសដៀលគ្នះថា សមណាជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រពួកនេះមិនមានខ្មាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល តែងពោលពាក្យមុសាព្រោះសមណអម្បាលនេះ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា យើងសុទ្ធតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ពោលតែពាក្យសត្យ ជាអ្នកមានសីល មានធម៌ល្អ (តទៅវិញនេះ) សាមញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមិនមានទេ

ឯត្តំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ឯដ្ឋំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ ឯដ្ឋំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុតោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ កុតោ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបគតា ឥមេ សាមញ្ញា អបគតា ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា កថំ ហិ ណាម សមណោ ឧទាយិ មម ភរិយាយ អន្តមង្គានិ បរាមសិស្សតិ ឯ ហិ សក្កា កុលិត្ថីហិ កុលធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ អាភមំ ភ វិហារំ ភ តណ្ឌុំ សេទេ ហិ កុលិត្ថិយោ កុលធីតាយោ កុលកុមារិកាយោ កុលសុណ្ហាយោ កុលទាសិយោ អាភមំ ភ វិហារំ ភ តច្ឆេយ្យុំ តាមិ សមណា សក្យបុត្តិយា ឆ្ងសេយ្យុន្តិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខិយន្តស្ស វិបាចេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា សិក្ខាកាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ ណាម អាយស្មា ឧទាយិ

ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមិនមានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណ
ពួកនេះវិនាសហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះវិនាសអស់ហើយ
សាមញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សម-
ណពួកនេះមានពីណា សមណពួកនេះឃ្លាតផុតចាកសាមញ្ញគុណអស់
ហើយ សមណពួកនេះឃ្លាតផុតចាកព្រហ្មញ្ញគុណអស់ហើយ ដូចយ៉ាង
សមណឈ្មោះឧទាយិ ហ៊ានស្អុបអង្អែលអវយវតូចធំរបស់តិរច្ឆានញ្ញាទៅ
ហើយ ពួកស្ត្រីក្នុងត្រកូល(១) ធីតារបស់ត្រកូល កុមារីរបស់ត្រកូល ស្ត្រីជា
កូនប្រសារបស់ត្រកូល ទាសីរបស់ត្រកូលទាំងឡាយ ម្តេចនឹងហ៊ានទៅ
កាន់អាគមប្តូរវិហារបាន ព្រោះថា បើពួកស្ត្រីក្នុងត្រកូល ធីតារបស់ត្រកូល
កុមារីរបស់ត្រកូល ស្ត្រីជាកូនប្រសារបស់ត្រកូល ទាសីរបស់ត្រកូលទាំង
ឡាយខំទៅកាន់អាគមប្តូរវិហារ មុខជាសមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ
ជាសក្យបុត្តនឹងប្រទុស្តចំពោះស្ត្រីទាំងអម្បាលនោះមិនខាន ។ កិក្ខុទាំង
ឡាយ ក៏បានឮពាក្យដែលព្រាហ្មណ៍ពោលទោសដៀលតិះនិយាយដើម
(នោះ)។ កិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស
មានសេចក្តីអៀនខ្មាសក្រែងរអែងជាប ពេញចិត្តនឹងការសិក្សា កិក្ខុអម្បាល
នោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀលថា កិក្ខុឈ្មោះឧទាយិដ៏មានអាយុ

---

១ ស្ត្រីជាម្ចាស់ផ្ទះ ឬស្ត្រីចេផ្ទះ (អដ្ឋកថា) ។

មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ្ កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជិស្សតីតិ ។
អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ
ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយឹ
បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ
កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជសីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។
វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អនេកបរិយាយេន វិគរហិត្វា
អនេកបរិយាយេន សុភរតាយ វិរាគាយ
សន្តុដ្ឋិយា សល្លេខាយ ឯកន្តបាសាទិកតាយ
អបាបិច្ឆតាយ ឥទមត្ថិតាយ ឱក្កមនាយ បវិវេកាយ
អារទ្ធវីរិយតាយ សុភរតាយ កថំ ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស
មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជិស្សសិ
ឧច្ចារម្បិ មយា មោឃបុរិស អនេកបរិយាយេន វិរាគាយ
ធម្មោ ទេសិតោ នោ សរាគាយ ។ បេ ។ តាមបរិ-
យាបន្នំ រូបសទ្ទោ អក្ខាតោ នេតំ មោឃបុរិស
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ យោ បន
ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
ភិក្ខុ ឱតិណ្ណោ វិបរិណាតេន ចិត្តេន មាតុគ្គាមេន សទ្ធឹ

មិនសមបើបើនឹងហាននាំដល់ស្លាបអង្អែលកាយមាតុគ្រាមសោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ អម្បាលនោះគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះហេតុដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរបើពោះទាយភិក្ខុដ៏មានអាយុថា ម្នាលទាយ ឮថាអ្នកឯងស្លាបអង្អែលកាយមាតុគ្រាមមែនឬ ។ ទាយគ្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដំណើរនុ៎ះ) ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់គ្នុះគ្នុះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អំពើណែលអ្នកឯងធ្វើ មិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនដារបស់សមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ នែមោឃបុរស មិនគួរបើអ្នកឯងនឹងហាននាំដល់ស្លាបអង្អែលកាយមាតុគ្រាមសោះ នែមោឃបុរស ធម៌ណែលតថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រាសចាកតម្រេក មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយដម្រេកឡើយ មិនមែនឬ ។ បេ ។ ដំណើរស្ទុះរម្ងាប់នៃសេចក្តីត្រេកត្រអាយព្រោះកាមទាំងឡាយ តថាគតក៏បានសំដែងហើយ នែមោឃបុរស អំពើណែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីដ្រះថ្ងាដល់ជនណែលមិនទាន់ដ្រះថ្ងាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងសិក្ខាបទនេះឡើងយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយគឺកាមភគ្រប់សង្កត់ហើយ មានចិត្តប្រែប្រួលហើយ ដល់ត្រមន្ទូវកាយសំសគ្គមួយអន្ទើដោយមាតុគ្រាម

กายสංสคฺคំ สมาปชฺเชยฺย หตฺถคฺคาหំ วา เวณิ-
คฺคาหំ วา อญฺญตรสฺส วา อญฺญตรสฺส วา อจฺเจสฺส
ปรามสนំ สงฺฆาทิเสโสติ ฯ

(๗๖) โย ปนาติ โย โยนิโส ฯ เป ฯ
ภิกฺขูติ ฯ เป ฯ อยំ ตสฺมිං อตฺเถ อธิปฺเปโต
ภิกฺขูติ ฯ ทุฏฺฐจิตฺโต นาม สาราคฺโค อเปกฺขวา
ปฏิพทฺธจิตฺโต ฯ ปริปุณฺณานฺติ ยตฺถปิ ปญฺจ ปริปุณฺณานิ
ทุฏฺฐปิ ปญฺจ ปริปุณฺณานิ ทูนฺนปิ ปญฺจ ปริปุณฺณานิ อปิจ
ยตฺถ ปญฺจ ตสฺมිං อตฺเถ อธิปฺเปตานิ ปริปุณฺณานฺติ ฯ
มาตุคาโม นาม มนุสฺสิตฺถี น ยกฺขี น เปตี
น ติรจฺฉานคตา อนฺตมโส ตทหุชาตาปิ ธาริโกา
ปเกว มหนฺตภาวี(๑) ฯ สทิสฺสิ ฯ เปกาโต ฯ กา-
ยสංสคฺคំ สมาปชฺเชยฺยาติ อลฺลิยนาทโย ปุพฺพสฺมිං ฯ
หตฺถคฺคาโห นาม กปฺปรุกฺขาทีนาย ยาว อกฺกนฺตฏฺฐา ฯ

๑ ฉ. ม. ปหตฺตพฺพี ฯ

ទោះចាប់ដៃក្តី ចាប់ផងសក់ក្តី ប្តូស្បាបអង្អែលអាយវែងណា ។ ក្តី កិក្ខុ
នោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(៧៦) តែង់ពាក្យថា ណាមួយ សេចក្តីថា ឯណា គឺថា ដូចជា
ឯណា ។ បេ ។ តែង់ពាក្យថា កិក្ខុ ។ បេ ។ កិក្ខុដែលបានសម្រេច
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចាដ៏ត្រឹមត្រូវ តថាគតសំដៅយកឲ្យ
ឈ្មោះថាកិក្ខុ ក្នុងអត្ថនេះ ។ កិក្ខុដែលត្រែកអរ មានសេចក្តីអាឡោះ
អាល័យមានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ហៅថា (កិក្ខុ) គឺតាមរាគត្រូបសង្កត់ហើយ ។
តែង់ពាក្យថា ប្រែប្រួលហើយ សេចក្តីថា ចិត្តដែលត្រែកអរក៏ហៅ
ថា ប្រែប្រួលហើយ ចិត្តដែលខឹង ក៏ហៅថាប្រែប្រួលហើយ ចិត្ត
ដែលវង្វែង ក៏ហៅថា ប្រែប្រួលហើយ ប៉ុន្តែក្នុងអត្ថនេះ តថាគត
សំដៅយកចិត្តដែលត្រែកអរ ឲ្យឈ្មោះថា ចិត្តប្រែប្រួលហើយ ។
មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុគ្រាម ឯយក្សស្រី ប្រែតស្រី សត្វតិរច្ឆានញី
មិនហៅថា មាតុគ្រាមទេ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ដោយហោចទៅទោះ
ក្មេងស្រីសូម្បីកើតក្នុងថ្ងៃនោះ ក៏ហៅថា មាតុគ្រាមដែរ មិនបាច់ពោល
ដល់ស្រីដែលធំជាងនោះទេ ។ តែង់ពាក្យថា មួយអន្ទឹ គឺជាមួយ
គ្នា ។ សេចក្តីប្រតិត្តលើស តថាគតហៅថា គប្បីដល់ព្រមដោយ
កាយសំសគ្គ ។ សរីរប្បទេសពាក់តាំងពីត្រឹមជុំដៃដរាបដល់ចុងក្រចក

វេណំ ជាម សុទ្ធកោសា ក សុត្តមិស្សា ក មា-
លាមិស្សា ក ហរិញ្ញមិស្សា ក សុវណ្ណមិស្សា ក
មុត្តាមិស្សា ក មណិមិស្សា ក ។ អង្គំ ជាម
ហត្ថញ្ច វេណិញ្ច ឋបេត្វា អវសេសំ អង្គំ ជាម ។

(៧៧) អាមសជា បរាមសជា ខិមសជា ខុទ្ទសជា
ខិលជ្ឈជា ខុលជ្ឈជា អាកឌ្ឍជា បដិកឌ្ឍជា
អភិនិក្ខណ្ហជា អភិនិប្ផីឡជា តមាលំ ឆុបនន្តិ ។

(៧៨) អាមសជា ជាម អាមដ្ឋមត្តា ។ បរា-
បសជា ជាម ឥតោ ចិតោ ច សញ្ជោបជា ។
ខិមសជា ជាម មោដ្ឋា ខិរោរជា ។ ខុទ្ទសជា
ជាម ខុទ្ទំ ខុទ្ទារណា ។ ខិលជ្ឈជា ជាម មោដ្ឋា
ខិនមជា ។ ខុលជ្ឈជា ជាម ខុទ្ទំ ខុទ្ទារណា ។
អាកឌ្ឍជា ជាម អាវិញ្ជជា ។ បដិកឌ្ឍជា ជាម
បដិវឡ្ឍនាមជា ។ អភិនិក្ខណ្ហជា ជាម អង្គំ
តមោត្វា និប្ផីឡជា[1] ។ អភិនិប្ផីឡជា ជាម តេរសធិ
សមា និប្ផីឡនា ។ តមាលំ ជាម តមាសមង្គំ ។
ឆុបនំ ជាម ឆុដ្ឋមត្តំ ។

---

១ ឧ. ម. និក្ខណ្ហនា ។

ហៅថា ដៃ ។ សក់សុទ្ធក្តី សក់លាយដោយអម្បោះក្តី លាយដោយផ្កាកម្រងក្តី លាយដោយថ្នាក់ក្តី លាយដោយមាសក្តី លាយដោយកែវមុក្តាក្តី លាយដោយកែវមណីក្តី ហៅថា ផងសក់ ។ ត្រង់ពាក្យថា អាយវ (នោះ) គឺ សរីរដ៏សេស លើកលែងតែដៃនឹងផងសក់ចេញ ហៅថា អាយវ ។

[៧៧] (ប្រកែក ១២ យ៉ាង) គឺ កិរិយាស្អុប អង្អែល ស្អុបចុះ ស្អុបឡើង ផ្ចុបចុះ ផ្ចើយឡើង ពាញមក ពាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្វេច កាន់ ពាល់ ។

[៧៨] កិរិយាគ្រាន់តែលូកពាល់ ហៅថា ស្អុប ។ កិរិយាស្អុបបន្តើតើខាងនេះខាងនោះ ហៅថា អង្អែល ។ កិរិយាពាល់ចុះក្រោម ហៅថា ស្អុបចុះ ។ កិរិយាពាល់ខាងលើ ហៅថា ស្អុបឡើង ។ កិរិយាចាប់បន្ទន់ទៅក្រោម ហៅថា ផ្ចុបចុះ ។ កិរិយាចាប់ផ្ងារទៅខាងលើ ហៅថា ផ្ចើយឡើង ។ កិរិយាពាញបូលមកហៅថា ពាញមក ។ កិរិយាបង្ហោនត្រឡប់ (ពាញពាំក្រោយ) ហៅថា ពាញត្រឡប់ ។ កិរិយាចាប់អាយវៈហើយច្រឡាប់ឈ្វេច ហៅថា ចាប់សង្កត់ ។ កិរិយាត្បៀត គាប ដោយអាយវៈណាទីមួយ ហៅថា ចាប់ឈ្វេច ។ កិរិយាគ្រាន់តែចាប់ ហៅថា កាន់ ។ កិរិយាប៉ះត្រូវ ហៅថា ពាល់ ។

(๗๙) សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃតោ តស្ស ភិក្ខុ អាបត្តិយា ។បេ។ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

(๘๐) ๙ត្តី ច ហោតិ ๙ត្តីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឆំ ๙ត្តិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ឱមសតិ ឧម្មសតិ ឱលង្ឃតិ ឧល្លង្ឃតិ អាកឌ្ឍតិ បរិកឌ្ឍតិ អភិនិក្កឌ្ឍតិ អភិនិប្បីឡេតិ គណ្ហាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ๙ត្តី ច ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឆំ ๙ត្តិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ គណ្ហាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ๙ត្តី ច ហោតិ បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឆំ ๙ត្តិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ គណ្ហាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ๙ត្តី ច ហោតិ បុរិសសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឆំ ๙ត្តិ-យា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។បេ។

(៧៩) ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស (សេចក្តីកង់បៃយ្យាល មានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី ១ រួចហើយ) ។

(៨០) មនុស្សស្រីពិត កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏យកកាយ (ខ្លួន) ស្អាប អង្អែល ស្អាបចុះ ស្អាបឡើង ផ្តុបចុះ ផ្តើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្វេច កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ មនុស្សស្រីពិត តែកិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អាប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ មនុស្សស្រីពិត កិក្ខុសំគាល់ថាខ្ទើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្អាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ មនុស្សស្រីពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អាប អង្អែល ។ បេ ។

กณฺหาติ ขุปติ อาปตฺติ ปุลฺลิงฺคยสฺส ฯ ปณฺฑิ จ ปเหาติ
ติวิชฺชาเนกสญฺญี สารตฺโต จ กิจฺเจ จ ฉ ปณฺฑิยา
กาเยน กาเยน อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ
กณฺหาติ ขุปติ อาปตฺติ ปุลฺลิงฺคยสฺส ฯ ปณฺฑเกา
จ ปเหาติ ปณฺฑกสญฺญี สารตฺโต จ กิจฺเจ จ ฉ
ปณฺฑกสฺส กาเยน กาเยน อาปตฺติ ปกาปตฺติ
ฯ เป ฯ กณฺหาติ ขุปติ อาปตฺติ ปุลฺลิงฺคยสฺส ฯ
ปณฺฑเกา จ ปเหาติ เวมติเกา สารตฺโต จ
กิจฺเจ จ ฉ ปณฺฑกสฺส กาเยน กาเยน
อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ กณฺหาติ ขุปติ
อาปตฺติ อุภโตพฺยญฺชนสฺส ฯ ปณฺฑเกา จ ปเหาติ
ปุริสสญฺญี สารตฺโต จ กิจฺเจ จ ฉ ปณฺฑกสฺส
กาเยน กาเยน อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ
กณฺหาติ ขุปติ อาปตฺติ อุภโตพฺยญฺชนสฺส ฯ ปณฺฑเกา จ
ปเหาติ ติวิชฺชาเนกสญฺญี สารตฺโต จ กิจฺเจ จ ฉ
ปณฺฑกสฺส กาเยน กาเยน อาปตฺติ ปกาปตฺติ
ฯเป ฯ กณฺหาติ ขุปติ อาปตฺติ อุภโตพฺยญฺชนสฺส ฯ ปณฺฑเกา จ

កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ មនុស្សស្រីពិត តែកិក្ខុ
សំគាល់ថាជាសត្វតិរច្ឆាន ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។
កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ មនុស្សខ្ទើយពិត កិក្ខុក៏
សំគាល់ថាជាខ្ទើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់
ពាល់ កាយមនុស្សខ្ទើយនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ មនុស្សខ្ទើយពិត
តែកិក្ខុសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់
ពាល់ កាយមនុស្សខ្ទើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មនុស្សខ្ទើយពិត
តែកិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។ បេ ។
កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សខ្ទើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មនុស្ស
ខ្ទើយពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាសត្វតិរច្ឆាន ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប
អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សខ្ទើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ បណ្ឌកស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
ហោតិ បុរិសសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
ហោតិ តិរច្ឆានគតសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ
បុរិសស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច
ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បុរិសោ ច ហោតិ
បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ បុរិសស្ស
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

មនុស្សខ្ទើយពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ត្រែកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សខ្ទើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មនុស្សប្រុសពិត កិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ត្រែកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មនុស្សប្រុសពិត តែកិក្ខុសង្ស័យ ត្រែកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មនុស្សប្រុសពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាសត្វតិរច្ឆាន ត្រែកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មនុស្សប្រុសពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ត្រែកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ មនុស្សប្រុសពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាខ្ទើយ ត្រែកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។

กลฺยาตา ชุปตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตีรชฺชนกาโล จ
โหาตา ตีรชฺชนกสญฺญี สารตฺโต จ กิกฺกุ จ อิ
ตีรชฺชนกสฺส กายเน กายิ อามสตา ปรามสตา
ฯ เป ฯ กลฺยาตา ชุปตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
ตีรชฺชนกาโล จ โหาตา เวมตีกาโล สารตฺโต
จ กิกฺกุ จ อิ ตีรชฺชนกสฺส กายเน กายิ
อามสตา ปรามสตา ฯ เป ฯ กลฺยาตา ชุปตา อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ ตีรชฺชนกาโล จ โหาตา สญฺญีสญฺญี
สารตฺโต จ กิกฺกุ จ อิ ตีรชฺชนกสฺส กายเน
กายิ อามสตา ปรามสตา ฯ เป ฯ กลฺยาตา
ชุปตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตีรชฺชนกาโล จ โหาตา
ปณฺณกสญฺญี สารตฺโต จ กิกฺกุ จ อิ ตีรชฺชนกสฺส
กายเน กายิ อามสตา ปรามสตา ฯ เป ฯ
กลฺยาตา ชุปตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตีรชฺชนกาโล จ
โหาตา ปุริสสญฺญี สารตฺโต จ กิกฺกุ จ อิ
ตีรชฺชนกสฺส กายเน กายิ อามสตา ปรามสตา
ฯ เป ฯ กลฺยาตา ชุปตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส[๑] ฯ

---

๑ สพฺเพ ปรา ฉ. ม. โยคฺคเกสุ ฯเนฯ ปาโห ทิสฺสติ ฯ

កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ពិត កិក្ខុសំគាល់ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែកិក្ខុសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាមនុស្សស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាខ្ទើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្អុប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែកិក្ខុសំគាល់ថាមនុស្សប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๘๑) ทุ. สตฺติยา ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ สตฺตีสญฺา สารตฺตา จ กิงฺกา จ นํ ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ กายเน กายํ อาสวสติ ปภวสติ ฯ เป ฯ กณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ทิฏฺเฐ สงฺฆาทิเสสาทิ ฯ ทุ. สตฺติยา ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ เวมติกา สารตฺตา จ กิงฺกา จ นํ ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ กายเน กายํ อาสวสติ ปภวสติ ฯ เป ฯ กณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ทิฏฺเฐ ถุลฺลจฺจยาทิ ฯ ทุ. สตฺติยา ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ ปณฺฑก-สญฺี ฯ เป ฯ ทุ. สตฺติยา ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ ปุริสสญฺี ฯ เป ฯ ทุ. สตฺติยา ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ ตีรฺปาณกสญฺี สารตฺตา จ กิงฺกา จ นํ ทิฏฺเฐ สตฺตีนํ กายเน กายํ อาสวสติ ปภวสติ ฯ เป ฯ กณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ทิฏฺเฐ ถุลฺลจฺจยาทิ ฯ ทุ. ปณฺฑ-กา ทิฏฺเฐ ปณฺฑกานิ ปณฺฑกสญฺี สารตฺตา จ กิงฺกา จ นิ ทิฏฺเฐ ปณฺฑกานิ กายเน กายิ อาสวสติ ปภวสติ ฯ เป ฯ กณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ทิฏฺเฐ ถุลฺลจฺจยาทิ ฯ ทุ. ปณฺฑกา

(๘๑) ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីទាំងពីរនាក់ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសង្ស័យនឹងស្រីទាំងពីរនាក់ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាខ្ទើយ ។បេ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាប្រុស ។បេ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ មនុស្សខ្ទើយពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់មនុស្សខ្ទើយទាំងពីរនាក់ថាខ្ទើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយខ្ទើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ មនុស្សខ្ទើយពីរនាក់

ទុំដ្ឋំ បណ្ឌកានំ វេមតិកោ ។បេ។ ទ្វេ បណ្ឌកា
ទុំដ្ឋំ បណ្ឌកានំ បុរិសសញ្ញី ។បេ។ ទ្វេ បណ្ឌកា
ទុំដ្ឋំ បណ្ឌកានំ តិរច្ឆានគតសញ្ញី ។បេ។ ទ្វេ បណ្ឌ-
កា ទុំដ្ឋំ បណ្ឌកានំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ
ទុំដ្ឋំ បណ្ឌកានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
។បេ។ កល្យាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុំដ្ឋំ ទុក្កដានំ ។
ទ្វេ បុរិសា ទុំដ្ឋំ បុរិសានំ បុរិសសញ្ញី សារត្តោ ច
កិក្ខុ ច នំ ទុំដ្ឋំ បុរិសានំ កាយេន កាយំ
អាមសតិ បរាមសតិ ។បេ។ កល្យាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ
ទុំដ្ឋំ ទុក្កដានំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទុំដ្ឋំ បុរិសានំ
វេមតិកោ ។បេ។ ទ្វេ បុរិសា ទុំដ្ឋំ បុរិសានំ
តិរច្ឆានគតសញ្ញី ។បេ។ ទ្វេ បុរិសា ទុំដ្ឋំ បុរិសានំ
ឥត្ថីសញ្ញី ។បេ។ ទ្វេ បុរិសា ទុំដ្ឋំ បុរិសានំ
បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ទុំដ្ឋំ
បុរិសានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ។បេ។
កល្យាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុំដ្ឋំ ទុក្កដានំ ។ ទ្វេ
តិរច្ឆានគតា ទុំដ្ឋំ តិរច្ឆានគតានំ តិរច្ឆានគតសញ្ញី

កិក្ខុសង្ឃ័យមនុស្សខ្ទើយតាំងពីរនាក់ ។បេ។ មនុស្សខ្ទើយពីរនាក់ កិក្ខុ
សំគាល់មនុស្សខ្ទើយតាំងពីរនាក់ថាប្រុស ។បេ។ មនុស្សខ្ទើយពីរនាក់
កិក្ខុសំគាល់មនុស្សខ្ទើយតាំងពីរនាក់ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។បេ។
មនុស្សខ្ទើយពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់មនុស្សខ្ទើយតាំងពីរនាក់ថាស្រី ត្រែកអរ
ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយខ្ទើយពីរនាក់នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ មនុស្សប្រុសពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ប្រុសតាំងពីរ
នាក់ថាជាប្រុស ត្រែកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់
ពាល់ កាយប្រុសតាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ប្រុសពីរនាក់
កិក្ខុសង្ឃ័យប្រុសតាំងពីរនាក់ ។បេ។ ប្រុសពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់
ប្រុសតាំងពីរនាក់ ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។បេ។ ប្រុសពីរនាក់ កិក្ខុ
សំគាល់ប្រុសតាំងពីរនាក់ថាស្រី ។បេ។ ប្រុសពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់
ប្រុសតាំងពីរនាក់ថាខ្ទើយ ត្រែកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។
កាន់ ពាល់ កាយប្រុសពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ សត្វតិរច្ឆាន
ឈ្មោលពីរ កិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលតាំងពីរថាជាសត្វតិរច្ឆាន

សារត្ថេ ច កង្ខេ ច នំ ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានគតានំ
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កណ្ហាតំ ឆុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ទ្វេ
តិរច្ឆានគតា ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានគតានំ វេមតិកោ ។ បេ ។
ទ្វេ តិរច្ឆានគតា ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានគតានំ ឥត្ថីសញ្ញី ។ បេ ។
ទ្វេ តិរច្ឆានគតា ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានគតានំ បណ្ឌកសញ្ញី ។ បេ ។
ទ្វេ តិរច្ឆានគតា ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានគតានំ បុរិសសញ្ញី
សារត្ថេ ច កង្ខេ ច នំ ទ្វិន្នំ តិរច្ឆានគតានំ
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កណ្ហាតំ ឆុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។

(៨២) ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឯកិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី
សារត្ថេ ច កង្ខេ ច នំ ឯកិន្នំ កាយេន កាយំ
អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ហាតំ ឆុបតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ
ច ឯកិន្នំ វេមតិកោ សារត្ថេ ច កង្ខេ ច នំ ឯកិន្នំ
កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
កណ្ហាតំ ឆុបតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។

ឈ្មោល ត្រែតអរ កំយកកាយស្អាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពីរ កិក្ខុសង្ស័យនឹងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរ ។ បេ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពីរ កិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថាមនុស្សស្រី ។ បេ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពីរ កិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថាខ្ទើយ ។ បេ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពីរ កិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថាមនុស្សប្រុស ត្រែតអរ កំយកកាយស្អាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

(៨២) ស្រីនឹងខ្ទើយ កិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថាស្រី ត្រែតអរ កំយកកាយស្អាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងខ្ទើយ កិក្ខុសង្ស័យនឹងមនុស្សទាំងពីរនាក់ ត្រែតអរ កំយកកាយស្អាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។

สตฺตี จ ปณฺฑเกา จ ทุกฺขิตฺถี ปณฺฑกสญฺญี สาเรตฺวา จ กิกฺกุ จ อิ ทุกฺขิตฺถี กาเยน กายิ อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ ตณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ สตฺตี จ ปณฺฑเกา จ ทุกฺขิตฺถี ปุริสสญฺญี สาเรตฺวา จ กิกฺกุ จ อิ ทุกฺขิตฺถี กาเยน กายิ อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ ตณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส ฯ สตฺตี จ ปณฺฑเกา จ ทุกฺขิตฺถี ติรจฺฉานคตสญฺญี สาเรตฺวา จ กิกฺกุ จ อิ ทุกฺขิตฺถี กาเยน กายิ อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ ตณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส ฯ สตฺตี จ ปุริสา จ ทุกฺขิตฺถี สตฺตีสญฺญี สาเรตฺวา จ กิกฺกุ จ อิ ทุกฺขิตฺถี กาเยน กายิ อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ ตณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสเสน ทุกฺกฏสฺส ฯ สตฺตี จ ปุริสา จ ทุกฺขิตฺถี เวมติกา สาเรตฺวา จ กิกฺกุ จ อิ ทุกฺขิตฺถี กาเยน กายิ อาปตฺติ ปกาปตฺติ ฯ เป ฯ ตณฺหาติ ฉุปติ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจเยน ทุกฺกฏสฺส ฯ สตฺตี จ ปุริสา จ

ស្រីនឹងខ្ជើយ កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាល់ពីរនាក់ថាខ្ជើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាល់ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយពីរ ។ ស្រីនឹងខ្ជើយ កិក្ខុសំគាល់ មនុស្សពាល់ពីរនាក់ថាប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាល់ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងខ្ជើយ កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាល់ពីរនាក់ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាល់ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងប្រុស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាល់ពីរនាក់ថាស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាល់ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងប្រុស កិក្ខុសង្ស័យនឹងមនុស្សពាល់ពីរនាក់ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាល់ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងប្រុស

ทุกฺกฏนฺติ ปณฺฑกสญฺญี สารตฺโต จ กิกฺกิ จ นิ ทุกฺกฏนฺติ
กายโต กายปฏิพทฺธโต ฯเปฯ กณฺหาภิ
ชฺฌตฺตา อาปตฺติ ปุคฺคลฏฺฐาย ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑโก จ
ปุริโส จ ทุกฺกฏนฺติ ปุริสปณฺฑโก สารตฺโต จ กิกฺกิ จ นิ
ทุกฺกฏนฺติ กายโต กายปฏิพทฺธโต ฯเปฯ
กณฺหาภิ ชฺฌตฺตา อาปตฺติ ปุคฺคลฏฺฐาย ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑโก
จ ปุริโส จ ทุกฺกฏนฺติ ตีรฏฺฐานคตปณฺฑโก สารตฺโต จ
กิกฺกิ จ นิ ทุกฺกฏนฺติ กายโต กายปฏิพทฺธโต ฯเปฯ กณฺหาภิ
ชฺฌตฺตา อาปตฺติ ปุคฺคลฏฺฐาย ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑโก จ
ตีรฏฺฐานคโต จ ทุกฺกฏนฺติ ปณฺฑกปณฺฑโก สารตฺโต จ กิกฺกิ
จ นิ ทุกฺกฏนฺติ กายโต กายปฏิพทฺธโต ฯเปฯ กณฺหาภิ
ชฺฌตฺตา อาปตฺติ ปุคฺคลฏฺฐาย ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑโก จ
ตีรฏฺฐานคโต จ ทุกฺกฏนฺติ อุภโตพฺยญฺชนปณฺฑโก สารตฺโต
จ กิกฺกิ จ นิ ทุกฺกฏนฺติ กายโต กายปฏิพทฺธโต ฯเปฯ
กณฺหาภิ ชฺฌตฺตา อาปตฺติ ปุคฺคลฏฺฐาย ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑโก
จ ตีรฏฺฐานคโต จ

កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាំងពីរនាក់ថាខ្លួយ ត្រែកអរ កំយកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងប្រុស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាំងពីរនាក់ថាប្រុស ត្រែកអរ កំយកកាយ ស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងប្រុស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាំងពីរនាក់ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រែកអរ កំយកកាយស្អុប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សពាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់មនុស្សស្រីនឹងសត្វតិរច្ឆានពាំងពីរថាមនុស្សស្រី ត្រែកអរ កំយកកាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនឹងតិរច្ឆានពាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសង្ស័យស្រីនឹងតិរច្ឆានពាំងពីរ ត្រែកអរ កំយកកាយ ស្អុប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីនឹងតិរច្ឆានពាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ស្រីនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល

ฯกิญฺจิ ปณฺฑกสญฺญี สารตฺตา จ กิกฺกุ จ นิ ฯกิญฺจิ
กายเน กายิ อาสเน ปกาสเน ฯ เป ฯ
กณฺหาติ ชุปติ อาปตฺติ ปุลฺลิงฺเคน ทุกฺกฏสฺส ฯ
ภิกฺขุ จ ติวชฺชานกาโร จ ฯกิญฺจิ ปุริสสญฺญี สารตฺตา
จ กิกฺกุ จ นิ ฯกิญฺจิ กายเน กายิ อาสเน
ปกาสเน ฯ เป ฯ กณฺหาติ ชุปติ อาปตฺติ ปุลฺลิงฺ-
เคน ทุกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ จ ติวชฺชานกาโร จ ฯกิญฺจิ
ติวชฺชานกสญฺญี สารตฺตา จ กิกฺกุ จ นิ ฯกิญฺจิ
กายเน กายิ อาสเน ปกาสเน ฯ เป ฯ
กณฺหาติ ชุปติ อาปตฺติ ปุลฺลิงฺเคน ทุกฺกฏสฺส ฯ
ปณฺฑกา จ ปุริสา จ ฯกิญฺจิ ปณฺฑกสญฺญี
สารตฺตา จ กิกฺกุ จ นิ ฯกิญฺจิ กายเน กายิ
อาสเน ปกาสเน ฯ เป ฯ กณฺหาติ ชุปติ
อาปตฺติ ปุลฺลิงฺเคน ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑกา จ
ปุริสา จ ฯกิญฺจิ เวมติกา ฯ เป ฯ อาปตฺติ
ถุลฺลจฺจยสฺส นปุสกา จ ฯ ปณฺฑกา จ ปุริสา จ ฯกิญฺจิ
ปุริสสญฺญี ฯ เป ฯ ปณฺฑกา จ ปุริสา จ

ภิกฺขุสงฺฆสฺส ทุติยฺปิ ทุติยฺปิ ตติยฺปิ ตติยฺปิ

ยกิญฺจิ ตีรฺยาคตสญฺญี ฯเปฯ ปณฺฑโกปิ จ ปุริโสปิ จ ยกิญฺจิ ลิงฺคสญฺญี สารตฺโต จ กิจฺจกรณีโย จ อิมินา ยกิญฺจิ กายเยน กายปฏิพทฺธมฺปิ อามสติ ปฏิ-ามสติ ฯเปฯ กณฺฑกาทีสุ ฆฏฺเฏติ อาทิยติ ทุกฺกฏนฺติ ฯ ปณฺฑโกปิ จ ตีรฺยาคตาปิ จ ยกิญฺจิ ปณฺฑกสญฺญี สารตฺตา จ กิจฺจกรณีโย จ อิมินา ยกิญฺจิ กายเยน กายปฏิพทฺธมฺปิ ปฏิามสติ ฯเปฯ กณฺฑกาทีสุ ฆฏฺเฏติ อาทิยติ ถุลฺลจฺจเยน ทุกฺก-ฏสฺสาติ ฯ ปณฺฑโกปิ จ ตีรฺยาคตาปิ จ ยกิญฺจิ ปุริสเวมตฺติกาปิ ฯเปฯ ปณฺฑโกปิ จ ตีรฺยาคตาปิ จ ยกิญฺจิ ปุริสสญฺญี ฯเปฯ ปณฺฑโกปิ จ ตีรฺยาคตาปิ จ ยกิญฺจิ ตีรฺยาคตสญฺญี ฯเปฯ ปณฺฑโกปิ จ ตีรฺยาคตาปิ จ ยกิญฺจิ ลิงฺคสญฺญี สารตฺตา จ กิจฺจกรณีโย จ อิมินา ยกิญฺจิ กายเยน กายปฏิพทฺธมฺปิ ปฏิามสติ ฯเปฯ กณฺฑกาทีสุ ฆฏฺเฏติ อาทิยติ ทุกฺกฏนฺติ ฯ ปุริโสปิ จ ตีรฺยาคตาปิ จ ยกิญฺจิ ปุริสสญฺญี สารตฺตา

កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាំងពីរនាក់ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។បេ។ មនុស្ស
ខ្ញើយនឹងប្រុស កិក្ខុសំគាល់មនុស្សពាំងពីរនាក់ថាស្រី ត្រៃកអរ ក៏យក
កាយស្អុប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល កាយមនុស្សពាំងពីរនាក់នោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់ខ្ញើយ
នឹងសត្វតិរច្ឆានពាំងពីរថាខ្ញើយ ត្រៃកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល
។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយខ្ញើយនឹងតិរច្ឆានពាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិ
ថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសង្ស័យខ្ញើយនឹង
សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពាំងពីរ ។បេ។ ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុ
សំគាល់ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆានពាំងពីរថាប្រុស ។បេ។ ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆាន
ឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆានពាំងពីរថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
។បេ។ ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់ខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆាន
ពាំងពីរថាស្រី ត្រៃកអរ ក៏យកកាយស្អុប អង្អែល។បេ។ កាន់ ពាល់
កាយខ្ញើយនឹងសត្វតិរច្ឆានពាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ប្រុសនឹង
សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់ប្រុសនឹងតិរច្ឆានពាំងពីរថាប្រុស ត្រៃកអរ

ปฐวีกสิณญฺจ อาโปกสิณญฺจ เตชกสิณญฺจ วายกสิณญฺจ นีลกสิณญฺจ ปีตกสิณญฺจ โลหิตกสิณญฺจ โอทาตกสิณญฺจ อากาสกสิณญฺจ อาโลกกสิณญฺจ ปริตฺตญฺจ มหคฺคตญฺจ อปฺปมาณญฺจ สุภญฺจ อสุภญฺจ ทิพฺพญฺจ มานุสญฺจ ยญฺจ ทูเร จ สนฺติเก จ ตทุภยญฺจ ปริตฺตญฺจ อปฺปมาณญฺจ ทุพฺพณฺณญฺจ สุวณฺณญฺจ ทุคฺคนฺธญฺจ สุคนฺธญฺจ ติตฺตกญฺจ มธุรญฺจ สีตญฺจ อุณฺหญฺจ ชิฆจฺฉญฺจ ปิปาสญฺจ ปุริสสฺส จ อิตฺถิยา จ ทารกสฺส จ ปุราณสฺส จ ปาปสฺส จ ปาปกมฺมสฺส จ ราชูนญฺจ ราชมหามตฺตานญฺจ หตฺถิอสฺสรถปตฺติอนีกานญฺจ ยุชฺฌนฺตานญฺจ ปฏิยุชฺฌนฺตานญฺจ ปรสฺส จ ปรสฺส จ ปรสฺส จ

កំយកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសង្ស័យប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរ ។ បេ ។ ប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់ប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថា សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។ បេ ។ ប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់ប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរថាស្រី ។ បេ ។ ប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល កិក្ខុសំគាល់ប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរថាខ្ទើយ ត្រែកអរ កំយកកាយស្លាប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សប្រុសនឹងសត្វតិរច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

(៨៣) ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាស្រីពិតមែន កំមានសេចក្តីត្រែកអរ ស្លាប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាស្រីពិតមែន កំមានសេចក្តីត្រែកអរ ស្លាប អង្អែល

។ បេ ។ កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ថុល្លច្ចយានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ កាយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា កាយប្បដិពទ្ធេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ឥត្ថីនំ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ថុល្លច្ចយានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ឧភិន្នំ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កល្លោតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិ-យា កាយប្បដិពទ្ធេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ

ฯ เป ฯ กาเย ฉนฺทราคปฏิพทฺธจิตฺโต ตาย อิตฺถิยา สทฺธึ ทฺวยตาปตฺติสมาปตฺติยา

បរាមសតិ ។បេ។ កណ្ហាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាមសតិ ។បេ។ កណ្ហាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច នំ ឧភិន្នំ កាយប្បដិពទ្ធេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាមសតិ ។បេ។ កណ្ហាតិ ឆុបតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច ឧភោតិ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច នំ ឥត្ថិយា ឯសុក្កិយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ(១) អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច នំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឯសុក្កិយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច នំ ឧភិន្នំ ឯសុក្កិយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច ឧភោតិ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តោ ច

---

១ ឩ. ម. ឆោត្តុកេសុ អយំ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។ ឯវំ សព្ពត្ថ្ថ ឦទិសេ ឋានេ ទដ្ឋព្ពំ ។

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីនឹងខ្លួយ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់នោះថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយជនទាំងពីរនាក់នោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល កាយស្រីនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ[1] (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល កាយស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីនឹងខ្លួយ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះ ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល កាយជនទាំងពីរនាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ

---

១ របស់ដែលសម្រាប់ចោលឬបោះ ។

កិក្ខុ ច ឯំ ឥត្ថិយា ឯិស្សក្កិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាម-
សតិ បរាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ន្ទេ ឥត្ថិយោ
ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឯំ ទ្វិន្នំ
ឥត្ថីនំ ឯិស្សក្កិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាម-
សតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច
ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឯំ ឧភិន្នំ
ឯិស្សក្កិយេន កាយប្បដិពទ្ធំ អាមសតិ បរាមសតិ
អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី
សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឯំ ឥត្ថិយា ឯិស្សក្កិយេន
ឯិស្សក្កិយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
ន្ទេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ
ច ឯំ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឯិស្សក្កិយេន ឯិស្សក្កិយំ អាមសតិ
បរាមសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ
ច ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ឯំ ឧភិន្នំ
ឯិស្សក្កិយេន ឯិស្សក្កិយំ អាមសតិ បរាមសតិ អាបត្តិ
ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។

ស្អប អង្អែល នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីទាំងពីរនោះដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ទើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់នោះថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយជនទាំងពីរនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ស្រីនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ទើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់នោះថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្អប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ជនទាំងពីរនាក់នោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

ភិក្ខុបេយ្យាល ចប់ ។

---

១ សេចក្តីសំដែងពីភិក្ខុពាល់ស្រីដោយសង្ខេប ។

[๘๔] ๔ฺตฺวี จ เหาติ ๔ฺตฺวีสญฺญี สาราคฺโค จ ๔ฺตฺวี จ ธมฺมา กิญฺจิสฺส กายเน กายํ อาคมสติ ปคมสติ นิคมสติ นิสฺสยสติ นิลเยฺยติ นิลฺลเยฺยติ อากปฺปติ ปฏิกปฺปติ อภิกฺกณฺหาติ อภิกิปฺปเยฺยติ กณฺหาภิชฺฌาติ ลุปติ สเวคาจิปฺปาเยา กายเน ภายมติ ๔สฺสุ ปฏิวิภาคาติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ เอฺว ๔ฺตฺวีเยา ทฺวีสุ ๔ฺตฺวีสุ ๔ฺตฺวีสญฺญี สาราคฺโค จ ๔ฺตฺวีเยา จ ธมฺมา กิญฺจิสฺส กายเน กายํ อาคมสนฺติ ปคม-สนฺติ นิคมสนฺติ นิสฺสยสนฺติ นิลเยฺยนฺติ นิลฺลเยฺยนฺติ อากปฺปนฺติ ปฏิกปฺปนฺติ อภิกฺกณฺหาสนฺติ อภิกิปฺปเยฺยนฺติ กณฺหาภิชฺฌนฺติ ลุปนฺติ สเวคาจิปฺปาเยา กายเน ภายมติ ๔สฺสุ ปฏิวิภาคาติ อาปตฺติ ทฺวีสุ สงฺฆาทิเสสา-สุ ฯ ๔ฺตฺวี จ ปณฺณาเคา จ ทุกฺกฏสุ ๔ฺตฺวีสญฺญี สาราคฺโค จ ทุเคา จ ธมฺมา กิญฺจิสฺส กายเน กายํ อาคมสนฺติ ปคมสนฺติ ฯ เป ฯ กณฺหาภิชฺฌนฺติ ลุปนฺติ สเวคาจิปฺปาเยา กายเน ภายมติ ๔สฺสุ ปฏิวิภาคาติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสเสน ทุกฺกฏสฺส ฯ

(៨៤) ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីនោះសោតក៏ស្តាប អង្អែល ស្តាបចុះ ស្តាបឡើង ផ្តុបចុះ ផ្លើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្វេច កាន់ ពាល់ នូវកាយរបស់កិក្ខុនោះដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោតក៏ស្តាប អង្អែល ស្តាបចុះ ស្តាបឡើង ផ្តុបចុះ ផ្លើយឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សង្កត់ ចាប់ឈ្វេច កាន់ ពាល់ នូវកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ទើយម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនាក់សោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ កាយរបស់កិក្ខុនោះដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។

ฉตฺตํ จ หเรยฺย ฉตฺตสมฺมุติ สาเรตฺวา จ ฉตฺตํ จ อญฺญํ กิญฺจิสฺส กายเจ กายปฏิพทฺธํ อามสติ ปามสติ ฯเปฯ กฑฺเฒติ ฆฏฺเฏติ เสวนาธิปฺปายา กายเจ กายมติ ฉสฺสุ ปฏิวิชานาติ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ เอวํ ฉตฺติโย ทฺวินฺนํ ฉตฺตานํ ฉตฺตสมฺมุติ สาเรตฺวา จ ฉตฺติโย จ อญฺญํ กิญฺจิสฺส กายเจ กายปฏิพทฺธํ อามสนฺติ ปามสนฺติ ฯเปฯ กฑฺเฒนฺติ ฆฏฺเฏนฺติ เสวนาธิปฺปายา กายเจ กายมติ ฉสฺสุ ปฏิวิชานาติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ถุลฺลจฺจยานํ ฯ ฉตฺตํ จ ปณฺหากาโย จ อุกฺกิฏฺโ ฉตฺตสมฺมุติ สาเรตฺวา จ อุกาโย จ อญฺญํ กิญฺจิสฺส กายเจ กายปฏิพทฺธํ อามสติ ปามสติ ฯเปฯ กฑฺเฒติ ฆฏฺเฏติ เสวนาธิปฺปายา กายเจ กายมติ ฉสฺสุ ปฏิวิชานาติ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยเจน ทุกฺกฏสฺส ฯ ฉตฺตํ จ หเรยฺย ฉตฺตสมฺมุติ สาเรตฺวา จ ฉตฺตํ จ อญฺญํ กิญฺจิสฺส กายปฏิพทฺธเจน กายํ อามสติ ปามสติ ฯเปฯ กฑฺเฒติ ฆฏฺเฏติ เสวนาธิปฺปายา กายเจ กายมติ ฉสฺสุ ปฏิวิชานาติ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ

ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីសោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្តុដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដើម្បីឲ្យសុក្កវិស្សដ្ឋិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្តុដែលជាប់នឹងកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដើម្បីឲ្យសុក្កវិស្សដ្ឋិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយ ពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ទើយម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនាក់សោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ កាន់ ពាល់ នូវវត្តុដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដើម្បីឲ្យសុក្កវិស្សដ្ឋិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយនឹងទុក្កដ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីសោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ ចាប់ ពាល់ នូវកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយវត្តុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដើម្បីឲ្យសុក្កវិស្សដ្ឋិ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។

---

១ សេចក្តីសង្ខេបអំពីស្រីចាប់ពាល់ភិក្ខុ ដោយសង្ខេប ។

ทฺเว ฯตฺถิยา ทิฏฺฐิโย ฯตฺถิโต ฯตฺถิสญฺโ สารตฺตา จ ฯตฺถิยา จ โต กิกฺขสฺส กายปฺปฏิพนฺธาย กายา อาพาธิกา ปพาธิกา ฯเปฯ กณฺหาภิชฺฌา ลุพฺภนฺติ เสวนาธิปฺปายา กายโต ภยมตฺตา ชีวิตา โวโรปนมตฺตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปุลฺลิงฺคยาโน ฯ ฯตฺถิ จ ปณฺณาโค จ ขุกิโต ฯตฺถิสญฺโ สารตฺตา จ ขุกา จ โต กิกฺขสฺส กายปฺปฏิพนฺธาย กายา อาพาธิกา ปพาธิกา ฯเปฯ กณฺหาภิชฺฌา ลุพฺภนฺติ เสวนาธิปฺปายา กายโต ภยมตฺตา ชีวิตา โวโรปนมตฺตา อาปตฺติ ปุลฺลิงฺคยาโน ทุกฺกฏสฺส ฯ **ฯตฺถิ** จ โหนฺติ **ฯตฺถิสญฺโ** สารตฺตา จ ฯตฺถิ จ โต กิกฺขสฺส กายปฺปฏิพนฺธาย กายา อาพาธิกา ปพาธิกา ฯเปฯ กณฺหาภิชฺฌา ลุพฺภติ เสวนาธิปฺปายา กายโต ภยมตฺตา ชีวิตา โวโรปนมตฺตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ทฺเว ฯตฺถิยา ทิฏฺฐิโย ฯตฺถิโต ฯตฺถิสญฺโ สารตฺตา จ ฯตฺถิยา จ โต กิกฺขสฺส กายปฺปฏิพนฺธาย กายา อาพาธิกา ปพาธิกา ฯเปฯ กณฺหาภิชฺฌา ลุพฺภนฺติ เสวนาธิปฺปายา กายโต ภยมตฺตา

ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីតាំងពីរនាក់ថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីតាំងនោះសោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ ចាប់ ពាល់នូវកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ ស្រីនឹងខ្លួយ កិក្ខុសំគាល់ជនតាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនតាំងពីរនាក់សោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ ចាប់ ពាល់ កាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីសោតក៏ស្តាប អង្អែល ។បេ។ ចាប់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីតាំងពីរនាក់ថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីតាំងពីរនាក់នោះ ស្តាប អង្អែល ។បេ។ ចាប់ ពាល់ នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ

ជស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ទុតិយំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ទុកោ ច តំ កិក្ករុស្ស កាយបដិពទ្ធេន កាយបដិពទ្ធំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។បេ។ គណ្ហន្តិ ឆុបន្តិ សោវាចាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ជស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថី ច តំ កិក្ករុស្ស និស្សគ្គិយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ សោវាចាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ជស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ឥត្ថិយោ ច តំ កិក្ករុស្ស និស្សគ្គិយេន កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សោវាចាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ជស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ទុតិយំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច ទុកោ ច តំ កិក្ករុស្ស និស្សគ្គិយេន កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សោវាចាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ

ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីនឹងខ្លួយ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាជាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះស្អប អង្អែល ។បេ។ ចាប់ ពាល់ នូវតុដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុក៏សំគាល់ថាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីនោះស្អប អង្អែល នូវកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុក៏សំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់នោះថាជាស្រីពិតមែន ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី(ទាំងពីរនាក់នោះ)ស្អប អង្អែល នូវកាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយ-វត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីនឹងខ្លួយ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះ ស្អប អង្អែល កាយរបស់កិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ

ฉสฺสุ ปฏิวิชานาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ ปน ภิกฺขุนึ ทูเสตุกามา ปาฏิเทสนียสฺส ฯ ภิกฺขุ ปน ภิกฺขุนึ ทูเสตุกามา ปาจิตฺติยสฺส ฯ ภิกฺขุ ปน ภิกฺขุนึ ทูเสตุกามา ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ ภิกฺขุ ปน ภิกฺขุนึ ทูเสตุกามา ปาราชิก

ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុកំសំគាល់ថាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីនោះសោតក៏ស្ទាប អង្អែលនូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោតក៏ស្ទាប អង្អែលនូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីនឹងខ្ទើយ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះសោតក៏ស្ទាប អង្អែល នូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយកិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីជាប្រាកដ កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិតមែន ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីនោះសោតក៏ស្ទាប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់កិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដ៏ឆ្ងាស់នូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ[1] ។

---

១ មិនមែនត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ព្រោះនិស្សគ្គិយវត្ថុប៉ះគ្នានោះទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដព្រោះព្យាយាមដោយកាយ គឺកាយវិការមានដូចជាម្រាមដៃ ញាក់ចិញ្ចើម ងក់ក្បាល ចង្អុលភ្នែកជាដើម (អដ្ឋកថា)។

ន្តេ ឥត្ថិយោ ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ ឥត្ថីសញ្ញី សារេត្តា ច ឥត្ថិយោ ច នំ កិញ្ចិក្ខស្ស ឯសុក្កិយេន ឯសុក្កិយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ឧស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឧភិន្នំ ឥត្ថីសញ្ញី សារេត្តា ច ឧភោ ច នំ កិញ្ចិក្ខស្ស ឯសុក្កិយេន ឯសុក្កិយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ឧស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។

(៨៥) សេវនាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ឧស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ឯ ច ឧស្សុំ បដិវិជានាតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សេវនាធិប្បាយោ ឯ ច កាយេន ឯយមតិ ឧស្សុំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។ សេវនាធិប្បាយោ ឯ ច កាយេន ឯយមតិ ឯ ច ឧស្សុំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។ មោក្ខាធិប្បាយោ កាយេន ឯយមតិ ឧស្សុំ បដិវិជានាតិ អនាបត្តិ ។

ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់នោះថាជាស្រីពិតមែន **ក៏មាន**សេចក្តីត្រេកអរ ស្រីទាំងនោះសោតក៏ស្អប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដងចួសន្ធូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីនឹងខ្លួយ ភិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាជាស្រី ហើយមានសេចក្តីត្រេកអរ ជនទាំងពីរនោះ ស្អប អង្អែល នូវនិស្សគ្គិយវត្ថុរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយនិស្សគ្គិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុក៏មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដងចួសន្ធូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

(៨៩) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយដងចួសន្ធូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព ក៏ព្យាយាមដោយកាយ តែមិនដងចួសន្ធូវផស្ស ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព តែមិនព្យាយាមដោយកាយ គ្រាន់តែដងចួសន្ធូវផស្ស មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព តែមិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដងចួសន្ធូវផស្ស មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួចក៏ព្យាយាមដោយកាយ ដងចួសន្ធូវផស្ស មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ

โมหกฺขาธิปฺปายโย กายเจ กายทฺวารํ น ปวตฺเตยฺย วจีทฺวารญฺจ มนทฺวารญฺจ ปวตฺเตยฺย ฯ โมหกฺขาธิปฺปายโย เจ ปวตฺเตยฺย กายเจ กายทฺวารญฺจ วจีทฺวารญฺจ ปวตฺเตยฺย ฯ โมหกฺขาธิปฺปายโย เจ ปวตฺเตยฺย กายเจ กายทฺวารญฺจ มนทฺวารญฺจ ปวตฺเตยฺย ฯ

(๘๖) อกามตฺถี อสญฺเจตฺโย อสงฺกปฺปโย อกามจฺฉนฺโท อสาธิยนฺโต อกามจฺฉนฺทสฺส ทุมฺมุตฺตกสฺส จิตฺตวิมุตฺตสฺส ปหานญฺจ อกามจฺฉนฺทสฺส อนิกฺกมฺมตฺตกสฺสาติ ฯ

(๘๗) อาตาปี สมฺปชาโน สติมา วิเนยฺย โลเก อภิชฺฌาโทมนสฺสานนฺติ

สุตฺตา มุนี ตีหวิชฺชาหิ นาวุฏิมลิโต กาโย ปวุจฺจติ

สงฺขาตธมฺมา สงฺขาตา อาสวา ขีณา ยสฺส ตาทิโน ภิกฺขุโน

ธเนนฺตกปตฺตปริกาเรสิ ภาชเน ภายติ นปฺปติ[๑]ตาทิ ฯ

---

๑ ม ลิปฺปเต ฯ

ภิกฺขุ มานสេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច ក៏ព្យាយាមដោយកាយ តែមិនដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច តែមិនព្យាយាមដោយកាយ គ្រាន់តែដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច តែមិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๘๖) អាបត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ ๘ ពួក) គឺ ភិក្ខុមិនភ្លេច ๑ ភិក្ខុក្លេចស្មារតី ๑ ភិក្ខុមិនដឹង ๑ ភិក្ខុមិនត្រេកអរ ๑ ភិក្ខុឆត ๑ ភិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ๑ ភិក្ខុដែលវេទនាគ្របសង្កត់ ๑ ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ๑ ។

(๘๗) (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបដូចមានសេចក្តីខាងក្រោយនេះ)

រឿងមាតា រឿងធីតា រឿងបងប្អូនស្រី រឿងប្រពន្ធ រឿងយក្សស្រី រឿងខ្មែរ រឿងស្រីដេកលក់ រឿងស្រីស្លាប់ រឿងតិរច្ឆានញ៉ី រឿងរូបបំឡាក់ឈើ (រូបតុក្កតា) រឿងស្រីចាប់កៀកភិក្ខុ រឿងស្រីឡើងលើស្ពាន រឿងផ្លូវ រឿងដើមឈើ រឿងទូក រឿងរទេះ រឿងដំបង រឿងភិក្ខុច្រានស្រីដោយជាត្រែ រឿងស្រីថ្វាយបង្គំភិក្ខុ រឿងភិក្ខុព្យាយាមចាប់ស្រីតែចាប់មិនត្រូវ ។

[๘๘] เตน ขฺวาหํ ปน สมเยน อญฺญตรา ภิกฺขุ มาตุยา มาตุคาเมน อาทิสติ ฯ ตสฺสา กุกฺกุจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นฺวาหํ อหํ สงฺฆาทิเสสํ อาปตฺตึ อาปชฺชามิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน ขฺวาหํ ปน สมเยน อญฺญตรา ภิกฺขุ ธาตุยา ธาตุคาเมน อาทิสติ ฯ เป ฯ ภคินิยา ภคินิคาเมน อาทิสติ ฯ ตสฺสา กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๘๙] เตน ขฺวาหํ ปน สมเยน อญฺญตรา ภิกฺขุ ปุราณทุติยิกาย กายสํสคฺคํ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺสา กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺตึ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปชฺโช สงฺฆาทิเสสสฺสาติ ฯ เตน ขฺวาหํ ปน สมเยน อญฺญตรา ภิกฺขุ ยกฺขินิยา กายสํสคฺคํ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺสา กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ เตน

(๘๘) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់មាតាដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់មាតា ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេដឹង ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់កូនស្រី ដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់កូនស្រី ។ បេ ។ ចាប់ពាល់បងប្អូនស្រី ដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់បងប្អូនស្រី ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យ ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្ដីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

(๘๙) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់កាយស្រីជាប្រពន្ធពីដើម ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្ដីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយយក្សស្រី ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្ដីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

ขา ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ปณฺฑุกสฺส กายสกฺขึ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลุจฺจยสฺสาติ ฯ เตน ขา ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ นปุสกสฺส กายสกฺขึ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ เตน ขา ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ มาตุยา กายสกฺขึ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลุจฺจยสฺสาติ ฯ เตน ขา ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ภคินิยา กายสกฺขึ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ เตน ขา ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ปญฺจนฺนํ ติรจฺฉานคตานํ กายสกฺขึ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน ขา ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ฆานฺทิลิเกน กายสกฺขึ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง จับต้องกายมนุษย์หญิง ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุ ไม่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส แต่ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง จับต้องกายหญิงที่ตายแล้ว ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุ ไม่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส แต่ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง จับต้องกายหญิงที่ตายแล้ว ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุ ไม่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส แต่ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง จับต้องสัตว์เดรัจฉานตัวเมีย ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุ ไม่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส แต่ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ สมัยนั้นแล ภิกษุรูปหนึ่ง จับต้องรูปปั้นหญิง ฯ ภิกษุนั้นมีความสงสัย ฯ เป ฯ พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ดูกรภิกษุ ไม่ต้องอาบัติสังฆาทิเสส แต่ต้องอาบัติทุกกฏ ฯ

[๙๐] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุโล ฯเปฯ อญฺญตรํ ภิกฺขุ สมฺปีเฬตฺวา ฯเปฯ ตสฺส ภิกฺขเว อโหสิ ฯเปฯ สาธิยสิ ตฺวํ ภิกฺขูติ ฯ ฉาหํ ภควา สาธิยามีติ ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ อสาธิยนฺตสฺสาติ ฯ

[๙๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ฯเปฯ อภิวฺหิ สงฺฆมฺ สาเรติ ฯเปฯ ตสฺส ภิกฺขเว อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ฯ

[๙๒] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ฯเปฯ ปฏิปเถ ปสฺสิตฺวา สาเรติ อาสนฺนเก ปหาตุ อกาสิ ฯเปฯ ตสฺส ภิกฺขเว อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาทิเสสสฺสาติ ฯ

[๙๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ฯเปฯ อภิวฺหิ ทุกฺกฏมฺ สาเรติ ฯเปฯ ตสฺส ภิกฺขเว อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๙๐] សម័យមួយនោះ មានស្រីច្រើននាក់ចាប់ភៀកកិក្ខុ ๑ រួបនាំទៅដោយដើមដៃគ ๆ គ្នា ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្វ័យ ។បេ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលសួរថា ម្នាលកិក្ខុ អ្នកឯងត្រេកអរដែរឬ ។ កិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ (បើ) មិនត្រេកអរ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

[๙๑] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចាប់អង្អែនស្តានដែលស្រីកំពុងឡើង ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្វ័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្តឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

[๙๒] សមយ័នោះឯង កិក្ខុមួយរូប ប្រទះស្រីកងផ្សារដួបគ្នា មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ទង្គិចស្រីនោះដោយចង្កេះស្មា ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្វ័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

[๙๓] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏អង្អែនដើមឈើដែលស្រឡើង ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្វ័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្តឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

[๙๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร กิกฺกี สตฺถิยา อกิจฺฉปฺปตฺตา ชาตึ สารตฺตา สญฺจิเลสึ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ กิกฺกี สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ฐุกฺกจฺจสฺสาติ ฯ

[๙๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร กิกฺกี สตฺถิยา ตมิตฺตึ ชฏึ สารตฺตา อาวิญฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ กิกฺกี สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร กิกฺกี สตฺถิยา ตมิตฺตึ ฉณฺฑึ สารตฺตา อาวิญฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ กิกฺกี สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๙๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร กิกฺกี สารตฺตา สตฺถึ ปตฺเตน ปณามेสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจํ อโหสิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ กิกฺกี สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

(៨៤) សម័យនោះឯង កិកុម្មួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ កំអង្រែនទូក ដែលស្រីទេវធីតាដទៃ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

(៨៥) សម័យនោះឯង កិកុម្មួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ កំចាប់ ពាក្យខ្សែដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ សម័យនោះឯង កិកុម្មួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ កំចាប់ពាក្យដំបងដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

(៨៦) សម័យនោះឯង កិកុម្មួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ កំបាន ស្រែដោយបាត្រ ។ កិកុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិកុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥត្ថន្នាមំ ទារិកំ ទិស្វា ឧប្បន្នន្តិយា សារត្តោ ចាធិ ឧច្ចារេសិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អាបត្តិំ នុ ខោ ភិក្ខុ អាបជ្ជោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុនិំ ទូសេត្វា ន ឆុបិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ កច្ចិ នុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិំ អាបជ្ជោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អនាបត្តិំ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិំ ទុក្កដស្សាតិ ។

ទុតិយសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប កាលស្រែកំពុងថ្វាយបង្គំ មានសេចក្តីត្រែកអរ ក៏លើកដើងឡើងរងឲ្យចំពប់ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប គិតថាអញទំងចាប់ស្រែ ក៏ព្យាយាមតែចាប់មិនត្រូវ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដឹង ។ ទើបគ្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

សង្ឃាទិសេសទី ២ ចប់ ។

តតិយសង្ឃាទិសេសំ

[៨៧] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ អរញ្ញេ វិហរតិ(១) ។ តេន ខោ បន សមយេន សព្ពមាលា ឥត្ថិយោ អាភមំ អភមំសុ វិហារបេក្ខិតាយោ ។ អថខោ តា ឥត្ថិយោ យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ ឯតទវោចុំ ឥច្ឆាម មយំ ភន្តេ អយ្យស្ស វិហារំ បេក្ខិតុន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ តា ឥត្ថិយោ វិហារំ បេក្ខាបេត្វា តាសំ ឥត្ថីនំ វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ ភណតិ អវណ្ណំបិ ភណតិ យាចតិបិ អាយាចតិបិ បុច្ឆតិបិ បដិបុច្ឆតិបិ អាចិក្ខតិបិ អនុសាសតិបិ អវច្ចាសតិបិ ។ យា តា ឥត្ថិយោ ឯទ្ធតា(២) ឩត្ថតា អហិរិកាយោ(៣) អនោសុំ(៤) តា អាយស្មតា

---

១ ឥតោ បរំ ឱ. ម. ជោតវកេសុ តស្សាយស្មតោ វិហារោ អភិរូបោ ហោតិ ទស្សនីយោ បាសាទិកោតិ បញ្ញាយតិ ។ ២-៣ ឱ. ម ជោតវកេសុ ឆិន្និកា ធុត្តិកា អហិរិកាតិ បញ្ញាយតិ ។ ៤ តេសុ អយំ បាឋោ ន ទិស្សតិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៣

[៤៧] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតវនារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងទ្រៃ ។ គ្រានោះ មានស្ត្រីច្រើននាក់ជាពួកអ្នកត្រូវការមើលវិហារ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់អាស្រម ។ ស្ត្រីទាំងនោះក៏ចូលទៅរកឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន យើងទាំងឡាយចង់មើលវិហាររបស់លោកម្ចាស់ ។ លំដាប់នោះ ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏នាំស្ត្រីទាំងនោះមើលវិហារចប់ហើយ ពោលសរសើរខ្លះ ពោលបង្អាប់ខ្លះ សូមខ្លះ អង្វរខ្លះ ស្តីខ្លះ ស្តីតបខ្លះ ប្រាប់ខ្លះ ប្រៀនប្រដៅខ្លះ ដេរខ្លះ ចំពោះវច្ចមគ្គនឹងបស្សាវមគ្គនៃស្ត្រីទាំងនោះ ។ ស្ត្រីណាដែលគ្មានសេចក្តីខ្វាចជាស្ត្រីអ្នកលេងឥតមានអៀនខ្មាស ស្ត្រីនោះក៏ញញឹមញញែញញែម និយាយបញ្ជោរ សើចអ្អាកអ្អាយចំអន់ជាមួយនឹងឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ

ទុធាយំ ភគ្គំ ខុហសន្តិំ ខុល្លបន្តិំ ខុដ្ឋក្តន្តិំ
ទុបួណ្ណាន្តិំ យោ បន តា ឥត្តិយោ អភិរមាបេ តា
និក្ខមិត្វា ភិក្ខុ ទុដ្ឋចិត្តេ ឥមំ ភគ្គេ ន ឆន្ទំ
ន បដិភ្ជំ សាមិតោគនិ ឃយំ ឃវំ វុត្តា ន ឥច្ច-
យ្យាម តីហនាយ្យេន ទុធាយិនាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ
អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកោ សិក្ខាកាមា
តេ ទុដ្ឋាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ភគំ ហិ ឆាម
អាយស្មា ទុធាយិ មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ ឣបាហិ
ភិភាសិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ
ឥតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឥតស្មិំ
និទានេ ឥតស្មិំ បភរណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបា-
តាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទុធាយិំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ
ត្វំ ទុធាយិ មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ ឣបាហិ ភិភាស-
សីតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា
អនេកបរិយាយេន ទុព្ភរតាយ អនេកាលោមិកតាយ អប្បដិច្ឆ-
អសន្តុដ្ឋស្សនាតាយ អកប្បិយេ អការណីយេ ភគំ ហិ
ឆាម ត្វំ មោឃបុរិស មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ ឣបាហិ

ចំណែកខាងស្រីណាដែលមានសេចក្តីអៀនខ្មាស ស្រីនោះចេញមកក៏ពោលទោសឧទាយិភិក្ខុតាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការនេះគ្មានល្អាក់ឡំឯ គ្មានគួរសមសោះ ចុះហេតុអ្វីក៏លោកម្ចាស់ឧទាយិនិយាយយ៉ាងនេះ សូម្បីដល់ទៅប្តី បើនិយាយយ៉ាងនេះ ក៏យើងតាំងឡាយមិនប្រាថ្នាដែរ ។ ភិក្ខុតាំងឡាយឯណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ជាអ្នករង្កៀស ប្រាថ្នាតែខាងការរៀនសូត្រ ភិក្ខុតាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា ចុះហេតុអ្វី បានជាឧទាយីភិក្ខុដ៏មានអាយុ ពោលចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ (ដូច្នោះ) ។ កាលនោះ ភិក្ខុតាំងនោះ យកសេចក្តីនុ៎ះក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងកាលនោះថា ម្នាលឧទាយិ ឮបានឮថាអ្នកឯងពោលចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់មែនឬ ។ ឧទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថាបពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (សេចក្តីនុ៎ះ) ពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលបុរសសោះសូន្យ ដំណើរនេះមិនទំនងឯ មិនសមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ នែមោឃបុរស ចុះហេតុអ្វី ឮបានជាអ្នកឯងពោលចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ (ដូច្នោះ)

ชีวิตสีสฺสสี ฉนฺ ยถา เหาเยปุริส อเจตนปโยฺ-
เยน วิญฺญาเยน ฉนฺนฺ เจสา เอว สญฺญาเย
ๆ เป ๆ ตาทิสปริกปฺปาทีสุ ปวิสเนา อตฺถาเอ
เจตสิ เหาเยปุริส อปฺปสนฺนาสุ ปสาทาเย
ๆ เป ๆ ฆาฏฺฏ ปน ตีสฺสาเป ๔มี สิกฺขาปทสฺ
ทุฏฺฐิเสยฺยาย เย ปน ตีสฺสุ ชีตีณฺณา วิปฺปฏิสาเรน
ปีเฬน ฆาสุตาสี ทุฏฺฐุลฺลาหี ภาตาหี ชีวิตเสยฺย
ยถาสี ยุภ ยฺุหสี เมตฺตุฬฺเปสญฺจีตาหี สงฺฆาฏี-
เสเสาติ ๆ

(๙๘) เย ปนาสี เย เยาธิเสภ ๆ เป ๆ
ตีสฺสสี ๆ เป ๆ อยี ๔มสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปเตา
ตีสฺสสี ๆ ชีวิตณฺณา นาม สาเรตฺเถ อเปสฺสภ ปฏิพนฺ-
ธีปฺเตา ๆ วิปฺปฏิสาเรนฺติ ปทีปี ปีสฺมี วิปฺปฏิสาสี ทุฏฺฐีปี
ปีสฺมี วิปฺปฏิสาสี ปูนฺปี ปีสฺมี วิปฺปฏิสาสี อปีป ปทีปี
ปีสฺมี ๔มสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปสี วิปฺปฏิสาเรนฺติ ๆ

ម្នាលមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រាសចាកឥន្ទ្រៀក មិនមែនសំដែងឲ្យប្រកបដោយឥន្ទ្រៀកឡើយ ។ បេ ។ ការរម្ងាប់សេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាមទាំងឡាយ ក៏តថាគតសំដែងរួចអស់ហើយតើ មិនមែនឬ នែមោឃបុរស ដំណើរនេះមិនមែននាំឲ្យដែះថ្វាដល់ជនដែលមិនចាន់ដែះថ្វា (នោះ) ទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នេះថា ភិក្ខុណាមួយ គឺពាគ្រែបសង្កត់ហើយមានចិត្តប្រែប្រួល និយាយចង់មាតុគ្រាមដោយសំដីអាក្រក់ ដូចប្រុសកំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំដោយសំដីដែលប្រកបដោយមេថុន ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(៩៨) ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ អធិប្បាយថា ឯណាក៏ដោយ ។បេ។ ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ ។ បេ ។ (ភិក្ខុដែលបានសម្រេចឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្ថកម្មវាចាដ៏គ្រឹមត្រូវ) តថាគតសំដៅឲ្យឈ្មោះថា ភិក្ខុក្នុងអត្តនេះ ។ ត្រង់ពាក្យថា ពាគ្រែបសង្កត់ហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុដែលត្រេកអរ មានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ មានចិត្តប្រតិព័ទ្ធ ។ ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តដែលត្រេកអរ ក៏ហៅថាប្រែប្រួល ចិត្តដែលខឹង ក៏ហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តដែលរង្កៀង ក៏ហៅថាប្រែប្រួល ប៉ុន្តែក្នុងអត្តនេះ តថាគតសំដៅយកចិត្តដែល

มาตุคาเมา ฌาม มนุสฺสิตฺถี ฯ ยกฺขี ฯ เปตี ฯ **ติรจฺฉานคตา วิญฺญู** ปฏิพลา **สุภา-สิตทุพฺภาสิตสฺส ทุฏฺฐุลฺลาทุฏฺฐุลฺลสฺส** อาชานิตุ ฯ **ทุฏฺฐุลฺลา ฌาม** ภิกฺขุ **มาตุคามสฺส** อุทฺทิสฺส **มาตุคามสฺส** สนฺติเก **ทุฏฺฐุลฺลา ฌาม** ภิกฺขุ **มาตุคามสฺส** อุทฺทิสฺส **มาตุคามสฺส** สนฺติเก **ทุฏฺฐุลฺลสฺส** ภิกฺขุสฺส อาปตฺติ **สงฺฆาทิเสสสฺส** ฯ

(๙๙) **ทฺวีหิ มาตุคาเมหิ** อาทิสฺส **วิญฺญูหิ** ปฏิพลาหิ **สุภาสิตทุพฺภาสิตสฺส** อาชานนตาย **อวิญฺญูหิ** ปฏิพลาหิ **สุภาสิตทุพฺภาสิตสฺส** อาชานนตาย **ยาวตติยานุสฺสาวนาย** อนุสฺสาวิยมานาย **ปุพฺเพ** อปฏิวิชานนฺตาย **ปจฺฉา** ปฏิวิชานนฺตาย **ปุพฺเพ** อปฏิกฺขิปนฺตาย **ปจฺฉา** ปฏิกฺขิปนฺตาย **อนุสฺสาวนาย** อนุสฺสาวิยมานาย **อนนุสฺสาวนาย** ฯ

(๑๐๐) **วิญฺญู** ปฏิพลา ฌาม ทฺวี มาตุคามา ปณฺฑิตา เมธาวินี ปตฺตา วิญฺญุตฺตา ปโยคกฺขมา ฯ **อวิญฺญู** ปฏิพลา ฌาม ทฺวี มาตุคามา ขุทฺทสิกฺขิตา ขุทฺทสิกฺขิตาย ฯ **ยาวตติยานุสฺสาวนาย** ฌาม ตีหิ เม ธมฺมาหิ เม

ត្រែកអាទ្យក្សរឈ្មោះថា ចិត្តវិបែប្រួល ។ មនុស្សស្រីដែលដឹងសេចក្តី ឆ្លៀវឆ្លាស អាចដឹងប្រាស់នូវពាក្យដែលគេនិយាយល្អនឹងអាក្រក់ សំដីគួរនឹងមិនគួរ ហៅថា មាតុគ្រាម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ឯយក្សស្រី ប្រែតស្រី តិរច្ឆានញី មិនហៅថា មាតុគ្រាមទេ ។ ឯសំដីដែលហៅថាអាក្រក់នោះ ប្រាន់ដល់សំដីដែលប្រកបដោយមេថុនធម្មចំពោះវច្ចមគ្គនឹងបស្សាវមគ្គ ។ សេចក្តីប្រតិត្តិល្មើស តថាគតត្រាស់ហៅថា និយាយចង់ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដូចប្រុសកំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ សេចក្តីថា ប្រុសកំឡោះនិយាយចង់ស្រីក្រមុំ ប្រុសដំទង់និយាយចង់ស្រីដំទង់ ប្រុសអ្នកបរិភោគកាមនិយាយចង់ស្រីអ្នកបរិភោគកាម ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយសំដីដែលប្រកបដោយមេថុន គឺសំដីដែលប្រកបត្រមចំពោះដោយមេថុនធម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសង្ឃាទិសេសទី ១ រួចហើយ ។

(៩៩) ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី សូមក្តី អង្វរក្តី សួរក្តី សួរបញ្ជាក់ក្តី ប្រាប់ក្តី ប្រៀនប្រដៅក្តី ដេរក្តី ចំពោះទ្វារមគ្គទាំងពីរ ។

(១០០) កិក្ខុនិយាយស្ទើបពណ៌នាសរសើរទ្វារមគ្គទាំងពីរ ហៅថា ពោលសរសើរ ។ កិក្ខុដេរតិះដៀលនិន្ទាទ្វារមគ្គទាំងពីរ ហៅថា ពោលបង្អាប់ ។ កិក្ខុនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេថុនធម្ម) ដល់អាត្មា នាងចូរ

អរហាសំ មេ ធាតុន្តិ ។ អាយាចតំ ធាម
កធា តេ មាតា បសីទិស្សតិ កធា តេ
បិតា បសីទិស្សតិ កធា តេ នេវតាយោ ប-
សីទិស្សន្តិ កធា តេ សុខណោ សុលយោ
សុមុហុត្តោ ភវិស្សតិ កធា តេ មេថុនំ ធម្មំ
លភិស្សាមីតិ ។ បុច្ឆតិ ធាម កច្ចំ ភិក្ខុំ សាមិកាស្ស
នេសិ កច្ចំ ជាវស្ស នេសីតិ ។ បដិបុច្ឆតិ ធាម
ឃំ ភិរ ភិក្ខុំ សាមិកស្ស នេសិ ឃំ ជាវស្ស
នេសីតិ ។ អាចិក្ខតិ ធាម បុរិសោ កលាតិ ឃំ
នេហិ ឃំ នេន្តិ សាមិកស្ស បិយា ភវិស្សសិ
បធាធា ចាតិ ។ អនុសាសតិ ធាម អបុរិសោ កលាតិ
ឃំ នេហិ ឃំ នេន្តិ សាមិកស្ស បិយា ភវិស្សសិ
មធាធា ចាតិ ។ អញ្ញាសតិ ធាម អនិមិត្តាសិ

ជាកំពាន (មេថុនធម្ម) ដល់អាត្មា នាងគួរឲ្យ (មេថុនធម្ម) ដល់អាត្មា ហៅថា សូម ។ កិកុនិយាយថា មាតារបស់នាងនឹងដែរថ្ងាក្នុងកាលណា បិតារបស់នាងនឹងដែរថ្ងាក្នុងកាលណា ទេវតាទាំងឡាយរបស់នាងនឹងដែរថ្ងាក្នុងកាលណា ពេលល្អ ស្រួចគំល្អ យាមល្អ របស់នាងនឹងមានក្នុងកាលណា អាត្មានឹងបាននូវមេថុនធម្មរបស់នាងក្នុងកាលណា (និយាយយ៉ាងនេះ) ហៅថា អង្វរ ។ កិកុនិយាយថា នាងឲ្យ (មេថុនធម្ម) ដល់ប្តីដូចម្តេច នាងឲ្យ (មេថុនធម្ម) ដល់សហាយដូចម្តេច (យ៉ាងនេះ) ហៅថា សួរ ។ កិកុនិយាយថា បានឮថា នាងឲ្យ (មេថុនធម្ម) ដល់ប្តីយ៉ាងនេះ នាងឲ្យ (មេថុនធម្ម) ដល់សហាយយ៉ាងនេះ ដូច្នេះ ហៅថា សួរបញ្ជាក់ ។ កិកុដែលស្រីសួរហើយនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេថុនធម្ម) យ៉ាងនេះ កាលបើឲ្យ (មេថុនធម្ម) យ៉ាងនេះ នាងឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីគាប់ចិត្តផង របស់ប្តី ដូច្នេះ ហៅថាច្បាប់ ។ កិកុដែលស្រីមិនសួរសោះទេ ស្រាប់តែនិយាយថា នាងចូរឲ្យ (មេថុនធម្ម) យ៉ាងនេះ កាលបើឲ្យ (មេថុនធម្ម) យ៉ាងនេះ នាងឯងនឹងជាទីស្រឡាញ់ផង ជាទីគាប់ចិត្តផង របស់ប្តី ដូច្នេះ ហៅថា ប្រៀនប្រដៅ ។ កិកុពោលពាក្យថា មេគ្មាននិមិត្ត

ឯមិត្តមត្តាសំ អលោហិតាសំ ឆុវលោហិតាសំ ឆុវចោ-
ឡាសំ បក្ឃរន្តិសំ សិទ្ធិរណីសំ ឥត្ថីបណ្ឌកានំ
បុរិសានំ សម្ភិន្នានំ ឧភតោព្យញ្ជនកានន្តិ ។

(๑๐๑) ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច
កិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ
កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ យាចតិបិ អាយាចតិបិ បុច្ឆតិបិ
បដិបុច្ឆតិបិ អាចិក្ខតិបិ អនុសាសតិបិ អភាសតិបិ
អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឥត្ថី ច ហោតិ វេមតិកោ
បណ្ឌកសញ្ញី បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគតសញ្ញី សារត្តោ
ច កិក្ខុ ច នំ ឥត្ថិយា វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាទិស្ស
វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ បេ ។ អភាស-
តិបិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ បណ្ឌកោ ច ហោតិ
បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ បណ្ឌកស្ស
វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
កណាតិ ។ បេ ។ អភាសតិបិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។
បណ្ឌកោ ច ហោតិ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរ-
ច្ឆានគតសញ្ញី ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ

เมฆมีเหตุ ๔ เท่านั้นเป็นนิมิตร เมฆไม่งามเลย เมฆมีงามเป็นนิตย์ เมฆมีกำหนดสม่ำเสมอเป็นนิตย์ เมฆมีงามเป็นนิตย์ เมฆวิวิธ[๑] เมฆสีขาว เมฆสีมีรูปดังดอกบัว เมฆมีรูปดังนกกระเรียน เมฆมีรูปดังนี้ ชื่อว่าเมฆ ฯ

(๑๐๑) สีขาวโดยชาติ ชื่อว่าสีขาวจริงหนอ ก็มีเสียงเรียกว่าสีขาว เรียกว่าสีขาว เรียกว่าสีขาว เ

ปณฺฑกสฺส วฑฺฒกึ ปสฺสาวมกึ อาธิสฺส วฬฺหึ กณาติ อวฬฺหึ กณาติ ฯเป ฯ อกฺกาสติปิ อภพฺโพ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปุริสโก จ โหติ ปุริสสญฺี เวมติโก ติรจฺฉานคตสญฺี ฯตฺถีสญฺี ปณฺฑกสญฺี สาเรติ จ กิตฺตึ จ นํ ปุริสสฺส วฑฺฒกึ ปสฺสาวมกึ อาธิสฺส วฬฺหึ กณาติ อวฬฺหึ กณาติ ฯเป ฯ อกฺกาสติปิ อภพฺโพ ทุกฺกฏสฺส ฯ ติรจฺฉานคโต จ โหติ ติรจฺฉานคตสญฺี เวมติโก ฯตฺถีสญฺี ปณฺฑกสญฺี ปุริสสญฺี สาเรติ จ กิตฺตึ จ นํ ติรจฺฉานคตสฺส วฑฺฒกึ ปสฺสาวมกึ อาธิสฺส วฬฺหึ กณาติ อวฬฺหึ กณาติ ฯเป ฯ อกฺกาสติปิ อภพฺโพ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๑๐๒) เทฺว ฯตฺถิโย ทฺวิฏฺึ ฯตฺถึ ฯตฺถีสญฺี สาเรติ จ กิตฺตึ จ นํ ทฺวิฏฺึ ฯตฺถึ วฑฺฒกึ ปสฺสาวมกึ อาธิสฺส วฬฺหึ กณาติ อวฬฺหึ กณาติ ฯเป ฯ อกฺกาสติปิ อภพฺโพ ทุกฺกฏสฺส ฯ เทฺว ฯตฺถิโย ทฺวิฏฺึ ฯตฺถึ เวมติโก ปณฺฑกสญฺี

ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេវក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ប) បស្សាវមគ្គ របស់ខ្ទើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ប្រុសជាប្រាកដ កិរិយាសំគាល់ថាប្រុសពិតមែន មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ទើយ (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេវក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ ប្បបស្សាវមគ្គ នៃប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលជាប្រាកដ កិរិយាសំគាល់ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិតមែន មានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ទើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេវក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ប) បស្សាវមគ្គ នៃសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(១០៦) ស្រីពីរនាក់ពិតមែន កិរិយាសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេវក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ប) បស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ កិរិយាមានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ថាខ្ទើយ (ក្តី)

បុរិសស្ស ឥរិច្ឆាគតស្ស សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ
ទ្វិន្នំ ឥត្ថីនំ រក្ខមកំ បស្សាវមកំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ
កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ
ទ្វិន្នំ ថុល្លច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌកា ទ្វិន្នំ បណ្ឌកានំ
បណ្ឌកស្ស សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ បណ្ឌ-
កានំ រក្ខមកំ បស្សាវមកំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ
កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ
អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ថុល្លច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌកា ទ្វិន្នំ
បណ្ឌកានំ វេមតិកោ បុរិសស្ស ឥរិច្ឆាគតស្ស ឥត្ថិស្ស
សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ បណ្ឌកានំ
រក្ខមកំ បស្សាវមកំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
កណាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ
ទុក្កដានំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្វិន្នំ បុរិសានំ បុរិសស្ស
វេមតិកោ ឥរិច្ឆាគតស្ស ឥត្ថិស្ស បណ្ឌកស្ស
សារត្តោ ច កិក្ខុ ច នំ ទ្វិន្នំ បុរិសានំ រក្ខមកំ
បស្សាវមកំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ
។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។

សំគាល់ថាប្រុសក្តី សំគាល់ថាតិរច្ឆានក្តី ចំពោះស្រីទាំងពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដៃរក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ស) បស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ ខ្ទើយពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ខ្ទើយទាំងពីរនាក់ថាខ្ទើយ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដៃរក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ស) បស្សាវមគ្គ នៃខ្ទើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ ខ្ទើយពីរនាក់ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះខ្ទើយទាំងពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដៃរក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ស) បស្សាវមគ្គ នៃខ្ទើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ប្រុសពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ថាប្រុសក្តី មានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ថាតិរច្ឆានក្តី សំគាល់ថាស្រីក្តី សំគាល់ថាខ្ទើយក្តី ចំពោះប្រុសទាំងពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដៃរក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ស) បស្សាវមគ្គ នៃប្រុសទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

ន្តេ តិរច្ឆានកថា ទុដ្ឋុំ តិរច្ឆានកថានំ តិរច្ឆានកថសញ្ញី វេមតិកោ ឥត្ថីសញ្ញី បណ្ឌកសញ្ញី បុរិសសញ្ញី សារត្តោ ច តិក្ខេ ច ឯំ ទុដ្ឋុំ តិរច្ឆានកថានំ វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទុដ្ឋុំ ទុក្កដានំ ។

(១០៣) ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឧភដ្ឋុំ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច តិក្ខេ ច ឯំ ឧភដ្ឋុំ វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច បណ្ឌកោ ច ឧភដ្ឋុំ វេមតិកោ ។បេ។ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។បេ។ បណ្ឌកសញ្ញី ។បេ។ អាបត្តិ ទុដ្ឋុំ ថុល្លច្ចយានំ ។បេ។ បុរិសសញ្ញី ។បេ។ តិរច្ឆានកថសញ្ញី សារត្តោ ច តិក្ខេ ច ឯំ ឧភដ្ឋុំ វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច បុរិសោ ច ឧភដ្ឋុំ ឥត្ថីសញ្ញី

តំរិច្ឆានពីរ កិក្ខុសំគាល់ថាតំរិច្ឆានក្តី មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ជើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) ចំពោះតំរិច្ឆានទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដៅក្តី ចំពោះវត្ថុមគ្គ (ប្តូ) បស្សាវមគ្គនៃតំរិច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

(១០៣) ស្រីម្នាក់ ខ្ជើយម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដៅក្តី ចំពោះវត្ថុមគ្គ (ប្តូ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទំងន់ទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ជើយម្នាក់ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទំងន់ទុក្កដ ។ បេ ។ កិក្ខុសំគាល់ថាខ្ជើយ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ បេ ។ កិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ។ បេ ។ កិក្ខុសំគាល់ថាតំរិច្ឆាន ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដៅក្តី ចំពោះវត្ថុមគ្គ (ប្តូ) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទំងន់ទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនាក់ថាស្រី

សារត្តោ ច អវិត្តុ ច នំ ឥមិនា វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កឍាតិ អវណ្ណំបិ កឍាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច បុរិសោ ច ឥមិនា វេមតិកោ បណ្ឌកសញ្ញី បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគតសញ្ញី សារត្តោ ច អវិត្តុ ច នំ ឥមិនា វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កឍាតិ អវណ្ណំបិ កឍាតិ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ថុល្លច្ច-យេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច តិរច្ឆានគតោ ច ឥមិនា ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច អវិត្តុ ច នំ ឥមិនា វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កឍាតិ អវណ្ណំបិ កឍាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-សេន ទុក្កដស្ស ។ ឥត្ថី ច តិរច្ឆានគតោ ច ឥមិនា វេមតិកោ បណ្ឌកសញ្ញី បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគតសញ្ញី សារត្តោ ច អវិត្តុ ច នំ ឥមិនា វច្ចមគ្គំ បស្សាវមគ្គំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កឍាតិ អវណ្ណំបិ កឍាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ បណ្ឌកោ ច បុរិសោ ច ឥមិនា បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ

កំមានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដោះក្តី ចំពោះវត្ថុមគ្គ (ប្តី) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ទើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរនាក់កំមានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដោះក្តី ចំពោះវត្ថុមគ្គ (ប្តី) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាស្រី កំមានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដោះក្តី ចំពោះវត្ថុមគ្គ(ប្តី)បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាខ្ទើយ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ កំមានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដោះក្តី ចំពោះវត្ថុមគ្គ (ប្តី) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ខ្ទើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរនោះថាខ្ទើយ កំមានសេចក្តីត្រែកអរ

ច កិញ្ចិ ច នំ ទុក្ខំ វុច្ចមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស
ឈ្លាំបិ កណាតិ អវឈ្លាំបិ កណាតិ ។បេ។ អញ្ញោសតិបិ
អាបត្តិ ឋុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ បណ្ឌកោ ច
បុរិសោ ច ទុក្ខំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគត-
សញ្ញី ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច នំ ទុក្ខំ វុច្ចមត្តំ
បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស វឈ្លាំបិ កណាតិ អវឈ្លាំបិ កណា-
តិ ។បេ។ អញ្ញោសតិបិ អាបត្តិ ទុក្កដំ ទុក្កដានំ ។
បណ្ឌកោ ច តិរច្ឆានគតោ ច ទុក្ខំ បណ្ឌកសញ្ញី
សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច នំ ទុក្ខំ វុច្ចមត្តំ បស្សាវមត្តំ
អាទិស្ស វឈ្លាំបិ កណាតិ អវឈ្លាំបិ កណាតិ ។បេ។
អញ្ញោសតិបិ អាបត្តិ ឋុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ បណ្ឌ-
កោ ច តិរច្ឆានគតោ ច ទុក្ខំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី
តិរច្ឆានគតសញ្ញី ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិញ្ចិ ច
នំ ទុក្ខំ វុច្ចមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាទិស្ស វឈ្លាំបិ កណាតិ
អវឈ្លាំបិ កណាតិ ។បេ។ អញ្ញោសតិបិ អាបត្តិ ទុក្កដំ
ទុក្កដានំ ។ បុរិសោ ច តិរច្ឆានគតោ ច ទុក្ខំ
បុរិសសញ្ញី វេមតិកោ តិរច្ឆានគតសញ្ញី ឥត្ថីសញ្ញី

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដោយក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ (ប្ស) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ខ្ញើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក កិកុមានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដោយក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ(ប្ស) បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ខ្ញើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិកុសំគាល់នូវជនទាំងពីរថាខ្ញើយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដោយក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ ប្ស បស្សាវមគ្គ នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ នឹងទុក្កដ ។ ខ្ញើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិកុមានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។ បេ ។ ដោយក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ ប្សបស្សាវមគ្គនៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ប្រុសម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិកុសំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន(ក្តី) សំគាល់ថាស្រី(ក្តី)

ปณฺฑิตสญฺญี สารตฺตา จ กิกฺกุ จ ฉ ทุกฺขิตฺถ วิตฺถมกฺกุ ปสฺสาวมกฺกุ อาธิสฺส วณฺโณ กณาติ อาวณฺโณ กณาติ ฯ เป ฯ อาโกฺกสติปิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๑๐๔) ๕ตฺวา จ โหติ ๕ตฺวาสญฺญี สารตฺตา จ กิกฺกุ จ ฉ ๕ตฺวาโย วิตฺถมกฺกุ ปสฺสาวมกฺกุ ปาเปตฺวา อนตฺถกามา ทุพฺภิกามา ลาภมนฺตราโย อาธิสฺส วณฺโณ กณาติ อาวณฺโณ กณาติ ฯ เป ฯ อาโกฺกสติปิ อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ ปณฺฑาโก จ โหติ ๕ตฺวาสญฺญี ฯ เป ฯ ปุริโส จ โหติ ๕ตฺวาสญฺญี ฯ เป ฯ ติรจฺฉานคโต จ โหติ ๕ตฺวาสญฺญี ฯ เป ฯ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เอเต ๕ตฺวาโย ทุทฺทิฏฺฐา ๕ตฺวาสญฺญี สารตฺตา จ กิกฺกุ จ ฉ ทุทฺทิฏฺฐา วิตฺถมกฺกุ ปสฺสาวมกฺกุ ปาเปตฺวา อนตฺถกามา ทุพฺภิกามา ลาภมนฺตราโย อาธิสฺส วณฺโณ กณาติ อาวณฺโณ กณาติ ฯ เป ฯ อาโกฺกสติปิ อาปตฺติ ทุทฺทิฏฺฐา ถุลฺลจฺจยานิ ฯ ๕ตฺวา จ ปณฺฑาโก จ ทุทฺทิฏฺฐา ๕ตฺวาสญฺญี สารตฺตา จ กิกฺกุ จ ฉ

សំគាល់ថាជាខ្ទើយ(ក្តី) ចំពោះជនទាំង៣ពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដៃរក្តី ចំពោះវច្ចមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គ នៃជនទាំង៣ពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ៣ ។

(๑๐๔) ស្រីពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដៃរក្តី (ចំពោះកាយ)ខាងក្រោម ពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើពីត្រឹមមណ្ឌលដង្គងំខ្នើងទៅ រៀវលែងតែវច្ចមគ្គ ឬបស្សាវមគ្គនៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ខ្ទើយពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី ។ បេ ។ ប្រុសពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី ។ បេ ។ តិរច្ឆានពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដៃរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោម ពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើពីត្រឹមមណ្ឌលដង្គងំខ្នើងទៅ រៀវលែងតែវច្ចមគ្គ នឹងបស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ទើយម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ

ทุกฺกฏสฺส ฯ ปจฺจเวกฺขณสตฺตกสฺส ปจฺจเวกฺขณสตฺตกสฺส ปจฺจเวกฺขณสตฺตกสฺส

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដៀវក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោមពីត្រឹមដងកាំបិតចុះមក ខាងលើពីត្រឹមមណ្ឌលដង្គង់ឡើង៧ វៀរលែងតែវច្ចមគ្គ បស្សាវមគ្គ នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ នឹងទុក្កដ ។

(๑๐๕) ស្រីពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដៀវក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងលើពីត្រឹមដងកាំបិតឡើង៧ ខាងក្រោមពីត្រឹមមណ្ឌលដង្គង់ចុះមកនៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្ជើយពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី ។បេ។ ប្រែសពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី ។បេ។ តិរច្ឆានឈ្មោលពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។បេ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដៀវក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងលើពីត្រឹមដងកាំបិតឡើង៧ ខាងក្រោមពីត្រឹមមណ្ឌលដង្គង់ចុះមក នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ជើយម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី

កណាតំ អវណ្ណាំបិ អណាតំ ។បេ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ๔ ភិក្ខូ ច ហោតិ ๔ ភិក្ខុនិយោ ច ๔ ភិក្ខុនិយោ ច ๔ ភិក្ខូ

ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេរក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងលើពីត្រឹមដងកាំជិតខ្លើងទៅ ខាងក្រោមពីត្រឹមមណ្ឌលដង្គងចុះមក នៃជនទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ ស្រីពិតមែន កិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេរក្តី ចំពោះវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ខ្ទើយពិតមែន ។បេ។ ប្រុសពិតមែន ។បេ។ តិរច្ឆានឈ្មោលពិតមែន ។បេ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីពីរនាក់ កិក្ខុសំគាល់ស្រីទាំងពីរនាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេរក្តី ចំពោះវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយនៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ទើយម្នាក កិក្ខុសំគាល់ជនទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្អាប់ក្តី ។បេ។ ដេរក្តី ចំពោះវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

(១០៦) អាបត្តិមិនមាន (ដល់កិក្ខុ ៥ ពួក) គឺ កិក្ខុដែលកំពុងអធិប្បាយសេចក្តី[1] ១ កិក្ខុដែលកំពុងបង្រៀនធម៌[2] ១ កិក្ខុដែលកំពុងប្រៀនប្រដៅ[3] ១ កិក្ខុឆត ១ កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

---

๑ កិក្ខុដែលកំពុងសំដែងនូវសេចក្តីពន្យល់ ឬដែលកំពុងស្វាធ្យាយនូវអដ្ឋកថា នៃបទមានពាក្យថា ឯងដាមនុស្សគ្មានធម៌មិត្ត ជ្លូកដាដើម ។ ๒ កិក្ខុដែលកំពុងបង្ហាញ ឬកំពុងស្វាធ្យាយនូវបាឡី ។ ๓ កិក្ខុដែលកំពុងនិយាយប្រៀនប្រដៅមនុស្សខ្ទើយថា ឥឡូវនេះឯងដាមនុស្សគ្មានធម៌មិត្ត ឯងដាមនុស្សរកពោព្យញ្ជនក កំពាំងពីឥឡូវនេះទៅ ឯងត្រូវកុំប្រែមាទ ទៅខាងមុខទៅ កុំឲ្យដាមនុស្សយ៉ាងហ្នឹងទៀត ។ (អដ្ឋកថា) ។

(១០៧) លោហិតំ កក្កសាតិ ឣំឝិយញ្ចាបិតំ កច្ឆំ សំសរតិ[1]មត្តោ សង្ខាឝានេន កម្មុនាតិ ។

(១០៨) តេន ខោ បន សមយេន ឣញ្ញតរស្មិំ ឝរត្តំ កម្មលំ ចារុតា ហោតិ ។ ឣញ្ញតរោ កិក្ខុ សារត្តោ តំ ឝត្ថំ ឯតទវោច លោហិតំ ខោ តេ កកិនីតិ ។ សា ឧ បដិវិជានាតិ ឣម ឣយ្យ ឝរត្តោ កម្មលោតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ ឣហោសិ កច្ចិ នុ ខោ ឣហំ សង្ឃាទិសេសំ ឣបត្តឹ ឣបជ្ជោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ ឣរោចេសិ ។ ឣជានបត្តំ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស ឣបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឣញ្ញតរស្មិំ ភក្ខុសកម្មលំ ចារុតា ហោតិ ។ ឣញ្ញតរោ កិក្ខុ សារត្តោ តំ ឝត្ថំ ឯតទវោច ភក្ខុសលោមំ ខោ តេ ភកិនីតិ ។ សា ឧ បដិវិជានាតិ

---

១ ឧ. ម. សំសីវតិ ។

(ហត្ថិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ ដែលនឹងសំដែងតទៅដូចមានខាងក្រោយនេះ)

(១០៧) សម្ពត់កម្ពលក្រហម ១ សម្ពត់កម្ពលមានរោមខ្វី ១ សម្ពត់កម្ពលមានរោមក្រញាញ់ ១ សម្ពត់កម្ពលមានរោមវែង ១ សម្ពត់កម្ពលមានរោមវែង ១ ស្រីព្រោះស្រវ ១ ភិក្ខុសួរថាផ្លូវប្រព្រឹត្តទៅស្រួលទេឬ ១ សង្ឃ ១ ទានដ៏ប្រសើរ ១ ស្រីកំពុងធ្វើការងារ ១ ។

(១០៨) សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ដណ្តប់សម្ពត់កម្ពលជ្រលក់ថ្មី ។ ភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីគ្រែកអរ ក៏និយាយនូវពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងក្រហមឬ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណាលោកម្ចាស់ សម្ពត់កម្ពលខ្ញុំជ្រលក់ថ្មី ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថាអញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ ទើបក្រាបទូលសេចក្តីនោះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សម្ពត់កម្ពលមានរោមខ្វី ។ ភិក្ខុមួយរូបមានសេចក្តីគ្រែកអរ ក៏និយាយនូវពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមខ្វីឬ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ក៏ឆ្លើយថា

អាម អយ្យ កក្កសកម្មលោតំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី ឧរវណំ កម្មលំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតរោ កិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថឹ ឯតទវោច អាកិណ្ណោលោមំ ខោ តេ ភគិនីតិ ។ សា ឯ បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ ឧរវណោតោ កម្មលោតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី ខរកម្មលំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតរោ កិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថឹ ឯតទវោច ខរលោមំ ខោ តេ ភគិនីតិ ។ សា ឯ បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ ខរកម្មលោតំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

កុណាលោកម្ចាស់ សម្ពត់កម្ពលខ្ញុំមានរោមខ្លី ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សម្ពត់កម្ពលទើបតែនឹងលាងថ្មី ។ មានកិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមក្រញាញ់ឬ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណាលោកម្ចាស់ សម្ពត់កម្ពលខ្ញុំទើបតែនឹងលាងថ្មី ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សម្ពត់កម្ពលមានរោមវែង ។ មានកិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានរោមវែងឬ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណាលោកម្ចាស់ សម្ពត់កម្ពលខ្ញុំមានរោមវែង ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

(១០៩) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី ធីយថាភរំ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញតរេ កិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថិំ ឱតន្ថេច ធីយលោមំ ខោ តេ ភគិនីតិ ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ ធីយថាភរេតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាមត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១១០) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី ខេត្តំ វចាបេត្វា អាគច្ឆតិ ។ អញ្ញតរេ កិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថិំ ឱតន្ថេច កបិតំ ខោ តេ ភគិនីតិ ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ ឆោ ច ខោ បដិរូត្តន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាមត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

(១១១) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរេ កិក្ខុ បរិញ្ជាដិកំ បដិបថេ បស្សិត្វា សារត្តោ តំ បរិញ្ជាដិកំ ឱតន្ថេច កច្ចិ ភគិនិ តេ មក្កោ សំសរតីតិ[1] ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម កិក្ខុ

---

១ ឱ. ម. សំសីទតីតិ ។

(១០៩) សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ ដណ្តប់សម្ពត់ចាក់រមាន ពេមវែង ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ និយាយពាក្យនេះនឹងស្ត្រី នោះថា ម្នាលប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងមានពេមវែងឬ ។ ស្ត្រីនោះមិនដឹង ច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ភុណាលោកម្ចាស់ សម្ពត់ចាក់រខ្ញុំមានពេមវែង ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

(១១០) សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ ប្រើគេឲ្យព្រោះស្រូវស្រែ រួចហើយត្រឡប់មកវិញ ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ និយាយ ពាក្យនេះនឹងស្ត្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី វត្ថុរបស់នាងឲ្យគេព្រោះហើយឬ។ ស្ត្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ភុណាលោកម្ចាស់ ស្រែខ្ញុំគេមិនទាន់ ព្រោះទេ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

(១១១) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប ប្រទះនឹងនាង បរិព្វាជិកាត្រង់ផ្លូវដួបគ្នា មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹង បរិព្វាជិកានោះថា ម្នាលប្អូនស្រី ផ្លូវរបស់នាងប្រព្រឹត្តទៅស្រួល ទេឬ ។ នាងនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា ភុណាលោក

បដិបជ្ជិស្សតីតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(๑๑๒) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ អញ្ញតរំ ឥត្ថិំ ឯតទវោច សន្ថាសិ តុំ ភគិនិ អបិច យំ សាមំកស្ស នេសិ តំ ធម្មាកំ នេសីតិ ។ កិំ ភន្តេតិ ។ មេថុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អាបត្តិ តុំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ អញ្ញតរំ ឥត្ថិំ ឯតទវោច សន្ថាសិ តុំ ភគិនិ អបិច យំ អក្ខានំ តំ ធម្មាកំ នេសីតិ ។ កិំ ភន្តេ អក្ខានន្តិ ។ មេថុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អាបត្តិ តុំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

លោកនឹងដើរទៅបាន ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិ
ថុល្លច្ច័យ ។

(១១២) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ
និយាយពាក្យនេះនឹងស្ត្រីម្នាក់ថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងជាស្ត្រីមានសទ្ធា ប៉ុន្តែ
នាងឲ្យតែណា ដល់ស្វាមី នាងមិនឲ្យតែនោះដល់អាត្មាផងសោះ ។ ស្ត្រីនោះ
សួរថា អ្វីលោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មេឃុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេច-
ក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃា-
ទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ
ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្ត្រីម្នាក់ថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងជាស្ត្រីមានសទ្ធា
ប៉ុន្តែទានណាដ៏ប្រសើរ នាងមិនឲ្យទាននោះដល់អាត្មាផងសោះ ។ ស្ត្រី
នោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ
ឆ្លើយថា ទានដ៏ប្រសើរនោះ គឺមេឃុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសហើយ ។

[๑๑๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา ภิกฺขุ กาฬึ กาเกติ ฯ อญฺญตเร ภิกฺขู สารตฺตา ตสฺส ภิกฺขุสฺส ปตฺตเจติย ตฺวฏฺฐ กตินฺติ อหำ การิสฺสามีติ ฯ สาธ ปฏิวิชานาตีติ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจำ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา ภิกฺขุ กาฬึ กาเกติ ฯ อญฺญตเร ภิกฺขู สารตฺตา ตสฺส ภิกฺขุสฺส ปตฺตเจติย ตฺวฏฺฐ นิสีน กตินฺติ อหำ การิสฺสามีติ ฯ สาธ ปฏิวิชานาตีติ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจำ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา ภิกฺขุ กาฬึ กาเกติ ฯ อญฺญตเร ภิกฺขู สารตฺตา ตสฺส ภิกฺขุสฺส ปตฺตเจติย นิปชฺช กตินฺติ อหำ การิสฺสามีติ ฯ สาธ ปฏิวิชานาตีติ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจำ อโหสิ ฯ เป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[១១៣] សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្ត្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងឈប់ចុះចាំអាត្មាធ្វើឲ្យ ។ ស្ត្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្ត្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី ចូរនាងអង្គុយទៅ អាត្មានឹងធ្វើឲ្យ ។ ស្ត្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មានភិក្ខុ១រូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្ត្រីនោះថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងចូរដេកទៅ អាត្មានឹងធ្វើឲ្យ ។ ស្ត្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៣ ចប់ ។

បុគ្គលបញ្ញាទំសេសំ

(១១៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ កុលូបកោ ហោតិ ពហុកានំ កុលានំ ឧបសង្កមតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី មតបតិកា អភិរូបា ហោតិ ទស្សនីយា បាសាទិកា ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ យេន តស្សា ឥត្ថិយា និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ អថខោ សា ឥត្ថី យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ តំ ឥត្ថឹ អាយស្មា ឧទាយិ ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ សា ឥត្ថី អាយស្មតា ឧទាយិនា ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សិតា សមាទបិតា សមុត្តេជិតា សម្បហំសិតា អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ ឯតទវោច

សង្ឃាទិសេសទី ៤

(១១៤) សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល(១) ក៏ចូលទៅរកត្រកូលមានប្រមាណច្រើន ក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ជាស្រីមេម៉ាយស្ងាប់ប្តី មានរូបល្អគួរពិតពិលរមិលមើល ជាទីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា ។ គ្រានោះ ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុស្លៀកសង្ឃាដ៏ទ្រង់ទ្រាត្រចីវរ ហើយចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ស្ត្រីនោះ ក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម លុះចូលទៅដល់ហើយក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេក្រាលប្រគេន ។ ស្ត្រីនោះក៏ចូលមករកឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះ លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ធ្វើនការយថាយបង្គុំឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក៏ញុំាងស្ត្រីនោះ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីសមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់ឲ្យការយកត្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ ឯស្ត្រីនោះ លុះឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យការយកត្រម ឲ្យអាចហាន ឲ្យរីករាយដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌ដូច្នោះហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា

---

១ កុលុបក ប្រែថា ដ៏តូន ក៏បាន គឺភិក្ខុដែលដិតជិតស្និទ្ធស្នាលនឹងក្រកូល ។

วาเทยฺยาถ กตฺเถ ยเถ อาตฺมา ปติฏฺฐิโต มยา
อยฺยสฺส ธาตุ์ ยถิทํ ปาวาปิฏฺฐิยา ตาสเถาปสฺส-
ลาภปฺปฏฺฐยเถสฺสฏฺฐปริกฺขารฏฺฐิ(๑) ฯ น โข เถ กถิโต
อมฺหากํ ธุลฺลกา ยถิทํ ปาวาปิฏฺฐิยา ตาสเถาปสฺส-
ลาภกิลาภปฺปฏฺฐยเถสฺสฏฺฐปริกฺขาร อปิจ โข(๒) ยา
อมฺหากํ ธุลฺลกา ตํ อมฺหากํ เถยฺยิกา ฯ กึ
กตฺเถติ ฯ เมชฺฌเถมฺหฏฺฐิ ฯ อาตฺมา กตฺเถติ ฯ อาตฺมา
กถิเถติ ฯ ฯเหิ กตฺเถติ ปาวากํ ปริสิตฺวา สาฎกํ
ถิกฺขิปิตฺวา มญฺเกา ขตฺตา ถิปฏฺฐิ ฯ อถ โข อายสฺมา
ขนาฬิ เยน สา ภิกฺขุ์ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
เกา ภิมํ วสลํ ธุกฺขตฺถ อาหริสฺสตีติ ถุฏฺฐหิตฺวา
ปกฺกามิ ฯ อถ โข สา ภิกฺขุ์ ขุฏฺฐายติ ฯิยติ
วิจาเรติ อลฏฺฐิเถ ภิเม สมณา สกฺยปุตฺติยา
ธุสฺสีลา มุสาวาถิเถ ภิเมหิ ถาย สมจาริเถ

---

๑ ว. ม. ปริกฺขารถตฺถิ ฯ ๒ ว. ม. เถตฺถเกสุ โทสเมฺห ภิตฺถิ อปิจาติ ทิสฺสติ ฯ

បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ត្រូវការដោយវត្ថុណាដែលខ្ញុំព្រះករុណាល្មមនឹងប្រគេនលោកម្ចាស់បាន ដូចជាចីវរ បិណ្ឌបាត គ្រឿងសេនាសន គ្រឿងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ នោះលោកម្ចាស់និមន្តប្រាប់មកចុះ ។ ខ្ញុំតាយិកិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី ចីវរ បិណ្ឌបាត គ្រឿងសេនាសន គ្រឿងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សមានជម្ងឺដែលជារបស់នាង យើងមិនមែនបានដោយកម្រទេ តែថារបស់ណាដែលយើងបានដោយកម្រ នាងចូរឲ្យរបស់នោះដល់យើងវិញចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា ឲ្យអ្វីលោកម្ចាស់ ។ ខ្ញុំតាយិកិក្ខុឆ្លើយថា ឲ្យមេថុនធម្ម ។ ស្រីនោះសួរថា លោកម្ចាស់ត្រូវការឬ ។ ខ្ញុំតាយិកិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី អាត្មាត្រូវការដែរ ។ ស្រីនោះឆ្លើយថា លោកម្ចាស់និមន្តមកចុះ ថាហើយក៏ចូលទៅក្នុងបន្ទប់តូចដោះសំពត់សាដកចេញហើយដេកផ្ងារលើគ្រែ ។ ខ្ញុំតាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅដិតស្រីនោះក្នុងពេលនោះឯង លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ស្តីឲ្យថា អ្នកណានឹងហ៊ានស្អុបអង្អែលស្រីអាក្រក់មានក្លិនស្អុយយ៉ាងនេះ ថាហើយក៏ខាកស្តោះដើរចេញទៅ ។ គ្រានោះឯងស្រីនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយពាក្យកុហក ព្រោះថាសមណៈទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ

ឧម្មាទារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ សីលវន្តោ
កល្យាណធម្មា បដិជានិស្សន្តិ ឧត្តិ ឥមេសំ សា-
មញ្ញំ ឧត្តិ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ឧដ្ឋំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
ឧដ្ឋំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ភុតោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
ភុតោ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបភតា ឥមេ សាមញ្ញា
អបភតា ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា ភវំ ហិ នាម សមណោ
ឧទាយិ មំ សាមំ មេវុឧធម្មំ យាចិត្វា តោ
ឥមំ វសលំ ធុវ្ភង្គំ អាមសិស្សភីតិ ឧដ្ឋហិត្វា
បក្កមិស្សតិ ភំ មេ ថាបភំ ភំ មេ ធុវ្ភង្គំ
ភំសុភាហំ តោឧ ហាយាមីតិ ។ អញ្ញាបិ ឥត្តិយោ
ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិភាវេន្តិ អលជ្ជិនោ ឥមេ សមណា
សក្យបុត្តិយា ធុស្សីលា មុសាវាទិនោ ឥមេ ហិ នាម
សមចារិនោ ឧម្មាទារិនោ ព្រហ្មចារិនោ សច្ចវាទិនោ
សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា បដិជានិស្សន្តិ ឧត្តិ ឥមេសំ
សាមញ្ញំ ឧត្តិ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ឧដ្ឋំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ

ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តដ៏ប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជាកុសល សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះមានពីណា សមណៈទាំងនេះច្យុតចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណៈទាំងនេះច្យុតចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ មិនសមបើ សមណៈឈ្មោះឧទាយិសុំមេថុនធម្មនឹងអញដោយខ្លួនឯង ហើយស្តីថា អ្នកណានឹងហ៊ានស្អុបអង្អែលស្រីអាក្រក់មានក្លិនស្អុយយ៉ាងនេះ ថាហើយខាតស្តោះចៀសចេញទៅ (ដូច្នេះសោះ) ការលាមករបស់អញដូចម្តេច ក្លិនអញអាក្រក់ដូចម្តេច អញដូចម្តេច អញអន់ (ជាងស្រីឯទៀត) ដោយអ្វី ។ ស្រីទាំងឡាយឯទៀតក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា សមណៈទាំងនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយកុហក ព្រោះថា សមណៈទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តដ៏ប្រសើរ និយាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជាកុសល សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ

ឯដ្ឋំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុតោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
កុតោ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបកតា ឥមេ សាមញ្ញា
អបកតា ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា កថំ ហិ នាម សម-
ណោ ឧទាយិ ឥមិស្សា សាមំ មេថុនធម្មំ យាចិត្វា
កោ ឥមំ វាសលំ ទុក្កដ្ឋំ អាមសិស្សតីតិ ឆុដ្ឋហិត្វា
បក្កមិស្សតិ កឹ ឥមិស្សា ចាបកំ កឹ ឥមិស្សា ទុក្កដំ
កិស្សាយំ កោធ ហាយតីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ
តាសំ ឥត្ថីនំ ទុដ្ឋាយន្តីនំ ខីយន្តីនំ វិហាយេន្តីនំ ។
យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លជ្ជិនោ កុក្កុច្ចកា
សិក្ខាកាមា តេ ទុដ្ឋាយន្តិ ខីយន្តិ វិហាយេន្តិ កថំ
ហិ នាម អាយស្មា ឧទាយិ មាតុគាមស្ស សន្តិកេ
អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសិស្សតីតិ ។
អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោ-
ចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ
បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ
ឧទាយឹ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ត្វំ ឧទាយិ មាតុគាមស្ស
សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសសីតិ ។

ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះវិនាសអស់ហើយ សាមញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណៈទាំងនេះមានពីណា សមណៈទាំងនេះច្រាសចាកសាមញ្ញគុណហើយ សមណៈទាំងនេះច្រាសចាកព្រហ្មញ្ញគុណហើយ មិនសមប្រើបើ សមណៈឈ្មោះឧទាយិ សុំមេថុនធម្មទឹងស្រីនេះដោយខ្លួនឯងហើយបែរជាស្តីថា អ្នកណាទឹងហ៊ានស្អប់អង្អែលស្រីអាក្រក់មានកូនស្អុយយ៉ាងនេះ ហើយទាក់ស្ពោះចៀសចេញទៅ (ដូច្នេះសោះ) ការលាមករបស់ស្រីនេះដូចម្តេច កូនរបស់ស្រីនេះអាក្រក់ដូចម្តេច ស្រីនេះដូចម្តេច ស្រីនេះថោកថយ(ជាងស្រីឯទៀត)ដោយអ្វី ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮស្រីទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ (ដូច្នោះហើយ) ។ កិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមានសេចក្តីជ្រាថ្នាតិចជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីរង្កៀស ជ្រាថ្នាតែការសិក្សា កិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមប្រើបើឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុពោលសរសើរការបម្រើខ្លួនដោយកាមគុណសំណាក់មាតុគ្រាមសោះ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគកាលនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំកិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឧទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុកាលនោះថា ម្នាលឧទាយិ ឮថាអ្នកឯងពោលសរសើរការបម្រើ

សង្ឃំ ភគវាតិ ។ វិភង្គេបិ ពុទ្ធោ ភគវា អនេកប្បការំ
មោឃបុរិស អនេកាលោបិតំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ
អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ នាម ត្វំ
មោឃបុរិស មាតុគាមស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិច-
រិយាយ វណ្ណំ ភាសិស្សសិ ឥទ្ធុ មយា មោឃបុរិស
អនេកបរិយាយេន វិរាគាយ ឯម្មោ នេសិតោ នោ
សរាគាយ ។ បេ ។ តាមបរិឌ្ឍាហនំ វូបសមោ អក្ខាតោ
នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។
ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ
យោ បន ភិក្ខុ ទុតិយេ្ឋា វិបរិណាតេន ចិត្តេន
មាតុគាមស្ស សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ
ភាសេយ្យ ឯតទត្ថំ ភគិនិ ចារិចរិយានំ យា
មាទិសំ សីលវន្តំ កល្យាណធម្មំ ព្រហ្មចារឹ ឯតេន
ឯម្មេន បរិចវេយ្យាតិ មេថុនូបសញ្ហិតេន សង្ឃាទិ-
សេសោតិ ។

ខ្លួនដោយកាមកុង្គសំណាក់មាតុគ្រាមមែនឬ ។ ឧទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគសេចក្តីនុ៎ះពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលបុរសសាបសូន្យ ដំណើរនេះមិនទំនង មិនសមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើសោះ ម្នាលមោឃបុរស មិនសមបីបើ អ្នកឯងពោលសរសើរការបម្រើខ្លួនដោយកាមកុង្គសំណាក់មាតុគ្រាម (ដូច្នោះទេ) ម្នាលមោឃបុរស ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យជ្រាសចាកភព មិនមែនសំដែងឲ្យប្រកបដោយភពទេ ។បេ។ ការរម្ងាប់សេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះកាម តថាគតក៏បានសំដែងហើយ ម្នាលមោឃបុរស អំពើលាមករបស់អ្នកឯងនុ៎ះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនជ្រះថ្លានោះទេ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ គឺរាគៈគ្របសង្កត់ហើយមានចិត្តប្រែប្រួល ពោលសរសើរការបម្រើដោយកាមដើម្បីខ្លួនកុង្គសំណាក់នៃមាតុគ្រាម ដោយសំដីប្រកបដោយមេថុនធម្មថាស្រីណាគប្បីបម្រើនូវភិក្ខុមានសីល មានធម៌ជាកុសល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរប្រហែលដូចអាត្មាដោយធម៌នេះ ម្នាលប្អូនស្រី ការបម្រើនេះរបស់ស្រីនោះជាការប្រសើរជាងការបម្រើទាំងអស់ (ពោលពាក្យដូច្នោះ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

(๑๑๘) โย ปชานาติ โย ยาถิเสา ฯ เป ฯ กิกฺขูติ ฯ เป ฯ อยํ ๙มสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต กิกฺขูติ ฯ ขิตฺตจิตฺโต ชาม สาราโค อเปกฺขาว ปฏิฆจิตฺโต ฯ วิปริณตฺเต รตฺตึปิ ทิวสึ วิปริณามึ ทุฏฺฐึปิ ทิวสึ วิปริณามึ มูฬฺหึปิ ทิวสึ วิปริณามึ อปิจ รตฺตึ ทิวสึ ๙มสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปตึ วิปริณตฺเต ฯ มาตุคาโม ชาม มนุสฺสิตฺถี น ยกฺขี น เปตี น ติรจฺฉานคตา วิญฺญู ปฏิพลา สุภาสิตทุพฺภาสิตึ ทุฏฺฐุลฺลาทุฏฺฐุลฺลึ อาชานิตุ ฯ มาตุคามสฺส สนฺติเกติ มาตุคามสฺส สามนฺตา มาตุคามสฺส อาโรเจ ฯ อตฺตกามตฺเต อตฺตโน กามึ อตฺตโน เหตุ อตฺตโน อธิปฺปายึ อตฺตโน จาริตจริยึ ฯ ฬตนกฺเต ฬตึ อกฺขึ ฬตึ เสฏฺฐึ ฬตึ เหกฺขึ ฬตึ ทุตฺตึ ฬตึ ปรึ ฯ ยาติ ขตฺติยา วา พฺราหฺมณี วา เวสฺสี วา สุทฺที วา ฯ

(๑๑๕) ศัพท์ว่า ภิกฺขุณามฺหิ มีความว่า ภิกษุณีนั้นได้ทำสิกขาบทที่ ๑ ให้บริบูรณ์แล้ว ๆ ภิกษุมีความเห็นผิดอย่างนี้ ว่าธรรมเหล่านี้ ไม่เป็นอันตรายแก่ฌาน ไม่เป็นอันตรายแก่มรรค ไม่เป็นอันตรายแก่ผล ดังนี้ ชื่อว่ามีจิตวิปริตแล้ว ๆ ศัพท์ว่า วิปฺปฏิปนฺนจิตฺตา ความว่า จิตวิปริต ชื่อว่าวิปฺปฏิปนฺนจิตฺตา จิตฟั่นเฟือน ชื่อว่าวิปฺปฏิปนฺนจิตฺตา จิตวิปลาส ชื่อว่าวิปฺปฏิปนฺนจิตฺตา ศัพท์ว่า ภควา ความว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสด้วยจิตใด ซึ่งจิตวิปริตในบทนี้ ๆ มนุษย์ผู้ใดผู้หนึ่งเว้นจากสัตว์ดิรัจฉาน อาจเพื่อจะรู้ทั่วถึงซึ่งเนื้อความแห่งพระดำรัสนี้ ชื่อว่าอัตถปฏิสัมภิทา ศัพท์ว่า ปาสาทิกาย ความว่า ความเลื่อมใสมี ๔ อย่าง คือ โอกัปปนาสัทธา ๑ อธิมุตติสัทธา ๑ โอคาหนาสัทธา ๑ ปสาทสัทธา ๑ ในความเลื่อมใส ๔ อย่างนั้น ความเลื่อมใสด้วยอำนาจความน้อมใจเชื่อ ชื่อว่าโอกัปปนาสัทธา ความเลื่อมใสด้วยอำนาจความน้อมใจ ชื่อว่าอธิมุตติสัทธา ความเลื่อมใสด้วยอำนาจความหยั่งลง ชื่อว่าโอคาหนาสัทธา ความเลื่อมใสด้วยอำนาจความผ่องใส ชื่อว่าปสาทสัทธา ในความเลื่อมใส ๔ อย่างนั้น ความเลื่อมใสนี้ ชื่อว่าปสาทสัทธา ศัพท์ว่า ปาสาทิกาย ความว่า ความเลื่อมใสมีแก่ผู้ใด ผู้นั้นชื่อว่าปาสาทิกา

អាទិសទ្ទំ ឧត្តរិយំ ឯ ព្រាហ្មណំ ឯ វេស្សំ ឯ សុទ្ទំ ឯ ។ សីលវន្តន្តិ ចាណាតិចាតា បដិវិរតំ អនិដ្ឋា-នាទា បដិវិរតំ មុសាវាទា បដិវិរតំ ។ ព្រហ្មចារិន្តិ មេថុនធម្មា បដិវិរតំ ។ កល្យាណធម្មោ នាម តេន ច សីលេន តេន ច ព្រហ្មចរិយេន កល្យាណធម្មោ ហោតិ ។ ឯតេន នយេនាតិ មេថុនធម្មេន ។ បរិច-រេយ្យាតិ អភិរមេយ្យ ។ មេថុនូបសញ្ហិតេនាតិ មេថុ-នធម្មប្បដិសំយុត្តេន ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

(១១៦) ឥត្ថី ច ហោតិ ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋ ច ឆំ ឥត្ថិយា សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយា-យ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឥត្ថី ច ហោតិ វេមតិកោ បណ្ឌកសញ្ញី បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគតសញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋ ច ឆំ ឥត្ថិយា សន្តិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ បណ្ឌកោ ច ហោតិ បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋ ច ឆំ បណ្ឌកស្ស សន្តិកេ

ត្រង់ពាក្យថា ប្រហែលជួបអាត្មា សេចក្តីថាក្សត្រិយ៍ក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី អ្នកឈ្មួញក្តី អ្នកគ្រួក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មានសីល សេចក្តីថា វៀរចាកបាណាតិបាត វៀរចាកអទិន្នាទាន វៀរចាកមុសាវាទ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរគឺវៀរចាកមេថុនធម្ម ។ មានធម៌ជាកុសលដោយសីលនោះផង ដោយព្រហ្មចរិយនោះផង ហៅថាមានធម៌ជាកុសល ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយធម៌នេះ គឺដោយមេថុនធម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីបម្រើ គឺគប្បីត្រេកអរចំពោះ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រកបដោយមេថុន គឺប្រកបព្រមចំពោះដោយមេថុនធម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនោះមានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី១រួចហើយ ។

(๑๑๖) ស្រីពិតមែន កិត្តុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីពិតមែន កិត្តុមានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់ថាខ្លួយក្តី សំគាល់ថាប្រុសក្តី សំគាល់ថាតិរច្ឆានក្តី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ ខ្លួយពិតមែន កិត្តុសំគាល់ថាខ្លួយ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្លួយនោះ

อตฺตกามตาวิตริยาย วณฺโณ ภาสติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปณฺฑกสฺส ฯ ปณฺฑกา จ โหนฺติ เวมตฺติกา ปุริสสญฺญี ตีรฏฺฐานคตสญฺญี ฉฑฺเฑสญฺญี สารตฺโต จ ถิกฺกา จ อุ ปณฺฑกสฺส สงฺฆิกา อตฺตกามตาวิตริยาย วณฺโณ ภาสติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปุริสา จ โหนฺติ ปุริสสญฺญี เวมตฺติกา ตีรฏฺฐานคตสญฺญี ฉฑฺเฑสญฺญี ปณฺฑกสญฺญี สารตฺโต จ ถิกฺกา จ อุ ปุริสสฺส สงฺฆิกา อตฺตกามตาวิตริยาย วณฺโณ ภาสติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ตีรฏฺฐานคตา จ โหนฺติ ตีรฏฺฐานคต-สญฺญี เวมตฺติกา ฉฑฺเฑสญฺญี ปณฺฑกสญฺญี ปุริสสญฺญี สารตฺตา จ ถิกฺกา จ อุ ตีรฏฺฐานคตสฺส สงฺฆิกา อตฺตกามตาวิตริยาย วณฺโณ ภาสติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๑๑๗) ทฺวิ ฉฑฺเฑยฺยา ทฺวิอุ ฉฑฺเฑ ฉฑฺเฑสญฺญี สารตฺตา จ ถิกฺกา จ อุ ทฺวิอุ ฉฑฺเฑ สงฺฆิกา อตฺตกามตาวิตริยาย วณฺโณ ภาสติ อาปตฺติ ทฺวิอุ สงฺฆาทิเสสานํ ฯ ทฺวิ ฉฑฺเฑยฺยา ทฺวิอุ ฉฑฺเฑ

ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្চ័យ ។ ខ្លួយពិតមែន កិរិយាមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្លួយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ប្រុសពិតមែន កិរិយាសំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្លួយ (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ តិរច្ឆានពិតមែន កិរិយាសំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្លួយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๑๑๗) ស្រីពីរនាក់ កិរិយាសំគាល់ស្រីទាំងពីរថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីពីរនាក់ កិរិយាមាន

เวมตฺติกา ปณฺฑกสฺส ปุริสสฺส สารตฺตา จิตฺตา ปฏิคฺคณฺหาติ สารตฺตา จ ปฏิคฺคหณจิตฺเตน จ ผุสติ ผสฺสปจฺจยา เวทนา. เปฯ ตณฺหาปจฺจยา อุปาทานปจฺจยา ภวปจฺจยา ชาติปจฺจยา ชรามรณปจฺจยา ทุกฺขกฺขนฺธสมุทโย สมุทโย สมุทโย ฯ

เอวเมว ปณฺฑกา อิตฺถี ปณฺฑกานํ ปณฺฑกสฺส ปุริสสฺส สารตฺตา จิตฺตา ปฏิคฺคณฺหาติ สารตฺตา จ ปฏิคฺคหณจิตฺเตน จ ผุสติ ผสฺสปจฺจยา เวทนา. เปฯ ตณฺหาปจฺจยา อุปาทานปจฺจยา ภวปจฺจยา ชาติปจฺจยา ชรามรณปจฺจยา ทุกฺขกฺขนฺธสมุทโย สมุทโย สมุทโย ฯ

เอวเมว ปณฺฑกา อิตฺถี ปณฺฑกานํ เวมตฺติกา ปุริสสฺส ปฏิคฺคณฺหาติ ปฏิคฺคหณสฺส สารตฺตา จ ปฏิคฺคหณจิตฺเตน จ ผุสติ ผสฺสปจฺจยา เวทนา. เปฯ ตณฺหาปจฺจยา อุปาทานปจฺจยา ภวปจฺจยา ชาติปจฺจยา ชรามรณปจฺจยา ทุกฺขกฺขนฺธสมุทโย สมุทโย สมุทโย ฯ เอวเมว ปุริสา อิตฺถี ปุริสานํ ฯเปฯ เอวเมว ปฏิคฺคหณา อิตฺถี ปฏิคฺคหณานํ ปฏิคฺคหณสฺส ปฏิคฺคหณสฺส เวมตฺติกา ปณฺฑกสฺส ปุริสสฺส สารตฺตา จ ปฏิคฺคหณจิตฺเตน จ ผุสติ ผสฺสปจฺจยา เวทนา. เปฯ ตณฺหาปจฺจยา อุปาทานปจฺจยา ภวปจฺจยา ชาติปจฺจยา ชรามรณปจฺจยา ทุกฺขกฺขนฺธสมุทโย สมุทโย สมุทโย ฯ ปณฺฑโก จ ปณฺฑกสฺส จ อิตฺถิยา ปฏิคฺคหณสฺส สารตฺตา จ ปฏิคฺคหณจิตฺเตน จ ผุสติ ผสฺสปจฺจยา เวทนา. เปฯ ตณฺหาปจฺจยา อุปาทานปจฺจยา ภวปจฺจยา ชาติปจฺจยา ชรามรณปจฺจยา ทุกฺขกฺขนฺธสมุทโย สมุทโย สมุทโย ฯ

សេចក្តីសង្ឃ័យ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ញើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថា តិរច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះស្រីទាំង៣ពួក ក៏មានសេចក្តីត្រែតអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃស្រីទាំង៣ពួកនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ៣ ខ្ញើយ៣នាក់ កិកុសំគាល់ខ្ញើយទាំង៣ពួកថាជាខ្ញើយ ក៏មានសេចក្តីត្រែតអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្ញើយទាំង៣ពួកនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ៣ ខ្ញើយ៣នាក់ កិកុមានសេចក្តីសង្ឃ័យ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះខ្ញើយទាំង៣ពួក ក៏មានសេចក្តីត្រែតអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃខ្ញើយទាំង៣ពួកនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ៣ ប្រុស៣នាក់ កិកុសំគាល់ប្រុសទាំង៣ពួក ។បេ។ តិរច្ឆាន ៣ កិកុសំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ឃ័យ (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ញើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) ចំពោះតិរច្ឆានទាំង៣ពួក ក៏មានសេចក្តីត្រែតអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់តិរច្ឆានទាំង៣ពួកនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ៣ ស្រីម្នាក់ ខ្ញើយម្នាក់ កិកុសំគាល់ជនទាំង២នាក់ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រែតអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង២នាក់នោះ

วณฺณา กาสาทิ อาปาถิ สงฺฆาฏิสีสาทิ ทุกฺกฏสฺส ฯ
ฯลฯ ปตฺโต จ อุทกตฺถฺโ วิเสทกาโล ฯเป ฯ อาปาถิ
ปุลฺลุจฺจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯเป ฯ ปตฺตาคตสญฺญี ฯเป ฯ
อาปาถิ ทิฏฺโ ปุลฺลุจฺจนาทิ ฯเป ฯ ปุริสสญฺญี ฯเป ฯ
ตีรปฺปาปนาคตสญฺญี สารตฺโ จ กิจฺกฺโ จ ฐิโ อุทกฺโ
สนฺตีเร อตฺตกามจารวิจริยาย วณฺณา กาสาทิ อาปาถิ
ปุลฺลุจฺจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ ฯลฯ ปุริโส จ
อุทกฺโ ฯลฯสญฺญี สารตฺโ จ กิจฺกฺโ จ ฐิโ อุทกฺโ
สนฺตีเร อตฺตกามจารวิจริยาย วณฺณา กาสาทิ อาปาถิ
สงฺฆาฏิสีสาทิ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฯลฯ ปุริโส
จ อุทกฺโ ปตฺตาคตสญฺญี ปุริสสญฺญี
ตีรปฺปาปนาคตสญฺญี สารตฺโ จ กิจฺกฺโ จ ฐิโ อุทกฺโ
สนฺตีเร อตฺตกามจารวิจริยาย วณฺณา กาสาทิ อาปาถิ
ปุลฺลุจฺจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ ฯลฯ ตีรปฺปา-
ปนาคโต จ อุทกฺโ ฯลฯสญฺญี สารตฺโ จ กิจฺกฺโ
จ ฐิโ อุทกฺโ สนฺตีเร อตฺตกามจารวิจริยาย วณฺณา
กาสาทิ อาปาถิ สงฺฆาฏิสีสาทิ ทุกฺกฏสฺส ฯ

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទំាងអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ ខ្ទើយម្នាក់ កិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យចំពោះជនពាំងពីរនាក់ ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹង
អាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ កិក្ខុសំគាល់ថាខ្ទើយ ។បេ។ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យពីរ
។បេ។ កិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ។បេ។ កិក្ខុសំគាល់ថាតិរច្ឆាន ក៏មានសេចក្តី
ត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់នៃជនពាំង
ពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងអាបត្តិទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់
កិក្ខុសំគាល់ជនពាំងពីរនាក់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
ការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនពាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
(ក្តី) សំគាល់ថាខ្ទើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន
(ក្តី) ចំពោះជនពាំងពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
ការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនពាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវ
អាបត្តិថុល្លច្ច័យនឹងទុក្កដ ។ ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិក្ខុសំគាល់ជនពាំងពីរ
ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន
ក្នុងសំណាក់នៃជនពាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងទុក្កដ ។

ឥត្ថី ច តិរច្ឆានគតោ ច ឧភតោព្យញ្ជនកោ បណ្ឌកសញ្ញី បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគតសញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋោ ច ឯកំ ឧភតោព្យញ្ជនកំ សន្ធិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ បណ្ឌកោ ច បុរិសោ ច ឧភតោព្យញ្ជនកំ បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋោ ច ឯកំ ឧភតោព្យញ្ជនកំ សន្ធិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ បណ្ឌកោ ច បុរិសោ ច ឧភតោព្យញ្ជនកំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគត-សញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋោ ច ឯកំ ឧភតោព្យញ្ជនកំ សន្ធិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បណ្ឌកោ ច តិរច្ឆានគតោ ច ឧភតោព្យញ្ជនកំ បណ្ឌកសញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋោ ច ឯកំ ឧភតោព្យញ្ជនកំ សន្ធិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយេន ទុក្កដស្ស ។ បណ្ឌកោ ច តិរច្ឆានគតោ ច ឧភតោព្យញ្ជនកំ វេមតិកោ បុរិសសញ្ញី តិរច្ឆានគត-សញ្ញី ឥត្ថីសញ្ញី សារត្តោ ច កិលិដ្ឋោ ច ឯកំ ឧភតោព្យញ្ជនកំ សន្ធិកេ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ

ស្រីម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ទើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះជនទាំង៣ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង៣នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យន៏ឯកុក្កដ ។ ខ្ទើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំង៣នោះថាខ្ទើយ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង៣នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យន៏ឯកុក្កដ ។ ខ្ទើយម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះជនទាំង៣ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង៣នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ៣ ។ ខ្ទើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិក្ខុសំគាល់ជនទាំង៣នោះថាខ្ទើយ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង៣នោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យន៏ឯកុក្កដ ។ ខ្ទើយម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះជនទាំង៣ ក៏មានសេចក្តីត្រែកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាកាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំង៣នោះ

อาปตฺติ ทฺวิฏฺฐํ ทุกฺกฏนฺติ ฯ ปุริเสปิ จ ติรจฺฉานคเตปิ จ ทุฏฺฐุลฺลปุริสสญฺญี เวมติโก ติรจฺฉานคตสญฺญี ฉฏฺฐสญฺญี ปณฺฑกสญฺญี สารตฺโตปิ จ กิกฺกฺหิ จ ทุฏฺฐุลฺลปุริสสญฺญโก อตฺตกามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ อาปตฺติ ทฺวิฏฺฐํ ทุกฺกฏนฺติ ฯ

[๑๑๘] อถาปตฺติ ปาราชิกสฺส ภิกฺขุโนปิ ภิกฺขุนิยาปิ สิกฺขมานายปิ สามเณรสฺสปิ สามเณริยาปิ อนฺติมวตฺถุอชฺฌาปนฺนกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๑๑๙] กถํ วาจา[๑] ลเภ ปุคฺคโล
ปิยา จ สุภคา สิยา[๒]
กึ ทณฺฑิ เภนฺทุปเชยฺยุ[๓]
กถํ ภเชยฺย สุกฺกติฏฺฐิ ฯ

[๑๒๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรา วาจา ฉฏฺฐี กุลูปกา ภิกฺขุนี ฝาสุวิหาเร กถาปาหิ ภเณ วิฆาเยยฺยาติ ฯ เตนปาหิ ภคินิ

๑ วิฏฺฐาติปิ ปาเฐ ฯ ๒ ม. อสฺสา ฯ ๓ ฉกฺกงฺขาวิตรณิยา สารตฺถทีปนิยา ปน สงฺโฆเปตพฺพา ภเวยฺยาติ ฯ

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ ប្រុសម្នាក់ តិរច្ឆានមួយ កិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាខ្ទើយ (ក្តី) ចំពោះជនទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាគាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃជនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។

(១១៨) អាបត្តិមិនមាន (ដល់កិក្ខុ ៣ ពួក) គឺ កិក្ខុពោលថា នាងចូរបម្រើអាត្មាដោយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសន ទំងគ្លីងបរិក្ខារ គឺថ្នាំជាបច្ច័យដល់អ្នកមានដម្ងី១ កិក្ខុឆត១ កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ១ ។

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលទំងសំដែងតទៅដូចមានខាងក្រោយនេះ គឺ)

(១១៩) ស្រីអារ ស្រីបានកូន ស្រីចង់ឲ្យប្តីស្រឡាញ់ ស្រីចង់បានរូបល្អ សួរកិក្ខុថាធ្វើដូចម្តេច ស្រីចង់ឲ្យទាន ស្រីចង់បម្រើ សួរកិក្ខុថាធ្វើដូចម្តេច ស្រីចង់ទៅសុគតិ សួរកិក្ខុថាធ្វើដូចម្តេច ។

(១២០) សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីអារ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងកិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុំណានឹងគិតធ្វើដូចម្តេចឲ្យមានកូន ។ កិក្ខុនោះឆ្លើយថាម្នាលប្អូនស្រី

អក្កនាគំ នេហីតិ ។ កឹ ភន្តេ អក្កនាគន្តិ ។ មេថុន-
ធម្មន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនិំ អហោសិ ។បេ។ ភគវតោ
ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាបត្តឹ តុំ ភិក្ខុ អាបន្នោ
សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ នេន ខោ បន សមយេន
អញ្ញតរា វិជាយិនី ឥត្ថី ភិក្ខុំ ឯតទវោច
ភថាហំ ភន្តេ បុត្តំ ន[1] លភេយ្យន្តិ ។ នេនហិ
ភគវំ អក្កនាគំ នេហីតិ ។ កឹ ភន្តេ អក្កនា-
គន្តិ ។ មេថុនធម្មន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនិំ អហោសិ
។បេ។ អាបត្តឹ តុំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេ-
សន្តិ ។ នេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី
ភិក្ខុំ ឯតទវោច ភថាហំ ភន្តេ
សាមិភស្ស បិយា អស្សន្តិ ។ នេនហិ ភគវំ
អក្កនាគំ នេហីតិ ។ កឹ ភន្តេ អក្កនាគន្តិ ។
មេថុនធម្មន្តិ ។ តស្ស ភិក្ខុនិំ អហោសិ ។បេ។
អាបត្តឹ តុំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

---

๑ ឱ. ម. យោតុភេសុ ឧសទ្ទោ ឧ ហោតិ។

បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីអារនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេថុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ទើបយកសេចក្តីនោះក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ជាស្រីមានកូនបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចកុំឲ្យបានកូន ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេថុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យជាទីស្រឡាញ់នៃប្តី ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេថុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កុល្យបកំ កិក្ខុំ ឯតទវោច កថាហំ កន្តេ សុភគា អស្សន្តិ ។ តេនហិ កតិនំ អក្ខធានំ ទេហីតិ ។ កឹ កន្តេ អក្ខធានន្តិ ។ មេជុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អាបត្តឹ តុំ កិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កុល្យបកំ កិក្ខុំ ឯតទវោច កថាហំ កន្តេ អយ្យស្ស ឧជ្ជាមីតិ ។ អក្ខធានំ កតិនីតិ ។ កឹ កន្តេ អក្ខធានន្តិ ។ មេជុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។រេ។ អាបត្តឹ តុំ កិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ឥត្ថី កុល្យបកំ កិក្ខុំ ឯតទវោច កេនាហំ កន្តេ អយ្យំ ឧបដ្ឋាមីតិ ។ អក្ខធានេន កតិនីតិ ។ កឹ កន្តេ អក្ខធានន្តិ។

សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណាត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យជាស្រីមានរូបល្អ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេឃុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្វ័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណានឹងឲ្យទានដូចម្តេចដល់លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេឃុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្វ័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណាផ្គត់ផ្គង់លោកម្ចាស់ដោយទានដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលប្អូនស្រី ចូរនាងផ្គត់ផ្គង់ដោយទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។

មេថុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។បេ។ អាបត្តឹ តុំ តិក្ខ្មុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរា ៩ភិក្ខុ កុលូបកា តិក្ខ្មុំ ឯតទវោច កថាហំ ភន្តេ សុតវា កច្ចយ្យន្តិ ។ តេនហិ តិក្ខ្មុ អក្ខានំ នេហីតិ ។ កឹ ភន្តេ អក្ខានន្តិ ។ មេថុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ តិក្ខ្មុ ខុ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តឹ អាបន្នោតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អាបត្តឹ តុំ តិក្ខ្មុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។

ចតុត្ថសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

កិក្ខុនោះក្រាបថ្វាយបង្គំថា មេថុនធម្ម ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្ត្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងកិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុណា គប្បីទៅកាន់សុគតិដោយកុសលដូចម្តេច ។ កិក្ខុនោះក្រាបថ្វាយថា ម្នាលបុន្ស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឲ្យទានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្ត្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ទានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ កិក្ខុនោះក្រាបថ្វាយថា មេថុនធម្ម ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយទេដឹង ។ ទើបយកសេចក្តីនោះក្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៤ ចប់ ។

បញ្ចមសង្ឃាទិសេសំ

[๑๒๑] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧបាយិ សាវត្ថិយំ កុលូបកោ ហោតិ ពហុកានិ កុលានិ ឧបសង្កមតិ យត្ថ បស្សតិ កុមារកំ វា អបជាបតិកំ កុមារិកំ វា អបតិកំ កុមារកស្ស មាតាបិតូនំ សន្តិកេ កុមារិកាយ វណ្ណំ កណាតិ អមុកស្ស កុលស្ស កុមារិកា អភិរូបា ទស្សនីយា បាសាទិកា បណ្ឌិតា ព្យត្តា មេធាវិនី ទក្ខា អនលសា ឩដ្ឋា សា កុមារិកា តមស្ស កុមារកស្សាតិ ។ តេ វុំ វទេន្តិ[๑] ឯតេ ខោ ភន្តេ អម្ហេ ន ជានន្តិ តេវ ឥមេ កស្ស ឥតិ សចេ ភន្តេ អយ្យោ ឱបេយ្យ អានេយ្យាម មយំ តំ កុមារិកំ តមស្ស កុមារកស្សាតិ ។ កុមារិកាយ មាតាបិតូនំ សន្តិកេ កុមារកស្ស វណ្ណំ កណាតិ អមុកស្ស កុលស្ស កុមារកោ អភិរូបោ ទស្សនីយោ

๑ ម. ម. ๑๑๕ ។

សង្ឃាទិសេស ទី៥

(១៦១) សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលក្នុងក្រុងសាវត្ថី តែងចូលទៅកាន់ត្រកូលតាំងពួយមានប្រមាណច្រើន ឃើញកុមារដែលគ្មានប្រពន្ធក្តី ឃើញនាងកុមារីដែលគ្មានប្តីក្តី កាន់ទីណា ក៏និយាយសរសើរនាងកុមារីក្នុងសំណាក់នៃមាតាបិតារបស់កុមារ (ក្នុងទីនោះ) ថា នាងកុមារីរបស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អគួរគយគន់មើល ល្មមដែរថា ជាស្រីមានប្រាជ្ញាអង់អាច ធ្លៀវឆ្លាស រាងវៃ មិនខ្ជិលច្រអូស នាងកុមារីនោះ សមគ្នានឹងកុមារនេះណាស់ ។ មាតាបិតារបស់កុមារនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះគេមិនធ្លាប់ស្គាល់យើងខ្ញុំថា អ្នកអស់ពាំនុះជាអ្វីក្តី ជាកូនចៅអ្នកណាក្តី ដូច្នេះឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ប្រសិនបើលោកម្ចាស់ឲ្យគេឲ្យ យើងខ្ញុំគួរនាំនាងកុមារីនោះមកផ្សំឲ្យកុមារនេះដែរ ។ ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ពោលសរសើរកុមារក្នុងសំណាក់មាតាបិតារបស់នាងកុមារីថា កុមាររបស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អគួរគយគន់មើល

ชาสาธิกา ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวี ฐานุปฺปตฺติกปญฺญาย สมนฺนาคตา กุมารกา สพฺเพ กุมารกา(๑) ฯ เต ยาว วีสติวสฺสา ตาว เต กณฺเณ อมฺหากญฺจ ฐานนฺติ เกจิ ปน สพฺเพ ภิกฺขู ภิกฺขุนิโย จ กุมารกสฺส ปกติ ยาว ปญฺจวสฺสา กุมารกสฺส วตฺตุ สเจ กณฺเณ อายฺยา ยาจาเปยฺย ฐเปยฺยาม มยนฺติ สพฺเพ กุมารเก สญฺญเปตฺวา กุมารกสฺสาติ ฯ ปเรหิปิ อุปชฺฌายเน อาจริยาทีสุปิ ภาวเปตพฺพาทิวเสนปิ ภาวเปตพฺพา ปเรสญฺจปิ วตฺตาเปตพฺพา ฯ

(๑๒๒) เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ ปุราณสนฺถตกิโย นาม อภิรูปา โหติ ทสฺสนียา ชาสาธิกา ฯ ตสฺสา เอกมนฺตา จ **อาจิรกสฺสาวกา** อาคนฺตฺวา ตสฺสา สนฺถตกิยา เอตทโวจุ เอหายฺเย สพฺเพ กุมารเก อมฺหากญฺจ กุมารกสฺสาติ ฯ สา ยาวมาหา อหนฺ ตฺวายฺยา ตุมฺหากญฺจ นาม ภวิสฺสติ เกจิ ปน สพฺเพ ภิกฺขู ภิกฺขุนิโย จ กณฺเณ

๑ ม. ฉฑฺเฑยฺยุ กุมารกา ตสฺส กุมารกสฺสาติ ฯ

ល្មមដែរថ្ងៃ ជាប្រុសមានប្រាជ្ញាអង់អាច ឆ្លៀវឆ្លាស ឥតងាយ មិនខ្វិលខ្វល ប្រអូសកុមារនោះសម្លាប់នឹងនាងកុមារីនេះណាស់ ។ ម្តាយអាពុកនាងកុមារីនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះមិនធ្លាប់ស្គាល់យើងថាអ្នកអស់ទុំះជាអ្វីក្តី ជាកូនចៅអ្នកណាក្តី ការដែលយើងនិយាយត្រាំនាងកុមារីដូចជាអៀនមាត់ពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើលោកម្ចាស់ឲ្យគេមកដណ្តឹងយើង។ គួរឲ្យនាងកុមារីនេះដល់កុមារនោះដែរ ។ ឧទាយិភិក្ខុតែងឲ្យត្រកូលរៀបចំអាវាហមង្គលផង វិវាហមង្គលផង ឲ្យស្តីដណ្តឹងគ្នានឹងគ្នាផង សុទ្ធតែដោយឧបាយនេះឯង ។

(១២២) សម័យនោះឯង មានកូនក្រមុំនៃស្រីមេម៉ាយម្នាក់ជាប្រពន្ធហោរាចារ្យ មានរូបឆោមស្រស់បស់គួរគយគន់មើលនាំឲ្យដែរថ្ងៃ ។ ពួកសាវ័កបស់អាជីវកនៅស្រុកក្រៅបានចូលមកនិយាយនឹងប្រពន្ធហោរានោះថា ម្នាលអ្នកស្រី អ្នកចូរឲ្យនាងកុមារីនេះមកកុមារបស់យើងទៅ ។ ប្រពន្ធហោរាក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតធីតានេះ ជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រៅផងទៀត

ជាហំ ន សិក្ខាមីតិ ។ មនុស្សា តេ អាដីវកេ សិក្ខាបេត្វា
ឯតទវោចុំ កិស្ស តុម្ហេ អយ្យា អាគតត្ថាតិ ។ អថ
មយំ អយ្យា អមុកំ នាម កុលានី ជីវនំ យាចិម្ហា
អម្ហាកំ កុមារកេសុ សា ឱវាទាហា អហំ ខ្វយ្យា
តុម្ហេ ន ជានាថ តេ ឯ ឥមេ កិស្ស ឯតិ អយញ្ច
មេ ឱវាទតិត្តា តីវោតាមោ ច កន្ទញ្ចោ នាហំ
ន សិក្ខាមីតិ ។ កិស្ស តុម្ហេ អយ្យា តំ កុលានី
ជីវនំ យាចិត្ថ នន្ទ អាយ្យា ឧទាយិ វន្ទញ្ចោ អយ្យា
ឧទាយិ នាបេស្សតីតិ ។ អថខោ តេ អាដីវកេ សិក្ខាបេ
យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា
អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ ឯតទវោចុំ ឥថ មយំ ភន្តេ អមុកំ
នាម កុលានី ជីវនំ យាចិម្ហា អម្ហាកំ កុមារកេសុ
សា ឱវាទាហា អហំ ខ្វយ្យា តុម្ហេ ន ជានាថ តេ ឯ
ឥមេ កិស្ស ឯតិ អយញ្ច បេ ឱវាទតិត្តា តីវោតា-
មោ ច កន្ទញ្ចោ នាហំ ន សិក្ខាមីតិ សាធុ ភន្តេ

ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយសួរទៅពួកសាវករបស់អាជីវកនោះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អស់អ្នកមកនេះមានការអ្វី ។ ពួកសាវករបស់អាជីវកនោះឆ្លើយថា យើងមកដណ្តឹងធីតារបស់អ្នកស្រីប្រពន្ធហោរាឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតធីតានេះ ជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកគ្រាដងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះឆ្លើយទៅពួកសាវករបស់អាជីវកវិញថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ថ្វីបានជាអ្នកទៅដណ្តឹងធីតារបស់ប្រពន្ធហោរានោះ ក៏កែងត្រូវអ្នកទាំងឡាយពិតលោកម្ចាស់ខុទាយិ លោកម្ចាស់ខុទាយិនឹងបង្គាប់ឲ្យគេឲ្យទេឬ ។ គ្រានោះឯង ពួកសាវករបស់អាជីវក ក៏ចូលទៅឯទីដែលខុទាយិកិក្ខុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងខុទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន យើងមកដណ្តឹងធីតារបស់ប្រពន្ធហោរាឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឯងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតធីតានេះ ជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកគ្រាដងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន

អយ្យ តំ គណាកំ ជីតរំ ជាបេតុ អម្ហាកំ កុ-
មារកស្សាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ យេន
សា គណាកី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ
គណាកំ ឯតទវោច តិស្ស ឥមេសំ ជីតរំ ន
ទេសីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យ ឥមេ ន ជានាមិ តេ
ឯ ឥមេ តិស្ស ភគិ អយញ្ច មេ ឯតរហិតិតា
តីរេតាមោ ច តន្តញ្ច ជាហំ ទស្សាមីតិ ។ នេហិ
ឥមេសំ អហំ ឥមេ ជានាមីតិ ។ សចេ តន្តេ អយ្យោ
ជានាតិ ទស្សាមីតិ ។ អថខោ សា គណាកី តេសំ
អាជីវកស្សារោចំ ជីតរំ អទាសិ ។ អថខោ តេ
អាជីវកស្សារោ តំ កុមារិកំ នេត្វា មាសំយេវ
សុណិសាកោកេន កុញ្ជេសុ តតោ អបវេធ ជាសីកោកេន
កុញ្ជេន្តិ ។

(๑๒๓) អថខោ សា កុមារិកា អាតុយា
សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អហំ ហិ ទុក្ខតា ទុក្ខិតា
ន សុខំ លភាមិ អាសំយេវ មំ សុណិសាកោកេន

យើងសូមពឹងលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងប្រពន្ធហោក ឲ្យៗកូនស្រីមកកុមារបស់យើងទៅ ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលប្រពន្ធហោកនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិយាយពាក្យនេះនឹងប្រពន្ធហោកនោះថា ហេតុអ្វីបានជានាងមិនឲ្យធីតាដល់អ្នកអស់នេះ ។ ប្រពន្ធហោកក៏ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនធ្លាប់ស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត ធីតានេះជាធីតាតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកគ្រែផងទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ ឧទាយិភិក្ខុក៏និយាយថា នាងចូរឲ្យទៅអ្នកទាំងនេះចុះ អាត្មាធ្លាប់ស្គាល់គេដែរ ។ ប្រពន្ធហោកនិយាយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើលោកម្ចាស់ស្គាល់ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងឲ្យ ។ គ្រានោះឯងប្រពន្ធហោកនោះ ក៏បានឲ្យធីតាទៅពួកសាវករបស់អាជីវកនោះ ។ លំដាប់នោះ ពួកសាវករបស់អាជីវកនោះឯង ក៏បាននាំនាងកុមារីនោះទៅ ហើយប្រើប្រាស់នាងដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែត្រឹម១ខែ តពីនោះមកប្រើប្រាស់នាងដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ ។

(១២៣) គ្រានេះឯង នាងកុមារីនោះក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្ចាយដោយពាក្យថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវក ប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសា

កុញ្ជំសុ តតោ អបរេន ទាសីភោគេន កុញ្ជន្តិ អាគច្ឆតុ មេ មាតា មំ[1] នេស្សតូតិ ។ អថខោ សា គណាគ្គី យេន តេ អាជីវកសញ្ញវកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ អាជីវកសញ្ញវកេ ឯតទវោច មា អយ្យា ឥមំ កុមារិកំ ទាសីភោគេន កុញ្ជិត្ថ សុណិសាភោគេន ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ជថាតិ ។ តេ ឯវមាហំសុ ឧត្តម្ភាកំ តយា សទ្ធិំ អាហារូបហារកេ សមណោន សទ្ធិំ អម្ហាកំ អាហារូបហារកេ កច្ឆ តុំ ន មយន្តំ ជានាមាតិ ។ អថខោ សា គណាគ្គី តេហិ អាជីវកសញ្ញវកេហិ អបសាទិតា បុនទេវ សាវត្ថិំ បច្ចាគញ្ឆិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សា កុមារិកា មាតុយា សន្តិកេ ទូតំ បាហេសិ អហំ ហិ ទុក្កតា ទុក្កិតា ន សុខំ លភាមិ មាសំយេវ មំ សុណិសាភោគេន កុញ្ជិំសុ តតោ អបរេន ទាសីភោគេន កុញ្ជន្តិ អាគច្ឆតុ មេ មាតា មំ នេស្សតូតិ ។ អថខោ សា គណាគ្គី

---

១ ម. យោ តត្ថកេសុ មត្តំ បាហេ ន ហោតិ ។

ប៉ានតែត្រឹម ១ ខែទេ តពីនោះមកក៏ប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាទាសី
ទៅវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ គ្រានោះឯង
ប្រពន្ធហោកនោះ ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលពួកសាវកបស់អាជីវកនៅ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ ប៉ានពោលពាក្យនេះនឹងពួកសាវកបស់អាជីវកនោះ
ថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ
ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ត្រូវប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការ
បម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ពួកសាវកបស់អាជីវកក៏និយាយថា យើងគ្មាន
ទាក់ទងជាមួយនឹងនាងឯងទេ យើងមានទាក់ទងតែនឹងសម្ផស្សរបស់យើង
ទេតើ នាងឯងទៅ។ យើងមិនស្គាល់នាងឯងទេ ។ ឯប្រពន្ធហោកនោះ
កាលបើពួកសាវកបស់អាជីវកទាំងនោះធ្វើមិនឲ្យដែរថ្លាហើយ ក៏ត្រឡប់
មកក្រុងសាវត្ថីវិញ ។ នាងកុមារីក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្តាយ ក្នុង
លើកទី ២ ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកមិនប៉ានសេចក្តីសុខ
ទេ ព្រោះពួកសាវកបស់អាជីវកប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាកូនប្រសា
ប៉ានតែត្រឹម ១ ខែទេ តពីនោះមកក៏ប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាទាសី
ទៅវិញ សូមអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ឯប្រពន្ធហោក

យេនាយស្មា ឧទាយិ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ ឯតទវោច សា ភិក្ខវេ កុមារិកា ឧក្កដា ឧក្កិតា ច សុខំ លភតិ មាសំយេវ នំ សុណិ-សាកោកេន កុញ្ជិំសុ តតោ អបរេន ទាសីកោកេន កុញ្ជន្តិ វេទយ្យាថ ភិក្ខវេ មា អយ្យា ឥមំ កុមារិកំ ទាសីកោកេន កុញ្ជិត្ថ សុណិសាកោកេន ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ជថាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ យេន តេ អាដីរកសប្បវាកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ អាដីរកសប្បវាកេ ឯតទវោច មា អយ្យា ឥមំ កុមារិកំ ទាសីកោកេន កុញ្ជិត្ថ សុណិសាកោកេន ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ជថាតិ ។ តេ ឧបាសកា មាមាបំសុ ឧត្តម្ភាកំ តយា សទ្ធិំ អាហារូបហារកេ គណាតំយា សទ្ធិំ អម្ហាកំ អាហារូបហារកេ សមណេន ភវិតព្ពំ អញ្ញវដេន សមណោ អស្ស សុស្សមណោ កច្ច តុំ ន មយន្តំ ជានាមាតិ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ តេហិ អាដីរកសប្បវាកេហិ អបសាទេតោ

ក៏ចូលទៅគ្រង់ទីដែលឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ
និយាយពាក្យនេះ នឹងឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
ព្រួំណាឯងថានាងកុមារីនោះ ដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបាននូវសេចក្តី
សុខសោះ ព្រោះពួកសាវករបស់អាដីវកប្រើប្រាស់វា ដោយការបម្រើជា
កូនប្រសាបានតែត្រឹម ១ ខែទេ តពីនោះមក ក៏ប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើ
ជាទាសីទៅវិញ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់និយាយនឹងគេ
ដូច្នេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារី
នេះ ដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះដោយការ
បម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុចូលទៅគ្រង់
ទីដែលពួកសាវករបស់អាដីវកនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយ
ពាក្យនេះនឹងពួកសាវករបស់អាដីវកនោះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំង
អស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះដោយការបម្រើជាទាសីឡើយ ចូរប្រើ
ប្រាស់នាងកុមារីនេះដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ពួកសាវករបស់
អាដីវកនោះឆ្លើយថា យើងគ្មានទាក់ទងជាមួយនឹងលោកទេ យើងមាន
ទាក់ទងតែនឹងប្រពន្ធហោរាទេតើ សមណមិនត្រូវខ្វល់ខ្វាយទេ សមណ
ត្រូវតែជាសមណស្អ លោកចូរទៅវិញទៅ យើងមិនស្គាល់លោកទេ ។
ឯឧទាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលដែលពួកសាវករបស់អាដីវកមិនឲ្យដំរុះថ្ងា

បុនទេវ សាវត្ថិំ បច្ចាគញ្ឆិ ។ តត្ថយ្យស្មា ខោ សា
កុមារិកា មាតុយា សទ្ធិំ កេ ទូតំ ចាបេសិ អម្ហា
ហិ ទុក្ខតា ទុក្ខិតា ច សុខំ លភាមិ មាសំយេវ
មំ សុណិសាកោកេន កុញ្ជិសុ តតោ អបរេន
ចាសីកោកេន កុញ្ជិំ អាគច្ឆតុ មេ មាតា មំ
នេស្សតូតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ សា កណាកិ
យេជាយស្មា ឧទាយិំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ ឯតទវោច សា កិរ ភន្តេ កុមារិកា
ទុក្ខតា ទុក្ខិតា ច សុខំ លភតិ មាសំយេវ ឆំ
សុណិសាកោកេន កុញ្ជិសុ តតោ អបរេន ចាសី
កោកេន កុញ្ជិំ វនេយ្យាថ ភន្តេ មា អយ្យា ឥមំ
កុមារិកំ ចាសីកោកេន កុញ្ជិត្ថ សុណិសាកោកេន
ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ជថាតិ ។ បឋមំ ចាហំ តេមិ
អាជីវកសាវកេមិ អបសាទិតោ កច្ច ភុំ ចាហំ
តមិស្សាមីតិ ។

ហើយក៏ត្រឡប់មកកាន់ក្រុងសាវត្ថីវិញ ។ នាងកុមារីនោះក៏ប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ម្តាយក្នុងលើកទី ៣ ទៀតថា ខ្ញុំនឹងខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកណាស់ មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវកបស់អាជីវកប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែតឹម ១ ខែទេ តពីនោះមកក៏ប្រើប្រាស់ ដោយការបម្រើជាទាសីវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំអញ្ជើញមកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ប្រពន្ធហោរានោះចូលទៅឯទីដែលឧទាយិកុមារនៅលុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះ នឹងឧទាយិកុមារដ៏មានអាយុក្នុងលើកទី ២ ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ឮដំណឹងថានាងកុមារីនោះ ជាស្រីដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកណាស់ មិនបានសេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវកបស់អាជីវកប្រើប្រាស់វា ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបានតែតឹម ១ ខែទេ តពីនោះមកក៏ប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើជាទាសីវិញ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន គួរលោកម្ចាស់ទៅនិយាយនឹងគេថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយអ្នកទាំងអស់គ្នាកុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើជាខ្ញុំស្រី ចូរប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ឧទាយិកុមារឆ្លើយថា កាលពីមុន ពួកសាវកបស់អាជីវក ឆ្លើអាត្មាមិនឲ្យដែះដូរបង្គាប់ទៅហើយឥឡូវនេះនាងចូរទៅចុះ អាត្មាមិនទៅទៀតទេ ។

(๑๒๔) อถโข สา ทณฺฑายตี ทุติยตี วิชาเตติ ปิ ทุกฺโต โหตุ อยฺยา ทุทายี ปิ ทุกฺกโต โหตุ อยฺยา ทุทายี ปิ มา สุขี ลภตุ อยฺยา ทุทายี ยถา เม กุมารี กา ทุกฺขา ทุกฺขิตา น สุขี ลภติ ถาปิ กาย สสฺสุยา ถาปโกน สสฺสุเย น ถาปโกน สามิโกนาติ ฯ สาปิ โข กุมารี กา ทุฑฺฑายตี ทุติยตี วิชาเตติ ปิ ทุกฺโต โหตุ อยฺยา ทุทายี ปิ ทุกฺขิโต โหตุ อยฺยา ทุทายี ปิ มา สุขี ลภตุ อยฺยา ทุทายี ยถาปิ ทุกฺขา ทุกฺขิตา น สุขี ลภติ ถาปิ กาย สสฺสุยา ถาปโกน สสฺสุเย น ถาป-โกน สามิโกนาติ ฯ อญฺญาปิ ส ตฺถิโย อส-ทฺธา สสฺสุหิ ปิ สสฺสุเยหิ ปิ สามิโกหิ ปิ ตา ปิ ทิยาจนฺติ ปิ ทุกฺโต โหตุ อยฺยา ทุทายี ปิ ทุกฺขิโต โหตุ อยฺยา ทุทายี ปิ มา สุขี ลภตุ อยฺยา ทุทายี ยถา มยี ทุกฺขา ทุกฺขิตา น สุขี ลภาม ถาปิ กาปิ สสฺสุหิ

(๑๒๔) គ្រានោះឯង ប្រពន្ធហោរានោះ ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ខ្មាយិភិក្ខុថា នាងកុមារីកូនអញ ដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងកូនអញ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិលំបាកដូចយ៉ាងកូនអញ ចូរឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិកុំបានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងកូនអញទៅចុះ ទាំងនាងកុមារីសោត ក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ខ្មាយិភិក្ខុថា អញដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិលំបាកដូចយ៉ាងអញ ឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិកុំបានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងអញទៅចុះ។ ទាំងពួកស្រីដទៃ ដែលម្តាយក្មេកក្តី អាពុកក្មេកក្តី ប្តីក្តី មិនត្រេកអរស្រីទាំងនោះក៏ផ្តន់ទាថា យើងដល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកមិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែអាពុកក្មេកអាក្រក់ ព្រោះតែប្តីអាក្រក់ ឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងយើង ឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិលំបាកដូចយ៉ាងយើង ឲ្យលោកម្ចាស់ខ្មាយិ

จาปเกหิ สสฺสเรหิ จาปเกหิ สามิเกหีติ ฯ
ยา ปน ตา ฯเปฯ สนฺติยา สทฺธา สสฺสา
ก สสฺสเรหิ ก สามิเกหิ ก ตา ฆาฯ
อายาจิตฺวา ฆาฯ สุขิตา โหนฺตุ อยฺยา ขุทายิ
ฆาฯ สนฺติตา โหนฺตุ อยฺยา ขุทายิ ฆาฯ สุข-
เมธตุ อยฺยา ขุทายิ ยถา มยิ สุขิตา
สนฺติตา สุขเมธมาน กตฺตุกามา สสฺสา กตฺต-
เกหิ สสฺสเรหิ กตฺตเกหิ สามิเกหีติ ฯ

(๑๒๙) อเสฏฺฐาสุ ขา กิกฺขู ฌกตฺถานิ
ฯตฺตีนิ ฉิยาจิตฺตีนิ ฌกตฺถานิ ฯตฺตีนิ อายาจิตฺตีนิ ฯ
เย เต กิกฺขู อปฺปิจฺฉา สนฺตุฏฺฐา ฯเปฯ เต
ขุชฺฌายิตฺตี ฉียิตฺตี วิหาเจตฺตี กถ ฮิ นาม
อายสฺมา ขุทายิ สญฺจริตฺตี สมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ
อถขา เต กิกฺขู ภควาเต ฌตมตฺถ อาโรเจสุ ฯ
อถขา ภควา ฌตสฺมึ นิทาเน ฌตสฺมึ ปกรณเ กิกฺขู-
สงฺฆ สนฺนิปาเตตฺวา อายสฺมนฺต ขุทายิ ปฏิปุจฺฉิ
สจฺจ กิร ตฺว ขุทายิ สญฺจริตฺตี สมาปชฺชสีติ ฯ

កុំបានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងយើងទៅចុះ ។ ឯពួកស្រីណាដែលម្តាយក្មេកក្តី អាពុកក្មេកក្តី ប្តីក្តី ត្រេតអរហើយ ពួកស្រីទាំងនោះក៏បន់ស្រន់យ៉ាងនេះថា យើងដល់នូវសេចក្តីសុខបរិបូណ៌ដោយគ្រឿងស្អិតស្អាង ដល់នូវសេចក្តីសប្បាយយ៉ាងណា ។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកល្អ ព្រោះតែអាពុកក្មេកល្អ ព្រោះតែប្តីល្អ សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទេវតាយកដល់នូវសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងយើង សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទេវតាយកបរិបូណ៌ដោយគ្រឿងស្អិតស្អាងដូចយ៉ាងយើង សូមឲ្យលោកម្ចាស់ទេវតាយកដល់នូវសេចក្តីសប្បាយដូចយ៉ាងយើងចុះ ។

(๑๒๙) កិក្ខុទាំងឡាយ ឮស្រីខ្លះកាលផ្តន់ទាឲ្យវិនាស ស្រីខ្លះកាលបន់ស្រន់ឲ្យចំរើន (ដល់ទេវតាយកិក្ខុនោះ) ។ ពួកកិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីជ្រាបច្បាស់តិច មានសេចក្តីសន្តោស ។ បេ ។ ពួកកិក្ខុនោះក៏ពោលទោសតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើទេវតាយកិក្ខុដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីឲ្យប្រុស ដឹកនាំប្រុសឲ្យស្រីសោះ ។ គ្រានោះឯងកិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំកិក្ខុសង្ឃមកក្នុងពេលនោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទេវតាយកិក្ខុដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលទេវតាយកិ ឮថាអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីប្រុសពិតមែនឬ ។

សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អននុច្ឆវិកំ
មោឃបុរិស អននុលោមិកំ អប្បដិរូបំ អស្សាមណកំ
អកប្បិយំ អការណីយំ កថំ ហិ នាម តុវំ មោឃ-
បុរិស សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
ភិក្ខុ សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជេយ្យ ឥត្ថិយា វា បុរិស-
មតិំ បុរិសស្ស វា ឥត្ថីមតិំ ជាយត្តនេ វា
ជារត្តនេ វា សង្ឃាទិសេសោតិ ។ ឯវញ្ចិទំ
ភគវតា ភិក្ខូនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

(๑๒๖) តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
ឆុត្តា ឧយ្យានេ បរិចារេន្តា អញ្ញតរិស្សា វេសិយា
សន្តិកេ ទូតំ បាហេសុំ អាគច្ឆតុ ឧយ្យានេ
បរិចារេស្សាមាតិ ។ សា ឯវមាហ អហំ ខ្វយ្យា តុម្ហេ
ន ជានាមិ កេ វា ឥមេ តស្សា វាតិ អហាសុំ

ខុទាយិកិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាបសពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនុ៎ះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណ មិនគួរសោះ មិនគប្បីធ្វើសោះឡើយ ម្នាលមោឃបុរស គួរបើដែរអ្នកឯង ហ៊ានប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំស្រីប្រុស ម្នាលមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំគឺថ្នាប់សេចក្តីថ្នាប្រុសដល់ស្រីក្តី ថ្នាប់សេចក្តីថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធក្តី ជាប្តីប្តជាសហាយក្តី កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដល់កិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

(๑๒๖) សម័យនោះឯង មានពួកអ្នកលេងច្រើនអ្នក ជាអ្នកញុំាងស្រីឲ្យបម្រើក្នុងឧទ្យាន បានប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ស្រីផ្កាមាសម្នាក់ថា ឲ្យនាងមកយើងទាំងឡាយ នឹងឲ្យនាងបម្រើយើងក្នុងឧទ្យាន ។ ស្រីផ្កាមាសនោះ បាននិយាយតបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងឥតស្គាល់អស់អ្នកពាល់គ្នាថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀត

ពហុកណ្ហា ពហុបរិក្ខារា ពហូនកវញ្ញេ កន្តុំ ជា-
ហំ តមិស្សាមីតិ ។ អថខោ សោ ទូតោ តេសំ
ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ យំ ភិក្ខវេ អញ្ញតរេ
បុរិសោ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោច កិស្ស តុម្ហេ អយ្យា
តំ វេសិំ យាចិត្ថ ននុ អយ្យា ពុទ្ធាយំ
វត្តព្ពោ អយ្យា ពុទ្ធាយំ ពុយ្ហាជេស្សតីតិ ។ យំ
ភិក្ខវេ អញ្ញតរេ ពុទ្ធាសកោ តំ បុរិសំ ឯតទវោច
មា អយ្យា យំ អវច ន កប្បតិ សមណានំ
សក្យបុត្តិយានំ យាវូបំ ភោតុំ ជាយ្យា ពុទ្ធាយំ យាវូបំ
ភវិស្សតីតិ ។ យំ ភិក្ខវេ ភវិស្សតិ ន ភវិស្សតីតិ
អញ្ញំ អភាំសុ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ យេជាយស្មា
ពុទ្ធាយំ តេនុបសង្កមិំសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ
ពុទ្ធាយំ ឯតទវោចុំ ឥធ មយំ អាវុសោ ពុទ្ធាយ បរិចារេម្ហា
អមុកាយ ជាម វេសិយា សន្តិកេ ទូតំ បហិណិម្ហា
អាគច្ឆតុ ពុយ្ហាជេ បរិចារេស្សាមាតិ សោ យាមាមា

ខ្ញុំសូមអ្នកមានព្រះភាគចម្រើន មានបរិក្ខារចម្រើន ចាំងមានកិច្ចត្រាស់ទៅខាងក្រៅក្រែងផង ខ្ញុំនឹងទៅមិនបានទេ ។ លំដាប់នោះឯង អ្នកបម្រើនោះក៏បានប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ពួកអ្នកលេងចាំងនោះវិញ ។ កាលបើអ្នកបម្រើប្រាប់យ៉ាងនេះហើយ មានបុរសម្នាក់និយាយពាក្យនេះ នឹងពួកអ្នកលេងនោះថា នែអ្នកចាំងឡាយ ប៉ុះអ្នកចាំងអស់គ្នាអង្វរស្រីផ្កាមាសនោះធ្វើអ្វី គួរតែអ្នកចាំងឡាយនិយាយនឹងលោកម្ចាស់ខុទាយិទេតើ លោកម្ចាស់ខុទាយិនឹងបញ្ជូន (ស្រីផ្កាមាសនោះ) មកឲ្យ ។ កាលបើបុរសនោះនិយាយយ៉ាងនេះហើយ មានខុជ្ជាសកម្នាក់ពោលពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា អ្នកកុំនិយាយយ៉ាងនេះ កិរិយាធ្វើនូវអំពើមានសភាពយ៉ាងនេះមិនគួរដល់ពួកសមណាជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រទេ លោកម្ចាស់ខុទាយិក៏មិនធ្វើអំពើយ៉ាងនេះដែរ ។ កាលបើខុជ្ជាសកនោះ ពោលដូច្នេះហើយ ជនចាំងឡាយក៏តាំងក្តាល់គ្នាថា លោកម្ចាស់ខុទាយិនឹងធ្វើអំពើនេះ នឹងមិនធ្វើអំពើនេះ ។ គ្រានោះឯង ពួកអ្នកលេងក៏ចូលទៅតឹងទីដែលខុទាយិកិក្ខុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងខុទាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ពួកយើងកាលឲ្យស្រីបម្រើក្នុងឧទ្យាននេះ បានប្រើបម្រើទៅឯសំណាក់ស្រីផ្កាមាសឈ្មោះឯណោះថា ឲ្យស្រីផ្កាមាសមក យើងនឹងឲ្យនាងបម្រើក្នុងឧទ្យាន តែស្រីផ្កាមាសនោះធ្វើយ

អហំ ខុយ្យា តុម្ហេ ន ជានាមិ កេ វា ឥមេ
កុសប្ប វតិ អហញ្ចម្ហិ ពហុកណ្ហា ពហុបរិក្ខារា
ពហិនគរញ្ច កន្តុំ ជាហំ កមិស្សាមីតិ សាធុ ភន្តេ
អយ្យា តំ វេសឹ ឧយ្យាជេតូតិ ។ អថខោ អាយស្មា
ឧបាយិ យេន សា វេសី តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
តំ វេសឹ ឯតទវោច កិសប្ប ឥមេសំ ន កច្ចសីតិ ។
អហំ ខុយ្យ ឥមេ ន ជានាមិ កេ វា ឥមេ កុសប្ប
វតិ អហញ្ចម្ហិ ពហុកណ្ហា ពហុបរិក្ខារា ពហិនគរញ្ច
កន្តុំ ជាហំ កមិស្សាមីតិ ។ កច្ច ឥមេសំ អហំ ឥមេ
ជានាមីតិ ។ សចេ ភន្តេ អយ្យា ជានាតិ កមិស្សា-
មីតិ ។ អថខោ តេ ឆុត្តា តំ វេសឹ អាចាយ ឧយ្យានំ
អភមំសុ ។ អថខោ សោ ឧបាសកោ ឧជ្ឈាយតិ
ខីយតិ វិបាចេតិ កថំ ហិ នាម អយ្យា ឧបាយិ

តបយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកចាំងឡាយ ខ្លួនខ្ញុំមិនធ្លាប់ស្គាល់អ្នកចាំងឡាយថា អ្នកចាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ចាំងមានកិច្ចត្រូវទៅខាងក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំនឹងមិនទៅទេ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន យើងសូមពឹងលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់បញ្ជូនស្រីផ្កាមាសនោះមកឲ្យយើង ។ គ្រានោះឯងឧត្តរាយិកិកុដ៏មានអាយុក៏ចូលទៅតឹងទីដៃលស្រីផ្កាមាសនោះនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងស្រីផ្កាមាសនោះថា ហេតុដូចម្តេចបានជានាងឯងមិនទៅរកអ្នកលេងចាំងនេះ ។ ស្រីផ្កាមាសនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកចាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ចាំងមានកិច្ចត្រូវទៅខាងក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំនឹងមិនទៅទេ ។ ឧត្តរាយិកិកុឆ្លើយថា នាងចូរទៅរកអ្នកចាំងនេះចុះអាត្មាធ្លាប់ស្គាល់អ្នកចាំងនេះដែរ ។ ស្រីផ្កាមាសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ បើលោកម្ចាស់ស្គាល់គេ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងទៅ ។ គ្រានោះឯង ពួកអ្នកលេងនោះ កំនាំស្រីផ្កាមាសនោះទៅឯឧទ្យាន ។ វេលានោះឧបាសកនោះក៏ពោលពាក្យតិះដៀលបន្តុះបង្អាប់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់ឧត្តរាយិ

តំខណិកំ សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជិស្សតីតិ ។ អស្សោសុំ
ខោ កិក្ខូ តស្ស ឧចាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ខីយន្តស្ស
វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ កិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ
ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម អាយស្មា
ឧចាយិ តំខណិកំ សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជិស្សតីតិ ។ អថខោ
តេ កិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ
ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ បករណេ កិក្ខុសង្ឃំ
សន្និចាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ឧចាយិំ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ
កិរ ត្វំ ឧចាយិ តំខណិកំ សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជីតិ ។
សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អនេកបរិយាយេន
មោឃបុរិស អនេកាលោមិកំ ។ បេ ។ កថំ
ហិ នាម ត្វំ មោឃបុរិស តំខណិកំ សញ្ចរិត្តំ
សមាបជ្ជិស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ
វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ
សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន កិក្ខុ សញ្ចរិត្តំ

ប្រព្រឹត្តនិយាយដ៏កនាំស្រី ដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះសោះ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យ ឧបាសកនោះពោលពោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ។ ពួកកិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ពួកកិក្ខុនោះ ពោលពោសតិះដៀលបន្ទុះបង្អាប់ថា មិនសមបើឧបាយិដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តនិយាយដ៏កនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះសោះ ។ គ្រានោះឯង ពួកកិក្ខុនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃក្នុងពេលនោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឧបាយិកិក្ខុដ៏មានអាយុទៀតថា ម្នាលឧបាយិ ឮថាអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដ៏កនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះមែនឬ ។ ឧបាយិកិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាៈប្រោសពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនសមគួរទេ មិនត្រូវទំនងទេ ។ បេ ។ ម្នាលមោឃបុរស គួរបើដែរអ្នកឯងប្រព្រឹត្តនិយាយដ៏កនាំស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តនិយាយដ៏កនាំ

สมาปชฺชิยฺย ฌานฺตียา ก ปุริสมหึ ปุริสสฺส ก ฌานฺตีมหึ ชายนฺตเน ก ชารนฺตเน ก อนฺตมโส ตำ๑-ฌานิกาย๊ปิ สงฺฆาฏิสาสาติ ฯ

(๑๒๗) โย ปชานาติ โย ยาติสา ฯ เป ฯ ภิกฺขูติ ฯ เป ฯ อยำ ฌมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขูติ ฯ สญฺโรฏฺเฐ สมาปชฺชิยฺยาติ ฌานฺตียา ก ปหิโต ปุริสสฺส สนฺติเก คจฺฉติ ปุริเสน ก ปหิโต ฌานฺตียา สนฺติเก คจฺฉติ ฯ ฌานฺตียา ก ปุริสมหิฺติ ปุริสสฺส มหึ ฌานฺตียา ก อาโรเจติ ฯ ปุริสสฺส ก ฌานฺตีมหิฺติ ฌานฺตียา มหึ ปุริสสฺส ก อาโรเจติ ฯ ชายนฺตเน ภติ ชายา ภริสฺสสิ ฯ ชารนฺตเน ภติ ชารี ภริสฺสสิ ฯ อนฺตมโส ตำ๑ฌานิกาย๊ปิติ มุหุตฺติกา ภริสฺสสิ ฯ สงฺฆาฏิสาสาติ ฯ เป ฯ เสนปิ วุจฺจติ สงฺฆาฏิ-สาสาติ ฯ

គឺច្បាប់សេចក្តីច្បាប់ប្រុសដល់ស្រីក្តី ច្បាប់សេចក្តីច្បាប់ស្រីដល់ប្រុសក្តី ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធក្តីជាប្តីប្តជាសហាយក្តី ដោយហោចទៅសូម្បីតែស្រីដែលបុរសគប្បីនៅរួមអសទ្ធម្មមួយរំពេច[1]នោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស។

(១២៧) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១ នៃបឋមបារាជិកហើយ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំសេចក្តីថា កិក្ខុដែលស្រីបង្គាប់ឲ្យទៅកាន់សំណាក់ប្រុសក្តី កិក្ខុដែលប្រុសបង្គាប់ឲ្យទៅកាន់សំណាក់ស្រីក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ច្បាប់សេចក្តីច្បាប់ប្រុសដល់ស្រីក្តី គឺច្បាប់បំណងរបស់ប្រុសដល់ស្រីក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ច្បាប់សេចក្តីច្បាប់ស្រីដល់ប្រុសក្តី គឺច្បាប់គំនិតរបស់ស្រីដល់ប្រុសក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធក្តី គឺច្បាប់ថា នាងឯងនឹងជាប្រពន្ធគេ ។ ត្រង់ពាក្យថា ជាប្តីប្តជាសហាយក្តី គឺច្បាប់ថា អ្នកឯងនឹងជាសហាយគេ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយហោចទៅសូម្បីតែស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយរំពេចនោះ គឺច្បាប់ថា នាងឯងនឹងជាស្រីដែលបុរសគប្បីសេពមួយស្របក់ ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស បានអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី១រួចហើយ ។

---

๑ បានដល់ស្រីអ្នកលេង ពីស្រីឈ្នួល ស្រីភ្លាមាស ។

(๑๒๘) ตตฺร สตฺตวิธา มาตุรกฺขิตา ปิตุรกฺขิตา มาตาปิตุรกฺขิตา ภาตุรกฺขิตา ภคินีรกฺขิตา ญาติรกฺขิตา โคตฺตรกฺขิตา ธมฺมรกฺขิตา สารกฺขา สปริยนฺตา ฯ

(๑๒๙) ตตฺร ภริยายโย ฉนฺนมฺปิ ฉนฺทสีลี โกธสีลี ปฏิฆสีลี อิสฺสุกิสีลี มจฺฉริสีลี ปาปสมาจารา ปาปปุคฺคลา ทุสฺสีลา ปาปธมฺมา อกลฺยาณธมฺมา ฯ

(๑๓๐) มาตุรกฺขิตา นาม มาตา รกฺขติ โคเปติ สสฺสามิกํ กาเรติ วสึ วตฺเตติ ฯ ปิตุรกฺขิตา นาม ปิตา รกฺขติ โคเปติ สสฺสามิกํ กาเรติ วสึ วตฺเตติ ฯ มาตาปิตุรกฺขิตา นาม มาตาปิตโร รกฺขนฺติ โคเปนฺติ สสฺสามิกํ กาเรนฺติ วสึ วตฺเตนฺติ ฯ ภาตุรกฺขิตา นาม ภาตา รกฺขติ โคเปติ สสฺสามิกํ กาเรติ วสึ วตฺเตติ ฯ ภคินีรกฺขิตา นาม ภคินี รกฺขติ โคเปติ สสฺสามิกํ กาเรติ วสึ วตฺเตติ ฯ ญาติรกฺขิตา นาม ญาตกา รกฺขนฺติ โคเปนฺติ สสฺสามิกํ กาเรนฺติ วสึ วตฺเตนฺติ ฯ โคตฺตรกฺขิตา นาม สโคตฺตา รกฺขนฺติ โคเปนฺติ สสฺสามิกํ กาเรนฺติ วสึ วตฺเตนฺติ ฯ ธมฺมรกฺขิตา นาม สมาธมฺมิกา

(១២៨) ស្រីមាន១០ពួក គឺ មាតុរក្ខិតា ១ បិតុរក្ខិតា១ មាតាបិតុរក្ខិតា១ ភាតុរក្ខិតា១ ភគិនីរក្ខិតា១ ញាតិរក្ខិតា១ គោត្តរក្ខិតា១ ធម្មរក្ខិតា១ សារក្ខា១ សបរិទណ្ឌា១ ។

(១២៩) ភរិយាមាន១០ពួកគឺ ធនក្កីតា ១ ឆន្ទវាសិនី ១ កោគវាសិនី ១ បដវាសិនី ១ ទុទបត្តកិនី ១ ទុកតភុម្ពជា ១ ទាសីភរិយា ១ កម្មការីភរិយា ១ ធជាហដា ១ មុហុត្តិកា ១ ។

(១៣០) ស្រីដែលម្តាយថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា មាតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា បិតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលម្តាយឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា មាតាបិតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភាតុរក្ខិតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភគិនីរក្ខិតា ។ ស្រីដែលពួកញាតិថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ញាតិរក្ខិតា ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រវង្សស្មើគ្នាថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា គោត្តរក្ខិតា ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ

รกฺขนฺติ โคเปนฺติ สมฺปริยนฺติ ปาเลนฺติ วสนฺ วตฺตนฺติ ฯ
สารกฺขา ภาม ภเวยฺย ปริกฺขิตฺตา เหยฺยุ มยฺหนฺ ปิสาจา
อนฺตมโส มาลากุลปริกฺขิตฺตาปิ ฯ สปริวณฺณา ภาม
เกวลจิ วณฺณา ปมิโณ เหยฺยุ โย สพฺพญฺญุตญาณสฺส
ปจฺจโย ปตฺตุโก วณฺณาติ ฯ

(๑๓๑) ฉนกฺกีตา ภาม ฉเนน กีณิตฺวา
ภาเสติ ฯ ฉนภาสินี ภาม ปิโย ปิยนฺ ภาเสติ ฯ
โภคภาสินี ภาม โภคนฺ วตฺวา ภาเสติ ฯ ปช-
ภาสินี ภาม ปชนฺ วตฺวา ภาเสติ ฯ ปิวนปตฺตกินี
ภาม ปิวนปตฺตนฺ อาหริตฺวา ภาเสติ ฯ ปิกสทฺทภา
ภาม ปุตฺตนฺ ปิเกหิตฺวา ภาเสติ ฯ ทาสี ภาม
ทาสี เยว เหยฺย กริยา จ ฯ กมฺมการี ภาม กมฺมการี
เยว เหยฺย กริยา จ ฯ ฉฑาหภา ภาม กรหจิ ตา
วุจฺจติ ฯ มุหุตฺติกา ภาม ขณิกา วุจฺจติ ฯ

ហៅថា ធម្មរក្ខិតា ។ ស្រីដែលប្រុសថែរក្សាទុកតាំងពីក្នុងផ្ទៃដោយគាំងចិត្ត ថានាងនេះជារបស់អញ ដោយហោចទៅសូម្បីតែស្រីដែលប្រុសបំពាក់ផ្កាកម្រងឲ្យ (ស្រីនេះឯង) ហៅថា សារក្ខា ។ អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណា ១ ទ្រង់តាំងទុកដូច្នេះថា បើបុរសណាមកវួនទឹងស្រីឈ្មោះនេះ ទឹងត្រូវពិន័យប៉ុណ្ណេះដល់បុរសនោះ (ស្រីនេះ) ហៅថា សបរិទណ្ឌា ។

(๑๓๑) កិរិយាដែលបុរសលោះទឹងទ្រព្យហើយឲ្យនៅវួមជាមួយ ហៅថា ធនក្កីតា ។ ប្រុសជាទីស្រឡាញ់របស់ស្រី ឲ្យស្រីជាទីស្រឡាញ់នៅវួមជាមួយ ហៅថា ឆន្ទវាសិនី ។ កិរិយាដែលប្រុសឲ្យកោគ[1] ហើយឲ្យនៅវួមជាមួយ ហៅថា កោគវាសិនី ។ កិរិយាដែលប្រុសឲ្យសម្ពត់ស្លៀកជណ្តប់ ហើយឲ្យនៅវួមជាមួយ ហៅថា បដវាសិនី ។ កិរិយាដែលញាតិចាប់ដៃផ្គុំជាមួយនឹងបុរសដែលកក្នុងកាជនទឹក ហើយគេផ្សំឲ្យនៅវួមជាមួយ ហៅថា ទុទបត្តកិនី ។ កិរិយាដែលប្រុសជាក់ទ្រនូលឲ្យ ហើយឲ្យនៅវួមជាមួយគ្នា ហៅថា ទុកតចុម្ពដា ។ ស្រីដែលប្រើប្រាស់ជាខ្ញុំផងជាកិរិយាផង ហៅថា ទាសីកិរិយា ។ ស្រីដែលធ្វើការឈ្លបផងជាកិរិយាផង ហៅថា កម្មការីកិរិយា ។ ស្រីដែលគេចាប់ពីកងទ័ពយកមកធ្វើជាកិរិយា ហៅថា ធជាហដា ។ ស្រីដែលប្រុសចាននៅវួមគ្នាមួយរំពេចនោះ ហៅថា មុហុត្តិកា ។

---

๑ គ្រឿងឧបករណសម្រាប់ដួរ: មានត្បាល់អង្រែជាដើម ។

(๑๓๒) ปุริเสน กิญฺจิ ปหาตพฺพนฺติ กตฺถ กตฺถ
สตฺตฺถาย สาตฺถกิยนฺติ ปหิ เหตุหิ การ สตฺถาย ปสฺส
การิยา ฉนฺทกฺขีตาติ ปฏิกฺขณาติ ปีมสติ ปฏฺฐาหาติ
อาปตฺติ สชฺฌาธิเสสสฺส ฯ ปุริเสน กิญฺจิ ปหาตพฺพนฺติ
กตฺถ กตฺถ สตฺตฺถาย ปริยาติ ปหิ ฯ เป ฯ อาสาป-
ริยาติ ปหิ ฯ ภาริยาติ ปหิ ฯ กลิหาริยาติ
ปหิ ฯ ญาติยาติ ปหิ ฯ เสฏฺฐิยาติ ปหิ ฯ
ฉตฺตาริยาติ ปหิ ฯ สารตฺถาติ ปหิ ฯ สปริหณฺฑาติ ปหิ
เหตุหิ การ สตฺถาย ปสฺส การิยา ฉนฺทกฺขีตาติ ปฏิกฺขณาติ
ปีมสติ ปฏฺฐาหาติ อาปตฺติ สชฺฌาธิเสสสฺส ฯ

ทุติยปหาตพฺพ ฯ

(១៣២) បុរសបញ្ឆនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានគារក្សាដូច្នេះថា គេថានាងឯងចូរជាធនក្តីតាកិរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ឆនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបិតារក្សា ។ បេ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមាតានឹងបិតារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនមានគោត្រវង្សស្មើគារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលប្រុសប្រកាន់ទុក ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមានអាជ្ញាស្តេចតាំងទុកដូច្នេះថា គេថា នាងឯងចូរជាធនក្តីតាកិរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយវិលមក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តិក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

(๑๓๓) ปุริเสน ภิกฺขุ ปฏิคฺคหิตานิ ขชฺช
กานิ ฯ สนฺตฺยมานานิ มาตุรกฺขิตานิ ปิตุรกฺขิตานิ [ปฺเห]
เหาฯ กิร สนฺตฺยมานสฺส ภริยาเยว ชนกฺกีตาติ
ปฏิกฺขิปิตพฺพา รีมสติ ปฏิคฺคหาเปตพฺพานิ อาปตฺติ สงฺฆาทิ-
เสสสฺส ฯ ปุริเสน ภิกฺขุ ปฏิคฺคหิตานิ ขชฺช
กานิ สนฺตฺยมานานิ มาตุรกฺขิตานิ มาตาปิตุรกฺขิตานิ
[ปฺเห] ฯเปฯ มาตุรกฺขิตานิ ภาตุรกฺขิตานิ ฯ
มาตุรกฺขิตานิ ภคินิรกฺขิตานิ ฯ มาตุรกฺขิตานิ
ญาติรกฺขิตานิ ฯ มาตุรกฺขิตานิ โคตฺตรกฺขิตานิ ฯ
มาตุรกฺขิตานิ ธมฺมรกฺขิตานิ ฯ มาตุรกฺขิตานิ สารกฺขานิ ฯ
มาตุรกฺขิตานิ สปริทณฺฑานิ [ปฺเห] เหาฯ กิร
สนฺตฺยมานสฺส ภริยาเยว ชนกฺกีตาติ ปฏิกฺขิปิตพฺพา
รีมสติ ปฏิคฺคหาเปตพฺพานิ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ตติยสกวณฺโณ ฯ

[๑๓๓] បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានាវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតាវក្សាផងថា គេថា នាងតាំងពីនោះ ចូរជាធនក្តីតាមវិធីរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានាវក្សាផងនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានាបិតាវក្សាផង ។ បេ ។ ស្រីដែលមានាវក្សាផងស្រីដែលបង់ប្អូនប្រុសវក្សាផង ។ ស្រីដែលមានាវក្សាផងស្រីដែលបង់ប្អូនស្រីវក្សាផង ។ ស្រីដែលមានាវក្សាផងស្រីដែលញាតិវក្សាផង ។ ស្រីដែលមានាវក្សាផងស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នាវក្សាផង ។ ស្រីដែលមានាវក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាវក្សាផង ។ ស្រីដែលមានាវក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមានាវក្សាផងនឹងស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងតាំងពីនោះចូរជាធនក្តីតាមវិធីរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វណ្ណបញ្ហ ចប់ ។

[๑๓๔] បុរិសោ កិត្តកំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ព្រូហិ ហោថ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស កវិយាយោ ឆឧក្កីតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រវិំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ កិត្តកំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ បិតុរក្ខិតញ្ច កាតុរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច កតិនីរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច ។ បិតុរក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ព្រូហិ ហោថ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស កវិយាយោ ឆឧក្កីតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រវិំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ កិត្តកំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ បិតុរក្ខិតញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច

[๑๓๔] បុរសបញ្ជូនកិត្តុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាធនក្កីតាកវិយោរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ កិត្តុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិត្តុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាធនក្កីតាកវិយោរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិត្តុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិត្តុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះ

ព្រហ្មា ហោតិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឆន្ទក្កីតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធចក្កំ(១) ។

(១៣៥) បុរិសោ កិក្កំ បហិណាតិ កច្ច ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុ-រក្ខិតញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច ។ មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ។ មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ។ មាតាបិតុ-រក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មា ហោតិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឆន្ទក្កីតាតិ អបសាដេតា រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទុតិយំ ពទ្ធចក្កំ ។

---

១ ខ. ពទ្ធវក្កំ អុលេ សង្ខិត្តំ ។ ឥតោ បរំ តត្ថ ទុតិយពទ្ធចក្កាទីនំ អវិភជិត្វា អវសេសពទ្ធ-ចក្កមេវ វិភត្តំ ។ វិសេសត្តំ ឥច្ចន្តេន តត្ថ ឧលោកេតព្ពំ ។

នេះដែលមាតារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្កីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធបក្ក ចប់ ។

(១៣៩) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាធនក្កីតាករិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់ដល់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធបក្កទី ២ ចប់ ។

(๑๓๖) ปุริเสา ภิกฺขุ ปหาณาติ กตฺถ ภเณ สตฺถาหํ ภาสุรกฺขิตญฺ ภกิลีรกฺขิตญฺ ฯ ภาสุรกฺขิตญฺ ญาติรกฺขิตญฺ ฯ ภาสุรกฺขิตญฺ โคตฺรรกฺขิตญฺ ฯ ภาสุรกฺขิตญฺ ธมฺมรกฺขิตญฺ ฯ ภาสุรกฺขิตญฺ สา-รกฺขญฺ ฯ ภาสุรกฺขิตญฺ สปรินฺทณฺฑญฺ ฯ ภาสุรกฺขิ-ตญฺ มาสุรกฺขิตญฺ ฯ ภาสุรกฺขิตญฺ ปิสุรกฺขิตญฺ ฯ ภาสุรกฺขิตญฺ มาตาปิสุรกฺขิตญฺ [๓ปหิ เหาติ ภิกฺขุ สตฺถาหมสฺส ภริยาเยา ธนกฺกีตาติ ปฏิกฺคณฺหาติ ปริภุญฺชาติ สมฺปาเทติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ตติยํ ภาณวารํ ฯ

(๑๓๗) ปุริเสา ภิกฺขุ ปหาณาติ กตฺถ ภเณ สตฺถาหํ ภกิลีรกฺขิตญฺ ญาติรกฺขิตญฺ ฯ

(១៣៦) បុរសបញ្ឆូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាធនក្តីតាតរៀងរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ជ្រាបបុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កទី ៣ ចប់ ។

(១៣៧) បុរសបញ្ឆូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ

កតិនីរក្ខិតញ្ច តោត្តរក្ខិតញ្ច ។ កតិនីរក្ខិតញ្ច ឆម្មរក្ខិតញ្ច ។ កតិនីរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច ។ កតិនីរក្ខិតញ្ច សបរិឧណ្ហញ្ច ។ កតិនីរក្ខិតញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ។ កតិនីរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ។ កតិនីរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ។ កតិនីរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ព្រហិ ហោតិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា-យោ ឧនក្កីតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ចតុត្ថំ ពទ្ធចក្កំ ។

(๑๓๘) បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ តច្ច ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ញាតិរក្ខិតញ្ច តោត្តរក្ខិតញ្ច ។ ញាតិរក្ខិតញ្ច ឆម្មរក្ខិតញ្ច ។ ញាតិរក្ខិតញ្ច

ដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលជនមាន
គោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលជន
ប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែល
ប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលស្តេចជាក់
អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។
ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូន
ស្រីរក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្ស
ផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ដូច្នេះថា **គេថានាងតាំងពីនាក់ ចូរ**
ជាធនក្តីតាកវិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ទៅនិ-
យាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធបក្តីទី ៤ ចប់ ។

(១៣៨) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូម
លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលញាតិរក្សាផង នឹងស្រី
ឈ្មោះនេះ ដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្ស
ផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង

សារក្ខញ្ច ។ ញាតិរក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ។ ញាតិរក្ខិ-
តញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ។ ញាតិរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ។
ញាតិរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ។ ញាតិរក្ខិតញ្ច
ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ ញាតិរក្ខិតញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច [ឥមិ
ហោ៤ ភិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឆនក្កីតាតិ បដិក្ក-
ណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បញ្ចមំ ពន្ធបត្តំ ។

(១៣៩) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណតិ កប្ប ភន្តេ
ឥត្ថន្នាមំ ភោត្តរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ ភោត្តរក្ខិ-
តញ្ច សារក្ខញ្ច ។ ភោត្តរក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ។
ភោត្តរក្ខិតញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ។ ភោត្តរក្ខិតញ្ច បិតុ-
រក្ខិតញ្ច ។ ភោត្តរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ។

ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ដូច្នេះថា គេថានាងតាំងពីនោះ ចូរជាធនក្តីតាកិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កទី ៥ ចប់ ។

(១៣៩) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។

តោត្តរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ តោត្តរក្ខិតញ្ច ភគិនី-
រក្ខិតញ្ច ។ តោត្តរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច [ព្រហ្ម]
ហោ ច កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឆន្នក្តីតាតិ បដិក្ក-
ណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឆដ្ឋំ ពទ្ធបក្កំ ។

[១៤០] យុវិសោ កិក្ខុំ បហិណាតិ តញ្ច ភន្តេ
ឥត្ថន្នាមំ ឆម្មរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច ។ ឆម្មរក្ខិតញ្ច
សបរិជនញ្ច ។ ឆម្មរក្ខិតញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ។
ឆម្មរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ។ ឆម្មរក្ខិតញ្ច មាតាបិ-
តុរក្ខិតញ្ច ។ ឆម្មរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។
ឆម្មរក្ខិតញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ។ ឆម្មរក្ខិតញ្ច

ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ដូច្នេះថា **គេថានាងចាំងពីរនាក់** ចូរជាជនក្តីតាកវិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កុំកុក ខ្ទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ច្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កទី ៦ ចប់ ។

(១៤០) បុរសបញ្ជូនកុំក្តុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង

ញ្ញាតំ រក្ខិតព្ពំ ។ ធម្មំ រក្ខិតព្ពំ គោត្តំ រក្ខិតព្ពំ ព្រហ្មេ ហោថ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ជនក្កីតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

សត្តមំ ពទ្ធបក្កំ ។

(១៤១) បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណាតិ តញ្ច ភរេ ឥត្ថន្នាមំ សារក្ខាញ្ច សបរិទណ្ឌាញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច មាតុរក្ខិតញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច ញ្ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ។ សារក្ខាញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ព្រហ្មេ ហោថ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ជនក្កីតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

អដ្ឋមំ ពទ្ធបក្កំ ។

ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ដូច្នេះថា គេថានាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាជនក្តីតាកិរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កទី ៧ ចប់ ។

(១៤១) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលប្រុសហួងហែងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផងស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ដូច្នេះថា **គេថានាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាជនក្តីតាកិរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ** កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្កទី ៨ ចប់ ។

(๑๘๒) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណតិ តញ្ច តត្ថេវ ឥត្ថន្នាមំ សបរិទណ្ឌាភយំ មាតុរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ បិតុរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ មាតាបិតុរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ ភាតុរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ ភគិនីរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ ញាតិរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ គោត្តរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ ធម្មរក្ខិតាភយំ ។ សបរិទណ្ឌាភយំ សារក្ខាភយំ ព្រូហិ ហោឧ តាវ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឆន្ទភត្តិតាតិ បដិក្ខិត្តាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឥមំ ពទ្ធបក្តំ ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

(๑๘๓) ទុមូលកំ តិមូលកំ ចតុមូលកំ បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ ឆវមូលកំ ឯវមេវ តាតតាំ[1] ។

---

๑ ឯវំ ទុមូលកំបិ តិមូលកំបិ យាវនវមូលកំ តាតតាំ ឥ. ម. ឱតតកេសុ លិខិតំ ។

(១៤២) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផងនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ដូច្នេះថា គេថា នាងតាំងពីរចូរជាធនក្តីតាកិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅកិក្ខុក៏ទទួលពាក្យទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពទ្ធចក្កមានមូល ៩ ចប់ ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

(១៤៣) ចក្កមានមូល ២ មូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦ មូល ៧ មូល ៨ មូល ៩ ត្រូវធ្វើដូចចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

ឯកំ ទសមូលកំ ។

(១៤៤) បុរិសោ កិត្តិំ បហិណាតិ គច្ឆ ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ឥតិ បេតេ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឆន្ទក្កីតាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរាតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ធនក្កីតាបក្កំ[1] និដ្ឋិតំ ។

(១៤៥) បុរិសោ កិត្តិំ បហិណាតិ គច្ឆ ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ឥតិ បេតេ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្ទវាសិនី ភោគវាសិនី បដវាសិនី ឯកបត្តកិនី ឯកសេតុម្ពា ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ឆដាហដា មុហុត្តិកាតិ

---

1 ឱ. ម. ធនក្កីតាឥត្ថីបក្កំ និដ្ឋិតំ ។

នេះបក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

(១៤៤) បុរសបញ្ជូនតិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានាបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រុសហួងហែងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ដូច្នេះថា គេថានាងតាំងអស់គ្នា **ចូរជាធនក្តីតាកិរិយា** របស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ តិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ធនក្តីពាចក្ត ចប់ ។

(១៤៥) បុរសបញ្ជូនតិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានារក្សា ដូច្នេះថា គេថានាងចូរជាធនុវាសិនីតិរិយា ជាគោគវាសិនីតិរិយា ជាបជវាសិនីតិរិយា ជាទុទបត្តកិនីតិរិយា ជាទុតតបុម្ផជាតិរិយា ជាទាសីផង ជាតិរិយាផង ជាកម្មការីផង ជាតិរិយាផង ជាធជាហជាតិរិយា ជាមុហុត្តិកាតិរិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ

ปฏิกฺกณฺฑามิ วีมํสามิ ปชฺชามิ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯเปฯ ปุริโส กิกฺกุ ปหิณติ กชฺช กรณฺย สตฺถาย มาตุรกฺขิตาย ปิตุรกฺขิตาย ภคินิ ฯ มาตาปิตุรกฺขิตาย ภคินิ ฯ ภาตุรกฺขิตาย ภคินิ ฯ ญาติรกฺขิตาย ภคินิ ฯ โคตฺตรกฺขิตาย ภคินิ ฯ ธมฺมรกฺขิตาย ภคินิ ฯ สารกฺขาย ภคินิ ฯ สปริทณฺฑาย ภคินิ เหหิติ กิร สตฺถาคมสฺส กิริยา มุหุตฺติกาติ ปฏิกฺกณฺฑามิ วีมํสามิ ปชฺชามิ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

อิทฺเจปหาติ ฯ

(๑๔๖) ปุริโส กิกฺกุ ปหิณติ กชฺช กรณฺย สตฺถาย มาตุรกฺขิตาย ปิตุรกฺขิตาย ภคินิ เหเจ กิร สตฺถาคมสฺส กิริยาเยา มุหุตฺติกาติ ปฏิกฺกณฺฑามิ วีมํสามิ ปชฺชามิ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមាតាបិតារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិរក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលជនប្រតិបត្តិធម៌ត្រូវគ្នារក្សា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលប្រុសហួងហែង ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកថាដូច្នេះគេថានាងចូរជាមុហុត្តិកាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

(๑๔๖) បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង ថាដូច្នេះ **គេថានាងចាំងពីរោក់ ចូរជាមុហុត្តិកាកវិយា** នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

បុរិសោ កិត្តកំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច ។ មាតុរក្ខិតញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ព្រូហិ ហោថ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឧណ្ហបក្ខំ ។

(១៤៧) បុរិសោ កិត្តកំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ព្រូហិ ហោថ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

បុរសបញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក៧និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានមាតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានមាតាបិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលមានមាតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលមានមាតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលមានមាតារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលមានមាតារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមានមាតារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមានមាតារក្សាផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលមានមាតារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចជាក់អាជ្ញាទុកផង ថាដូច្នេះ **គេថានាងវាលគ្នា** ចូរជាមុហុត្តិកាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ៧ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ៧និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧណ្ហោចក្ក ចប់ ។

(១៤៧) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក៧និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានមាតាបិតារក្សាផង ថាដូច្នេះ **គេថានាងវាលគ្នា** ចូរជាមុហុត្តិកាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ៧ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ៧និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស

ปุริเสา กิกฺขุ๋ ปหิณาติ กฏฺฐ กเฏ ๗ฏฺฐาย ปติรกฺขิตพฺพ กาตุรกฺขิตพฺพ ฯ ปติรกฺขิตพฺพ กติ-รกฺขิตพฺพ ฯ ปติรกฺขิตพฺพ ญาติรกฺขิตพฺพ ฯ ปติรกฺขิ-ตพฺพ เกตฺตรกฺขิตพฺพ ฯ ปติรกฺขิตพฺพ ธมฺมรกฺขิตพฺพ ฯ ปติรกฺขิตพฺพ สารกฺขพฺพ ฯ ปติรกฺขิตพฺพ สปริ-ณฺฑพฺพ ฯ ปติรกฺขิตพฺพ มาตุรกฺขิตพฺพ ตฺเวหิ หោ๘ กิร ๗ฏฺฐามสฺส กรียาเยา มุหาตฺตกาติ ปฏิกฺขณฺฑาติ วีมสติ ปฏฺฐาหารติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ตติยกณฺโฑ ฯ

มูล สงฺคีตฺ ฯ

[๑๔๘] ปุริเสา กิกฺขุ๋ ปหิณาติ กฏฺฐ กเฏ ๗ฏฺฐาย สปริณฺฑพฺพ มาตุรกฺขิตพฺพ ตฺเวหิ หោ๘ กิร ๗ฏฺฐามสฺส กรียาเยา มุหาตฺตกาติ ปฏิกฺขณฺฑาติ วีมสติ

បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតារក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលបុរសហួងហែងផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ។ ស្រីដែលបិតារក្សាផង ស្រីដែលមាតារក្សាផង ថាដូច្នេះ គេថា នាងវាល់គ្នាចូរជាមុហុត្តិកាកិរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធនកម្ម ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

(១៤៨) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្សាផង ថាដូច្នេះ គេថានាងចាំងពីរនាក់ ចូរជាមុហុត្តិកាកិរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល

បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ គច្ឆ ភគ្គេ ឥត្ថន្នាមំ សបរិទណ្ឌញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច សារក្ខញ្ច [ឥហិ មោឃ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិគណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

(๑๘๙) ឧមូលកំ តិមូលកំ ចតុមូលកំ បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ ឆវមូលកំ ឯវមេវ កាតព្ពំ ។

ហើយត្រឡប់មក (ច្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលចិតារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាចិតារក្សាផង។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រតិបត្តិធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលប្រុសហួងហែងផង ថាដូច្នេះគេថា នាងកាលគ្នាចូរជាមុហុត្តិកាការិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅកិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ច្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

(១៤៩) ចក្កមានមូល ២ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥ មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្កដែលមានមូល ១ ផងចុះ ។

ឥទំ ទុសម្ភូលកំ ។

(๑๙๐) បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណាតិ តញ្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច ត្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតិ បដិក្ខណ្ឌាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

មុហុត្តិកាចក្កំ និដ្ឋិតំ ។

(๑๙๑) បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណាតិ តញ្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ត្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ជនក្កីតាតិ បដិក្ខណ្ឌាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណាតិ តញ្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ត្រូហិ

នេះ បក្ខមានមូល ๑๐ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

(๑๙๐) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានាវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតាវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតាវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនស្រីវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នាវក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាវក្សាផង **នឹងស្រីឈ្មោះនេះ** ដែលប្រុសហួងហែងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ថាដូច្នេះ គេថានាងពាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្តិកាកិរិយានៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

មុហុត្តិកាចក្ក ចប់ ។

(๑๙๑) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានាវក្សា ថាដូច្នេះ គេថានាងចូរជាធនក្កីតាកិរិយានៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយ

ปหาย กามสญฺญญฺจ ภยสญฺญญฺจ ปหาย เวรมณิสญฺญญฺจ ปหาย อวิหึสาสญฺญญฺจ ปหาย ปฐมชฺฌานสมาปตฺติยา ปฏิลาภาย ปริกมฺมสญฺญญฺจ อุปจาร

ទើបស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាក្តី ថាដូច្នេះ គេថានាង ចូរជាធនូវាសិនី-
កវិយា ចូរជាគោគវាសិនីកវិយា ចូរជាបដវាសិនីកវិយា ចូរជាទុបត្តកិនី-
កវិយា ចូរជាទុកតចុម្ពដាកវិយា ចូរជាទាសីផង កវិយាផង ចូរជាកម្មការផង
ជាកវិយាផង ចូរជាធជាហដាកវិយា ចូរជាមុហុត្តិកាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះ
នេះទៅ កិត្តិកំទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

តំណែបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

(១៥២) បុរសបញ្ជូនកិត្តិទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតាក្តី ថាដូច្នេះ គេថានាង ចូរ
ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាធនូវាសិនីកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិត្តិ
កំទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
នោះ) វិញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិត្តិទៅថា បពិត្រលោក
ដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាក្តី ថាដូច្នេះ
គេថា នាងចូរជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាគោគវាសិនីកវិយាផង ។ ជាធនក្កីតា-
កវិយាផង ជាបដវាសិនីកវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាទុបត្តកិនី-
កវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាទុកតចុម្ពដាកវិយាផង ។ ជាធនក្កី-
តាកវិយាផង នឹងជាទាសីផង កវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង

กมฺมกาโร จ กริยา จ ฯ ฉนฺทกฺขตา จ ฉฬหตา จ ฯ ฉนฺทกฺขตา จ มุหุตฺตกา ชาติ ปฏิกฺขิตฺตาติ วิมสติ ปชฺชาหาเรติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

๑ณฺหจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

(๑๙๓) ปุริเสา กิกฺขุ ปหิณาติ กปฺป กเร สตฺตาหํ หาตุกฺกิตา ยหิ เหาหิ กิร สตฺตาหสฺส กริยา ฉนฺทกฺขตา จ เหาหิ จ ฯเป ฯ ฉนฺทกฺขตา จ มุหุตฺตกา จ ฯ ฉนฺทกฺขตา จ ฉนฺทกฺขตา ชาติ ปฏิกฺขิตฺตาติ วิมสติ ปชฺชาหาเรติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ทุติยจกฺกํ ฯ

มูลสงฺฆาฏฺฐ ฯ

(๑๙๔) ปุริเสา กิกฺขุ ปหิณาติ กปฺป กเร สตฺตาหํ หาตุกฺกิตา ยหิ เหาหิ กิร สตฺตาหสฺส กริยา มุหุตฺตกา จ ฉนฺทกฺขตา จ ฯ

នឹងជាកម្មការវ័ផង កវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផងជាធជាហជាកវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ច្រាបបុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វណ្ណបក្ខ ចប់ ។

(๑๙๓) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមានាវក្យ ថាដូច្នេះ គេថានាង ចូរជាធនុវ៉ាសិនីកវិយាផង ជាគោគវ៉ាសិនីកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ បេ ។ ជាធនុវ៉ាសិនីកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ។ ជាធនុវ៉ាសិនីកវិយាផង ជាធនក្កីតាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ច្រាបបុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធបក្ខ ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

(๑๙๔) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមានាវក្យ ថាដូច្នេះ គេថា នាង ចូរជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាធនក្កីតាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។

មុហុត្តិកា ច ឆឌ្ឌាសិនី ច ។បេ។ មុហុត្តិកា ច ជាហាជា ចាតិ បដិក្ខិត្តំ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

(១៥៥) ទុមូលកំ តិមូលកំ ចតុមូលកំ បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ នវមូលកំ ឯវមេវ កាតព្ពំ ។

ពីជំ ទុសេមូលកំ ។

(១៥៦) បុរិសោ កិត្តិំ បហិណតិ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សន្តិកំ មាតុភិក្ខិតំ ព្រូហិ ហោហិ ភិក្ខុ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆឆក្កិតា ច ឆឌ្ឌាសិនី ច ភោភាសិនី ច បជាសិនី ច ឯិឆបត្តកិនី ច ឯិភតបុព្ពា ច ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ជាហាជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្ខិត្តំ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាឆន្ទរាសិនីកវិយាផង ។បេ។ ជាមុហុត្តកាកវិយាផង ជាឆជាហជាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ កិក្ខុកំទន្លួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមួល ១ ចប់ ។

(១៩៥) ចក្កមានមួល ២ មានមួល ៣ មានមួល ៤ មានមួល ៥ មានមួល ៦ មានមួល ៧ មានមួល ៨ មានមួល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្កមានមួល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្កមានមួល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(១៩៦) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលម្តាយរក្សា ថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាឆនក្តីតាកវិយាផង ជាឆន្ទរាសិនីកវិយាផង ជាគោតរាសិនីកវិយាផង ជាបដរាសិនីកវិយាផង ជាឧបត្តកិនីកវិយាផង ជាឧកតបុព្វជាកវិយាផង នឹងជាឆាសីផងកវិយាផង នឹងជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាឆជាហជាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុកំទន្លួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(១៥៧) បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ គច្ឆ កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ បិតុរក្ខិតំ ព្រូហិ ។ មាតាបិតុរក្ខិតំ ព្រូហិ ។ ភាតុរក្ខិតំ ព្រូហិ ។ ភគិនីរក្ខិតំ ព្រូហិ ។ ញាតិ-រក្ខិតំ ព្រូហិ ។ គោត្តរក្ខិតំ ព្រូហិ ។ ធម្មរក្ខិតំ ព្រូហិ ។ សារក្ខំ ព្រូហិ ។ សបរិទណ្ឌំ ព្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្នក្តីតាតិ ប-ដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេស-ស្ស ។ បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ គច្ឆ កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ព្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្ទវាសិនី គោកវាសិនី បដវាសិនី ទិនបត្តកិនី ទិភតុម្ពជា ធាសី ច ភរិយា ច ភម្មការី ច ភរិយោ ច ឆជាមជា មុហុត្តិកាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឥទំ ភាជនីយេ នវក្ខេបបទានំ ។

(១៥៧) បុរសបញ្ញត្តកិក្ខុថៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីបិតុរក្ខិតា[1]ឈ្មោះនេះ ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីមាតាបិតុរក្ខិតា ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីភាតុរក្ខិតា ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីភគិនីរក្ខិតា ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីញាតិរក្ខិតា ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីគោត្តរក្ខិតា ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីធម្មរក្ខិតា ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីសារក្ខា ។ សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាធនក្កីតាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះថៅ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ថៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ញត្តកិក្ខុថៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកថៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថានាងចូរជាធនូវាសិនីកវិយា ជាគោតវាសិនីកវិយា ជាបថវាសិនីកវិយា ជាទុបត្តកិនីកវិយា ជាទុកតចុម្ពដាកវិយា ទឹងជាទាសីផងកវិយាផង ទឹងជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាធជាហដាកវិយា ជាមុហុត្តិកាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះថៅ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ថៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយចប់ ។

---

១ ស្រីទាំង ១០ ចំពូក យើងបានប្រែជាសេចក្តីពីខាងដើមរៀងមកហើយ តពីត្រឹមនេះទៅមិនបាច់ប្រែទៀតទេ ត្រូវហៅជាបាឡីវិញ ដើម្បីឲ្យសាធុជនហៅជាបាឡីដដែកបាន ។

(១៥៨) បុរិសោ តិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច តេ ឥត្ថន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ត្រូហិ ហោហិ តិរ ឥត្ថន្នាមស្ស តិរយោ ឆន្ទក្តីតា ច ឆន្ទវាសិនី ចាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ តិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច តេ ឥត្ថន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ត្រូហិ ហោហិ តិរ ឥត្ថន្នាមស្ស តិរយោ ឆន្ទក្តីតា ច តោតវាសិនី ច ។ ឆន្ទក្តីតា ច បដវាសិនី ច ។ ឆន្ទក្តីតា ច ឯិទបត្តតិនី ច ។ ឆន្ទក្តីតា ច ឯិកតបុត្តជា ច ។ ឆន្ទក្តីតា ច ធាសី ច តិរយោ ច ។ ឆន្ទក្តីតា ច តិម្មតារី ច តិរយោ ច ។ ឆន្ទក្តីតា ច ឆជាហជា ច ។ ឆន្ទក្តីតា ច មុហុត្តិតា ចាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯណ្ឌចក្កំ ។

(១៥៩) បុរិសោ តិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច តេ ឥត្ថន្នាមំ សបរិទណ្ឌំ ត្រូហិ ហោហិ តិរ ឥត្ថន្នាមស្ស

(๑๙๘) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក ៧ទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិណ្ណាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថានាង ចូរជា ធនក្តីតាកវិយាផង ជាធនុវាសិនីកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ៧ កិក្ខុក៏ ទទួលពាក្យ ៧ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រ លោកដ៏ចំរើន សូមលោក៧ទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិណ្ណាឈ្មោះនេះ ថា ដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាធនក្តីតាកវិយាផង ជាកោគវ៉ាសិនីកវិយាផង នៃ បុរសឈ្មោះនេះ៧ ។ ជាធនក្តីតាកវិយាផង ជាបដវ៉ាសិនីកវិយាផង ។ ជាធនក្តីតាកវិយាផង ជាទុទបត្តកិនីកវិយាផង ។ ជាធនក្តីតាកវិយាផង ជា ទុកតបុព្ពជាកវិយាផង ។ ជាធនក្តីតាកវិយាផង នឹងជាទាសីផង៏កវិយាផង ។ ជាធនក្តីតាកវិយាផង នឹងជាកម្មការីផង៏កវិយាផង ។ ជាធនក្តីតាកវិយា ផង ជាធជាហាកវិយាផង ។ ជាធនក្តីតាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកា- កវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ៧ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ៧ទៅនិយាយលួង មើល ហើយត្រឡប់មក(ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧណ្ណបក្ក ចប់ ។

(๑๙๙) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូម លោក៧ទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិណ្ណាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង

ភរិយា ឆន្ទសិនី ច ភោគសិនី ច ឆន្ទសិនី ច បដសិនី ច ។បេ។ ឆន្ទសិនី ច មុហុត្តិកា ច ឆន្ទសិនី ច ឆនក្កីតា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពន្ធចក្កំ ។

មូល សង្ខិត្តំ ។

[๑๖๐] បុរិសោ កិក្កំ បហិណាតិ គច្ឆ ភន្តេ ឥត្ថន្នាមំ សហរិឆណ្ហំ ព្រូហិ ហោហិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា មុហុត្តិកា ច ឆនក្កីតា ច ។បេ។ មុហុត្តិកា ច ឆជាមជា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ ឧទ្ធិតំ ។

[๑๖๑] ទុមូលកំ តិមូលកំ ចតុមូលកំ បញ្ចមូលកំ ឆមូលកំ សត្តមូលកំ អដ្ឋមូលកំ នវមូលកំ ឯវមេវ កាតព្ពំ ។

ចូរជាធន្លូវាសិនីតវិយាផង ជាកោតវាសិនីតវិយាផង ជាធន្លូវាសិនីតវិយាផង ជាបដវាសិនីតវិយាផង ។ បេ ។ ជាធន្លូវាសិនីតវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាធន្លូវាសិនីតវិយាផង ជាធនក្តីតាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធចក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះជំនាន់ព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

(๑๖๐) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិវេណ្ឌាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា ទាន់ចូរជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាធនក្តីតាកវិយាផង ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាធជាហជាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

(๑๖๑) ចក្កមានមូល ២ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥ មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្កមានមូល ១ ផងចុះ ។

ភិក្ខុនីវិភង្គ ។

(១៦២) បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ គច្ឆ ត្វំ ឥត្ថន្នាមំ សមវាយេឆ្ញំ ព្រូហិ ឱវទាហិ តិស្សោ ឥត្ថន្នាមស្សា ភរិយា ឧទ្ទិស្សតា ច ឧទ្ទិសាបនិ ច បរិបុច្ឆតា ច បរិបុច្ឆាបនិ ច អនុបត្តិយា ច ឱកាសកម្មតា ច ទានសិ ច ភរិយា ច ភម្មការី ច ភរិយា ច ជនាយា ច មុហុត្តិកា ច តាតិ បដិក្ខិត្តាតិ វិមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(១៦៣) បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ គច្ឆ ត្វំ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតំ ព្រូហិ ឱវទាហិ តិស្សោ ឥត្ថន្នាមស្សា ភរិយា ឧទ្ទិស្សតិ បដិក្ខិត្តាតិ វិមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ គច្ឆ ត្វំ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច ព្រូហិ ឱវទាហិ តិស្សោ ឥត្ថន្នាមស្សា ភរិយាយោ ឧទ្ទិស្សតា ច ឧទ្ទិសាបនិ ច តាតិ បដិក្ខិត្តាតិ វិមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណតិ

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(១៦២) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិវណ្ណាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថានាង ចូរជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាធនុរាសិនីកវិយាផង ជាកោគវាសិនីកវិយាផង ជាបដវាសិនីកវិយាផង ជាទុបត្តកិនីកវិយាផង ជាទុកតចុម្ពដាកវិយាផង នឹងជាទាសីផងកវិយាផង នឹងជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាឆជាហជាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក(ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(១៦៣) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាធនក្កីតាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើលហើយត្រឡប់មក(ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង បិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ថាដូច្នេះ គេថានាងពាល់គ្នាចូរជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាធនុរាសិនីកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា

កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច [ឥមាហំ ហោតិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឯតក្កីតា ច ឆន្ទវាសិនី ច ភោគវាសិនី ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯវំ ឧភតោពន្ធកំ[1] ភណ្ឌំ ។

ឯទិ សព្ពមូលកំ[2] ។

[១៦៤] បុរិសោ កិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ មាតុរក្ខិតញ្ច បិតុរក្ខិតញ្ច មាតាបិតុរក្ខិតញ្ច ភាតុរក្ខិតញ្ច ភគិនីរក្ខិតញ្ច ញាតិរក្ខិតញ្ច គោត្តរក្ខិតញ្ច ធម្មរក្ខិតញ្ច សារក្ខញ្ច សបរិទណ្ឌញ្ច [ឥមាហំ ហោតិ កិរ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយាយោ ឯតក្កីតា ច ឆន្ទវាសិនី ច ភោគវាសិនី ច បដវាសិនី ច ទាសិនី ច ភរិយា ច ភគិនីតុម្ហាកំ ច ទាសី ច ភរិយា ច ភគិនីតុម្ហាកំ ច

---

១ អដ្ឋកថាយំ ភណ្ឌចិ ហោតូតេ ច មរម្មហោតូតេ ច ឧភតោវឌ្ឍកន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ មរម្មហោតូតេ តទេ ជាវេទ្យេ ឥ ហោតិ ។

បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង បិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ថាដូច្នេះ គេថានាងពាល់គ្នាចូរជាធនក្កីតាករិយាផង ជាធន្ធវាសិនីករិយាផង ជាភាគវាសិនីករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើលហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧភតោពន្ធក បណ្ដាំតគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ។

នេះបក្កមានមូលគ្រប់ចាំងអស់[1] (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(๑๖๔) បុរសបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីមាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង បិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង មាតាបិតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ភាតុរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ភគិនីរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ញាតិរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង គោត្តរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង ធម្មរក្ខិតាឈ្មោះនេះផង សារក្ខាឈ្មោះនេះផង សបរិទណ្ឌាឈ្មោះនេះផង ថាដូច្នេះ គេថានាងពាល់គ្នា **ចូរជាធនក្កីតាករិយាផង ជាធន្ធវាសិនីករិយាផង ជាភាគវាសិនីករិយាផង** ជាបជវាសិនីករិយាផង ជាទុបត្តកិនីករិយាផង ជាទុកតបុព្ពជាករិយាផង នឹងជាទាសីផងករិយាផង នឹងជាកម្មការីផងករិយាផង

---

๑ ស្រី ๑๐ ចំពួក ហៅថាមានមូល ๑๐ ភរិយា ๑๐ ចំពួក ហៅថាមានមូល ๑๐ រួមមូលទាំងពីរពួក ហៅថាមានមូលគ្រប់ចាំងអស់ ។

ภริยา ๓ ธมฺมาธมฺมา ๓ ปุพฺพาปรา ตาสุ ปฏิปตฺ-
ฌิตพฺพา วีมสิตพฺพา ปจฺจาหริตพฺพา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

อภเคาตฺตกถา นิฏฺฐิตา ฯ

(๑๖๕) ปุริสสฺส มาตา ภิกฺขุ ปหิณาติ ฯเป ฯ ปุริสสฺส ปิตา ภิกฺขุ ปหิณาติ ฯเป ฯ ปุริสสฺส มาตาปิตโร ภิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯเป ฯ ปุริสสฺส ภาตา ภิกฺขุ ปหิณาติ ฯเป ฯ ปุริสสฺส ภคินี ภิกฺขุ ปหิณาติ ฯเป ฯ ปุริสสฺส ญาตกา ภิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯเป ฯ ปุริสสฺส เคตฺตา ภิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯเป ฯ ปุริสสฺส สหายธมฺมิกา ภิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯ (ปุริสสฺส เยฺยาลโย วิตฺถาเรตพฺพา ฯ อภเคาตฺตกถา **ยถา** ปุริเมนเยน ตเถว วิตฺถาเรตพฺพา[๑] ฯ

---

๑ มหาโคตฺตเก ปุริสสฺส เยฺยาลโยตฺยาทโย ตาทิเส ปาฬิ น ทิสฺสติ ฯ

ជាធជាហជាតវិយោផន ជាមុហុត្តិកាតវិយោធ៌ នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
តិក្ខុនោះក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧភតោពទ្ធក ចប់ ។

(១៦៥) ម្ភាយបុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ ។ បេ ។ **ទុពុកបុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ** ។ បេ ។ ម្ភាយ**ទុពុកបុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ** ។ បេ ។ បងប្អូនប្រុសរបស់បុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ ។ បេ ។ បងប្អូនស្រីរបស់បុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ ។ បេ ។ ពួកញាតិរបស់បុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ ។ បេ ។ ពួកគោត្តរបស់បុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ ។ បេ ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារបស់បុរសបញ្ឆូនតិក្ខុ ។ (សេចក្តីបំប្រួញអំពីរឿងបុរស បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។ ឧភតោពទ្ធក[1]ដែលព្រះសង្គីតិកាចារ្យឲ្យពិស្តារហើយយ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះផងចុះ) ។

---

១ ប្រែថា បទដាប់គ្នាដោយមូលទាំងពីរ ឯមូលទាំងពីរនោះគឺ ស្រី ១០ ចំពួកមានមាតុរក្ខិតាជាដើម ហៅថាមូល ១ ភរិយា ១០ ចំពួក មានធនក្តីតាជាដើម ហៅថាមូល ។ រួមមូលទាំងពីរនេះ ចូលគ្នាជាសំយ ១ ហៅថា ឧភតោពទ្ធក ។

[๑๖๖] มาตุรกฺขิตาย มาตา กิกฺกุ ปหิณาติ กญฺ กเรฺ ฯตฺตุมฺ ตุหิ เหาตุ ฯตฺตุมสฺส ภริยา ฉนฺทกฺขีตาติ ปฏิกฺขิปติ วีมสติ ปฏาหรติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ มาตุรกฺขิตาย มาตา กิกฺกุ ปหิณาติ กญฺ กเรฺ ฯตฺตุมฺ ตุหิ เหาตุ ฯตฺตุมสฺส ภริยา ฉนฺทกสิมึ เกาลกสิมึ ปฉกสิมึ ขิณปตฺตกิมึ ขิกตปุพฺพา ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฉฑาหฉา มุหุตฺตกาตาติ ปฏิกฺขิปติ วีมสติ ปฏาหรติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

นิกฺเขปปทานิ ฯ

[๑๖๗] มาตุรกฺขิตาย มาตา กิกฺกุ ปหิณาติ กญฺ กเรฺ ฯตฺตุมฺ ตุหิ เหาตุ ฯตฺตุมสฺส ภริยา ฉนฺทกฺขีตา จ ฉนฺทกสิมึ จาติ ปฏิกฺขิปติ วีมสติ ปฏาหรติ

(១៦៦) ម្ដាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក៧និយាយទំនងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធនក្កីតាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ៧ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ៧និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ម្ដាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក៧និយាយទំនងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធនុវាសិនីកវិយា ជាកោគវាសិនីកវិយា ជាបដវាសិនីកវិយា ជាទុបត្តកិនីកវិយា ជាទុកតបុប្ផជាកវិយា នំងជាទាសីផងកវិយាផង ជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាធជាហជាកវិយា ជាមុហុត្តិកាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ៧ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ៧និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

(១៦៧) ម្ដាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនកិក្ខុ៧ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោក៧និយាយទំនងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាធនុវាសិនិកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ៧ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ៧និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក(ត្រឹមប៉ុណ្ណោះ) វិញ

អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ មាតុរក្ខិតាយ មាតា កំក្ខំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ព្រូហិ ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្ទកិតា ច ភោ. គាសិនី ច ។ ឆន្ទកិតា ច បដគាសិនី ច ។ ឆន្ទកិតា ច ឱទបត្តកិនី ច ។ ឆន្ទកិតា ច ឱភតចុម្ពដា ច ។ ឆន្ទកិតា ច ទាសី ច ភរិយា ច ។ ឆន្ទកិតា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ។ ឆន្ទកិតា ច ឆជាហជា ច ។ ឆន្ទកិតា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

វណ្ណបថ្ថំ ។

(១៦៨) មាតុរក្ខិតាយ មាតា កំក្ខំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ព្រូហិ ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្ទគាសិនី ច ភោគគាសិនី ច ។ បេ ។ ឆន្ទគាសិនី ច មុហុត្តិកា ច ។

ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ម្នាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនកិក្ខុទៅ
ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា
នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាគោគវាសិនីកវិយាផង នៃបុរស
ឈ្មោះនេះទៅ ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាបដវាសិនីកវិយាផង ។
ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាតុទបត្តកិនីកវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង
ជាតុកតបុម្ពជាកវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ទឹងជាទាសីផងកវិយា
ផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ទឹងជាកម្មការីផងកវិយាផង ។ ជាធនក្កីតា
កវិយាផង ជាធជាហជាកវិយាផង ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកា
កវិយាផង តិក្ខិត្តំ ទុតិយំ ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧណ្ហបក្ក ចប់ ។

(១៦៨) ម្នាយរបស់ស្រីមាតុរក្ខិតា បញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោក
ដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរ
ជាធនុវាសិនីកវិយាផង ជាគោគវាសិនីកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ
ទៅ ។ បេ ។ ជាធនុវាសិនីកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ។

ឆន្ទវាសិនី ច ឆនក្កីតា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពទ្ធបញ្ហំ ។

មូលំ សង្ឃាទិំ ។

(๑๖๙) មាតុរក្ខិតាយ មាតា កិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខឹ ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា មុហុត្តិកា ច ឆនក្កីតា ច ។បេ។ មុហុត្តិកា ច ឆជាហជា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ឯវំ ទុមូលកំបិ យាវនវមូលកំ ការេតព្ពំ ។

ឥទំ ទសមូលកំ ។

(๑๗๐) មាតុរក្ខិតាយ មាតា កិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខឹ ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆនក្កីតា ច ឆន្ទវាសិនី ច ភោគវាសិនី ច

ជាធនុរាសិនីតរិយាផង ជាធនុក្ខីតាតរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធនបុគ្គល ចប់ ។

ខេះជាមូលដែលព្រះជិនមានព្រះភាគស័ដែងដោយសង្ខេប ។

(១៦៩) ម្តាយរបស់ស្រីមាតុភ្ជិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយទំនងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាមុហុត្តិកាតរិយាផង ជាធនុក្ខីតាតរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាតរិយាផង ជាធជាហដាតរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

បុគ្គលមានមូល ១ ចប់ ។

តាំងពីបុគ្គលមានមូល ២ ជារាបដល់បុគ្គលមានមូល ៩ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចបុគ្គលមានមូល ១ ដែរចុះ ។

នេះបុគ្គលមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(១៧០) ម្តាយរបស់ស្រីមាតុភ្ជិតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយទំនងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធនុក្ខីតាតរិយាផង ជាធនុរាសិនីតរិយាផង ជាគោតរាសិនីតរិយាផង

ปฏิสนฺธิ ๓ ขิปฺปาภิญฺญา ๓ ทนฺธาภิญฺญา ๓ ปญฺญวา ๓ มนฺทปญฺญา ๓ ตณฺหาจริตา ๓ ทิฏฺฐิจริตา ๓ สมวิปากา ๓ วิสมวิปากา ๓ ปุพฺพกตตฺตา จ ปน ปฏิกฺขิตฺตมิทฺธิกสฺส ปจฺจุปฏฺฐานาภาวโต อาภุชิตฺวา สงฺฆาฏิเสสสฺส ฯ

(๑๗๑) ปิตุรกฺขิตาย ปิตา กิกฺขุ ปหิณาติ ฯ มาตาปิตุรกฺขิตาย มาตาปิตโร กิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯ ภาตุรกฺขิตาย ภาตา กิกฺขุ ปหิณาติ ฯ ภคินิรกฺขิตาย ภคินี กิกฺขุ ปหิณาติ ฯ ญาติรกฺขิตาย ญาตกา กิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯ โคตฺตรกฺขิตาย โคตฺตา กิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯ ธมฺมรกฺขิตาย สหธมฺมิกา กิกฺขุ ปหิณนฺติ ฯ สารกฺขาย เยน ปริกฺขิตา โหติ สา กิกฺขุ ปหิณาติ ฯ สปริณฺณาย เยน ปณฺณา ปหิตา โหติ สา กิกฺขุ ปหิณาติ กตฺถ ภเณ ฯ[๑] ปฏิสนฺธิยา ปฏิสนฺธิมสฺส ภิกฺขเว โหตุ ปฏิสนฺธิมสฺส ภิกฺขุโน ภณถาติ ปฏิกฺขิตฺตมิทฺธิกสฺส ปจฺจุปฏฺฐานาภาวโต อาภุชิตฺวา สงฺฆาฏิเสสสฺส ฯ สปริณฺณาย เยน ปณฺณา

ជាបជ្ឈាសិនីកវិយាផង ជាទុបត្ថកិនីកវិយាផង ជាទុកតចុម្ពជាកវិយាផង
ន៏ងជាទាសីផងកវិយាផង ន៏ងជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាធជាហជា-
កវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ជ្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(១៧១) បិតារបស់ស្រីបិតុរក្ខិតា បញ្ឆូនកិក្ខុទៅ ។ មាតាបិតារបស់ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតា បញ្ឆូនកិក្ខុទៅ ។ បង៏ប្អូនប្រុសរបស់ស្រីភាតុ-រក្ខិតា បញ្ឆូនកិក្ខុទៅ ។ បង៏ប្អូនស្រីរបស់ស្រីភគិនីរក្ខិតា បញ្ឆូនកិក្ខុទៅ ។ ពួកញាតិរបស់ស្រីញាតិរក្ខិតា បញ្ឆូនកិក្ខុទោ ។ ពួកគោត្តរបស់ស្រីគោត្តរក្ខិតា បញ្ឆូនកិក្ខុទៅ ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារបស់ស្រីធម្ម-រក្ខិតា បញ្ឆូនកិក្ខុទៅ ។ ស្រីដែលអ្នកណាបានប្រកាន់ទុកហើយ អ្នកនោះបញ្ឆូនកិក្ខុទៅដើម្បីស្រីដែលខ្លួនប្រកាន់ទុក (នោះ) ។ អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ឆូនកិក្ខុទៅដើម្បីស្រីដែលព្រះអង្គដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយន៏ងស្រីឈ្មោះនេះថា នាង៏ដ៏ចំរើន ចូរជាធនក្តីតាកវិយានៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុកំទួលពាក្យ ទៅនិយាយលួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ជ្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណា

ឋបិតោ ហោតំ សោ តិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កច្ច
ឥត្ថន្នាមំ ឥត្ថិំ ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយោ
ឆឌ្ឌកសិនី ភោគកាសិនី បរឧភសិនី ទុទ្ធបត្តកិនី
ទុកតបុព្ពជា ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច
ភរិយោ ច ឆជាហជា មុហុត្តិកាតិ បដិក្ខណ្ណាតិ
វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឥតោបរមាទិ ។

(๑๗๒) សចេ ទណ្ឌកាយ យេន ទណ្ឌោ ឋបិតោ
ហោតិ សោ តិក្ខុំ បហិណាតិ កច្ច កច្ច ឥត្ថន្នាមំ
ឥត្ថិំ ហោតុ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយោ ឆឌ្ឌកត្ថិ ច
ឆឌ្ឌកសិនី ច ។បេ។ ឆឌ្ឌកត្ថិ ច មុហុត្តិកា
ចាតិ បដិក្ខណ្ណាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ទណ្ឌបញ្ហំ ។

ចានជាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ចានជាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធនុវ៉ាសិនីភរិយា ជាភោគវ៉ាសិនីភរិយា ជាបដវ៉ាសិនីភរិយា ជាទុទបត្តកិនីភរិយា ជាទុកតប្បមដ្ឋាភរិយា នឹងជាទាសីផងភរិយាផង នឹងជាកម្មការីផងភរិយាផង ជាឆជាហដាភរិយា ជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ធ្វើបាប) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

(១៧២) អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណាចានជាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ជាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធនក្កីតាភរិយាផង ជាធនុវ៉ាសិនីភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។បេ។ ជាធនក្កីតាភរិយាផង ជាមុហុត្តិកាភរិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ធ្វើបាប) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧណ្ហបក្ខ ចប់ ។

[๑๗๓] สมาธินฺทฺริยสฺส ยาวตา ฉนฺทสมาธิ ปธานสงฺขาโร เอตฺตาวตา สทฺธินฺทฺริยสฺส ภาวนาปาริปูริ ฯ เปฯ ปญฺญินฺทฺริยสฺส ยาวตา ฉนฺทสมาธิ ปธานสงฺขาโร เอตฺตาวตา ปญฺญินฺทฺริยสฺส ภาวนาปาริปูริ ฯ

ทุกมาติกา ฯ

มูล สงฺขิตฺต ฯ

[๑๗๔] สมาธินฺทฺริยสฺส ยาวตา ฉนฺทสมาธิ ปธานสงฺขาโร เอตฺตาวตา สทฺธินฺทฺริยสฺส ภาวนาปาริปูริ เอตฺตาวตา วีริยินฺทฺริยสฺส ภาวนาปาริปูริ ฯ เปฯ เอตฺตาวตา ปญฺญินฺทฺริยสฺส ภาวนาปาริปูริ ฯ

เอกมูลกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

เอวํ ทุมูลกาทิ ยาวทสมูลกา กาตพฺพา ฯ

[១៧៣] អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គ្គណាបានជាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គ្គនោះបញ្ជូនតិក្ខុទៅដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ជាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាធម្មវាទិនីតិកម្មយោគ ជាកោតវាទិនីតិកម្មយោគ នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ។បេ។ ជាធម្មវាទិនីតិកម្មយោគ ជាមុហុត្តិកាតិកម្មយោគ ។ ជាធម្មវាទិនីតិកម្មយោគ ជាធម្មក្តីតាតិកម្មយោគ តិក្ខុក៏ទទួលពាក្យទៅនិយាយ ល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិ សង្ឃាទិសេស ។

ភត្តុទ្ទេសវគ្គ ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

[១៧៤] អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គ្គណាបានជាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គ្គនោះបញ្ជូនតិក្ខុទៅដើម្បីស្រីដែលទ្រង់ជាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ចូរជាមុហុត្តិកាតិកម្មយោគ ជាធម្មក្តីតាតិកម្មយោគ នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។បេ។ ជាមុហុត្តិកាតិកម្មយោគ ជាធជាហាតិកម្មយោគ តិក្ខុក៏ទទួលពាក្យទៅនិយាយ ល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមូល ១ ចប់ ។

ចាំងពីចក្កមានមូល ២ ដរាបដល់ចក្កមានមូល ៩ បណ្តិតគប្បីធ្វើដូចចក្កមានមូល ១ ដែរចុះ ។

ทสมูลกกณฺฑ ๑

[๑๗๕] สมาธิสฺสาหายเยน ธมฺเมน ปริโสเธตพฺโพ สีเล ปติฏฺฐาย จตฺตาโร ธมฺเม ภาเวตพฺพา อธิจิตฺตมนุโยคสฺมึ อาโยนิโส มนสิกาโร ๑ อาโยนิโส มนสิกาโร ๒ อาโยนิโส มนสิกาโร ๓ อาโยนิโส มนสิกาโร ๔ อาโยนิโส มนสิกาโร ๕ อาโยนิโส มนสิกาโร ๖ อาโยนิโส มนสิกาโร ๗ อาโยนิโส มนสิกาโร ๘ อาโยนิโส มนสิกาโร ๙ อาโยนิโส มนสิกาโร ๑๐ อาโยนิโส มนสิกาโร ๑๑ อาโยนิโส มนสิกาโร ๑๒ อาโยนิโส มนสิกาโร ๑๓ อาโยนิโส มนสิกาโร

នេះឧក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(១៧៥) អាជ្ញាដែលស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចំរើន ប្អូរជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាធនុ្ធវសិនីកវិយាផង ជាគោគវសិនីកវិយាផង ជាបជវសិនីកវិយាផង ជាឧទបត្តកិនីកវិយាផង ជាឧភតបុុម្ពជាកវិយាផង នឹងជាទាសីផងកវិយាផង នឹងជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាធជាហជាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុកុំទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រឡប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(១៧៦) ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្កីតាកវិយានៃបុរសឈ្មោះនេះ ភិក្ខុកុំទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ត្រឡប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនុ្ធវសិនីកវិយា ជាគោគវសិនីកវិយា ជាបជវសិនីកវិយា ជាឧទបត្តកិនីកវិយា ជាឧភតបុុម្ពជាកវិយា នឹងជាទាសីផងកវិយាផង នឹងជាកម្មការីផង

ភវិយោ ច ឧបាសកោ មុហុត្តិកោតិ បដិក្កុឡោតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

តតិយបាទំ ។

[១៧៧] មាតុរក្ខិតា តិក្ខុំ បហិណតិ តុច្ឆ អញ្ញេ ឥត្ថន្នាមំ ព្រូហិ ឱោមិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឧបាសិកា ច ឧច្ចាសិនី ច ។បេ។ ឧបាសិកា ច មុហុត្តិកោតិ ចាតិ បដិក្កុឡោតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឧណ្ហបញ្ហំ ។

[១៧៨] មាតុរក្ខិតា តិក្ខុំ បហិណតិ តុច្ឆ អញ្ញេ ឥត្ថន្នាមំ ព្រូហិ ឱោមិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឧច្ចាសិនី ច ភោគភាសិនី ច ។បេ។ ឧច្ចាសិនី ច មុហុត្តិកោ ច ។ ឧច្ចាសិនី ច ឧបាសិកា ចាតិ បដិក្កុឡោតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ពន្ធនបញ្ហំ ។

មូលំ សត្តិបញ្ហំ ។

កវិយាផស្ស ជាធជាហជាកវិយា ជាមុហុត្តិកាកវិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ កិក្ខុកំទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

និក្ខេបបទទាំងឡាយ ចប់ ។

(១៧៧) ស្រីមាតុគ្រាមបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាឆន្ទរាគវិយាផស្ស ជាឆន្ទរាគសិនីកវិយាផស្ស នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាឆន្ទរាគវិយាផស្ស ជាមុហុត្តិកាកវិយាផស្ស កិក្ខុកំទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧណ្ហបក្ក ចប់ ។

(១៧៨) ស្រីមាតុគ្រាមបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាឆន្ទរាគសិនីកវិយាផស្ស ជាភោគរាគសិនីកវិយាផស្ស នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាឆន្ទរាគសិនីកវិយាផស្ស ជាមុហុត្តិកាកវិយាផស្ស ។ ជាឆន្ទរាគសិនីកវិយាផស្ស ជាឆន្ទរាគវិយាផស្ស កិក្ខុកំទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធបក្ក ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

(១៧៩) មាតុរក្ខិតា កិត្តុំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ [ឥត្ថិ] ហោមិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា មុហុត្តិកា ច ឆន្ទក្ខិតា ច ។បេ។ មុហុត្តិកា ច ឆជាហជា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ទុមូលកាទីនិបិ ឯវំ កាតព្ពានិ ។

ឆិន្ទិ ទុសមូលកំ ។

(១៨០) មាតុរក្ខិតា កិត្តុំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ [ឥត្ថិ] ហោមិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឆន្ទក្ខិតា ច ឆន្ទភសិនី ច ភោគភសិនី ច បដភសិនី ច ទិន្នបុព្ពិនី ច ទិភតបុព្ពជា ច ទាសិ ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ឆជាហជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ វីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(១៧៩) ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាធនក្កីតាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាធជាហជាកវិយាផង កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើលហើយត្រឡប់មក (ជ្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមួល ១ ចប់ ។

ចក្កជំនះសេសមានចក្កមានមួល ២ ជាដើម បណ្ដិតគប្បីធ្វើឲ្យដូចចក្កមានមួល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្កមានមួល ១០ (ដូចមានសេចក្ដីតទៅនេះ) ។

(១៨០) ស្រីមាតុរក្ខិតាបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាធនុវាសិនីកវិយាផង ជាកោគវាសិនីកវិយាផង ជាបដវាសិនីកវិយាផង ជាឧទបត្តកិនីកវិយាផង ជាឧកតចុម្ពដាកវិយាផង នឹងជាទាសីផងកវិយាផង នឹងជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាធជាហជាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ជ្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(๑๙๑) ปัตถุรักขิตา กิกขุ ปหิณาติ ฯ มาตาปัตถุรักขิตา กิกขุ ปหิณาติ ฯ ภาตุรักขิตา กิกขุ ปหิณาติ ฯ ภคินีรักขิตา กิกขุ ปหิณาติ ฯ ญาติรักขิตา กิกขุ ปหิณาติ ฯ โคตตรักขิตา กิกขุ ปหิณาติ ฯ ธัมมรักขิตา กิกขุ ปหิณาติ ฯ สารักขา กิกขุ ปหิณาติ ฯ สปริหณัตถา กิกขุ ปหิณาติ กตฺถ กเถ ๙ตฺวา ปหิ เหาติ ๙ตฺวา ปหิณิตพฺพา กิริยา ฉฉกฺกิจฺจาติ ปฏิกฺขิปาติ ปีฬิ-สติ ปฏาหาราติ อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส ฯ สปริหณัตถา กิกขุ ปหิณาติ กตฺถ กเถ ๙ตฺวา ปหิ เหาติ ๙ตฺวา ปหิณิตพฺพา กิริยา ฉฉกสิณี เวทกสิณี ปฉกสิณี ปิฬปตฺตกิณี จุทสปุพฺพกิ-ริยา จ กิริยา จ ทสปาปกิริยา จ กิริยา จ ฉฉาภิญฺญา ปุพฺพภาคาติ ปฏิกฺขิปาติ ปีฬิสติ ปฏา-หาราติ อาปตฺติ สงฆาทิเสสสฺส ฯ

อิติภิกขุนีปทภาชนียวณฺณนา ฯ

(១៨១) ស្រីបិតុរក្ខិតាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីមាតាបិតុរក្ខិតាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីភាតុរក្ខិតាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីភគិនីរក្ខិតាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីញាតិរក្ខិតាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីគោត្តរក្ខិតាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីធម្មរក្ខិតាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីសារក្ខាបញ្ញត្តិកុំទៅ ។ ស្រីសបរិទណ្ឌាបញ្ញត្តិកុំទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយទំនងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្កីតាភរិយា របស់បុរសឈ្មោះនេះ តិក្ខត្តុំទទួលពាក្យទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ស្រីសបរិទណ្ឌាបញ្ញត្តិកុំទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយទំនងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនុវាសិនីភរិយា ជាគោគវាសិនីភរិយា ជាបដវាសិនីភរិយា ជាទុទបត្តកិនីភរិយា ជាទុកតបុព្ពដាភរិយា នឹងជាទាសីផងភរិយាផង នឹងជាកម្មការីផងភរិយាផង ជាធជាហដាភរិយា ជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះ តិក្ខត្តុំទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឥត្ថេយបរាជិតុប្បាយ ចប់ ។

[๑๘๒] สปริณฺณกา ภิกฺขุ ปหิณาติ ภิกฺขุ ภณฺฑ ฯลฯ ทุติยมฺปิ ตติยมฺปิ ภณฺฑมฺปิ อาหรหิ เหฏฺฐิมา ทฺวงฺคุลปพฺพา ฯลฯ ปาจิตฺติยา ฯ

ฉฏฺฐวคฺคฺ ฯ

[๑๘๓] สปริณฺณกา ภิกฺขุ ปหิณาติ ภิกฺขุ ภณฺฑ ฯลฯ ทุติยมฺปิ ตติยมฺปิ ภณฺฑมฺปิ อาหรหิ เหฏฺฐิมา ทฺวงฺคุลปพฺพา ฯลฯ ปาจิตฺติยา ฯ

สตฺตมวคฺคฺ ฯ

มูลฺ สงฺคีตฺ ฯ

[๑๘๔] สปริณฺณกา ภิกฺขุ ปหิณาติ ภิกฺขุ ภณฺฑ ฯลฯ ทุติยมฺปิ ตติยมฺปิ ภณฺฑมฺปิ อาหรหิ เหฏฺฐิมา ทฺวงฺคุลปพฺพา ฯลฯ ปาจิตฺติยา ฯ

(๑๘๒) ស្រីសបរិទណ្ឌាបញ្ញត្តកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាធន្ធវ៉ាសិនីតាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធនក្កីតាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ទណ្ឌកម្ម ចប់ ។

(๑๘๓) ស្រីសបរិទណ្ឌាបញ្ញត្តកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធន្ធវ៉ាសិនីតាកវិយាផង ជាកោតវ៉ាសិនីតាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធន្ធវ៉ាសិនីតាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ។ ជាធន្ធវ៉ាសិនីតាកវិយាផង ជាធនក្កីតាកវិយាផង កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ពន្ធនកម្ម ចប់ ។

នេះជាមូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងដោយសង្ខេប ។

(๑๘๔) ស្រីសបរិទណ្ឌាបញ្ញត្តកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាមុហុត្តិកាកវិយាផង ជាធនក្កីតាកវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ ប ។ ជាមុហុត្តិកាកវិយាផង

ឧជាហរាជា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាមត្តិ សជ្ឈាធិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ និដ្ឋិតំ ។

ទុមូលកាទីនិ ឯរមេវ ពាតព្វានិ ។

ឆិទំ ទុសមូលកំ ។

(๑๘๕) សមវិនណ្ហោ ភិក្ខុំ បហិណតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ព្រូហិ ហោមិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភរិយា ឧនក្កិតា ច ឧន្នភាសិនី ច ភោគភាសិនី ច បជភាសិនី ច ឯឧបត្តកិនី ច ឯកតចុម្ពដា ច ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ឧជាហរាជា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាមត្តិ សជ្ឈាធិសេសស្ស ។

សព្ពំ បក្ខបេយ្យាលំ និដ្ឋិតំ ។

(๑๘๖) បដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ បច្ចាហរតិ អាមត្តិ សជ្ឈាធិសេសស្ស ។ បដិក្ខណ្ហាតិ រីមំសតិ ឧប្បច្ចាហរតិ

ជាធជាហជាកវិយាផង កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ជ្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កមានមួល ១ ចប់ ។

ចក្កមានមួល ២ ជាដើម បណ្ឌិតគប្បីធ្វើដូចចក្កមានមួល ១ ដែរចុះ ។

នេះចក្កមានមួល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(១៨៥) ស្រីសបរិណ្ណាបញ្ជូនកិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនក្កីតាកវិយាផង ជា
ធន្តវាសិនីកវិយាផង ជាគោគវាសិនីកវិយាផង ជាបដវាសិនីកវិយាផង
ជាទុទបត្តកិនីកវិយាផង ជាទុកតបុម្ពជាកវិយាផង នឹងជាទាសីផងកវិយា
ផង នឹងជាកម្មការីផងកវិយាផង ជាធជាហជាកវិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
កវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ជ្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ចក្កបេយ្យាលត្រូវតាមនេះទាំងអស់ ចប់ ។

(១៨៦) កិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ជ្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុទទួល
ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល តែមិនបានវិលមក (ជ្រាប់) វិញ

อาปตฺติ ปุลฺลจฺฉยสฺส ฯ ปฏิกฺกณฺหาติ น วีมํสติ ปจฺจาหรติ อาปตฺติ ปุลฺลจฺฉยสฺส ฯ ปฏิกฺกณฺหาติ น วีมํสติ นปฺปจฺจาหรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ นปฺปฏิกฺกณฺหาติ วีมํสติ ปจฺจาหรติ อาปตฺติ ปุลฺลจฺฉยสฺส ฯ นปฺปฏิกฺกณฺหาติ วีมํสติ นปฺปจฺจาหรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ นปฺปฏิกฺกณฺหาติ น วีมํสติ ปจฺจาหรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ นปฺปฏิกฺกณฺหาติ น วีมํสติ นปฺปจฺจาหรติ อนาปตฺติ ฯ

[๑๘๗] ปุริโส สมฺพหุเล ภิกฺขู อาณาเปติ กฏฺฐกิเย กเร สตฺถุสาสนํ สตฺถา วีมํสตีติ สเพฺพ ปฏิกฺกณฺหนฺติ สเพฺพ วีมํสนฺติ สเพฺพ ปจฺจาหรนฺติ อาปตฺติ สเพฺพสํ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ปุริโส สมฺพหุเล ภิกฺขู อาณาเปติ กฏฺฐกิเย กเร สตฺถุสาสนํ สตฺถา วีมํสตีติ สเพฺพ

ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ កិក្ខុទទួលពាក្យ រួចមិនបាននិយាយល្បងមើលឡើយ គ្រាន់តែត្រឡប់មក(ច្រាប់)វិញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ កិក្ខុទទួលពាក្យ តែមិនបាននិយាយល្បងមើល មិនបានត្រឡប់មក (ច្រាប់)វិញឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមិនទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បងមើល ហើយនាំសេចក្តីមក(ច្រាប់)វិញ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ កិក្ខុមិនបានទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បងមើល ហើយមិនបានត្រឡប់មក (ច្រាប់) វិញឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមិនបានទទួលពាក្យ មិនបាននិយាយល្បងមើល តែបាននាំសេចក្តីមក(ច្រាប់) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមិនទទួលពាក្យ មិនបាននិយាយល្បងមើល មិនបានត្រឡប់មក(ច្រាប់) វិញទេ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(១៨៧) បុរសបង្គាប់កិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើនចាំឆ្លាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុចាំអស់ក៏ទទួលពាក្យ កិក្ខុចាំអស់និយាយល្បងមើល កិក្ខុចាំអស់នាំសេចក្តីមក(ច្រាប់)វិញ កិក្ខុចាំអស់(នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់កិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើនចាំឆ្លាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុចាំអស់ក៏ទទួលពាក្យ

ปฐมกฺขณฺฑกฺเ สพฺเ วีมสนฺติ ฯกาโร ปจฺจาหารเปกฺขาย อาทิสฺส สพฺเสาม สงฺฆาธิเสสสฺส ฯ ปุริสาโ สมฺพหุเล กาโกฺ อาณาเปติ กจฺจ กาเย ฯสฺสามิ ฯสฺสึ วีมสตาติ สพฺเ ปฐมกฺขณฺฑิ ฯกาโร วีมสาเปตฺวา สพฺเ ปจฺจาหารฺติ อาทิสฺส สพฺเสาม สงฺฆาธิเสสสฺส ฯ ปุริสาโ สมฺพหุเล กาโกฺ อาณาเปติ กจฺจ กาเย ฯสฺสามิ ฯสฺสึ วีมสตาติ สพฺเ ปฐมกฺขณฺฑิ ฯกาโร วีมสาเปตฺวา ฯกาโร ปจฺจาหารเปกฺขาย อาทิสฺส สพฺเสาม สงฺฆาธิเสสสฺส ฯ ปุริสาโ กาโกฺ อาณาเปติ กจฺจ กาเย ฯสฺสามิ ฯสฺสึ วีมสาติ ปฐมกฺขณฺฑาติ วีมสติ ปจฺจาหารติ อาทิสฺส สงฺฆาธิเสสสฺส ฯ ปุริสาโ กาโกฺ อาณาเปติ กจฺจ กาเย ฯสฺสามิ ฯสฺสึ วีมสาติ ปฐมกฺขณฺฑาติ วีมสติ อาเทกฺสึ ปจฺจาหารเปติ อาทิสฺส สงฺฆาธิเสสสฺส ฯ ปุริสาโ

កិក្ខុទាំងអស់ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយបានឲ្យកិក្ខុមួយរូបវិលមក (ច្រាប់) វិញ កិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់កិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ បានឲ្យកិក្ខុមួយរូបទៅនិយាយល្បងមើល ហើយកិក្ខុទាំងអស់ក៏វិលមក (ច្រាប់) វិញ កិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់កិក្ខុច្រើនរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយ សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បងនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ បានចាត់កិក្ខុមួយរូបឲ្យទៅនិយាយល្បងមើល ហើយឲ្យកិក្ខុមួយរូបនាំដំណឹងមក (ច្រាប់) វិញ កិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់កិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយវិលមក (ច្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់កិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយប្រើកូនសិស្សឲ្យវិលមក (ច្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់កិក្ខុថា

តិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ឥត្ថឹ វីមំសាតិ បដិក្កណ្ហាតិ អន្តេវាសឹ វីមំសាបេត្វា អត្តនា បច្ចាមារតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បុរិសោ តិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ឥត្ថឹ វីមំសាតិ បដិក្កណ្ហាតិ អន្តេវាសឹ វីមំសាបេតិ អន្តេវាសឹ វីមំសិត្វា ពហិទ្ធា បច្ចាមារតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(๑๙๘) កច្ចន្តោ សម្បាទេតិ អាកច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ អាកច្ចន្តោ សម្បាទេតិ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចន្តោ សម្បាទេតិ អាកច្ចន្តោ សម្បាទេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ អាកច្ចន្តោ វីសំវាទេតិ អនាបត្តិ ។

បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ រួចប្រើកូនសិស្សឲ្យទៅនិយាយល្បងមើល ហើយវិលមក (ថ្កាប់) ដោយខ្លួនឯងវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុរសបង្គាប់កិក្ខុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ កិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ បានប្រើកូនសិស្សឲ្យទៅនិយាយល្បងមើល ឯកូនសិស្សនោះបាននិយាយល្បងមើល ហើយក៏ត្រឡប់មកទៅថ្កាប់បុរសដើមគ្រៃពីអាចារ្យដែលប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងពីរបួ ។

(๑๘๘) កិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មកថ្កាប់វិញដោយពាក្យកុហក[๑] ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ កិក្ខុកាលទៅមិនទទួលបង្គាប់ តែបាននិយាយល្បងផង វិលមកថ្កាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ កិក្ខុកាលទៅក៏បានទទួលពាក្យបង្គាប់ និយាយល្បងមើលហើយវិលមកថ្កាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុកាលទៅក៏មិនបានទទួលបង្គាប់ កាលមកមិននាំដំណឹងមកថ្កាប់វិញ មិនត្រូវអាបត្តិទេ្បីយ ។

---

๑ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថាថា មិនបានវិលមកថ្កាប់វិញទេ ។

(๑๘๙) អជាបតិំ សង្ឃស្ស ឯ ខេតិយស្ស ឯ តិលាឧស្ស ឯ ករណីយេន តច្ឆតិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

(๑๙๐) សុត្តា មតា ច ឯិក្ខុណ្ឌា

អឯិត្តិ ឥត្ថិបណ្ឌកា

កាលហំ កត្វាន សម្ពោធិំ

សញ្ជាវត្តញ្ច បណ្ឌកេតិ ។

(๑๙๑) តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ អញ្ញតរំ កិត្តិំ អាណាបេតិ តច្ឆ អត្តនោ ឥត្ថន្នាមំ ឥត្ថិំ វិមំសាតិ ។ សោ តច្ឆ មនុស្សេ បុច្ឆិ តហិំ ឥត្ថន្នាមាតិ ។ សុត្តា កន្តេតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ តេច្ចិ ខោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាបត្តិំ អាបជ្ជេតិ ។ តតវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អជាបតិំ តិត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឧក្កដស្សាតិ ។

[១៨៩] កិក្ខុដែលទៅ (កាន់សំណាក់ស្រីនឹងប្រុស) ដោយកិច្ចដែលត្រូវធ្វើ បំពោះសង្ឃក្តី បំពោះចេតិយក្តី បំពោះបុគ្គលណីក្តី កិក្ខុឆត កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[១៩០] (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែដែលនឹងសំដែងតទៅ ដូចមានខាងក្រោមនេះគឺ)

រឿងស្រីដេកលក់ រឿងស្រីស្លាប់ រឿងស្រីចេញពីលំនៅទៅ រឿងប្រុសចង្អុលជាស្រី រឿងស្រីខ្ចីយ រឿងឈ្លោះគ្នា កិក្ខុបាននិយាយផ្សេងផ្សា រឿងកិក្ខុនាំការឲ្យមនុស្សខ្ចីយ ។

[១៩១] សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្គំបង្គាប់កិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយល្បួងមើលនឹងស្រីឈ្លោះនេះ ។ កិក្ខុនោះក៏ទៅហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្លោះនេះនៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា នាងនោះដេកលក់ទៅហើយ លោកម្ចាស់ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយដឹង ។ កិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរិសោ អញ្ញតរំ
កិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្នាមំ ឥត្ថឹ វីមំសាតិ ។
សោ តង្ខា មន្ទុស្សេ បុច្ឆិ ភេហំ ឥត្ថន្នាមាតិ ។
បតា កន្តេតិ ។ តស្ស ភុញ្ជិតុំ អហោសិ ។បេ ។
អជាបត្តិ កិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស-
តំ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
បុរិសោ អញ្ញតរំ កិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ
ឥត្ថន្នាមំ ឥត្ថឹ វីមំសាតិ ។ សោ តង្ខា មន្ទុស្សេ
បុច្ឆិ ភេហំ ឥត្ថន្នាមាតិ ។ ឯកច្ចោ កន្តេតិ ។បេ ។
អឯត្តិ កន្តេតិ ។បេ ។ ឥត្ថីបណ្ឌកា កន្តេតិ ។
តស្ស ភុញ្ជិតុំ អហោសិ ។បេ ។ អជាបត្តិ កិក្ខុ
សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។

សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្អាប់កិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយលួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ។ កិក្ខុនោះក៏ទៅហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ស្រីនោះស្លាប់ហើយ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់បង្អាប់កិក្ខុមួយរូបថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយលួងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ។ កិក្ខុនោះក៏ទៅ ហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា នាងនោះចេញពីទីនេះទៅហើយ លោកម្ចាស់ ។ បេ ។ មនុស្សនោះមិនមែនជាស្រីទេ លោកម្ចាស ។ បេ ។ មនុស្សនោះជាស្រីខ្ទើយទេ លោកម្ចាស់ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិទុក្កដ ។

[๑๙๒] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตร ภิกฺขุ สามิเกน สห ภณฺฑิตฺวา มาตุยา อกมาสิ ฯ กุลูปเกา ภิกฺขู สมฺโมทนีย์ อกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจ์ อโหสิ ฯเป ฯ อลาภนีย์ ภิกฺขูติ ฯ ลาภนีย์ ภิกฺขูติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขู ลาภ-นีเยติ ฯ

[๑๙๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตเร ภิกฺขู ปณฺฑุเก สญฺญาเปตฺวา สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจฺจ์ อโหสิ ฯเป ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขู สงฺฆาทิเสสสฺส อาปตฺติ ปุลฺลุจฺจยสฺสาติ ฯ

ปญฺจมสงฺฆาทิเสสี นิฏฺฐิตา ฯ

[๑๙๒] សម័យនោះឯង ស្រីម្នាក់ឈ្មោះគ្មានឆ័ត្តីហើយរត់ទៅផ្ទះម្ចាយ ។ កិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូលបាននិយាយផ្សះផ្សា ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុស្រីនោះប្តីបានលែងលះគ្នាដាច់ខាតហើយឬ ។ កិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនទាន់លែងដាច់ទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនមានអាបត្តិទេ ព្រោះគេមិនទាន់លែងគ្នាដាច់ខាត ។

[๑๙๓] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូបប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំការឲ្យមនុស្សខ្ចីយទាំងឆ្កាយ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្នាលកិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិថុល្លច្ចយ ។

សង្ឃាទិសេស ទី ๕ ចប់ ។

ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសំ

(១៩៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាឡវិកោ[1] ភិក្ខុ សញ្ចិតិកាយោ កុដិកាយោ[2] កោកបេត្តិ អស្សមិកាយោ អត្តុទ្ទេសិកាយោ អប្បមាណិកាយោ ។ តាយោ ន និដ្ឋានំ គច្ឆន្តិ ។ តេ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរន្តិ បុរិសំ នេវ បុរិសត្តការំ នេវ តោណំ នេវ សកដំ នេវ ភារំ នេវ ឆរសុំ នេវ កុហារំ នេវ កុទ្ទាលំ នេវ និខាទនំ នេវ វល្លិំ នេវ វេឡុំ នេវ មុញ្ជំ នេវ បព្ពជំ នេវ តិណំ នេវ មត្តិកំ នេវាតិ ។ មនុស្សា ឧបទ្ទុតា យាចនាយ ឧបទ្ទុតា វិញ្ញត្តិយា ភិក្ខូ និស្សា ឧព្ពិជ្ជន្តិបិ ឧត្តសន្តិបិ បលាយន្តិបិ អញ្ញេនបិ គច្ឆន្តិ អញ្ញេនបិ មុខំ ករោន្តិ ទ្វារំបិ ឋកេន្តិ ការេបិ និស្សា បលាយន្តិ ភិក្ខូតិ មញ្ញមានា ។

---

១ ឱ. ម. អាឡវិក ។ ២ ឱ. ម. សំយាចិកាយោ កុដិយោ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៦

(១៩៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវន កលន្ទកនិវាបស្ថាន (កន្លែងដែលស្តេចប្រទានអភ័យទឹងចំណីដល់សត្វកង្កែន) ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុនៅក្នុងដែនភគ្គវី ប្រើគេឲ្យសាងនូវកុដិទាំងឡាយ ដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍ (គ្រឿងប្រដាប់សង់ផ្ទះ) សូមពីគេមកខ្លួនឯង ឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាពីនៅរបស់ខ្លួន ធំហួសប្រមាណ ។ កុដិទាំងនោះ មិនទាន់សម្រេច ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេះតែសូមញឹក ។ ញយ ។ ដោយពាក្យសូមថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរទេះ ឲ្យកំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដង្ហែ ឲ្យចប ឲ្យពន្ធាក ឲ្យវល្ល៍ ឲ្យបុស្សី ឲ្យស្មៅយ៉ាបូង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្សាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ដល់យើងទាំងឡាយ) ។ ពួកមនុស្សដែលភិក្ខុទាំងនោះចេះតែបៀតបៀន ដោយការសូមញឹកញយហួសពេក លុះដល់ឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ សូម្បីគ្រាន់តែឃើញនូវគោញីទាំងឡាយក៏គេចរត់ដោយស្មានថាជាពួកភិក្ខុ ។

[๑๙๘] អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភគវតោ វចនំ សុត្វា យេន អាឡវី តេន បក្កាមិ អនុបុព្ពេន ចារិកំ จรมาโน[๑] យេន អាឡវី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាឡវិយំ វិហរតិ អគ្គាឡវេ चेतिये ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ អាឡវិំ បិណ្ឌាយ បាវិសិ ។ មនុស្សា អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ បស្សិត្វា ទិស្វាបិ ទិស្វាបិ បលាយន្តិបិ អញ្ញេបិ តេបិ អញ្ញេបិ មុខំ ភក្ខេន្តិ ទ្វារំបិ ថកេន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ អាឡវិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ឥច្ចាយំ អាវុសោ អាឡវី សុភិក្ខា អបោសិ សុលភបិណ្ឌា សុភរា ខុញ្ជេន បក្កបោន យាបេតុំ ฝสมา โข[๒] បនាយំ អាឡវី ទុព្ភិក្ខា ទុល្លភបិណ្ឌា ន សុភរា ខុញ្ជេន បក្កបោន យាបេតុំ តេកា ឆុ ខោ អាវុសោ

๑ ม. ม. ๑๓๒/๒๙๙ ។ ๒ ម. ម. យោតុកេសុ អយំ បាឋោ ๓ ហោតិ ។

[១៩៥] ខណៈនោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ គង់ចាំវស្សាក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ (គ្រប់ត្រៃមាស) ហើយ ក៏និមន្តចេញទៅឯដែនអាឡវី ត្រៃចទៅកាន់បរិវេតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ សម្រេចឥរិយាបថនៅនាអគ្គាឡវចេតិយក្នុងដែនអាឡវីនោះ ។ គ្រានោះជាវេលាព្រឹក ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ទ្រង់បាត្រចីវរចូលទៅកាន់ដែនអាឡវីដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ក៏ក្រាក់ផ្តើលខ្លះ តក់ស្តូតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ ចែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ ។ គ្រានោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងដែនអាឡវីផ្ទើតត្តកិច្ចស្រេចហើយ ដល់កាលជាខាងក្រោយអំពីភត្តកិច្ច ក៏ហៅពួកភិក្ខុមកហើយសួរថា ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ កាលពីដើមដែនអាឡវីនេះសម្បូណ៌បង្ហាន់ បិណ្ឌបាតបានងាយ ងាយនឹងញុំាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិត ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ដែនអាឡវីនេះ ប្រែជាកើតទុរ្ភិក្ស បិណ្ឌបាតបានដោយកម្រ លំបាកនឹងញុំាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិតទៅវិញ ម្នាលលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ

ហោតុ តោ បច្ចយោ យេនាយំ អាឧប្បវី ឧព្ភិក្ខា ឧល្លកមិណ្ឌា ន សុករា ឧញ្ញេន បត្តហោន យោ-បេតុន្តិ ។ រាជាខោ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ មហា-កស្សបស្ស ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។

(๑๙๖) អថខោ ភគវា រាជគហេ យថាភិរន្តំ វិហរិត្វា យេន អាឧប្បវី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមានោ យេន អាឧប្បវី តទវសរិ ។ តត្រ សុទំ ភគវា អាឧប្បវិយំ វិហរតិ អគ្គាឧប្បវេ ចេតិយេ ។ អថខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាឧប្បវិកេ ភិក្ខូ បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ តុម្ហេ ភិក្ខវេ សញ្ចេតិកាយោ កុដិកាយោ ការាបេថ អសញ្ច-មិកាយោ អត្តុទ្ទេសិកាយោ អប្បមាណិកាយោ

អ្វីហ្នឹងជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យដែនអាឡវីនេះប្រែជាគ្មានតម្លៃ បិណ្ឌបាតបានដោយកម្រ លំបាកនឹងពន្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិតទៅវិញ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះពិតរឿងនុ៎ះដល់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។

(๑๙๖) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងក្រុងភគ្គៈ ជិតភ្នំសុង្សុមារគិរៈ ដល់ពុទ្ធអធ្យាស្រ័យ ហើយក៏យាងចេញទៅឯដែនអាឡវី យាងទៅកាន់ទាវិកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ដែនអាឡវីនោះ ។ មានសេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថនៅនាអគ្គាឡវចេតិយក្នុងដែនអាឡវីនោះ ។ ខណៈនោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ចូលទៅគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយខាងមួយដ៏សមគួរ ។ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបានក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុដែនអាឡវីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នករាល់គ្នាឲ្យគេធ្វើនូវកុដិទាំងឡាយដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍សូមអំពីគេមកដោយខ្លួនឯង មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ធំហួសប្រមាណ

ตายเภ ฉ ฐานานิ ภวนฺติ เตน สุทฺเธน ยาวตติยกมฺม-
ลา ปญฺญตฺติยา ปโหนฺติ ปริสาย ๔ ปุริสา ๔ ปุริสตฺตกรา
๔ ถามา ๔ สตฺติ ๔ วายาโม ๔ ปุริสถาโม ๔
ปุริสพลา ๔ ปุริสวีริยา ๔ ปุริสปรกฺกมา ๔ ปุริสา
๔ ปุริสตฺตกรา ๔ ถามา ๔ สตฺติ ๔ วายาโม ๔
ปุริสถาโม ๔ ปุริสพลา ๔ ปุริสวีริยา ๔ ปุริสปรกฺกมา
๔ ปุริสา ๔ ปุริสตฺตกรา ๔ ถามา ๔ สตฺติ ๔ วายาโม
๔

កុដិតាំងនោះមិនគាន់សម្រែប អ្នកពាល់គ្នាចេះតែសូមគេញយៗថា អ្នកតាំងឲ្យាយបូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរនេះ ឲ្យកំបិត ឲ្យពូថៅ ឲ្យដំឆ ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យវល្ល៍ ឲ្យបុស្សី ឲ្យស្នៅយ៉ាបូង ឲ្យស្នៅដំណោកទន្យាយ ឲ្យស្នៅ ឲ្យដីស្អិត ពួកមនុស្សដែលអ្នកតាំងឲ្យាយចេះតែបៀតបៀនដោយការសូមញឹកញយហួសពេកលុះដល់ឃើញកិក្ខុតាំងឲ្យាយហើយ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែរមុខទៅទីដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ សម្បីតែគាន់តែឃើញនូវគោញីតាំងឲ្យាយហើយសំគាល់ថាកិក្ខុ ក៏គេចរត់ទៅ សេចក្តីនេះពិតមែនឬ ។ កិក្ខុតាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាត្រាស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសតាំង-ឲ្យាយ ដំណើរនេះមិនសមគួរទេ ។ បេ ។ មិនមែនជាកិច្ចដែលត្រូវធ្វើទេ ម្នាលមោឃបុរសតាំងឲ្យាយ មិនសមបើបើ អ្នកឯងពាល់គ្នាប្រើគេឲ្យសាងកុដិតាំង-ឲ្យាយ ដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍សូមពីគេមកខ្លួនឯង ឥតមានថាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ធំហួសប្រមាណ កុដិតាំងនោះមិនគាន់សម្រែប អ្នកតាំងឲ្យាយចេះតែសូមញយៗដោយពាក្យសូមថា អ្នកតាំង-ឲ្យាយបូរឲ្យនូវបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរនេះ ឲ្យកំបិត

ฉายสุขํ เจว ตาปหารกํ เจว ตาปกลหกํ เจว ฉิทฺทาฉิทฺทกรณกํ เจว วลฺลี เจว วีรณา เจว มุญฺชา เจว ปพฺพชา เจว ติณา เจว มตฺติกา เจติ เอตาสุ มาตุยา อุปฺปนฺนาย ปิ ปสาธนาย ฯเปฯ อญฺเญตฺถายาติ ฯ อยเมตฺถ ภิกฺขเว อาทีนโว ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ฯเปฯ ภิกฺขูนํ ตทนุจฺฉวิกํ ตทนุโลมิกํ ธมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสิ[1] ฯ

(๑๙๗) ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว เอกา ภาตเร สีสโยคฺคํ ฉฑฺเฑนฺติ ฉฑฺฑิตฺวา ฉฑฺฑิตฺวา อุปนิสฺสาย วิหรึสุ ฯ อยเมตฺถ ภิกฺขเว ปณีตกณฺฑา ชาตกภณา ฉฑฺฑิ ฉฑฺฑิตฺวา ยาว กนิฏฺโ สีสโยคฺคํ ปตฺวา ปพฺพชิตฺวา ฉพฺพสฺสานิ สมณธมฺมํ กตฺวา อุปริ มุทฺธนิ มหาฉฑฺฑิ ฉฑฺฑิตฺวา อคฺคผลํ สจฺฉากาสิ ฯ อยเมตฺถ ภิกฺขเว กนิฏฺโ สีสโยคฺคํ ตสฺส ชาตสฺส ภยา ภีโต อโหสิ ลุทฺทา ขุทฺทณฺฑกา ขุปฺปณฺฑุปฺปณฺฑกชาตา ฉมายนิสนฺนสยนฺติ ฯ

---

๑ เอตํ มยาปุริเส อปฺปสนฺนานํ วา ปสาทาย ฯเปฯ วิครหิตฺวา ธมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขู อามนฺเตสีติ ส. ม. ปาฏิเยกฺกสุ ปิฏฺฐีสุ ฯ

ឲ្យតូចៗ ឲ្យដឹង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាក ឲ្យវល្ល៍ ឲ្យប្រសព្វ ឲ្យស្មៅយ៉ាប្លង ឲ្យស្មៅដំណេកទន្លាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ដល់យើងតាំងពន្លាយ ប្លាលមោយបុរសតាំងពន្លាយ អំពើដែលពួកអ្នកផ្ទៃនេះ មិននាំឲ្យដែះថ្លាដល់ជនតាំងពន្លាយដែលមិនទាន់ដែះថ្លា (នោះ) ទេ ។ បេ ។ មានតែនាំឲ្យខូចចិត្ត ដល់ជនតាំងពន្លាយដែលមានសេចក្តីដែះថ្លាហើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលពួកភិក្ខុដែនអាឡវីដោយអនេកបរិយាយ ។ បេ ។ ហើយទ្រង់សំដែងធម្មីកថាតាមសមគួរដល់ហេតុនោះ ។ ដល់ភិក្ខុតាំងពន្លាយ ហើយទ្រង់ហៅពួកភិក្ខុមកហើយ (ត្រាស់ថា) ។

(๑๙๗) ម្នាលភិក្ខុតាំងពន្លាយ កុងកាលពីដើមមានឥស្សីពីរនាក់ជាបង្អូនទឹងគ្នាសំណាក់នៅអាស្រ័យទឹងស្មុំងគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងពន្លាយ វេលានោះ មានស្តេចនាគមួយឈ្មោះមណិកណ្ឋ ទៀងមកអំពីស្មុំងគ្នាហើយចូលមកកេតឥស្សីជាបង្អូន លុះចូលមកដល់ហើយក៏ព័ទ្ធព័ន្ធឥស្សីបង្អូនដោយតួន ៧ ដុំហើយបើកពពារដ៏ធំធ្ងាំងពីខាងលើសីរ្សនៃឥស្សីបង្អូននោះ ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងពន្លាយ គ្រានោះ ឥស្សីបង្អូនហេតុតែមានសេចក្តីខ្លាចអំពីនាគនោះក៏ចេះតែស្តាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរក្រៃក់ កើតទៅជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ ។

អដ្ឋសា ខោ កិក្ខវេ ជេដ្ឋោ ឥសិ កនិដ្ឋំ ឥសិំ
កិសំ លូខំ ទុព្ភណ្ណំ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតំ ឧប-
និសន្នកតវត្តំ និស្សាយ កនិដ្ឋំ ឥសិំ ឯតទវោច កិំសុ
ត្វំ ភោ កិសោ លូខោ ទុព្ភណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុ-
កជាតោ ឧបនិសន្នតកត្តោតិ ។ ឥធ មេ ភោ
មណិកណ្ឋោ ជាតរាជា កដ្ឋំ ឆឌ្ឌិត្វា យេជាហំ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ សត្តក្ខត្តុំ ភោតេហិ
បរិភដ្ដំបិត្វា ឧបរិ មុទ្ធនិ មហន្តំ ឥណំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ
តស្សាហំ ភោ ជាតស្ស ភយា កិសោ លូខោ ទុព្ភ-
ណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ឧបនិសន្នតកត្តោតិ ។
ឥច្ចសិ បន ត្វំ ភោ តស្ស ជាតស្ស អជាតមនន្តិ ។ ឥ-
ជ្ជាមហំ ភោ តស្ស ជាតស្ស អជាតមនន្តិ ។ អបិ បន
ត្វំ ភោ តស្ស ជាតស្ស កិញ្ចិ បស្សសីតិ ។ បស្សាម-
ហំ ភោ មណិមស្ស កណ្ឋេ បិលន្ធនន្តិ ។ តេនហិ
ត្វំ ភោ តំ ជាតំ មណិំ យាច មណិំ មេ ភោ ទេហិ
មណិនា មេ អត្ថោតិ ។ អថខោ កិក្ខវេ មណិកណ្ឋោ

ម្នាលកិកូពាំងឡាយ ឥសីជាបង បានឃើញឥសីប្អូន ស្កាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរពណ៌ក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរាក់មដោយសរសៃ លុះឃើញហើយក៏សួរទៅឥសីប្អូនថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ហេតុអ្វីក៏អ្នកស្កាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរាក់មដោយសរសៃ (ដូច្នេះ) ។ ឥសីជាប្អូនក្រាបថា បពិត្រលោកបង៉ដ៏ចំរើន នាគរាជឈ្មោះមណិកណ្ឋឡើងមកអំពីស្នងគង្គាហើយចូលមកកេះកង៉ទីនេះ លុះចូលមកដល់ហើយក៏ព័ទ្ធព័ន្ធខ្ញុំដោយកន្ទេះ៧ដុំ ហើយបើកពពារដ៏ធំចាំងពីខាងលើក្បាលខ្ញុំ ព្រោះសេចក្តីខ្ជាចនាគរាជនោះ បានជាខ្ញុំស្កាំងស្គមសៅហ្មង មានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគលឿងស្វិតស្វាំង មានខ្លួនរាក់មដោយសរសៃ ឥសីបង៉សួរថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកបង៉មិនឲ្យនាគរាជនោះមកដែរឬ ។ ឥសីប្អូនតបថា បពិត្រលោកបង៉ដ៏ចំរើន ខ្ញុំបង៉មិនឲ្យនាគរាជនោះមកទេ ។ ឥសីបង៉សួរថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន ចុះអ្នកឯង៉បានឃើញវត្តអ្វីជារបស់នាគរាជនោះខ្លះ ។ ឥសីប្អូនតបថា បពិត្រលោកបង៉ដ៏ចំរើន ខ្ញុំបានឃើញកែវមណីជារត្នៈដ៏ប្រដាប់ត្បូងដ៏កនៃនាគរាជនោះ ។ ឥសីបង៉ក៏បង្គាប់ថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ អ្នកចូរសូមកែវមណីបំពោះនាគរាជនោះថា អ្នកដ៏ចំរើនសូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយកែវមណី ។ ម្នាលកិកូពាំងឡាយ ខណៈនោះ មណិកណ្ឋ-

ជាតកជា កដ្ឋំ ឆទិ ឧត្តរិត្វា យេន កេឯិដ្ឋោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ ឋិតំ ខោ តំ កុក្កុវ មណិកណ្ឋំ ជាតកជាតំ កេឯិដ្ឋោ តិសិ ឯតទវោច មណិ មេ តោ ទេហិ មណិជា មេ អត្ថោតិ ។ អថខោ តំ កុក្កុវ មណិ-កណ្ឋោ ជាតកជា តំ កុក្កុ មណិ យាចតិ តំ កុក្កុស្ស មណិជា អត្ថោតិ ខិប្បមេវ អគមាសិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ តំ កុក្កុវ មណិកណ្ឋោ ជាតកជា កដ្ឋំ ឆទិ ឧត្តរិត្វា យេន កេឯិដ្ឋោ តិសិ តេនុបសង្កមិ ។ អទ្ទសា ខោ តំ កុក្កុវ កេឯិដ្ឋោ តិសិ មណិកណ្ឋំ ជាតកជាតំ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន បណិកណ្ឋំ ជាតកជាតំ ឯតទវោច មណិ មេ តោ ទេហិ មណិជា មេ អត្ថោតិ ។ អថខោ តំ កុក្កុវ មណិកណ្ឋោ ជាតកជា តំ កុក្កុ មណិ យាចតិ តំ កុក្កុស្ស មណិ-ជា អត្ថោតិ តតោ វ បដិនិវត្តិ ។ តតិយម្បិ ខោ តំ កុក្កុវ មណិកណ្ឋោ ជាតកជា កដ្ឋំ ឆទិ ឧត្តរិតំ ។ អទ្ទសា ខោ តំ កុក្កុវ កេឯិដ្ឋោ តិសិ

នាគរាជក៏ឡើងមកអំពីស្នឹងគង្គាហើយចូលមកកាឥសីបុន លុះចូលមកដល់ហើយ ក៏ស្ថិតនៅកន្លែងដ៏សមគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីបុនក៏បាននិមន្តពាក្យនេះនឹងមណិកណ្ឌនាគរាជដែលស្ថិតនៅកន្លែងដ៏សមគួរហើយថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយកែវមណី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ឌនាគរាជគិតថា កិក្ខុចេះតែសូមកែវមណី កិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី គិតដូច្នេះហើយក៏លះទៅវិញយ៉ាងឆាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាទី ២ មណិកណ្ឌនាគរាជក៏ឡើងមកអំពីស្នឹងគង្គា ហើយចូលមកកាឥសីបុន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីបុនបាននិមន្តឃើញមណិកណ្ឌនាគរាជមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ពោលពាក្យសូមកែវមណីនឹងមណិកណ្ឌនាគរាជថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយកែវមណី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ឌនាគរាជក៏តំរិះថា កិក្ខុចេះតែសូមកែវមណី កិក្ខុត្រូវការដោយកែវមណី ហើយត្រឡប់អំពីទីនោះចុះទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រាទី ៣ មណិកណ្ឌនាគរាជក៏ឡើងមកអំពីស្នឹងគង្គា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីបុន

ឋណាកាលំ ឆាតភាជានំ កដ្ឋំ ឧធិំ ពុត្តវន្តំ ធិស្សាន
ឋណាកាលំ ឆាតភាជានំ ឱតធភេច ឋណាំ មេ ភោ
ឧបាំ ឋណាឆា មេ អត្តោតិ ។ អថខោ តំក្ខណេ ឋណាកា-
ណ្ឌា ឆាតភាជា កេនដ្ឋំ ឥសំ តាថាហំ អជ្ឈភាសិ ។

ឋមឆ្ឌចានំ វិបុលំ ពុទ្ធារំ
ពុប្ផដ្ឋឹឥឋសុ ឋណាសុ ហោតុ
អដ្ឋេ ឧ ឧសុំ អតិយោចកោសិ
ឧ ចាបិ តេ អសុដ្ឋមាភមិសុំ ។
សុស្ស យថា សក្ខរជោតចាណិ
តាសេសិ មំ សេលមយោចមាឆោ[1]
តដ្ឋេ ឧ ឧសុំ អតិយោចកោសិ
ឧ ចាបិ តេ អសុដ្ឋមាភមិសុន្តិ ។

---

๑ សេលំ មំ យោធមាឆោតិ បឋដ្ឋេកេ ។

ចានឃើញមណិកណ្ឌនាគពាជឡើងមកអំពីស្នងគង្គា លុះឃើញហើយក៏
ពោលពាក្យសូមកែវមណីនឹងមណិកណ្ឌនាគពាជថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន
សូមអ្នកឲ្យកែវមណីដល់អាត្មា អាត្មាត្រូវការដោយកែវមណី ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ឌនាគពាជពោលនឹងឥសីហ្នុ ដោយ
គាថាទាំងឡាយថា

ចាយនឹងទុកដ៏ផ្តិតផ្តង់ជាច្រើន តែងកើតឡើងដល់ខ្ញុំ
ព្រោះអាស្រ័យកែវមណីនេះ ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនោះ
ដល់លោកមិនបានទេ លោកជាអ្នកស្ងួរសូមហួសពេក
ខ្ញុំនឹងលែងមកគាន់អាស្រមរបស់លោកទៀតហើយ ។
មនុស្សកំណែ្ហរដែលមានជាវសំលៀងដោយថ្នូរភ្លៅយ៉ាងមុត
កងដៃ នឹងគប្បីធ្វើនរណា ។ ឲ្យសុតខ្លាចបានដូចម្តេចមិញ
លោកសូមកែវមណីនឹងខ្ញុំ ធ្វើខ្ញុំឲ្យសុតខ្លាចក៏ដូច្នោះដែរ
ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីនោះដល់លោកមិនបានទេ លោកជាអ្នក
ស្ងួរសូមហួសពេក ខ្ញុំនឹងលែងមកគាន់អាស្រមរបស់លោក
ទៀតហើយ ។

អថខោ កិត្តកវ មណិកលេណ្ឌា ឆាតភាជា កិត្តកុ មណិំ យាចតិ កិត្តកស្ស មណិនា អត្ថោតិ បត្តាមិ ។ តថា បត្តន្តោ ។ អហោសិ ន បុន បច្ចាគញ្ឆិ ។ អថខោ កិត្តកវ កេនិដ្ឋោ តសិ តស្ស ឆាតស្ស ឧស្សន្និយស្ស អធស្សនេន កិយ្យាសោ មត្តាយ កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុ-កជាតោ ឆមនិសន្ថតគត្តោ ។ អទ្ទសា ខោ កិត្តកវ ជេដ្ឋោ តសិ កេនិដ្ឋំ តសិ កិយ្យាសោ មត្តាយ កិសំ លូខំ ទុព្វណ្ណំ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតំ ឆមនិ-សន្ថតគត្តំ និស្សាន កេនិដ្ឋំ តសិ ឯតទវោច កិំ ត្វំ តាត កិយ្យាសោ មត្តាយ កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ឆមនិសន្ថតគត្តោតិ ។ តស្សាហំ តាត ឆាតស្ស ឧស្សន្និយស្ស អធ-ស្សនេន កិយ្យាសោ មត្តាយ កិសោ លូខោ ទុព្វណ្ណោ ឧប្បណ្ឌុប្បណ្ឌុកជាតោ ឆមនិសន្ថតគត្តោតិ ។ អថខោ កិត្តកវ ជេដ្ឋោ តសិ កេនិដ្ឋំ តសិំ ឯតទវោច អជ្ជកាសិ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ឌនាគរាជក៏រំពឹងថា ភិក្ខុ
ចេះតែសូមតែរមណី ភិក្ខុត្រូវការដោយតែរមណី ហើយចៀសចេញទៅ ។
មណិកណ្ឌនាគរាជ កាលដែលចៀសចេញទៅដូច្នោះហើយក៏លែងត្រឡប់
មកវិញទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកាលតមកឥសីបួន ព្រោះ
មិនបានឃើញនាគដែលគួរឃើញនោះ ក៏រឹងរឹតតែស្អាងស្គមសៅហ្មងមាន
សម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្វេតស្វាំង មានខ្នងរោមដោយសរសៃ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឥសីបង់បានឃើញឥសីបួនរឹងរឹតតែស្អាងស្គម
សៅហ្មងមានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿងស្វេតស្វាំង មានខ្នងរោម
ដោយសរសៃ លុះឃើញហើយបានសួរឥសីបួនថា ម្នាលអ្នកដ៏ចំរើន
ហេតុអ្វីបានជាអ្នករឹងរឹតតែស្អាងស្គមសៅហ្មងមានសម្បុរអាក្រក់ កើតជា
រោគល្បឿងស្វេតស្វាំង មានខ្នងរោមដោយសរសៃ ។ ឥសីបួនឆ្លើយថា
បពិត្រលោកបង់ដ៏ចំរើន ព្រោះមិនបានឃើញនាគនោះដែលគួរឃើញ
បានជាខ្ញុំរឹងរឹតតែស្អាងស្គមសៅហ្មងមានសម្បុរអាក្រក់ កើតជារោគល្បឿង
ស្វេតស្វាំង មានខ្នងរោមដោយសរសៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា
នោះ ឥសីបង់បានពោលគាថានឹងឥសីបួនថា

ន តំ យាចេ យស្ស បិយំ ឥតិ សេ
នេស្សា ច[1] ហោតិ អតិយាចនាយ
នាតោ មឡិ យាចិតោ ព្រាហ្មណេន
អធស្សនេវ តនុជ្ជតមាតិ ។

តេសំ ហិ នាម ភិក្ខវេ តិរច្ឆានគតានំ ចាណាគំ អមនាបា ភវិស្សតិ យាចនា អមនាបា វិញ្ញត្តិ កិមង្គំ បន មនុស្សភូតានំ ។

[១៨៨] ភូតបុព្ពំ ភិក្ខវេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ហិមវន្តបស្សេ វិហរតិ អញ្ញតរស្មិំ វនសណ្ឌេ ។ តស្ស ខោ បន[2] ភិក្ខវេ វនសណ្ឌស្ស អវិទូរេ មហន្តំ និន្នំ បល្លលំ ។ អថខោ ភិក្ខវេ មហាសកុណសង្ឃោ តស្មិំ បល្លលេ និវាសំ កោចរំ ចរិត្វា សាយំ តំ វនសណ្ឌំ ឯសាយ ឧបគច្ឆតិ ។ អថខោ ភិក្ខវេ សោ ភិក្ខុ តស្ស សកុណសង្ឃស្ស សទ្ទេន ឧញ្ញាទេន្តោ ហេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ អភិឯនេត្វា

---

១ ម. វិទ្ធេស្សោ ហោតិ អតិយាចនាយ ។ ២ ម. ភោត្តកេស្មាយ ជាតោ ន បញ្ញាយតិ ។

បុគ្គលដឹងថារបស់ណា ជាទីស្រឡាញ់របស់គេមិនគួរ
សូមរបស់នោះអំពីគេ បុគ្គលជាទីស្អប់ខ្ពើមរបស់គេ
ក៏ព្រោះសូមហួសពេក នាគដែលព្រាហ្មណ៍សូមកែវមណី
ហើយលែងត្រឡប់មកកាន់ទីនោះឲ្យឃើញទៀត ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងពួកសត្វតិរច្ឆានទាំងនោះ ក៏មិនពេញបិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការវៃអង្គាស នឹងចាប់ពោលថ្វីដល់មនុស្ស ។

(១៩៨) (រឿងទី២ថា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងដែលមានអំពីអតីតកាលថា មានភិក្ខុមួយរូប សម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងដងព្រៃមួយនាខាងកុំហិមវន្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីដងព្រៃនោះឯង មានបឹងមួយជាទំនាបធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មានហ្វូងសត្វស្វាបជាច្រើន វេលាថ្ងៃត្រាច់រកអាហារឰដ៏បឹងដែលនៅដងព្រៃនោះ ដល់វេលាល្ងាចនាំគ្នាមកអាស្រ័យនៅនាដងព្រៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង កិក្ខុនោះធុញ្ជាន់អផ្សុកដោយសំឡេងនៃហ្វូងសត្វស្វាបនោះ ក៏ចូលមកកាត់ថាគត លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំគថាគត

ឯកាមន្តំ និសីនិ ។ ឯកាមន្តំ និសិន្នំ ខោ អមាំ
កិក្ខវេ តំ កិក្ខុំ ឯតទវោចំ កច្ចិ កិក្ខុ ឲមនីយំ
កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិសិ អប្បកិលមថេន អទ្ធានំ
អាគតោ កុតោ ច ត្វំ កិក្ខុ អាគច្ឆសីតិ ។
ឲមនីយំ ភគវា យាបនីយំ ភគវា អប្បកិលមថេន
ចាហំ ភន្តេ អទ្ធានំ អាគតោ អត្ថិ ភន្តេ ហិមវន្តបស្សេ
មហាវនសណ្ឌោ តស្ស ខោ បន ភន្តេ វនសណ្ឌស្ស
អវិទូរេ មហន្តំ និន្នំ បល្លលំ អថខោ ភន្តេ
មហាសក្កុណាសង្ឃោ តស្មិំ បល្លលេ ឯវរូបំ តោចរំ
ចរិត្វា សាយំ តំ វនសណ្ឌំ ឯសាយ ឧបកច្ឆតិ
តតោ អមាំ ភគវា អាគច្ឆាមិ តស្ស សក្កុណាសង្ឃស្ស
សន្តិកេ ឧព្ភោក្កាតិ ។ ឥច្ឆសិ បន ត្វំ កិក្ខុ
តស្ស សក្កុណាសង្ឃស្ស អនាគមនត្ថំ ។ ឥច្ឆាមហំ
ភន្តេ តស្ស សក្កុណាសង្ឃស្ស អនាគមនត្ថំ ។

ហើយអង្គុយនៅកន្លែងដ៏សមគួរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះដល់ភិក្ខុ
នោះអង្គុយស្រួលហើយ តថាគតបានពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាល
ភិក្ខុ ខន្ធបញ្ចកដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ អ្នកលួមអត់ធន់បានទេឬ
ខន្ធបញ្ចកដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ អ្នកលួមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេឬ អ្នក
ជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយឥតមានលំបាកទេឬ ម្នាលភិក្ខុ ចុះអ្នកមក
អំពីទីណា ។ ភិក្ខុនោះពោលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខន្ធបញ្ចក
ដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ ខ្ញុំព្រះអង្គលួមអត់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ-
ភាគ ខន្ធបញ្ចកដែលមានចក្ក ៤ មានទ្វារ ៩ ខ្ញុំព្រះអង្គលួមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
បាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មួយសោត ខ្ញុំព្រះអង្គជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ
ដោយឥតមានលំបាកឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខាងកុំហាមវន្តមាន
ដងព្រៃមួយធំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក៏ក្នុងទីជិតនៃដងព្រៃនោះមានបឹងជា
ទំនាបធំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គ្រានោះ មានហ្វូងសត្វស្មាបច្រើន វេលា
ថ្ងៃត្រាច់រកអាហារនៅបឹងនោះ លុះដល់វេលាល្ងាចនាំគ្នាមកអាស្រ័យ
នៅនាដងព្រៃនោះ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានជាមកអំពីទី
នោះ ព្រោះអផ្សុកនឹងសំឡេងនៃហ្វូងសត្វស្មាបនោះ ។ តថាគតបានសួរថា
ម្នាលភិក្ខុ ចុះអ្នកចង់មិនឲ្យហ្វូងសត្វស្មាបនោះមកទេឬ ភិក្ខុនោះពោលថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនចង់ឲ្យហ្វូងសត្វស្មាបនោះមកទេ ។

តេនហិ ត្វំ តិក្ខ តត្ថ កច្ឆ តំ វនសណ្ឌំ អជ្ឈោ-
គាហេត្វា រត្តិយា បឋមំ យាមំ តិក្ខត្តុំ សង្ឃមជ្ឈ-
សញ្ជាវេហិ សុណន្តុ មេ ភោន្តោ សកុណា យាវតិកា
ឥមស្មិំ វនសណ្ឌេ វាសំ ឧបគតា បត្តេន មេ
អត្ថោ វិភេកកំ មេ ភោន្តោ បតុំ ឧឌ្ឌេន្តូតិ រត្តិយា
មជ្ឈិមំ យាមំ ។បេ។ រត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ តិក្ខត្តុំ
សង្ឃមជ្ឈសញ្ជាវេហិ សុណន្តុ មេ ភោន្តោ សកុណា
យាវតិកា ឥមស្មិំ វនសណ្ឌេ វាសំ ឧបគតា បត្តេន
មេ អត្ថោ វិភេកកំ មេ ភោន្តោ បតុំ ឧឌ្ឌេន្តូតិ ។
អថខោ តិក្ខត្តុំ សោ តិក្ខ តត្ថ កច្ឆ តំ វនសណ្ឌំ
អជ្ឈោគាហេត្វា រត្តិយា បឋមំ យាមំ តិក្ខត្តុំ សង្ឃម-
ជ្ឈសញ្ជាវេសិ សុណន្តុ មេ ភោន្តោ សកុណា យាវតិកា
ឥមស្មិំ វនសណ្ឌេ វាសំ ឧបគតា បត្តេន មេ អត្ថោ
វិភេកកំ មេ ភោន្តោ បតុំ ឧឌ្ឌេន្តូតិ រត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ

ទើបតថាគតពោលថា ម្នាលភិក្ខុ បើដូច្នោះ អ្នកឯងចៅដល់ចៅទីនោះហើយ ។ ចូលចៅកាន់ដងវៃព្រៃនោះ ហើយប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីថា នែសត្វស្វាបដ៏ចំរើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វស្វាបដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងវៃព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ាណ ចូរស្តាប់យើង។ ត្រូវការដោយស្វាបរបស់សត្វស្វាបទាំងឡាយ អ្នកពាល់គ្នាចូរឲ្យស្វាបមួយៗម្នាក់ដល់យើង (តពីនោះមក) ចូរប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រីថា ។ បេ ។ រួចចូរប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បច្ឆិមយាមនៃរាត្រីថា នែសត្វស្វាបដ៏ចំរើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វស្វាបដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងវៃព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ាណ ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវការដោយស្វាបរបស់សត្វបក្សីទាំងឡាយ ម្នាលសត្វបក្សីដ៏ចំរើនទាំងឡាយ អ្នកពាល់គ្នាចូរឲ្យស្វាបមួយម្នាក់ៗដល់យើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះក៏ចៅក្នុងទីនោះ ហើយទើបចូលចៅកាន់ដងវៃព្រៃនោះហើយប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បឋមយាមនៃរាត្រីថា នែសត្វបក្សីដ៏ចំរើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វបក្សីដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងវៃព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ាណ ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវការដោយស្វាបរបស់សត្វបក្សីទាំងឡាយ ម្នាលសត្វបក្សីដ៏ចំរើនទាំងឡាយ អ្នកពាល់គ្នាចូរឲ្យស្វាបមួយ ។ ម្នាក់ដល់យើង (តពីនោះមក) ក៏ប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រី

។ បេ ។ វត្តិយោ បច្ចិមំ យាមំ តិក្ខត្តុំ សន្តម-
ន្តុស្សាវេសិ សុណន្តុ មេ ភោន្តោ សកុណា យាវ-
តិកា ឥមស្មិំ វនសណ្ឌេ វាសំ ឧបគតា បក្ខិនេ
មេ អត្តោ ឱភគេកំ មេ ភោន្តោ បត្តំ ឧទ្ទិសន្តិ ។
អថខោ តិក្ខត្តុំ សោ សកុណសង្ឃោ តិក្ខត្តុំ បត្តំ
យាចតិ តិក្ខត្តុំ បក្ខិនេ អត្តោតិ តម្ហា វនសណ្ឌា
បក្កាមិ តថា បក្កន្តោ វ អហោសិ ន បុន
បច្ចាគញ្ឆិ ។ តេសំ ហិ ភាម តិក្ខត្តុំ តិរច្ឆានគតានំ
ចាណានំ អមនាបា ភវិស្សតិ យាចនា អមនាបា
វិញ្ញត្តិ កិមង្គំ បន មនុស្សភូតានំ ។

[១៩៩] ភូតបុព្ពំ តិក្ខត្តុំ រដ្ឋបាលស្ស កុលបុត្តស្ស
បិតា រដ្ឋបាលំ កុលបុត្តំ តាថាយ អជ្ឈភាសិ
អថាហន្តេ ន ជានាមិ រដ្ឋបាល ពហូ ឥមា[1]
យេ មំ សន្ធ្មាយាចន្តិ កស្មា មំ ត្វំ ន យាចសីតិ ។

---

๑ ឱ. ម. ពហុដ្ឋិតា ។

។ បេ ។ រួចបានប្រកាសនូវសំឡេងបីដង អស់បច្ចិមយាមនៃរាត្រីថា នៃសត្វបក្សីដ៏ចំរើនទាំងឡាយ បណ្តាសត្វបក្សីដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដងព្រៃនេះទាំងអម្បាលម៉ាណ ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវការដោយស្ងាបរបស់សត្វបក្សីទាំងឡាយ ម្នាលសត្វបក្សីដ៏ចំរើនទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាចូរឲ្យស្ងាបមួយ ។ ម្នាក់ដល់យើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ ហ្វូងសត្វបក្សីក៏គិតគ្នាថា ភិក្ខុចេះតែសូមស្ងាប ភិក្ខុត្រូវការដោយស្ងាប (លុះគិតហើយ) ក៏ចៀសចេញទៅចាកដងព្រៃនោះ កាលដែលហ្វូងសត្វបក្សីចៀសចេញទៅដូច្នោះហើយ ក៏លែងត្រឡប់វិលមកទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងសត្វតិរច្ឆានទាំងឡាយនោះ ម្តេចគង់មិនពេញចិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការរៃអង្គាស ចំណង់បើមនុស្សទាំងឡាយ ទើបចាប់និយាយទៅថ្លី ។

[๑๙๙] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានរឿងពីដើមមកថា បិតារបស់កុលបុត្តឈ្មោះរដ្ឋបាល បានពោលគាថានឹងរដ្ឋបាលកុលបុត្តថា

ម្នាលរដ្ឋបាល ជនទាំងឡាយណា ច្រើននាក់រមែងមកចោមសូមអ្វី។
ទើងញោម តែញោមមិនស្គាល់ជនទាំងនោះទេ ហេតុអ្វី
បានជាអ្នកមិនសូមអ្វីៗទើងញោមខ្លះ ។

យាចកោ អប្បិយោ ហោតិ យាចំ អនន្តរម្បិ យោ
តស្មាហន្តំ ន យាចាមិ មា មេ វិឃ្ឃសាឝោ អហូតិ ។
សោ ហិ ឆាម តិក្ខត្តុំ រដ្ឋចារិលោ ករុលបុត្តោ សកំ
បិតរំ ឯវំ វក្ខតិ តិមង្គិំ បឧ ឆនោ ឆនំ ។

(๒๐๐) តិហីនំ ហិ[๑] តិក្ខត្តុំ ទុស្សុំហារកនិ ភោគានិ
សម្ភតានិបិ ទុរន្ទុរក្ខិយានិ តត្ត ឆាម តុម្ហេ មោឃ-
បុរិសា ឯវំ ទុស្សុំហារេសុ ភោគេសុ សម្ភតេសុបិ
ទុរន្ទុរក្ខិយេសុ យាចនពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហរិ-
ស្សថ បុរិសំ នេឝ បុរិសត្តការំ នេឝ គោណំ
នេឝ សកដំ នេឝ ឋាសឹ នេឝ ឆរសុំ នេឝ កុ-
ហារឹ នេឝ កុទ្ទាលំ នេឝ និឝាទនំ នេឝ វល្លិ
នេឝ វេឡុំ នេឝ មុញ្ជំ នេឝ បព្ពជំ នេឝ តិណំ
នេឝ មត្តិកំ នេឝាតិ ។ នេតំ មោឃបុរិសា

---

๑ ឝ. ម ឃោត្តកេស្វាយំ ឝាហោ ន បញ្ញាយតិ ។

វដ្ឋបាលកុលបុត្តកំនិយាយថា

អ្នកសូរសូមរមែងមិនជាទីស្រឡាញ់របស់អ្នកឲ្យ
អ្នកមិនឲ្យរបស់ដែលគេសូម ក៏មិនជាទីស្រឡាញ់
របស់អ្នកសូម ព្រោះហេតុនោះទើបខ្ញុំមិនសូមអ្វីៗ នឹងអ្នក
ដោយគិតថាមិនឲ្យជាទីស្អប់ខ្ពើមដល់ខ្ញុំ

ម្នាលកិកុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងវដ្ឋបាលកុលបុត្តនោះម្តេចគង់បាននោលយ៉ាងនេះនឹងបិតារបស់ខ្លួន នឹងបាច់នោលទៅថ្លើដល់ជននឹងជន (នឹងខាន ស្តីថាឲ្យគ្នាឯណាបាន) ។

(២០០) ម្នាលកិកុទាំងឡាយ ក៏កោគទាំងឡាយដែលពួកគ្រហស្ថសន្សំរកបានដោយកម្រ សូម្បីរកបានមកហើយក៏កម្រនឹងថែរក្សាទុកឲ្យគង់បាន ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ កាលបើកោគទាំងឡាយដែលពួកគ្រហស្ថសន្សំរកបានដោយកម្រ សូម្បីរកបានមកហើយក៏កម្រនឹងថែរក្សាយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយប្រព្រឹត្តតែសូមហួសពេក រំអង្គាសហួសពេក ចំពោះកោគទាំងនោះថា អ្នកទាំងឡាយសូមឲ្យបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរនេះ ឲ្យកាំបិតឲ្យពូថៅ ឲ្យដង្វ ឲ្យចប ឲ្យពន្ធាក ឲ្យលំ ឲ្យប្អូស្រី ឲ្យស្មៅយ៉ាប៉ូង ឲ្យស្មៅដំណោកទន្យាយ ឲ្យស្មៅ (ធម្មតា) ឲ្យដីស្អិត ។ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែល

អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឱវាទេ បន តិក្ខត្តុំ នវមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ សញ្ចិច្ចកាយ បន តិក្ខត្តុំ ការយមានេន អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ បមាណិកា ការេតព្វា តត្រិទំ បមាណំ ឥយសោ ទ្វានវស វិនត្តិយោ សុកតវិនត្តិយោ តិរិយំ សត្តន្នវ តិក្ខ្ត្តុំ អតិនេតព្វា វត្តុនេសនាយ ។ តេហិ តិក្ខ្ត្តុំ វត្តុំ នេសេតព្វំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ សារម្ភេ ចេ តិក្ខ្ត្តុំ វត្តុស្ស អបរិក្កមនេ សញ្ចិច្ចកាយ កុដី ការេយ្យ តិក្ខ្ត្តុំ វា អនតិនេយ្យ វត្តុនេសនាយ បមាណំ វា អតិក្កាមេយ្យ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

(២០១) សញ្ចិច្ចកា ជាម សយំ យាចិត្វា បុរិសំបិ បុរិសត្តការំបិ តោឡេំបិ សកដំបិ វាសិំបិ ជរសុំបិ តុម្ពារិំបិ តុន្នាលំបិ ឯខានឆំបិ ។បេ។ តិណេំបិ មត្តិកេំបិ ។ តុដី[1]ជាម ឧល្លិត្តា វា បោតិ អវលិត្តា វា ឧល្លិត្តាវលិត្តា វា ។ ការយមានេនាតិ តុរេន្តេន វា តោរាបេន្តេន វា ។

---

๑ ម. ម. តុដិ ។

អ្នកចាំឯអស់គ្នាធ្វើនេះមិននាំឲ្យដ្រែះថ្ងាដល់ដនចាំឯឡាយដែលមិនទាន់បានដ្រែះថ្ងា ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុចាំឯឡាយ អ្នកចាំឯឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាឯនេះថា កាលភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិដែលមិនមានតាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍មកខ្លួនឯង គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺ បណ្តោយ ១២ចំអាម ទទឹង ៧ចំអាមដោយចំអាមព្រះសុគតវាស់ខាងក្នុង ត្រូវនាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យ ភិក្ខុចាំឯនោះគប្បីសំដែងទីដែលមិនមានអន្តរាយ ទំាមានឧបចារ បើភិក្ខុឲ្យគេធ្វើកុដិដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ក្នុងទីដែលមានអន្តរាយទំាមិនមានឧបចារក្តី មិនបាននាំពួកភិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យក្តី ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណក្តី ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសៗ

(២០១) ភិក្ខុបានសូមបុរសក្តី គ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី គោក្តី រនេះក្តី កំបិតក្តី ពូថៅក្តី ដីឯក្តី ចបក្តី ពន្លាកក្តី ។បេ។ ស្មៅក្តី ដីស្អិតក្តី ដោយខ្លួនឯង ឈ្មោះថាសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ។ ដែលឈ្មោះថាកុដិនោះ គឺកុដិដែលលាបខាងក្នុងឬកុដិដែលលាបខាងក្រៅ ឬកុដិដែលលាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅ ។ ត្រង់ពាក្យថា កាលឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។

អស្សាមិកន្តិ ន អញ្ញោ កោចិ សាមិកោ ហោតិ ឥត្ថី វ បុរិសោ វ គហដ្ឋោ វ បព្ពជិតោ វ ។ អត្តុទ្ទេសន្តិ អត្តនោ អត្ថាយ ។ បមាណិកា ការេតព្វា តត្រិទំ បមាណំ ឥមស្មោ ទ្វារទេស វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយាតិ ពាហិរិមេន មានេន ។ តិរិយំ សត្តន្នំ តិរិយំ អព្ភន្តរិមេន មានេន ។

(២០២) តិក្ខ្ត្តុំ អតិនេតព្វា វត្តនេសនាយាតិ **តេន** កុដីការកេន តិក្ខ្ត្តុំ កុដីវត្ថុំ សោធេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍំ តិក្ខ្ត្តុំ ថានេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ ឯសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ សញ្ញាចិកាយ កុដឹ ករុការាមោ អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ កុដីវត្ថុំ ឱលោកនំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វា តតិយម្បិ យាចិតព្វា ។ សចេ សព្ពោ សង្ឃោ ឧស្សហតិ កុដីវត្ថុំ ឱលោកេតុំ សព្ពេន សង្ឃេន ឱលោកេតព្វំ ។ នោ ចេ សព្ពោ សង្ឃោ ឧស្សហតិ

ត្រង់ពាក្យថា មិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ សេចក្តីថា មិនមានអ្នកជាខ្លួនណាមួយទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី គហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី ជាម្ចាស់របស់ ។ ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិនោះគឺបណ្តាយ ១២ ចំអាមដោយចំអាមព្រះសុគត គឺវាស់តាមទីដែលជាខាងក្រៅកុដិ ។ ត្រង់ពាក្យថា ទទឹង៧ចំអាម វាស់ខាងក្នុង គឺវាស់តាមទីដែលជាខាងក្នុងកុដិ ។

(២០២) ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំពួកកិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យ សេចក្តីថា រូបកិក្ខុអកធ្វើកុដិនោះ ត្រូវដំរៃទីកុដិរួចចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើចីវរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទកិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលី ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយ ខ្ញុំកុណាចង់ធ្វើកុដិមិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង បពិត្រលោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយ ខ្ញុំកុណាឯង សូមឲ្យសង្ឃពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិឲ្យាន ។ កិក្ខុអកធ្វើកុដិនោះ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគំរប់បីដងផង ។ បើសង្ឃទាំងអស់ អាចដើម្បីពិនិត្យមើលទីធ្វើកុដិបាន សង្ឃទាំងអស់គប្បីនិពិត្យមើល ។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនអាច

កុដីវត្ថុំ ឌិលោកេតុំ យេ តត្ថ លេខន្តិ កិត្តិ ព្យត្តា បដិពលា សារេតុំ អនុសារេតុំ សបរិក្កមនំ អបរិក្កមនំ ជានិតុំ តេ យាចិតព្វា សម្មន្និតព្វា ។ ឯវញ្ច បន កិត្តិវេ សម្មន្និតព្វា ព្យត្តេន កិត្តិជា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ កិត្តិ សញ្ញាចិកាយ កុដិំ កត្តុកាមោ អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្ថុឌិលោ-កនំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមញ្ច ឥត្ថន្នាមញ្ច កិត្តិ សម្មន្នេយ្យ ឥត្ថន្នាមស្ស កិត្តិនោ កុដីវត្ថុំ ឌិលោកេតុំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ កិត្តិ សញ្ញាចិកាយ កុដិំ កត្តុកាមោ អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្ថុឌិលោកនំ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមញ្ច ឥត្ថន្នាមញ្ច កិត្តិ សម្មន្នតិ ឥត្ថន្នាមស្ស កិត្តិនោ កុដីវត្ថុំ ឌិលោកេតុំ ។

ដើម្បីពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិបានទេ កិក្ខុទាំងឡាយឯណា មាននៅកងទីនោះ ជាអ្នកធ្លាសអាចនឹងដឹងនូវទីដែលមានហេតុផាស់ នឹងទីដែលមិនមានហេតុផាស់ នឹងទីដែលមានឧបថានឹងមិនមានឧបថារ សង្ឃគប្បីអាភធនាហើយសម្មតិកិក្ខុទាំងនោះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសម្មតិកិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះ គឺកិក្ខុដែលធ្លាសប្រតិពល ត្រូវញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង (ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្លើកុដិដែលឥតមានម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង កិក្ខុនោះសូមការពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិនឹងសង្ឃ ។ បើការពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសម្មតិកិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលនូវទីធ្លើកុដិរបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាវាចាសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិក្ខុរូបនេះ ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្លើកុដិដែលឥតមានម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង កិក្ខុនោះសូមការពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិនឹងសង្ឃ ។ សង្ឃសម្មតិកិក្ខុទាំងឡាយមានឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិរបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

ยสฺมายสฺมาโต ๑ยตฺถ ๙ตฺถฺวาปสฺส ๒ ๙ตฺถฺวาปสฺส ๒ กิจฺฉนฺติ สมฺปตฺติ ๙ตฺถฺวาปสฺส กิจฺฉาติ กาตุมฺปิ ปิโลเกตุนฺติ สาโต ตุฏฺฐสฺส ยสฺส ลกฺขเณ สาโต กาสเยฺย ฯ สมฺปตฺติ สเทฺธน ๙ตฺถฺวาโต ๒ ๙ตฺถฺวาโต ๒ กิจฺฉ ๙ตฺถฺวาปสฺส กิจฺฉาติ กาตุมฺปิ ปิโลเกตุนฺติ ฯ ๑ยตฺถ สทฺธสฺส ตสฺมา ตุฏฺฐิ ฯ ปาเมสนฺติ ฌายิตพฺพนฺติ ฯ

(๒๐๓) เตหิ สมฺมาเตหิ กิจฺฉเหิ ตตฺถ กฏฺฐกาตุมฺปิ ปิโลเกตพฺพา สารมฺภา อนารมฺภา สปริกฺขมนฺตา อปริกฺขมนฺตา ฌานนฺตา ฯ สเจ สารมฺภา เหฏฺฐิมนฺตา อปริกฺขมนฺตา มหา ยิฏฺฐ กาตพฺพา ฯ สเจ อนารมฺภา เหฏฺฐิมนฺตา สปริกฺขมนฺตา สทฺธสฺส อาเรเจตพฺพา อนารมฺภา สปริกฺขมนฺตาติ ฯ เกจิ กาตุกามตาเกจิ กิจฺฉาติ สทฺธา อุปสงฺกมิตฺวา ปกาสิ ตุฏฺฐาสยฺหิ กาตฺวา วุฏฺฐานิ กิจฺฉนฺติ ทาเน วณฺณิตฺวา ตุฏฺฐากาสิ ฌานนิยา อหิ กเร สญฺเจติกาย กาตุ กาตุกามาเม

ការសម្មតិនូវកិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិ របស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន អាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោល ។ កិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង។ សង្ឃបានសម្មតិដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិរបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ កិរិយា សម្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃទើបស្ងៀម ។ ខ្ញុំ ករុណាសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(២០៣) ពួកកិក្ខុដែលសង្ឃបានសម្មតិហើយទាំងនោះត្រូវទៅក្នុង ទីនោះហើយពិនិត្យមើលទីធ្លើកុដិ រួចត្រូវដឹងថាជាទីមានហេតុគាស់ ទីឥត មានហេតុគាស់ ទីមានឧបចារ ទីឥតមានឧបចារ ។ បើទីមានហេតុ គាស់ ទីមិនមានឧបចារ គប្បីប្រាប់ថា លោកកុំធ្លើកុដិនេះឡើយ ។ បើទីឥតមានហេតុគាស់ ទីមានឧបចារ គប្បីប្រាប់សង្ឃថា ទីនេះឥតមាន ហេតុគាស់ មានឧបចារ ។ កិក្ខុអកធ្លើកុដិនោះត្រូវបួលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្លើបីវរឆៀងស្មាម្ខាង ថ្វាយបង្គំបាទកិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ហើយ អង្គុយច្រហោងប្រណម្យអញ្ជលី ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក ទាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំករុណាចង់ធ្លើកុដិមិនមានទាយកជាម្ចាស់របស់ បំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង

អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ សោហំ កន្តេ សង្ឃំ កុដិ-
វត្ថុទេសនំ យាចាមីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្ពោ
តតិយម្បិ យាចិតព្ពោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដិំ ការា-
កាមោ អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដិ-
វត្ថុទេសនំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ
សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុំ ទេសេយ្យ ។
ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដិំ ការាកាមោ
អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដិវត្ថុទេសនំ
យាចតិ ។ សចេ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុំ
ទេសេតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស
ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុស្ស ទេសនា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស
នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទេសិតំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នា-
មស្ស ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា
តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

បពិត្រលោកចាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំកុរណា សូមការសំដែងទីធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ ។ កិកុអកធ្វើកុដិនោះ គប្បីសូមជាគំរប់ពីរដងផង គប្បីសូមជាគំរប់បីដងផង ។ កិកុអកឆ្ងាសប្រតិពល គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង (ដោយញត្តិទុតិយកម្មវាចា)ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិកុរូបនេះឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិឥតមានតាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង កិកុនោះសូមការសំដែងទីធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ ។ បើការសំដែងទីធ្វើកុដិមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីកិកុឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្តិ (វាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ កិកុរូបនេះឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដិឥតមានតាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង កិកុនោះសូមការសំដែងទីធ្វើកុដិនឹងសង្ឃ សង្ឃសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីកិកុឈ្មោះនេះ ។ ការសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីកិកុឈ្មោះនេះសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោល ។ សង្ឃបានសំដែងទីធ្វើកុដិដើម្បីកិកុឈ្មោះនេះហើយ ។ ការនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃទើបស្ងៀម ខ្ញុំកុរណា សូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

[២០៤] សារម្ភំ ជាម កប៉ិលំ្សកានំ ភ អាសយោ
ហោតំ ឧបចិកានំ ភ អាសយោ ហោតំ ឧន្ទុកានំ
ភ អាសយោ ហោតិ អបិំនំ ភ អាសយោ ហោតំ
វិច្ឆិកានំ ភ អាសយោ ហោតំ សតបទីនំ ភ
អាសយោ ហោតំ មាត្តីនំ ភ អាសយោ ហោតំ
អស្សត្ថនំ ភ អាសយោ ហោតិ សីមានំ ភ អាសយោ
ហោតំ ព្យគ្ឃានំ ភ អាសយោ ហោតិ ឆីបីនំ ភ
អាសយោ ហោតំ អច្ឆានំ ភ អាសយោ ហោតិ
តរច្ឆានំ ភ អាសយោ ហោតិ យេសំ កោសញ្ចិ
តិរច្ឆានគតានំ ភ ចាណកានំ អាសយោ ហោតិ
បុព្វណ្ណាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ អបរណ្ណាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ
អព្ភោកាសាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ អោកាសាធិសិ្ឋតំ ភ
ហោតិ សុសានាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ ឧយ្យានាធិសិ្ឋតំ
ភ ហោតិ រុក្ខមូលាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ មាត្តិសាលាធិសិ្ឋតំ
ភ ហោតិ អស្សសាលាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ តច្ឆនាគា-
រាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ ចាតុាគារាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ
ស្សូនាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ រច្ឆាធិសិ្ឋតំ ភ ហោតិ

[៤០៤] ដែលហៅថាទីមានហេតុជាស់នោះ គឺបានន័យថាទីជាទី អាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វ កណ្តៀវក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តុរក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅ នៃពួកសត្វពស់ក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វឆ្មក្តី ជាទីអាស្រ័យ នៅនៃពួកសត្វក្អែកក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកដំរីក្តី ជាទីអាស្រ័យ នៅនៃពួកសេះក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសីហក្តី ជាទីអាស្រ័យ នៅនៃពួកខ្លាឃ្មុំក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លាដំបងក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃ ពួកខ្លាឃ្មុំក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លារខិនក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួក សត្វតិរច្ឆានណាមួយក្តី ជាទីតាំងនៅនៃបុព្វណ្ណ[1]ជាតិក្តី ជាទីតាំងនៅនៃ អបរណ្ណ[2]ជាតិក្តី ជាទីដែលគេសម្លាប់ចោរក្តី ជាទីសម្រាប់ផ្តាលទោស[3] ក្តី ជាទីព្រៃស្មសានក្តី ជាទីឧទ្យានក្តី ជាទីស្រែចំការស្តេចក្តី ជាទីដែល គេសង់រោងដំរីក្តី ជាទីដែលគេសង់រោងសេះក្តី ជាទីដែលគេធ្វើគុកក្តី ជាទីដែលគេធ្វើរោងសុកក្តី ជាទីអាស្រ័យនៅនៃផ្ទះលក់សាច់ក្តី ជាទីចែកក្តី

---

១ វត្ថុសម្រាប់បរិភោគមុន បានដល់ស្រូវ ៧ យ៉ាងមានស្រូវសែ ស្រូវក្រហមជាដើម ។ ២ វត្ថុ សម្រាប់បរិភោគខាងក្រោយបានដល់ល្ង សណ្តែក ចេក អំពៅ ជាដើម ។ ៣ ទីសម្រាប់ផ្តាលទោស គឺទីដែលគេសម្រាប់វាយមនុស្សផ្តាល ។

(๒๐๕) อปริกฺกมนํ นาม น สกฺกา ภเวยฺย
ยถายุตฺเตน สกเขตฺเต อนุปริคนฺตุ สมนฺตา นิสฺสฺ-
ณิยา อนุปริคนฺตุ ฯลฯ อปริกฺกมนํ นาม ฯ

(๒๐๖) อนาหารา นาม น ตีหิปิ ลิงฺเคหิ ปิ
อาสยา ภเวยฺย น อุปธิโตปิ ปิ อาสยา
ภเวยฺย น อุณฺหาปิ ปิ อาสยา ภเวยฺย น อคฺคิโตปิ ปิ
อาสยา ภเวยฺย น วิปฺปกาปิ ปิ อาสยา ภเวยฺย
น สตฺตหีปิ ปิ อาสยา ภเวยฺย ฯเปฯ น
สมสฺสวนิสฺสิตา ปิ ภเวยฺย ฯลฯ อนาหารา นาม ฯ

(๒๐๗) สปริกฺกมนา นาม สกฺกา ภเวยฺย
ยถายุตฺเตน สกเขตฺเต อนุปริคนฺตุ สมนฺตา นิสฺสฺ-
ณิยา อนุปริคนฺตุ ฯลฯ สปริกฺกมนา นาม ฯ

(๒๐๘) สญฺเจตนิกา นาม สยํ ยาจิตฺวา
ปุริสปิ ปุริสตฺตการปิ ฯเปฯ นิชฺฌาเนปิ ฯ

ជាទីវាលសម្រាប់លេងក្តី ជាទីពេងប្រជុំក្តី ជាកន្លែងផ្លូវទៅមកក្តី ទីប៉ុណ្ណេះ ហៅថាទីមានហេតុខាស់ គឺទីមានសេចក្តីអន្តរាយ ។

(២០៥) ដែលហៅថា ទីមិនមានឧបចារនោះ គឺបាននិងទីដែលមិនអាចនឹងបង្វិលរនេះ បង្វិលបង្ហោងជុំវិញដោយស្រួលបាន ទីប៉ុណ្ណេះ ហៅថាទីមិនមានឧបចារ ។

(២០៦) ដែលហៅថាទីមិនមានអន្តរាយនោះ គឺបាននិងទីដែលមិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តៀរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តុរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកពស់ក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកខ្លួយក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកក្អែបក្តី ។ បេ ។ មិនមែនជាកន្លែងផ្លូវទៅមកក្តី ទីប៉ុណ្ណេះ ហៅថាទីមិនមានអន្តរាយ ។

(២០៧) ដែលហៅថាទីមានឧបចារនោះ គឺបាននិងទីដែលអាចបង្វិលរនេះ បង្វិលបង្ហោងដោយជុំវិញតាមស្រួលបាន ទីប៉ុណ្ណេះ ហៅថាទីមានឧបចារ ។

(២០៨) កិកុសូមបុរសក្តី គ្រឿងហត្ថកម្មនៃបុរសក្តី ។ បេ ។ ពន្ធាកក្តី ដោយខ្លួនឯង ហៅថាសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេមកខ្លួនឯង ។

ក្កុដ៏ ជាម ឧលុំត្តា ក៑ មេហតំ អាលិត្តា ក៑ ឧលុំត្តា-
លិត្តា ក៑ ។ តោរេយ្យាតំ តរេតំ ក៑ តារាបេតំ ក៑ ។
តំក្ខ ក៑ អនតិរេយ្យ វត្តុនេសជ្ជាយ បមាណំ ក៑
អតិក្កាមេយ្យាតំ ញត្តិទុតិយេន តម្ហេន ក្កុដ៏វត្តុំ ន
នេសាបេត្វា អាយាមតោ ក៑ វិត្ថារតោ ក៑ អច្ឆមសោ
តេសក្កមត្តម្បិ អតិក្កាមេត្វា តរេតំ ក៑ តារាបេតំ
ក៑ បយោគេ(១) ទុក្កដំ ឯកបិណ្ឌំ អជាតតេ អាបត្តិ
ជុលុច្ចយស្ស តស្មិំ បិណ្ឌេ អាតតេ អាបត្តិ សង្ឃាដិសេ-
សស្ស ។ សង្ឃាដិសេសោតំ ។បេ។ តេនបិ វុច្ចតំ
សង្ឃាដិសេសោតំ ។

(២០៩) តំក្ខ ក្កុដ៏ តរេតំ អនេសិតវត្តុកំ
សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាដិសេសេន ទ្វិន្នំ
ទុក្កដានំ ។ តំក្ខ ក្កុដ៏ តរេតំ អនេសិតវត្តុកំ
សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាដិសេសេន ទុក្កដ-
ស្ស ។ តំក្ខ ក្កុដ៏ តរេតំ អនេសិតវត្តុកំ អនារម្ភំ
អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាដិសេសេន ទុក្កដស្ស ។

---

១ បយោគេ បយោគេតំ កត្តុបិ ហោត្តុពេ អាមេឡិតំ ទិស្សតំ ។

លំនៅរបស់កិក្ខុដែលលាបខាងក្នុង ឬលាបខាងក្រៅ ឬដែលលាបចាំងខាងក្នុងចាំងខាងក្រៅ ហៅថាកុដិ ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មិនបាននាំពួកកិក្ខុមកដើម្បីសំដែងទីឲ្យក្តី ធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណក្តី សេចក្តីថា មិនបានឲ្យសង្ឃសំដែងទីធ្វើកុដិដោយបណ្តាយក្តី ដោយទទឹងក្តី ដោយញត្តិទុតិយកម្ម ហើយធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ សូម្បីប្រមាណប៉ុនបុងសក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពាល់ប្រយោគ កាលនៅតែបូក ១ ដុំនឹងហើយ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កាលបើបូក ១ ដុំនោះហើយស្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយពិស្តារកន្លងក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។

(๒๐๙) កិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុគាស់ គឺទីមានអន្តរាយ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុគាស់ តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មិនមានហេតុគាស់ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

កិត្តិ កុដិ កោតេតិ អនេសិតាវត្តកំ អជាវម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ នេសិតាវត្តកំ សាវម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដំ ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ នេសិតាវត្តកំ សាវម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ នេសិតាវត្តកំ អជាវម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ នេសិតាវត្តកំ អជាវម្ភំ សបរិក្កមនំ អជាបត្តិ ។

(๒๑๐) កិត្តិ កុដិ កោតេតិ បមាណាតិក្កន្តំ សាវម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដំ ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ បមាណាតិក្កន្តំ សាវម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ បមាណាតិក្កន្តំ អជាវម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ បមាណាតិក្កន្តំ អជាវម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិត្តិ កុដិ កោតេតិ បមាណិកំ សាវម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដំ ។

កំភ្លុងធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មិនមានហេតុថាស់ តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់ តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មិនមានហេតុថាស់ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មិនមានហេតុថាស់ តែមានឧបចារ ជាអនាបត្តិ (មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ) ។

(๒๑๐) កិក្ខុធ្វើកុដិហួសប្រមាណ មានហេតុថាស់ មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិហួសប្រមាណ មានហេតុថាស់ តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិហួសប្រមាណ មិនមានហេតុថាស់ នឹងមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិហួសប្រមាណ តែមិនមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិត្រូវប្រមាណ តែមានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ។

តត្ថ កតមំ តត្រាតិ បមាណនិទ្ទេសំ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ។ តត្ថ កតមំ តត្រាតិ បមាណនិទ្ទេសំ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិំ ទុក្កដស្ស ។ តត្ថ កតមំ តត្រាតិ បមាណនិទ្ទេសំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិំ ។

(๒๑๑) តត្ថ កតមំ តត្រាតិ អនេសនាបត្តិបមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ(๑) ។ តត្ថ កតមំ តត្រាតិ អនេសនាបត្តិបមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ តត្ថ កតមំ តត្រាតិ អនេសនាបត្តិបមាណាតិក្កន្តំ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ តត្ថ កតមំ តត្រាតិ អនេសនាបត្តិបមាណាតិក្កន្តំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសានំ ។

---

๑ អាបត្តិំ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្កដានន្តិ អាទីសុ ច ទ្វីហិ សង្ឃាទិសេសេហិ សទ្ធិំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានន្តិអាទិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្ពោតិ តត្ថញ្ញត្ថា ។

กิกฺขุ ធ្វើកុដិត្រូវប្រមាណ តែមានហេតុគាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ กิกฺขุ ធ្វើកុដិប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុគាស់ តែឥតមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ กิกฺขุ ធ្វើកុដិប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុគាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

(๒๑๑) กิกฺขุ ធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុគាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ กิกฺขุ ធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុគាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ กิกฺขุ ធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ ឥតមានហេតុគាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ กิกฺขุ ធ្វើកុដិដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ តែឥតមានហេតុគាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។

(๒๑๒) កិត្តុ កុដិំ ការេតិ ឧទេសិតវត្ថុកំ ប-
មាណិកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដំ ទុក្ក-
ជានំ ។ កិត្តុ កុដិំ ការេតិ ឧទេសិតវត្ថុកំ បមា-
ណិកំ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
កិត្តុ កុដិំ ការេតិ ឧទេសិតវត្ថុកំ បមាណិកំ
អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិត្តុ
កុដិំ ការេតិ ឧទេសិតវត្ថុកំ បមាណិកំ អនារម្ភំ
សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

(๒๑๓) កិត្តុ សមាធិសតិ កុដិំ មេ ការេថាតិ ។
តស្ស កុដិំ ការេន្តេ អឧទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កម-
នំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដានំ ។បេ។
សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុ-
ក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ ស-
បរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិត្តុ
សមាធិសតិ កុដិំ មេ ការេថាតិ ។ តស្ស
កុដិំ ការេន្តេ ឧទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ

(๒๑๒) កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុថាស់ តែមិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

(๒๑๓) កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថាអ្នកចាំឯង្ឃាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុចាំឯង្ឃាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំឯង្ឃាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុចាំឯង្ឃាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់ ឥតមានទីឧបចារ

อาปตฺติ ทุติยํ ทุกฺกฏานํ ฯเปฯ สารมฺภา สปริกฺกมนา
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภา สปริกฺกมนา อนาปตฺติ ฯ
ภิกฺขุ สมาธิสตฺต กุฏึ เม กเรยฺยาติ ฯ ตสฺส
กุฏึ กเรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภา อปริกฺกมนา
อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุติยํ ทุกฺกฏานํ ฯเปฯ
สารมฺภา สปริกฺกมนา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุกฺก-
ฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ สงฺฆา-
ทิเสสสฺส ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภา สปริกฺกมนา
อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ภิกฺขุ สมาธิสตฺต
กุฏึ เม กเรยฺยาติ ฯ ตสฺส กุฏึ กเรนฺติ ปมาณิ-
กา สารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ ทุติยํ ทุกฺกฏานํ ฯเปฯ
สารมฺภา สปริกฺกมนา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ
อนารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ
อนารมฺภา สปริกฺกมนา อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุ สมาธิสตฺต
กุฏึ เม กเรยฺยาติ ฯ ตสฺส กุฏึ กเรนฺติ
อเนสิตวตฺถุกา ปมาณาติกฺกนฺตา สารมฺภา อปริกฺกมนา

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ មានហេតុគាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ឥតមានហេតុគាស់ ឥតមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ឥតមានហេតុគាស់មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកភិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលហួសប្រមាណ មានហេតុគាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុគាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានហេតុគាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានហេតុគាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលបែកបរដោយប្រមាណ មានហេតុគាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ មានហេតុគាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ មិនមានហេតុគាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ មិនមានហេតុគាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកភិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុគាស់ មិនមានទីឧបចារ

อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิเสสานํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ฯ เป ฯ สารมฺภา สปริกฺกมนา อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิเสสานํ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิเสสานํ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนารมฺภา สปริกฺกมนา อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิเสสานํ ฯ กตฺถ สมาทิสติ กตฺถ เม กโรถาติ ฯ ตสฺส กตฺถ กโรนฺโต เทสิตาปตฺติกํ ปมาณิกํ สารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ฯ เป ฯ สารมฺภา สปริกฺกมนา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนารมฺภา สปริกฺกมนา อนาปตฺติ ฯ

[๒๑๔] กตฺถ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมติ กตฺถ เม กโรถาติ น จ สมาทิสติ เทสิตาปตฺติกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมนา จาติ ฯ ตสฺส กตฺถ กโรนฺโต อเทสิตาปตฺติกา สารมฺภา อปริกฺกมนา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสานํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ฯ เป ฯ สารมฺภา สปริกฺกมนา อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสานํ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ

ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មានហេតុថាស់តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មិនមានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដមួយនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មិនមានហេតុថាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឆ្លាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុចាំឆ្លាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុថាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ មិនមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

(๒๑๔) កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំឆ្លាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានបង្គាប់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង មិនមានហេតុថាស់ផង មានទីឧបចារផងដូច្នេះឡើយ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ (កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុថាស់តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។

អជាវម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ។ អជាវម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-សស្ស ។ តិក្ខ្មំ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ ករុដ្ឋំ មេ ករោថាតិ ន ច សមាទិសតិ នេសិត-វត្ថុកា ច ហោតុ អជាវម្ហា ច សបរិក្កមជាចាតិ ។ តស្ស ករុដ្ឋំ ករោន្តិ នេសិតវត្ថុកំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។បេ។ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អជាវម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អជាវម្ហំ សបរិក្កមនំ អជាបត្តិ ។ តិក្ខ្មំ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ ករុដ្ឋំ មេ ករោថាតិ ន ច សមាទិសតិ បមាណិកា ច ហោតុ អជាវម្ហា ច សបរិក្កមជាចាតិ ។ តស្ស ករុដ្ឋំ ករោន្តិ បមាណិកាតិក្កន្តំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។បេ។ សារម្ហំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ។ អជាវម្ហំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ។

មិនមានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបថារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានហេតុថាស់ មានទីឧបថារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឆ្លាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុថាស់ផង មានទីឧបថារផងដូច្នេះឡើយ ។ កិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបថារ(កិក្ខុនោះ)ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុថាស់ តែមានទីឧបថារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ ឥតមានទីឧបថារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ មានទីឧបថារ ជាអនាបត្តិ ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឆ្លាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះត្រូវប្រែកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុថាស់ផង មានទីឧបថារផងដូច្នេះឡើយ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលហួសប្រមាណ មានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបថារ (កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុថាស់ តែមានទីឧបថារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ ឥតមានទីឧបថារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។

អនារម្ភំ សបរិក្កមំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
តិក្ខ្ត្តុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ ក្បុដំ មេ ភវេថាតិ
ឧ ច សមាទិសតិ បមាណិកា ច ហោតុ អនារម្ភា
ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស ក្បុដំ ភវេន្តំ
បមាណិកំ សារម្ភំ អបរិក្កមំ អាបត្តិ ទុដ្ឋុំ ទុក្កដានំ
។បេ។ សារម្ភំ សបរិក្កមំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។
អនារម្ភំ អបរិក្កមំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ
សបរិក្កមំ អនាបត្តិ ។ តិក្ខ្ត្តុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ
ក្បុដំ មេ ភវេថាតិ ឧ ច សមាទិសតិ នេសិត-
វ្តុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនារម្ភា ច
សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស ក្បុដំ ភវេន្តំ
អនេសិតវ្តុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្កមំ
អាបត្តិ ទុដ្ឋុំ សង្ឃាទិសេសេន ទុដ្ឋុំ ទុក្កដានំ ។បេ។
សារម្ភំ សបរិក្កមំ អាបត្តិ ទុដ្ឋុំ សង្ឃាទិសេ-
សេន ទុក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមំ
អាបត្តិ ទុដ្ឋុំ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ។

ឥតមានហេតុថាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុ
បង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង៨គ្នា) ថា អ្នកចាំង់ឲ្យយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
ទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិប្រកបដោយ
ប្រមាណផង ឥតមានហេតុថាស់ផង មានទីឧបចារផងដូច្នេះឡើយ ។
ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុថាស់
មិនមានទីឧបចារ (កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ មាន
ហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់
ឥតមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ ឥតមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ
ជាអនាបត្តិ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង៨គ្នា) ថា អ្នកចាំង់ឲ្យយចូរធ្វើកុដិ
ឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិ
នោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែង៨ទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណ
ផង ឥតមានហេតុថាស់ផង មានទីឧបចារផងដូច្នេះឡើយ ។ ពួកកិក្ខុក៏
ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលមិនមានពួកកិក្ខុសំដែង៨ទីឲ្យ ហួសប្រមាណ
មានហេតុថាស់ ឥតមានទីឧបចារ (កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹង
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មានហេតុថាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មិនមានហេតុថាស់ មិន
មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។

อนาสวญฺจ สปริกฺขมนฺ อาปตฺติ ทุวิญฺจ สงฺฆาทิเสสานนฺ ฯ
กิญฺจ สมาธิสตฺถา ปกฺกมติ กุฏึ เม กเรถาติ ฯ
๓ สมาธิสติ เนสชฺชิกงฺคา จ โหนฺตุ ปมาณิกา
จ อนาสวา จ สปริกฺขมนา จาติ ฯ ตสฺส กุฏึ
กเรยฺย เนสชฺชิกงฺคํ ปมาณิกงฺคํ สาสวญฺจ อปริกฺขมนฺ
อาปตฺติ ทุวิญฺจ ทุกฺกฏานนฺ ฯ เป ฯ สาสวญฺจ สปริกฺขมนฺ
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนาสวญฺจ อปริกฺขมนฺ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนาสวญฺจ สปริกฺขมนฺ อนาปตฺติ ฯ

(๒๑๙) กิญฺจ สมาธิสตฺถา ปกฺกมติ กุฏึ
เม กเรถาติ สมาธิสติ จ เนสชฺชิกงฺคา
จ โหนฺตุ อนาสวา จ สปริกฺขมนา จาติ ฯ
ตสฺส กุฏึ กเรยฺย อเนสชฺชิกงฺคญฺจ สาสวญฺจ อปริกฺก-
มนฺ ฯ โส สุณาติ กุฏึ กิร เม กยิรตีติ
อเนสชฺชิกงฺคา สาสวา อปริกฺกมนาติ ฯ เตน
กิญฺจาปิ สามํ วา สณฺฐปิตา ฆรโต วา ปาเปตฺวา

មិនមានហេតុថាស់ តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ កិក្ខុ
បង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង់គ្នា) ថា អ្នកចាំង់ឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
ទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួក
កិក្ខុសំដែង់ទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង មិនមានហេតុថាស់
ផង មានទីឧបចារផង់ដូច្នេះឡើយ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែល
មានពួកកិក្ខុសំដែង់ទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុថាស់ មិន
មានទីឧបចារ (កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ មានហេតុថាស់
តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ មិនមានហេតុថាស់ មិនមានទី
ឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ មិនមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ មិន
ត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๒๑๕) កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង់គ្នា) ថា អ្នកចាំង់ឡាយចូរធ្វើកុដិ
ឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះ
គួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែង់ទីឲ្យផង ឥតមានហេតុថាស់ផង មាន
ទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលឥតមានពួកកិក្ខុ
សំដែង់ទីឲ្យ មានហេតុថាស់ មិនមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះពុំដំណឹង់ថា
ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិដែលមិនមានពួកកិក្ខុសំដែង់ទីឲ្យ មានហេតុថាស់ មិនមានទី
ឧបចារ ដើម្បីអាត្មាអញ ។ កិក្ខុនោះ គប្បីទៅខ្លួនឯង់ក្តី ប្រើបម្រើទៅក្តី

เธเสนาสนกา จ ภเวยฺย อคารมฺภา จ สปริคฺคหชนา
จาติ ฯ เอเต เจ สาธุ กเรยฺย ทุติยกมฺปิ
ปหิเณยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ติกฺขตฺตุ สมาธิ-
สีสฺส ปกฺกมติ ภิกฺขุ เม ภเวยฺยาติ สมาธิสีสติ
จ เธเสนาสนกา จ ภเวยฺย อคารมฺภา จ สปริคฺคหชนา
จาติ ฯ ตสฺส ภิกฺขุ ภเวยฺย อเธเสนาสนกา
สารมฺภา สปริคฺคหา ฯ โส สุณาติ ภิกฺขู ภิกฺขู เม
ภเวยฺยาติ อเธเสนาสนกา สารมฺภา สปริคฺคหาติ ฯ
เตน ภิกฺขุนา สาธุ กตมฺปิ ทุติยกา ปหิเณยฺย
เธเสนาสนกา จ ภเวยฺย อคารมฺภา จาติ ฯ
เอเต เจ สาธุ กเรยฺย ทุติยกมฺปิ ปหิ-
ณเยยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ติกฺขตฺตุ สมาธิสีสฺส
ปกฺกมติ ภิกฺขุ เม ภเวยฺยาติ สมาธิสีสติ จ
เธเสนาสนกา จ ภเวยฺย อคารมฺภา จ สปริคฺคห-
นา จาติ ฯ ตสฺส ภิกฺขุ ภเวยฺย อเธเสน-
สนกา อคารมฺภา อปริคฺคหา ฯ โส สุณาติ
ภิกฺขู ภิกฺขู เม ภเวยฺยาติ อเธเสนาสนกา อคารมฺภา

ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រែបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកចាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះ ដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះឮដំណឹងថា កិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះគប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រែបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង ។ បើកិក្ខុនោះមិនទៅខ្លួនឯងក្តី មិនប្រែបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកចាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះ ដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យឥតមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញដែលឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុទាស់

អបរិក្កមជាតំ ។ តេន កិក្ខូនា សាមំ វា កច្ឆព្ពំ ទូតោ វា ចាហោតព្ពោ នេសិតវត្តុកា ច ហោតុ សបរិក្កមជា ចាតំ ។ នោ ចេ សាមំ វា គច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិក្ខូ សមាធិសិត្វា បក្កមតំ កុដិំ មេ ករោថាតំ សមាធិសតំ ច នេសិតវត្តុកា ច ហោតុ អនារម្ភា ច សបរិក្កមជា ចាតំ ។ តស្ស កុដិំ ករោន្តេ អនេសិតវត្តុកំ អនារម្ភំ សបរិក្កមំ ។ សោ សុណាតំ កុដិំ ករ មេ ករយិរតំ អនេសិតវត្តុកា អនារម្ភា សបរិក្កមជាតំ ។ តេន កិក្ខូនា សាមំ វា កច្ឆព្ពំ ទូតោ វា ចាហោតព្ពោ នេសិតវត្តុកា ហោត្វតំ ។ នោ ចេ សាមំ វា គច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិក្ខូ សមាធិសិត្វា បក្កមតំ កុដិំ មេ ករោថាតំ សមាធិសតំ ច នេសិតវត្តុកា ច ហោតុ អនារម្ភា ច សបរិក្កមជា ចាតំ ។ តស្ស កុដិំ ករោន្តេ នេសិតវត្តុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមំ ។ សោ សុណាតំ

ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះគប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង មានទីឧបចារផង ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបដ្ឋាប់(ពួកកិក្ខុផង់គ្នា)ថា អ្នកចាំឆ្ងាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះ ដែលមិនមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះភ្លេចដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមិនមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះគប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបដ្ឋាប់ (ពួកកិក្ខុផង់គ្នា)ថា អ្នកចាំឆ្ងាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះ ដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះភ្លេចដំណឹងថា

កុដិ កិរ មេ កយិរតិ ឧទេសិតវត្តុកា សារម្ភា អបរិក្កមនាតិ ។ តេន កិក្ខុនា សាមំ វា កត្តព្ពំ ទូតោ វា បាហេតព្ពោ អនារម្ភា ច ហោតុ សបរិក្កមនា ចាតិ ។ សោ ចេ សាមំ វា កច្ចេយ្យ ទូតំ វា បហិណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ កុដិ មេ កយិរតិ សមាធិសតិ ច ឧទេសិតវត្តុកា ច ហោតុ អនារម្ភា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កយិរតិ ឧទេសិតវត្តុកំ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដិ កិរ មេ កយិរតិ ឧទេសិតវត្តុកា សារម្ភា សបរិក្កមនាតិ ។ តេន កិក្ខុនា សាមំ វា កត្តព្ពំ ទូតោ វា បាហេតព្ពោ អនារម្ភា ហោតូតិ ។ សោ ចេ សាមំ វា កច្ចេយ្យ ទូតំ វា បហិណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ កុដិ មេ កយិរតិ សមាធិសតិ ច ឧទេសិតវត្តុកា ច ហោតុ អនារម្ភា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កយិរតិ ឧទេសិតវត្តុកំ

ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុតាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះគប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិឥតមានហេតុតាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុតាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុតាស់ មានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះពុំដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុតាស់ មានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិឥតមានហេតុតាស់ ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុតាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ

อนาปตฺติ อปริกฺกมนํ ฯ เสา สุณาตุ กุฏิ การา เม กเยรตุ เทสิตาวตฺถุกา อนาปตฺติ อปริกฺกมนาตุ ฯ เตน ภิกฺขุนา สามํ วา กตฺตพฺพา ทูเตา วา ปาเหตพฺพา สปริกฺกมนา โหตฺวาตุ ฯ โน เจ สามํ วา กเรยฺย ทูตํ วา ปหิเณยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตุ กุฏึ เม กเรถาติ สมาทิสตุ จ เทสิตาวตฺถุกา จ โหตุ อนาปตฺติ จ สปริกฺกมนา จาตุ ฯ ตสฺสา กุฏึ กเรฏฺฐ เทสิตาวตฺถุกํ อนาปตฺติ สปริกฺกมนํ อนาปตฺติ ฯ

(๒๑๖) ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตุ กุฏึ เม กเรถาติ สมาทิสตุ จ ปมาณิกา จ โหตุ อนาปตฺติ จ สปริกฺกมนา จาตุ ฯ ตสฺสา กุฏึ กเรฏฺฐ ปมาณิกตฺตฺถมฺภ สาปตฺติ อปริกฺกมนํ ฯ สเว สุณาตุ กุฏึ การา เม กเยรตุ ปมาณิกตุตฺถมฺภ สาปตฺติ อปริกฺกมนาตุ ฯ เตน ภิกฺขุนา สามํ วา กตฺตพฺพา ทูเตา วา ปาเหตพฺพา ปมาณิกา จ โหตุ อนาปตฺติ จ สปริกฺกมนา จาตุ ฯ เป ฯ

ឥតមានហេតុផាស ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះពួកដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ មានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុផាស់ តែឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានទីឧបចារ ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុផាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ឥតមានហេតុផាស់ មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๒๑๖) កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុផាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីកិក្ខុនោះ ធំហួសប្រមាណ មានហេតុផាស់ មិនមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះពួកដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ធំហួសប្រមាណ មានហេតុផាស់ មិនមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះ ត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុផាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។

បមាណិកា ច ហោតុ អជារម្ភា ចាតិ ។បេ។ បមាណិកា ច ហោតុ សបរិក្កមជា ចាតិ ។បេ។ បមាណិកា ហោតូតិ ។ ឆោ ឆេ សាមំ ឯ តច្ឆេយ្យ ទូតំ ឯ បហិណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តំក្ខ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ ការំ មេ ការេថាតិ សមាធិសតិ ច បមាណិកា ច ហោតុ អជារម្ភា ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស ការំ ការេន្តិ បមាណិកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ ការំ មេ ការយិរតិ បមាណិកា សារម្ភា អបរិក្កមជាតិ ។ តេន តំក្ខណា សាមំ ឯ កន្តិតុំ ទូតោ ឯ ចាហោតព្ពោ អជារម្ភា ច ហោតុ សបរិក្កមជា ចាតិ ។បេ។ អជារម្ភា ហោតូតិ ។បេ។ សបរិក្កមជា ហោតូតិ ។បេ។ អជាបត្តិ ។ តំក្ខ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ ការំ មេ ការេថាតិ សមាធិសតិ ច នេសិតវត្តុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អជារម្ភា ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស ការំ ការេន្តិ អនេសិតវត្តុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។

គួរប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង ។ បេ ។ គួរប្រកប
ដោយប្រមាណផង គួរមានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរប្រកបដោយ
ប្រមាណ ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី
ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឯណ្ឌាយចូរធ្វើ
កុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរប្រកប
ដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួក
កិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ ឥត
មានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះព្យុដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យអាត្មា
អញ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។
កិក្ខុនោះត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះ
គួរជាកុដិឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាកុដិ
ឥតមានហេតុទាស់ ។ បេ ។ មានទីឧបចារ ។ បេ ។ ជាអនាបត្តិ ។
កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឯណ្ឌាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀស
ចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួក
កិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង
មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ជាកុដិឥតមានពួកកិក្ខុ
សំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។

សោ សុណាតិ កុដី កិរ មេ កយិរតិ អនេសិតវត្ថុកា
បមាណាតិក្កន្តា សារម្ភា អបរិក្កមជាតិ ។ តេន
កិក្ខុនា សាមំ វា គន្តព្ពំ ទូតោ វា ចាហោតព្ពោ
នេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនារម្ភា ច
សបរិក្កមជា ចាតិ ។បេ។ នេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ
បមាណិកា ច អនារម្ភា ចាតិ ។បេ។ នេសិតវត្ថុកា
ច ហោតុ បមាណិកា ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។បេ។
នេសិតវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ចាតិ ។
នោ ចេ សាមំ វា គច្ឆេយ្យ ទូតំ វា បហិណេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ
កុដី មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច នេសិតវត្ថុកា
ច ហោតុ បមាណិកា ច អនារម្ភា ច សបរិក្កមជា
ចាតិ ។ តស្ស កុដិំ ករោន្តេ នេសិតវត្ថុកំ បមា-
ណិកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដី
កិរ មេ កយិរតិ នេសិតវត្ថុកា បមាណិកា សារម្ភា
អបរិក្កមជាតិ ។ តេន កិក្ខុនា សាមំ វា គន្តព្ពំ

កិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យអាត្មាអញ ជាកុដិឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុតាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះត្រូវទៅខ្ជូនឯងក្តី ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុតាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុតាស់ផង ។ បេ ។ គួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្ជូនឯងក្តី មិនបានប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង់គ្នា) ថា អ្នកចាំងឡាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុតាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុតាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះឮដំណឹងថា ពួកកិក្ខុធ្វើកុដិឲ្យអាត្មាអញ ជាកុដិដែលមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុតាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះត្រូវទៅខ្ជូនឯងក្តី

ទូតោ វា ចាហោតញ្ញោ អជានន្តា ច ហោតុ សបរិក្កមជា ចាតិ ។បេ។ អជានន្តា ហោតូតិ ។បេ។ សបរិក្កមជា ហោតូតិ ។បេ។ អជាបត្តិ ។

(๒๑๗) តិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ កុដិំ មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច នេសិតាវត្ថុកា ច ហោតុ អជានន្តា ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស កុដិំ ករោន្តិ អនេសិតាវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។បេ។ អជានន្តំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ អជានន្តំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្កដស្ស ។ តិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ កុដិំ មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច នេសិតាវត្ថុកា ច ហោតុ អជានន្តា ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស កុដិំ ករោន្តិ នេសិតាវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។បេ។ សារម្ភំ សប-រិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្កដស្ស ។បេ។

ប្រើបម្រើឲ្យទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ ។ បេ ។ មានទីឧបចារ ។ បេ ។ ជាអនាបត្តិ ។

[๒๑๗] កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង៤គ្នា) ថា អ្នកចាំធ្វើឲ្យចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ជាកុដិឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផង៤គ្នា) ថា អ្នកចាំធ្វើឲ្យចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ កិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។

อนารมฺภ์ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานํ ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภ์ สปริกฺกมนํ อนาปตฺติ ฯ กิกฺขุ สมาธิสิตฺวา ปกฺกมติ กุฏิ เม กเรยฺยาติ สมาธิสติ จ ปมาณิกา จ เหาตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมนา จาติ ฯ ตสฺส กุฏิ กเรยฺย ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภ์ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานํ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯเปฯ สารมฺภ์ สปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานํ ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภ์ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานํ ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภ์ สปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานํ ทุกฺกฏสฺส ฯ กิกฺขุ สมาธิสิตฺวา ปกฺกมติ กุฏิ เม กเรยฺยาติ สมาธิสติ จ ปมาณิกา จ เหาตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมนา จาติ ฯ ตสฺส กุฏิ กเรยฺย ปมาณิกา สารมฺภ์ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานํ ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ สารมฺภ์ สปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภ์ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ การุกานทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภ์ สปริกฺกมนํ อนาปตฺติ ฯ

ឥតមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ កិកុបង្គាប់ (ពួកកិកុផង់គ្នា) ថា អ្នកចាំង់ឆ្ការយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិកុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិកុនោះ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកភិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុបង្គាប់ (ពួកកិកុផង់គ្នា) ថា **អ្នកចាំង់ឆ្ការយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ** ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិកុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិកុនោះ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥតមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

កិត្តិ សមាធិសត្ថា បញ្ញមតិ កុដ្ឋំ មេ កកេជាតិ សមាធិសតិ ច ទេសិតវត្តុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អជារម្ភា ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស កុដ្ឋិ កកេន្តិ អនេសិតវត្តុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ចតុន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ អជារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ អជារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ កិត្តិ សមាធិសត្ថា បញ្ញមតិ កុដ្ឋំ មេ កកេជាតិ សមាធិសតិ ច ទេសិតវត្តុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អជារម្ភា ច សបរិក្កមជា ចាតិ ។ តស្ស កុដ្ឋិ កកេន្តិ ទេសិតវត្តុកំ បមាណិកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អជារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អជារម្ភំ សបរិក្កមនំ អជាបត្តិ ។

កិក្ខុបគ្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឆន្ទាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ๔ ។បេ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។បេ។ ឥតមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ កិក្ខុបគ្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឆន្ទាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ថា កុដិនោះគួរជាកុដិមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យផង ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាស់ផង មានទីឧបចារផង ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ មានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥតមានទីឧបចារ ពួកកិក្ខុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

(๒๑๘) กิกฺขุ สมาธิสฺส ปจฺจยตฺถ กุฏิ เมเกวลิกาติ ฯ ตสฺส กุฏิ กเรยฺย อเนสนาย วตฺถุกิ สารมฺภ อปริกฺกมน ฯ โส เจ วิญฺญตฺติย อาคจฺฉติ ฯ เตน กิกฺขุนา สา กุฏิ อญฺญสฺส วา ทาตพฺพา กิญฺจิ วา ปุน การาปนาย ฯ เอว เจ อญฺญสฺส วา ทเตฺวยฺย กิญฺจิ วา ปุน การาเปยฺย อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุกฺกฏสฺส ฯ กิกฺขุ สมาธิสฺส ปจฺจยตฺถ กุฏิ เมเกวลิกาติ ฯ ตสฺส กุฏิ กเรยฺย อเนสนาย วตฺถุกิ สารมฺภ สปริกฺกมน ฯ โส เจ วิญฺญตฺติย อาคจฺฉติ ฯ เตน กิกฺขุนา สา กุฏิ อญฺญสฺส วา ทาตพฺพา กิญฺจิ วา ปุน การาปนาย ฯ เอว เจ อญฺญสฺส วา ทเตฺวยฺย กิญฺจิ วา ปุน การาเปยฺย อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุกฺกฏสฺส ฯ เปฯ ฯ อนารมฺภ อปริกฺกมน... อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุกฺกฏสฺส ฯ เปฯ ฯ อนารมฺภ สปริกฺกมน... อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ กิกฺขุ สมาธิสฺส

(๒๑๘) កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំងឆ្កាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែកិក្ខុនោះមកដល់ ។ កិក្ខុនោះត្រូវឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកចាំងឆ្កាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ឥតមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ មានហេតុថាស់តែមានទីឧបចារ ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែកិក្ខុនោះមកដល់ ។ កិក្ខុនោះត្រូវឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា

បក្កមតិ កុដិំ មេ ករោថាតិ ។ តស្ស កុដិំ ករោន្តេ
នេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បការេ
អាកច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា កុដិ អញ្ញស្ស វា
ទាតព្ពា កិង្កិត្វា វា បុន ការេតព្ពា ។ នោ ចេ
អញ្ញស្ស វា ទនេយ្យ កិង្កិត្វា វា បុន ការេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ...
អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។
ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដិំ មេ ករោថាតិ ។
តស្ស កុដិំ ករោន្តេ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្ក-
មនំ ។ សោ ចេ វិប្បការេ អាកច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា
សា កុដិ អញ្ញស្ស វា ទាតព្ពា កិង្កិត្វា វា បុន ការេតព្ពា ។
នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ទនេយ្យ កិង្កិត្វា វា បុន ការេយ្យ
អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ សារម្ភំ
សបរិក្កមនំ.. អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ ។

អ្នកចាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យ
ភិក្ខុនោះ មានពួកភិក្ខុសំដែងទីឲ្យ តែមានហេតុតាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។
កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ
គប្បីឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។
បើភិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ហើយ
ឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ [តៃ] ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុតាស់ តែ
មានទីឧបចារ... [តៃ] ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុតាស់ តែឥត
មានទីឧបចារ... [តៃ] ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុតាស់ មានទី
ឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់(ពួកភិក្ខុផង់គ្នា)ថា អ្នកចាំង-
ឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យភិក្ខុនោះ
ហួសប្រមាណ មានហេតុតាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការ
ធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះគប្បីឲ្យកុដិ
នោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬគប្បីទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ
មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជា
ថ្មីទៀតទេ [តៃ] ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុ
តាស់ តែមានទីឧបចារ... [តៃ] ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។

អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ កុដិំ មេ កភេថាតិ ។ តស្ស កុដិំ កភេន្តិ បមាណិកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន កិក្ខុនា សា កុដិ អញ្ញស្ស វា ទាតព្វា កិន្តិត្វា វា បុន កាតព្វា ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ទទេយ្យ កិន្តិត្វា វា បុន ការេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។ កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ កុដិំ មេ កភេថាតិ ។ តស្ស កុដិំ កភេន្តិ អនេសិតវត្តកំ បមាណិកំ ឆឌ្ឌនកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន កិក្ខុនា សា កុដិ អញ្ញស្ស វា ទាតព្វា កិន្តិត្វា វា បុន កាតព្វា ។

ឥតមានហេតុថាស់ តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនិងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា អ្នកចាំឆ្លាយចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ពស់ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុថាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែកិក្ខុនោះមកដល់ ។ កិក្ខុនោះគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃ ឬគប្បីទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។ មានហេតុថាស់ តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ ឥតមានហេតុថាស់ មានទីឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។ កិក្ខុបង្គាប់(ពួកកិក្ខុផងគ្នា)ថា **អ្នកចាំឆ្លាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ពស់** ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិឲ្យកិក្ខុនោះ មិនមានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហេតុថាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែកិក្ខុនោះមកដល់ ។ កិក្ខុនោះគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃ ឬគប្បីឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀត ។

នោ ចេ អញ្ញស្ស ភ ធនេយ្យ កិដ្ឋិត្វា ភ បុន ការេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស
។ បេ ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនារម្ភំ
សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដានំ ។ តំកម្មំ សមានិសិត្វា
បក្កមតិ ភុជិំ មេ ការេថាតិ ។ តស្ស ភុជិំ
ការេន្តិ ទេសិតាគ្គកំ បមាណិកំ សារម្ភំ អបរិក្ក-
មនំ ។ សោ ចេ វិប្បការេ អាគច្ឆតិ ។ តេន
តំកម្មំ សា ភុជិ អញ្ញស្ស ភ ទាតព្ពា កិដ្ឋិត្វា ភ
បុន ការេតព្ពា ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស ភ ធនេយ្យ
កិដ្ឋិត្វា ភ បុន ការេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដានំ
។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនារម្ភំ
សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

បើកិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មី
ទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ បេ ។ មាន
ហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ
។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាស់ តែឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ
នឹងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទីឧបចារ...
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ កិក្ខុបង្គាប់ (ពួកកិក្ខុផងគ្នា) ថា
អ្នកចាំឆ័ន្ទាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ញុំ រួចចៀសចេញទៅ ។ ពួកកិក្ខុក៏ធ្វើកុដិ
ឲ្យកិក្ខុនោះ មានពួកកិក្ខុសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមាន
ហេតុទាស់ ឥតមានទីឧបចារ ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច
ក៏ស្រាប់តែកិក្ខុនោះមកដល់ ។ កិក្ខុនោះគប្បីឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុដទៃ
ឬគប្បីឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើកិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់កិក្ខុ
ដទៃទេ ឬមិនបានឲ្យរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។
មានហេតុទាស់ តែមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឥតមានហេតុទាស់
ឥតមានទីឧបចារ... ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ឥតមានហេតុទាស់ មានទី
ឧបចារ ជាអនាបត្តិ ។

(๒๑๙) អត្ថជា វិប្បកតំ អត្ថជា បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អត្ថជា វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្ថជា បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(๒๒๐) អជាបត្តិ លេណោ កុហាយ តិណាកុដិកាយ អញ្ញស្សត្ថាយ ឯសាគារំ ឋបេត្វា សព្ពន្តំ អជាបត្តិ ទុម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ឆដ្ឋសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

(៤១៩) កិក្ខុធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រែចដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រែចដោយខ្លួនឯង ហើយឲ្យកិក្ខុដទៃធ្វើបង្ហើយ (កិក្ខុអកប្រើ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ពួកកិក្ខុដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យកិក្ខុប្រូណា) មិនទាន់ស្រែច ហើយកិក្ខុ (រូបនោះ) ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ពួកកិក្ខុដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យកិក្ខុប្រូណា) មិនទាន់ស្រែច ហើយកិក្ខុ (រូបនោះ) ឲ្យពួកកិក្ខុដទៃទៀតធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(៤២០) ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺកិក្ខុធ្វើលេណ[1]គុហា[2] កុដិសៅនឹងកុដិសម្រាប់កិក្ខុដទៃ (មានឧបដ្ឋាយ៍ជាដើម) នឹងទីសេនាសនចាំងពួង (មានភេរីឧបោសថជាដើម) វិហារលែងតែធ្វើកុដិសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន (ម្យ៉ាងទៀត) ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺកិក្ខុធ្លត នឹងកិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៦ ចប់ ។

---

១ ទីសម្រាប់ជ្រកល្មមនៅបាន ។ ២ ទីបិទបាំងល្មមនៅបាន ។ ពាក្យថា លេណ នឹងគុហា ទាំងពីរនេះ ជារបៀបន ពីពាក្យនិយាយផ្ទាស់ប្តូរគ្នាបាន ។

សត្តមសង្ឃាទិសេសំ

(២២៧) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោ-
សម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន
សមយេន អាយស្មតោ ឆន្នស្ស ឧបដ្ឋាកោ កហាបតិ
អាយស្មន្តំ ឆន្នំ ឯតទវោច វិហារវត្ថុំ កន្តេ ជានាហិ
អយ្យស្ស វិហារំ ការាកបេស្សាមីតិ ។ អថខោ អាយស្មា
ឆន្នោ វិហារវត្ថុំ សោធេន្តោ អញ្ញតរំ ចេតិយរុក្ខំ
ឆេទាបេសិ តាមប្ចដិតំ ឯកមប្ចដិតំ ឯកវប្ចដិតំ ជន-
បទប្ចដិតំ រដ្ឋប្ចដិតំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយន្តិ
វិហាចេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា
ចេតិយរុក្ខំ ឆេទាបេស្សន្តិ តាមប្ចដិតំ ឯកមប្ចដិតំ
ឯកវប្ចដិតំ ជនបទប្ចដិតំ រដ្ឋប្ចដិតំ ឯកិ[ន្ទ្រិ]យំ សមណា
សក្យបុត្តិយា ជីវំ វិហេឋេន្តីតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខូ
តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ខិយន្តានំ វិហាចេន្តានំ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៣

(៤២១) សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវេឡុវនារាម[1] ក្បែរក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង មានគហបតីជាឧបដ្ឋាកឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ នឹងឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកម្ចាស់ជ្រាបថា ទីសម្រាប់សង់វិហារ[2] ខ្ញុំព្រះករុណានឹងឲ្យមនុស្សធ្វើវិហារប្រគេនលោកម្ចាស់ ។ ឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុកាលដែលជម្រះទីសម្រាប់សង់វិហារ ក៏ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើមួយដើម ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វី បានជាសមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា សមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ បៀតបៀនដើមឈើរស់ដែលមានឥន្ទ្រិយតែមួយ ។ ពួកភិក្ខុបានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលទោស និន្ទា តិះដៀល (ដូច្នោះ)

---

១ បានដាហៅថា ឃោសិតារាម ព្រោះអារាមនេះ ឃោសិតសេដ្ឋីសង់ថ្វាយព្រះបរមគ្រូ ។

២ គឺទីសេនាសនសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន ដែលមានទាយកជាម្ចាស់របស់គេធ្វើឲ្យ ។

យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុដ្ឋុល្លញ្ច ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ ភេទំ ហិ ឆាម អាយស្មា ឧទ្ទោ ចេតិយរុក្ខំ ឆេទាបេស្សតិ តាមបូជិតំ ។បេ។ រដ្ឋបូជិតន្តិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ។បេ។ សចុំ ភិរ តុំ ឧទ្ទ ចេតិយរុក្ខំ ឆេទាបេស្សសិ តាម-បូជិតំ ។បេ។ រដ្ឋបូជិតន្តិ ។ សចុំ ភគភតិ ។ វិតរហិ ពុទ្ធោ ភគភ ។បេ។ ភេទំ ហិ ឆាម តុំ មោឃបុរិស ចេតិយរុក្ខំ ឆេទាបេស្សសិ តាមបូជិតំ ឯតមបូជិតំ ឧតរបូជិតំ ឧឧបឧបូជិតំ រដ្ឋបូជិតំ ជីវសញ្ញិនោ ហិ មោឃបុរិស មនុស្សា រុក្ខស្មឹ ឆេតំ មោឃបុរិស អប្បសន្នានំ វ បសាទាយ ។បេ។ ឃវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ មហល្លកំ បន ភិក្ខុឆ វិហារំ ការាយមានេន សស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ

ពួកភិក្ខុណា ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោសនិង្ហាតិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វី ឮថាជាឆន្នភិក្ខុដ៏មានអាយុ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុកគេបូជា ។ បេ ។ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ ត្រាស់សួរថា ម្នាលឆន្ន ឮថាអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជាចេតិយ ដែលអ្នកស្រុកគេបូជា ។ បេ ។ អ្នកដែនធ្លាប់គោរពបូជា មែនឬ ។ ឆន្នភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ។ បេ ។ នែបុរសទទេ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងឲ្យមនុស្សកាប់ដើមឈើ ដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិគម អ្នកក្រុង អ្នកជនបទ អ្នកដែនតែងគោរពបូជា (ដូច្នោះ) ម្នាលមោឃបុរស ព្រោះមនុស្សទាំងឡាយ មានសេចក្តីសំគាល់ថា ឈើជាសភាវមានជីវិត នៃបុរសសោះសូន្យ ហេតុនេះមិននាំឲ្យដុះថ្ងាដល់ជនដែលមិនមានដុះថ្ងាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើវិហារ[1]មានម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន

---

๑ ពាក្យដែលហៅថាវិហារនោះ តាមភាសាបាឡី សំដៅយកទីនៅទាំងអស់របស់សង្ឃ គឺកុដិដែលធំ ។ សម្រាប់សង្ឃនៅ ឬទីវត្តទាំងមូលនោះឯង ហៅថាវិហារ ។

กิกฺขุ อกิเนตฺวา วตฺถุเทสนาย เจวฺหิ กิกฺขุหิ วตฺถุ เนเสตพฺพ อนารมฺภ สปริกฺกมน สารเมฺภ เจ กิกฺขุ วตฺถุสฺมึ อปริกฺกมเน มหลฺลก วิหาร การเยยฺย กิกฺขุ ก อนกิเนยฺย วตฺถุเทสนาย สงฺฆาทิเสสาติ ฯ

(๒๒๒) มหลฺลโก นาม วิหาโร สสฺสามิโก วุจฺจติ ฯ วิหาโร นาม ทุลฺลิตฺตา ก โหติ อวลิตฺตา ก ทุลฺลิตฺตาวลิตฺตา ก ฯ การยมานเตติ กโรนฺเต ก การาเปนฺเต ก ฯ สสฺสามิกนฺติ อญฺโ โกจิ สามิโก โหติ สตฺตี ก ปุริโส ก ปหาโร ก ปฏิลาโภ ก ฯ อตฺตุทฺเทสนฺติ อตฺตโน อตฺถาย ฯ

(๒๒๓) กิกฺขุ อกิเนตฺวา วตฺถุเทสนายาติ เตน วิหารการกาน กิกฺขูน วิหารวตฺถุ สาเธตฺวา สงฺฆ อุปสงฺกมิตฺวา ฌตฺต ทุตฺยกมฺม กริตฺวา วุฑฺฒาน กิกฺขูน ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิก นิสีทิตฺวา อญฺชล ปคฺคเหตฺวา ฌายสฺส วจนีโย อห ภนฺเต มหลฺลก วิหาร กตฺตุกาโม สสฺสามิก อตฺตุทฺเทส สาห ภนฺเต สงฺฆ วิหารวตฺถุ ยาจามีติ ฯ

ត្រូវនាំកិក្ខុចាំឆ្ងាយមកសំដែងទីឲ្យកិក្ខុចាំឆ្ងាយនោះ ត្រូវសំដែងទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានឧបចារៈ ថាបើទីដីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀសមិនមានឧបចារៈហើយ កិក្ខុគប្បីឲ្យធ្វើវិហារធំ ឬមិននាំកិក្ខុចាំឆ្ងាយទៅដើម្បីសំដែងទីឲ្យ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(២២២) វិហារដែលមានម្ចាស់ តថាគតត្រាស់ហៅថាវិហារធំ ។ (ទីនៅរបស់សង្ឃ) គឺទីដែលលាបខាងក្នុងក្តី លាបខាងក្រៅក្តី លាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅក្តី ហៅថាវិហារ ។ ត្រង់ពាក្យថា ការឲ្យគេធ្វើ សេចក្តីថាធ្វើឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មានម្ចាស់ គឺអ្នកណាមួយដទៃ ទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី គហស្ថក្តី អ្នកបួសក្តី ជាម្ចាស់ ។ ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។

(២២៣) ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំកិក្ខុចាំឆ្ងាយមកសំដែងទីឲ្យ គឺត្រូវកិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារនោះដម្រែទីសម្រាប់ធ្វើវិហារ រួចហើយចូលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើសម្ពត់ឧត្តរាសង្គ[1]ឆៀងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំដើងរបស់កិក្ខុចាស់ចាំឆ្ងាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្តងអញ្ជលី ហើយពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកចាំឆ្ងាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើវិហារធំ មានតាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន បពិត្រលោកចាំឆ្ងាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្ឃត្រួតត្រាមើលទីសម្រាប

---

๑ សម្ពត់សម្រាប់ពាក់ព័ទ្ធជៀងលើស្មាខាងឆ្វេងក្រោមស្មាស្តាំ (ប៊ីភរ) ។

ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ฯ
สเจ สงฺโฆ สพฺเพ ฉสฺวูหาติ วิหารปฺปตฺตุ ฉิโลเกตุ
สพฺเพน สพฺเพน ฉิโลเกตพฺพ ฯ เอว เจ สงฺโฆ
สพฺเพ ฉสฺวูหาติ วิหารปฺปตฺตุ ฉิโลเกตุ ยเ
ตตฺถ ภิกฺขู ภิกฺขู ญตฺวา ปฏิพลา สารมฺภ
อนารมฺภ สปริกฺกมน อปริกฺกมน ชานิตุ เต
ยาจิตฺวา สมฺมนฺนิตพฺพา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺมนฺนิ-
ตพฺพา ฯ ญตฺติย ภิกฺขุสงฺฆ ปฏิพลเน สพฺเพ
ญาเปตพฺพ สุณาตุ เม ภนฺเต สพฺเพ อย ส ตฺถ-
เม ภิกฺขู มหาลกา วิหาร กตฺวา เม สสฺสามิกา
อตฺตนฺเย สา สพฺเพ วิหารปฺปตฺตุ ฉิโลเกน ยาจติ ฯ
ยทิ สพฺเพสฺส ปตฺตกลฺ สพฺเพ ส ตฺถมฺ ส ตฺถ-
มฺ ภิกฺขู สมฺมนฺเยยฺ ส ตฺถมสฺส ภิกฺขุ วิหารปฺปตฺตุ
ฉิโลเกตุ ฯ เอส ญตฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต

ធ្វើវិហារឲ្យ ។ កិកុអកធ្វើវិហារត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង សូមជាគំរប់បីដងផង ។ បើសង្ឃទាំងអស់អាចត្រួតត្រាមើលទីសម្រាប់សង់វិហារបាន ត្រូវសង្ឃទាំងអស់ត្រួតមើល ។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនអាចត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហារបានទេ ហើយក្នុងទីនោះមានកិកុទាំងឆ្ងាយណា ឈ្មោសប្រតិពល ដំណទីដែលមានសេចក្តីរង្កៀស[1] ទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្កៀស ទីមានឧបចារ ទីមិនមានឧបចារ កិកុសង្ឃត្រូវសូមកិកុទាំងឆ្ងាយនោះហើយសន្មតិ ។ ម្នាលកិកុទាំងឆ្ងាយ កិកុទាំងនោះសង្ឃត្រូវសន្មតិយ៉ាងនេះ ។ កិកុអកឈ្មោសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដំណដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិកុឈ្មោះនេះនេះចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន កិកុនោះសូមសង្ឃត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហារឲ្យ ។ បើការត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហារមានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតនូវកិកុទាំងឆ្ងាយឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលនូវទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់កិកុឈ្មោះនេះ។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញុំាងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន

---

๑ សព្ទនេះប្រែមកពីជាឡឹថា សារម្ភ ។ នេះប្រែថាប្រែកបដោយសេចក្តីអន្តរាយ ជាមានហេតុទាស់ ជាប្រែកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ឬមានសេចក្តីរង្កៀស ។

សង្ឃេ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ មហល្លកំ វិហារំ
ការាបេតិ សេសំ សព្ពំ អត្តុទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ
វិហារត្ថុទ្ទេសំ យាចតិ ។ សង្ឃេ ឥត្ថន្នាមញ្ច
ឥត្ថន្នាមញ្ច ភិក្ខុ សម្មន្នតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ
វិហារត្ថុំ ទេសេតុំ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថ-
ន្នាមស្ស ច ឥត្ថន្នាមស្ស ច ភិក្ខុនំ សម្មតិ ឥត្ថន្ន-
មស្ស ភិក្ខុនោ វិហារត្ថុំ ទេសេតុំ សោ តុណ្ហស្ស
យស្ស ន ក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា
សេ ឥត្ថន្នាមោ ច ឥត្ថន្នាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្ថន្នាមស្ស
ភិក្ខុនោ វិហារត្ថុំ ទេសេតុំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស
តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(๒๒๔) តេហិ សម្មតេហិ ភិក្ខុហិ តត្ថ គន្ត្វា
វិហារត្ថុំ ទេសេតព្ពំ ។ សារម្ភំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ
អបរិក្កមនំ ជានិតព្ពំ ។ សចេ សារម្ភំ ហោតិ
អបរិក្កមនំ មា យិធ ការំ វត្ថុត្ថា ។ សចេ
អនារម្ភំ ហោតិ សបរិក្កមនំ សង្ឃស្ស អាភោគេតព្ពំ

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះនេះចង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមការត្រួតមើលទីសម្រាប់ធ្វើវិហារនឹងសង្ឃ ។ ព្រះសង្ឃសន្មតនូវកិក្ខុឈ្មោះនេះផងឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការសន្មតិនូវកិក្ខុឈ្មោះនេះផងឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណាលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង កិក្ខុឈ្មោះនេះផងឈ្មោះនេះផង សង្ឃបានសន្មតហើយ ដើម្បីត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ (ការសន្មតិដើម្បីត្រួតមើលទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ) គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណាចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(๒๒๘) កិក្ខុឈ្មោះនេះផងឈ្មោះនេះផងដែលសង្ឃបានសន្មតហើយនោះ ត្រូវទៅកន្លែងទីនោះ ហើយត្រួតមើលទីដីសម្រាប់សង់វិហារ ។ កិក្ខុឈ្មោះនោះត្រូវដឹងទីដែលមានសេចក្តីរង្កៀសនឹងទីដែលមិនមានសេចក្តីរង្កៀស ទីមានឧបចារ ទីមិនមានឧបចារ ។ បើទីមានសេចក្តីរង្កៀស មិនមានឧបចារ គប្បីជ្រាបថា លោកកុំធ្វើកន្លែងទីនេះ ។ បើទីមិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានឧបចារ គប្បីជ្រាប

อนาปตฺติ สมฺปริกฺกมนฺเต ฯ เตน วิหารกาเรกเตน กิกฺขุนา สงฺฆิ อุปสงฺกมิตฺวา ฯกิสุ อุตฺตราสงฺคิ กริตฺวา ปฺลฺลมุกิ กิกฺขุกิ ชาเต วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกิ นิสีทิตฺวา อญฺชลิ ปคฺคเหตฺวา ฯวมสฺสุ วจนีเยน อหิ กเตน มหลฺลกิ วิหารี กตฺตุกาเมน สสฺสามิกิ อตฺตุทฺเทสิ เสหิ กเตน สงฺฆิ วิหารเทสิ ยาจิตพฺพี ฯ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ฯ ฆฺยาเตน กิกฺขุนา ปฏิพลเลน สเงฺฆ ญาเปตพฺพา สุณาตุ เม กเตน สเงฺฆ อยิ ฯตฺถนฺนาเมน กิกฺขุ มหลฺลกิ วิหารี กตฺตุกาเมน สสฺสามิกิ อตฺตุทฺเทสิ เสหิ สงฺฆิ วิหารเทสิ ยาจติ ฯ ยทิ สเงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลิ สเงฺฆ ฯตฺถนฺนาเมน กิกฺขุนา วิหารเทสิ ทาตุ ทาเสยฺย ฯ ฯสา ญตฺติ ฯ สุณาตุ เม กเตน สเงฺฆ อยิ ฯตฺถนฺนาเมน กิกฺขุ มหลฺลกิ วิหารี กตฺตุกาเมน สสฺสามิกิ อตฺตุทฺเทสิ เสหิ สงฺฆิ วิหารเทสิ ยาจติ ฯ สเงฺฆ ฯตฺถนฺนาเมน กิกฺขุนา วิหารเทสิ ทาตุ ทาเสติ ฯ

ដល់សង្ឃថាតើមិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានឧបចារៈ ។ កិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារនោះ គប្បីបួលទៅរកសង្ឃ ហើយធ្វើនូវចីពរឯងស្មាម្ខាង ហើយថ្វាយបង្គំដើងនៃកិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ រួចអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជលី ពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាតិនៅរបស់ខ្លួន បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្ឃសំដែងទីសម្រាប់សង់វិហារឲ្យ ។ កិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារ ត្រូវសូមជាគំរប់ពីរដងផង សូមជាគំរប់បីដងផង ។ កិក្ខុអ្នកឈ្វាសប្រតិពល ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះនេះបង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាតិនៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមឲ្យសង្ឃសំដែងទីសម្រាប់សង់វិហារឲ្យ ។ បើការសំដែងទីសម្រាប់សង់វិហារ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសំដែងទីសម្រាប់ធ្វើវិហារបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញុំាងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះនេះបង់ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាតិនៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមសង្ឃសំដែងទីសម្រាប់ធ្វើវិហារឲ្យ ។ ព្រះសង្ឃសំដែងទីសម្រាប់ធ្វើវិហារ ដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

យស្សាយស្មតោ ១មតំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្ថុ-
ទេសនា សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ
ភាសេយ្យ ។ ទេសិតំ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ
វិហារវត្ថុំ ។ ១មតំ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ
ធារយាមីតិ ។

(២២៩) សារម្ភំ ជាម ភិក្ខុំ ឯកិស្សាយំ ឯ អាសយោ
ហោតិ ឧបឋិតាយំ ឯ អាសយោ ហោតិ ឧទ្ធរាយំ
ឯ អាសយោ ហោតិ អហីយំ ឯ អាសយោ ហោតិ
វិច្ឆិកាយំ ឯ អាសយោ ហោតិ សតបទីយំ ឯ
អាសយោ ហោតិ មាត្តីយំ ឯ អាសយោ ហោតិ
អស្សាយំ ឯ អាសយោ ហោតិ ព្យគ្ឃាយំ ឯ
អាសយោ ហោតិ ទីបីយំ ឯ អាសយោ ហោតិ
អច្ឆាយំ ឯ អាសយោ ហោតិ តរច្ឆាយំ ឯ អាសយោ
ហោតិ យេសំ កេសញ្ចិ តិរច្ឆានគតានំ ឯ ចាលវាយំ
អាសយោ ហោតិ បុព្វណ្ហាធិស្សរិតំ ឯ ហោតិ អប-
រណ្ហាធិស្សរិតំ ឯ ហោតិ អញ្ញាយតនធិស្សរិតំ ឯ ហោតិ
អាយាតនធិស្សរិតំ ឯ ហោតិ សុសានធិស្សរិតំ ឯ ហោតិ

ការដែលសង្ឃសំដែងទីសម្រាប់ធ្វើវិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ទីសម្រាប់សង់វិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសំដែងហើយ ។ ការសំដែងទីសម្រាប់សង់វិហារនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា ចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយកិរិយាស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

(๒๒๙) ទីដែលហៅថា ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស (នោះ) គឺទីជាលំនៅនៃពួកស្រមោចក្រហមក្តី ជាលំនៅនៃពួកកណ្តៀវក្តី ជាលំនៅនៃពួកកណ្តុរក្តី ជាលំនៅនៃពួកពស់ក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លួយក្តី ជាលំនៅនៃពួកកែបក្តី ជាលំនៅនៃពួកដំរីក្តី ជាលំនៅនៃពួកសេះក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាធំក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាដំបងក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លាឃ្មុំក្តី ជាលំនៅនៃពួកខ្លារខិន[1]ក្តី ជាលំនៅរបស់ពួកសត្វតិរច្ឆានឯណានីមួយក្តី ទីសម្រាប់ជាំបុព្វណ្ណ[2]ជាតិក្តី ទីសម្រាប់ជាំអបរណ្ណ[3]ជាតិក្តី កន្លែងសម្រាប់សម្អាប់ចោរក្តី កន្លែងសម្រាប់ផ្តាំលោស[4]ក្តី កន្លែងព្រៃស្មសានក្តី

---

๑ តរច្ឆ ដូនប្រែថា ឆ្កែព្រៃ ។ ๒ វត្ថុដែលត្រូវបរិភោគមុន បានដល់ស្រូវ ៧ យ៉ាង មានស្រូវសាលីជាដើម ហៅថា បុព្វណ្ណជាតិ ។ ๓ វត្ថុដែលត្រូវបរិភោគក្រោយបានដល់សណ្តោកល្ងាជាដើម ហៅថា អបរណ្ណជាតិ ។ ๔ តំទីដែលគេបង្អាយភ័រ ។

ឧយ្យានដ្ឋានំ វា ហោតិ រាជវត្ថុដ្ឋានំ វា ហោតិ
បត្តិសាលាដ្ឋានំ វា ហោតិ អស្សសាលាដ្ឋានំ
វា ហោតិ ពន្ធនាគារដ្ឋានំ វា ហោតិ ទានាគារដ្ឋានំ
វា ហោតិ សូនដ្ឋានំ វា ហោតិ វច្ចាដ្ឋានំ វា
ហោតិ ចច្ចរដ្ឋានំ វា ហោតិ សភាដ្ឋានំ វា ហោតិ
សំសរណាដ្ឋានំ វា ហោតិ ឯតំ សារម្ភំ ជាម ។

(២២៦) អបរិក្កមនំ ជាម ន សក្កា ហោតិ
យថាយុត្តេន សកដេន អនុបរិគន្តុំ សមន្តា ដ្ឋិ-
ណិយា អនុបរិគន្តុំ ឯតំ អបរិក្កមនំ ជាម ។

(២២៧) អនារម្ភំ ជាម ន កប្បិយការកំ វា អាស-
យោ ហោតិ ។បេ។ ន សំសរណាដ្ឋានំ វា ហោតិ
ឯតំ អនារម្ភំ ជាម ។

(២២៨) សបរិក្កមនំ ជាម សក្កា ហោតិ យថា-
យុត្តេន សកដេន អនុបរិគន្តុំ សមន្តា ដ្ឋិណិយា
អនុបរិគន្តុំ ឯតំ សបរិក្កមនំ ជាម ។

កន្ទែងនុត្តានក្តី កន្ទែងវៃស្មេចក្តី កន្ទែងពេងដំរីក្តី កន្ទែងពេងសេះក្តី កន្ទែងសម្រាប់ឃុំខាំងមនុស្សពោសក្តី កន្ទែងពេងសុភក្តី កន្ទែងផ្ទះលក់សាច់ក្តី កន្ទែងជាចគល្អកក្តី កន្ទែងរាលសម្រាប់លេងក្តី កន្ទែងពេងប្រជុំនិយាយក្តី កន្ទែងផ្លូវជាទីដើរទៅមកក្តី ទីតាំងប៉ុន្មាននេះ ហៅថាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស ។

(๒๒๖) ទីដែលហៅថា មិនមានឧបចារ(នោះ) គឺទីដែលរនេះគេទំមស្រែចហើយបត់មិនបាន ឬបង្វិលបង្ហោងជុំវិញមិនបាន ទីតាំងនេះហៅថាទីមិនមានឧបចារ ។

(๒๒๗) ទីដែលហៅថា មិនមានសេចក្តីរង្កៀស(នោះ)គឺទីដែលមិនមែនជាលំនៅនៃពួកស្រែមោចគ្រហមក្តី ។ បេ ។ ទីមិនមែនជាផ្លូវដែលគេដើរទៅមកក្តី ទីតាំងនេះហៅថាទីមិនមានសេចក្តីរង្កៀស ។

(๒๒๘) ទីដែលហៅថា មានឧបចារ(នោះ)គឺទីដែលរនេះគេទំមស្រែចហើយបត់បាន ឬបង្វិលបង្ហោងជុំវិញបាន ទីតាំងនេះហៅថាទីមានឧបចារ ។

[๒๒๙] មហាលតោ នាម វិហារោ សព្ពាមិតោ វុច្ចតិ ។ វិហារោ នាម ខុល្លិត្តោ ឯ ហោតិ អវលិត្តោ ឯ ខុល្លិត្តាវលិត្តោ ឯ ។ ការយេយ្យាតិ ករោតិ ឯ ការាបេតិ ឯ ។ តិក្ខ ឯ អនតិរេយ្យវត្តុនេសនាយាតិ ញត្តិទុតិ-យេន ករេន្តេន វិហារវត្ថុំ ន នេសាបេត្វា ករោតិ ឯ ការាបេតិ ឯ បយោគេ ទុក្កដំ ឱករបិណ្ឌំ អនាគតេ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស តស្មិំ បិណ្ឌេ អាគតេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ បេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[๒๓๐] តិក្ខ វិហារំ ករោតិ អនេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ តិក្ខ វិហារំ ករោតិ អនេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ តិក្ខ វិហារំ ករោតិ អនេសិតវត្ថុកំ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ តិក្ខ វិហារំ ករោតិ អនេសិតវត្ថុកំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(๒๒๙) វិហារដែលមានទាយកជាម្ចាស់ តថាគតហៅថាវិហារធំ ។ ទីដែលគេលាបខាងក្នុងក្តី លាបខាងក្រៅក្តី លាបទាំងខាងក្នុងទាំងខាងក្រៅក្តី ហៅថាវិហារ ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា ឬមិននាំកិក្ខុទាំងឡាយទៅដើម្បីសំដែងទីឲ្យសេចក្តីថា កិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារមិនឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយសំដែងទីសម្រាប់សង់វិហារដោយកម្មមានញត្តិជាគំរប់ពីរ ហើយធ្វើខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ប្រយោគ នៅបាយអ១ដុំទៀតនឹងសម្រេច ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ លុះយកដុំនោះបូកសម្រេច ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី១រួចហើយ ។

(๒๓๐) កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែជាទីមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីរង្កៀស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

กิญฺจิ วิหารํ กเรยฺย เจสิสฺสาหฺกกํ สารมฺภํ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ กิญฺจิ วิหารํ กเรยฺย เจสิสฺสาหฺกกํ สารมฺภํ สปริกฺกมนํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ กิญฺจิ วิหารํ กเรยฺย เจสิสฺสาหฺกกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ กิญฺจิ วิหารํ กเรยฺย เจสิสฺสาหฺกกํ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ อนาปตฺติ ฯ

(๒๓๑) กิญฺจิ สมาธิสนฺติ วิหารํ เม กเรยฺยาติ ฯ ตสฺส วิหารํ กเรยฺย อเจสิสฺสาหฺกกํ สารมฺภํ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ สารมฺภํ สปริกฺกมนํ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมนํ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ กิญฺจิ สมาธิสนฺติ วิหารํ เม กเรยฺยาติ ฯ ตสฺส วิหารํ กเรยฺย เจสิสฺสาหฺกกํ สารมฺภํ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ

កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីរង្កៀស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីមិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

๒๓๑) កិក្ខុបង្គាប់កិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចាំងភ្លាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុចាំងភ្លាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានឧបចារ (កិក្ខុអ្នកប្រើនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសនឹងអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស មិនមានឧបចារ ត្រូវទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់កិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចាំងភ្លាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ។ កិក្ខុចាំងភ្លាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។ បេ ។

សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

(๒๓๒) កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ ករោថាតិ ន ច សមាធិសតិ ទេសិតវត្ថុកោ ច ហោតុ អនារម្ភោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ ករោន្តិ អទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ ករោថាតិ ន ច សមាធិសតិ ទេសិតវត្ថុកោ ច ហោតុ អនារម្ភោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ ករោន្តិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។

ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๒๓๒) កិក្ខុបង្គាប់កិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចាំឆ្លាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានពន្យល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្កៀសផង មានទីឧបចារផង ។ កិក្ខុចាំឆ្លាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀសមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។បេ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។បេ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់កិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចាំឆ្លាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានពន្យល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្កៀសផង មានឧបចារផង កិក្ខុចាំឆ្លាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ។ បេ ។

สารมฺภ สปริกฺกมนํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ
อนารมฺภ อปริกฺกมนํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ
อนารมฺภ สปริกฺกมนํ อนาปตฺติ ฯ

(๒๓๓) ตตฺถ สมาธิสฺส ปกฺกมตา วิหารา เม
กกาเยติ สมาธิสฺส ฯ เสขิยวตฺตกถา ฯ เหตุ
อนารมฺภ ฯ สปริกฺกมนา ติ ฯ ตสฺส วิหารา
กกาเยติ อเสขิยวตฺตกถา สารมฺภ อปริกฺกมนา ฯ สา
สุณาตีติ วิหารา กกาเย เม กกายาติ อเสขิยวตฺตกถา
สารมฺภ อปริกฺกมนาติ ฯ เตน ตตฺถ สามนฺ ฯ
กตฺตพฺพ ทูเต ฯ ตาเปตพฺเพ เสขิยวตฺตกถา ฯ
สามนฺ ฯ กเตปิ ฯ ทูเตปิ ฯ ตาเปตพฺเพปิ

ประกอบด้วยเสจกิริยาเลี่ยง តែមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ฯ เป ฯ มิได้มีเสจกิริยาเลี่ยง តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ฯ เป ฯ มิได้มีเสจกิริยาเลี่ยง មានឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ฯ

(๒๓๓) ภิกษุบอกภิกษุนั่นว่า ท่านจงให้บริขารเรือนนี้แก่ข้าพเจ้า แล้วเข้าไปเสียข้างนอก แต่ได้ยินว่าเรือนนั้น เป็นเรือนมีสังฆกรรมยังไม่ได้ทำ มิได้มีเสจกิริยาเลี่ยง มีอุปจารด้วย ฯ ภิกษุนั้นให้บริขารเรือนแก่ภิกษุนั้น แล้วเข้าไปเสียข้างนอก เรือนนั้นสงฆ์ยังมิได้ทำสังฆกรรม ประกอบด้วยเสจกิริยาเลี่ยง มิได้มีอุปจาร ฯ ภิกษุนั้นกล่าวขึ้นว่า ได้ยินว่าเรือนเขาให้แก่เรา สงฆ์ยังมิได้ทำสังฆกรรม ประกอบด้วยเสจกิริยาเลี่ยง มิได้มีอุปจาร ฯ ภิกษุนั้นต้องด้วยอาการแห่งผู้ลักเอง ชักนำให้ผู้อื่นลักด้วย ด้วยคำว่า เรือนนั้นเป็นเรือนมีสังฆกรรมยังไม่ได้ทำ มิได้มีเสจกิริยาเลี่ยง มีอุปจารด้วย ฯ ถ้าภิกษุมิได้ต้องด้วยอาการแห่งผู้ลักเอง ชักนำให้ผู้อื่นลักด้วย ชื่อว่าไม่ชักนำให้ผู้อื่นลัก ต้องทุกกฏ ฯ เป ฯ เรือนนั้นเป็นเรือนมีสังฆกรรมยังไม่ได้ทำ มิได้มีเสจกิริยาเลี่ยง ฯ เป ฯ เรือนนั้นเป็นเรือนมีสังฆกรรมยังไม่ได้ทำ มีอุปจารด้วย ฯ

ឆោ ចេ សាមំ វា កច្ចេយ្យ ទូតំ វា បហិណេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច នេសិតវត្តុកោ ច ហោតុ អនារម្ភោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ ករោន្តិ នេសិតវត្តុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ វិហារោ កិរ មេ កយិរតិ នេសិតវត្តុកោ សារម្ភោ អបរិក្កមនោតិ ។ នេន ភិក្ខុនា សាមំ វា គន្តព្ពំ ទូតោ វា ចាហោតព្ពោ អនារម្ភោ ច ហោតុ សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ បេ ។ អនារម្ភោ ហោតូតិ ។ បេ ។ សបរិក្កមនោ ហោតូតិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ។

[๒๓๔] ភិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច នេសិតវត្តុកោ ច ហោតុ អនារម្ភោ ច សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ តស្ស វិហារំ ករោន្តិ អនេសិតវត្តុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ការុកានំ តិណ្ណំ ទុក្កដានំ ។ បេ ។ សារម្ភំ

បើកិក្ខុមិនទៅដោយខ្លួនឯងក្តី មិនបញ្ជូនបម្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុបង្គាប់កិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចាំឯងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែកិក្ខុនោះបានពន្យល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្កៀសផង មានទីឧបចារផង ។ កិក្ខុចាំឯងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ តែប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះឮដំណឹងថាបានឮថា គេធ្វើវិហារឲ្យអាត្មាអញ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យតែប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានទីឧបចារ ។ កិក្ខុនោះគប្បីទៅដោយខ្លួនឯង ឬប្រើបម្រើឲ្យទៅដោយពាក្យថា វិហារនោះគួរជាវិហារមិនមានសេចក្តីរង្កៀសផង មានទីឧបចារផង ។ បេ ។ គួរជាវិហារមិនមានសេចក្តីរង្កៀស ។ បេ ។ គួរជាវិហារមានទីឧបចារ ។ បេ ។ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๒๓๔) កិក្ខុបង្គាប់ពួកកិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចាំឯងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែបានពន្យល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀសផង មានទីឧបចារផង កិក្ខុចាំឯងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានទីឧបចារ (កិក្ខុចាំឯងឡាយអ្នកធ្វើ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដបី ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស

สมติกฺกมนํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ทุติยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ อสมติกฺกมนฺตสฺส ทุติยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปฐมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ตติยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุตฺถสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉฏฺฐสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส นวมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกาทสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาทสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตรสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จุทฺทสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปณฺณรสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส โสฬสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตรสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐารสมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส วีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉพฺพีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐวีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉตฺตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐตึสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐจตฺตาลีสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐปญฺญาสติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐสตฺตสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐอฏฺฐสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส นวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวานวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐนวสตติมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส โกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส โกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐโกฏิปโกฏิสตสหสฺสิมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส นหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวานหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส นินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวานินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐนินฺนหุตสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐอพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส นิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวานิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐนิรพฺพุทสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐอหหสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐอฏฏสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส โสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐโสคนฺธิกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐอุปลสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐปทุมสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐปุณฺฑรีกสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส กถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวากถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐกถานสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส มหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวามหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐมหากปฺปสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส อฏฺฐอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกูนมหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส มหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เอกมหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ทฺวามหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส เตมหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส จตุมหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ปญฺจมหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส ฉมหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ สมติกฺกมนฺตสฺส สตฺตมหาอสงฺขฺเยยฺยสฺส ฐานสฺส ๆเปฯ อนาปตฺติ

តែមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គើស តែមិនមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គើស មានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិកុបង្គាប់កិកុផងគ្នាថា អ្នកចាំឆ័ន្ទាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែបានពន្យល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារមានសង្ឃសំដែងទីឲ្យផង មិនមានសេចក្តីរង្គើសផង មានទីឧបចារផង ។ កិកុចាំឆ័ន្ទាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិកុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្គើស មិនមានឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្គើស តែមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គើស មិនមានទីឧបចារ ពួកកិកុអកធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។បេ។ មិនមានសេចក្តីរង្គើស មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។

(๒๓๔) កិកុបង្គាប់កិកុផងគ្នាថា អ្នកចាំឆ័ន្ទាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ។ កិកុចាំឆ័ន្ទាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យកិកុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្គើស មិនមានទីឧបចារ បើវិហារនោះមិនទាន់ហើយ ស្រាប់តែកិកុនោះមកដល់ ។ កិកុនោះគប្បីឲ្យវិហារនោះទៅកិកុដទៃប្តូរវើវិហារនោះធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើកិកុនោះ

ឧទេយ្យ កិច្ចំ វា បុន ការេយ្យ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។បេ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ សមាធិសិត្វា បក្កមតិ វិហារំ មេ ករោថាតិ ។ តស្ស វិហារំ ករោន្តិ ទេសិតវត្ថុកំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បករោតេ អាករុតិ ។ តេន កិក្ខុនា សោ វិហារោ អញ្ញស្ស វា ទាតព្ពោ កិច្ចំ វា បុន ការេតព្ពោ ។ នោ ចេ អញ្ញស្ស វា ឧទេយ្យ កិច្ចំ វា បុន ការេយ្យ អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដានំ ។បេ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។បេ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

មិនឲ្យវិហារនោះដល់កិក្ខុដទៃទេ ឬមិនឲ្យគេរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរនឹងសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។បេ។ មិនប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែមិនមានឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។បេ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុបង្គាប់កិក្ខុផងគ្នាថា អ្នកចាំឯឲ្យយកឈើនេះទៅធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ។ កិក្ខុចាំឯឲ្យយកឈើធ្វើវិហារឲ្យកិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទីឲ្យ តែប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស មិនមានទីឧបចារ ។ បើកិក្ខុនោះមកដល់កន្លែងដែលវិហារមិនទាន់ហើយ ។ កិក្ខុនោះគប្បីឲ្យវិហារនោះទៅកិក្ខុដទៃ ឬរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើកិក្ខុនោះមិនឲ្យវិហារនោះទៅកិក្ខុដទៃទេ មិនឲ្យគេរុះរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដពីរ ។បេ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរង្កៀស តែមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស តែមិនមានទីឧបចារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ មិនមានសេចក្តីរង្កៀស មានទីឧបចារ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(๒๓๖) អត្ថជា វិប្បកតំ អត្ថជា បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អត្ថជា វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ អត្ថជា បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ បរេហិ វិប្បកតំ បរេហិ បរិយោសាបេតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(๒๓๗) អជាបត្តិ លេណោ កុហាយំ តំណាកុដិកាយ អញ្ញស្សត្ថាយ ឯសាតារំ បវេត្វា សាមត្ថ អជាបត្តិ ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

សត្តមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

(២៣៦) កិក្ខុធ្វើ (វិហារ) ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ(ត្រាក្រាយ) ក៏ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុធ្វើ(វិហារ) ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ អ្នកដទៃធ្វើ(វិហារ)មិនទាន់ហើយ កិក្ខុ(ម្ចាស់វិហារ) ធ្វើបង្ហើយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ អ្នកដទៃធ្វើ(វិហារ) មិនទាន់ហើយ កិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបង្ហើយ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(២៣៧) ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គឺកិក្ខុធ្វើលេណ[1] (ទីសម្រាប់ជ្រកល្មមនៅបាន) គូហា[2] (ទីបិទបាំងល្មមនៅបាន) កុដិស្មៅ ទឹងកុដិសម្រាប់កិក្ខុដទៃមានឧបដ្ឋាយ៍ជាដើម ម្យ៉ាងទៀត ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិដល់កិក្ខុអ្នកធ្វើសេនាសនមានពេងឧបោសថជាដើម ទឹងកិក្ខុឆត ទឹងកិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ រៀវលែងតែធ្វើទីសម្រាប់នៅរបស់ខ្លួនចញ ។

សង្ឃាទិសេស ទី ៧ ចប់ ។

១-២ ពាក្យថា លេណ នឹងគូហានេះ ជារើបេន ពីជាពាក្យនិយាយផ្ទាស់ប្តូរគ្នា ជាដំណួសគ្នាបាន (អដ្ឋកថា) ។

អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសំ

(២៣៨) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា ឥដ្ឋកមោ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតា ឧព្ពេន មល្លបុត្តេន ជាតិយា សត្ថារសេ្សន អារហត្តំ សច្ឆិកតំ ហោតិ យំកិញ្ចិ សារតេន បត្តពុំ សពុំ តេន អនុប្បត្តំ ហោតិ ឧត្តិំ ចស្ស កិញ្ចិ ឧត្តរិ ករណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ ។

(២៣៩) អថខោ អាយស្មតោ ឧព្ពស្ស មល្ល-បុត្តស្ស រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ មយា ខោ ជាតិយា សត្ថ-រសេ្សន អារហត្តំ សច្ឆិកតំ យំកិញ្ចិ សារតេន បត្តពុំ សពុំ មយា អនុប្បត្តំ ឧត្តិំ ច មេ កិញ្ចិ ឧត្តរិ ករណីយំ កតស្ស វា បតិចយោ កិន្តុ ខោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យន្តិ ។ អថខោ

សង្ឃាទិសេសទី ៨

(៤៣៨) សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះទព្វមល្លបុត្ត[1] ដ៏មានអាយុ មានអាយុ៧ឆ្នាំអំពីកំណើត បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយដែលសាវកត្រូវដល់ គុណជាតទាំងអស់ (នោះ) ក៏ព្រះទព្វមល្លបុត្តនោះបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ កិច្ចអ្វីបន្តិចបន្តួច(សោឡសកិច្ច)ដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តនោះគប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តបានធ្វើរួចហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនធ្ងើនទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ ។

(៤៣៩) លំដាប់នោះ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុទៅកាន់ទីស្ងាត់សមំទៅក្នុងឥតមជ្ឈាន មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អញកើតឡើងបាន៧ឆ្នាំ បានសម្រេចអរហត្តផល គុណជាតឯណានីមួយដែលសាវកត្រូវដល់ គុណជាតទាំងអស់ (នោះ) ក៏អញបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ មួយទៀត កិច្ចអ្វីនីមួយ ដែលអញត្រូវធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអញបានធ្វើរួចហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនធ្ងើនទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ (បើដូច្នោះ) អញគប្បីធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបង្រៀដល់សង្ឃឬអ្វីហ្ន ។ គាលនោះ

---

១ ព្រះទព្វត្ថេរ ជាបុត្តស្តេចមល្ល ហៅដោយរូបរួមថា ទព្វមល្លបុត្ត ។

อายสฺมาโต อานนฺทสฺส มลฺลปุตฺตสฺส ฯเปฯ อิเม ปญฺจ-
สตา ภิกฺขู สพฺเพ สมนฺตปาสาทิกาย วินยสงฺวณฺณนาย
ปาจิตฺติยกณฺฑวณฺณนาย ปาจิตฺติยกณฺฑ

ព្រះទត្តមល្លបុត្តដ៏មានអាយុបានត្រិះរិះដូច្នេះថា បើដូច្នោះមានតែអញត្រូវ
រៀបចំសេនាសនផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឆ្ងាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ ។
ព្រះទត្តមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងកម្មដ្ឋាននៅពេល
សាយណ្ហសម័យ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ
លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះព្រះទត្តមល្លបុត្តដ៏មានអាយុគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ
ហួយហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំនៅក្នុងកម្មដ្ឋានក្នុងថ្ងៃនេះ
មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អាត្មាឯងកើតបាន៧ឆ្នាំបានសម្រេច
អរហត្តផល គុណជាតឯណានិមួយ ដែលសាវកត្រូវដល់ គុណជាត
ទាំងអស់ (នោះ) ក៏អាត្មាបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ ម្យ៉ាងទៀត
កិច្ចអ្វីនីមួយដែលអាត្មាគប្បីធ្វើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអាត្មាបានធ្វើរួច
ហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនឡើងតទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ (បើដូច្នោះ)
អាត្មាគប្បីធ្វើការខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់សង្ឃ ឬអ្វីហ្ន បពិត្រព្រះអង្គ
ដ៏ចំរើន សេចក្តីត្រិះរិះនេះកើតមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះថា បើដូច្នោះមាន
តែអាត្មាត្រូវរៀបចំសេនាសនផង ត្រូវចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឆ្ងាយផងដល់
ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់រៀបចំសេនាសនផង

បញ្ញាបេតុំ ភគ្គានំ ច ខុទ្ទិសំតុទ្ទិ ។ សាធុ សាធុ
ឧឌ្ឍ តេនហិ ត្វំ សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ច បញ្ញាបេហិ
ភគ្គានំ ច ខុទ្ទិសាហីតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ អាយស្មា
ឧឌ្ឍោ មល្លបុត្តោ ភគវតោ បច្ចស្សោសិ ។

(២៤០) អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ
បករណេ ធម្មឹ កថំ កត្វា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ
ភិក្ខវេ សង្ឃោ ឧឌ្ឍំ មល្លបុត្តំ សេនាសនប្បញ្ញាប-
កញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ
សម្មន្និតព្ពោ បឋមំ ឧឌ្ឍោ យាចិតព្ពោ យាចិត្វា ព្យត្តេន
ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្ពោ សុណាតុ មេ
ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ
អាយស្មន្តំ ឧឌ្ឍំ មល្លបុត្តំ សេនាសនប្បញ្ញាបកញ្ច
ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
មេ ភន្តេ សង្ឃោ សង្ឃោ អាយស្មន្តំ ឧឌ្ឍំ មល្លបុត្តំ
សេនាសនប្បញ្ញាបកញ្ច ភត្តុទ្ទេសកញ្ច សម្មន្នតិ ។
យស្សាយស្មតោ ខមតិ អាយស្មតោ ឧឌ្ឍស្ស មល្លបុត្តស្ស

ចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឆ្អាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ ។ ព្រះបរមគ្រូទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលទព្វ ប្រពៃណាស់ហើយ។ បើដូច្នោះអ្នកចូរវៀបចំសេនាសនៈផង ចូរចាត់ចែងចង្ហាន់ទាំងឆ្អាយផង ដល់ព្រះសង្ឃចុះ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា កប្បិយាព្រះអង្គ ។

(๒๔๐) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងធម្មីកថាហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅកិក្ខុទាំងឆ្អាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្នាលកិក្ខុទាំងឆ្អាយ បើដូច្នោះសង្ឃចូរសម្មតិទព្វមល្លបុត្ត ឲ្យជាអ្នកវៀបចំសេនាសនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផងចុះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឆ្អាយ ទព្វកិក្ខុត្រូវសង្ឃសម្មតិយ៉ាងនេះ មុនដំបូងត្រូវសង្ឃអង្វរទព្វកិក្ខុ លុះអង្វរហើយ ត្រូវកិក្ខុមួយរូបដែលឆ្លាសវាងវៃផ្តៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ បើការសម្មតិ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃហើយ សូមព្រះសង្ឃសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកវៀបចំសេនាសនផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង ។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ព្រះសង្ឃសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកវៀបចំសេនាសនៈផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង ។ ការសម្មតិទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ

สเงฺฆ สนฺตปฺปยามิ จตฺตาโร ปจฺจเย ทตฺวา สงฺฆสฺส ปริจรามิ สงฺฆสฺส ปิโย โหมิ มนาโป ครุ ภาวนีโย สตฺถุ สาสนกโร โหมิ โอวาทปฏิกโร โหมิ อปฺปฏิวานี โหมิ ธมฺมกถิโก โหมิ วินยธโร โหมิ มาติกาธโร โหมิ ปริยตฺติธโร โหมิ อาคตาคมโน โหมิ ปฏิปตฺติยา ปติฏฺฐาย พหุสฺสุโต โหมิ ปาติโมกฺขสีลวา โหมิ ปาติโมกฺขสีลสมฺปนฺโน โหมิ ปาติโมกฺขสีลสมาหิโต โหมิ ปาติโมกฺขสีลสมาหิตตฺตา

ឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវស្ងៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ទុតមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាអ្នករៀបចំសេនាសនផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្ហាន់ផង សង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ។ ការសម្មតិនេះ គួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ ព្រះសង្ឃទើបស្ងៀម ។ ខ្ញុំព្រះគុណា ចាំទុកនូវសេចក្តីស្ងៀមរបស់សង្ឃនេះយ៉ាងនេះ ។

[๒๔๑] ទុតមល្លបុត្តដ៏មានអាយុដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏រៀបចំសេនាសនកន្លែងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីកិក្ខុពាំងឮយដែលមានគុណធម៌ស្មើគ្នា កិក្ខុពាំងឮយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះសូត្រ ទុតមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក៏រៀបចំសេនាសនកន្លែងទីជាមួយគ្នា ដើម្បីកិក្ខុពាំងឮយនោះ ដោយគិតថា កិក្ខុពាំងឮយនោះនឹងរួបរួមគ្នាសាធ្យាយនូវព្រះសូត្រ ។ កិក្ខុពាំងឮយឯណា ជាអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យ ព្រះទុតមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនកន្លែងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់កិក្ខុពាំងឮយនោះ ដោយគិតថា កិក្ខុអ្នកទ្រទ្រង់វិន័យពាំងឮយនោះ នឹងវិនិច្ឆ័យវិន័យជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមក កិក្ខុពាំងឮយឯណា ជាអ្នករៀនព្រះអភិធម្ម ព្រះទុតមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនកន្លែងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់កិក្ខុពាំងឮយនោះ ដោយគិតថា កិក្ខុអ្នករៀនព្រះអភិធម្ម នឹងសាកសួរព្រះអភិធម្មទៅវិញទៅមក កិក្ខុពាំងឮយឯណា

ឈាយិនោ តេសំ ឯកច្ឆន្នំ សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ តេ
អញ្ញមញ្ញំ ន ឥរ្យាពថិស្សន្តីតិ យេ តេ ភិក្ខូ តិរច្ឆាន-
កថិកា កាយទឌ្ឍីពហុលា វិហរន្តិ តេសំបិ ឯកច្ឆន្នំ
សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ឥមាយបិមេ អាយស្មន្តោ(๑)
វតិយា អច្ឆិស្សន្តីតិ យេ តេ(๒) ភិក្ខូ វិការលេ
អាគច្ឆន្តិ តេសំបិ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា តេនេវ អា-
លោកេន សេនាសនំ បញ្ញាបេតិ ។ អបិស្សុ ភិក្ខូ
សញ្ជិច្ច វិការលេ អាគច្ឆន្តិ មយំ អាយស្មតោ ធម្មស្ស
មល្លបុត្តស្ស ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ បស្សិស្សាមាតិ ។ តេ
អាយស្មន្តំ ធម្មំ មល្លបុត្តំ ឧបសង្កមិត្វា ឱវរេន្តិ អម្ហាកំ
អាវុសោ ធម្ម សេនាសនំ បញ្ញាបេហីតិ ។ តេ អាយស្មា
ធម្មោ មល្លបុត្តោ ឱវរតិ កត្ថាយស្មន្តោ(๓) ឥច្ឆន្តិ
កត្ត បញ្ញាបេមីតិ ។ តេ សញ្ជិច្ច ទ្វារេ អបនិស្សន្តិ

---

๑ កត្ថចិ អាយស្មន្តាតិ ទិស្សតិ ។ ๒ ឧ. យេបិ តេ ។ ម. ភ.យេបិ ។ ๓ ឧ.ភ. កត្ថាយស្មន្តា ។

ជាអ្នកចំរើនឈាន ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏រៀបចំសេនាសនក្នុងទីជាមួយគ្នា សម្រាប់កិក្ខុចាំងឆ្ការនោះ ដោយគិតថា កិក្ខុអ្នកចំរើនឈានចាំងឆ្ការនោះ មិនបៀតបៀនគ្នាទៅវិញទៅមក កិក្ខុចាំងឆ្ការឯណាជាអ្នកពោលតិរច្ឆានកថា (១) ច្រើនដោយការថ្នមខ្លួន ព្រះទព្វមល្លបុត្ត ក៏រៀបចំសេនាសនជាមួយគ្នា ដើម្បីកិក្ខុចាំងឆ្ការនោះ ដោយគិតថា លោកដ៏មានអាយុចាំងឆ្ការនេះ នឹងនៅចាល់ភ្លឺដោយពោលនូវតិរច្ឆានកថានេះ កិក្ខុចាំងឆ្ការឯណាមកដល់ក្នុងពេលដែលឆន់ត ព្រះទព្វមល្លបុត្តក៏ចូលកាន់តេជោធាតុ (២) ហើយរៀបចំសេនាសនដោយពន្លឺនៃតេជោធាតុ ដើម្បីកិក្ខុចាំងឆ្ការនោះ ។ ឯនកាលមានកិក្ខុចាំងឆ្ការភ្លែងក្លាយ ហើយមកក្នុងពេលឆន់ត ដោយគិតថាយើងចាំងឆ្ការ នឹងឃើញឥទ្ធិបាដិហារិយ៍របស់ទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ។ កិក្ខុចាំងនោះចូលទៅកាន់ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទព្វ លោកចូររៀបចំសេនាសនដើម្បីយើងចាំងឆ្ការ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ពោលនូវពាក្យយ៉ាងនេះនឹងកិក្ខុចាំងឆ្ការនោះថា លោកចាំងឆ្ការដ៏មានអាយុបានក្នុងទីណា ខ្ញុំត្រូវរៀបចំក្នុងទីដូចម្តេច ។ កិក្ខុចាំងឆ្ការនោះ

---

๑ ពាក្យពោលផ្ងួចជាពាក្យតិរច្ឆាន គឺនិយាយពាក្យឥតប្រយោជន៍ ជាពាក្យក្រៅធម៌វិន័យ ។

๒ ព្រះទព្វមល្លបុត្តចូលឈានក្នុងពេលភ្លោះយកភ្លើងជាអារម្មណ៍ ឬជាកសិណ ។

អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ តិដ្ឋតូ‌ដេ បឭតេ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ(១) ចោរឬ‌ច្ចាតេ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ ឥសិតិលិបស្សេ កាឭ‌ស័លាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ វេការបស្សេ សត្តបណ្ណិកុហាយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ សីតវនេ សប្បសោណ្ឌិកបព្ភារេ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ តោមដកន្ធភយំ(២) សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ តិន្ទុកកន្ធភយំ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ កោចតកន្ធភយំ(៣) សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ តចោនាភមេ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ ជីវកម្ពវនេ សេនាសនំ បញ្ញាបេមិ អម្ហាកំ អាវុសោ ឧឭ មទ្ទកុច្ឆិស្មឹ មិគទាយេ សេនាសនំ បញ្ញាបេមីតិ ។ តេសំ អាយស្មា ឧបាលិ មលុង្កបុត្តោ តេជោធាតុំ សមាបជ្ជិត្វា

---

១ ឥតោ បរំ ទុព្ភញ្ញាលបនំ សព្ពត្ថ ន ទិស្សតិ ។ ២ តោរិគ្គកន្តារាយត្តិកត្តបិ ចោត្តរេ ទិស្សតិ។ ៣ តោតមកកន្តារាយំ ។ ៣ តចោទកន្តារាយំ ។

(ខ្លះ) ក៏ក្រែងចង្អុលទៅរកទីឆ្ងាយដោយពាក្យថា ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនលើគ្នែគិជ្ឈកូដ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនដិតជ្រោះសម្រាប់ទម្លាក់ចោរ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនលើកាឡសិលានាខាងក្នុងសិគិលិ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនក្នុងសត្តបណ្ណគុហានាខាងក្នុងវេភារ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនទៀបញាកក្នុងឈ្មោះសប្បសោណ្ឌិកក្នុងវៃភ្លែតជាក់ (វៃភ្លែជាំ) ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនទៀបច្រកក្នុងឈ្មោះគោមដ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនទៀបច្រកក្នុងឈ្មោះតិន្ទុក ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនទៀបច្រកក្នុងឈ្មោះកបោត ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនក្នុងតបោទារាម ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនក្នុងជីវកម្ពវន ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ម្នាលអាវុសោទាំង លោកចូរវៀបចំសេនាសនក្នុងវៃភ្លែឈ្មោះមទ្ទកុច្ឆិ ជាទីឲ្យអភ័យដល់ម្រឹគ ដើម្បីយើងទាំងឡាយចុះ ។ ព្រះទ្រង់មលុបុត្តដ៏មានអាយុ កំចូលកាន់តែជោធាតុ

อฏฺฐลิยา ฆรมาคนาย ปุรโต ปุรโต คจฺฉติ ฯ ตโต ตโตปิ อาโลเกน อายสฺมาโต ทฺวยสฺส มลฺลปุตฺตสฺส ปิฏฺฐโต ปิฏฺฐโต คจฺฉนฺติ ฯ ตโตปิ อายสฺมา ทฺวโย มลฺลปุตฺโต ฆรา นิกฺขมิตฺวา สพฺพานิปิ อิมานิ ปญฺจ ฆรานิ ปิโย อยญฺจ ปิโยปิ อยญฺจ ปิโย

(ចំរើនតេជោកសិណ) ហើយមានម្រាមដៃដ៏ក្តុំរុងរឿង ដើរទៅកន្លែងខាងមុខ ។ ភិក្ខុចាំឆ្ងាយនោះក៏ដើរទៅអំពីខាងក្រោយ ។ នៃព្រះទត្តមល្លបុត្តដោយពន្លឺនោះឯង ។ ព្រះទត្តមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រៀបរាប់ពន្យល់ភិក្ខុចាំឆ្ងាយនោះដោយរបៀបយ៉ាងនេះគឺ នេះដែក នេះសំរិទ្ធ នេះពូក នេះខ្នើយ នេះទីសម្រាប់ដោះទុក្ខសត្វធំ នេះទីសម្រាប់ដោះទុក្ខសត្វតូច នេះទឹកសម្រាប់ផឹក នេះទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ នេះឈើច្រត់ នេះទឹកតិកសញ្ញារបស់សង្ឃ ពេលនេះត្រូវអ្នកចាំឆ្ងាយចូល ពេលនេះត្រូវអ្នកចាំឆ្ងាយចេញ ។ ព្រះទត្តមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រៀបរាប់សេនាសនយ៉ាងនេះដល់ភិក្ខុចាំឆ្ងាយនោះ ហើយក៏និមន្តត្រឡប់មកវត្តវេឡុវនវិញ ។

(๒๘๒) សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុនីឯកុម្ភជក[1]ភិក្ខុចាំឆ្ងាយជាអ្នកបួសជីដូន មានបុណ្យតិចផង សេនាសនចាំឆ្ងាយឯណាដែលថោកទាប ជាសេនាសនរបស់សង្ឃ សេនាសនចាំឆ្ងាយនោះតែងបានមកមេត្តិយភិក្ខុនីឯកុម្ភជកភិក្ខុ ចាំឆ្ងាយឯណាដែលថោកទាប ក៏តែងបានមកភិក្ខុចាំឆ្ងាយពីរូបនោះដែរ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សចាំឆ្ងាយ

---

๑ មេត្តិយភិក្ខុនីឯកុម្ភជកភិក្ខុចាំឆ្ងាយពីរូបនេះ ជាមេពួកមួយ ។ ភប់ចញ្ជូលក្នុងធម្មត្តិយភិក្ខុ ប៉ុន្តែភិក្ខុពីរូបនេះជាមនុស្សរឹងត្អឹងក្បៀវក្បាជាងគេ ។

ภควโต มญฺเ สฺวาหนฺติ เวทนิ์ เตหิ กิ์ ปาปกมฺมนฺติ[๑] ฉาตฺโต สปฺปิ เตลมฺปิ ผาณิตมฺปิ เทยฺยธมฺมนฺติ ภควโต กาเย ปน ปาปกนฺติ ยถารูปา กาฬาวกา ติลกฺขณฺฑิกา ๆ เต ปญฺญายนฺติ ปิฬกา-ชฺชนิกญฺญา เวรา กิ์ ปุจฺฉติ ภนฺเต กิ์ อาวุโส ภควโต กิ์ อโรคา ภควโต กิ์ อโรคนฺติ ๆ ฯเปฯ เวรา วิ์ วเทนฺติ อยฺเย อาวุโส สปฺปิ อโรคา เตลมฺปิ อโรคา ผาณิตมฺปิ อโรคนฺติ ๆ เทยฺยธมฺมนฺติ ภควโต กาเย ปน ปาปกนฺติ วิ์ วเทนฺติ อยฺเย อาวุโส น กิญฺจิ อโรคา ยถารูปา กาฬาวกา ติลกฺขณฺฑิกาติ ๆ

(๒๘๗) เตน โข ปน สมเยน กลฺยาณกฺขตฺติ-โย คหปตี สงฺฆสฺส จตุกฺกภตฺตํ เทนฺติ นิจฺจภตฺตนฺ ๆ

---

๑ ฉ. ม. เวตฺถเกสุ ปเนตฺถ ปาฐ ปิณฺฑปาตสฺมิ ทิสฺสติ ๆ

ក្នុងក្រែងពាជគ្រឹះ ចង់ឲ្យសប្បិផង ប្រែងផង សម្ងួតត្តវិកង្គ(១)ផង ដែល
គេតាក់តែងដើម្បីកិក្ខុតាំងឡាយជាថេរៈ តែមនុស្សតាំងឡាយនោះ ឲ្យចាយ
បុងអង្ករ មានទំកដ្រែកជាគំរប់ពីរ ដែលខ្លួនប្រាថ្នាហើយយ៉ាងណាជា
ប្រក្រតី ដល់មេត្តិយកិក្ខុនីឯកុម្ភដកកិក្ខុ ។ មេត្តិយកិក្ខុនីឯកុម្ភដកកិក្ខុ ធាន់
បង្ហាន់រួចហើយក៏សួរកិក្ខុតាំងឡាយជាថេរៈថា ម្នាលអាវុសោតាំងឡាយ
ក្នុងភេងកត្តរបស់ពួកលោក មានអ្វីខ្លះ ម្នាលអាវុសោតាំងឡាយ តែអ្វីខ្លះ
មានក្នុងភេងកត្តរបស់លោកតាំងឡាយ ។ ព្រះថេរៈតាំងឡាយ ពួកខ្លះ
ប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ ក្នុងភេងយើងមានសប្បិ ក្នុងភេងយើង
មានប្រែង ក្នុងភេងយើងមានសម្ងួតត្តវិកង្គ ។ ឯមេត្តិយកិក្ខុនីឯកុម្ភដកកិក្ខុ
និយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោ យើងគ្មានវត្ថុអ្វីបន្តិចបន្តួចទេ
មានតែចាយបុងអង្ករនឹងទំកដ្រែកជាគំរប់ពីរ តាមដំណើរដែលគេប្រាថ្នាជា
ប្រក្រតីប៉ុណ្ណោះ ។

(๒๔๓) សម័យនោះឯង មានគហបតី (ម្ចាស់) ឈ្មោះកលក្ខណ-
ភត្តិក(២)តែងប្រគេននិច្ចភត្ត (ក្នុងមួយថ្ងៃ) ៤ សម្រាប់ដល់ព្រះសង្ឃ ។

---

๑ ប្រែតាមសព្ទថា សម្ងួតប៉ប៉ង់គួរសងជាតិនៃសាប៉ដំរ៉ែក្រែលែង ។ ជាឈ្មោះសម្ងួមួយ៉ាង
ដែលអ្នកមជ្ឈិមបទេសប្រើក្នុងជាន់នោះ ។ ๒ គហបតីនេះ មានបង្គាន់ឧត្តមប្រពៃ ធ្លាញ់
ពីឈរណាស់ ។

សោ ភត្តក្កេ សបុត្តទារោ ឧបតិដ្ឋិត្វា បរិវិសតិ ។ អញ្ញេ
ទិនេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញេ សូបេន បុច្ឆន្តិ អញ្ញេ តេលេន
បុច្ឆន្តិ អញ្ញេ ខុត្តរកេន បុច្ឆន្តិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន កល្យាណភត្តិកស្ស គហបតិនោ ភត្តំ
សាតនាយ មេត្តិយភុម្មជកានំ កិក្ខនំ ខុទ្ទិដ្ឋំ ហោតិ ។
អថខោ កល្យាណភត្តិកោ គហបតិ អាវាមំ អគមាសិ
កេនចិទេវ ករណីយេន ។ សោ យេនាយស្មា ទព្ពោ
មល្លបុត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ទព្ពំ
មល្លបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
និសិន្នំ ខោ កល្យាណភត្តិកំ គហបតឹ អាយស្មា
ទព្ពោ មល្លបុត្តោ ឥមិយា កថាយ សន្ទស្សេសិ សមាទ-
បេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ កល្យា-
ណភត្តិកោ គហបតិ អាយស្មតា ទព្ពេន មល្លបុត្តេន
ឥមិយា កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិ-
តោ សម្បហំសិតោ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច
កាសុ ភន្តេ អម្ហាកំ យាវ ស្វាតនាយ ភត្តំ ខុទ្ទិដ្ឋន្តិ ។
មេត្តិយភុម្មជកានំ ខោ គហបតិ កិក្ខនំ តុម្ហាកំ យាវ

គហបតីនោះ ព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ ចូលទៅបម្រើអង្គាស (ព្រះសង្ឃ) ក្នុងភោជនីយវត្ថុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងៗ ខ្វះស្បូរកបាយ ខ្វះស្បូរកសម្ល ខ្វះស្បូរកប្រៃ ខ្វះស្បូរកសម្លទុត្តរិកង្គ ។ សម័យនោះឯង មេត្តិយនឹងភុម្មជកភិក្ខុត្រូវវេនទទួលចង្ហាន់កងថ្ងៃស្អែករបស់គហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិក ជាចង្ហាន់ដែលកត្តុទ្ទេសក[1]ភិក្ខុសំដែងឲ្យ ។ គ្រានោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិក បានទៅកាន់អាវាសដោយមានកិច្ចការអ្វីមួយដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ ។ គហបតីនោះចូលទៅរកព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅកងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយពន្យល់គហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិកឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យជឿជាក់ ឲ្យខ្ជឹឃ្នាត ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ លំដាប់នោះ គហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិក កាលដែលព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យជឿជាក់ ឲ្យខ្ជឹឃ្នាត ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ (ដូច្នោះ) ពោលនូវពាក្យនេះនឹងព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កត្តុកងផ្ទះរបស់យើងកងថ្ងៃស្អែក លោកម្ចាស់បានចាត់ឲ្យលោកអង្គណា ។ ព្រះទព្វមល្លបុត្តឆ្លើយថា ម្នាលគហបតី កត្តុកងផ្ទះរបស់អ្នក

---

๑ ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកសំដែងភត្តដល់ភិក្ខុទាំងពួង ។

ส្វាតនាយ ភគ្គំ ឧទ្ទិស្សន្តិ ។ អថខោ កស្សាឈាភគ្គំ
តមាបតិ អនត្តមនោ អហោសិ ភគវំ ហិ នាម ឯវ-
ភិក្ខូ អម្ហាកំ យេ ភុញ្ជិស្សន្តីតិ ឃរំ គន្ត្វា ឆាសំ
អាណាបេសិ យេ នេ ស្វេ ភត្តិកា អាគច្ឆន្តិ តេ
កោដ្ឋកេ អាសនំ បញ្ញាបេត្វា ភាណាវនេន តិលត្ថ-
ឧតិយេន បរិវិសាតិ ។ ឯវំ អយ្យាតិ ខោ សា ឆាសិ
កស្សាឈាភគ្គិកស្ស តមាបតិនោ បច្ចស្សោសិ ។
អថខោ មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ ហិយ្យោ ខោ អាវុសោ
អម្ហាកំ កស្សាឈាភគ្គិកស្ស តមាបតិនោ ឃរេ[1]
ភគ្គំ ឧទ្ទិដ្ឋំ ស្វេ អម្ហេ កស្សាឈាភគ្គំ តមាបតិ
សម្បត្តឆាភេ ឧបតិដ្ឋិត្វា បរិវិសិស្សតិ អញ្ញេ ឯនេន
បុព្ពេ សញ្ញិ អញ្ញេ ស្វបេន បុព្ពេ សញ្ញិ អញ្ញេ តេលេន
បុព្ពេ សញ្ញិ អញ្ញេ ឧត្តរភង្គេន បុព្ពេ សញ្ញិតិ ។ តេ តេនេវ
សោមនស្សេន ន ចិត្តរូបំ រក្ខិយា សុបិំសុ ។ អថខោ
មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា
បត្តចីវរមាទាយ យេន កស្សាឈាភគ្គិកស្ស តមាបតិនោ

---

๑ ឆ ប. ឃោត្តកេសុ ឧទិស្សតិ ។

កាន់ថ្ងៃស្អែក អាត្មាបានចាត់ឲ្យដល់មេគ្គិយនឹងកុមជកកិក្ខុទាំងឡាយ ។ គ្រានោះគហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិកក៏មានសេចក្តីអាក់អន់ចិត្ត ដោយគិតថា ចុះហេតុអ្វីបានជាកិក្ខុអាគ្រក់ទាំងឡាយ នឹងត្រូវឆាន់បង្ហាន់កងផ្ទះយើងដែរ (លុះគិតដូច្នេះហើយ) ក៏ទៅផ្ទះបង្គាប់ទាសីថា នែហាង ស្អែកត្រូវញុកលោកណាមកទទួលបង្ហាន់ ហាងឯងចូរក្រាលអាសនកងជង្រុក ហើយអង្គាសលោកទាំងនោះដោយបាយចុងអង្ករមានទឹកជ្រលក់ជាគំរប់ពីរចុះ ។ ខ្ញុំស្រីនោះ ទទួលស្តាប់ពាក្យគហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិកដោយពាក្យថា + ៦ាះ អ្នកម្ចាស់ ។ កាលនោះមេគ្គិយកិក្ខុនឹងកុមជកកិក្ខុទាំងឡាយគិតគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ បង្ហាន់កងផ្ទះគហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិក សង្ឃបានសំដែងឡើងដល់យើងទាំងឡាយ អំពីថ្ងៃម្សិលមិញហើយ លោព្រឹកស្អែកគហបតីឈ្មោះកល្យាណកត្តិកព្រមទាំងកូនប្រពន្ធ នឹងចូលមកជិតបម្រើបម្រាស់អង្គាសយើង កិក្ខុទាំងឡាយដទៃៗខ្លះនឹងសួរភេកថ្វាយ ខ្លះនឹងសួរភេកសម្ល ខ្លះនឹងសួរភេកប្រៃ ខ្លះនឹងសួរភេកសម្លឧត្តរិកង្គ ។ ដោយសេចក្តីសោមនស្សនោះឯង មេគ្គិយកិក្ខុនឹងកុមជកកិក្ខុនោះ ទុកជាចង់ដេកយ៉ាងណាក៏ដេកមិនលក់អស់មួយយប់ ។ គ្រានោះ មេគ្គិយកិក្ខុនឹងកុមជកកិក្ខុព្រឹកឡើងក៏ស្លៀកដណ្តប់ហើយទ្រង់ចាត្រនឹងបីវរចូលទៅកាន់ទីលំនៅ

ฉิวสนฺเ เตนุปสงฺกมึสุ ฯ อทฺทสา โข สา
ทาสี เมตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขู ทูรโตว อาคจฺฉนฺเ ทิสฺวาน
เกาฏฺเก อาสนฺเ ปญฺญาเปตฺวา เมตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขู
ปาทธาเว ฉิสีเ ปเ ภเนฺเ ฯ อถโข เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขู
ภิกฺขู เ ปาทธาเวหิ ฉิสีเหิ ปเ ภเนฺเหิ สทฺธึ สลฺลปึสุ
ภวิสฺสเ ยถา มยึ เกาฏฺเก ฉิสีเ นิปชฺชาเปยฺยามาเ(๑) ฯ
อถโข สา ทาสี กาฬกาชเกน ตีลเ ขุทฺทเยน ขุป-
ภญฺเ ภุญฺชิ ภเนฺเ ฯ มยึ โข ภคินิ ฉิฏฺฐภตฺเกาเ ฯ
ชานาสิ อยฺยา ฉิฏฺฐภตฺเกาเ อถิตาหึ หิยฺโย ว
ภหาปเเ อาณาเ ยเ เ สฺเ ภตฺเกา อาคจฺฉเ เ
เกาฏฺเก อาสนฺเ ปญฺญาเปตฺวา กาฬกาชเกน ตีลเ-
ขุทฺเยน ปริวิสาเ ภุญฺชิ ภเนฺเ ฯ อถโข เมตฺติยภุมฺ-
ชกา ภิกฺขู หิยฺโย โข อาวุโส ภลฺยาณภตฺเกา
ภหาปเ อาภึ อภหาสิ ธวฺสฺส มลฺยปุตฺตสฺส สนฺติเก

๑ สพฺพตฺถ ติสีหาเปยฺยามาเ ทิสฺสเ ฯ

របស់គហបតីឈ្មោះកលណ្ឌកត្តិក ។ ខ្ញុំស្រីនោះបានឃើញមេត្តិយភិក្ខុនី
ភូមជកភិក្ខុតាំងពីនិមន្តមកពីបម្ងាយ លុះឃើញហើយក៏ក្រាលអាសនកូន
ជូនឆែក ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភូមជកភិក្ខុ (តាំងពីរូប) ថា
បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកតាំងឡាយគង់ (កូនចិនេះ) ចុះ ។ កាល
នោះ មេត្តិយភិក្ខុនីភូមជកភិក្ខុ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ប្រហែលជាចង្ហាន
មិនទាន់ឆ្អិនទេដឹង បានជាគេឲ្យយើងអង្គុយកូនជូនឆែក(នេះ)។ ខ្ញុំស្រីនោះ
ក៏លើកជាយចុងអង្ករជាគំរប់ពីរមុខនឹងទឹកដែក ហើយនិយាយនឹងមេត្តិយ-
ភិក្ខុនីភូមជកភិក្ខុកូនចៅពេលនោះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូមលោកតាំង
ឡាយឆាន់ចុះ។ មេត្តិយភិក្ខុនីភូមជកភិក្ខុនីឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី យើងតាំង
ឡាយសុទ្ធតែជាអ្នកត្រូវវេនបានទិច្ចកត្ត ។ ខ្ញុំស្រីនោះឆ្លើយថា ខ្ញុំព្រះគុណា
ដ៏ចថា លោកម្ចាស់តាំងឡាយជាអ្នកត្រូវវេនបានទិច្ចកត្តហើយ តែថាម្សៅ
មិញ គហបតីបង្គាប់ខ្ញុំព្រះគុណាថា នែហាង លោកតាំងឡាយឯណាត្រូវ
ការដោយចង្ហាន់និមន្តមកកូនចៃថ្ងៃស្អែក ហាងឯងចូរក្រាលអាសនកូនជូនឆែក
ចុះ ហើយអង្គាសលោកតាំងនោះ ដោយជាយចុងអង្ករជាគំរប់ពីរមុខនឹងទឹក
ដែក (ហេតុនោះ) បពិត្រលោកដ៏ចំរើនតាំងឡាយ សូមលោកឆាន់ចុះ ។
លំដាប់នោះមេត្តិយភិក្ខុនីភូមជកភិក្ខុគិតគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ កាលពីថ្ងៃ
ម្សៅ គហបតីឈ្មោះកលណ្ឌកត្តិក បាននៅកាន់សំណាក់ព្រះទ្ធមល្លបុត្ត

อิสฺสุสิยนฺ ขา มยนฺ ธมฺมนฺ มลฺลปุตฺตนฺ ภควตาปิ สทฺธึเยว ปาติภาติ ฯ เต เตนหาวุโส มาคเมนฺตุ ม ปิณฺฑปาตนฺ ภุญฺชิสฺสนฺติ ฯ อถขา เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขู ปญฺหกมฺมนฺ ปิณฺฑาจารปฏิกฺกนฺตา อาราเม กตฺวา ปตฺตจีวรนฺ ปฏิสาเมตฺวา ทุติยกมฺมวาจาย อิสิทาสึ สุณฺหาภูตา มชฺฌภูตา ปตฺตภูตา อโถมุขา ปญฺชลิกา อปฺปฏิภาณา ฯ

(๒๘๘) อถขา เมตฺติยา ภิกฺขุนี เยน เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขู เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา เมตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขู เอตทโวจ วทามิ อยฺยา ติ ฯ เอวนฺ วุตฺเต เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขู นาลปึสุ ฯ ทุติยมฺปิ ขา ฯ เป ฯ ตติยมฺปิ ขา เมตฺติยา ภิกฺขุนี เมตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขู เอตทโวจ วทามิ อยฺยา ติ ฯ ตติยมฺปิ ขา เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขู นาลปึสุ ฯ กฺยาหนฺ อยฺยานนฺ อปราชฺฌามิ กาสฺสุ มนฺ อยฺยา นาลปนฺตีติ ฯ ตถา หิ ปน ตุมฺเห ภคินิ อมฺหากนฺ ธมฺมนฺ มลฺลปุตฺตนฺ วิเหนฺตี ปฏิจฺจ กรถ อปฺปเสฺสนนฺติ ฯ

ឯអាគមរយើង ក្រាកដជាទូមល្អបុត្តញុះញង់ក្នុងសំណាក់នៃគហបតីនោះ
ហើយ ។ មេត្តិយភិក្ខុនីឆ្នាំកុមដកភិក្ខុតាំងនោះកំពុងបង្ហាន់ដ៏សមគួរដល់ចិត្ត
មិនបាន ព្រោះតែសេចក្តីទោមនស្សនោះឯង ។ មេត្តិយភិក្ខុនីឆ្នាំកុមដកភិក្ខុ
ឆាន់បង្ហាន់រួចហើយត្រឡប់ទៅអាគមកុងពេលនោះ ក៏រៀបទុកដាក់ចាត្រ
និងចីវរហើយអង្គុយលើបសង្ឃាដិ ខាងក្រៅខ្លោងទ្វារវត្តវេឡុវនអង្គុយស្ងៀម
មានសេចក្តីអៀនអន់ ខុនតសំយុងមុខចុះជ្រប់ឥតមាននិយាយពីអ្វីសោះ ។

(๒๔๔) គ្រានោះ មេត្តិយាភិក្ខុនីចូលទៅកមេត្តិយភិក្ខុនីឆ្នាំកុមដក
ភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយកុមដកភិក្ខុថា
បពិត្រលោកម្ចាស់តាំងឡាយ ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ កាលបើមេត្តិយា-
ភិក្ខុនី និយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុនីឆ្នាំកុមដកភិក្ខុមិននិយាយតបត
សោះឡើយ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយកុមដកភិក្ខុ
ជាគំរប់ពីរដង ។ បេ ។ ជាគំរប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់តាំងឡាយ ខ្ញុំ
ម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុនីឆ្នាំកុមដកភិក្ខុមិននិយាយតជាគំរប់បីដង
ដែរ ។ ទើបមេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រទូស្តដល់លោកម្ចាស់ពាល់
អង្គដូចម្តេចខ្លះបានជាលោកម្ចាស់ពាល់អង្គមិននិយាយនឹងខ្ញុំម្ចាស់ ។ មេត្តិយ-
ភិក្ខុនីឆ្នាំកុមដកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី បានជាយើងមិននិយាយនឹងនាង
ព្រោះយើងទូមល្អបុត្តគេបៀតបៀន ហើយនាងឯងធ្វើព្រងើយកន្តើយ ។

ภิกฺขเว อยญฺจ ภิกฺขุ ฯ เปฯ ภิกฺขุ โข ปน ภิกฺขเว
สาเกตา ทฺวาทสโยชนิกา อาฬาวึ คจฺฉติ ทฺวาทส-
โยชนานิ ฯ ภิกฺขเว อยญฺจ ภิกฺขุ ปาโต ปาตราสา
สาเกตา นิกฺขมิตฺวา ภควนฺตญฺเญว ปสฺสติ ธมฺมญฺจ
โสตุกาโม ๆ เปฯ ภิกฺขเว อยญฺจ ภิกฺขุ ยโต ยโต
คจฺฉติ ภควนฺตญฺเญว ปสฺสติ ธมฺมญฺจ โสตุกาโม
ฯ เปฯ ภิกฺขเว อยญฺจ ภิกฺขุ ยโต ยโต คจฺฉติ
ภควนฺตญฺเญว ปสฺสติ ธมฺมญฺจ โสตุกาโม ฯ เปฯ
ภิกฺขเว อยญฺจ ภิกฺขุ ยโต ยโต คจฺฉติ ภควนฺตญฺเญว
ปสฺสติ ธมฺมญฺจ โสตุกาโม ฯ เปฯ ภิกฺขเว อยญฺจ
ภิกฺขุ ยโต ยโต คจฺฉติ ภควนฺตญฺเญว ปสฺสติ ธมฺมญฺจ
โสตุกาโม ฯ

មេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា (បើដូច្នោះ) លោកម្ចាស់ឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចម្តេច ។ មេត្តិយភិក្ខុនីឯកុមដកភិក្ខុនីឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី បើនាងចង់ឲ្យព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើឲ្យទព្វមល្លបុត្តវិនាស (នោះ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងធ្វើទព្វមល្លបុត្តឲ្យវិនាសក្នុងថ្ងៃនេះពុំខាន ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីសួរថា ចុះលោកម្ចាស់រាល់អង្គឲ្យខ្ញុំធ្វើដូចម្តេច ខ្ញុំអាចធ្វើម្តេច ។ មេត្តិយភិក្ខុនីឯកុមដកភិក្ខុនីឆ្លើយថា ម្នាលប្អូនស្រី ចូរនាងមក ចូរនាងចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅគាល់ហើយ ចូរនាងក្រាបទូលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការនេះមិនមែនជាការបិទបាំង មិនមែនជាការសមគួរសោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ទិសណាដែលមិនមានភ័យ មិនមានចង្រៃ មិនមានឧបទ្រព ទិសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្រៃ ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទីកន្លែងណាដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីកន្លែងនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់ទៅវិញ ដូចជាទីកធ្លាប់ត្រជាក់ជ្រៃជាក្តៅ ឥឡូវព្រះទព្វមល្លបុត្តជាម្ចាស់លោកប្រទូស្ត[1] នឹងខ្ញុំម្ចាស់ហើយ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីទទួលស្តាប់ពាក្យមេត្តិយភិក្ខុនីឯកុមដកភិក្ខុ ដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយលោកម្ចាស់ រួចហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

---

๑ ជាពាក្យបញ្ជៀស សំដៅសេចក្តីថាសេពមេថុន ។

ฬกมณฺฑ ปิตา เม ตฺวิยา กิกฺขนี กตวนฺต ฬตเกช
ส่ง กเร ชชนฺ ชปฺปฏิรูป ยาย กเร ธิสา อกยา
อนีติกา อนุปชฺช สาย ธิสา สกยา สฺวีติกา
สุปชฺช ยเถ ธีกตำ ตเถ ปกตำ ชเกำ มญฺเ
อาธิตฺ อยฺเยนมฺหิ ธเนน มลฺปุเตน ชูสิตาติ ฯ

(๒๖๕) อถ เข กกก ฬตสฺมึ ธิกาเล ฬตสฺมึ
ปกรณ กิกฺขสงฺฆ สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺต ธมฺ
มลฺปุตฺต ปฏิปุจฺ สารสิ ตุ ธ ฬารูป กตฺวา
ยถายิ กิกฺขนี อาหาติ ฯ ยถา ม กเร กกก
ชานาติติ ฯ ทุติยมฺปิ เข กกก ฯ เป ฯ ตติยมฺปิ
เข กกก อายสฺมนฺต ธมฺ มลฺปุตฺ ฬตเกช
สารสิ ตุ ธ ฬารูป กตฺวา ยถายิ กิกฺขนี
อาหาติ ฯ ยถา ม กเร กกก ชานาติมิ ฯ

ហើយស្ថិតនៅកន្លែងដ៏សមគួរ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនីលុះស្ថិតនៅកន្លែងដ៏សមគួរ ហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ការនេះមិនមែនជាការបិទបាំង មិនមែនជាការសមគួរសោះឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន **ទិសណាដែលមិនធ្លាប់មានភ័យ មិនមានចង្កៀង មិនមានឧបទ្រព** ទិសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកបដោយចង្កៀង ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទីកន្លែងណាដែលមិនធ្លាប់មានខ្យល់ ទីកន្លែងនោះត្រឡប់ជាមានខ្យល់ទៅវិញ ដូចជាទីកន្លែងធ្លាប់ត្រជាក់ប្រែជាក្តៅ ឥឡូវព្រះទត្តមល្លបុត្តជាម្ចាស់លោកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំព្រះអង្គហើយ ។

(๒๔๙) ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរបញ្ហាក់ព្រះទត្តមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះថា ម្នាលទត្ត: អ្នកវលីកឃើញឬទេ នាងភិក្ខុនីនេះថាយ៉ាងណា អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះមែនឬទេ ។ ព្រះទត្តមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជាបន្ទូរខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលសួរព្រះទត្តមល្លបុត្តដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដង ។ បេ ។ ជាគំរប់បីដងថា ម្នាលទត្ត: អ្នកវលីកឃើញឬទេ នាងភិក្ខុនីនេះថាយ៉ាងណា អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះមែនឬទេ ។ ព្រះទត្តមល្លបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

ន ខោ ឧឭ្ឍ ឧញ្ជា ឯវំ ឆិន្ទិតព្ពំ សចេ តយា កតំ
កតន្តិ វទេមិ សចេ តយា អកតំ អកតន្តិ វទេ-
មីតិ ។ យតោមំ ភន្តេ ជានេ ជានាតិ ជានាមិ សុបិ-
នន្តេនបិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតា បភេវ ជានិតព្ពំ ។
អថខោ ភគវា តំក្ខ អាមន្តេសិ តេនហិ តំក្ខវ មេត្តិយំ
តំក្ខឹំ ជានេថ ឥមេ ច តំក្ខ អនុយុញ្ជថាតិ ។ ឥទំ
វត្វា ភគវា ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បាវិសិ ។ អថខោ តេ
តំក្ខ មេត្តិយំ តំក្ខឹំ ជានេសុំ ។ អថខោ មេត្តិយភុម្ម-
ជកា តំក្ខ តេ តំក្ខ ឯតទវោចុំ មា អាវុសោ មេត្តិយំ
តំក្ខឹំ ជានេថ ន សា តិញ្ចិ អបរជ្ឈតិ អម្ហេហិ សា
ឧស្សាហិតា តុម្ហេហិ អនត្ថមនេមា បាវជានិបច្ឆាយេ-
ហីតិ ។ តេ បន តុម្ហេ អាវុសោ អាយស្មន្តំ ឧឭ្ឍំ មល្លបុត្តំ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះបរមគ្រូ
តែងត្រាស់ថា ម្នាលទព្វៈ អ្នកចូរជ្រាបទាំងឮៗ មិនពោលបណ្តោះបណ្តែងយ៉ាង
នេះទេ បើអំពើដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរជ្រាបថា ខ្ញុំធ្វើហើយ បើ
អំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរជ្រាបថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ព្រះទព្វ-
មល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងពីដួចកើតមក
សូម្បីតែយល់សប្តិសេពមេថុនធម្មក៏មិនដែលស្គាល់សោះឡើយ ទំាងជាប់
ពោលទៅថ្ងៃដល់ការវេលឹក (នោះ)។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
ហៅភិក្ខុទាំងឮយមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឮយ បើ
ដូច្នោះ អ្នកទាំងឮយ ចូរឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីសឹកចេញ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកទាំង
ឮយចូរសាកសួរភិក្ខុទាំងឮយនេះមើល ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ដូច្នេះហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅកាន់វិហារវិញ ។ ភិក្ខុទាំង
ឮយនោះក៏ឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីសឹកក្នុងពេលនោះ ។ លុះមេត្តិយភិក្ខុនីឯកុម-
ជកភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះទំាងភិក្ខុទាំងឮយនោះថា ម្នាលអាវុសោ ចូរលោក
កុំផ្តឹះមេត្តិយាភិក្ខុនី ។ នោះ ឥតមានកំហុសសោះទេ (ហេតុដើមមកពី)
យើងទំាងមិនសប្បាយចិត្ត (យើង) បង់ឲ្យទព្វមល្លបុត្តឃ្លាតចាកសមណភេទ
ទើបឲ្យមេត្តិយាភិក្ខុនីនោះប្រឹងប្រែងឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឮយសួរថា ម្នាល
អាវុសោ អ្នកហ៊ានចោទព្រះទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិក

អម្ពលកេន ទាឋាធិកេន ឧម្មេន អនុទ្ទំសេថាតិ ។
ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ កិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។
តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម
មេត្តិយភុម្មជកា កិក្ខូ អាយស្មន្តំ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ
អម្ពលកេន ទាឋាធិកេន ឧម្មេន អនុទ្ទំសេស្សន្តីតិ ។
អថខោ តេ កិក្ខូ តថាវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។
អថខោ ភគវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បការណេ
កិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា មេត្តិយភុម្មជកេ កិក្ខូ
បដិបុច្ឆិ សច្ចំ កិរ ត្វញ្ហេ កិក្ខវេ ទព្ពំ មល្លបុត្តំ
អម្ពលកេន ទាឋាធិកេន ឧម្មេន អនុទ្ទំសេថាតិ ។
សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ
នាម ត្វញ្ហេ មោឃបុរិសា ទព្ពំ មល្លបុត្តំ អម្ពលកេន
ទាឋាធិកេន ឧម្មេន អនុទ្ទំសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា
អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន កិក្ខវេ ឥមំ
សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន កិក្ខុ កិក្ខុំ ពុទ្ធោ

មិនមានមូល(๑)ឬ ។ មេត្តិយភិក្ខុនីឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងមែនហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស និន្ទា តិះដៀលថា ចុះហេតុអ្វីបានជាមេត្តិយភិក្ខុនីឆ្លើយភិក្ខុ ខោះទ្រព្រះឥឡូមលូបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល(ដូច្នោះ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះមេត្តិយភិក្ខុនីឆ្លើយភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយខោះទ្រឥឡូមលូបុត្តដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល ពិតមែនឬ ។ មេត្តិយភិក្ខុនីឆ្លើយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរនោះពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញុពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជា អ្នកទាំងឡាយ ខោះទ្រឥឡូមលូបុត្តដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូល (ដូច្នោះ) ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ហេតុនេះមិនមែនទាំងឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីក្រែងចិត្តប្រកួត មានចិត្តអាក់អន់

---

๑ មិនបានឃើញ ឬមិនបានឮ ឬកំពុងមានការងឿងឆ្ងល់ឡើយ ។

ឧោសោ អប្បតីតោ អមូលកេន ចាភដិកេន ឆឌ្ឌេន អនុទ្ធំសេយ្យ អប្បាជាម ំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ តតោ អបរេន សមយេន សមនុក្កាហិយមានោ វា អសមនុក្កាហិយមានោ វា អមូលកញ្ហេវ តំ អធិករណំ ហោតិ តិក្ខំ ច ឧោសំ បតិដ្ឋាតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

(๒๒๖) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។ បេ ។ តិក្ខតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មឹំ អត្ថេ អធិប្បេតោ តិក្ខតិ ។ តិក្ខន្តិ អញ្ញំ តិក្ខំ ។ ទុដ្ឋោ ឧោសោតិ កុបិតោ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ ។ អប្បតីតោតិ តេន ច កោបេន តេន ច ឧោសេន តាយ ច អនត្តមនតាយ តាយ ច អនភិរទ្ធិយា អប្បតីតោ ហោតិ ។ អមូលកំ នាម អធិដ្ឋំ អសុតំ អបរិសង្កិតំ ។ ចាភដិកេន ឆឌ្ឌេតិ ចតុន្នំ អញ្ញតរេន ។ អនុទ្ធំសេយ្យាតិ ឧោទេតិ វា ឧោឋាបេតិ វា ។ អប្បេវនាម ំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ តិក្ខតាវ ចាវេយ្យំ សមណធម្មា ចាវេយ្យំ សីលក្ខន្ធា ចាវេយ្យំ តឧោតុណា ចាវេយ្យំ ។

ចោទកិក្ខុផង់គ្នាដោយអាបត្តិបារាជិកមិនមានមូលដោយបំណងថា អញ
ត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យកិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌[1]នេះបាន លុះសម័យ
ខាងក្រោយតពីនោះមក ទោះគេសាកសួរក្តី គេមិនសាកសួរក្តី អធិករណ៍
នោះច្បាកដជាគ្មានមូល កិក្ខុអកចោទនោះកំប្តេជ្ញាទោស (ដោយខ្លួនឯង)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(๒๔๖) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទខាង
ដើមរួចហើយ ។ ត្រង់ពាក្យថា មានសេចក្តីក្រោធប្រទុស្ត អធិប្បាយថា ខឹង
អន់ចិត្ត មិនត្រេកអរ មានចិត្តគឺទោសខ្លាំងខ្លប់ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ ។
ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តអាក់អន់ គឺមានចិត្តមិនរីករាយ ព្រោះសេចក្តីខឹង
នោះផង ព្រោះទោសនោះផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តី
មិនត្រេកអរនោះផង ។ ដែលហៅថាមិនមានមូល គឺមិនឃើញ មិនឮ
មិនរង្កៀស ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយអាបត្តិបារាជិក គឺបណ្តាអាបត្តិបារាជិក
ទាំង ๔ អាបត្តិបារាជិកណាមួយ ។ ត្រង់ពាក្យថា ចោទ គឺចោទខ្លួនឯងក្តី
ឲ្យអ្នកដទៃចោទក្តី ។ ពាក្យថា អញត្រូវធ្វើដូចម្តេច ឲ្យកិក្ខុនោះឃ្លាតចាក
ព្រហ្មចរិយធម៌នេះបាន អធិប្បាយថា អញគប្បីឲ្យកិក្ខុនោះឃ្លាតចាកកិក្ខុ
ភាព ឃ្លាតចាកសមណធម៌ ឃ្លាតចាកកង់សីល ឃ្លាតចាកតបោគុណ[2] ។

---

๑ សាសនព្រហ្មចរិយ ។ ๒ ក្នុងអភិធានប្បទីបិកាសូចិ មានវិគ្រោះថា "គុណធម៌ជា
គ្រឿងជុំគក់លេសឲ្យរឹងស្លូតទៅ" ។

(๒๔๗) ตตฺถ อปเรน สมเยนาติ ยสฺมึ ขเณ อนุทฺธุมาตาทีนิ ปาตุภูตานิ ตสฺมึ ขเณ มุหุตฺเต ตีสุปิ วาเรสุ ฯ สมนฺตปาสาทิกายนฺติ กสฺมา ปน วุตฺตา อนุทฺธุมาตาทีนิ ปาตุภูตานิ ตสฺมึ ขเณ มุหุตฺเต ตีสุปิ วาเรสุ ปาสาทิกายนฺติ ฯ อสมนฺตปาสาทิกายนฺติ น เกนจิ วุตฺตมตฺตา ฯ

(๒๔๘) อธิกรณานิ นาม จตฺตาริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณานิ อนุวาทาธิกรณานิ อาปตฺตาธิกรณานิ กิจฺจาธิกรณานิ ฯ

(๒๔๙) ตตฺถ จ ธมฺมนฺติ ปาฬิยา ปาฬิมตฺตกมฺปิ ปาฬิยา อตฺถปาฬิมตฺตกมฺปิ ปาฬิยา อตฺถกถามตฺตกมฺปิ ปาฬิยา อตฺถานุสนฺธิมตฺตกมฺปิ ฯ สงฺฆาทิเสสาติ ฯ เปฯ เตนปิ วุตฺตา สงฺฆาทิเสสาติ ฯ

(๒๕๐) อทิฏฺฐสฺส หิ ตาทิกา ทิฏฺฐิ อปฺปฏิกมฺมา อปฺปฏิปชฺชนา ตาทิเส ปาเท ปาทสฺส ทิฏฺฐิ ปาทสฺส ขนฺติ ปาทสฺส รุจิ ปาทสฺส อาทาโย ปาทสฺส อุปคฺคหณา ปาทสฺส สมฺปหํสนา ปาทสฺส สมฺปวงฺกตา ปาทสฺส อนภิรติ ปาทสฺส อปฺปฏิกฺโกสนา ปาทสฺส อปฺปฏิกฺโกสาปนา ปาทสฺส อปฺปฏิกฺโกสนาปตฺติ ปาทสฺส อปฺปฏิกฺโกสนาปตฺติยา ปาทสฺส อนาปตฺติ ปาทสฺส อนาปตฺติยา ปาทสฺส อนาปตฺติภาวาย ปาทสฺส อนาปตฺติภาวาปตฺติยา ปาทสฺส อนาปตฺติภาวาปตฺติยา สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(៤៤៧) ត្រង់ពាក្យថា លុះសម័យខាងក្រោយតទៅនោះមក សេចក្តីថា (រូបកិក្ខុនោះ) ចោទគេកន្លងខណៈណា កន្លងខណៈនោះ ស្រេចគ្រានោះពេលនោះកន្លងទៅ ។ ត្រង់ពាក្យថា ទោះគេសាកសួរក្តី សេចក្តីថា (រូបកិក្ខុនោះ) គេចោទដោយវត្ថុណា គេសាកសួរកន្លងវត្ថុនោះក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា គេមិនសាកសួរក្តី សេចក្តីថា ឥតមានអ្នកណាមួយសាកសួរ ។

(៤៤៨) ដែលហៅថា អធិករណៈ ។ នោះមាន ៤ យ៉ាងគឺ វិវាទាធិករណ ១ អនុវាទាធិករណៈ ១ អាបត្តាធិករណៈ ១ កិច្চាធិករណៈ ១ ។

(៤៤៩) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុអ្នកចោទនោះគំរប្តូរទោស (ដោយខ្លួនឯង) សេចក្តីថា អញពោលពាក្យទទេ អញពោលពាក្យព្រៃផឹង អញពោលពាក្យមិនពិត អញមិនដឹងហើយពោល ។ ត្រង់ពាក្យថា អាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយកន្លងសង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី១រួចហើយ ។

(៤៥០) កិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិជាពាដិក តែកិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញទេ បើកិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទកិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិជាពាដិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (កិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស

อสุตสฺส โหติ ตาวตกํ ฉนฺทํ อุฏฺฐาปนฺตสฺส ตาวเทว โจเทติ สุตสฺส ปน ยาว ตาวตกํ ฉนฺทํ อุฏฺฐาปนฺตสฺส อสฺสุตเกสุ อสกฺกุเณยฺยเกสุ ฉนฺเทสุ ตสฺส สนฺตึ ฐเปตฺวา ปกาเรน ปกาเร สงฺฆกมฺมํ ภินฺนํ อาปชฺชติ ภินฺนาย ภินฺนาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อปริสงฺกิตสฺส โหติ ตาวตกํ ฉนฺทํ อุฏฺฐาปนฺตสฺส ตาวเทว โจเทติ ปริสงฺกิตสฺส ปน ยาว ตาวตกํ ฉนฺทํ อุฏฺฐาปนฺตสฺส อสฺสุตเกสุ อสกฺกุเณยฺยเกสุ ฉนฺเทสุ ตสฺส สนฺตึ ฐเปตฺวา ปกาเรน ปกาเร สงฺฆกมฺมํ ภินฺนํ อาปชฺชติ ภินฺนาย ภินฺนาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(๒๕๑) อธิฏฺฐสฺส โหติ ตาวตกํ ฉนฺทํ อุฏฺฐาปชฺชนฺตสฺส ตาวเทว โจเทติ นิฏฺฐิเต ปน สุตสฺส จ ตาวตกํ ฉนฺทํ อุฏฺฐาปนฺตสฺส ฯเปฯ อาปชฺชติ ภินฺนาย ภินฺนาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อนธิฏฺฐสฺส โหติ ตาวตกํ ฉนฺทํ อุฏฺฐาปชฺชนฺตสฺส ตาวเทว โจเทติ นิฏฺฐิเต ปน

គ្រប់ ๆ មាត់ ๆ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ តែកិក្ខុអកចោទនោះមិនបានឮ បើកិក្ខុអកចោទ ចោទកិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឮថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក៏ បវារណាកម្មក៏ សង្ឃកម្មក៏ ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (កិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ មាត់ ๆ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ តែកិក្ខុអកចោទនោះមិនមានសេចក្តីរង្កៀស បើកិក្ខុអកចោទ ចោទកិក្ខុនោះថា ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្កៀសថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ: មិនមែនជាជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក៏ បវារណាកម្មក៏ សង្ឃកម្មក៏ ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ (កិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗ ម៉ាត់ ๆ

(๒๕๑) កិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ តែកិក្ខុអកចោទនោះមិនឃើញ បើ (កិក្ខុអកចោទនោះ) ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង បានឮផង ๆ បេ ๆ (កិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗមាត់ ๆ កិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ តែកិក្ខុអកចោទនោះមិនឃើញ បើ (កិក្ខុអកចោទនោះ) ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង

ปริสณฺฐิตา จ ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี อสฺสุมฺ-
ฬาสิ ฯเป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุนิยา สงฺฆาทิ-
เสสสฺส ฯ อนิฏฺฐสฺส ปน ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี
อฏฺฐาปยนฺตี ตญฺเจ เจเตติ นิฏฺฐา มยา สุตา
จ ปริสณฺฐิตา จ ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี
ฯเป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุนิยา สงฺฆาทิเส-
สสฺส ฯ อสุตสฺส ปน ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐา-
ปยนฺตี ตญฺเจ เจเตติ สุตา มยา ปริสณฺฐิตา
จ ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี ฯเป ฯ อาปตฺติ
ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุนิยา สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อสุตสฺส ปน
ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี ตญฺเจ เจเตติ สุตา
มยา นิฏฺฐา จ ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี ฯเป ฯ
อาปตฺติ ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุนิยา สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อสุตสฺส
ปน ชาคริกํ ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี ตญฺเจ เจเตติ
สุตา มยา ปริสณฺฐิตา จ นิฏฺฐา จ ชาคริกํ
ชคฺคนฺตี อฏฺฐาปยนฺตี ฯเป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุนิยา ภิกฺขุนิยา
สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อปริสณฺฐิตสฺส ปน ชาคริกํ

រង្គៀសហើយផង អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ฯ បេ ฯ (កិកូ្ខ
ចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគប់ៗមាត់ ฯ កិកូ្ខកាលត្រូវ
អាបត្តិជាពជិក តែកិកូ្ខអកចោទនោះមិនឃើញ បើ (កិកូ្ខអកចោទនោះ)
ចោទកិកូ្ខនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ ខ្ញុំឃើញហើយផង
ឮហើយផង រង្គៀសហើយផង ฯ បេ ฯ (កិកូ្ខចោទដូច្នេះ) ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសគប់ៗមាត់ ฯ កិកូ្ខត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ តែ
កិកូ្ខអកចោទមិនបានឮ ព្រោះហេតុនោះ ថាបើកិកូ្ខអកចោទ ចោទកិកូ្ខ
នោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ យើងបានឮផង រង្គៀសផង
ฯ បេ ฯ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគប់ៗមាត់ ฯ កិកូ្ខត្រូវអាបត្តិជាពជិក
ហើយ តែកិកូ្ខអកចោទនោះមិនបានឮ បើកិកូ្ខអកចោទនោះ ចោទ
កិកូ្ខនោះថា យើងបានឮផង បានឃើញផងថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ
ជាពជិកហើយ ฯ បេ ฯ (កិកូ្ខចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
គប់ៗមាត់ ฯ កិកូ្ខត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ កិកូ្ខអកចោទនោះមិនបាន
ឮ បើកិកូ្ខអកចោទនោះ ចោទកិកូ្ខនោះថា ខ្ញុំឮហើយផង រង្គៀស
ហើយផង ឃើញហើយផងថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ
ฯ បេ ฯ (កិកូ្ខចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគប់ៗមាត់ ฯ
កិកូ្ខត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ កិកូ្ខអកចោទនោះ មិនបានរង្គៀស

ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชติ ตญฺเจ โจเทติ ปริสงฺกิโต มยา ทิฏฺโ จ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ภิกฺขเว ภิกฺขเว สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อปริสงฺกิตสฺส โหติ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชติ ตญฺเจ โจเทติ ปริสงฺกิโต มยา สุโต จ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ภิกฺขเว ภิกฺขเว สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อปริสงฺกิตสฺส โหติ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชติ ตญฺเจ โจเทติ ปริสงฺกิโต มยา ทิฏฺโ จ สุโต จ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ภิกฺขเว ภิกฺขเว สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(๒๕๒) ทิฏฺสฺส โหติ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺชโชติ ตญฺเจ โจเทติ สุโต มยา ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ภิกฺขเว ภิกฺขเว สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ทิฏฺสฺส โหติ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺชโชติ ตญฺเจ โจเทติ ปริสงฺกิโต มยา ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชสิ ฯเปฯ ตญฺเจ โจเทติ สุโต มยา ปริสงฺกิโต จ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อชฺฌาปชฺโชสิ ฯเปฯ

បើកិកុអកចោទនោះ ចោទកិកុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ ខ្ញុំ
រង្កៀសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ។ បេ ។ (កិកុចោទគេដូច្នេះ)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗមាត់ ។ កិកុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ កិកុ
អកចោទនោះ មិនបានរង្កៀស បើកិកុអកចោទនោះ ចោទកិកុនោះថា
អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ ខ្ញុំរង្កៀសហើយផង ខ្ញុំឮហើយផង
។ បេ ។ (កិកុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗមាត់ ។
កិកុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ កិកុអកចោទនោះមិនបានរង្កៀស បើកិកុ
អកចោទនោះ ចោទកិកុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ ខ្ញុំ
រង្កៀសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ខ្ញុំឮហើយផង ។ បេ ។
(កិកុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗមាត់ ។

(๒๙๒) កិកុកាលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ កិកុអកចោទនោះ បាន
ឃើញមែន បើ (កិកុអកចោទនោះ) ចោទកិកុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ ខ្ញុំបានឮហើយ ។ បេ ។ (កិកុចោទគេដូច្នេះ)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗមាត់ ។ កិកុកាលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ
កិកុអកចោទបានឃើញមែន បើ (កិកុអកចោទនោះ) ចោទកិកុនោះ
ថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ ខ្ញុំរង្កៀសហើយ ។ បេ ។ បើ
(កិកុអកចោទនោះ) ចោទកិកុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈហើយ

อาปตฺติ ภิกฺขเว ภิกฺขุสฺส สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ สุทฺธสฺส เหเตฺว ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภติ ตญฺเจ เจเตติ ปริสงฺกิโต มยา ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภิสฺสติ ฯ เป ฯ ตญฺเจ เจเตติ อนิทฺธา มยา ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภิสฺสติ ฯ เป ฯ ตญฺเจ เจเตติ ปริสงฺกิโต มยา อนิทฺธา จ ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภิสฺสติ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขเว ภิกฺขุสฺส สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ปริสงฺกิตสฺส เหเตฺว ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภติ ตญฺเจ เจเตติ อนิทฺธา มยา ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภิสฺสติ ฯ เป ฯ ตญฺเจ เจเตติ สุเตา มยา ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภิสฺสติ ฯ เป ฯ ตญฺเจ เจเตติ อนิทฺธา มยา สุเตา จ ตาทิเส กาเล ฉนฺนา ปฏิปฺปสฺสมฺภิสฺสติ อสฺสมเณนาสิ อสกฺยปุตฺติเยนาสิ อนฺตรายิกาสิ ตยา สทฺธึ ภุญฺชิสฺสามีติ ภิกฺขเว ภิกฺขุนา ภิกฺขุนิยา สิกฺขมานาย สามเณเรน สามเณริยา อาปตฺติ ภิกฺขเว ภิกฺขุสฺส สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ខ្ញុំឮហើយផង រង្កៀសហើយផង ฯ បេ ฯ (កិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ๆមាត់ ฯ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ (កិក្ខុអកចោទនោះ) បានឮ បើកិក្ខុអកចោទនោះ ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំរង្កៀសហើយ ฯ បេ ฯ បើ(កិក្ខុអកចោទនោះ) ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំឃើញហើយ ฯ បេ ฯ បើ(កិក្ខុអកចោទនោះ) ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំរង្កៀសហើយផង ឃើញហើយផង ฯ បេ ฯ (កិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ๆមាត់ ฯ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ កិក្ខុអកចោទនោះបានរង្កៀស បើកិក្ខុអកចោទនោះ ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំឃើញហើយ ฯ បេ ฯ បើ(កិក្ខុអកចោទនោះ) ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំឮហើយ ฯ បេ ฯ បើ(កិក្ខុអកចោទនោះ) ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ខ្ញុំឃើញហើយផង ខ្ញុំឮហើយផង អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ឧបោសថកម្មក៏បវារណាកម្មក៏ សង្ឃកម្មក៏ ជាមួយនឹងអ្នកឯងក៏គ្មានទេ (កិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ๆមាត់ ฯ

(๖๙๓) อิตฺถิยา หเวติ ชาคริกาย ธมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺโต อิตฺถิยา เวมตฺติกาย อิตฺถึ เญตฺติยา อิตฺถึ ๓ สาเรติ อิตฺถึ ปฐมุชฺเชา(๑) หเวติ ตญฺเ ญเวเทติ อิตฺถิ มยา สุเต ๓ ฯ เป ฯ อิตฺถิ มยา ปริสฺสุเต ๓ ฯ เป ฯ อิตฺถิ มยา สุเต ๓ ปริสฺสุเต ๓ ชาคริกาย ธมฺมํ อชฺฌาปชฺชิสฺสติ ฯ เป ฯ สุตสฺส หเวติ ชาคริกาย ธมฺมํ อชฺฌาปชฺเชติ สุเต เวมตฺติกาย สุตึ เญตฺติยา สุตึ ๓ สาเรติ สุตึ ปฐมุชฺเชา หเวติ ตญฺเ ญเวเทติ สุเต มยา ปริสฺสุเต ๓ ฯ เป ฯ สุเต มยา อิตฺถิ ๓ ฯ เป ฯ สุเต มยา ปริสฺสุเต ๓ อิตฺถิ ๓ ชาคริกาย ธมฺมํ อชฺฌาปชฺชิสฺสติ ฯ เป ฯ ปริสฺสุตสฺส หเวติ ชาคริกาย ธมฺมํ อชฺฌาปชฺเชติ ปริสฺสุเต เวมตฺติกาย ปริสฺสุตึ เญตฺติยา ปริสฺสุตึ ๓ สาเรติ ปริสฺสุตึ ปฐมุชฺเชา หเวติ ตญฺเ ญเวเทติ ปริสฺสุเต

---

๑ ฉ. ช. สมฺมุชฺเชา ฯ

(๒๙๓) កិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិជាពជិក កិក្ខុអកចោទនោះបានឃើញមែន តែមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងកិក្ខុដែលខ្លួនបានឃើញហើយ (គឺ) កំណត់មិនបានន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបានន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ក្លេចន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ បើកិក្ខុអកចោទ ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបានឮផង ។បេ។ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្កៀសផង ។បេ។ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្កៀសផង ។បេ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ កិក្ខុអកចោទនោះបានឮ តែមានសេចក្តីសង្ស័យនឹងកិក្ខុដែលខ្លួនបានឮហើយ (គឺ) កំណត់មិនបានន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ រលឹកមិនបានន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ ក្លេចន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ បើកិក្ខុអកចោទ ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្កៀសផង ។បេ។ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំបានឃើញផង ។បេ។ ខ្ញុំបានឮផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរង្កៀសផង ខ្ញុំបានឃើញផង ។បេ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ កិក្ខុអកចោទនោះមានសេចក្តីរង្កៀស ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងកិក្ខុដែលខ្លួនមានសេចក្តីរង្កៀសហើយ កំណត់មិនបានន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនរង្កៀសហើយ រលឹកមិនបានន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនរង្កៀសហើយ ក្លេចន្ទូវកិក្ខុដែលខ្លួនរង្កៀសហើយ បើកិក្ខុអកចោទ ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិជាពជិកហើយ

มยา ธิฏฺโฐ จ ฯ เป ฯ ปริสฏฺฐาโต มยา สุโต จ ฯ เป ฯ ปริสฏฺฐาโต มยา ธิฏฺโฐ จ สุโต จ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อฏฺฐปยมฺหิ อสฺสมณเกสุ อสกฺยปุตฺติยเกสุ ฉตฺตึ ตยา สทฺธึ อุเทสเกน วา ปริปุจฺฉกา วา สชฺฌายกมฺหิ วา ติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(๒๙๔) อธิฏฺฐสฺส เหตฺถ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อฏฺฐปยมฺหิ ตญฺเจ เทเสติ ธิฏฺฐสิ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อฏฺฐปยมฺหิ อสฺสมณเกสุ อสกฺยปุตฺติยเกสุ ฉตฺตึ ตยา สทฺธึ อุเทสเกน วา ปริปุจฺฉกา วา สชฺฌายกมฺหิ วา ติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อสุตสฺส เหตฺถ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อฏฺฐปยมฺหิ ตญฺเจ เทเสติ สุโตสิ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อฏฺฐปยมฺหิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อปริสฏฺฐิตสฺส เหตฺถ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อฏฺฐปยมฺหิ ตญฺเจ เทเสติ ปริสฏฺฐาโตสิ ตาทิสกํ ฉมฺหิ อฏฺฐปยมฺหิ ฯ เป ฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

ข้ามีสเจตนาเครื่องเนิ่นช้า ข้าไม่เห็นด้วย ฯ เป ฯ ข้ามีสเจตนาเครื่องเนิ่นช้า ข้าไม่ได้ยิน ฯ เป ฯ ข้ามีสเจตนาเครื่องเนิ่นช้า ข้าไม่เห็นด้วย ข้าไม่ได้ยิน ท่านมิใช่สมณะ ท่านมิใช่ลูกของพระสมณโคดม ท่านไม่ได้ศึกษาในสิกขาบทกับด้วยข้าพเจ้า ไม่ได้สวดปาติโมกข์กับด้วยข้าพเจ้า ไม่ได้สังฆกรรมกับด้วยข้าพเจ้า ไม่ได้อยู่ร่วมอุโบสถกับด้วยข้าพเจ้า (ภิกษุโจทเขาอย่างนี้) ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๑๓ สิกขาบท ฯ

(๒๙๔) ภิกษุกำลังต้องอาบัติอยู่ แต่ภิกษุผู้โจทนั้นมิได้เห็น ถ้า (ภิกษุผู้โจท) เปรียบบุคคลด้วยสิ่งอื่นแล้วโจทภิกษุที่กำลังต้องอาบัตินั้นว่า ท่านข้าได้เห็นแล้ว ท่านต้องอาบัติแล้ว ท่านมิใช่สมณะ ท่านมิใช่ลูกของพระสมณโคดม ท่านไม่ได้ศึกษาในสิกขาบทกับด้วยข้าพเจ้า ไม่ได้สวดปาติโมกข์กับด้วยข้าพเจ้า ไม่ได้สังฆกรรมกับด้วยข้าพเจ้า ไม่ได้อยู่ร่วมอุโบสถกับด้วยข้าพเจ้า (ภิกษุโจทเขาอย่างนี้) ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๑๓ สิกขาบท ฯ ภิกษุต้องอาบัติแล้ว ภิกษุผู้โจทมิได้เห็น ถ้าภิกษุโจท เปรียบภิกษุด้วยสิ่งอื่นแล้วโจทภิกษุนั้นว่า ท่านข้าได้ยินแล้ว ฯ เป ฯ (ภิกษุโจทเขาอย่างนี้) ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๑๓ สิกขาบท ฯ ภิกษุต้องอาบัติแล้ว ภิกษุผู้โจทมิได้เห็นด้วย มิได้ยินด้วย ถ้าภิกษุโจท เปรียบภิกษุด้วยสิ่งอื่นแล้วโจทภิกษุนั้นว่า ท่านข้าได้มีสเจตนาเครื่องเนิ่นช้าแล้ว ท่านข้าได้เห็นแล้ว ท่านต้องอาบัติแล้ว ฯ เป ฯ (ภิกษุโจทเขาอย่างนี้) ต้องอาบัติสังฆาทิเสส ๑๓ สิกขาบท ฯ

(๒๙๙) อนิฏฺฐสฺส หิ โหติ จาวชฺชิกมฺมสฺส อฏฺฐาปฏฺฐนฺตเร ตญฺเจ เจตาเปติ นิฏฺฐเส สุตเส ฯ เป ฯ นิฏฺฐเส ปริสงฺกิตเส ฯ เป ฯ นิฏฺฐเส สุตเส ปริสงฺกิตเส จาวชฺชิกมฺมสฺส อฏฺฐาปฏฺฐนฺตเร ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภเวยฺย ภเวยฺย สนฺตาธิเสสสฺส ฯ อสุตสฺส หิ โหติ จาวชฺชิกมฺมสฺส อฏฺฐาปฏฺฐนฺตเร ตญฺเจ เจตาเปติ สุตเส ปริสงฺกิตเส ฯ เป ฯ สุตเส นิฏฺฐเส ฯ เป ฯ สุตเส ปริสงฺกิตเส นิฏฺฐเส จาวชฺชิกมฺมสฺส อฏฺฐาปฏฺฐนฺตเร ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภเวยฺย ภเวยฺย สนฺตาธิเสสสฺส ฯ อปริสงฺกิตสฺส หิ โหติ จาวชฺชิกมฺมสฺส อฏฺฐาปฏฺฐนฺตเร ตญฺเจ เจตาเปติ ปริสงฺกิตเส นิฏฺฐเส ฯ เป ฯ ปริสงฺกิตเส สุตเส ฯ เป ฯ ปริสงฺกิตเส นิฏฺฐเส สุตเส จาวชฺชิกมฺมสฺส

(๒๕๕) ภิกษุกาลังต้องอาบัติปาราชิก ภิกษุอื่นรู้อยู่ ภิกษุนั้นต้องอาบัติถุลลัจจัย ภิกษุนั้นกล่าวกะภิกษุอื่นว่า ผู้มีอายุ ผมต้องอาบัติปาราชิก ผมปกปิดไว้ ผมไม่ควรอยู่ร่วมกับภิกษุทั้งหลาย ผมเคยอยู่ร่วมกับภิกษุทั้งหลายอย่างไร ผมเคยประพฤติในภิกษุทั้งหลายอย่างไร ผมไม่ได้ทาอุโบสถ ไม่ได้ทาปวารณา ไม่ได้ทาสังฆกรรม ไม่ได้นาสังฆกรรมไปในสงฆ์ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุทั้งหลาย ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เถระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้นวกะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นอาจารย์ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นอุปัชฌาย์ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นสหธรรมิก ผมไม่ได้ทาความเคารพในสิกขา ผมไม่ได้ทาความเคารพในสมาธิ ผมไม่ได้ทาความเคารพในอัปปมาทธรรม ผมไม่ได้ทาความเคารพในปฏิสันถาร ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นอาคันตุกะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในเสนาสนะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของเสนาสนะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของวิหาร ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของอาวาส ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของบริเวณ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของโรงอุโบสถ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของโรงฉัน ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของโรงไฟ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของบ่อน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่จงกรม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของห้องน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ถ่ายอุจจาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ถ่ายปัสสาวะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ชาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าดื่ม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าใช้ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตู ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงอุโบสถ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงฉัน ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงไฟ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูบ่อน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่จงกรม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูห้องน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ถ่ายอุจจาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ถ่ายปัสสาวะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ชาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าดื่ม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าใช้ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตู ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงอุโบสถ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงฉัน ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงไฟ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูบ่อน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่จงกรม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูห้องน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ถ่ายอุจจาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ถ่ายปัสสาวะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ชาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าดื่ม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าใช้ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตู ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงอุโบสถ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงฉัน ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูโรงไฟ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูบ่อน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่จงกรม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูห้องน้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ถ่ายอุจจาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ถ่ายปัสสาวะ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ชาระ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าดื่ม ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าใช้ ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตูที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้า ผมไม่ได้ทาความเคารพในภิกษุผู้เป็นเจ้าของที่ตั้งตุ่มน้าล้างเท้าที่ประตู

ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺเชยฺย ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุ-
สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

[๒๙๖] ทิฏฺฐสฺส โหติ ภิกฺขุ ภิกฺขุ ฉฑฺฑ์ อชฺฌาป-
ชฺชติ ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺเชยฺย ฯ เป ฯ ปริสงฺกิตสฺส
โหติ ภิกฺขุ ภิกฺขุ ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺชติ ฯ เป ฯ สุตสฺส โหติ
ภิกฺขุ ภิกฺขุ ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺเชยฺย ฯ เป ฯ ปริสงฺกิตสฺส ฯ เป ฯ
อาปตฺติ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ สุตสฺส โหติ ภิกฺขุ
ภิกฺขุ ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺเชยฺย ปริสงฺกิตสฺส ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส
ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺชติ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ
ปริสงฺกิตสฺส โหติ ภิกฺขุ ภิกฺขุ ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺเชยฺย ปริสงฺกิตสฺส
ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺชติ ฯ เป ฯ อาปตฺติ
ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ปริสงฺกิตสฺส โหติ ภิกฺขุ
ภิกฺขุ ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺเชยฺย ปริสงฺกิตสฺส ฯ เป ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส
ฉฑฺฑ์ อชฺฌาปชฺชติ ฯ เป ฯ อาปตฺติ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

อาคันตุกะข้าพเจ้าฉันแล้ว อาคันตุกะต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯลฯ (ภิกษุกล่าวอย่างนี้) ต้องอาบัติทุกกฏโดยวิเสสทุกๆ บท ฯ

(๒๙๖) ภิกษุในกาลต้องอาบัติปาจิตตีย์ ภิกษุผู้กล่าวนั้นได้เห็นแล้ว ถ้า (ภิกษุผู้กล่าว) ประกาศแก่ภิกษุนั้นว่า อาคันตุกะข้าพเจ้าฉันแล้ว อาคันตุกะต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯลฯ อาคันตุกะข้าพเจ้าได้ฉันแล้ว อาคันตุกะข้าพเจ้าได้ทำความรังเกียจแล้ว อาคันตุกะต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯลฯ อาคันตุกะข้าพเจ้าได้ฉันแล้ว อาคันตุกะข้าพเจ้าได้ทำความรังเกียจแล้ว อาคันตุกะต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯลฯ (ภิกษุกล่าวอย่างนี้) ต้องอาบัติทุกกฏโดยวิเสสทุกๆ บท ฯ ภิกษุต้องอาบัติปาจิตตีย์ (ภิกษุผู้กล่าว) ได้ฉันแล้ว ถ้าภิกษุผู้กล่าวประกาศแก่ภิกษุนั้นว่า อาคันตุกะข้าพเจ้าได้ทำความรังเกียจแล้ว ฯลฯ ถ้า (ภิกษุผู้กล่าว) ประกาศแก่ภิกษุนั้นว่า อาคันตุกะข้าพเจ้าได้เห็นแล้ว ฯลฯ ถ้า (ภิกษุผู้กล่าว) ประกาศแก่ภิกษุนั้นว่า อาคันตุกะข้าพเจ้าได้ทำความรังเกียจแล้ว อาคันตุกะข้าพเจ้าได้เห็นแล้ว อาคันตุกะต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯลฯ (ภิกษุกล่าวอย่างนี้) ต้องอาบัติทุกกฏโดยวิเสสทุกๆ บท ฯ ภิกษุต้องอาบัติปาจิตตีย์ ภิกษุผู้กล่าวได้ทำความรังเกียจ ถ้าภิกษุผู้กล่าวประกาศแก่ภิกษุนั้นว่า อาคันตุกะข้าพเจ้าได้เห็นแล้วว่า อาคันตุกะต้องอาบัติปาจิตตีย์ ฯลฯ

តញ្ចេ ចោទាបេតិ ទិដ្ឋោសិ សុតោសិ ។ បេ ។ តញ្ចេ ចោទាបេតិ ទិដ្ឋោសិ សុតោសិ ចាវជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ ។ បេ ។ អាបត្តិ ឯកាយ ឯកាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(๒๕๗) ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចាវជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋេ វេមតិកោ ទិដ្ឋំ ចោកប្បេតិ ទិដ្ឋំ ន សរតិ ទិដ្ឋំ បមុដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ សុតេ វេមតិកោ សុតំ ចោកប្បេតិ សុតំ ន សរតិ សុតំ បមុដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ បរិសង្កិតេ វេមតិកោ បរិសង្កិតំ ចោកប្បេតិ បរិសង្កិតំ ន សរតិ បរិសង្កិតំ បមុដ្ឋោ ហោតិ តញ្ចេ ចោទាបេតិ បរិសង្កិតោសិ ទិដ្ឋោសិ ។ បេ ។ បរិសង្កិតោសិ សុតោសិ ។ បេ ។ បរិសង្កិតោសិ ទិដ្ឋោសិ សុតោសិ ចាវជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស

បើកិក្ខុអកចោទ ប្រើកិក្ខុដទៃឲ្យចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឮហើយ ។ បេ ។ បើកិក្ខុអកចោទ ប្រើកិក្ខុដទៃឲ្យចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឮហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ ។ បេ ។ (កិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗមាត់ ។

(๒๕๗) កិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ កិក្ខុអកចោទនោះក៏ឃើញមែន (តែកិក្ខុអកចោទ) មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងកិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ កំណត់មិនបាននូវកិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវកិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ភ្លេចនូវកិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងកិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ កំណត់មិនបាននូវកិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ រលឹកមិនបាននូវកិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ ភ្លេចនូវកិក្ខុដែលខ្លួនឮហើយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីសង្ស័យនឹងកិក្ខុដែលខ្លួនរង្កៀស កំណត់មិនបាននូវកិក្ខុដែលខ្លួនរង្កៀសហើយ រលឹកមិនបាននូវកិក្ខុដែលខ្លួនរង្កៀសហើយ ភ្លេចនូវកិក្ខុដែលខ្លួនរង្កៀសហើយ បើកិក្ខុអកចោទប្រើបុគ្គលដទៃឲ្យចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំរង្កៀសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំរង្កៀសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឮហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំរង្កៀសហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឮហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ៍ហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណ

อสกฺกา ปุตฺติยาเสน ธมฺเมน ตยา สทฺธึ ปาจาสาย
ปาจาสาย ปาจาสาย สทฺธึ อาคนฺตุ ปาจาย ปาจาย
ปาจาย สทฺธึ เสสสฺส ฯ

(๒๙๘) อสุทฺธา สุทฺธาย สุทฺธา อสุทฺธาย
อสุทฺธา อสุทฺธาย สุทฺธา สุทฺธาย ฯ

(๒๙๙) อสุทฺธา ภนฺเต ปุคฺคลา อญฺญตรา ปาจิตฺติยา
ปฏิเทเสตพฺพา เอกา สุทฺธาย สมานา เอกาย ปาจิตฺติยา
ปาจิตฺติยาย เทเสตพฺพา ปาจิตฺติยาย เทเสตพฺพา
ปาจิตฺติยาย สทฺธึ เสสสฺส ฯ อสุทฺธา ภนฺเต ปุคฺคลา
อญฺญตรา ปาจิตฺติยา ปฏิเทเสตพฺพา เอกา สุทฺธาย
สมานา ทฺวีหิ ปาจิตฺติยาหิ ปาจิตฺติยาย

អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេឬ ។ បាសថកម្មក្តី បវារណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តីជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ កិក្ខុចោទគេដូច្នេះនេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ មាត់ ๆ

(មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងដែលនឹងត្រូវសំដែងតាមលំដាប់ហូរហែ ដូចមានខាងក្រោមនេះគឺ)

(๒๕๘) កិក្ខុយល់ឃើញថាបរិសុទ្ធកង់បុគ្គលដែល មិនបរិសុទ្ធ ๑ យល់ឃើញថាមិនបរិសុទ្ធកង់បុគ្គលដែល បរិសុទ្ធ ๑ យល់ឃើញថាមិនបរិសុទ្ធកង់បុគ្គលដែលមិន បរិសុទ្ធ ๑ យល់ឃើញថាបរិសុទ្ធកង់បុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ๑ ។

(๒๕๙) បុគ្គល គឺកិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើកិក្ខុអ្នកចោទយល់ថាកិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិនឲ្យកិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាឲ្យកិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទកិក្ខុនោះ (ដោយអាបត្តិបាចិត្តិយ កិក្ខុអ្នកចោទ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ๆ បុគ្គលគឺកិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើកិក្ខុអ្នកចោទយល់ថាកិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យកិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នានឹងឲ្យកិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌

วาเทติ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺสาติ ฯ อสุทฺโธ โหติ ปุคฺ-
คโล อญฺญตรํ ปาจิตฺติยํ ธมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺตสฺส ตสฺมึ สุทฺธิทิฏฺ-
สมาโน อโนกาสกมฺมํ กาเรตฺวา อกฺกาสาธิปฺปายสฺส
วาเทติ อาปตฺติ ทุพฺภาสนสฺสาติ ฯ อสุทฺโธ
โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาจิตฺติยํ ธมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺ-
ตสฺมึ สุทฺธิทิฏฺฐิ สมาโน ทิกาสกมฺมํ กาเรตฺวา
อกฺกาสาธิปฺปายสฺส วาเทติ อาปตฺติ ทุพฺภาสนสฺสาติ ฯ

(๒๖๐) สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาจิตฺติยํ
ธมฺมํ อนชฺฌาปชฺชนฺตสฺมึ อสุทฺธิทิฏฺฐิ สมาโน อโน-
กาสกมฺมํ กาเรตฺวา ชานาธิปฺปายสฺส วาเทติ อาปตฺติ
ทุพฺภาสนสฺสาติ ฯ สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อญฺญตรํ ปาจิตฺติยํ
ธมฺมํ อนชฺฌาปชฺชนฺตสฺมึ อสุทฺธิทิฏฺฐิ สมาโน ทิกา-
สกมฺมํ กาเรตฺวา ชานาธิปฺปายสฺส วาเทติ อาปตฺติ ฯ

ទើបពោលចោទភិក្ខុនោះ (ដោយអាបត្តិជាពាជដិក ភិក្ខុអកចោទ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុគ្គល តែភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិជាពាជដិកណានីមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានចិត្តថ្នាន់ឆ៍ដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ (ភិក្ខុអកដេរ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងបាចិត្តិយៈ ។ បុគ្គល តែភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិជាពាជដិកណានីមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានចិត្តថ្នាន់ឆ៍ដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអកដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๒๖๐) បុគ្គល តែភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិជាពាជដិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធទេ ហើយមិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានចិត្តថ្នាន់ឆ៍ឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអកចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បុគ្គល តែភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិជាពាជដិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអកចោទយល់ឃើញថាភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើទុកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានចិត្តថ្នាន់ឆ៍ឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអកចោទ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

สุทฺธา โหตา ปุคฺคโล อญฺญตรํ ฌานงฺคํ ฌตฺวา อฌายิตฺวา ตญฺจ อสุทฺธจิตฺโต สมาโน อโนกาสกมฺมตาย อกฺกมิตฺวา อภิภุยฺย วิเนติ อาปตฺติ ทิฏฺฐธมฺมสุขาย ฯ สุทฺธา โหตา ปุคฺคโล อญฺญตรา ฌานงฺคา ฌตฺวา อฌายิตฺวา ตญฺจ อสุทฺธจิตฺโต สมาโน ทิกฺกาสกมฺมตาย อกฺกมิตฺวา อภิภุยฺย วิเนติ อาปตฺติ ทิฏฺฐธมฺมสุขาย ฯ

[๒๖๑] อสุทฺธา โหตา ปุคฺคโล อญฺญตรา ฌานงฺคา ฌตฺวา อฌายิตฺวา ตญฺจ อสุทฺธจิตฺโต สมาโน อโนกาสกมฺมตาย อกฺกมิตฺวา จาวนาธิปฺปายา วิเนติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อสุทฺธา โหตา ปุคฺคโล อญฺญตรา ฌานงฺคา ฌตฺวา อฌายิตฺวา ตญฺจ อสุทฺธจิตฺโต สมาโน ทิกฺกาสกมฺมตาย อกฺกมิตฺวา จาวนาธิปฺปายา วิเนติ อนาปตฺติ ฯ อสุทฺธา โหตา

បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធទេ មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងបាចិត្តិយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๒๖๑) បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ មិនត្រូវអាបត្តិទេ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ

បុត្តលោ អញ្ញតរំ ចាវនាធិកំ ឆម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តញ្ច អសុទ្ធទិដ្ឋិ សមានោ អនោកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ទុមសវាទេន ទុក្កដស្ស ។ អសុន្ធោ ហោតិ បុត្តលោ អញ្ញតរំ ចាវនាធិកំ ឆម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តញ្ច អសុទ្ធទិដ្ឋិ សមានោ ទិកាសំ កាវាបេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ ទុមសវាទស្ស ។

(២៦២) សុន្ធោ ហោតិ បុត្តលោ អញ្ញតរំ ចាវនាធិកំ ឆម្មំ អនជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធទិដ្ឋិ សមានោ អនោកាសំ កាវាបេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្កដស្ស ។ សុន្ធោ ហោតិ បុត្តលោ អញ្ញតរំ ចាវនាធិកំ ឆម្មំ អនជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធទិដ្ឋិ សមានោ ទិកាសំ កាវាបេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វទេតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ សុន្ធោ ហោតិ បុត្តលោ អញ្ញតរំ ចាវនាធិកំ ឆម្មំ អនជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធទិដ្ឋិ

ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧត្តាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងបាចិត្តិយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧត្តាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។

(๒๖๒) បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧត្តាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងសង្ឃាទិសេស ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧត្តាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបពោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបារាជិកណានីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ

សមាធោ អធោកាសំ ភាវេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វធេតិ អាបត្តិ ទុមសវាទេន ទុក្កដស្ស ។ សុទ្ធោ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតរំ ថាវជីកំ ឆម្មំ អនជ្ឈាបន្នោ តញ្ចេ សុទ្ធទិដ្ឋិ សមាធោ ទុកាសំ ភាវេត្វា អក្កោសាធិប្បាយោ វធេតិ អាបត្តិ ទុមសវាទស្ស ។

(២៦៣) អនាបត្តិ សុទ្ធេ អសុទ្ធទិដ្ឋិស្ស អសុទ្ធេ អសុទ្ធទិដ្ឋិស្ស ទុម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

អដ្ឋមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរ ភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអកដេរ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដនឹងចាប់ត្តិយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុ ដែលមិនត្រូវអាបត្តិចាកដំណាទីមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអក ចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយ សមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអកដេរ ត្រូវអាបត្តិចាប់ត្តិយ ។

(๒๖๓) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធ ក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គល ដែលមិនបរិសុទ្ធ ដល់ភិក្ខុឆ្កួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ឃាទិសេស ទី ๘ ចប់ ។

ឥរិយាបថទិសេសំ

(២៦៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ តិដ្ឋកេ ជាតា បព្ភតា ឱភេហន្តា អន្ធសំសុ ឧភកលកំ អជិកាយ វិស្សជិបជ្ជន្តំ និស្សាន ឃរមាហំសុ ហន្ទ មយំ អាវុសោ ឥមំ ឧភកលកំ ធុំ មល្ហបុត្តំ ជាម ភកភេម ឥមំ អជិកំ មេត្តិយំ ជាម ភិក្ខុនិ ភកភេម ឃរំ មយំ ភេហាវិស្សជ្ជម បុព្ភេ មយំ អាវុសោ ធុំ មល្ហបុត្តំ សុតេន អភេចុម្ហា ឥទានិ បន អម្ហេហិ សាមំ និដ្ឋា មេត្តិយាយ ភិក្ខុនិយា វិប្បដិបជ្ជន្តោតំ ។

សង្ឃាទិសេសទី ៩

(៤៦៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់គង់នៅក្នុងអាឝ្រមវេឡុវ័ន[1] ជាកលន្ទកនិវាបស្ថានក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុនី កុម្ភដកភិក្ខុនី ទាំងឡាយ កាលនាំគ្នាបុះអំពីកំគិដ្ឋក្នុងបានឃើញពពែឈ្មោលកំពុងរួមសន្ថវៈនឹងពពែញី លុះឃើញហើយទើបនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា អើអាវុសោ ពួកយើងនឹងសន្មតពពែឈ្មោលនេះឲ្យជាឈ្មោះទព្វមល្លបុត្ត (បុត្តមល្លក្សត្រ) សន្មតពពែញីនេះឲ្យជាឈ្មោះនាងមេត្តិយាភិក្ខុនី យើងនឹងនាំគ្នាហៅយ៉ាងនេះ ម្នាលអាវុសោ កាលអំពីដើមយើងបានហៅទព្វមល្លបុត្តដោយពាក្យថា យើងបានឮ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះទព្វមល្លបុត្តសេពមេប៉ុនធម្មនឹងនាងមេត្តិយាភិក្ខុនី យើងបានឃើញដោយខ្លួនឯង ។

---

១ អាឝ្រមវេឡុវ័ន ប្រែតាមសព្ទថា វត្តព្រៃឫស្សី កន្លែងនេះពីដើមជាឧទ្យានព្រះរាជទ្រព្យព្រះបាទពិម្ពិសារ។ ទ្រង់រៀបចំថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធដាម្ចាស់កាលយាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះដាដម្បីង ដើម្បីទ្រង់សំដែងព្រះធម្មទេសនា ព្រះបាទពិម្ពិសារបានដល់សោតាបត្តិផល មានព្រះហឫទ័យជឿជាក់ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏រៀបឧទ្យានឈ្មោះវេឡុវ័ននោះថ្វាយដាព្រះអារាមសម្រាប់សង្ឃ មានព្រះពុទ្ធដាប្រធានដាអារាមដម្បីងមុនអារាមទាំងអស់ ។ ដែលហៅថាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ព្រោះកន្លែងនោះឯងមនុស្សទាំងឡាយធ្លាប់ឲ្យអាហារចំណីដល់ពួកសត្វកង្កែន មានរឿងដំណាលក្នុងអដ្ឋកថាវិន័យថា ពីដើមមកមានស្តេចមួយព្រះអង្គចេញទៅប្រពាតឧទ្យាននោះ ទ្រង់សោយសុរាស្រវឹងផ្តុំលក់ទៅ ។ ឯរាជបរិវារក៏នាំគ្នាទៅបេះផ្លែឈើ ផ្កាឈើ កំសាន្តតាមអធ្យាស្រ័យ ។ មានពស់វែកវាធុំក្លិនសុរាកំលួនចេញមកពីរន្ធឈើ ហើយបែរមុខទៅចំពោះស្តេច ។ មានក្អែវោ

តេ តំ ឧកលកំ ទត្វា មល្លបុត្តំ ជាម អកំសុ
តំ អដ្ឋិកំ មេត្តិយំ ជាម ភិក្ខុនំ អកំសុ ។ តេ
ភិក្ខូនំ អារោចេសុំ បុព្ពេ មយំ អាវុសោ ទត្វា មល្លបុត្តំ
សុតេន អភេតុម្ហា ឥទានិ បន អម្ហេហិ សាមំ ទិដ្ឋោ មេ-
ត្តិយោយេ ភិក្ខុនិយោ វិប្បដិបជ្ជន្តោតិ ។ ភិក្ខូ ឃវមាហំសុ
មា អាវុសោ ឃវំ អវចុត្ថ ជាយស្មា ទត្វោ មល្លបុត្តោ ឃវំ
ករិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ
អារោចេសុំ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មិំ និទានេ ឯតស្មិំ
បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទត្វំ
មល្លបុត្តំ បដិបុច្ឆិ សរសិ ត្វំ ទត្វ ឃវរូបំ កត្តា យថា ឥមេ
ភិក្ខូ អាហំសូតិ ។ យថា មំ ភគវេ ភគវា ជានាតីតិ ។

កិកុខាំង៏ពីរូបនោះក៏ឋានតាំង៏សន្ទតពពែឈ្មោលនោះជាឈ្មោះទព្វមល្លបុត្ត
សន្ទតពពែញីនោះជាឈ្មោះនាង៏មេត្តិយាកិកុនី ។ កិកុខាំង៏នោះទៅ
និយាយប្រាប់កិកុខាំង៏ឲ្យាយថា ម្នាលអាវុសោ កាលពីដើមយើង៏
ឋានចោទទព្វមល្លបុត្តដោយឋានឮ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ទព្វមល្លបុត្តសេព
មេថុនធម្មទំង៏នាង៏មេត្តិយាកិកុនី យើង៏ឋានឃើញដោយខ្លួនឯង៏ ។ កិកុ
ខាំង៏ឲ្យាយឋានឆ្លើយយ៉ាង៏នេះថា នែអាវុសោ លោកកុំនិយាយយ៉ាង៏ហ្នឹង
ឯទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុមុខជាទំង៏មិនធ្វើដូចលោកឋាទេ ។ ត្រានោះ
ពួកកិកុខាំង៏នោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។
ព្រោះដំណើរនេះ រឿង៏នេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យ
ប្រជុំកិកុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទព្វមល្លបុត្តដ៏មានអាយុថា នែទព្វៈ
អ្នកលើកយើញឬទេ ពួកកិកុខាំង៏នេះពោលយ៉ាង៏ណា អ្នកឋាន
ធ្វើយ៉ាង៏នោះឬទេ ។ ទព្វមល្លបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
(រឿង៏អ្វី ។) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។

នៅ ។ ទីដិតនោះ យើញហេតុផ្លូវច្នេះ បង់ដួយឲ្យស្តេចរួចអំពីមរណា ទើបនឹរមិត្តជាសត្វកង្កែនទៅ
ស្រែកខាង៏ព្រះកាណិស្តេច ។ តើនឡើងទ្រង់យើញសត្វទាំងពីរ ទ្រង់ត្រិះរិះថា សត្វកង្កែនឲ្យដំរីតែ
ព្រះអង្គ តាំងពីនោះមកឋានទ្រង់ប្រទាន់អភ័យ ប្រទាន់អាហារចំណីដល់សត្វកង្កែនទួទៅ ទើប
មនុស្សទាំងឡាយហៅកន្លែងនោះថា កលន្ទកនិវាបស្ថាន រៀងមក ។

ឧតិយម្បិ ខោ ភគវា ។ បេ ។ តតិយម្បិ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ ឧពៅ មល្លបុត្តំ ឯតទវោច សរសិ ត្វំ ឧព្ព ឯវរូបំ កត្តា យថា ឥមេ ភិក្ខូ អាបត្តិ-ស្សតិ ។ យថា មំ ភន្តេ ភគវា ជានាតីតិ ។ ន ខោ ឧព្ព ឧព្ភា ឯវំ និព្ភេដ្ឋិ សចេ តយា ករតំ ករតន្តិ វនេហិ សចេ តយា អករតំ អករតន្តិ វនេហីតិ ។ យតោហំ ភន្តេ ជានាមិ ជានាតិ ជានាមិ សុបិនន្តេនបិ បេត្តំ ឧម្មុំ បដិសេវិតា បតេវ ជានាតីតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ តេនហិ ភិក្ខវេ ឥមេ ភិក្ខូ អនុយុញ្ជថាតិ ។ ឥទំ វត្វា ភគវា ឧដ្ឋា-យាសនា វិហារំ បាវិសិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ មេត្តិយភុម្មជកេ ភិក្ខូ អនុយុញ្ជិំសុ ។ តេ តេហិ ភិក្ខូហិ អនុយុញ្ជិយមានា ភិក្ខូនំ ឯតមត្ថំ អា-រោចេសុំ ។ កិំ បន ភន្តេ អាវុសោ អាយស្មន្ត

តេរសកណ្ឌ សង្ឃាទិសេសទី ៩ រឿងមេត្តិយនិងភុម្មជកភិក្ខុ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរពាក្យនេះ នឹងទ្រមុលបុត្តដ៏មានអាយុជាគំរប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ជាគំរប់បីដងផងថា នែទ្រ: អ្នកលើកបានឬទេ ពួកភិក្ខុទាំងនេះពោលយ៉ាងណា អ្នកបានធ្វើយ៉ាងនោះឬ ។ ទ្រមុលបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជាបង្ខុំព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ត្រាស់ថា នែទ្រ:អ្នកឬជាដូទាំងឡាយមិនពោលបណ្តោះបណ្តែយ៉ាងនេះទេ បើ(អំពើអ្វី)ដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរធ្វើយថាខ្ញុំបានធ្វើហើយ បើអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរធ្វើយថាខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ទ្រមុលបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងពីដួចកើតមកវេលា ណាមិនដែលសេពមេថុនធម្មទេ សូម្បីតែយល់សប្តិក៏មិនដែលឃើញទេ ចាប់និយាយថ្វីដល់ការក្រាត់រលឹក ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូរដំរះសួរភិក្ខុពួកនេះមើល ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ទ្រង់ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចូលទៅកាន់ព្រះវិហារ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានដំរះសួរមេត្តិយភិក្ខុនឹងភុម្មជកភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយដំរះសួរ ទើបប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (តាមពិតត្រង់) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា

ឧត្តុំ មល្លបុត្តំ អញ្ញាតិយសប្ប អដ្ឋកថាសុ កញ្ចិ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចាវជីកេន ជម្មេន អនុទ្ធំ-សេថាតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។បេ។ តេ ទុដ្ឋាយត្តិ ទីយត្តិ វិបាចេត្តិ កថំ ហិ នាម មេត្តិយភុម្មជកា ភិក្ខូ អាយស្មន្តំ ឧត្តុំ មល្លបុត្តំ អញ្ញាតិយសប្ប អដ្ឋកថាសុ កញ្ចិ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចាវជីកេន ជម្មេន អនុទ្ធំសេស្សន្តីតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។បេ។ សច្ចំ កិរ ភន្តេ ភិក្ខវេ ឧត្តុំ មល្លបុត្តំ អញ្ញាតិយសប្ប អដ្ឋកថាសុ កញ្ចិ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចាវជីកេន ជម្មេន អនុទ្ធំសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវាតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធោ ភគវា កថំ ហិ នាម តុម្ហេ មោឃបុរិសា ឧត្តុំ មល្លបុត្តំ អញ្ញាតិយសប្ប អដ្ឋកថាសុ កញ្ចិ ទេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចាវជីកេន ជម្មេន អនុទ្ធំសេស្សថ នេតំ មោឃបុរិសា អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ

នែអាវុសោ អ្នកចាំឯងពីរគាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទូមល្លបុត្តដ៏មានអាយុដោយអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ កិក្ខុចាំឯងពីរបូបនេះថា យ៉ាងហ្នឹងហើយអាវុសោ ។ កិក្ខុចាំឯងឮយ៉ាងណាជាអ្នកថ្នាក់ថ្នមតិច ។ បេ ។ កិក្ខុចាំឯងនោះពោលទោស តិះដៀល និន្ទាថា មេត្តិយកិក្ខុនីឯកុម្មដកកិក្ខុមិនសម្បី បើនឹងគាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទូមល្លបុត្តដោយអាបត្តិបាចិត្តិយសោះ ។ ទើបកិក្ខុចាំឯងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នែកិក្ខុចាំឯងឮយ ឮថាអ្នកពាល់គ្នា គាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទូមល្លបុត្ត ដោយអាបត្តិបាចិត្តិយ ពិតមែនឬ ។ កិក្ខុចាំឯងពីរបូក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរស អ្នកពាល់គ្នាមិនសម្បីបើនឹងគាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទទូមល្លបុត្តដោយអាបត្តិបាចិត្តិយសោះ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកបានធ្វើមកនេះ មិនគាំទ្រឲ្យកើតជ្រះថ្លាដល់ជនចាំឯងដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុចាំឯងឮយ

ទុដ្ឋទោសេយ្យាទយោ បន តំកម្មំ ទុដ្ឋោ ទោសោ អប្បតីតោ អញ្ញភាគិយស្ស អធិករណស្ស តេនង្គេន នេសំ លេសមត្តំ ទុទ្ទាយ ចារាធិតេន ឆម្ភេន អទុដ្ឋទោសេយ្យ អប្បាទាមំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ តតោ អបរេន សមយេន សមនុក្កាហិយមានោ វា អសមនុក្កាហិយមានោ វា អញ្ញភាគិយញ្ហេវ តំ អធិករណំ ហោតិ តោចិ នេសោ លេសមត្តោ ទុទ្ទាទិន្នោ តំកម្មំ ច នោសំ បតិដ្ឋាតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

(๒๖๕) យោ បនាតិ យោ យាទិសោ ។បេ។ តំកម្មតិ ។បេ។ អយំ ឥមស្មិំ អត្ថេ អធិប្បេតោ តំកម្មតិ ។ តំកម្មន្តិ អញ្ញំ តំកម្មំ ។ ទុដ្ឋោ ទោសោតិ កុបិតោ អនត្តមនោ អនភិរទ្ធោ អាហតចិត្តោ ខិលជាតោ ។ អប្បតីតោតិ តេន ច តោសេន តេន ច ទោសេន តាយ ច អនត្តមនតាយ តាយ ច អនភិរទ្ធិយា[๑] អប្បតីតោ ហោតិ ។

---

๑ កត្ថចិ ទោតុកោ អនភិរតិយាតិបិ ជាយោ ទិស្សតិ ។

អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុណាមួយ មានទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោធមានចិត្តមិនរីករាយបានកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយចោទកិក្ខុដោយអាបត្តិជាពាជិក ដោយចំណងថា ម្នាលម្ចាស់ អញគប្បីញុំងកិក្ខុនោះឲ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌(សាសនា)នេះបាន លុះសម័យខាងក្រោយតទៅនោះមក កិក្ខុអ្នកចោទនោះមានគេសាកសួរក្តីមិនមានគេសាកសួរក្តី តែអធិករណ៍នោះជាចំណែកដទៃទេ កិក្ខុកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាង ហើយកិក្ខុប្តឹងផ្ចាទោស កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(๒๖๕) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយកងសិក្ខាបទទី១ នៃចាតុរបារាជិកកណ្ឌរួចហើយ ។ ពាក្យថា កិក្ខុ គឺកិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា មានទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីក្រោធ គឺមានចិត្តក្រោធខឹង មានចិត្តមិនជារបស់ខ្លួន មិនត្រេកអរ មានចិត្តគុមគួន ចង្អៀតចង្អល់ ។ ពាក្យថា មានចិត្តមិនរីករាយ គឺមានចិត្តអាក់អន់ ព្រោះក្រោធខឹងនោះផង ព្រោះទោសនោះផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តីមិនត្រេកអរនោះផង ។

(๒๖๖) อญฺญภาคิยสฺส อธิการณสฺสาติ อาปตฺติญฺญภาคิยํ วา เยหาติ อธิการณญฺญภาคิยํ วา ฯ

(๒๖๗) กตมํ อธิการณํ อธิการณสฺส อญฺญภาคิยํ ฯ วิวาทาธิการณํ อนุวาทาธิการณสฺส อาปตฺติธิการณสฺส กิจฺจาธิการณสฺส อญฺญภาคิยํ อนุวาทาธิการณํ อาปตฺติธิการณสฺส กิจฺจาธิการณสฺส วิวาทาธิการณสฺส อญฺญภาคิยํ อาปตฺติธิการณํ กิจฺจาธิการณสฺส วิวาทาธิการณสฺส อนุวาทาธิการณสฺส อญฺญภาคิยํ กิจฺจาธิการณํ วิวาทาธิการณสฺส อนุวาทาธิการณสฺส อาปตฺติธิการณสฺส อญฺญภาคิยํ ฯ ฯลฯ อธิการณํ อธิการณสฺส อญฺญภาคิยํ ฯ

(๒๖๘) กตมํ อธิการณํ อธิการณสฺส ตญฺญภาคิยํ ฯ วิวาทาธิการณํ วิวาทาธิการณสฺส ตญฺญภาคิยํ อนุวาทาธิการณํ อนุวาทาธิการณสฺส ตญฺญภาคิยํ อาปตฺติธิการณํ

(๒๖๖) ពាក្យថា ៖បស់អធិករណ៍ជាចំណែកដទៃ គឺចំណែកដទៃនៃអាបត្តិ ឬចំណែកដទៃនៃអធិករណ៍ ។

(๒๖๗) (សួរថា) អធិករណ៍(๑)ដែលមានចំណែកផ្សេងពីអធិករណ៍នោះដូចម្តេច ។ (ឆ្លើយថា) វិវាទាធិករណ៍(๒) មានចំណែកផ្សេងអំពីអនុវាទាធិករណ៍(๓) អាបត្តាធិករណ៍(๔) នឹងកិច្ចាធិករណ៍(๕) អនុវាទាធិករណ៍ចាត់ដោយផ្សែងផ្សេងអំពីអាបត្តាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ នឹងវិវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍ចាត់ដោយផ្សែងអំពីកិច្ចាធិករណ៍ វិវាទាធិករណ៍ នឹងអនុវាទាធិករណ៍ កិច្ចាធិករណ៍ចាត់ដោយផ្សែងអំពីវិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍ នឹងអាបត្តាធិករណ៍ ។ អធិករណ៍យ៉ាងនេះ ហៅថា មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអធិករណ៍ ។

(๒๖๘) (សួរថា) អធិករណ៍ដែលមានចំណែកដូចគ្នានឹងអធិករណ៍នោះដូចម្តេច ។ (ឆ្លើយថា) វិវាទាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងវិវាទាធិករណ៍ អនុវាទាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអនុវាទាធិករណ៍ អាបត្តាធិករណ៍

---

๑ រឿងដែលកើតឡើងហើយ ត្រូវតែចាត់ ត្រូវតែធ្វើឲ្យស្រេចទៅ ហៅថា អធិករណ៍ ។ ๒ ការវិវាទគ្នាព្រោះធម្មវិន័យ ចាត់ជាវិវាទាធិករណ៍ ។ ๓ ការចោទគ្នាដោយរឿងអាបត្តិ ឬវិបត្តិចាត់ជា អនុវាទាធិករណ៍ ។ ๔ ក៏រឿយដែលត្រូវអាបត្តិ ចាត់ជាអាបត្តាធិករណ៍ ។ ๕ កិច្ចធុរៈរបស់សង្ឃ មានកិច្ចឧបសម្បទាជាដើម ចាត់ជាកិច្ចាធិករណ៍ ។

អាបត្តាធិការណាសរ្ស សិយា តញ្ញាតិយំ សិយា អញ្ញា-
ភាគិយំ ។ កតំ អាបត្តាធិការណំ អាបត្តាធិ-
ការណាសរ្ស អញ្ញាភាគិយំ ។ មេថុនធម្មាចារាធិការាបត្តិ
អធិដ្ឋានាធារាធិការាបត្តិយា មនុស្សវិគ្គហាចារាធិការា-
បត្តិយា ឧត្តរិមនុស្សធម្មាចារាធិការាបត្តិយា អញ្ញាភាគិយា
អធិដ្ឋានាធារាធិការាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហាចារាធិការាបត្តិ-
យា ឧត្តរិមនុស្សធម្មាចារាធិការាបត្តិយា មេថុនធម្មាចារាធិ-
ការាបត្តិយា អញ្ញាភាគិយា មនុស្សវិគ្គហាចារាធិការាបត្តិ
ឧត្តរិមនុស្សធម្មាចារាធិការាបត្តិយា មេថុនធម្មាចារាធិការា-
បត្តិយា អធិដ្ឋានាធារាធិការាបត្តិយា អញ្ញាភាគិយា ឧត្តរិ-
មនុស្សធម្មាចារាធិការាបត្តិ មេថុនធម្មាចារាធិការាបត្តិយា
អធិដ្ឋានាធារាធិការាបត្តិយា មនុស្សវិគ្គហាចារាធិការា-
បត្តិយា អញ្ញាភាគិយា ។ ឯវំ អាបត្តាធិការណំ
អាបត្តាធិការណាសរ្ស អញ្ញាភាគិយំ ។ កតញ្ច អា-
បត្តាធិការណំ អាបត្តាធិការណាសរ្ស តញ្ញាតិយំ ។

មានចំណែកដូចគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ក៏មាន មានចំណែកផ្សេងអំពីគ្នាក៏មាន ។ (សួរថា) អាបត្តាធិករណ៍មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអាបត្តាធិករណ៍នោះដូចម្តេច ។ (ឆ្លើយថា) មេថុនធម្ម[1]ឈ្មោះជាអាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអទិន្នាទាន[2]ឈ្មោះជាអាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហ[3]ឈ្មោះជាអាបត្តិនឹងទុដ្ឋុល្លវាចាមនុស្សធម្ម[4]ឈ្មោះជាអាបត្តិ អទិន្នាទានឈ្មោះជាអាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីមនុស្សវិគ្គហឈ្មោះជាអាបត្តិ ទុដ្ឋុល្លវាចាមនុស្សធម្មឈ្មោះជាអាបត្តិនឹងមេថុនធម្មឈ្មោះជាអាបត្តិ មនុស្សវិគ្គហាឈ្មោះជាអាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីទុដ្ឋុល្លវាចាមនុស្សធម្មឈ្មោះជាអាបត្តិ មេថុនធម្មឈ្មោះជាអាបត្តិនឹងអទិន្នាទានឈ្មោះជាអាបត្តិ ទុដ្ឋុល្លវាចាមនុស្សធម្មឈ្មោះជាអាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីមេថុនធម្មឈ្មោះជាអាបត្តិ អទិន្នាទានឈ្មោះជាអាបត្តិនឹងមនុស្សវិគ្គហឈ្មោះជាអាបត្តិ ។ អាបត្តាធិករណ៍យ៉ាងនេះ (ហៅថា) មានចំណែកផ្សេងគ្នាអំពីអាបត្តាធិករណ៍ ។ (សួរថា) អាបត្តាធិករណ៍មានចំណែកដូចគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍នោះដូចម្តេច ។

---

๑ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះជាអាជិក ព្រោះសេពមេថុនធម្ម ។ ๒ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះជាអាជិក ព្រោះលួចទ្រព្យតែមានជម្ងៃតាំងពី ๕ មាសកឡើងទៅ ។ ๓ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះជាអាជិក ព្រោះសម្លាប់មនុស្ស ។ ๔ ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះជាអាជិក ព្រោះអួតគុណវិសេសដែលមិនមានក្នុងខ្លួន ។

เมตฺตูปนิสฺสยจาปิ ตณฺหา เมตฺตูปนิสฺสยาปิ ทิฏฺฐิ ทิฏฺฐูปนิสฺสยาปิ ตณฺหา ทิฏฺฐูปนิสฺสยาปิ มานา มานูปนิสฺสยาปิ ตณฺหา มานูปนิสฺสยาปิ ทิฏฺฐิ ทิฏฺฐูปนิสฺสยาปิ มานา มานูปนิสฺสยาปิ ตณฺหา อุทฺธจฺจูปนิสฺสยาปิ ตณฺหา อุทฺธจฺจูปนิสฺสยาปิ ทิฏฺฐิ

(ក្រែបាថា) មេថុនធម្មបាចិត្តិយបត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹងមេថុនធម្មបាចិត្តិយ អទិន្នាទានបាចិត្តិយបត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអទិន្នាទានបាចិត្តិយ មនុស្សវិគ្គហបាចិត្តិយបត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹងមនុស្សវិគ្គហបាចិត្តិយ ឧត្តរិមនុស្សធម្មបាចិត្តិយបត្តិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹងឧត្តរិមនុស្សធម្មបាចិត្តិយ ។ អាបត្តាធិករណ៍យ៉ាងនេះ (ហៅថា)មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអាបត្តាធិករណ៍ ។ កិច្ចាធិករណ៍ក៏មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងកិច្ចាធិករណ៍ដែរ ។ អធិករណ៍យ៉ាងនេះ (ហៅថា) មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអធិករណ៍ ។

(๒๖๙) ត្រង់ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាង ដែលហៅថាគ្រឿងអាងនោះបានដល់គ្រឿងអាង ១០ យ៉ាង គឺគ្រឿងអាងជាតិ ១ នាម ១ គោត្រ ១ កេទ ១ អាបត្តិ ១ ជាត្រ ១ ចីវរ ១ ឧបជ្ឈាយ៍ ១ អាចារ្យ ១ សេនាសនៈ ១ ។

(๒๗๐) ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺជាតិនោះ បានដល់កិកុអកចោទឃើញកិកុជាក្សត្រត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែមិនបានចោទកិកុជាក្សត្រនោះក្នុងខណៈនោះ) លុះបានឃើញកិកុដទៃជាជាតិក្សត្រដែរ ហើយ (ក្តៅ) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញលោកជាក្សត្រត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយហើយ

អជ្ឈាបន្នោសិ អសុរមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ឆត្តំ តយា សទ្ធិំ ឧចោសរោ ឯ បឋវណា ឯ សង្ឃកម្មំ ឯតំ អាបត្តិ ឯចាយ ឯចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ព្រាហ្មណោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។បេ។ វេស្សោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។បេ។ សុទ្ទោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ អញ្ញំ សុទ្ធំ បស្សិត្វា ចោទេតិ សុទ្ធោ មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ អសុរមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ។បេ។ សង្ឃកម្មំ ឯតំ អាបត្តិ ឯចាយ ឯចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(๒๗๑) ជាមលេសោ ជាម ពុទ្ធរក្ខិតោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។បេ។ ធម្មរក្ខិតោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ។បេ។ សង្ឃរក្ខិតោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ អញ្ញំ សង្ឃរក្ខិតំ បស្សិត្វា ចោទេតិ សង្ឃរក្ខិតោ មយា ទិដ្ឋោ ចារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ អសុរមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ។បេ។ សង្ឃកម្មំ ឯតំ អាបត្តិ ឯចាយ ឯចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

លោកមិនមែនជាសមណៈ លោកមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុត្តសក្យភជ ខ្ញុំសូមថាកម្មក៏ បវារណាកម្មក៏ សង្ឃកម្មក៏ មិនមានជាមួយនឹងអ្នកទេ ដូច្នេះ កិកុអកចោទត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ វាចា ๆ កិកុអកចោទឃើញកិកុជាតិជាព្រាហ្មណ៍ ๆ បេ ๆ ឃើញកិកុជាវេស្យ (អ្នកជំនួញ) ๆ បេ ๆ ឃើញកិកុជាសុទ្ទ (អ្នកធ្វើការគុលី) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែអ្នកចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញកិកុដទៃជាជាតិសុទ្ទដែរ ទើប (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកជាតិជាសុទ្ទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុត្តសក្យភជទេ ๆ បេ ๆ ដូច្នេះ កិកុអកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ វាចា ๆ

(๒๗๑) ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺនាមនោះ គឺកិកុអកចោទឃើញកិកុឈ្មោះពុទ្ធរក្ខិត ๆ បេ ๆ ឃើញកិកុឈ្មោះធម្មរក្ខិត ๆ បេ ๆ ឃើញកិកុឈ្មោះសង្ឃរក្ខិតត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែកិកុអកចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញកិកុដទៃឈ្មោះសង្ឃរក្ខិតដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំឃើញអ្នកឈ្មោះសង្ឃរក្ខិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ๆ បេ ๆ ដូច្នេះ កិកុអកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ វាចា ๆ

(๒๗๒) โคตฺตเลเสน ตาว โคตมเถโร อิเม ธมฺมา ปหีนาติ ฯเปฯ โมกฺขลาโภ อิเม ธมฺมา ปหีนาติ ฯเปฯ กปฺปายโน อิเม ธมฺมา ปหีนาติ ฯเปฯ ปกฺขิเม ธมฺมา ปหีนาติ ตาทิกานิ ฐานานิ อาคมฺม ปุพฺเพ อนุสฺสุตา ธมฺมา อปฺปฏิวิทฺธา อญฺญาย ปกฺขิปฏิวิทฺธา โหนฺติ ตาทิกานิ ฐานานิ อาคมฺม ปุพฺเพ อนุสฺสุตา ธมฺมา ปฏิวิทฺธา อญฺญาย ปกฺขิอปฏิวิทฺธา โหนฺติ ตาทิกานิ ฐานานิ อาคมฺม ปุพฺเพ อนุสฺสุตา ธมฺมา ปฏิวิทฺธา อญฺญาย ปกฺขิปฏิวิทฺธา โหนฺติ ตาทิกานิ ฐานานิ อาคมฺม ปุพฺเพ อนุสฺสุตา ธมฺมา อปฺ

(๒๗๒) ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺគោត្រនោះ គឺកិកុអ្នកចោទ ឃើញកិកុដែលមានគោត្រជាគោតម ។ បេ ។ ឃើញកិកុមានគោត្រជាមោគ្គល្លាន ។ បេ ។ ឃើញកិកុមានគោត្រជាកច្ចាយន ។ បេ ។ ឃើញកិកុមានគោត្រជាវសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែមិនបានចោទ) លុះបានឃើញកិកុដទៃមានគោត្រជាវសិដ្ឋដែរ ហើយ (ក្តៅ) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកមានគោត្រជាវសិដ្ឋ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយហើយ អ្នកឯង**មិនមែនជាសមណៈទេ** អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ។ បេ ។ ដូច្នេះ កិកុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๗ ពាក្យ ។

(๒๗๓) ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺកេទនោះ គឺកិកុអ្នកចោទឃើញកិកុមានពងខ្ពស់ ។ បេ ។ ឃើញកិកុមានពងតាប ។ បេ ។ ឃើញកិកុមានសម្បុរខ្មៅ ។ បេ ។ ឃើញកិកុមានសម្បុរស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញកិកុដទៃមានសម្បុរសដែរ ហើយ (ក្តៅ) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកមានសម្បុរស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តទេ ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๗ ពាក្យ ។

(๒๗๔) อาปตฺติเลสาโ นาม เลหุกา อาปตฺติ อฏฺฐาปเนฺนา ถิเลฺลา โหติ ตญฺเจ ทาฬิเกน ฉินฺทนฺโต ถาเลนาติ ถิเลฺลา มยา ทาฬิกา ฉินฺนา อฏฺฐาปเนฺนสิ อสฺสเมณาสิ อสกฺขิปุตฺติยาสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ ภณติ อาปตฺติ ภิกฺขาย ภิกฺขาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(๒๗๕) ปตฺตเลสาโ นาม เลหาปตฺตกาโร ถิเลฺลา โหติ ฯ เป ฯ มตฺติกาปตฺตกาโร ถิเลฺลา โหติ ฯ เป ฯ สาฏกปตฺตกาโร ถิเลฺลา โหติ ฯ เป ฯ สุปฺปกปตฺตกาโร ถิเลฺลา โหติ ทาฬิกา ฉินฺนา อฏฺฐาปเนฺนา อญฺญา สุปฺปกปตฺตกา ปสฺสิตฺวา โจเรติ สุปฺปกปตฺตกาโร มยา ถิเลฺลา ทาฬิกา ฉินฺนา อฏฺฐาปเนฺนสิ อสฺสเมณาสิ อสกฺขิปุตฺติยาสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ ภณติ อาปตฺติ ภิกฺขาย ภิกฺขาย สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(๒๗๔) ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺអាបត្តិនោះ គឺកិក្ខុអកតោទ ឃើញកិក្ខុត្រូវអាបត្តិស្រាល បើកិក្ខុអកតោទ។ កិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបាកដិកថា ខ្ញុំបានឃើញលោកត្រូវអាបត្តិបាកដិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

(๒๗๕) ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺបាត្រនោះ គឺកិក្ខុអកតោទ ឃើញកិក្ខុប្រើបាត្រដ៏ធំដែង ។ បេ ។ ឃើញកិក្ខុប្រើបាត្រដី ។ បេ ។ ឃើញកិក្ខុប្រើបាត្រសម្ពត់សាដក[1] ។ បេ ។ ឃើញកិក្ខុប្រើបាត្រដី[2]ដែលមានសម្បុរលើប ត្រូវអាបត្តិបាកដិក (តែមិនបានចោទ) លុះឃើញកិក្ខុដទៃប្រើបាត្រដីដែរ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំឃើញអ្នកឯងប្រើបាត្រដីត្រូវអាបត្តិបាកដិកហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ វាចា ។

---

๑ តាមអដ្ឋកថាសមន្តបាសាទិកា ថា បាត្រដីនោះឯង តែមានទ្រង់ទ្រាយល្អ មានសម្បុរលោងហាក់ដូចពណ៌សត្វកំភេម រលើងស្អាតដូចបាត្រទង់ដែងដែរ ។ ๒ បាឡីថា "សុម្ពកបត្ត" តាមអដ្ឋកថាថា បានដល់បាត្រដីតាមធម្មតានោះឯង ។

(๒๗๖) ตีวาเลเสา ตาม ปุพฺพกฺขลิเกา ติฏฺฐา
เหาติ ฯ เป ฯ ตหาปตีตีวาฆเร ติฏฺฐา เหาติ ตาทิสกิ
ฉนฺทา อชฺฌาปชฺชนฺติ อญฺเ ตหาปตีตีวาฆรา ปสฺสิตฺวา เจาเทติ
ตหาปตีตีวาฆเร มยา ติฏฺฐา ตาทิสกิ ฉนฺทา อชฺฌาปชฺเช-
สิ อสฺสเมณาสิ อสกฺยปุตฺติยาสิ ฯ เป ฯ สงฺฆ-
กมฺมา ภณฺฑา อาปตฺติ ภาจาย ภาจาย สงฺฆาทิเสสสฺสา ฯ

(๒๗๗) อุปชฺฌายเลเสา ตาม ฬตฺติจตุตฺถกมฺมสฺสา สนฺติวิ-
หาริกา ติฏฺฐา เหาติ ตาทิสกิ ฉนฺทา อชฺฌาปชฺชนฺติ
อญฺเ ฬตฺติจตุตฺถกมฺมสฺสา สนฺติวิหาริกิ ปสฺสิตฺวา เจาเทติ
ฬตฺติจตุตฺถกมฺมสฺสา สนฺติวิหาริกา มยา ติฏฺฐา ตาทิสกิ
ฉนฺทา อชฺฌาปชฺเชสิ อสฺสเมณาสิ อสกฺยปุตฺติ-
ยาสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมา ภณฺฑา อาปตฺติ ภาจาย ภาจาย
สงฺฆาทิเสสสฺสา ฯ

(๒๗๘) อาจาริยเลเสา ตาม ฬตฺติจตุตฺถกมฺมสฺสา อนฺเ-
วาสิกา ติฏฺฐา เหาติ ตาทิสกิ ฉนฺทา อชฺฌาปชฺชนฺติ
อญฺเ ฬตฺติจตุตฺถกมฺมสฺสา อนฺเวาสิกิ ปสฺสิตฺวา เจาเทติ
ฬตฺติจตุตฺถกมฺมสฺสา อนฺเวาสิกา มยา ติฏฺฐา ตาทิสกิ

(๒๗๖) ที่ชื่อว่า เครื่องหมายคือจีวรนั่น คือภิกษุผู้เห็นจีวรของคฤหัสถ์ ฯลฯ เห็นเครื่องหมายคือจีวรของคฤหบดี ย่อมต้องอาบัติทุกกฏ (ถึงไม่ได้ล่วงเกิน) แต่ไม่เห็นเครื่องหมายคือจีวรของคฤหบดีนั้น แล้วกล่าว (ภายหลัง) ว่า ข้าพเจ้าเห็นเครื่องหมายคือจีวรของคฤหบดี ต้องอาบัติทุกกฏ ท่านมิใช่สมณะ ท่านมิใช่โอรสของพระสมณโคดม ฯลฯ ดังนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสทุกๆ คำ ฯ

(๒๗๗) ที่ชื่อว่า เครื่องหมายคือพระอุปัชฌาย์นั่น คือภิกษุผู้เห็นเครื่องหมายคือจีวรของพระอุปัชฌาย์ชื่อนี้ ต้องอาบัติทุกกฏ (ถึงไม่ได้ล่วงเกิน) แต่ไม่เห็นเครื่องหมายคือจีวรของพระอุปัชฌาย์ชื่อนั้น แล้วกล่าว (ภายหลัง) ว่า ข้าพเจ้าเห็นเครื่องหมายคือจีวรของพระอุปัชฌาย์ชื่อนี้ ต้องอาบัติทุกกฏ ท่านมิใช่สมณะ ท่านมิใช่โอรสของพระสมณโคดม ฯลฯ ดังนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสทุกๆ คำ ฯ

(๒๗๘) ที่ชื่อว่า เครื่องหมายคืออาจารย์นั่น คือภิกษุผู้เห็นเครื่องหมายคืออันเตวาสิกของอาจารย์ชื่อนี้ ต้องอาบัติทุกกฏ (ถึงไม่ได้ล่วงเกิน) แต่ไม่เห็นเครื่องหมายคืออันเตวาสิกของอาจารย์ชื่อนั้น แล้วกล่าว (ภายหลัง) ว่า ข้าพเจ้าเห็นเครื่องหมายคืออันเตวาสิกของอาจารย์ชื่อนี้ ต้องอาบัติทุกกฏ ท่านมิใช่สมณะ ท่านมิใช่โอรสของพระสมณโคดม ฯลฯ ดังนี้ ต้องอาบัติสังฆาทิเสสทุกๆ คำ ฯ

ឆម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ។បេ។ សង្ឃកម្មំ ឋតំ អាបត្តិ ឋចាយ ឋចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(๒๗๙) សេនាសនលេសោ នាម ឥត្ថន្នាមស្ស សេនាសនឋសិកោ ទិដ្ឋោ ហោតិ ចាវនិកំ ឆម្មំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ អញ្ញំ ឥត្ថន្នាមស្ស សេនាសនឋសិកំ បស្សិត្វា ចោទេតិ ឥត្ថន្នាមស្ស សេនាសនឋសិកោ មយា ទិដ្ឋោ ចាវនិកំ ឆម្មំ អជ្ឈាបន្នោសិ អស្សមណោសិ អសក្យបុត្តិយោសិ ឯត្តំ តយា សទ្ធឹ ឧចោសថោ ឋបឋវណា ឋ សង្ឃកម្មំ ឋតំ អាបត្តិ ឋចាយ ឋចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

(๒๘๐) ចាវនិកោន ឆម្មេនាតិ ចតុន្នំ អញ្ញតរេន ។ អនុទ្ធំសេយ្យាតិ ចោទេតិ ឋ ចោទាបេតិ ឋ ។ អបេ្រ-ជាម ឆំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ ភិក្ខុភាវ ចាវេយ្យំ សមណធម្មា ចាវេយ្យំ សីលក្ខន្ធា ចាវេយ្យំ តចោតុណា ចាវេយ្យំ ។

ឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈជាមិនខាន ឯអ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។បេ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវត្ថុ ។

(๒๗๙) ដែលហៅថា គ្រឿងអាងគឺសេនាសនៈនោះ គឺកិក្ខុអ្នកចោទ ឃើញកិក្ខុនៅកន្លែងសេនាសនៈរបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ (តែមិនចោទ) លុះឃើញកិក្ខុដទៃជាអ្នកនៅកន្លែងសេនាសនៈរបស់កិក្ខុឈ្មោះហ្នឹងវិញ ហើយ (ក្លែង) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងនៅកន្លែងសេនាសនៈរបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈជាមិនខាន អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។បោសថកម្មក៏ បវារណាកម្មក៏ សង្ឃកម្មក៏ មិនមានជាមួយនឹងអ្នកឯងទេ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវត្ថុ ។

(๒๘๐) ពាក្យថា ដោយអាបត្តិបាចិត្តិយៈ គឺបានដល់អាបត្តិបាចិត្តិយៈទាំង ๔ អាបត្តិបាចិត្តិយៈណាមួយ ។ ពាក្យថា ចោទ គឺចោទឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃចោទក្តី ។ ពាក្យថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ អញគប្បីញុំាងកិក្ខុនោះ ឲ្យហួតចាកព្រហ្មចរិយធម៌នេះ គឺថាអញគប្បីញុំាងកិក្ខុនេះឲ្យហួតចាកភាវៈជាកិក្ខុ ឲ្យហួតចាកសមណធម៌ ឲ្យហួតចាកសីលក្ខន្ធ ឲ្យហួតចាកគុណគឺធម៌ជា គ្រឿងដុតកិលេស ។

(๒๘๑) ตโต อปเรน สมเยนาติ ยสฺมึ ขเณ อนุโปสโถ โหติ ตสฺมึ ขเณ ตสฺมึ ลเย ตสฺมึ มุหุตฺเต วีติวตฺเต ฯ สมนฺตปาสาทิกายมาโนติ เยน วตฺถุนา อนุโปสโถ โหติ ตสฺมึ วตฺถุสฺมึ สมนฺตปาสาทิกายมาโน ฯ อสมนฺตปาสาทิกายมาโนติ น เกนจิ วุจฺจมาโน ฯ

(๒๘๒) อธิกรณนฺติ ตีณิ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณนฺติ อนุวาทาธิกรณนฺติ(๑) อาปตฺตาธิกรณนฺติ กิจฺจาธิกรณนฺติ ฯ

(๒๘๓) เกจิ เถรา เอวมาหสุ เอตสฺมึ ขเณ อุโปสโถติ เอตฺถ ขณนฺติ เอสา เอวมาทิกา เอสา อุโปสโถติ ฯ

(๒๘๔) กิตฺตาวตา จ ภิกฺขเว สีมา สีมฏฺฐกานญฺจ มยา กถิตา มุสา มยา กถิตา อภูตา มยา กถิตา อชานนฺเตน มยา กถิตา ฯ สงฺฆาธิเสสาติ ฯ เป ฯ เถยฺยจิตฺตโก อาปชฺชติ สงฺฆาธิเสสนฺติ ฯ

---

๑ อยเมตฺถ สงฺเขปตฺถโย ๒ วิสฺสชฺชิโต ฯ

(๒๘๑) ពាក្យថា លុះសម័យខាងក្រោយតអំពីនោះមក គឺកិក្ខុ
ចោទគេកន្លងខណៈណា ខណៈនោះ ពេលនោះ ស្រេចតែនោះកន្លងទៅ
ហើយ ។ ពាក្យថា មានគេសាកសួរ គឺថាកិក្ខុចោទគេដោយវត្ថុណា
គេសាកសួរចំពោះវត្ថុនោះ ។ ពាក្យថា មិនមានគេសាកសួរ គឺមិនមាន
អ្នកណាមួយនិយាយឡើយ ។

(๒๘๒) ដែលហៅថា អធិករណ ចានដល់អធិករណៈ ๔ គឺ
វិវាទាធិករណៈ ๑ អនុវាទាធិករណៈ ๑ អាបត្តាធិករណៈ ๑ កិច្চាធិករណៈ ๑ ។

(๒๘๓) ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជាគ្រឿងអាង គឺ
បណ្តាគ្រឿងអាងចាំង ๑๐ យ៉ាងនោះ កិក្ខុកាន់យកគ្រឿងអាងណាមួយ ។

(๒๘๔) ពាក្យថា កិក្ខុប្តេជ្ញាទោស គឺ(កិក្ខុប្តេជ្ញាថា) ខ្ញុំនិយាយ
ពាក្យទទេសោះ ខ្ញុំនិយាយពាក្យកុហក ខ្ញុំនិយាយពាក្យមិនពិត ខ្ញុំនិយាយ
ដោយមិនដឹង ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុង
សង្ឃាទិសេសសិក្ខាបទទី ๑ រួចហើយ ។

(๒๘๕) កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ សង្ឃាទិសេសទិដ្ឋិ ហោតិ តញ្ចេ ចារេតិ ចោទេតិ អសម្បមណោសិ អសតិយុដ្ឋិ-យោសិ ឧត្តិ តយា សទ្ធិ ឧចោសរោ ឯ បភារណា ឯ សង្ឃកម្មំ ឯតិ ឯវំបិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាទិន្នោ អាបត្តិ ឯចាយ ឯចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាប-ជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ ឋុល្លច្ចយទិដ្ឋិ ហោតិ តញ្ចេ ចារេតិ ចោទេតិ អសម្បមណោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ ឯតិ ឯវំបិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាទិន្នោ អាបត្តិ ឯចាយ ឯចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិក្ខុ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាប-ជ្ជន្តោ ទិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាទិសេសេ ទាឋិត្តិយទិដ្ឋិ ហោតិ តញ្ចេ ចារេតិ ចោទេតិ អសម្បមណោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ ឯតិ ឯវំបិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ

តេរសកណ្ឌ សង្ឃាទិសេសទី ៩ បទភាជនីយ អំពីចំណែកជាដៃនៃអាបត្តាធិករណៈ

(๒๘๕) កិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស កិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមែន តែបើក្លែងចោទកិក្ខុនោះ ដោយអាបត្តិបាចិត្តិយវិញថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ខុចាសចកម្មកិបវរណាកម្មក៏ សង្ឃកម្មក៏ ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេស[1] សោតកិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស កិក្ខុម្នាក់ចោទក៏បានឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិថុល្លច្ច័យវិញ តែបើក្លែងចោទកិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបាចិតថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។បេ។ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតកិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាចា ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស កិក្ខុអ្នកចោទក៏បានឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិបាចិត្តិយវិញ តែបើក្លែងចោទកិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបាចិតថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។បេ។ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដៃ

---

๑ លិសធាតុ ក្នុងអត្ថថា តិច-តួច គឺការដាបត្តាប់បន្សំ ។

โลเสยฺโย จ ขุทฺทานิกฺขนฺโต อาทิตฺโต ปทีปาย ปทีปาย สงฺฆาฏิสีสสฺส ฯ ตีสุ สงฺฆาฏิสีเสสุ อฏฺฐปฺปฏิปฺปสฺสทฺธนิกฺขนฺโต นิกฺขนฺโต โหติ สงฺฆาฏิสีเสเส ฐิตสฺส นิสีทนทิฏฺฐิ โหติ ฯ เป ฯ สงฺฆาฏิสีเสเส ขุทฺทกทิฏฺฐิ โหติ ฯ เป ฯ สงฺฆาฏิสีเสเส ขุทฺทาสนทิฏฺฐิ โหติ ตญฺเจ ฐานาจาวนกาเล โจเทติ อสฺสมโณสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมํ ภณฺฑนกมฺมาทิเก อาทิตฺตญฺจกาลิโย โหติ โลเสยฺโย จ ขุทฺทานิกฺขนฺโต อาทิตฺโต ปทีปาย ปทีปาย สงฺฆาฏิสีสสฺส ฯ

(๒๘๖) ตีสุ ปลฺลตฺถิกาทีสุ อฏฺฐปฺปฏิปฺปสฺสทฺธนิกฺขนฺโต นิกฺขนฺโต โหติ ปลฺลตฺถิกาย ปลฺลตฺถิกทิฏฺฐิ โหติ ฯ เป ฯ ปลฺลตฺถิกาย ฐานจิตฺตสมงฺคิทิฏฺฐิ โหติ ฯ เป ฯ ปลฺลตฺถิกาย ฐานาจาวนกาเล โจเทติ อสฺสมโณสิ ฯ เป ฯ ปลฺลตฺถิกาย ขุทฺทกทิฏฺฐิ โหติ ฯ เป ฯ ปลฺลตฺถิกาย ขุทฺทาสนทิฏฺฐิ โหติ ฯ เป ฯ ปลฺลตฺถิกาย สงฺฆาฏิสีสสทิฏฺฐิ ตญฺเจ ฐานาจาวนกาเล โจเทติ อสฺสมโณสิ ฯ เป ฯ สงฺฆกมฺมาทิเก ภณฺฑนกมฺมาทิเก

នៃអាបត្តាធិករណៈ តាំងលេសសោតកិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ ពាក្យ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស កិក្ខុអកុចោទក៏ឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិជាជំទេសនីយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិទុក្កដវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិទុព្ភាសិតវិញ តែបើភ្លេចចោទកិក្ខុនោះដោយអាបត្តិជាពាជកថាអ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ តាំងលេសសោតកិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ ពាក្យ ។

[๒๘๖] កិក្ខុត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ កិក្ខុអកុចោទក៏ឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិថុល្លច្ច័យថាជាអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិថុល្លច្ច័យថាជាអាបត្តិបាចិត្តិយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិថុល្លច្ច័យថាជាអាបត្តិជាជំទេសនីយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិថុល្លច្ច័យថាជាអាបត្តិទុក្កដវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិថុល្លច្ច័យថាជាអាបត្តិទុព្ភាសិតវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិថុល្លច្ច័យថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសវិញ បើភ្លេចចោទកិក្ខុនោះដោយអាបត្តិជាពាជកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បី

អាបត្តញ្ញាភាតិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧបាធិឆ្ឆោ អាបត្តិ ភិក្ខាយ ភិក្ខាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ ចាចិត្តិយំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ឆិជ្ជោ ហោតិ ។បេ។ ភិក្ខុ ចាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ឆិជ្ជោ ហោតិ ។បេ។ ភិក្ខុ ទុក្កដំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ឆិជ្ជោ ហោតិ ។បេ។ ភិក្ខុ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ឆិជ្ជោ ហោតិ ទុព្ភាសិតេ ទុព្ភាសិតឆិជ្ជំ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ សង្ឃាទិសេសឆិជ្ជំ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ ថុល្លច្ចយឆិជ្ជំ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ ចាចិត្តិយឆិជ្ជំ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ ចាដិទេសនីយឆិជ្ជំ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ ទុក្កដឆិជ្ជំ ហោតិ តញ្ច ចារាជិកេន ចោទេតិ អស្សមណោសិ ។បេ។ សង្ឃភេទំ ភិន្ទតិ ឯវំបិ អាបត្តញ្ញាភាតិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧបាធិឆ្ឆោ អាបត្តិ ភិក្ខាយ ភិក្ខាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឯកេកំ[1] មូលំ ការេត្វា ចក្កំ ពន្ធិតព្ពំ ។

---

๑ ការេត្វាតិ ចោទេត្វា ចោទនាបេយ្យាលំ និដ្ឋិតត្តាតិ ជាតោ ។

អធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាបំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតកិក្ខុអកតោទក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ រាល់ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយ ។ បេ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ បេ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត កិក្ខុអកតោទក៏បានឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់កន្លងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជាអាបត្តិទុព្ភាសិត ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់កន្លងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់កន្លងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជាអាបត្តិថុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់កន្លងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់កន្លងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់កន្លងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជាអាបត្តិទុក្កដ ទៅវិញ បើក្លែងចោទកិក្ខុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាបំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតកិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ។ រាល់ ។

បណ្ឌិតគប្បីដឹងអធិករណៈនោះ ។ ឲ្យមានមូលមួយ ។ ហើយជាឯកភ្ជ (ដូចគ្នា) ។

(๒๘๗) กิกฺขุ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌาปชฺชนฺโต อาปชฺโช
โหติ สงฺฆาทิเสสสฺส สงฺฆาทิเสสาธิฏฺฐิ โหติ ตญฺเจ
จาวนาธิเกน จีวราเปติ อสฺสมณสฺส ฯเปฯ
สงฺฆกมฺมํ กโรติ ปาจิตฺติยสฺส อาปตฺตญฺจาคามิยา โหติ เลเสน
จ อุปาทาโย อาปตฺติ กายสฺส กายสฺส สงฺฆาทิเส-
สสฺส ฯ กิกฺขุ สงฺฆาทิเสสสฺส อชฺฌาปชฺชนฺโต อาปชฺโช
โหติ สงฺฆาทิเสสสฺส ปุลฺลิงฺคาธิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ
สงฺฆาทิเสสสฺส จิตฺตาธิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ สงฺฆาทิ
เสสสฺส จาวนาธิเกน อาปตฺติยา อาปชฺโช โหติ ฯเปฯ สงฺฆาทิเสสสฺส
ปุคฺคลาธิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ สงฺฆาทิเสสสฺส ปุคฺคลา-
ภาวาธิฏฺฐิ โหติ ตญฺเจ จาวนาธิเกน จีวราเปติ อสฺสม-
ณสฺส ฯเปฯ สงฺฆกมฺมํ กโรติ ปาจิตฺติยสฺส อาปตฺตญฺจาคามิยา
โหติ เลเสน จ อุปาทาโย อาปตฺติ กายสฺส กายสฺส
สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ

(๒๘๗) កិកុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស កិកុអ្នកចោទក៏បានឃើញ
នឹងមានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
ដែរ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទកិកុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជា
សមណៈទេ ។បេ។ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃ
អាបត្តាធិករណៈ ពាំងលេសសោតកិកុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាថា ។ កិកុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស កិកុអ្នក
ចោទក៏បានឃើញ ទឹងមានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថា ជា
អាបត្តិថុល្លច្ច័យទៅវិញ ។បេ។ មានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
ថាជាអាបត្តិទុព្ភាសិតវិញ ។បេ។ មានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេសថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយទៅវិញ ។បេ។ មានសេចក្តីយល់កង
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិទុក្កដទៅវិញ ។បេ។ មានសេចក្តីយល់
កងអាបត្តិសង្ឃាទិសេសថាជាអាបត្តិទុព្ភាសិតទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទ
កិកុនោះដោយអាបត្តិបារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ ។បេ។
សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ
ពាំងលេសសោតកិកុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
គ្រប់ៗវាថា ។

(๒๘๘) កិញ្ចុ ថុល្លច្ចយំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ និដ្ឋោ ហោតិ ថុល្លច្ចយេ ថុល្លច្ចយនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ថុល្លច្ចយេ ចាចិត្តិយនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ថុល្លច្ចយេ ចាដិទេសនីយនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ថុល្លច្ចយេ ទុក្កដនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ថុល្លច្ចយេ ទុព្ភាសិតនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ថុល្លច្ចយេ សង្ឃាទិសេសនិដ្ឋិ ហោតិ តញ្ចេ ចាភដិកោន ចោទាបេតិ អស្សមណោសិ ។បេ។ សង្ឃកម្មំ ភិន្ទតិ ឋបេតិ អាបត្តញ្ចភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ន្ចាធិន្ទោ អាបត្តិ ភិចាយ ភិចាយ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិញ្ចុ ចាចិត្តិយំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ និដ្ឋោ ហោតិ ។បេ។ កិញ្ចុ ចាដិទេសនីយំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ និដ្ឋោ ហោតិ ។បេ។ កិញ្ចុ ទុក្កដំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ និដ្ឋោ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ និដ្ឋោ ហោតិ ទុព្ភាសិតេ ទុព្ភាសិតនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ សង្ឃាទិសេសនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ ថុល្លច្ចយនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ ចាចិត្តិយនិដ្ឋិ ហោតិ ។បេ។ ទុព្ភាសិតេ

(๒๘๘) កិក្ខុត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ចัย កិក្ខុអកចោទក៏ចានឃើញនឹងមាន
សេចក្តីយល់កងអាបត្តិថុល្លច្ចัយថាជាអាបត្តិថុល្លច្ចัយ ฯ បេ ฯ មានសេចក្តី
យល់កងអាបត្តិថុល្លច្ចัយថាជាអាបត្តិចាចិត្តិយទៅវិញ ฯ បេ ฯ មានសេចក្តី
យល់កងអាបត្តិថុល្លច្ចัយថាជាអាបត្តិចាដំទេសនីយទៅវិញ ฯ បេ ฯ មាន
សេចក្តីយល់កងអាបត្តិថុល្លច្ចัយថាជាអាបត្តិទុក្កដទៅវិញ ฯបេฯ មានសេច-
ក្តីយល់កងអាបត្តិថុល្លច្ចัយថាជាអាបត្តិទុព្ភាសិតទៅវិញ ฯបេฯ មានសេច-
ក្តីយល់កងអាបត្តិថុល្លច្ចัយថាជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេសទៅវិញ បើឲ្យអកដទៃ
ចោទកិក្ខុនោះដោយអាបត្តិចារាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ฯ បេ ฯ
សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ កំឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ ចាំង
លេសសោតកិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ ๆ
វាថា ฯ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយ អកចោទក៏ចានឃើញ ฯបេฯកិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
ចាដំទេសនីយ ฯ បេ ฯ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ฯបេฯ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុព្ភាសិត
កិក្ខុអកចោទក៏ចានឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជា
អាបត្តិទុព្ភាសិតដែរ ฯ បេ ฯ មានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិទុព្ភាសិតថាជាអា-
បត្តិសង្ឃាទិសេសទៅវិញ ฯ បេ ฯ មានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិទុព្ភាសិតថា
ជាអាបត្តិថុល្លច្ចัយទៅវិញ ฯ បេ ฯ មានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិទុព្ភាសិត
ថាជាអាបត្តិចាចិត្តិយទៅវិញ ฯ បេ ฯ មានសេចក្តីយល់កងអាបត្តិទុព្ភាសិត

ชาติเทสนียนิฏฺฐิ โหติ ฯ เป ฯ ทุฏฺฐสีเส ทุฏฺฐ-
ชนิฏฺฐิ โหติ ตญฺเจ ชานาติเกน โจทาเปติ อสฺส-
มณฺฑลิเก อสกฺยปุตฺติยาเส ธมฺเม ตยา สทฺธึ
วุจฺจมาเน ปาปณิกา ปาปณิกสงฺกมฺปิ ปาติ ฯเปฯ
อาปตฺติทุกฺกฏสฺส โหติ เลเสน ปน วุตฺตนิทฺเทเส อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติย สงฺฆาทิเสสสฺส[๑] ฯ

(๒๘๙) อนาปตฺติ ตถาสญฺญี โจเทติ ปาโจทาเปติ
ปา วุฏฺฐกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

สงฆาทิเสสกณฺฑ นิฏฺฐิตา ฯ

---

๑ ปาฬิยา ปน ปาตฺถปิ โจตฺถเก ยถา โจทนาเปยฺยาถ ปาวา โจทาปนา ปาตฺถปิ ปาเยติ ฯ

ថាជាអាបត្តិបាដិទេសនីយៈដែរ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់កន្លងអាបត្តិ ទុព្ភាសិតថាជាអាបត្តិទុក្កដដែរ បើឲ្យអ្នកដទៃចោទគឺនោះដោយអាបត្តិ បាចិត្តិយថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្ត ទុច្ចោសថកម្មក្តី បរិវាសកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្មានទេ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិករណៈ តាំងលេសសោតគឺនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសគ្រប់ៗវាថា ។

(๒๘๙) អាបត្តិមិនមានដល់គឺអ្នកចោទមានសេចក្តីសំគាល់ពិតហើយចោទឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃចោទ ដល់គឺក្តីខ្លួនស្មារតី ដល់គឺក្តីអាទិកម្មិក ។

សង្ឃាទិសេស ទី ๙ ចប់ ។

ទសមសង្ឃាទិសេសំ

(២៩០) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ រាជោ ខោ បនាយេន កោកាលិកោ តេជមោរភតិស្សកោ ទណ្ឌកេ-វិយោ បុត្តោ សមុទ្ទទត្តោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កោកាលិកំ តេជមោរភតិស្សកំ ទណ្ឌកេវិយោ បុត្តំ សមុទ្ទទត្តំ ឯតទវោច ឯថ មយំ អាវុសោ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ការិស្សាម ចក្កភេទន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ កោកាលិកោ ខោ តំ ឯតទវោច សមណោ ខោ អាវុសោ គោតមោ មហិទ្ធិកោ មហានុភាវោ តយំ មយំ សមណស្ស គោតមស្ស សង្ឃភេទំ ការិស្សាម ចក្កភេទន្តិ ។ ឯវំ មយំ អាវុសោ សមណំ គោ-តមំ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ច វត្ថូនិ យាចិស្សាម ភគវា កន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អប្បច្ចយស្ស

សង្ឃាទិសេសទី ១០

(៦៩០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ច្រើនជោគប្រថាប់នៅក្នុងវត្តកោកនទ ជាទីដែលស្តេចប្រទានចំណីដល់សត្វតិរច្ឆាន តែក្សត្រក្នុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះ កិកុឈ្មោះទេវទត្តបានចូលទៅរកកិកុឈ្មោះកោកាលិក កិកុឈ្មោះកដមោរកតិស្សក កិកុឈ្មោះខណ្ឌទេវីបុត្តនឹងកិកុឈ្មោះសមុទ្ទទត្ត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងកិកុឈ្មោះកោកាលិក កិកុឈ្មោះកដមោរកតិស្សក កិកុឈ្មោះខណ្ឌទេវីបុត្តនឹងកិកុឈ្មោះសមុទ្ទទត្តថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរមក ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹងទំលាយចក្រ[1] របស់ព្រះសមណគោតម ។ កាលទេវទត្តពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបកិកុឈ្មោះកោកាលិកនិយាយពាក្យនេះនឹងទេវទត្តថា អាវុសោ ព្រះសមណគោតមមានឫទ្ធិច្រើន មានអានុភាពធំ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃនឹងទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដូចម្តេចបាន ។ ទេវទត្តឆ្លើយថា ម្នាលអាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរមក ពួកយើងនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតមទូលសូមវត្ថុ៥ប្រការថា បពិត្រព្រះសម្មុជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សរសើរគុណនៃបុគ្គលអ្នកប្រាថ្នាតិច ជាអ្នកសន្តោស ជុសខាត់បិត្ត ទ្រទ្រង់ធុតង្គវត្ត ប្រកបដោយសេចក្តីផ្ទះថ្ងា មិនចំរើនកិលេសវត្ថុ

---

១ បំបែកផ្លូវប្រព្រឹត្តិផ្សេងចាកធម្មវិន័យរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

วีริยารมฺภสฺส วณฺณวาที ฯ๓ฯ อาคฺเค ปญฺเห วตฺตุกาโม อาเทกฺ-
ขวิยาเยน อปฺปิจฺฉตาย สนฺตุฏฺฐตาย[๑] สลฺเลขาย
ธุตาย[๒] ปาสาทิกาย[๓] อปฺปโฏฺฐยาย วีริยารมฺภาย
สวณฺเณตุกาโม สาธุ ภนฺเต ภิกฺขู ยาวทีวํ อารญฺญิกา อสฺสุ ยาว
ภิกฺขาหารูปชีวิกา อสฺสุ ยาว ปิณฺฑปาติกา อสฺสุ ยาว
สปทานจาริกา อสฺสุ ยาว เอกาสนิกา อสฺสุ ยาว
ปตฺตปิณฺฑิกา อสฺสุ ยาว ขลุปจฺฉาภตฺติกา อสฺสุ ยาว
อารญฺญกงฺคสมาทานา อสฺสุ ยาว รุกฺขมูลิกา อสฺสุ ยาว
อพฺโภกาสิกา อสฺสุ ยาว โสสานิกา อสฺสุ ยาว
ยถาสนฺถติกา อสฺสุ ยาว เนสชฺชิกา อสฺสุ ยาว
อุปริปฏิวาตา อสฺสุ ยาว ปฏิวาตา อสฺสุ ยาว
ปฏิวาตปิณฺฑปาติกา อสฺสุ ยาว ปฏิวาตปิณฺฑปาติกา
อสฺสุ ยาว ปฏิวาตปิณฺฑปาติก

ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ វត្ថុ៥ប្រការនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ដើម្បីសន្តោស ដើម្បីជុសខាត់ចិត្ត ដើម្បីធុតង្គវត្ត ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនចំរើនកិលេសវដ្ត ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណាចុះ សូមឲ្យកិកូ្ខតាំងឡាយនៅតែកង់ត្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូ្ខណានៅកង់ស្រុកកិកូ្ខនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិកូ្ខតាំងឡាយកាន់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូ្ខណាត្រេកអរដោយការនិមន្តកិកូ្ខនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិកូ្ខតាំងឡាយប្រើប្រាស់សម្ពត់បង្សុកូលជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូ្ខណាត្រេកអរដោយគហបតិចីវរ កិកូ្ខនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិកូ្ខតាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូ្ខណានៅនៅកង់ទីប្រក់ទីបាំង កិកូ្ខនោះត្រូវទោស សូមកុំឲ្យកិកូ្ខតាំងឡាយឆាន់ត្រីនឹងសាច់អស់មួយជីវិត កិកូ្ខណាឆាន់ត្រីនឹងសាច់ កិកូ្ខនោះត្រូវទោស បើយើងសូមយ៉ាងនេះ ព្រះសមណគោតមមុខជានឹងមិនអនុញ្ញាតឲ្យទេ ហើយពួកយើងឯងនឹងពន្យល់ជន (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយវត្ថុ៥ប្រការតាំងនេះ ។ ទើបកោកាលិកកិកូ្ខពោលថា ម្នាលអាវុសោ ពួកយើងអាចនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃនឹងទំលាយចក្ររបស់ព្រះសមណគោតមដោយវត្ថុ៥ប្រការនេះបាន ព្រោះមនុស្សតាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាកង់វត្តសៅហ្មង(មានច្រើន)អាវុសោ ។

(๒๙๑) អថខោ ទោវចត្តោ សបរិសោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ទោវចត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ភគវា កន្តេ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិកស្ស អបច្ចយស្ស វិរិយារម្ភស្ស វណ្ណវាទី សមាទំ កន្តេ បញ្ចវត្ថុំ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ សន្តុដ្ឋតាយ សល្លេខាយ ធុតាយ បាសាទិកាយ អបច្ចយាយ វិរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ កន្តេ ភិក្ខូ យាវទីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ ឱសរេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវទីវំ បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ យោ និមន្តនំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវទីវំ បំសុកូលិកា អស្សុ យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវទីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ យោ ឆន្នំ ឧបគច្ឆេយ្យ វជ្ជំ នំ ផុសេយ្យ យាវទីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ

(๒๙๑) គ្រានោះ ទេវទត្តភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្យចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំរួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះទេវទត្តភិក្ខុអង្គុយស្រួលបួលហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ថា បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះអង្គដ៏ទ្រង់ជោគទ្រង់សរសើរគុណរបស់បុគ្គលធ្វើងាយតិច ជាអ្នកសន្តោស ជ្រុសទាត់ចិត្ត ទ្រទ្រង់ធុតង្គ មានសេចក្តីដុះថ្ងៃ មិនចំរើនកិលេសវដ្ត ធ្វើរឭកសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ វត្ត៥ប្រការទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីធ្វើងាយតិច សន្តោស ជ្រុសទាត់ចិត្ត កំចាត់ធម៌គ្រឿងសៅហ្មង ដើម្បីសេចក្តីដុះថ្ងៃ មិនចំរើនកិលេសវដ្ត ធ្វើរឭកសេចក្តីព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណាចុះ សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅតែកន្លៃព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលមកកាន់ស្រុក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយកាន់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សម្ពត់បង្សុកូលជាវត្តអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាត្រេកអរដោយគហបតិចីវរ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅទៀបគល់ឈើអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលជ្រកដីប្រក់ដីធ្លាំង ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមកុំឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ត្រីនឹងសាច់អស់មួយជីវិត

วฏฺฏึ ฉ ฑุเสยฺยาตึ ฯ อลํ เถรสฺส ยาว สนฺตึ
อารญฺญโก โหตุ ยาว สนฺตึ ตาทิสสฺส วิหารตฺถ ยาว
สนฺตึ ปิณฺฑปาติโก โหตุ ยาว สนฺตึ ฉินฺนสฺส
สาฏิยตฺถ ยาว สนฺตึ ปํสุกูลิโก โหตุ ยาว
สนฺตึ ตยาปตฺติยา สาฏิยตฺถ อฏฺฐมาสเก ขา มยา
เถรสฺส วุตฺถวสฺสสตสฺส อนุญฺญาตึ ตสฺสาปิ ภิกฺขุโน
ปญฺจมึ อธิฏฺฐึ อสฺสุตึ อปริสงฺกิตนฺติ ฯ

[๒๙๒] อถโข เถรสฺส ฉ ภิกขา สมาธึ ปญฺ
วตฺวาน อนุปาทาปรินิพฺพาเน ชฺโฌ ฐปิตา สปริสา
ฐปายาสนา ภิกขุ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณึ กตฺวา
ปกฺกามึ ฯ อถโข เถรสฺส สปริสา(๑) ภิกขู
ปริสิตฺวา ปญฺหา วตฺวา ฉึ สญฺญาเปสิ มยึ
อาวุโส สมณึ โคตมึ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺ
วตฺวาน ยาทิญฺหา ภิกขา ภิกขู อเนกปริยาเยน

๑ ฉ. ม. ฉฑฺเฑสุ อยึ ฉายา ฉ ทิสฺสติ ฯ

កិក្ខុណាធាន់ត្រីនិ៍សាច់ កិក្ខុនោះត្រូវទោស ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់
ត្រាស់ថា កុំទេវទត្ត កិក្ខុណាចង់នៅព្រៃ កិក្ខុនោះចូរនៅចុះ កិក្ខុណាចង់
នៅស្រុក កិក្ខុនោះចូរនៅចុះ កិក្ខុណាចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជាវត្ត កិក្ខុនោះ
ចូរប្រព្រឹត្តចុះ កិក្ខុណាត្រូវការដោយកិច្ចនិមន្ត កិក្ខុនោះចូរត្រែកអរចុះ
កិក្ខុណាចង់ប្រើប្រាស់សម្ពត់ចង្រ្កៀលកិក្ខុនោះចូរប្រើប្រាស់ចុះ កិក្ខុណា
ចង់បានគហបតិចីវរ កិក្ខុនោះចូរត្រែកអរនូវចីវរនោះចុះ នែទេវទត្ត តថាគត
អនុញ្ញាតសេនាសនៈទៀបគល់ឈើអស់កាល ៨ ខែ អនុញ្ញាតត្រីសាច់
ដែលបរិសុទ្ធដោយទីបំផុត ៣ ប្រការ គឺមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិន
បានរង្កៀស (ឲ្យកិក្ខុទាំងឡាយធាន់បាន) ។

(๒๙๒) លំដាប់នោះ ទេវទត្តកិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្យត្រែកអរវិសេសថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនព្រមអនុញ្ញាតវត្ថុ ๕ ប្រការនេះទេ ហើយក៏
ក្រែកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើបទក្សិណចៀស
ចេញទៅ ។ ទើបទេវទត្តកិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្យចូលទៅក្រុងគជគ្រឹះ
ញុាំងជនឲ្យយល់ដោយវត្ថុ ๕ ប្រការហើយពោលថា អាវុសោទាំង-
ឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតមហើយទូលសូមវត្ថុ
๕ ប្រការថា បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបែកតី

អម្ប្បិច្ឆស្ស សន្តុដ្ឋស្ស សល្លេខស្ស ធុតស្ស បាសាទិ-
កស្ស អប្បច្ចយស្ស វីរិយារម្ភស្ស វណ្ណាវាទី ឥមានិ
ភន្តេ បញ្ច វត្ថូនិ អនេកបរិយាយេន អប្បិច្ឆតាយ
សន្តុដ្ឋតាយ សល្លេខាយ ធុតាយ បាសាទិកាយ
អប្បច្ចយាយ វីរិយារម្ភាយ សំវត្តន្តិ សាធុ ភន្តេ ភិក្ខូ
យាវជីវំ អារញ្ញកា អស្សុ យោ គាមន្តំ វិសរេយ្យ វដ្ជំ នំ
ដុសេយ្យ យាវជីវំ បិណ្ឌបាតិកា អស្សុ យោ និមន្តនំ
សាទិយេយ្យ វដ្ជំ នំ ដុសេយ្យ យាវជីវំ បំសុកូលិកា
អស្សុ យោ គហបតិចីវរំ សាទិយេយ្យ វដ្ជំ នំ ដុសេយ្យ
យាវជីវំ រុក្ខមូលិកា អស្សុ យោ ឆន្នំ ឧបគច្ឆេយ្យ
វដ្ជំ នំ ដុសេយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ខាទេយ្យុំ យោ
មច្ឆមំសំ ខាទេយ្យ វដ្ជំ នំ ដុសេយ្យាតិ ឥមានិ សមណោ
គោតមោ ជានុជាបានតិ តេ មយំ ឥមេហិ បញ្ចហិ វត្ថូហិ
សមាធាយ វត្តាមាតិ ។

សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកជ្រាបថ្នាតិច សន្តោស ជូសខាត់ចិត្ត កំចាត់ធម៌គ្រឿងសៅហ្មង មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនកិលេសវត្ថុ ប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ តែ ៥ ប្រការនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីជ្រាបថ្នាតិច ដើម្បីសេចក្តីសន្តោស ដើម្បីសេចក្តីប្រតិបត្តិដ៏ផ្សះផង់ ដើម្បីកំចាត់កិលេសធម៌ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនចំរើនកិលេសវត្ថុ ដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា សូមឲ្យកិកូទាំងឡាយនៅតែក្នុងព្រៃជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូណាចូលមកកាន់ស្រុក កិកូនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិកូទាំងឡាយគ្រាប់បិណ្ឌបាតជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូណាត្រេកអរដោយការនិមន្ត កិកូនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិកូទាំងឡាយប្រើប្រាស់សង្ឃាដិបង្សុកូលជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូណាត្រេកអរចំពោះគហបតីចីវរ កិកូនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិកូទាំងឡាយនៅក្បែរគល់ឈើជាវត្តអស់មួយជីវិត កិកូណាចូលជ្រកទីប្រក់ទីបាំង កិកូនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិកូទាំងឡាយកុំធាន់តែនឹងសាច់អស់មួយជីវិត កិកូណាធាន់តែនឹងសាច់ កិកូនោះត្រូវទោស ព្រះសមណគោតមមិនទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ តែពួកយើងទាំងនោះនាំគ្នាសមាទានវត្ថុ ៥ នេះវិញ ។

(๒๙๓) តត្ថ យេ តេ បន្ទុស្សា អស្សទ្ធា អប្បស្សទ្ធា ពុទ្ធទ្ទិនោ តេ ឱវាទាហំសុ ឥមេ ខោ សមណា សក្យ-បុត្តិយា ឆ្ងតា សល្ទេខុត្តិនោ សមណេ បន តោតមោ ពាហុល្លិកោ ពាហុល្លាយ បេតេតីតិ ។ យេ បន តេ មន្ទុស្សា សទ្ធា បសន្នា បណ្ឌិតា ពុទ្ធិមន្តោ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម នេវនត្តោ កតវាតោ សដ្ឋភេនាយ បវត្តិមិស្សតិ ចក្កភេនាយាតិ ។ អស្សុសុំ ខោ ភិក្ខូ តេសំ មន្ទុស្សានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ ទីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខូ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម នេវនត្តោ សដ្ឋភេនាយ បវត្តិមិស្សតិ ចក្កភេ-នាយាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ តតវាតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ ។ អថខោ តតវា ឯតស្មឹ និទានេ ឯតស្មឹ បករណេ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា នេវនត្តំ បដិបុច្ឆិ ។ បេ ។ សច្ចំ កិរ ត្វំ នេវនត្ត សដ្ឋភេនាយ បវត្តិមសិ ចក្កភេនាយាតិ ។ សច្ចំ តតវាតិ ។

[๒๙๗] ๑ ก็ณ្ហកមនុស្សទាំងនោះ មនុស្សទាំងឡាយណា ជាអ្នកឥតសទ្ធា មិនជ្រះថ្លា មានប្រាជ្ញាថោកថយ ទើបមនុស្សទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈទាំងនេះឯងជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ជាអ្នកកំចាត់កិលេសធម៌ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកងធម៌ដ៏ផ្សេងៗ ចំណែកព្រះសមណៈគោតមជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្មោភដោយបច្ច័យមានចីវរបច្ច័យជាដើម តែងតែរិះដោយបច្ច័យមានចីវរបច្ច័យជាដើមដ៏ច្រើន ។ ពួកមនុស្សណា ជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តកិកុម្មិនគួរសោះនឹងទំប្រឹងធំលាយសង្ឃ ធំលាយចក្រវត្តរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ពួកភិក្ខុបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ (ដូច្នោះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច ។បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ទេវទត្តភិក្ខុមិនសម្បើមើលទំនងខ្លួនដើម្បីធំលាយសង្ឃ ដើម្បីធំលាយចក្រសោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏ទ្រង់ជោគទ្យបង្គំភិក្ខុសង្ឃហើយ ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ទេវទត្តភិក្ខុពេលនោះ ។បេ។ នែទេវទត្ត គេថាអ្នកឯងពយាយាមធំលាយសង្ឃ ធំលាយចក្រ ពិតមែនឬ ។ ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន ។

វិកប្បោ ពុទ្ធោ ភគវា អនុច្ចវិកំ មោឃបុរិស ។បេ។ កថំ បោ នាម ត្វំ មោឃបុរិស សង្ឃភេទាយ បរក្កមិស្សសិ ចក្កភេទាយ នេតំ មោឃបុរិស អប្ប-សន្នានំ វា បសាទាយ ។បេ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមេយ្យ ភេទនសំវត្តនិកំ វា អធិករណំ សមាទាយ បគ្គយ្ហ តិដ្ឋេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ ឯវមស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមិ ភេទនសំវត្តនិកំ វា អធិករណំ សមាទាយ បគ្គយ្ហ អដ្ឋាសិ សមេតាយស្មា សង្ឃេន សមគ្គោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមានោ អវិវទមានោ ឯកុទ្ទេសោ ផាសុ វិហ-រតីតិ ។ ឯវញ្ច សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ វុច្ចមានោ តថេវ បគ្គណ្ហេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខូហិ យាវតតិយំ សម-ន្នុភាសិតព្ពោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។ យាវតតិយញ្ចេ

ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគតិះដៀលថា នែមោឃបុរស មិនសមគួរ
សោះ ។ បេ ។ មោឃបុរស ហេតុម្តេចហ្ន៎ ឯងបានជាអ្នកឯងទំព្យាយាម
ទំលាយសង្ឃទំលាយចក្រ នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ
មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនពាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ។ បេ ។ ម្នាល
ភិក្ខុពាំងឡាយ អ្នកពាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ
ថា ភិក្ខុណាមួយព្យាយាមដើម្បីទំលាយសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់
ផ្តងឡើងនូវអធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាហើយតាំងនៅ ភិក្ខុ
ពាំងឡាយត្រូវពោល (ហាម) ភិក្ខុនោះដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា លោក
ម្ចាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នាឡើយ ឬប្រកាន់
ផ្តងឡើងនូវអធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាហើយតាំងនៅ សូម
លោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះថា ព្រះសង្ឃព្រម
ព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជា
សុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុនោះកាលភិក្ខុពាំងឡាយពោល (ហាម) យ៉ាង
នេះហើយ នៅប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុពាំង
ឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ពោលប្រដៅហាមប្រាម) ជាគំណត់
បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់សង្ឃកេទកម្មនោះ ។ កាលបើភិក្ខុពាំងឡាយ

សមនុភាសំយមានោ តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ឥច្ចេតំ
កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ សន្ទិដ្ឋិនិសោភតំ ។

[๒๙๔] យោ បនាតំ យោ យាទិសោ ។បេ។
តំក្ខណតំ ។បេ។ អយំ ឥមស្មឹ អត្ថេ អធិប្បេតោ
តំក្ខណតំ ។ សមក្ខោ ឆាម សង្ឃោ សមានសំវាសកោ
សមានសីមាយ ឋិតោ ។ កេនាយ បរក្កមេយ្យាតំ
កថំ ឥមេ ឆាឆា អស្សុ វិឆា អស្សុ វក្កា អស្សុតំ
បក្ខំ បរិយេសតំ កលាំ ពន្ធតំ ។ កេនឧសំវត្តនិកំ
វា អធិការណាន្តិ អជ្ឈាសយកេនការវត្តនិ ។ សមាទា-
យាតំ អាទាយ ។ បក្កមេយ្យាតំ ឧបេយ្យ ។ តំដេ្ឋយ្យាតំ
ឯ បដិនិស្សជ្ជេយ្យ ។

សូត្រសមន្តកាសនកម្ម (ហាមជាម) ជាគំរប់បីដងហើយ កិក្ខុនោះបានលះបង់សង្ឃកេទកម្មនោះចេញ ការលះបង់បាននេះជាការប្រពៃ បើកិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(๒๙๔) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងបាឋដីកកណ្ឌសិក្ខាបទទី ๑ រួចហើយ ។ សង្ឃដែលមានសំវាសស្មើគ្នា ស្ថិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ហៅថាព្រមព្រៀងគ្នា ។ ពាក្យថា ព្យាយាម ដើម្បីបំបែក គឺកិក្ខុស្វែងរកបក្ខពួកបង់ជាគណៈដោយចិត្តបំណងថា ធ្វើម្តេចឲ្យកិក្ខុពួកនេះនៅផ្សេង ៗ គ្នា បែកគ្នាជាពួកជាកង ។ ពាក្យថា អធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា គឺបានដល់រឿងដែលជាហេតុធ្វើឲ្យបែកគ្នាមាន ๑๘ (๑) ប្រការ ។ ពាក្យថា ប្រកាន់ គឺកាន់យក ។ ពាក្យថា ផ្តន្ទឡើង គឺសំដែង ។ ពាក្យថា តាំងនៅ គឺមិនលះបង់ ។

---

๑ សំដែងអធម្មមិថាជាធម្ម ។ ๒ សំដែងធម្មមិថាជាអធម្ម ។ ๓ សំដែងអវិន័យថាជាវិន័យ ។ ๔ សំដែងវិន័យថាជាអវិន័យ ។ ๕ ពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែងថាព្រះតថាគតបានសំដែង ។ ๖ ពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសំដែងថាព្រះតថាគតមិនបានសំដែង ។ ๗ អំពើដែលព្រះតថាគតមិនបានសន្សំទុកមកថាព្រះតថាគតបានសន្សំទុកមក ។ ๘ ដែលព្រះតថាគតបានសន្សំទុកមកថាព្រះតថាគតមិនបានសន្សំទុកមក ។ ๙ សេចក្តីដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ញត្តថាព្រះតថាគតបានបញ្ញត្ត ។ ๑๐ ដែលព្រះតថាគតបានបញ្ញត្តថាមិនបានបញ្ញត្ត ។ ๑๑ សំដែងអំពីអនាបត្តិថាជាអាបត្តិ ។ ๑๒ សំដែងអំពីអាបត្តិថាអនាបត្តិ ។ ๑๓ សំដែងលហុកាបត្តិថាជា

[๒๙๕] សោ តិក្ខត្តុំ យោ សោ សង្ឃភេទកោ តិក្ខុ ។ តិក្ខត្តុំ ហីតំ អញ្ញេហិ តិក្ខត្តុំ ។ យេ បស្សន្តិ យេ សុណន្តិ តេហិ វត្តព្ពោ មា អាយស្មា សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បរក្កមិ ភេទនសំវត្តនិកំ វា អធិករណំ សមាទាយ បក្កមិ អដ្ឋាសិ សមេតាយស្មា សង្ឃេន សមក្តោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមានោ អវិវទមានោ ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហរតីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្ពោ តតិយម្បិ វត្តព្ពោ ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សុត្វា ន វទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សោ តិក្ខ

(៦៩៥) ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុអកបំបែកសង្ឃនោះឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត (ក្រៅពីភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះ) ។ ភិក្ខុណាបានឃើញ ឬបានឮ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវនិយាយទំនងភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះថា លោកម្ចាស់ កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្គងឡើងនូវអធិករណៈដែលដកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់បីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អណាស់ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮហើយ មិនពោល (ហាម) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវតែភិក្ខុ

គរុកាបត្តិ ។ ១៤ សំដៅឯគរុកាបត្តិជាជាលហុកាបត្តិ ។ ១៥ សំដៅឯសាវសេសាបត្តិ (អាបត្តិ ៥ កង លើកអាបត្តិជាភាជិកនឹងសង្ឃាទិសេសចេញ) ជាជាអនវសេសាបត្តិ (គឺជាភាជិកនឹងសង្ឃាទិសេស)។ ១៦ សំដៅឯអនវសេសាបត្តិជាជាសាវសេសាបត្តិ ។ ១៧ សំដៅឯទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ជាជាអទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។ ១៨ សំដៅឯអទុដ្ឋុល្លាបត្តិជាជាទុដ្ឋុល្លាបត្តិ ។

(មានក្នុងគម្ពីរចុលវគ្គ ត្រង់សង្ឃភេទខន្ធក)

สงฺฆมชฺฌំปิ อาคนฺตฺวา วตฺตพฺโพ ภา อายสฺมา สมนฺตสฺส สงฺฆสฺส เกฆาย ปวารณំ เกฆนสมวตฺตนิกំ ๓ อธิกรณំ สมาธาย ปฏิญฺญ อฏฺฐาสิ สเมตายสฺมา สงฺฆน สมนฺตา ภาสิ สงฺฆ สญฺญาเปตพฺพา อาปตฺติยา ปฏิกนฺตุเมา ฉาสุ วิหารเตสุ ๆ ทุติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ๆ สเจ ปฏิชานาติ สาธุกំ กุสลំ ยทิ เจ ปฏิชานาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๆ

(๒๙๖) เสา ภิกฺขุ สมนุภาสิตพฺโพ ๆ ยาวตฺติกา ปน ภิกฺขุโย สมนุภาสิตพฺพา ๆ ฆาตฺตน ภิกฺขุนา ปฏิพลเตน สงฺฆ ญาเปตพฺพา สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆ อยំ อิตฺถนฺนาเมา ภิกฺขุ สมนฺตสฺส สงฺฆสฺส เกฆาย ปวารณตา ๆ เสา ตំ วตฺตุ นปฺปฏิชานาติ ๆ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺล สงฺฆ อิตฺถนฺนามំ ภิกฺขุ

ទាំងឮយ៉ាយចាប់ចាញ្ចមកកាន់កណ្តាលដំនុំសង្ឃ ហើយពោល (ហាម)ថា លោកម្ចាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្តន្ទើន្ទូវអធិករណៈដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នាឡើយ សូមឲ្យលោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឮយ៉ាត្រូវពោល (ហាម) ភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់បីដងផង ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះបង់ទេ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(២៩៦) ភិក្ខុទាំងឮយ៉ាគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឮយ៉ា អ្នកទាំងឮយ៉ាគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលត្រូវធ្វើសមនុភាសនកម្មគប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ បើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្ម

สมณกุกาเสยฺย ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏิณิสฺสคฺคาย ฯ
ฯสฺสา ญตฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆา อยํ
ฯตฺถนฺนาเมา ภิกฺขุ สมกฺกสฺส สงฺฆสฺส เจวาย ปรกฺก-
มติ ฯ เสา ตํ วตฺถุ ปฏิณิสฺสชฺชติ ฯ สงฺฆา
ฯตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ สมณกุกาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏิณิสฺส-
คฺคาย ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ ฯตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
สมณกุกาสนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏิณิสฺสคฺคาย เสา
ตุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมติ เสา ภาเสยฺย ฯ ทุติยมฺปิ
ฯตมตฺถํ วทามิ ฯ เป ฯ ตติยมฺปิ ฯตมตฺถํ วทามิ ฯ
สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆา อยํ ฯตฺถนฺนาเมา
ภิกฺขุ สมกฺกสฺส สงฺฆสฺส เจวาย ปรกฺกมติ ฯ
เสา ตํ วตฺถุ ปฏิณิสฺสชฺชติ ฯ สงฺฆา ฯตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ
สมณกุกาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏิณิสฺสคฺคาย ฯ ยสฺสา-
ยสฺมโต ขมติ ฯตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมณกุกาสนา
ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏิณิสฺสคฺคาย เสา ตุณฺหสฺส ยสฺส

(ทาม) ภิกฺขุ์ณีนี้ ชื่อนี้ เพื่อให้ลุแก่อาบัตินั้น ๆ นี้เป็นญัตติ (วาจาประกาศแก่สงฆ์) ๆ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ขอพระสงฆ์จงฟังคำของข้าพเจ้า ภิกฺขุ์ณีนี้ มีชื่อนี้ ประสงค์จะขอสมมติสงฆ์ผู้พร้อมเพรียงกัน ๆ ภิกฺขุ์ณีนั้นไม่ลุแก่อาบัตินั้นเลย ๆ พระสงฆ์สูตรสมณุทฺทสนกรรม (ทาม) ภิกฺขุ์ณีมีชื่อนี้ เพื่อให้ลุแก่อาบัตินั้น ๆ การสูตรสมณุทฺทสนกรรมแก่ภิกฺขุ์ณีมีชื่อนี้ เพื่อให้ลุแก่อาบัตินั้น สมควรแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นจงนิ่ง ไม่สมควรแก่ท่านผู้ใด ขอท่านผู้นั้นจงพูด ๆ ข้าพเจ้าขอประกาศเรื่องนี้ถึงสามครั้ง ๆ ฯลฯ ๆ ข้าพเจ้าขอประกาศเรื่องนี้ถึงสามครั้ง ๆ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ พระสงฆ์จงฟังคำของข้าพเจ้า ภิกฺขุ์ณีนี้ มีชื่อนี้ ประสงค์จะขอสมมติสงฆ์ผู้พร้อมเพรียงกัน ๆ ภิกฺขุ์ณีนั้นไม่ลุแก่อาบัตินั้นเลย ๆ พระสงฆ์สูตรสมณุทฺทสนกรรม (ทาม) ภิกฺขุ์ณีมีชื่อนี้ เพื่อให้ลุแก่อาบัตินั้นแล้ว ๆ การสูตรจบภิกฺขุ์ณีมีชื่อนี้ เพื่อให้ลุแก่อาบัตินั้น สมควรแก่ท่านผู้ใด ท่านผู้นั้นจงนิ่ง ไม่สมควรแก่ท่านผู้ใด ขอท่านผู้นั้นจงพูด

ฉกฺขตฺตุ สาเสยฺย ฯ สมนุภาเสยฺย สเจ ปน ตสฺส ภิกฺขุโน ปฏิญฺญาเยว กิกฺขา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏิกมฺมาย ฯ เอวเมตฺถ สงฺฆาทิเสโส โหติ ฯ อยเมตฺถ นานากรณา ฯ

(๒๙๗) ญตฺติยา ทุกฺกฏํ ทฺวีหิ กมฺมวาจาหิ ถุลฺลจฺจยา กมฺมวาจาปริโยสาเน อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌาปชฺชนฺตสฺส ญตฺติยา ทุกฺกฏํ ทฺวีหิ กมฺมวาจาหิ ถุลฺลจฺจยา ปฏิปฺปสฺสมฺภติ ฯ สงฺฆาทิเสสาติ ฯ เป ฯ เนตฺถ ปาจิตฺติ สงฺฆาทิเสสาติ ฯ

(๒๙๘) ธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสญฺญี อปฺปฏิกมฺมสฺส อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ธมฺมกมฺเม วินีตกา

លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវអោលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ព្រះសង្ឃបាន
សូត្រសមនុភាសនកម្មហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមនុភាសន-
កម្មនេះ សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូម
ចាំទុកនូវពាក្យនេះដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[๒๙๗] (កាលសង្ឃ)សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ
(កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ
(កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
សេស ។ កាលបើភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្កដ
ដែលភិក្ខុនោះត្រូវកង៦ ណៈ:ចប់ញត្តិក្តី នឹងអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំង៣យ៉ាងដែល
ភិក្ខុនោះត្រូវកង៦ ណៈ:ចប់កម្មវាចាជាគំរប់ពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង ។
ពាក្យថា អាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ๑
សង្ឃាទិសេសខាងដើមមកហើយ ។

[๒๙๘] ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់កងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌
ថាកម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (សង្ឃកេទកម្មនោះ) ភិក្ខុ
នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្ម

ឧប្បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆម្ម-
កម្មេ អឆម្មកម្មសញ្ញី ឧប្បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ
សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អឆម្មកម្មេ ឆម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ
ទុក្កដស្ស ។ អឆម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
អឆម្មកម្មេ អឆម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

[๒๙๙] អនាបត្តិ អសមនុភាសន្តស្ស បដិនិស្ស-
ជ្ជន្តស្ស ឧម្មត្តកស្ស[๑] អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទសមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

---

๑ ឥតោ បរំ ឧរោបិយយោត្តកេយេវ ទិត្តចិត្តស្ស វេទនដ្ដិស្សាតិ ទិស្សតិ ។

ដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (គឺនៅប្រកាន់) កិក្ខុនោះ ត្រូវ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់កង្ខកម្មដែលសង្ឃ
ធ្វើត្រូវតាមធម៌ថាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ មិនលះបង់ កិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ
សង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់កង្ខកម្មដែលសង្ឃធ្វើមិនត្រូវ
តាមធម៌ថាកម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ កិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យកង្ខកម្មមិនមែនជាធម៌ កិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដែរ ។
កិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់កង្ខកម្មមិនមែនជាធម៌ ថាកម្មមិនមែនជាធម៌ កិក្ខុ
នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(២៩៩) អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រប្រកាស
ហាម ដល់កិក្ខុដែលបានលះបង់ (សង្ឃភេទកម្ម) ដល់កិក្ខុឆត ដល់
កិក្ខុជាអាទិកម្មិក ។

សង្ឃាទិសេសទី ១០ ចប់ ។

ឯកាទសមសង្ឃាទិសេសំ

[៣០០] តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឯកាទសមាសេ អនតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិបិ ឯកាទសមាសេ អតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិបិ ។ តេ ភិក្ខូ ឯវមាហំសុ អាយស្មន្តោ ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ ឯកាទសមាសេ អតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ឯកាទសមាសេ អនតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ តេ ភិក្ខូ តេ ភិក្ខូ ឯតទវោចុំ មា អាយស្មន្តោ ឯវំ អវចុត្ថ ធម្មិកា នោ ទានា បដិយត្តា ឯកាទសមាសេ អតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ឯកាទសមាសេ អនតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ អម្ហាកញ្ច ទានិ ភិក្ខូនញ្ច ទានិ ភិក្ខូនំ អាចិណ្ណំ យទិទំ ឯកាទសមាសេ អតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ ឯកាទសមាសេ អនតិរិត្តេ បត្តេ ចីវរំ បដិគ្គណ្ហន្តិ អម្ហាកម្បិ តាវ ភវិស្សតិ យាវ ឯតេ ភិក្ខូ ន ជានន្តិ ន បស្សន្តិ ន សុណន្តិ ន ឧបដ្ឋាយន្តុ ន ឧបដ្ឋាយន្តិ ន ចិន្តេន្តិ ន ឧបដ្ឋាយន្តិ ន ចិន្តេន្តិ តាវ ភវិស្សតិ ភិក្ខូនំ អនុវត្តកា ភវិស្សន្តិ វត្តបដិបត្តិយា ។

សង្ឃាទិសេសទី ១១

(៣០០) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានឥស្សរិយយសទ្រង់ប្រថាប់ក្នុងវត្តវេឡុវន ជាទីដែលស្តេចប្រទានចំណីដល់សត្វកន្លែនក្បែរក្រុងភគ្គៈ។ សម័យនោះឯង ទេវទត្តកំពុព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បីបំបែកចក្រ។ កិកុពាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ទេវទត្តជាអ្នកពោលខុសធម៌ ទេវទត្តជាអ្នកពោលខុសវិន័យ ទេវទត្តមិនគួរបើនឹងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ដើម្បីបំបែកចក្រ។ កាលកិកុពាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបគោកាលិក-កិកុ កដមោរកតិស្សកកិកុ ខណ្ឌទេវីបុត្តកិកុនឹងសមុទ្ទទត្តកិកុ ក៏ពោលពាក្យនេះនឹងពួកកិកុពាំងនោះថា សូមលោកម្ចាស់ពាំងឡាយកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង ទេវទត្តពោលត្រូវតាមធម៌ ទេវទត្តពោលត្រូវតាមវិន័យ មួយ៉ាងទៀត ទេវទត្តកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្តនឹងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ហើយទើបពោល លោកដ៏ង (សេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង) ទើបពោលអំពើដែលលោកបានធ្វើមកនេះក៏សមគួរដល់យើងពាំងឡាយ។ កិកុពាំងឡាយណាជាអ្នកប្រាជ្ញតិច ។ បេ ។ កិកុពាំងឡាយនោះពោលទោសតិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ហេតុម្តេចហ្ន៎ ទើបជាកិកុពាំងឡាយប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ត ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក។

อถโข เต ภิกฺขู ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาเวเณสุ ฯ
อถโข ภควา ปฏิสฺสึ นิมนฺเตฺวา ปฏิสฺสึ ปกฺกามิ
ภิกฺขุสงฺฆสฺส สนฺติกา เตสญฺจ ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร
ภิกฺขเว ภิกฺขู เทวทตฺตสฺส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมนฺตสฺส
อนุวตฺตกา วคฺคาทิกาตฺ ฯ สจฺจํ ภควาตฺ ฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา อนนุจฺฉวิกํ ภิกฺขเว เตสํ โมฆปุริสานํ
ฯเปฯ ภควโต ปน ตาส เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา
เทวทตฺตสฺส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมนฺตสฺส อนุวตฺตกา
ภวิสฺสนฺติ วคฺคาทิกา เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนานญฺจ วา
ปสาทาย ฯเปฯ ฯ ยาวญฺจ ปน ภิกฺขเว ฉพฺพคฺคิยา-
ปทา ทุฏฺฐิเสยฺยาย ตาวตฺตา เขา ปน ภิกฺขุสฺส
ภิกฺขุ เปหนฺติ อนุวตฺตกา วคฺคาทิกา ฯเปฯ ฯ ยา
ปน ตาเยา วา เต ฯเปฯ ฯ ยาวเตยฺยุ มา อายสฺมนฺโต
ฯเปฯ ภิกฺขุ ภิกฺขูหิ เอวมสฺส วจนีโย ฯเปฯ ภิกฺขู

ខណៈនោះ ពួកភិក្ខុចាំងនោះគ្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុចាំងឡាយក្នុងខណៈនោះថា នែភិក្ខុចាំងឡាយ ឮថា មានពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមទៅទត្តភិក្ខុជាអ្នកពោលយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុគ្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានឥស្សរិយយសទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ អំពើដែលមោឃបុរសចាំងនោះឯងធ្វើ មិនសមគួរទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ ហេតុម្តេច ក៏ពួកមោឃបុរសចាំងនោះ ប្រព្រឹត្តតាមទៅទត្ត ជាអ្នកពោលយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក នែភិក្ខុចាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនចាំងឡាយដែលមិនជាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុចាំងឡាយ អ្នកចាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចាំងឡាយមួយរូបក្តី ពីររូបក្តី បីរូបក្តី ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះឯង នឹងជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ហើយពួកភិក្ខុចាំងនោះពោលហាម ភិក្ខុចាំងឡាយ (ដែលជាភិក្ខុបរិសុទ្ធ) យ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកម្ចាស់ចាំងឡាយ លោកចាំងឡាយកុំពោលពាក្យបន្ទិចបន្តួចនឹងភិក្ខុនេះ ព្រោះភិក្ខុនេះជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង

វិនយភាវេ ចេសោ កិច្ចំ អម្ហាកញ្ចេសោ កិច្ចំ ឧទ្ទេ្ទ
វុដ្ឋេ្ឋ អាបាយ ភវេយ្យាតិ ជានាតិ តេន ភាសតិ អម្ហាក-
ម្បេតំ ទមតីតិ ។ តេ កិច្ចេ កិច្ចេហិ វិវាទមូលកា វចនីយោ
មា អាយស្មន្តេ វិវំ អវោច ន ចេសោ កិច្ចំ
ឧទ្ទេ្ទភាវេ ន ចេសោ កិច្ចំ វិនយភាវេ មា អាយស្មន្តានម្បិ
សង្ឃភេទោ រុច្ចិត្ថ សមេតាយស្មន្តានំ សង្ឃេន សមក្តោ
ហិ សង្ឃោ សម្មោទមានោ អវិវទមានោ ឯកុទ្ទេសោ
ជាសុ វិហរតីតិ ។ វិវញ្ច តេ កិច្ចេ កិច្ចេហិ វុច្ចមានា
តថេវ បក្តណ្ហាយ្យុំ តេ កិច្ចេ កិច្ចេហិ យាវតតិយំ សម-
ធុកាសិតព្វា តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។ យាវតតិយញ្ចេ
សមធុកាសិយមានា តំ បដិនិស្សជ្ជេយ្យុំ ឥច្ចេតំ កុសលំ
នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជេយ្យុំ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

កិក្ខុនេះ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត កិក្ខុនេះគាន់យក
សេចក្តីពេញចិត្តនឹងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ទើបពោល លោកដឹង
សេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង ទើបពោល អំពើនេះក៏គាប់ចិត្ត
ដល់យើងទាំងឡាយ ។ ពួកកិក្ខុទាំងនោះត្រូវតែកិក្ខុទាំងឡាយ (ដែល
បរិសុទ្ធ) ពោលយ៉ាងនេះថា ម្នាលលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោល
យ៉ាងហ្នឹង ព្រោះកិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង កិក្ខុនេះ
មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំគាប់
ចិត្តនឹងសង្ឃភេទឡើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយ
នឹងសង្ឃទៅ ព្រោះព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយគេគ្នា មិនវិវាទគ្នា
មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅសប្បាយ ។ ពួកកិក្ខុទាំងនោះ កាលដែល
កិក្ខុទាំងឡាយពោលហាមយ៉ាងនេះ ក៏នៅប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល
ពួកកិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈគំរប់
បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវកម្មនោះ ។ កាលបើកិក្ខុទាំងឡាយ សូត្រ
សមនុភាសនកម្មដល់គំរប់បីដងហើយ ពួកកិក្ខុទាំងនោះលះបង់នូវ
រឿងនោះចេញ ការលះបង់បានយ៉ាងនេះជាការល្អណាស់ បើមិនលះ
បង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

[๓๐๑] ตตฺรายสฺมา ขาณุ ปฐมตรญฺจ ตติยตรญฺจ ทิสฺวา ปฐมตรสฺส กิตฺติวณฺโณ ๆ กิตฺติ หิ นามาติ อญฺโญ กิตฺติ หิ นาม ๆ อนุปุพฺพตาติ ยถิฏฺฐตา ยถาขนฺติตา ยถารุจิตา เตปิ ตถิฏฺฐตา ยถาขนฺติตา ตถารุจิตา ๆ ปพฺพชิตกาลาติ ตสฺส ปพฺพชฺชาย ปจฺฉาย ปิตา ยาจิ ๆ ยาจาติ ยา อิจฺฉา ยา ตณฺหา ยาติ ยาจา ยา ยาจนา ยาติ ยาจา ยา ตา ยาจิตุญฺจ ปน อายสฺมตา ยาจิตุญฺจ กิญฺจิ อาปุจฺฉิ ธมฺมกถิโก เจสฺส กิตฺติวิลยกถิโก เจสฺส กิตฺติ อพฺภาคจฺฉิสฺสา กิตฺติ ฉฑฺฑิ ปุจฺฉิ อาจริยา เกหาติ ชานาติ เต กาสติ อพฺภาคมิสฺสนฺ ขมตีติ ๆ

[๓๐๒] เต กิตฺติติ เย เต อนุปุพฺพตา กิตฺติ ๆ กิตฺติหีติ อญฺญหิ กิตฺติหิ ๆ เย ปสฺสนฺติ เย สุณนฺติ เตหิ วณฺณา มา อายสฺมนฺโต ยาจิ อาปุจฺฉ

(๓๐๑) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុនោះឯង គឺកិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ។ ពាក្យថា កិក្ខុទាំងឡាយ ចានដល់ពួកកិក្ខុដទៃ ។ ពាក្យថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាម គឺកិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃយល់ឃើញ ត្រូវចិត្ត គាប់ចិត្តកម្មណា កិក្ខុទាំងនោះក៏យល់តាម ត្រូវចិត្តតាម គាប់ចិត្តតាមនូវកម្មនោះដែរ ។ ពាក្យថា ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក គឺតាំងនៅក្នុងសេចក្តីសរសើរនូវកិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះផង ក្នុងពួកនៃកិក្ខុនោះផង ។ ពាក្យថា មួយរបក្តី ពីររបក្តី បីរបក្តី គឺកិក្ខុមួយរបក្តី ពីររបក្តី បីរបក្តី កិក្ខុទាំងនោះពោលទំងកិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលពាក្យបន្តិចបន្តួចនឹងកិក្ខុនេះ កិក្ខុនេះជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង កិក្ខុនេះជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង មួយ៉ាងទៀត កិក្ខុនេះកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្តនឹងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល លោកដ៏ង (សេចក្តីពេញចិត្តជាដើម) របស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល អំពើដែលលោកធ្វើនេះក៏សមគួរដល់ពួកយើង ។

(๓๐๒) ពាក្យថា កិក្ខុទាំងនោះ គឺពួកកិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាមអម្បាលនោះឯង ។ ពាក្យថា កិក្ខុទាំងឡាយ ចានដល់កិក្ខុឯទៀត (ក្រៅពីសង្ឃភេទកកិក្ខុនោះ) ។ ពួកកិក្ខុដែលចានឃើញចានឮគប្បីពោលថា នែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង

ន ចេសោ តិក្ខ ធម្មាធិ ន ចេសោ តិក្ខ វិនយាធិ មា អាយស្មន្តានម្បិ សង្ឃគេនោ វុច្ចិត្ត សមេតាយស្មន្តានំ សង្ឃេន សមក្តោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមានោ អវិរោធមានោ ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្ពា តតិយម្បិ វត្តព្ពា ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជន្តិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សុត្វា ន វទន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ តេ តិក្ខ សង្ឃមជ្ឈំបិ អាកឌ្ឍិត្វា វត្តព្ពា មា អាយស្មន្តេ ឯវំ អវចុត្ត ន ចេសោ តិក្ខ ធម្មាធិ ន ចេសោ តិក្ខ វិនយាធិ មា អាយស្មន្តានម្បិ សង្ឃគេនោ វុច្ចិត្ត សមេតាយ-ស្មន្តានំ សង្ឃេន សមក្តោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមានោ អវិរោធមានោ ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្ពា តតិយម្បិ វត្តព្ពា ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជន្តិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

កិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង កិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង **សូមលោកម្ចាស់ចាំងឡាយ កុំគាប់ចិត្តនឹងសង្ឃភេទឡើយ** សូមលោកម្ចាស់ចាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនវិវាទគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។ កិក្ខុចាំងឡាយត្រូវពោលជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោលជាគំរប់បីដងផង ។ បើពួកកិក្ខុចាំងនោះលះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកកិក្ខុឯទៀតឮហើយមិនពោលហាមឃាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដែរ ។ កិក្ខុចាំងឡាយត្រូវនាំគ្នាចាប់ខាញកិក្ខុចាំងនោះមកកាន់តណ្ឌាលដំនុំសង្ឃ ហើយពោលហាមថា នែលោកម្ចាស់ចាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង កិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ទេ កិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យទេ សូមលោកម្ចាស់ចាំងឡាយកុំគាប់ចិត្តនឹងសង្ឃភេទឡើយ សូមលោកម្ចាស់ចាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីករាយរកគ្នា មិនទាស់ទែងគ្នា មានឧទ្ទេសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។ កិក្ខុចាំងឡាយគប្បីពោលហាមជាគំរប់ពីរដងផង ជាគំរប់បីដងផង ។ បើលោកចាំងនោះលះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់បាននេះ ជាការគួរគប្បី បើលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

[๓๐๓] เตน ภิกฺขุ ภิกฺขูหิ สมนุภาสิตพฺพา ฯ
ฯลฯ ปน ภิกฺขุเว สมนุภาสิตพฺพา ฯ ยาวเตฺถน ภิกฺขุนา
ปฏิพลเตน สเงฺฆ ญาเปตพฺโพ สุณาตุ เม ภนฺเต
สเงฺฆ ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓ ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓ ภิกฺขุ ฌตฺตฺยนุสฺสา
ภิกฺขุโน สเงฺฆเนาย ปาตฺตมนฺตสฺส อนุวตฺตกา วคฺคา-
นกา ฯ เตน ภิกฺขุนา ฉนฺทมฺปิ ทาตพฺพนฺติ ฯ ยทิ สเงฺฆสฺส
ปตฺตกลฺลนฺติ สเงฺฆ ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓ ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓ ภิกฺขุ สม-
นุภาเสยฺย ตสฺส วตฺตุสฺส ปฏิญฺญาตุกามาย ฯ ฯลฯ
ญาตพฺพนฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สเงฺฆ ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓ ฌ
ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓ ฌ ภิกฺขุ ฌตฺตฺยนุสฺสา ภิกฺขุโน สเงฺฆเนาย
ปาตฺตมนฺตสฺส อนุวตฺตกา วคฺคานกา ฯ เตน ภิกฺขุนา ฉนฺทมฺปิ
ทาตพฺพนฺติ ฯ สเงฺฆ ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓ ฌตฺตฺยนุสาวนาย ๓
ภิกฺขุ สมนุภาสติ ตสฺส วตฺตุสฺส ปฏิญฺญาตุกามาย ฯ
ยสฺสายสฺมโต ขมติ ฌตฺตฺยนุสฺส ฌ ฌตฺตฺยนุสฺส ฌ
ภิกฺขุสฺส สมนุภาสนา ตสฺส วตฺตุสฺส ปฏิญฺญาตุกามาย

(๓๐๓) កិក្ខុទាំង២ឆ្ងាយគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមពួកកិក្ខុទាំងនោះ ។ ម្នាលកិក្ខុទាំង២ឆ្ងាយ ឯកិក្ខុទាំងនោះ គឺកិក្ខុសង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ គឺកិក្ខុដែលឆ្លាសប្រតិពលគប្បីផ្តែងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុទាំង២ឆ្ងាយមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកពាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ហើយជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកកិក្ខុទាំងនោះមិនលះបង់វត្តនោះទេ ។ បើសមនុភាសនកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមពួកកិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះលែងនូវរឿងនោះចេញ ។ វាចានេះសម្រាប់ញុំាងសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុទាំង២ឆ្ងាយមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកពាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកកិក្ខុទាំងនោះមិនលះបង់នូវរឿងនោះទេ ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង មានឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មដល់កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា

โส ตุณฺหสฺส ยสฺส อกฺขมติ โส ภาเสยฺย ฯ
ทุติยมฺปิ ฯลฯ ตติยมฺปิ ฯลฯ
ปาฏิโมกฺขนฺติ อาทิมฺหิ เจว ปริโยสาเน จ

สูមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា
សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដង
ផង ។បេ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃ
ដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
នេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែក
សង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកកិក្ខុទាំងនោះមិនលះបង់រឿងនោះ
ទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
នេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មហាម
កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ សម
គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិន
សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។
កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង គឺព្រះសង្ឃបានសូត្រសមនុភា-
សនកម្មរួចហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ ។ (សមនុភាសនកម្មនោះ)
សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក
នូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[๓๐๔] ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ច-
យា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ
កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ភន្តិ ។ ទ្វេ តយោ
ឯកតោ សមនុភាសិតព្ពា តទុត្តរិ ន សមនុភាសិ-
តព្ពា ។ សង្ឃាទិសេសោតិ ។បេ។ តេនបិ វុច្ចតិ
សង្ឃាទិសេសោតិ ។

[๓๐๕] ឆម្មកម្មេ ឆម្មកម្មសញ្ញី ឧប្បដិដិស្សជ្ជន្តិ
អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆម្មកម្មេ វេមតិកោ ឧប្ប-
ដិដិស្សជ្ជន្តិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆម្មកម្មេ

(๓๐๔) (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់(កិក្ខុទាំងនោះ)ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង កិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចចប់ (កិក្ខុទាំងនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កាលបើកិក្ខុទាំងនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្កដដែលកិក្ខុទាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី ទំងអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលកិក្ខុទាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង ។ សង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្មហាមប្រាមកិក្ខុពីរ (ឬ) បីអង្គក្នុងទីជាមួយគ្នាបាន បើកិក្ខុច្រើនជាងចំនួននោះទៀងទៅ សង្ឃមិនគប្បីសូត្រទេ ។ ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសិក្ខាបទទី ๑ ខាងដើមរួចហើយ ។

(๓๐๕) កិក្ខុទាំងឡាយ(ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុបំបែកសង្ឃ) មានសេចក្តីសំគាល់កងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ថា កម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ចោល (គឺនៅប្រព្រឹត្តដដែល) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យកងកម្មដែលត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ចោល ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ កិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសំគាល់

อกมฺมกมฺมสญฺี ชปฺปนิสฺสฏฺฐตฺถ อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ อกมฺมกาเย กมฺมกมฺมสญฺี อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ อกมฺมกาเย เวมติกา อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ อกมฺมกาเย อกมฺมกมฺมสญฺี อาปตฺติ ถุลฺลจฺจยสฺส ฯ

(๓๐๖) อถาปตฺติ อสมยวิกาสฺสนตฺถ ปฏินิสฺสชฺชนตฺถ อุมฺมตฺตกาทิ ขิตฺตจิตฺตาทิ เวทนฏฺฏาทิ อาทิกมฺมิกาทินฺติ ฯ

ฉกฺกสมยสงฺคหวิเสส นิฏฺฐิต ฯ

กุฏกมฺมญฺจ ตถาธมฺมตา กมฺมญฺจ ตถาธมฺมตา ปน ลทฺธิ ตถาธมฺมตา ปน ลทฺธิ อาปตฺติสงฺฆาทิเสสาย ฯ ภิกฺขุ ตถารูปปจฺจยา สงฺฆเภทาย ปฏิปชฺชติ ตถาธมฺมตา ปน ลทฺธิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ ตถารูปปจฺจยา สงฺฆสามคฺคิยา ปฏิปชฺชติ ตถาธมฺมตา ปน ลทฺธิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ ตถารูปปจฺจยา กุฏกมฺมญฺจ ตถาธมฺมตา ปน ลทฺธิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ ตถารูปปจฺจยา กมฺมญฺจ ตถาธมฺมตา ปน ลทฺธิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

(๓๐๖) อาปตฺติมิสฺสกานิ ปญฺจ สงฺฆาทิเสสานิ ปาฏิเทสนียมิสฺสกานิ ปญฺจ สงฺฆาทิเสสานิ ทุกฺกฏมิสฺสกานิ ปญฺจ สงฺฆาทิเสสานิ ทุกฺกฏมิสฺสกานิ ปญฺจ ปาฏิเทสนียานิ ทุกฺกฏมิสฺสกานิ ปญฺจ สงฺฆาทิเสสานิ ปาฏิเทสนีย

ទ្វាទសមសង្ឃាទិសេសំ

(៣០៧) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា កោសម្ពិយំ វិហរតិ ឃោសិតារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឆន្នោ អនាចារំ អាចរតិ ។ តិក្ខ្ត្តុ វារមាហំសុ មា អាវុសោ ឆន្ន ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ កប្បតីតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ កេវ ន ខោ ជាម តុម្ហេ អាវុសោ មំ វត្តព្ពំ មញ្ញថ អហំ ខោ ជាម តុម្ហេ វទេយ្យុំ អម្ហាកំ ពុទ្ធោ អម្ហាកំ ធម្មោ អម្ហាកំ អយ្យបុត្តេន ធម្មោ អភិសមិតោ សេយ្យថាបិ ជាម មហាកោតោ ភយន្តោ តំណាកដ្ឋបណ្ណាសដំ(១) ឯកតោ ឧស្សាទេយ្យ(២) សេយ្យថាបិ ភ បន ឧឡឹ បព្ភតេយ្យា សន្ធុសេភលមណាកំ ឯកតោ ឧស្សាទេយ្យ ឯវមេវ តុម្ហេ ជាជាជាមា ជាជាតោត្តា ជាជាឧច្ចា ជាជាកុលា បព្ភជិតា ឯកតោ ឧស្សាទិតា(៣) កេ ន ខោ ជាម តុម្ហេ អាវុសោ មំ វត្តព្ពំ មញ្ញថ អហំ ខោ ជាម

---

១ ឱ. ម. តំណាកដ្ឋបណ្ណាសដំ ។ ២ ឧស្សាវេយ្យ ។ ៣ ឱ. ម. ឧស្សាវិតា ។

សង្ឃាទិសេសទី ១២

(៣០៧) សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធអ្នកមានឥស្សរិយយស ទ្រង់ប្រ-ថាប់នៅយោសិតារាម ក្បែរក្រុងកោសម្ពី ។ សម័យនោះឯង ឆន្នកិក្ខុ ដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្តអនាចារ (មារយាទមិនសមគួរផ្សេង។) ។ កិក្ខុទាំង ឡាយពោលប្រដៅយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោឆន្ន លោកកុំធ្វើអំពើមាន សភាពយ៉ាងនេះ អំពើនេះមិនសមគួរទេ ។ ឆន្នកិក្ខុនោះឆ្លើយទៅវិញថា ម្នាលអាវុសោ លោកទាំងឡាយសំគាល់ថាលោកត្រូវពោលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេតើ ទើបត្រូវប្រដៅលោកទាំងឡាយ (ក្រែរថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង ព្រះធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យុបុត្តរបស់យើង ជានត្រាស់ដឹងនូវព្រះធម៌ ដូចខ្សល់ព្យុះធំបក់ចោកប្រមូលយកស្មៅ កំណាត់ឈើ ស្ទឹកឈើនឹង សំណាត់មកមូលជាមួយគ្នា ឬថាដូចជា ទឹកស្ទឹងដែលហូរចុះចាកភ្នំតែង ប្រមូលគួចយកនូវចកធំសាពយនឹងចកចាយទាមកមូលជាមួយគ្នាជាន មាន ឧបមាយ៉ាងណាមិញ លោកទាំងឡាយមានឈ្មោះផ្សេង។ ជានគោត្រ ផ្សេង។ មានជាតិផ្សេង។ ចេញចាកត្រកូលផ្សេង។ ហើយបួស គឺគេប្រមូល ចកឲ្យមូលត្រកូលគ្នា ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង នែអាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយនៅសំគាល់ថាលោកត្រូវពោលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេតើ

สุเทฺท วาเยยฺยุ อมฺหากํ ตุณฺหี อมฺหากํ ชมฺมา อมฺหากํ อยฺยปุตฺเตน ชมฺมา อภิสมิตาติ ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา สนฺตุฏฺฐา ลชฺชิโน กุกฺกุจฺจกา สิกฺขากามา เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน ภิกฺขูหิ สหธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตานํ อาจริยํ การิสฺสตีติ ฯ อถโข เต ภิกฺขู ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุ ฯ อถโข ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตา-เปตฺวา อายสฺมนฺตํ ฉนฺนํ ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ ฉนฺน ภิกฺขูหิ สหธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตานํ อาจริยํ กเรยฺยาสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนุจฺฉวิกํ โมฆปุริส ฯ เป ฯ อกรณีโยสิ ฉนฺน ตฺวํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส ภิกฺขูหิ สหธมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตานํ อาจริยํ การิสฺสสิ เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนานญฺจ ปสาทาย ฯเป ฯ ฯวิฯ ปน ภิกฺขเว

ទើបត្រូវប្រដៅលោកចាំងឆ្នាយ (ត្រែះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង ព្រះធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យបុគ្គលរបស់យើងបានត្រាស់ដឹងនូវព្រះធម៌ ។ កិក្ខុចាំងឆ្នាយណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្តោស មានសេចក្តីអៀនខ្មាស មានសេចក្តីខ្មាន ប្រាថ្នាការសិក្សា កិក្ខុចាំងឆ្នាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា ឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុ កាលកិក្ខុចាំងឆ្នាយពោលប្រដៅដោយធម៌ ឬដោយសិក្ខាបទដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តទុក មិនសម្បើមទ័ងធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅមិនបាន ។ ទើបកិក្ខុចាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ត្រែះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ឆន្នកិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងពេលនោះថា ឆន្ន ឮថា អ្នកឯង កាលពួកភិក្ខុពោលប្រដៅដោយធម៌ ត្រឡប់ធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅមិនបានវិញ មែនឬ ។ ឆន្នកិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធអ្នកមានឥស្សរិយយសទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស មិនទំនងសោះ ។ បេ ។ មិនគួរធ្វើសោះ នែមោឃបុរស ហេតុម្តេចបានជាអ្នកឯងកាលពួកភិក្ខុពោលប្រដៅដោយធម៌ (ត្រឡប់) ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅមិនបានទៅវិញ នែមោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនចាំងឆ្នាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ បេ ។ ម្នាលកិក្ខុចាំងឆ្នាយ

ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ កិត្តកេ បនេវ ខុទ្ទកញ្ចេវ តំ
ហោតិ ឧទ្ទេសបរិយោបន្នេសុ សិក្ខាបទេសុ កិត្តកំ ហិ
សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អាបត្តិយំ កាតុំ មា មំ
អាយស្មន្តោ កិញ្ចិ អាបុច្ឆ កល្យាណំ វា ចាបកំ
វា អហាបាយស្មន្តេ ន កិញ្ចិ វក្ខាមិ កល្យាណំ
វា ចាបកំ វា តាវមជាយស្មន្តោ មម វចនាយាតិ ។
សោ កិត្តកេ កិត្តកំ ហិ ឱវាទស្ស វចនីយោ មា អាយស្មា
អត្តានំ អាបត្តិយំ អកាសិ វចនីយមេវ អាយស្មា
អត្តានំ កាតុ អាយស្មាបិ កិត្តកេ វាទេតុ សហធម្មេន
កិត្តកេបិ អាយស្មន្តំ វក្ខន្តិ សហធម្មេន ឯវំ សំវិជ្ជា
ហិ តស្ស ភគវតោ បរិសា យទិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន
អញ្ញមញ្ញវុដ្ឋាបនេនាតិ ។ ឱវាទេ សោ កិត្តកេ កិត្តកំ ហិ វុច្ច-
មានោ តថេវ បក្កមិស្សតិ សោ កិត្តកេ កិត្តកំ ហិ យាវតតិយំ
សមនុភាសិតព្ពោ តស្ស បដិនិស្សគ្គាយ យាវតតិយញ្ចេ

អ្នកចាំឆ្លាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅគ្រែ កាលកិក្ខុចាំឆ្លាយពោលប្រដៅ (ខ្លួន) ដោយធម៌ក្នុងសិក្ខាបទចាំឆ្លាយដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងខន្ធកៈ (ចាតិមោក្ខ) ធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅមិនបាន ដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់ចាំឆ្លាយ លោកកុំនិយាយពាក្យបន្តិចបន្តួចគោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងខ្ញុំឡើយ ចំណែកខ្ញុំក៏នឹងមិនពោលពាក្យបន្តិចបន្តួច គោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តី នឹងលោកម្ចាស់ចាំឆ្លាយដែរ បពិត្រលោកម្ចាស់ចាំឆ្លាយ ចូរលោកលែងនិយាយប្រដៅខ្ញុំទៅ ។ កិក្ខុនោះត្រូវកិក្ខុចាំឆ្លាយពោល (ហាម) យ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេប្រដៅមិនបានឡើយ លោកម្ចាស់ត្រូវតែធ្វើខ្លួនឲ្យគេពោលប្រដៅបានផង ចំណែកលោកម្ចាស់ ចូរប្រដៅកិក្ខុចាំឆ្លាយដោយសហធម៌ (ពុទ្ធប្បញ្ញត្តិ) សូម្បីពួកកិក្ខុក៏ពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចំរើនឡើងដោយពាក្យជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា នឹងដោយញុំាងគ្នានឹងគ្នាឲ្យចេញចាកអាបត្តិយ៉ាងនេះ ។ កាលកិក្ខុចាំឆ្លាយពោលប្រដៅកិក្ខុនោះយ៉ាងនេះ (កិក្ខុនោះ)ក៏នៅប្រកាន់យ៉ាងហ្នឹងដដែល កិក្ខុនោះ ត្រូវកិក្ខុចាំឆ្លាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) ជាគំរប់បីដង ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវកម្មនោះ

สมนฺตปาสาทิกายนฺติ สมนฺตปาสาทิกาย ปกาสิตาย
ปกาสิตาย สมนฺตปาสาทิกายนฺติ ฯ

[๓๐๘] ภิกฺขุ ปเนว ทุพฺภิกฺขชาตกาโล ปาติโมกฺขุทฺเทโส ปน ปญฺญายติ อุทฺเทสปริโยสานมฺปิ สพฺพนฺติมมฺปิ สพฺพนฺตา-ปริยาปนฺนมฺปิ อนุสาสนึ ฯ ทุพฺภิกฺขสมยาปนฺเนสุ สิกฺขาปเทสฺวาติ ปาติโมกฺขสมย-ยาปนฺเนสุ สิกฺขาปเทสุ ฯ ภิกฺขูหีติ อญฺเญหิ ภิกฺขูหิ ฯ สหาเยหิ ภิกฺขูหิ ยาย กายจิ วาจาย ปญฺญตฺตึ สิกฺขาปทํ วา สหาเยหิ ภิกฺขูหิ ฯ เตน ปุจฺฉามเหา อตฺตานํ อาจริยํ กเรถาติ มา มํ อายสฺมนฺโต กิญฺจิ อาปุจฺฉถ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา อหมฺปายสฺมนฺเต น กิญฺจิ ปุจฺฉามิ กลฺยาณํ วา ปาปกํ วา อิมเมวายสฺมนฺตา มม วจนายาติ ฯ

បើភិក្ខុនោះ កាលពួកភិក្ខុសូត្រសមនុភាសនកម្មជាគំរប់បីដង ហើយលះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(๓๐๘) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅក្រ គឺជាអ្នកដែលគេស្តីប្រដៅបានដោយកម្រ ប្រកបដោយធម៌ជាហេតុធ្វើឲ្យប្រដៅក្រ មិនអត់ធន់ មិនគាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយខាងស្តាំ (មិនគាន់យកពាក្យប្រៀនប្រដៅដោយគោរព) ។ ពាក្យថា ក្នុងសិក្ខាបទំ តំាងឡាយដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងខុទ្ទេស គឺក្នុងសិក្ខាបទតំាងឡាយ ដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងព្រះបាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា ពួកភិក្ខុ គឺភិក្ខុតំាងឡាយដទៃ ។ បទដែលឈ្មោះថា សហធម៌ គឺសិក្ខាបទណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តទុក សិក្ខាបទនេះឈ្មោះថា សហធម៌ ។ ភិក្ខុនោះគេស្តីប្រដៅដោយសហធម៌នោះ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួនមិនឲ្យគេស្តីប្រដៅបាន ដោយពាក្យថា បពិត្រលោកម្ចាស់តំាងឡាយ លោកតំាងឡាយកុំនិយាយពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តីនឹងខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំក៏មិននិយាយពាក្យបន្តិចបន្តួច ទោះល្អក្តី អាក្រក់ក្តីនឹងពួកលោកម្ចាស់ សូមពួកលោកម្ចាស់រៀនចាកការពោលប្រដៅខ្ញុំ ។

(๓๐๙) សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ ទុព្ភច្ចជាតិកោ ភិក្ខុ ។ ភិក្ខូហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ សុណន្តិ តេហិ វត្តព្ពោ មា អាយស្មា អត្តានំ អាវជនីយំ អកាសិ វចនីយមេវ អាយស្មា អត្តានំ ករោតុ អាយស្មាបិ ភិក្ខូ វទេតុ សហធម្មេន ភិក្ខូហិ អាយស្មន្តំ វក្ខន្តិ សហធម្មេន ឯវំ សំវឌ្ឍា ហិ តស្ស ភគវតោ បវិសា យទិទំ អញ្ញមញ្ញវចនេន អញ្ញមញ្ញវុដ្ឋាបនេនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្ពោ តតិយម្បិ វត្តព្ពោ ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សុត្វា ន វទន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈំបិ អាកឌ្ឍិត្វា វត្តព្ពោ មា អាយស្មា អត្តានំ អាវជនីយំ អកាសិ

(៣០៩) ពាក្យថា កិក្ខុនោះ គឺកិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រដៅបាន ដោយគ្រានោះឯង ។ ពាក្យថា កិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ពួកកិក្ខុដទៃ ។ មានអធិប្បាយថា ពួកកិក្ខុណាឃើញ ពួកកិក្ខុណាបានស្តាប់ (ដំណឹង) ពួកកិក្ខុទាំងនោះត្រូវពោលថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន លោកម្ចាស់ត្រូវតែធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅបាន សូម្បីលោកម្ចាស់សោតក៏ចូរពោលប្រដៅកិក្ខុទាំងឡាយដោយសហធម្មិ សូម្បីកិក្ខុទាំងឡាយក៏ទំាងពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម្មិដែរ ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះតែងចំរើនឡើងដោយអាការយ៉ាងនេះ គឺដោយកិរិយាពោលជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយញុំាងគ្នានឹងគ្នាឲ្យចេញចាកអាបត្តិ ។ កិក្ខុនោះ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយពោល(ហាម) ជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោល (ហាម) ជាគំរប់បីដងផង ។ បើកិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានឮហើយមិនពោល (ហាម) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដែរ ។ កិក្ខុទាំងឡាយគប្បីចាប់កិក្ខុនោះមកកាន់កណ្តាលប្រជុំសង្ឃហើយពោល (ហាម) ថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន

วจนียเมว อายสฺมา อตฺตานํ กโรตุ อายสฺมาปิ กิกฺขุ วเทยฺยุ สหธมฺเมน กิกฺขโว อายสฺมนฺตํ วกฺขนฺติ สหธมฺเมน ฆโฏ สมฺพฺยา หิ ตสฺส ภควโต ปริสา ยนิตฺถ อภิญฺญาวเทน อภิญฺญาวฺยากเรนาติ ฯ ทุติยมฺปิ วตฺถพฺพา ตติยมฺปิ วตฺถพฺพา ฯ สเจ ปฏิญฺญาตา สฺวาคตา ธมฺมา กุสลา โหนฺติ เย ปฏิญฺญาสฺวาคตา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๓๑๐) สงฺโฆ กิกฺขุ สมนุภาสิตพฺพา ฯ ปาฏิ ปท กิกฺขเว สมนุภาสิตพฺพา ฯ ตฺยาหนฺ กิกฺขเว ปฏิญฺญาเยน สาเธฺย ญาเยตพฺพา สุณาตุ เม ภนฺเต สาเธฺย อยํ ตฺติญฺญาเย กิกฺขุ กิกฺขูหิ สหธมฺมิกา วุจฺจมาโน อตฺตานํ อาจเนยฺยํ กเรยฺย ฯ สงฺโฆ วา วกฺขติ สมนุภาสิตพฺพา ฯ ยนิ สพฺพสฺส ปญฺหกลฺยา สาเธฺย ตฺติญฺญาย กิกฺขุ สมนุภาเสยฺย

លោកម្ចាស់ចូរឆ្លើយខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅឃុនផង សូម្បីលោកម្ចាស់សោតកំ ចូរពោលប្រដៅពួកភិក្ខុដោយសហធម្មិ ចំណែកពួកភិក្ខុវិញក៏នឹងពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម្មិដែរ ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចំរើនដោយអាការយ៉ាងនេះ គឺដោយកិរិយាពោលពាក្យ ជាប្រយោជន៍ដល់គ្នានឹងគ្នា ដោយកិរិយាញុំាងគ្នីគ្នាឲ្យចេញចាកអាបត្តិ ។ កិក្ខុនោះ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយពោលហាមជាគំរប់ពីរដងផង ត្រូវពោលហាមជាគំរប់បីដងផង ។ បើកិក្ខុលះបង់បាន ការលះបង់យ៉ាងនេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๑๐) កិក្ខុនោះត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម ។ ម្នាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុត្រូវសូត្រសមនុភាសនកម្មយ៉ាងនេះ ។ គឺកិក្ខុដែលឆ្លាសអង់អាច គប្បីប្រកាសឲ្យសង្ឃជ្រាបដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម្មិ ត្រឡប់ជាឆ្លើយខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនឃុនវិញ ។ កិក្ខុនោះមិនលះបង់វត្ថុនោះទេ ។ ថាបើកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះសង្ឃគប្បីសូត្រសមនុភាសនកម្ម(ហាម)

តស្ស វត្ថុស្ស បដិនិស្សក្កាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុ-
ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិំ
សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ ករោតិ ។
សោ តំ វត្ថុំ ឧប្បដិនិស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ
ភិក្ខុំ សមនុភាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិនិស្សក្កាយ ។
យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុ-
ភាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិនិស្សក្កាយ សោ តុណ្ហស្ស
យស្ស ឧក្កមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ សុណាតុ
មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិំ
សហធម្មិកំ វុច្ចមានោ អត្តានំ អវចនីយំ ករោតិ ។
សោ តំ វត្ថុំ ឧប្បដិនិស្សជ្ជតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ
សមនុភាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិនិស្សក្កាយ ។ យស្សា-
យស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ សមនុភាសនា

កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ នេះជាញត្តិ (គឺការប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលកិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ តែឲ្យប់ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន ។ កិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម(ហាម) កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ កិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលកិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ នៅធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន ។ កិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម(ហាម) កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ហាម) កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់នូវរឿងនោះ

ตสฺส วตฺตสฺส ปฏิกฺขิตฺตตฺตา สเจ ตุณฺหีสฺส ยสฺส ขมติ สเจ อาเสยฺย ฯ สมนุภาสนา สงฺฆสฺส ญตฺติทุติยกมฺมวาจาย ฯ ๑ภิกฺขุ ตสฺส วตฺตสฺส ปฏิกฺขิตฺตตฺตา ฯ ๑ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตุณฺหี ฯ ยาวเทว ฯ ธารยามีติ ฯ

(๓๑๑) ญตฺติยา ทุกฺกฏํ ทฺวีหิ กมฺมวาจาหิ ถุลฺลจฺจยา กมฺมวาจปริโยสาเน อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ สงฺฆาทิเสสํ อชฺฌาปชฺชนฺตสฺส ญตฺติยา ทุกฺกฏํ ทฺวีหิ กมฺมวาจาหิ ถุลฺลจฺจยา ปฏิปฺปสฺสมฺภนฺติ ฯ สงฺฆาทิเสสาติ ฯ เป ฯ เตนปิ วุจฺจติ สงฺฆาทิเสสาติ ฯ

(๓๑๒) ธมฺมกมฺมํ ธมฺมกมฺมสญฺญี ธมฺมปฏิสฺสาวี อาปตฺติ สงฺฆาทิเสสสฺส ฯ ธมฺมกมฺมํ วินยกมฺมา

គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀមនៅ មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។ កិក្ខុមានឈ្មោះនេះ គឺព្រះសង្ឃបានសូត្រសមនុភាសនកម្មហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមនុភាសនកម្មនោះ គាប់ចិត្តដល់ព្រះសង្ឃហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(๓๑๑) (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចប់ (កិក្ខុនោះ)ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាពីរដង (កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់(កិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កាលបើកិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្កដដែលកិក្ខុនោះត្រូវកង់ខណៈចប់ញត្តិក៏ ទំាងអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលកិក្ខុនោះត្រូវកង់ខណៈចប់កម្មវាចាពីរដងក្តី ក៏តែងរំងាប់ទៅឯង ។ ពាក្យថា អាបត្តិសង្ឃាទិសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសិក្ខាបទខាងដើមរួចហើយ ។

(๓๑๒) កិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់កង់កម្មដែលប្រកបដោយធម៌ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យកង់កម្មដែលប្រកបដោយធម៌

ឧប្បដិនិស្សជ្ជតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឧម្មុកម្មេ អឧម្មុកម្មសញ្ញី ឧប្បដិនិស្សជ្ជតំ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អឧម្មុកម្មេ ឧម្មុកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អឧម្មុកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អឧម្មុកម្មេ អឧម្មុកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(៣១៣) អនាបត្តិ អសមនុភាសន្តស្ស បដិនិស្សជ្ជន្តស្ស ឧម្មត្តកស្ស អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

ទ្វាទសមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែរ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដដែរ ។

(៣១៣) អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់សូត្រសមនុភាសនកម្ម ដល់ភិក្ខុលះបង់ស្រឡះ ដល់ភិក្ខុឆត ដល់ភិក្ខុជាអាទិកម្មិក ។

សង្ឃាទិសេសទី ១២ ចប់ ។

(៣១៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អស្សជិបុនព្ភសុកា នាម កិជា-កិរិស្មឹ អារាសិកា ហោន្តិ អលជ្ជិនោ ចាមកិក្ខូ ។ តេ ឃវ្ហបំ អនាចារំ អាចរន្តិ មាលាវច្ឆំ ភេបេន្តិបិ ភេចាបេ-ន្តិបិ សិញ្ចន្តិបិ សិញ្ចាបេន្តិបិ ឆិចិនន្តិបិ ឆិចិនាបេន្តិបិ ភន្តេន្តិបិ ភន្តាបេន្តិបិ ឯភតោវណ្ដិភមាលំ ភភេន្តិបិ ភាភបេន្តិបិ ឧភតោវណ្ដិភមាលំ ភភេន្តិបិ ភាភបេន្តិបិ មញ្ជរិភំ ភភេន្តិបិ ភាភបេន្តិបិ វិជុតិភំ ភភេន្តិបិ ភាភបេន្តិបិ វដំសភំ ភភេន្តិបិ ភាភបេន្តិបិ អាវេឡំ ភភេន្តិបិ ភាភបេន្តិបិ ឧរច្ឆទំ ភភេន្តិបិ ភាភបេន្តិបិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១៣

(៣១៤) *សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ម្ចាស់ដ៏មានបុញ្ញសិរី គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង កិកុពីរូបឈ្មោះអស្សជិនិ៏ងបុនព្វសុកជាអ្នកនៅក្នុងអាវាសទៀបកាជគិរីជនបទ ជាកិកុលាមកឥតខ្វាស ។ អស្សជិកិកុនិ៏ងបុនព្វសុកកិកុនោះ ប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាដោយខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំ១ខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោច១ខ្លះ បេះខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះ១ខ្លះ ក្រងខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រង១ខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទង១តែម្ខាង១ខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំង២ពីរខាង១ខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់រំលេចទង(១)១ខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោម(២)១ខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀក១ខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្រចក១ខ្លួនឯង១ខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ខ្លះ ។*

---

១ តាមក្នុងអដ្ឋកថា គួរប្រែថា ក្បាច់ក្បូរផ្កាដែលគេធ្វើឲ្យដូចដាវស្លៀដែលមានផ្កា ។ ២ ក្នុងអដ្ឋកថា ថាផ្កាកម្រងដែលគេដោតដោយម្ជុល ឬកន្ទុះ ។

តេ កុលិត្ថីនំ កុលធីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុ-
ណ្ហានំ កុលទាសីនំ ឯកតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ
ហារាបេន្តិបិ ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ ម-
ញ្ជរិកំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ វិធុតិកំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ
វដំសកំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ អាវេឋំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិ-
បិ ឧរច្ឆទំ ហរន្តិបិ ហារាបេន្តិបិ ។ តេ កុលិត្ថីហិ
កុលធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទា-
សីហិ សទ្ធិំ ឯកភាជនេបិ ភុញ្ជន្តិ ឯកថាលកេបិ បិវន្តិ
ឯកាសនេបិ និសីទន្តិ ឯកមញ្ចេបិ តុវដ្ដន្តិ ឯកត្ថរ-
ណេបិ តុវដ្ដន្តិ ឯកថាវុណេបិ[1] តុវដ្ដន្តិ ឯកត្ថរ-
ណេថាវុណេបិ តុវដ្ដន្តិ វិការេបិ ភុញ្ជន្តិ មជ្ឈេបិ
បិវន្តិ មាលាកន្ធវិលេបនំបិ ធារេន្តិ នច្ចន្តិបិ គាយន្តិបិ

---

១ ភត្តបិ ភោត្តកេ ជាបុរណត្តិ ជាវោ ទិស្សតិ ។

អស្សជិកិក្ខុនីងបុនព្វសុកកិក្ខុនោះ នាំផ្ការម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ ដើម្បីស្រែនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយ នាំផ្ការម្រងមានទងទាំងពីរខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាឈើចាក់រំលេចទងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាឈើដែលដោតជាចង្កោមទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្ការម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្ការម្រងសម្រាប់ប្រដាប់តែចៀកទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្ការម្រងប្រដាប់ក្រងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេនាំទៅឲ្យខ្លះ ។ អស្សជិកិក្ខុនីងបុនព្វសុកកិក្ខុនោះធាន់ (កោជន) ក្នុងភាជន៍មួយ ជាមួយនឹងស្រីនៃត្រកូល ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូល ស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលទាំងឡាយខ្លះ ផឹក (ទឹក) ក្នុងផ្តិលជាមួយគ្នាខ្លះ អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើកម្រាលនឹងដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីខ្ទុះពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ផ្ការម្រងគ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាបខ្លះ រាំខ្លះ ប្រៀងខ្លះ

ภาเวตพฺพนฺติ ลาเสตพฺพนฺติ ฌเปตพฺพนฺติ ฌเปตุ ฌเปตพฺพนฺติ คา-
เยยฺย ฌเปตพฺพนฺติ ภาเวยฺย ฌเปตพฺพนฺติ ลาเสตุ คาเยยฺย-
นฺติ ฌเปตุ คาเยยฺยนฺติ คาเยยฺย คาเยยฺยนฺติ ภาเวยฺย
คาเยยฺยนฺติ ลาเสยฺย ภาเวยฺยนฺติ ฌเปตุ ภาเวยฺยนฺติ
คาเยยฺย ภาเวยฺยนฺติ ภาเวยฺย ภาเวยฺยนฺติ ลาเสยฺย
ลาเสยฺยนฺติ ฌเปตุ ลาเสยฺยนฺติ คาเยยฺย ลา-
สยฺยนฺติ ภาเวยฺย ลาเสยฺยนฺติ ลาเสยฺย อฏฺฐเปตพฺพ
กมฺมนฺติ ทสเปตพฺพ กมฺมนฺติ อาคาเสยฺย กมฺมนฺติ
ปริวาเรตพฺพ กมฺมนฺติ สยฺหกาเยยฺย กมฺมนฺติ ๑ลิ-
กาเยยฺย กมฺมนฺติ ยฏฺฐิกาเยยฺย กมฺมนฺติ สลาก-
หาเรตพฺพ กมฺมนฺติ อาเรจฺเจตพฺพ กมฺมนฺติ ปฏิจฺฉาเปตพฺพ(๑)
กมฺมนฺติ วตฺเตตพฺพ กมฺมนฺติ เมาเจตฺวาเยยฺย กมฺ-
มนฺติ ปริวตฺเตตพฺพ กมฺมนฺติ ปตฺตาเยยฺยาเปตพฺพ กมฺมนฺติ

๑ ฉ. ม. ปฏิจฺฉาเปตพฺพ ฯ

ប្រគំខ្លះ កែគ្រាយខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ កែគ្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងរាំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែគ្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែគ្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ រាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែគ្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែគ្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែគ្រាយខ្លះ កែគ្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែគ្រាយខ្លះ លេងចាស្ពាមានក្រឡាច្បាប់[1]ខ្លះ លេងចាស្ពាមានក្រឡាដប់[2]ខ្លះ លេងចាស្ពាកងអាកាស[3]ខ្លះ លេងផ្លូវវែងដែលខ្លួនគួរវាង[4]ខ្លះ លេងផ្ចាត់គ្រាប់មានក្រួសជាដើមខ្លះ លេងចាស្ពាកងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ៊ឹងខ្លះ លេងដោយរលាស់តែលាក់ឲ្យគាយរូបខ្លះ លេងអង្គញ់ខ្លះ លេងផ្ចុំប៊ីស្ចឹកខ្លះ លេងនង្គ័លតូចខ្លះ លេងដាំដូងខ្លះ លេងកង្ហារខ្លះ លេងវាល់ដីឡាច់ (ចាយឡុកចាយឡូ) ខ្លះ

---

១ បត្រតំងមានក្រឡា ៨ ។ ២ បត្រតំងមានក្រឡា ១០ ន័យខ្លះប្រែថាជាយខុំ ។ ៣ បត្រតំងគ្មានក្តារ លេងថាតែមាត់ទទេ ។ ៤ ប្រហែលជាលេងបិទមុខ-បិទពួន ។

រថកោនបិ កីឍន្តិ ឆត្តកោនបិ កីឍន្តិ អក្ខវិកាយបិ កីឍន្តិ មនេសិកាយបិ កីឍន្តិ យថាវជ្ជនបិ កីឍន្តិ ហត្ថិស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ អស្សស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ រថស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ឆត្តស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ថរុស្មិម្បិ សិក្ខន្តិ ហត្ថិស្សបិ បុរតោ ជាវន្តិ អស្សស្សបិ បុរតោ ជាវន្តិ រថស្សបិ បុរតោ ជាវន្តិ ជាវន្តិបិ អាជាវន្តិបិ ឧស្សេឡេន្តិបិ អប្ផោដេន្តិបិ ឯព្ភុឡ្ហន្តិបិ មុដ្ឋិហាបិ យុជ្ឈន្តិ រង្គមជ្ឈេបិ សង្ឃាដិំ បត្តវិគ្គ ឆឌ្ឌេន្តិ(១) ឃរំ វនេន្តិ(២) ឥទ ភគិនិ ឆឌ្ឌេស្សតិ ឆលាដិកំបិ នេន្តិ កិមិទម្បិ អជាថារំ អាថវន្តិ ។

[៣១៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ការសីសុ វស្សំ វុត្ថោ សារត្តំ កច្ចង្គោ ភគវន្តំ ឧស្សជាយ យេន កិជាកិរំ តទវសរិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ កិជាកិរំ បិណ្ឌាយ ចាវិសិ ចាសាទិកោន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាលោកិតេន វិលោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឱក្កិត្តចក្ខុ សវិយោបថសម្បន្នោ ។ មនុស្សា

---

១ ឱ. ម· ឆឌ្ឌេតុំ ។ ២ ឱ. ម. ភ. វិនេន្តិ ។

លេងវេចគូចខ្លះ លេងធ្នូចខ្លះ លេងសរសេរខ្យល់ឲ្យគាយខ្លះ លេងគាយចិត្ត (ស្តេចចង់) ខ្លះ លេងកំផ្លែងគ្រាប់គេខ្លះ ហាត់ដំរីខ្លះ ហាត់សេះខ្លះ ហាត់រថខ្លះ ហាត់ធ្នូខ្លះ ហាត់ដងមានដងជាវជាដើមខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខដំរីខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខសេះខ្លះ ស្ទុះរត់ពីមុខរថខ្លះ ស្ទុះរត់ទៅខ្លះ ស្ទុះរត់មកខ្លះ វៃស្រកហៅខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់គ្នាខ្លះ ជាល់គ្នាខ្លះ គ្រាលសង្ឃាដិក្នុងកណ្តាលភេងពំ ហើយនិយាយនឹងស្រីដែលពំ យ៉ាងនេះថា ម្នាលប្អូនស្រី នាងចូរពាំក្នុងទីនេះខ្លះ ជាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាសខ្លួននឹងលើថ្ងាសស្រីចុំខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេង ។ ខ្លះ ។

(៣១៥) សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូបចាំវស្សាក្នុងដែនឈ្មោះកាសី រួចហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ដើរទៅតែងកំដាគិរីជនបទ ។ កិក្ខុនោះឯង ក៏ស្ងើកសត្វនឹងប្រដាប់ប្លាត្រនឹងចីវរក្នុងពេលព្រឹកព្រហាម មានដំណើរឈានដើរទៅមុខ ឈានថយក្រោយ ក្រឡេកមើលទៅមុខ ក្រឡេកមើលចំហៀង បត់ចូលនឹងលាចេញគួរជាទីជ្រះថ្លា ព្រោះកិក្ខុអង្គនោះមានភ្នែកសង្រែមចុះនឹងមានឥរិយាបថរំទំចូលទៅកាន់កិដាគិរីជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សពាំងឡាយ

តំ ភិក្ខុំ បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ ភគ្គាយំ អឥលឥលោ[๑]វិយ មន្ថមន្ថោ វិយ ភាភគុដិភភាភគុដិភោ វិយ ភោ ឥមស្ស ឧបភតស្ស បិណ្ឌភំបិ ឧស្សតិ អម្ហាភំ បន អយ្យា អស្សដិបុនព្ភសុភា សណ្ហា សខិលា សុខសម្ភាសា មិហិតបុព្ភង្គមា ឥហិស្វាភតភនិនោ អព្ភាភុដិភា ខុត្តា-ឧមុខា បុព្ភភាសិនោ តេសំ ខោ ជាម បិណ្ឌោ ឧាតព្ភោ-តំ ។ អទ្ធសា ខោ អញ្ញតរោ ឧបាសភោ តំ ភិក្ខុំ ភភិជាភិរស្មឹ បិណ្ឌាយ បវន្តំ និស្សាឧ យេឧ សោ ភិក្ខុ តេឧុបសង្ភមិ ឧបសង្ភមិត្វា តំ ភិក្ខុំ អភិវាឧេត្វា ឯតឧវោច អបិ ភន្តេ បិណ្ឌោ លព្ភតីតិ ។ ឧ ខោ អាវុសោ បិណ្ឌោ លព្ភតីតិ ។ ឯហិ ភន្តេ ឃរំ ភមិស្សាមាតិ ។ អថខោ សោ ឧបាសភោ តំ ភិក្ខុំ ឃរំ ឧេត្វា ភោជេត្វា ឯតឧវោច ភ-ហំ ភន្តេ អយ្យា ភមិស្សតីតិ ។ សាវត្ថឹ ខោ អហំ អាវុ-សោ ភមិស្សាមិ ភភវន្តំ ឧស្សាយាតិ ។ តេឧហិ ភន្តេ មម វចឧេឧ ភភវតោ ចាឧេ សិរសា វន្ទ ឯវញ្ច វឧេហិ

---

๑ ភត្តបិ ចោត្តរេ អឥឡពព្ភោតិ បាឋោ ទិស្សតិ ។

ឃើញភិក្ខុនោះហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកអ្នីនេះ ដូចជាសង្រែម ហួស ដូចជាទន់ល្ងន់ពេក ដូចជាមុខស្រែពោនពេក អ្នកណាគេនឹងឲ្យ ដុំបាយដល់លោកនេះដែលចូលទៅរក (គេនោះ) ចំណែកអស្សជិភិក្ខុ នឹងបុនព្វសុភភិក្ខុជាម្ចាស់យើងពោលពាក្យផ្អែម ពោលពាក្យពីពោះ ពោលពាក្យជាសុខ មានញញឹមញញែមជាមុន តែងនិយាយថា អ្នកចូរមក អ្នកមកល្អហើយ មានមុខមិនស្រែពោន មានមុខឆើបតែងនិយាយមុន យើងគួរប្រគេនដុំបាយដល់លោកម្ចាស់អស់នោះ ។ ឧបាសកមួយនាក់បានឃើញភិក្ខុនោះត្រាច់ទៅកន្លែងកិដាគិរិជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះឃើញហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ ថ្វាយបង្គំហើយនិយាយពាក្យនេះថា មេត្តាប្រទុសលោកម្ចាស់បានអាហារបិណ្ឌបាតខ្លះដែរឬ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ អាហារបិណ្ឌបាតមិនទាន់បានទេ ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា លោកម្ចាស់សូមនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ ។ ទើបឧបាសកនោះ នាំភិក្ខុនោះទៅផ្ទះ ឲ្យឆាន់ហើយនិយាយពាក្យនេះថា លោកម្ចាស់នឹងនិមន្តទៅកន្លែងណា ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ អាត្មានឹងទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឧបាសកនោះពោលថា បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយគ្បួនតាមពាក្យនៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា

ទុដ្ឋោ ភន្តេ កិដាកិរិស្មឹ អាភសោ អស្សដិបុ-
នព្ភវុកោ ឆាម កិដាកិរិស្មឹ អាភសិកោ អលជ្ជិនោ
ចាបគិក្ខូ តេ ឯវរូបំ អធាចារំ អាចរន្តិ មាលាវច្ឆំ
ភេបេន្តិបិ ភេចាបេន្តិបិ សិញ្ចន្តិបិ សិញ្ចាបេន្តិបិ ធិចិនន្តិបិ
ធិចិនាបេន្តិបិ ភន្តេន្តិបិ ភន្តាបេន្តិបិ ឯកតោវណ្ដិកេ[1]មា-
លំ ភរោន្តិបិ ភារាបេន្តិបិ ឧភតោវណ្ដិកមាលំ ភរោន្តិបិ
ភារាបេន្តិបិ ។បេ។ ឥមិនាបិ អធាចារំ អាចរន្តិ យេបិ
តេ ភន្តេ មនុស្សា បុព្ពេ សទ្ធា អហេសុំ បសន្នា តេបិ
ឯតរហិ អស្សទ្ធា អប្បសន្នា យានិបិ តានិ សង្ឃស្ស
បុព្ពេ ទានបថានិ តានិបិ ឯតរហិ ឧបច្ឆិន្ទានិ វិយ្ហន្តិ
បេសលា ភិក្ខូ និវេសន្តិ ចាបគិក្ខូ សាធុ ភន្តេ ភគវា
ភិដាកិរំ ភិក្ខូ បហិណេយ្យ យថាយំ ភិដាកិរិស្មឹ
អាភសោ សណ្ឋហេយ្យាតិ ។ ឯវមាវុសោតិ ខោ សោ
ភិក្ខុ តស្ស ឧចាសកស្ស បដិស្សុត្វា[2] យេន សាវត្ថី
តេន បក្កាមិ អនុបុព្ពេន យេន សាវត្ថី ជេតវនំ

---

๑ ពត្ថបំ ចោត្តកេ វណ្ដិកន្តិ ជាវោ ទិស្សតិ ។ ๒ ឥពោ បរំ ឧភោបិយចោត្តកេ ឧដ្ឋាយាសនាតិ ទិស្សតិ ។

សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស អាវាសកុដិជាគិរិជនបទខ្ញុចហើយ ព្រោះកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងកិក្ខុឈ្មោះបុនព្វសុក ជាចេដៀអាវាស ក្នុងកិដាគិរិជនបទជាកិក្ខុលាមកឥតខ្នាស កិក្ខុពីរប្រូនោះប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាងនេះគឺដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯង១ ប្រើគេឲ្យដាំ១ ស្រោចខ្លួនឯង១ ប្រើគេឲ្យស្រោច១ បេះខ្លួនឯង១ ប្រើគេឲ្យបេះ១ ក្រងខ្លួនឯង១ ប្រើគេឲ្យក្រង១ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯង១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខាងខ្លួនឯង១ ប្រើគេឲ្យធ្វើ១ ។បេ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានប្រការផ្សេង ។ ទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពួកមនុស្សណាមានសទ្ធាជ្រះថ្លាកន្លងកាលមុន ឥឡូវនេះមនុស្សអស់នោះគ្មានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លាហើយ ទានទាំងឡាយណា (ដែលគេធ្លាប់ឲ្យ) ដល់សង្ឃក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះទានទាំងនោះ គេឈប់ឲ្យហើយ កិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ក៏តិចខ្លាតិចខ្លួយ នៅតែពួកកិក្ខុលាមក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគ បញ្ជូនពួកកិក្ខុទៅកិដាគិរិជនបទ ប្រយោជន៍ឲ្យអាវាសកុដិកិដាគិរិជនបទនេះរៀបរយល្អឡើងវិញ ។ កិក្ខុនោះទទួលស្តាប់ពាក្យឧបាសកនោះហើយថា អើអាវុសោ រួចក៏ចៀសចេញទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី

อนาคตปิฬกาคตสฺส อาภาเคน ยถา ตถา ภตฺตุปสงฺกมิ
ตุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ฯเปฯ นิสีทิ ฯ

(๓๑๖) อาทิฬฺหา โข ปเนตา พฺราหฺมณา ภควนฺตา
มาคนฺตุเกหิ ภิกฺขูหิ สทฺธึ ปฏิสมฺโมทิตุ ฯ อถ โข
ภควา ตา ภิกฺขู ฯเปฯ ภิกฺขู ทุพฺพณฺณิยา ภิกฺขู
ยาปณิยา ภิกฺขู อปฺปกิลมถเน อทฺธานา อาคเต
ภุเตฺต ปีเต ภิกฺขู อาคจฺฉนฺติ ฯ ทุพฺพณฺณิยา ภควา
ยาปณิยา ภควา อปฺปกิลมถเน ตาหา ภนฺเต อทฺธานา
อาคเต ฯเปฯ ตาสนฺติ วสฺสานา วุตฺตา สาวตฺถึ
อาคจฺฉนฺโต ภควนฺตา ทสฺสนาย เยน ภิกฺขาภิรา ตนวาสี
อเจฺจหา ภนฺเต ปุพฺพณฺหสมยา นิวาเสตฺวา ปตฺตจีวรมา-
ทาย ภิกฺขาภิรา ปิณฺฑาย ตาวิสึ อทฺทสา โข ตา

ដោយលំដាប់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវត្តព្រះជេតពនជារបស់អនាថបិណ្ឌិកគហបតី ទៀបក្រុងសាវត្ថី លុះចូលទៅហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

[๓๑๖] ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែងធ្វើសេចក្តីវែកញែកជាមួយនឹងភិក្ខុជាអាគន្តុកៈទាំងឡាយយ៉ាងនេះ ។ ហេតុដូច្នោះបានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលភិក្ខុ សរីរយន្តអ្នកល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលឬទេ (๑) អ្នកមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយមិនសូវនឿយហត់ទេឬ មួយទៀត អ្នកទើបនឹងមកពីទីណា ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សរីរយន្តខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ធន់បាន ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន មួយទៀតខ្ញុំព្រះអង្គមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយមិនសូវនឿយហត់ទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនៅចាំវស្សាក្នុងដែនកាសីនេះ ហើយមកកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ចានដើរទៅតែងកិជាគិរិជនបទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កុងគ្រានោះ ខ្ញុំព្រះអង្គ ស្ងៀកស្បង់ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនឹងចីវរចូលទៅកាន់កិជាគិរិជនបទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត កុងពេលព្រឹកព្រហាម សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

---

๑ សូរសេចក្តីសុខទុក្ខ ។

កន្តេ អញ្ញាតកោ ឧបាសកោ កាជាតិវិស្សំ បិណ្ឌាយ
ចរន្តំ ទិស្វាន យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មំ
អភិវាទេត្វា ឯតទវោច អបិ កន្តេ បិណ្ឌោ លព្ភតីតិ ន ខោ
អាវុសោ បិណ្ឌោ លព្ភតីតិ ឯហិ កន្តេ ឃរំ គមិស្សាមាតិ
អថខោ កន្តេ សោ ឧបាសកោ មំ ឃរំ នេត្វា ភោជេត្វា
ឯតទវោច កហំ កន្តេ អយ្យោ គមិស្សតីតិ សាវត្ថិំ
ខោ អហំ អាវុសោ គមិស្សាមិ គភវន្តំ ឧស្សជា-
យាតិ តេនហិ កន្តេ មម វចនេន គភវតោ បាទេ
សិរសា វន្ទ ឯវញ្ច វទេហិ ទុដ្ឋោ កន្តេ កាជា-
តិវិស្សំ អាវុសោ អស្សជិបុនព្វសុកោ ជាប កាជាតិវិស្សំ
អាវុសិកោ អលជ្ជិនោ ចាបគិក្ខូ តេ ឯវរូបំ អនាចារំ
អាចរន្តិ មាលាវច្ឆំ ភេបេន្តិបិ ភេចាបេន្តិបិ សិញ្ចន្តិបិ
សិញ្ចាបេន្តិបិ ។បេ។ ភិឆម្បិ អនាចារំ អាចរន្តិ

ឧបាសកមួយនាក់ បានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងតែបាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងកំដរ-
គិរិដនបទ លុះឃើញហើយក៏ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកហើយ
ថ្វាយបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គ រួចនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
លោកម្ចាស់បានអាហារបិណ្ឌបាតខ្លះដែរឬ ខ្ញុំព្រះអង្គនិយាយថា ម្នាល
អាវុសោ អាត្មាមិនទាន់បានអាហារបិណ្ឌបាតទេ ឧបាសកនោះនិយាយ
ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ
សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាគ្រោស ទើបឧបាសកនោះ នាំខ្ញុំព្រះអង្គទៅផ្ទះ ហើយ
ឲ្យធាន់ រួចហើយក្រាបពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់
នឹងទៅកន្លែងណា ខ្ញុំព្រះអង្គក្រាបថា ម្នាលអាវុសោ អាត្មានឹងទៅក្រុង
សាវត្ថីដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឧបាសកនោះពោលថា បពិត្រ
លោកដ៏ចំរើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគដោយត្បូងតាមពាក្យនៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ទូលព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាគ្រោស អាវាសកន្លែងកំដរគិរិដនបទ
វិនាសខូចអស់ហើយ ព្រោះកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនឹងបុនព្វសុកជាចៅអាវាស
កន្លែងកំដរគិរិដនបទជាកិក្ខុលាមកឥតខ្មាស កិក្ខុពីរូបនោះប្រព្រឹត្តអនាចារ
មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួន
ឯងខ្លះ ប្រើគេស្រោចខ្លះ ។ បេ ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារមានប្រការផ្សេងទៀត

ยเมวิ เต กณฺเห มนุสฺสา ปุพฺเพ สทฺธา อโหสุ ปสนฺนา เทวิ ฬตาหิ อสฺสทฺธา อปฺปสนฺนา ยาทิวิ ตานิ สทฺธสฺส ปุพฺเพ ทานมยานิ ตานิวิ ฬตาหิ อุปจฺฉินฺนานิ วิญฺญตฺติ เปสลา กิจฺจา ธีรสมฺมตา ตาทิกิจฺจา สาธุ กณฺเห กถา กิตฺติสทฺโท กิจฺจ ปหีณเมยฺย ยถายิ กิตฺติสทฺโท อาฬาโร สมฺภเมยฺยาติ ตสฺมา อหิ กถา อาคฺฉามีติ ฯ

(๓๑๗) อถโข กถา ฬสฺส นิทานเ ฬสฺส ปกรณเ กิจฺจสงฺฆ สนฺนิปาตาเปตฺวา กิจฺจ ปฏิปุจฺฉ สงฺฆ กิร กิจฺจเ อสฺสชิปุนพฺพสุกา ตาม กิตฺติสทฺโท อาฬาสิกา อลชฺชิโน ตาทิกิจฺจ เต ฬวรูปิ อนาจารา อาจรนฺติ มาลาวจฺฉ เกเปนฺติปิ เกจาเปนฺติปิ สิญฺจนฺติปิ สิญฺจาเปนฺติปิ ขิจนนฺติปิ ขิจนาเปนฺติปิ กเณฺฑนฺติปิ กณฺฑาเปนฺติปิ ฬกเตาวณฺฑิกมาลิ กเกนฺติปิ กาก-เปนฺติปิ ขกเตาวณฺฑิกมาลิ กเกนฺติปิ กาเกนฺติปิ

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលមុន មនុស្សពាំងឆ្ការយណា ធ្លាប់មានសទ្ធាជ្រះថ្លាហើយ ឥឡូវនេះមនុស្សអម្ពាលនោះ មិនមានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លាទេ ទានពាំងឆ្ការយណា ដែលគាយកធ្លាប់ឲ្យ ដល់សង្ឃក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះទានពាំងនោះ គេឈប់ឲ្យហើយ ភិក្ខុពាំងឆ្ការយ មានសីលបរិសុទ្ធស្អាតច្បាស់ចេញទៅ ចំណែកពួកភិក្ខុលាមកក៏នៅ (ក្នុងទីនោះ) សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាត់ពួកភិក្ខុ (ពីសំណាក់ព្រះអង្គ) ទៅកាន់ជាតិវិដនបទ ប្រយោជន៍ឲ្យអាវាសក្នុងកាន់ជាតិវិដនបទបានរៀបរយល្អ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើបនឹងមកពីកាន់ជាតិវិដនបទនោះ ។

(៣១៧) ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុពាំងឆ្ការយថា ម្នាលភិក្ខុពាំងឆ្ការយ ឮថាភិក្ខុពីរបួបឈ្មោះអស្សជិនឹងបុនព្វសុកជាចៅអាវាសក្នុងកាន់ជាតិវិដនបទជាភិក្ខុលាមកឥតខ្មាស ភិក្ខុពីរបួបនោះប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្នងឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងពាំងពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ

មញ្ចរិកំ ភកេន្តិបិ ភារេន្តិបិ រិត្តតិកំ ភកេន្តិបិ ភារេន្តិបិ វដំសកំ ភកេន្តិបិ ភារេន្តិបិ អាវេឡំ ភកេន្តិបិ ភារេន្តិបិ ឧច្ចនំ ភកេន្តិបិ ភារេន្តិបិ ។បេ។ រវិធម្បិ អធាចារំ អាចរន្តិ យេបិ តេ[1] មនុស្សា បុព្វេ សន្ធា អហេសុំ បសន្ធា តេបិ ឯតរហិ អស្សទ្ធា អប្បសន្ធា យានិបិ តានិ សន្ធស្ស បុព្វេ ជានបទានិ តានិបិ ឯតរហិ ឧបច្ឆិន្នានិ រញ្ញន្តិ បេ-សលា កិក្ក និវេសន្តិ ថាបកិក្ខតិ ។ សច្ចំ ភគ-វាតិ ។ រិតរហិ ពុទ្ធោ ភគវា អនុច្ចរិកំ កិក្ខវេ តេសំ មោឃបុរិសានំ ។បេ។ ភកថំ ហិ ណាម តេ កិក្ខវេ មោឃបុរិសា ឯវរូបំ អធាចារំ អាចរិស្សន្តិ ម្យាលវច្ចំ ភវេបេស្សន្តិបិ ភវេចាបេស្សន្តិបិ សិញ្ចិស្សន្តិបិ សិញ្ចាបេស្សន្តិបិ ធិចិនិស្សន្តិបិ ធិចិនាបេស្សន្តិបិ

---

๑ ឥតោ បរំ ឆ. ម. ភ. ឃោគ្គភេសុ ភិក្ខវោតិ បាឋោ បញ្ញាយតិ ។

ធ្វើផ្ការឈើចាក់រំលេចទន[1]ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្ការឈើសម្រាប់សឹកកងអំពង់[2]ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ក្រចកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ។បេ។ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងទៀត មនុស្សតាំងពីឆ្នាយណា ឆ្ងាប់មានសទ្ធាជ្រះថ្លាហើយក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះមនុស្សតាំងពីឆ្នាយនោះ មិនមានសទ្ធាមិនជ្រះថ្លាទេ ។ តាំងពីឆ្នាយណាដែលគាយកគេឆ្ងាប់ប្រគេនដល់សង្ឃកាលមុន ឥឡូវនេះតាំងពីនោះ គេឈប់ឲ្យអស់ហើយ ភិក្ខុតាំងពីឆ្នាយមានសីលស្អាតបរិសុទ្ធចេញទៅ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុលាមកក៏នៅកងទីនោះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុតាំងពីឆ្នាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ រឿងនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុតាំងពីឆ្នាយ អំពើរបស់មោឃបុរសតាំងពីនោះមិនសមគួរទេ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុតាំងពីឆ្នាយ ម្ដេចឡើយ ពួកមោឃបុរសនោះប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ

---

១ តាមក្នុងអដ្ឋកថា គួរប្រែថា ក្បាច់ក្បូរផ្កាដែលគេធ្វើឲ្យជ្លួចដាវល្ងិដែលមានផ្កា ។ ២ ក្នុងអដ្ឋកថា ថាផ្កាកម្រងដែលគេដោតដោយម្ជុល ឬកន្ទុះ ។

កន្តិស្សន្តិបិ កន្តាបេស្សន្តិបិ ឯកគោរណ្តិកមាលំ ក-
រិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ ទុកគោរណ្តិកមាលំ ករិស្សន្តិបិ
ការាបេស្សន្តិបិ មញ្ជរិកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ
វិធូតិកំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ វដំសកំ ករិស្សន្តិបិ
ការាបេស្សន្តិបិ អាវេឋ្យំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ
ឧរច្ឆទំ ករិស្សន្តិបិ ការាបេស្សន្តិបិ តេ កុលិង្គីនំ
កុលធីតានំ កុលកុមារីនំ កុលសុណ្ហានំ កុល-
ទាសីនំ ឯកគោរណ្តិកមាលំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេ-
ស្សន្តិបិ ទុកគោរណ្តិកមាលំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្ស-
ន្តិបិ មញ្ជរិកំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ វិធូតិកំ
ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ វដំសកំ ហរិស្សន្តិបិ
ហរាបេស្សន្តិបិ អាវេឋ្យំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ
ឧរច្ឆទំ ហរិស្សន្តិបិ ហរាបេស្សន្តិបិ តេ កុលិង្គីហិ កុល-
ធីតាហិ កុលកុមារីហិ កុលសុណ្ហាហិ កុលទាសីហិ
សទ្ធឹ ឯកកាដនេបិ ភុញ្ជិស្សន្តិ ឯកថាលកេបិ ឯវរិស្សន្តិ

ក្រែងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រែងខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាមានទងខាំងពីខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាចាក់រំលេចទងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់ស៊ីកក្នងចំពង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ច្រមុះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ កិក្ខុខាំងឡាយនោះ នាំផ្កាកម្រងមានទងតែម្ខាងទៅខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅខ្លះ ដើម្បីស្រីនៃត្រកូលខាំងឡាយ ធីតានៃត្រកូល កុមារីនៃត្រកូលស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ទាសីនៃត្រកូលខាំងឡាយ នាំផ្កាកម្រងមានទងខាំងពីខាងទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាចាក់រំលេចទងទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាឈើសម្រាប់ស៊ីកក្នងចំពង់ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ នាំផ្កាកម្រងប្រដាប់ច្រមុះទៅឲ្យខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យនាំទៅឲ្យខ្លះ កិក្ខុអម្បាលនោះ ធាន់ក្នងកាដន៍មួយជាមួយនឹងពួកស្រីនៃត្រកូល ពួកធីតានៃត្រកូល ពួកកុមារីនៃត្រកូល ពួកស្រីជាកូនប្រសានៃត្រកូល ពួកទាសីនៃត្រកូលខ្លះ ផឹកក្នងផ្តុំលជាមួយគ្នាខ្លះ

ฯ ตาสเนปิ ธมฺมธิสฺสฺวา ฯ ตกมญฺเปิ ตุวฏฺเฏสฺสฺวา ฯ ตกตฺวาณาปิ ตุวฏฺเฏสฺสฺวา ฯ ตกอาวุณาปิ ตุวฏฺเฏสฺสฺวา ฯ ตกตฺวาณาอาวุณาปิ ตุวฏฺเฏสฺสฺวา ฯ ปาตาเลปิ กุฏฺฐิสฺสฺวา ฯ มณฺฑิปิ ปิฬิสฺสฺวา ฯ มาลาคนฺธวิเลปนปิ ฯ ชาเรสฺสฺวา ฯ ธฺวิสฺสฺวาปิ ฯ ตายิสฺสฺวาปิ ฯ ภาเชสฺสฺวาปิ ฯ ลาเสสฺสฺวาปิ ฯ ธฺวิสฺสฺวา ฯ ธฺวิยาปิ ฯ ตายิสฺสฺวา ฯ ธฺวิยาปิ ฯ ภาเชสฺสฺวา ฯ ธฺวิยาปิ ฯ ลาเสสฺสฺวา ฯ ตายิยาปิ ฯ ธฺวิสฺสฺวา ฯ ตายิยาปิ ฯ ตายิสฺสฺวา ฯ ตายิยาปิ ฯ ภาเชสฺสฺวา ฯ ตายิยาปิ ฯ ลาเสสฺสฺวา ฯ ภาเชยฺยาปิ ฯ ธฺวิสฺสฺวา ฯ ภาเชยฺยาปิ ฯ ตายิสฺสฺวา ฯ ภาเชยฺยาปิ ฯ ภาเชสฺสฺวา ฯ ภาเชยฺยาปิ ฯ ลาเสสฺสฺวา ฯ ลาเสยฺยาปิ ฯ ธฺวิสฺสฺวา ฯ ลาเสยฺยาปิ ฯ ตายิสฺสฺวา ฯ ลาเสยฺยาปิ ฯ ภาเชสฺสฺวา ฯ ลาเสยฺยาปิ ฯ ลาเสสฺสฺวา ฯ อฏฺฐมเนปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา ฯ นสมเนปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา ฯ อาตาเสปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา ฯ ปริหารปเถปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา ฯ สนฺถตายปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา ฯ ฉลิตายปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา ฯ ยนฺตายปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา ฯ สลาตภตฺตนปิ กตฺติฏฺฐิสฺสฺวา

អង្គុយលើអាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើតម្រាលជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ មានគ្រឿងកម្រាលនឹងដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីទុសពេលខ្លះ ផឹកទឹកស្រវឹងខ្លះ ទ្រទ្រង់ភ្លុកម្ទេងគ្រឿងក្រអូបនឹងគ្រឿងលាបខ្លះ កាំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែក្រាយខ្លះ កាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកាំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកាំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកាំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងកាំខ្លះ កាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កាំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡា ៨ ខ្លះ លេងបាស្កាមានក្រឡា ១០ ខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងអាកាសខ្លះ **លេងផ្គរវែងដែលខ្លួនគួរវែង**[1]ខ្លះ លេងផ្គាត់គ្រាប់មានគ្រួសជាដើមខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងលានសម្រាប់លេងខ្លះ លេងហ៊ីនខ្លះ លេងរលាស់ទឹកលាក់ឲ្យគាយរូបខ្លះ

---

១ ប្រែហែលជាលេងចំរុះមុខ។ បិទពួន ។

อาโลกนิมิตฺเต กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ วฏฺฏวิวฏฺฏนิมิตฺเต กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ มโนกมฺมิกายนิมิตฺเต กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ จิตฺตปสฺสทฺธิอาทีสุ กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ ปคฺคหนิมิตฺเต กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ อุปฏฺฐานนิมิตฺเต กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ อุปกฺกิเลเส กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ วิโมกฺขนิมิตฺเต กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ ยถาวาหนิมิตฺเต กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ หตฺถสมฺมสิ สกฺขิสฺสามิ อสฺสสมฺมสิ สกฺขิสฺสามิ รถสมฺมสิ สกฺขิสฺสามิ ธนุสมฺมสิ สกฺขิสฺสามิ ขุรสมฺมสิ สกฺขิสฺสามิ หตฺถิสฺมิ ปุริโส ชาติยา อสฺสสฺมิ ปุริโส ชาติยา รถสฺมิ ปุริโส ชาติยา ชาติยาติปิ อาชาติยาติปิ ขุเรยฺยาติปิ อโลหเวฐสฺสาติปิ[๑] ธนุคฺคหสฺสาติปิ มุฏฺฐิหาริปิ ยุคฺคหสฺสาติ รถมเฬปิ สงฺฆาฏิปตฺตจีวรคฺคหณาทีสุ ปโยควิปตฺติยา กงฺขิตาวิตรณวิสุทฺธิ ฉสุ ผสฺสายตเนสุ ฉสุ ผสฺสาหาเรสุ ฉสุ ผสฺสปญฺจเกสุ ฉสุ วิญฺญาณฏฺฐิตีสุ นวสุ สตฺตาวาเสสุ นวสุ สตฺตสมาปตฺตีสุ ทสสุ อายตเนสุ ทสสุ กสิเณสุ ทสสุ อนุสฺสตีสุ ทสสุ อสุภสญฺญาสุ ทสสุ กมฺมปเถสุ ทสสุ อกุสลกมฺมปเถสุ ทสสุ สุจริตกมฺมปเถสุ ทสสุ อริยวาสธมฺเมสุ ทสสุ อนุสฺสตีสุ ทสสุ อนุสฺสตีสุ ทสสุ อนุสฺสตี

លេងអង្គញ្ជាំខ្លះ លេងផ្ទុំប៉ីស្ងួកខ្លះ លេងកូនឆ្កែលខ្លះ លេងជាំដូងខ្លះ លេងកង្ហារខ្លះ លេងវាល់ដីខ្សាច់ (ចាយឡុកចាយឡ)ខ្លះ លេងដោយរថតូចខ្លះ លេងដោយធ្នូតូចខ្លះ លេងសរសេរអក្សរឲ្យគេទាយខ្លះ លេងទាយចិត្ត (ស្មោចចង់)ខ្លះ លេងកំប្លែងគ្រាប់គេខ្លះ ហាត់វិជ្ជាដំរីខ្លះ ហាត់វិជ្ជាសេះខ្លះ ហាត់វិជ្ជារថខ្លះ ហាត់វិជ្ជាធ្នូខ្លះ ហាត់ដងមានដងជាវដាវដើមខ្លះ រត់ពីមុខដំរីខ្លះ រត់ទៅពីមុខសេះខ្លះ រត់ទៅពីមុខរថខ្លះ រត់ទៅខ្លះ រត់ត្រឡប់មកខ្លះ សែសកហោះខ្លះ ទះដៃខ្លះ ចំបាប់ខ្លះ ជាល់គ្នាខ្លះ ក្រាលសង្ឃាដិកង់តណ្ដាលពេងរាំហើយនិយាយនឹងស្រីដែលរាំយ៉ាងនេះថា នែប្អូនស្រី នាងចូររាំកង់ទីនេះចុះខ្លះ ដាក់ម្រាមដៃលើថ្ងាស (ខ្លួនឯងថ្ងាសស្រីវិញ)ខ្លះ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងទៀត ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់មនុស្សដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង ។ បេ ។

(៣១៨) លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនឯងបុនព្វសុក ដោយបរិយាយច្រើន ហើយព្រះអង្គសំដែងធម្មីកថា

สารีปุตฺตมោคฺคลฺลาเน อาทเยฺเสว กเตฺวว ตุมฺเห สารีปุตฺตา-
กิเรว กตฺวา อสฺสชิปุนพฺพสุกานํ กิจฺจานิ กเรยฺยาถ ปญฺห-
กิเรสฺสา ปญฺหาปุจฺฉนียกมฺมํ กเรยฺย ตุมฺหากํ ฯเป
สทฺทิโยหารโกวิเทน ฯ กถํ มยํ กเตฺว อสฺสชิปุนพฺพ-
สุกานํ กิจฺจานิ กเรยฺยาม ปญฺหาปุจฺฉนียกมฺมํ กเรยฺย
ปญฺหา เต กิจฺเจ ชานิสฺสาม ฯ เตนหิ ตุมฺเห สารีปุตฺตา
ตุมฺเหหิ กิจฺเจหิ สทฺธึ คจฺฉถาติ ฯ ฯปฺ กเตฺวติ
เอว สารีปุตฺตมោคฺคลฺลานา ภควนฺตเมว ปจฺจสฺสาสุ ฯ

(๓๑๙) ฯปฺ ปน กิจฺจวเส ภาคเตฺวา ฯ ปมตฺตํ
อสฺสชิปุนพฺพสุกา กิจฺเจ จොเทตฺวา จොเทตฺวา สาเร-
ตฺวา สาเรตฺวา อาปตฺตึ เทเสตฺวา อาปตฺตึ เทเสตฺวา
ฆฏเฺฏน กิจฺจานิ ปฏิพาเหน สเงฺฆ ญาเปตฺวา
สุณาตุ เม กเตฺว สเงฺฆ สเมจ อสฺสชิปุนพฺพสุกา

រួចទ្រង់ហៅព្រះសារីបុត្តត្ថេរទំាងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្តទំាងមោគ្គល្លាន អ្នកទាំងឡាយចូរទៅកាន់កិដាគិរីជនបទ លុះទៅហើយចូរធ្វើបញ្ចាដនីយកម្ម[1] កិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទំាងបុនព្វសុកចេញពីកិដាគិរីជនបទ (ព្រោះ)កិក្ខុអម្បាលនោះជាសទ្ធិវិហារិករបស់អ្នកទាំងឡាយ។ ព្រះសារីបុត្តត្ថេរទំាងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរក្រាបទូលសួរថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយនឹងធ្វើបញ្ចាដនីយកម្មកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទំាងបុនព្វសុកចេញពីកិដាគិរីជនបទដូចម្តេចបាន (ព្រោះ) កិក្ខុទាំងនោះជាមនុស្សក្រោចអាក្រក់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលសារីបុត្តទំាងមោគ្គល្លាន បើដូច្នោះអ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅជាមួយនឹងភិក្ខុជាច្រើនរូប ។ ព្រះសារីបុត្តត្ថេរទំាងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរ ទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយធ្វើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយព្រះអង្គ ។

(៣១៩) ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះគឺ ជម្បូងពួកអ្នកត្រូវជាស់តឿនភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទំាងបុនព្វសុកសិន លុះជាស់តឿនហើយ គួរឲ្យលើក លុះឲ្យលើកហើយ គួរលើកអាបត្តិឡើង លុះលើកអាបត្តិឡើងហើយ ភិក្ខុដែលឆ្លាសអាចគួរឲ្យសង្ឃដំណើរដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ

---

๑ ការបណ្តេញកិច្ចអលជ្ជី មិនប្រែព្រឹត្តតាមធម្មវិន័យឲ្យចេញពីទីកន្លែង ។

กิกฺขู กาลงฺกตา ปาปสมาจารา ฯ ตเมสํ ปาปกา สมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ กาลาปิ จ ตเมหิ ทุฏฺฐาปิ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปจฺจกลฺลํ สเจฺจา อสฺสชิปุนพฺพสุกานํ กิกฺขูนํ กิริยาทิสฺสา ปญฺญายติยกมฺมํ กาเรยฺย ยาสฺสชิปุนพฺพสุเกหิ[1] กิกฺขูหิ กิริยาทิสฺสึ วตฺตพฺพนฺติ ฯ ปิสา ปฺยนฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สเจฺจา ตเมสา อสฺสชิปุนพฺพสุกา กิกฺขู กาลงฺกตา ปาปสมาจารา ฯ ตเมสํ ปาปกา สมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ กาลาปิ จ ตเมหิ ทุฏฺฐาปิ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ ฯ สเจฺจา อสฺสชิปุนพฺพสุกานํ กิกฺขูนํ กิริยาทิสฺสา ปญฺญายติยกมฺมํ กาเรตุ ยาสฺสชิปุนพฺพสุเกหิ กิกฺขูหิ กิริยาทิสฺสึ วตฺตพฺพนฺติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อสฺสชิปุนพฺพสุกานํ กิกฺขูนํ กิริยาทิสฺสา ปญฺญายติยกมฺมสฺส กรณา ยาสฺสชิปุนพฺพสุเกหิ กิกฺขูหิ กิริยาทิสฺสึ วตฺตพฺพนฺติ

---

๑ เยสุยฺยนฺติ ปาฐนฺตเรปิ กตฺถจิ ฯ

ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុកនេះ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺញុំាងសេចក្តីជ្រះថ្លារបស់ត្រកូលឲ្យវិនាសព្រោះសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ៗ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុកនេះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ម្យ៉ាងទៀត ត្រកូលទាំងឡាយដែលពួកកិក្ខុនេះទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ។ បើបព្វជនីយកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើបព្វជនីយកម្មពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុក ឲ្យចេញពីកិជាគិវិជនបទថា ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុកមិនត្រូវនៅក្នុងកិជាគិវិជនបទទេ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុកជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូលមានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកអម្បាលនេះប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយដែលកិក្ខុអម្បាលនេះទ្រុស្តហើយសោត ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ។ សង្ឃធ្វើបព្វជនីយកម្មពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុក ឲ្យចេញពីកិជាគិវិជនបទថា ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុកមិនត្រូវនៅក្នុងកិជាគិវិជនបទទេ ។ ការធ្វើបព្វជនីយកម្មពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុក ឲ្យចេញពីកិជាគិវិជនបទថា កិក្ខុទាំងឡាយ ជាពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិទ្ធ៌បុនព្វសុកមិនត្រូវនៅក្នុងកិជាគិវិជនបទទេ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា

สหา ปุญฺญสฺส ยสฺส ฉกฺกมติ สหา ภาสฺสย ฯ
ทุติยมฺปิ ปฐมตฺถ วทามิ ฯ เป ฯ ตติยมฺปิ ปฐมตฺถ
วทามิ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺฆ ฯ เป ฯ สหา
ภาสฺสย ฯ กตฺถ สงฺฆ อสฺสชิปุนพฺพสุกาน
ภิกฺขูน ภิกฺขุนิยา ปญฺจนฺนญฺจ ภิกฺขุสตาน ปาฏิโมกฺข-
สุตฺตุทฺเทโส ภิกฺขูหิ ภิกฺขุนีหิ วุตฺตปฺปกาโร ฯ ยทิ
สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺล ฯ ปฐเมน ปาราชิกนฺติ ฯ

(๓๒๐) อยเมว สารีปุตฺตเมฆิยานญฺเญว ปมุเข ภิกฺขู-
สงฺฆ ภิกฺขุนิโย ปญฺจ อสฺสชิปุนพฺพสุกาน ภิกฺขูน
ภิกฺขุนิยา ปญฺจนฺนญฺจ อคารสิ ปาฏิโมกฺข-
ภิกฺขูหิ ภิกฺขุนีหิ วุตฺตปฺปกาโร ฯ เต สงฺฆ
ปญฺจนฺนญฺจ ภิกฺขุสตาน ฉ สมฺภา วตฺวาน ฉ โลมหังสาน
ฉ เนตฺตาโร วตฺวาน ฉ ภิกฺขู อาเทสาน
ปริกาสาน ฉนฺนาคตา เหสาคตา เหหาคา-
ตา ภยาคตา ชาเตน ปกฺขิเตน วิญฺญูหิ ฯ

លោកអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកអង្គណា លោកអង្គនោះ ត្រូវពោលឡើង ។ ខ្ញុំសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំសូត្រ សេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃសូមស្តាប់ ពាក្យខ្ញុំ ។ បេ ។ លោកអង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ សង្ឃបានធ្វើ បញ្ហាដនីយកម្ម ដល់ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនព្វសុក ឲ្យចេញពីកិជាគិវិ-ជនបទថា ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនព្វសុកមិនត្រូវនៅកង់កិជាគិវិជនបទ ទេ ។ ការធ្វើបញ្ហាដនីយកម្មនោះសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀម នៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(๓๒๐) លំដាប់នោះ កិក្ខុសង្ឃមានព្រះសារីបុត្តត្ថេរនិងព្រះ មោគ្គល្លានត្ថេរជាប្រធាន ទៅកាន់កិជាគិវិជនបទ ហើយបានធ្វើបញ្ហាដ-នីយកម្ម ដល់ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនព្វសុកចេញពីកិជាគិវិជនបទថា ពួកកិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនិងបុនព្វសុកមិនត្រូវនៅកង់កិជាគិវិជនបទទេ ។ កិក្ខុ អម្បាលនោះដែលសង្ឃធ្វើបញ្ហាដនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយ ស្រួល មិនសម្លឹងពេមតឹមិនព្រមតាម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីរើ ខ្លួនចេញ មិនអង្វរកិក្ខុទាំងឡាយឲ្យអត់ទោស តែឆ្ងាប់ជាដេរប្រទេច បន្ទោសការកសង្ឃថា សង្ឃលុះកង់សេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តី ល្ងង់ សេចក្តីខ្លាច ហើយកិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ។

เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อสฺสมณา สกฺยปุตฺติยา ภิกฺขู สเยน ปญฺจนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺติสฺสนฺติ น โลมํ ปาเตสฺสนฺติ น เนตฺถารํ วตฺติสฺสนฺติ น ภิกฺขู ฉมาเปสฺสนฺติ อกฺกาสิสฺสนฺติ ปริภาสิสฺสนฺติ ธมฺมกามตา โธสกามตา โมหกามตา ภยกามตา ปาเปสฺสนฺติ ปกฺกมิสฺสนฺตีติ วิพฺภมิสฺสนฺตีติ ฯ

(๓๒๑) อถโข เต ภิกฺขู ภควโต ปฏิสฺสุตฺวา อาเวเสสุ ฯ อถโข ภควา ปฏิสฺสึ นิทานเน ปฏิสฺสึ ปกรณเณ ภิกฺขุสงฺฆึ สนฺนิปาเตตฺวา ภิกฺขู ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสมณา สกฺยปุตฺติยา ภิกฺขู สเยน ปญฺจนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺตนฺติ ฯ เป ฯ วิพฺภมนฺตีติ-สาทิ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนุจฺฉวิกา ภิกฺขเว เตสํ โมฆปุริสานํ ฯ เป ฯ กถญฺหิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา สเยน ปญฺจนียกมฺมกตา

ពួកភិក្ខុណា ប្រាថ្នាតិច ฯ បេ ฯ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនឹងបុនព្វសុក ដែលសង្ឃធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល មិនសមួបភេម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីសាស់ខ្លួនចេញ មិនអង្វរភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យអត់ទោស ត្រឡប់ជាដេរប្រទេច បន្ទោសការកសង្ឃថា សង្ឃលុះកងសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីល្ងង់ សេចក្តីខ្លាច ហើយភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញ៧ខ្លះ ស៊ីកា៧ខ្លះ ฯ

(๓๒๑) លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ฯ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិនឹងបុនព្វសុក ដែលសង្ឃធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល ฯ បេ ฯ ហើយភិក្ខុទាំងនោះស៊ីកា៧ខ្លះ ពិតមែនឬ ฯ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ฯ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសីរីតិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះមិនសមគួរ ฯ បេ ฯ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច ក៏មោឃបុរសទាំងនោះ ដែលសង្ឃធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល

ន សប្បា វត្តិំសុន្តិ ។ បេ ។ វិញ្ញូមិសុន្តិមិ នេតំ កិត្តយេ
អប្បសង្ខ្យានំ វា បសាវោយ ។ បេ ។ ឯវញ្ហេ បន កិត្តយេ
៩មំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ កិត្តុ បនេវ វញ្ញាតំ តាមំ
វា ឯតមំ វា ឧបនិសុភយ វិមារពិ តស្សលទ្ធសគោ
ទាបសមាចារោ ។ មសរួ ខោ ទាយតោ សមាចារ
និសុន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច តស្សាធំ ច តេន ទុដ្ឋាធំ
និសុន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច ។ សោ កិត្តុ កិត្តុមិ ឯវមសុ
វចនីយោ អាយស្មា ខោ តស្សលទ្ធសគោ ទាបសមាចារោ
អាយស្មតោ ខោ ទាយតោ សមាចារ និសុន្តិ ចេវ
សុយ្យន្តិ ច តស្សាធំ ទាយស្មតា ទុដ្ឋាធំ និសុន្តិ ចេវ
សុយ្យន្តិ ច បក្កមតាយស្មា ៨បម្ហា អាវាសា អលន្ត
៩ធ វាសេនាតិ ។ ឯវញ្ហេ សោ កិត្តុ កិត្តុមិ វុច្ចមានោ តេ
កិត្តុ ឯវំវនេយ្យ ធម្មតាមិនោ ច កិត្តុ នោសតាមិនោ ច
កិត្តុ មោហតាមិនោ ច កិត្តុ ភយតាមិនោ ច កិត្តុ

ฯ បេ ฯ ភិក្ខុទាំងនោះសឹកនៅខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើរបស់អោយបុរសទាំងឡាយនេះ មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង ฯ បេ ฯ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចូលទៅជិតអាស្រ័យស្រុក ឬនិគម ក៏ន្លែងណាមួយហើយនៅ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូលមានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ ฯ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុនោះឯង ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ฯ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយស្តីឲ្យយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងទីនេះទេ ฯ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះត្រឡប់ថាឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខឹងផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាចផង

ตานิสีเตน อาปตฺติยา ปาจิตฺติยสฺส ปาจิตฺติยสฺส ฯ
ปญฺญาเปตฺวาติ ฯ เสา ภิกฺขุ ภิกฺขูหิ ปาฬิยสฺส วาจนียา
มา อายสฺมา ปาฬึ อาวุ ฯ ภิกฺขู ฉนฺทคามิโน ฯ
ภิกฺขู โทสคามิโน ฯ ภิกฺขู โมหคามิโน
ฯ ภิกฺขู ภยคามิโน อายสฺมา โข กุลทูสโก
ชาติยมหาชาโก อายสฺมโต โข ชาติยา มหาชาก
นิสฺสาย เจว สุยฺยนฺติ จ กุลานิ ชายสฺมตา ทุฏฺฐานิ
นิสฺสาย เจว สุยฺยนฺติ จ ปกฺกมตายสฺมา ฬมฺหา อาวาสา
อลนฺเต ฬจ ภิกฺขเวติ ฯ ปาฬึ เสา ภิกฺขุ ภิกฺขูหิ
ปุจฺฉมาโน ตาเวว ปกฺกนฺตายฺย เสา ภิกฺขุ ภิกฺขูหิ
ยาวตติยํ สมนุภาสิตพฺโพ ตสฺส ปฏินิสฺสคฺคาย ฯ
ยาวตติยเญ สมนุภาสิยมาโน ตำ ปฏินิสฺส-
ชฺเชยฺย ฬเจตำ กุสลำ โน เจ ปฏินิสฺสชฺเชยฺย
สงฺฆาทิเสโสติ ฯ

(ត្រែះ) កិក្ខុទាំងឡាយនោះ បណ្តេញកិក្ខុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញកិក្ខុពួកខ្លះ ដោយអាបត្តិដូចគ្នាទេ ។ កិក្ខុនោះ កិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានអាយុចូរកុំនិយាយយ៉ាងនេះ កិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ កិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ កិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ កិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច លោកដ៏មានអាយុឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុចូរចៀសចេញចាកអាវាសនេះទៅ លោកកុំនៅក្នុងអាវាសនេះ ។ កិក្ខុនោះ ដែលកិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ នៅតែប្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល កិក្ខុនោះ ត្រូវកិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មប្រកាសហាម ដើម្បីឲ្យលះបង់អំពើអាក្រក់នោះកំណត់បីដង ។ កិក្ខុនោះបើកិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មកំណត់បីដង លះអំពើអាក្រក់នោះបាន សេចក្តីលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

(๓๒๒) តិក្ខុ បនេវ អញ្ញតរំ តាមំ វា ឯកមំ វាតិ តាមោបិ ឯកមោបិ ឯករំបិ តាមោ ចេវ ឯកមោ ច ។ ឧបនិស្សាយ វិហរតីតិ តត្ថ បដិពទ្ធា ហោន្តិ ចីវរ-បិណ្ឌចាតសេនាសនគិលានប្បច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា ។ កុលំ នាម ចត្តារិ កុលានិ ខត្តិយកុលំ ព្រាហ្មណ-កុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ទកុលំ ។ កុលទូសកោតិ កុលានិ ទូសេតិ បុប្ផេន វា ផលេន វា ចុណ្ណេន វា មត្តិកាយ វា ទន្តកដ្ឋេន វា វេឡ្លា[1] វា វេឋិកាយ វា ឥត្ថិបេសនេកេន វា ។ ចាបសមាចារោតិ មាលាវច្ឆំ រោបេតិបិ រោចាបេតិបិ សិញ្ចតិបិ សិញ្ចា-បេតិបិ ឱចិនាតិបិ ឱចិនាបេតិបិ កន្តេតិបិ កន្តាបេតិបិ ។

(๓๒๓) និស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ចាតិ យេ សម្មុខា តេ បស្សន្តិ យេ តិរោក្ខា តេ សុណន្តិ ។ កុលានិ ច តេន ទុដ្ឋានីតិ បុព្ពេ សន្ថា ហុត្វា តំ អាគម្ម អស្សទ្ធា

---

๑ ម. ម. វេឡុយា ។

(៣២២) ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុ (ចូលទៅដិតអាស្រ័យនៅ) ស្រុកឬនិគម ក៏ខ្នែងណាមួយ សេចក្តីថា ស្រុកក្តី និគមក្តី នគរក្តី ក៏គឺស្រុកគឺនិគមហ្នឹងឯង ។ ពាក្យថា ចូលទៅដិតអាស្រ័យនៅ (គឺកិក្ខុចូលទៅដិតអាស្រ័យនៅក្នុងស្រុកនិគមណា) ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ទីឯគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារជាប់ចំពោះមាននៅហើយ ក្នុងស្រុក ទីឯនិគមនោះ ។ ត្រកូល ៤ ពួកគឺ ត្រកូលក្សត្រ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ត្រកូលអ្នកឈ្មួញ (ត្រកូលអ្នករកស៊ីធម្មតា) ត្រកូលអ្នកគ្រួ (អ្នកស៊ីឈ្នួល) ហៅថាត្រកូល ។ ពាក្យថា ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺកិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលទាំងឡាយដោយ(ឲ្យ)ផ្កាខ្លះ (ឲ្យ)ផ្លែខ្លះ (ឲ្យ)គ្រឿងលំអិតសម្រាប់ដុតខ្លះ (ឲ្យ)ដីស្អិតខ្លះ (ឲ្យ)ឈើស្តន់ខ្លះ (ឲ្យ)ថ្មស្រឹខ្លះ ដោយការយោធ្វើពេទ្យខ្លះ ដោយការបម្រើដោយស្មងខ្លះ ។ ពាក្យថា មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់ គឺកិក្ខុដាំកូនឈើផ្កាខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យដាំខ្លះ ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យក្រងខ្លះ ។

(៣២៣) ពាក្យថា ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង គឺអ្នកណានៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះឃើញ អ្នកណានៅក្នុងទីកំបាំងមុខ អ្នកនោះឮ ។ ពាក្យថា ត្រកូលទាំងឡាយសោតដែលកិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ គឺពីមុនមនុស្សទាំងឡាយមានសទ្ធា ឥឡូវនេះជាមនុស្សមិនមានសទ្ធាវិញ

โหนฺติ ปสฏฺฐา ปคุณา อปฺปสฏฺฐา โหนฺติ ฯ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จาติ เย สมฺมุขา เต ปสฏฺฐนฺติ เย ตโรกฺขา เต สุณนฺติ ฯ

(๓๒๔) สเจ ภิกฺขุสฺส เย สเจ กุลทูสโก ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุนีสฺส อญฺเญนี ภิกฺขุนี ฯ เย ปสฏฺฐนฺติ เย สุณนฺติ เตนี วตฺถุสฺมา อายสฺมา เจ กุลทูสโก จาปสมาจาโร อายสฺมเต เจ จาปกา สมาจาร ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ กุลานิ จายสฺมตา อุปฏฺฐานิ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ ปกฺกมตายสฺมา สมฺมา อาภิสา อลเมว สนฺต ภิเสตพฺพ ฯ ยสฺมา สเจ ภิกฺขุ ภิกฺขุนี วุฏฺฐาเปติ เต ภิกฺขู ยาวตเกน คณกมฺเมน จ ภิกฺขู เปเสตพฺเพ จ ภิกฺขู เปเสตพฺเพ จ ภิกฺขู ปกาเสตพฺเพ จ ภิกฺขู ตาทิสกาย อาปตฺติยา ยาวตโก ปญฺญาเปนฺติ ยาวตโก น ปญฺญาเปนฺติ ฯ

ឆាប់ដែរថា លែងដែរថាទៅវិញ ព្រោះអាស្រ័យនឹងកិកុនោះ ។ ពាក្យថា ឃ្លាកដជាគេឃើញផង គេឮផង គឺអ្នកណានៅកន្លែងជិតខាងមុខ អ្នកនោះឃើញ អ្នកណានៅកន្លែងឆ្ងាយមុខ អ្នកនោះឮ ។

(๓๒๔) ពាក្យថា កិកុនោះ គឺកិកុណាមួយ ជាអ្នកខ្សត់តែកូល ។ ពាក្យថា គឺកិកុទាំងឡាយ ឲ្យដល់កិកុទាំងឡាយដទៃ ។ កិកុទាំងឡាយណាឃើញ ណាឮ កិកុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកខ្សត់តែកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ឃ្លាកដជាគេឃើញផង គេឮផង តែកូលទាំងឡាយសោតដែលលោកដ៏មានអាយុខ្សត់ហើយនោះ ឃ្លាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះ លោកមិនគួរនៅកន្លែងអាវាសនេះទេ ។ ម្យ៉ាងទៀតកិកុនោះដែលកិកុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះហើយ ត្រឡប់ថាឲ្យកិកុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា កិកុទាំងឡាយលុះកន្លែងសេចក្តីស្រឡាញ់ផង កិកុទាំងឡាយលុះកន្លែងសេចក្តីស្អប់ផង កិកុទាំងឡាយលុះកន្លែងសេចក្តីល្ងង់ផង កិកុទាំងឡាយលុះកន្លែងសេចក្តីខ្លាចផង ទើបបណ្តេញកិកុពួកខ្លះ មិនបណ្តេញកិកុពួកខ្លះ ព្រោះអាបត្តិដូចគ្នាទេ ។

(๓๒๙) សោ ភិក្ខុតិ យោ សោ ភគ្គកតោ ភិក្ខុ ។ ភិក្ខូហីតិ អញ្ញេហិ ភិក្ខូហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ សុណន្តិ តេហិ វត្តព្ពោ មា អាយស្មា ឃរំ អាវជ ន ច ភិក្ខូ ឆន្ទគាមិនោ ន ច ភិក្ខូ ទោសគាមិនោ ន ច ភិក្ខូ មោហគាមិនោ ន ច ភិក្ខូ ភយគាមិនោ អាយស្មា ខោ កុលទូសកោ ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ ខោ ចាបកា សមាចារា និស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច កុលានិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ និស្សន្តិ ចេវ សុយ្យន្តិ ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវាសា អលន្តេ ឥទ ភាសេនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តព្ពោ តតិយម្បិ វត្តព្ពោ ។ សចេ បដិនិស្សជ្ជតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិនិស្សជ្ជ-តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សុត្វា ន វទតិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈំបិ អាកឌ្ឍិត្វា វត្តព្ពោ មា អាយស្មា ឃរំ អាវជ ន ច ភិក្ខូ ឆន្ទគាមិនោ

(៣២៩) ពាក្យថា កិក្ខុនោះ គឺកិក្ខុដែលបានធ្វើកម្មនោះ ។ ពាក្យថា គឺកិក្ខុចាំង់ឲ្យាយ បានដល់កិក្ខុចាំង់ឲ្យាយឯទៀត ។ កិក្ខុណាឃើញ កិក្ខុណាឮ កិក្ខុចាំង់ឲ្យាយនោះត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ ចូរកុំនិយាយយ៉ាងនេះ កិក្ខុចាំង់ឲ្យាយមិនលុះក្នុងឆន្ទាគតិ កិក្ខុចាំង់ឲ្យាយមិនលុះក្នុងទោសាគតិ កិក្ខុចាំង់ឲ្យាយមិនលុះក្នុងមោហាគតិ កិក្ខុចាំង់ឲ្យាយមិនលុះក្នុងភយាគតិ លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលចាំង់ឲ្យាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ ។ កិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលនោះ គឺកិក្ខុចាំង់ឲ្យាយ ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈជាតំរាប់ពីដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជាតំរាប់បីដងផង ។ បើកិក្ខុនោះលះបង់ (កម្មនោះ) បាន ការលះបាននេះ ជាការល្អ បើកិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ កិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ពួកកិក្ខុឮហើយមិននិយាយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុ(ទ្រុស្តត្រកូល)នោះ គឺកិក្ខុចាំង់ឲ្យាយត្រូវគេញុះញង់ទើតណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុកុំពោលពាក្យយ៉ាងនេះ កិក្ខុចាំង់ឲ្យាយមិនមែនលុះក្នុងឆន្ទាគតិទេ

ฉ จ ภิกฺขู โธาสตาทิโน ฉ จ ภิกฺขู มหาตาทิโน ฉ จ ภิกฺขู ภยตาทิโน อายสฺมา ขา กุลทูสโก จาปสมาจาโร อายสฺมโต ขา จาปกา สมาจารา ทิสฺวนฺ เจว สุยฺยนฺ จ กุลานิ จายสฺมา ทุฏฺฐานิ ทิสฺวนฺ เจว สุยฺยนฺ จ ปกฺกมตายสฺมา สมฺมา อาปาสา อลนฺต ๘ ปาเสตาติ ฯ ทุติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ฯ สเจ ปฏินิสฺสชฺชติ เจ็ตพฺพ กุสลนฺ โธ เจ ปฏินิสฺสชฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

(๓๒๖) โส ภิกฺขุ สมนุภาสิตพฺโพ ฯ ยาวติ ปน ภิกฺขาย สมนุภาสิตพฺโพ ฯ ตฺยสฺส ภิกฺขุภา ปฏิพลเน สาเฏฺย ญาเปตพฺโพ สุณาตุ เม ภนฺเต สาเฏฺย อยนฺ สตฺถาโม ภิกฺขุ สาเฏฺย ปญฺญ-ตฺติยกมฺมกาโร ภิกฺขู ฉนฺทาทิตา โธาสตาทิตา มหาตาทิตา ภยตาทิตา จาเปติ ฯ โส

កិក្ខុតាំងឡាយមិនមែនលុះកង់នៅសាគតិទេ កិក្ខុតាំងឡាយមិនមែនលុះកង់មោហាគតិទេ កិក្ខុតាំងឡាយមិនមែនលុះកង់កយាគតិទេ លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង ត្រកូលតាំងឡាយសោត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដជាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុចូរចៀសចេញពីអាវាសនេះទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអាវាសនេះទេ ។ កិក្ខុនោះ គឺកិក្ខុតាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់រាប់ជាតំរង់ពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់រាប់ជាតំរង់បីដងផង ។ បើកិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើកិក្ខុនោះលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(៣២៦) កិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវសួរតប្រកាសហាម ។ ម្នាលកិក្ខុតាំងឡាយ កិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវសួរតប្រកាសហាមយ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុដ៏ឆ្លាសអង់អាចត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើបញ្ហាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជាបន្ទោសកិក្ខុសង្ឃថា កិក្ខុសង្ឃលុះកង់ឆន្ទាគតិ លុះកង់នៅសាគតិ លុះកង់មោហាគតិ លុះកង់កយាគតិ ។ កិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល)នោះ

តំ វត្តុំ ឧប្បដិនិស្សជ្ជតិ ។ យតិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ
សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សមនុភាសេយ្យ តស្ស វត្តុស្ស បដិ-
និស្សគ្គាយ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ សង្ឃេន បញ្ចឆឌ្ឌិយកម្មកតោ
ភិក្ខូ ឆន្ទាគមិតា ទោសាគមិតា មោហាគមិតា ភយា-
គមិតា ចាបេតិ ។ សោ តំ វត្តុំ ឧប្បដិនិស្សជ្ជតិ ។
សង្ឃោ ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ សមនុភាសតិ តស្ស វត្តុស្ស
បដិនិស្សគ្គាយ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្ថន្នាមស្ស
ភិក្ខុនោ សមនុភាសនា តស្ស វត្តុស្ស បដិនិស្សគ្គាយ
សោ តុណ្ហស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។
ទុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ។ បេ ។ សោ
ភាសេយ្យ ។ សមនុភដ្ឋោ សង្ឃេន ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ

មិនលះបង់វត្ថុនោះ ។ បើកម្មរបស់សង្ឃមានកាលដ៏គួរដល់ហើយ សង្ឃគប្បីសូត្រប្រកាសហាមកិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ ។ នេះញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើបញ្ជាជនីយកម្មហើយ ត្រឡប់ជាបន្ទោសកិក្ខុសង្ឃថា កិក្ខុសង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ លុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច ។ កិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល) នោះមិនលះបង់វត្ថុនោះ ។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម) កិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម) កិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ កិក្ខុឈ្មោះនេះ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ប្រកាសហាម)

តស្ស វត្ថុស្ស បដិនិស្សគ្គាយ ។ ឥមតំ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

(๓๒๗) ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយា កម្មវាចាបរិយោសានេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-សស្ស ។ សង្ឃាទិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តស្ស ញត្តិយា ទុក្កដំ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ភន្តិ ។ សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃោ វ តស្ស អាបត្តិយា បរិវាសំ ទេតិ ម្ញលាយ បដិកស្សតិ មានត្តំ ទេតិ អព្ភេតិ ន សម្ព-ហុលា ន ឯកបុគ្គលោ តេន វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។ តស្សេវ អាបត្តិនិកាយស្ស ន៣ កម្មំ អធិវចនំ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះហើយ ។ សមនុភាសនកម្មនោះ សមគួរដល់សង្ឃហើយ ហេតុនោះ សង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

(៣៤៧) (កាលសង្ឃ)សូត្រញត្តិចប់ (កិក្ខុអកត្តុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ជាគំរប់ពីរដង (កិក្ខុអកត្តុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិថុល្លច្ច័យ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ (កិក្ខុអកត្តុស្តត្រកូលនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កាលបើកិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្កដដែលកិក្ខុនោះត្រូវកង ខណៈចប់ញត្តិក្តី នឹងអាបត្តិថុល្លច្ច័យទាំងឡាយដែលកិក្ខុនោះ ត្រូវកង ខណៈចប់កម្មវាចាជាគំរប់ពីរដងក្តី ក៏តែងរមែបរមៃទៅឯង ។ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាទិសេស គឺសង្ឃ[1]ពិតទើបឲ្យបរិវាសដើម្បីអាបត្តិនោះបានរើចេញចាកអាបត្តិខាងដើម ឲ្យនូវមានត្ត សូត្រអព្ភាន (រាប់កិក្ខុនោះចូលពួកកង) គណៈ[2]ឲ្យមិនបាន បុគ្គល[3]ម្នាក់ឲ្យមិនបាន ហេតុនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេស ។ នាមកម្ម[4]ជាឈ្មោះពួកអាបត្តិនោះឯង ហេតុនោះ បានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា សង្ឃាទិសេស ។

---

១ ភិក្ខុ ៤ រូបឡើងទៅ ហៅថាសង្ឃ ។ ២ ភិក្ខុពីររូប ឬបីរូប ហៅថា គណៈ ។ ៣ សំដៅយកភិក្ខុតែមួយរូប ។ ៤ ពួកអាបត្តិទាំង ១៣ សិក្ខាបទខាងអំពីសញ្ចេតនិកសិក្ខាបទរហូតដល់កុលទូសកសិក្ខាបទនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឈ្មោះថា សង្ឃាទិសេស ។

(๓๒๘) ឆម្មកម្មេ ឆម្មកម្មសញ្ញី ឆប្បដិច្ឆន្នេ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆម្មកម្មេ វេមតិកោ ឆប្បដិច្ឆន្នេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ឆម្មកម្មេ អឆម្មកម្មសញ្ញី ឆប្បដិច្ឆន្នេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ អឆម្មកម្មេ ឆម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អឆម្មកម្មេ វេមតិកោ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អឆម្មកម្មេ អឆម្មកម្មសញ្ញី អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។

(๓๒๙) អនាបត្តិ អសមនុភាសន្តស្ស បដិច្ឆន្នស្ស ឧម្មត្តកស្ស ខិត្តចិត្តស្ស[๑] វេទនដ្ដស្ស[๒] អាទិកម្មិកស្សាតិ ។

តេរសមសង្ឃាទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

(๓๓๐) ឧទ្ទិដ្ឋា ខោ អាយស្មន្តោ តេរសសង្ឃាទិសេសា ធម្មា នវ បឋមាបត្តិកា ចត្តារោ យាវតតិយកា

๑-๒ ម៉ាំ បារាជិកេ ๓. ម. ចោត្តកេសុ ๘ ទិស្សតិ ។

(๓๒๘) កិក្ខុសំគាល់កឋិនកម្មប្រែកបដោយធម៌ ថាកម្មប្រែកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ (សេចក្តីប្រែព្រឹត្តិដូចគ្រែកន់នោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកឋិនកម្មប្រែកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុសំគាល់កឋិនកម្មប្រែកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រែកបដោយធម៌ មិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិក្ខុសំគាល់កឋិនកម្មមិនប្រែកបដោយធម៌ថា កម្មប្រែកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសង្ស័យកឋិនកម្មមិនប្រែកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ កិក្ខុសំគាល់កឋិនកម្មមិនប្រែកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រែកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

(๓๒๙) អាបត្តិមិនមាន ដល់កិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសូត្រសមនុភាសនកម្ម ដល់កិក្ខុដែលបានលះបង់ ដល់កិក្ខុឆត ដល់កិក្ខុមានចិត្តរវើរវាយ ដល់កិក្ខុមានទុក្ខវេទនាគ្របសង្កត់ ដល់កិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ๑๓ ចប់ ។

(๓๓๐) បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយ ឈ្មោះសង្ឃាទិសេសទាំង ๑๓ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិទាំងឡាយ ๙ ហៅថាបឋមាបត្តិកា គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាធ្វើឱ្យកន្ទុងចញ្ចាត្តិជាដម្បូង អាបត្តិទាំងឡាយ ๔ ហៅថាឋានតតិយកា គឺត្រូវអាបត្តិក្នុងវេលាដែលសង្ឃសូត្រប្រកាសហាមជាគំរប់បីដង ហើយមិនលះបង់តាមគ្រែកន់នោះ

เยสํ กิญฺจิ อญฺญตรํ วา อญฺญตรํ วา อาปชฺชิตฺวา ยาวตีหํ ชานนฺติ ปฏิจฺฉาเทติ ตาวตีหํ เตน กิญฺจาปิ อกามา ปริวตฺถพฺพา ฯ ปริวุตฺถปริวาเสน กิญฺจาปิ ตุฏฺฐมานสา ปาริวาสิกภิกฺขุมานตฺตาย ปฏิปชฺชิตพฺพา ฯ จิณฺณมานตฺโต ภิกฺขุ ยตฺถ สิยา วีสติคณา ภิกฺขุสงฺฆา ตตฺถ โส ภิกฺขุ อพฺภेตพฺโพ ฯ ฯเกนปิ เจ ๑ูนา วีสติคณา ภิกฺขุสงฺฆา มํ ภิกฺขุ อพฺภเยฺยฺย ฯ โส จ ภิกฺขุ อนพฺภิโต เจ จ ภิกฺขู การเยฺยฺย ฯ อยํ ตตฺถ สามีจิ ฯ

ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ทุติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ปริสุทฺธาตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตุณฺหี ฯ เอวเมตं ธารยามีติ ฯ

ปาริวาสิกกถา นิฏฺฐิตา ฯ

បណ្តាអាបត្តិទាំង ១៣ បើភិក្ខុណាត្រូវអាបត្តិណានីមួយ ហើយដឹងប្លាស់បិទបាំងទុកអស់ប៉ុន្មានថ្ងៃ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅបរិវាសអស់បុណ្ណោះថ្ងៃ ព្រោះខ្លួនមិនមានសេចក្តីជ្រាបថានឹងនៅបរិវាស ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសហើយ ត្រូវប្រព្រឹត្តភិក្ខុមានត្ត[1]អស់ ៦ ពត្រឹតទៀត ។ ភិក្ខុប្រព្រឹត្តមានត្តហើយ ភិក្ខុសង្ឃពួក ២០ រូបមានកម្មដីណា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុសង្ឃពួក ២០ រូបគប្បីឲ្យអព្ភាន[2]កម្មកម្មដីនោះ ។ បើភិក្ខុសង្ឃមិនគ្រប់ ២០ រូបទេ សូម្បីខ្វះតែមួយរូបហើយ ចំតែឲ្យអព្ភានកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ។ ឯភិក្ខុនោះមិនបានឈ្មោះថាសង្ឃឲ្យអព្ភានកម្មផង ទាំងពួកភិក្ខុ (ជាការកសង្ឃ)នោះ ឈ្មោះថាត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់តិះដៀលបានផង ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិនេះជាការដ៏សមគួរក្នុងកម្មនោះ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយក្នុងរឿងនោះ លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់វារៈពីដងផង លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរអស់វារៈបីដងផង លោកទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ជាភិក្ខុបរិសុទ្ធក្នុងរឿងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សង្ឃាទិសេសទាំង ១៣ ចប់ ។

---

១ កម្មដាត្រឿងប្រព្រឹត្ត ដើម្បីឲ្យជាទីរាប់អានរបស់ភិក្ខុ ។ ២ កម្មដែលសង្ឃសូត្រប្រកាសហៅភិក្ខុដែលបានបរិវាសហើយនោះមកបញ្ចូលជាពួកវិញ ។

តំណ្ឌន្ធានំ

វិសដ្ឋំ កាយសំសគ្គោ[1] ទុដ្ឋុល្លំ[2] អត្តកាមតា

សញ្ចរិត្តំ តុដ្ឋី ថេវ វិញ្ញាភេ ច អមូលកំ

កញ្ចិ លេសញ្ច[3] ភេទោ ច តស្សេវ អនុវត្តកា

ទុព្ភច្ចំ កុលទូសញ្ច សង្ឃាធិសេសា តេរសាតិ[4] ។

---

១ ឱ កាយសំសគ្គំ ។ ២ ឱ. ទុដ្ឋុល្លោ ។ ៣ ឱ. ទេសញ្ច ។ ៤ មម្មរាមញ្ញាទោត្តកេសុ តស្សុទ្ធានំ ន ហោតំ ។

បញ្ជីរឿងនៃសង្ឃាទិសេសនោះ

សង្ឃាទិសេស ចាំង ១៣ គឺ

សុក្កវិសដ្ឋិ	ការបញ្ចេញទឹកសុក្ក ១
កាយសំសគ្គោ	ស្អួបអង្អែលកាយស្រី ១
ទុដ្ឋុល្លំ	ពោលពាក្យអាក្រក់ ១
អត្តកាមំ	ឲ្យស្រីបម្រើខ្លួនដោយកាម ១
សញ្ចរិត្តំ	ដឹកនាំបុរសស្ត្រីឲ្យបានគ្នាជាប្តីប្រពន្ធ ១
កុដិ	ធ្វើកុដិ ១
វិហារេ	ធ្វើទីលំនៅ ១
អមូលកំ	ចោទអាបត្តិរកដើមហេតុគ្មាន ១
តញ្ចិលេសំ	ចោទអាង់លេសនីមួយ ១
កោរោ	បំបែកសង្ឃ ១
តស្សេវអនុវត្តកា	ពួកកិកូបែរព្រឹត្តតាមកិកអកបំបែកសង្ឃ នារះឯង ១
ទុព្វចំ	ប្រដៅក្រ ១
កុលទូសំ	ទ្រុស្តត្រកូល ១

អនិយតកណ្ឌំ

ឥមេ ខោ បនាយស្មន្តេ ទ្វេ អនិយតា

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆន្តិ ។

បឋមានិយតោ

(៣៣១) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ

វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន

ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ

កុលូបគោ ហោតិ ពហុការនិ កុលានិ ឧបសង្កមតិ ។

តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស

ឧបដ្ឋាកកុលស្ស កុមារិកា អញ្ញតរស្ស កុលស្ស

កុមារកស្ស ធិង្ហា ហោតិ ។ អថខោ អាយស្មា

ឧទាយិ បុព្ពណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ

យេន តំ កុលំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មន្តេស្ស

បុច្ឆិ តរហិ ឥត្ថន្នាមាតិ ។ តេ ឥវមាហំសុ ធិង្ហា កន្តេ

អមុកស្ស កុលស្ស កុមារកស្សាតិ ។ តម្បិ ខោ កុលំ

អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស ឧបដ្ឋាកំ ហោតិ ។ អថខោ

អនិយតកណ្ឌ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិទាំងឡាយពីរ ឈ្មោះអនិយតនេះ មកកាន់ឧទ្ទេស ។

អនិយតទី ១

(៣៣១) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី គង់នៅវត្តជេតពន ជារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី ។ កាលណោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុ ជាកិកុចូលទៅរកត្រកូល តែងចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ជាប្រើនក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះ កុមារិកានៃត្រកូលជាឧបដ្ឋាក លោកឧទាយិដ៏មានអាយុ មាតាបិតាបានផ្សំឲ្យដល់កុមារម្នាក់នៃត្រកូល ។ គ្រានោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុ ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រចីវរ ក្នុងពេលត្រឹកត្រហាម ហើយចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សួរមនុស្សទាំងឡាយថា កុមារិកាឈ្មោះនេះទៅណាហើយ ។ មនុស្សអម្បាលនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន កុមារិកានោះ យើងខ្ញុំឲ្យទៅកុមារនៃត្រកូលឯណោះហើយ ។ ឯត្រកូលនោះឯង ក៏ជាឧបដ្ឋាកឧទាយិដ៏មានអាយុដែរ ។ គ្រានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ

อายสฺมา อุทายิ เยน สกุลา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺญตฺเต อาสเน นิสีทิ นิสชฺช โข อายสฺมา อุทายิ เยน สา กุมาริกา เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตสฺสา กุมาริกาย สทฺธึ ปโกฏฺฐเก ปกาเย ปฏิกุฏิยา นิสีทิ นิสชฺช ตสฺสา กุมาริกาย ธมฺมึ กถึ กเถสิ สมาทเปสิ สมุตฺเตเชสิ สมฺปหํเสสิ ฯ

(๓๓๒) อถ โข สา กุมาริกา อายสฺมตา อุทายินา ธมฺมิยา กถาย สนฺทสฺสิตา สมาทปิตา สมุตฺเตชิตา สมฺปหํสิตา อายสฺมนฺตเมว อุทายึ เอตทโวจ สาธุ ภนฺเต อุทายิ สฺวาตนาย ภตฺตาภิหารา ภิกฺขุสงฺโฆ นิมนฺตีติ ฯ อธิวาเสสิ อายสฺมา อุทายิ ตุณฺหีภาเวน ฯ อถ โข สา กุมาริกา อายสฺมโต อุทายิสฺส อธิวาสนาภาวํ ญตฺวา อุฏฺฐายาสนา อายสฺมนฺตเมว อุทายึ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ

ចូលទៅរកត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សួរមនុស្សពាំងឮថា កុមារិកាឈ្មោះនេះ នៅឯណា ។ មនុស្សពាំងឮឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ចូររកមើលចុះ កុមារិកានោះ នៅក្នុងបន្ទប់តូច ។ ទើបឧគាយិដ៏មានអាយុ តែម្នាក់ឯង ចូលទៅរកកុមារិកានោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្អាតកំពុងឆ្ងាយ ល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងកុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ ហើយនិយាយគ្នាអស់កាលដ៏ខ្លួរ[1] នឹងនិយាយធម៌អស់កាលដ៏ខ្លួរ[2] ។

(៣៣២) សម័យនោះឯង នាងវិសាខា ជាម្ចាយនៃមិគារសេដ្ឋី នាងមានកូនច្រើនមានចៅច្រើន តាំងកូនក៏មិនសូវមានពេគ ចៅក៏មិនសូវមានពេគ ជាស្រីមានមង្គលដ៏ច្រើរសើរ ។ មនុស្សពាំងឮ កាលបើមានធ្វើទានធំ កាលបើមានអាវាហៈនឹងវិវាហមង្គលជាដើម កាលបើមានមហោរស្រព មានថ្ងៃចូលវស្សានឹងចេញវស្សាជាដើម តែងឲ្យនាងវិសាខា

---

១ ភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់ពេលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយពាក្យស្និទ្ធស្នាលនឹងគ្នាថា សព្វថ្ងៃនាងឯងមិនអផ្សុកទេឬ នាងឯងមិនលំបាកចិត្តទេឬ នាងឯងមិនស្រែកឃ្លានទេឬ ដូច្នេះជាដើម ។ ២ ភិក្ខុអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់ពេលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយធម៌ប្រាប់ស្រីនោះថា នាងឯងត្រូវរក្សាឧបោសថសីល នាងឯងត្រូវឲ្យសណ្ដោកក្តី ដូច្នេះជាដើម ។

ภาเชตฺวา ฯ อถโข วิสาขา มิคารมาตา ตสฺมึ ตสฺมึ
ขณฺเ อภิกฺขณฺเ ฯ อฏฺสา โข วิสาขา มิคารมาตา
อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจ ปฏิคฺคณฺาตุ เม
ภนฺเต อานนฺท อายสฺมา อิมานิ อฏฺ วรานิ อิมิสฺสา
ปริสาย ปฏิคฺคหิตานิ ตตฺร กตมานิ ตีณิ จีวรานิ
ปิณฺฑปาโต เสนาสนานิ คิลานปจฺจยภสฺสานิ ฯ
อิมานิ โข ภนฺเต อานนฺท อฏฺ วรานิ อิมิสฺสา ปริสาย
ปฏิคฺคหิตานิ ปฏิคฺคณฺาตุ เม ภนฺเต อานนฺท อายสฺมา
อิมานิ อฏฺ วรานิ อิมิสฺสา ปริสาย ปฏิคฺคหิตานิ
ปฏิคฺคหิตานิ ภนฺเต ตโต โข อายสฺมา อานนฺโท
อายสฺมนฺต

ជាម្ចាយនៃមិគារសេដ្ឋី បរិភោគមុនគេជាដរាប ។ គ្រានោះឯង នាងវិសាខា ជាមិគារមាតា គេបានអញ្ជើញឲ្យទៅកាន់ត្រកូល ជាឧបដ្ឋាកនៃទេវតា នោះ ។ ឯនាងវិសាខាជាមិគារមាតាបានឃើញទេវតាដ៏មានអាយុតែម្នាក់ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្អាតតំចាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងកុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ លុះឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងទេវតាដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន ការនេះ មិនមែនជាការស្អាតតំចាំងទេ មិនសមគួរទេ លោកម្ចាស់តែមួយអង្គ មកអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្អាតតំចាំងល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយធម៌នោះទ័ពិតមែនហើយ តែថា មនុស្សពាល ឲ្យាយដែលមិនគាន់ជ្រះថ្លា នឹងឲ្យដឿបានដោយក្រ ។ ចំណែកទេវតាដ៏មានអាយុ ទុកជានាងវិសាខាជាមិគារមាតាថាឲ្យយ៉ាងនេះ ក៏នៅមិនអើពើសោះ ។ ទើបនាងវិសាខាជាមិគារមាតាចេញទៅ ហើយពិតរឿងនោះដល់កិកុតាំងឲ្យាយ ។ កិកុតាំងឲ្យាយណា ជាអ្នកជ្រុលថ្នាតិច មានសេចក្តីសន្ទោស ។ បេ ។ កិកុតាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្អាប់ថា ហេតុដូចម្តេចក៏ទេវតាដ៏មានអាយុម្នាក់ឯងអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្អាតតំចាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ។ លុះជាប់នោះឯង កិកុតាំងនោះ គ្រាបទូល

។ បេ ។ សចេ កោរ តុំ ឧបាយេ មាតុក្កាមេន សទ្ធឹ
ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ
ឯសន្តេ កប្បេស្សតិ ។ សចេ ភគវតិ ។ វិតរហិ
ពុទ្ធោ ភគវា អនុច្ឆវិកំ មោឃបុរិស អនុលោមិកំ
។ បេ ។ កថំ ហិ នាម តុំ មោឃបុរិស មាតុក្កាមេន
សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ
អលំកម្មនិយេ ឯសន្តេ កប្បេស្សសិ នេតំ មោឃបុរិស
អប្បសន្នានំ វ បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវញ្ច បន
ភិក្ខវេ ឥមំ សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បន
ភិក្ខុ មាតុក្កាមេន សទ្ធឹ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្ន
អាសនេ អលំកម្មនិយេ ឯសន្តេ កប្បេយ្យ តមេនំ
សន្ធេយ្យវចសា ឧបាសិកា ទិស្វា តិណ្ណំ ឆន្នំ
អញ្ញតរេន វេទេយ្យ ចារិត្តេន វ សទ្ធាទិសេសេន
វ ចារិត្តិយេន វ ឯសន្តេ ភិក្ខុ បដិជានមានោ
តិណ្ណំ ឆន្នំ អញ្ញតរេន ការេតព្ពោ ចារិត្តេន វ

រឿងនុ៎ះបំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលឧបាយិ ពួកអ្នកឯងតែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្លើ(សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ ឧបាយិក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរីត្រេស់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរស ការដែលអ្នកធ្វើនោះ មិនស្រួល មិនគំនង ។បេ។ ម្នាលមោឃបុរស ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកឯងតែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្លើ (សេវនកិច្ច) បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ម្នាលមោឃបុរស ការដែលអ្នកធ្វើនោះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់នឹងម្នាក់ អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមធ្លើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម មានប្រាជ្ញាសមកាដែលមានវាចាគួរជឿបាន ឃើញភិក្ខុនោះ ហើយគប្បីចោទដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិបារាជិកក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ភិក្ខុទូលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះមែន) វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺអាបត្តិបារាជិកក្តី

สงฺฆาทิเสสេន ก ถาจิกฺกิเยន ก เยน ก สา สาปตฺติ สงฺฆมชฺเฌ ปากฏา โหติ สา ภิกฺขุ นิสฺสารณียกมฺมารเหน สงฺเฆน กตา โหติ ๆ อยํ ตสฺมา อธิกรณสมุปฺปาทา ๆ

(๓๓๓) โย ปนาติ โย ยาทิโส ๆ เปฯ ภิกฺขูติ ๆ เปฯ อยํ สมฺมุขาปตฺติ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขูติ ๆ มาตุคาโม นาม มนุสฺสิตฺถี น ยกฺขี น เปตี น ติรจฺฉานคตา อนฺตมโส ตทหุชาตาปิ ถาวิกา ปเคว มหนฺตภาวา[1] ๆ สนฺติฏฺเ ฐกเตา ๆ ฐเกา ฐกายาติ ภิกฺขู เปวา โหนฺติ มาตุคาโม จ ๆ ปเหา นาม ปกฺขุสฺส ปเหา สมฺพตฺสฺส ปเหา ๆ ปกฺขุสฺส ปเหา นาม น สกฺกา โหนฺติ อกฺขึ ก ฉิทฺทิยมาเน ภมุกํ ก ฉกฺกิยมาเน สีสํ ก ฉกฺกิยมาเน ปสฺสิตุ ๆ สมฺพตฺสฺส ปเหา นาม น สกฺกา โหนฺติ ปกตตฺตกถา สมฺภวตุ ๆ ปฏิปฺปสฺสฺ นาม อาสนฺเ กุจฺฉิยา ก ปกฺขเช ก กิลญฺเช ก สาณิยา ปกาเรน ก วุตฺเตน ก

---

๑ ม. ม. ก. มหตฺตรี ๆ

សង្ឃាទិសេសក្តី ថុល្លច្ចយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកានោះមានវ៉ាចាគួរដឿបាន ចោទដោយអាបត្តិណា វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះចំពោះភិក្ខុនោះ ។ អាបត្តិនេះ ឈ្មោះថាអនិយត (មិនទៀង) ។

(៣៣៣) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយក្នុងបាឋដិកណ្ឌសិក្ខាបទទី ១ រួចហើយ ។ មនុស្សស្រី ហៅថាមាតុគ្រាម យក្សស្រី ប្រែតស្រី តិរច្ឆានញ្ញី មិនឈ្មោះថាមាតុគ្រាមទេ ដោយហោចទៅ សូម្បីទារិកាតើតក្នុងថ្ងៃនោះ ក៏ហៅថាមាតុគ្រាមដែរ មិនបាច់ពោលដល់ស្រីធំទេ ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺក្នុងទីជាមួយគ្នា ។ ពាក្យថា តែម្នាក់ឯង់ម្នាក់ គឺភិក្ខុម្នាក់ មាតុគ្រាមម្នាក់ ។ កំចាំងក្អែក ស្វាត់ត្រចៀក ហៅថាស្វាត់ ។ ដែលហៅថា ទីកំចាំងក្អែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចក្អែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ដឹក់ក្បាលក្តី បុគ្គលមិនអាចនឹងឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ទីស្វាត់ត្រចៀក គឺបុគ្គលមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន ។ ដែលហៅថា អាសនៈកំចាំង គឺអាសនៈដែលបិទបាំង ដោយជញ្ជាំងក្តី ដោយសន្ទះទ្វារក្តី ដោយកន្ទេលក្តី ដោយការពន្ធនៈដោយវាំននក្តី ដោយឈើក្តី

ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថគោត្តាយ ឥត្ថន្នាមេន បដិបជ្ជនំ ហោតិ ។ អលំកម្មនិយតំ សង្ឃោ ហោតិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតុំ ។ និសជ្ជំ កប្បេយ្យាតិ មាតុគ្គាមេ និសិន្នេ ភិក្ខុ ឧបនិសិន្នោ ឯ ហោតិ ឧបនិបន្នោ ឯ ភិក្ខុ និសិន្នេ មាតុគ្គាមោ ឧបនិសិន្នោ ឯ ហោតិ ឧបនិបន្នោ ឯ ឧភោ ឯ និសិន្នា ហោន្តិ ឧភោ ឯ និបន្នា ។

(៣៣៤) សន្ទេយ្យវចសា នាម អាគតផលា អភិសមេតាវិនី វិញ្ញាតសាសនា ។ ឧភាសិកា នាម ពុទ្ធំ សរណំ គតា ធម្មំ សរណំ គតា សង្ឃំ សរណំ គតា ។ និស្សាតិ បស្សទ្ធា ។

(៣៣៥) តិណ្ណំ ធម្មានំ អញ្ញតរេន វេទេយ្យ ចាវជ្ជិ-កេន ឯ សង្ឃាទិសេសេន ឯ ចាចិត្តិយេន ឯ និសជ្ជំ ភិក្ខុ បដិជានមានោ តិណ្ណំ ធម្មានំ អញ្ញតរេន ការេតព្ពោ ចាវជ្ជិកេន ឯ សង្ឃាទិសេសេន ឯ ចាចិត្តិយេន ឯ យេន ឯ សា សន្ទេយ្យវចសា ឧភាសិកា វេទេយ្យ តេន សោ ភិក្ខុ ការេតព្ពោ ។

ដោយស សវត្តី ដោយសុំមក្តី ដោយវត្តឯណាទីមួយក្តី ។ ពាក្យថា ល្មមឆ្លើ (សេវនកិច្ច) បាន គឺកិក្ខុអាចសេពមេថុនធម្មបាន ។ ពាក្យថា អង្គុយ គឺកាលបើមាតុគ្រាមអង្គុយហើយ កិក្ខុទៅអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី កាលបើកិក្ខុអង្គុយហើយ មាតុគ្រាមទៅអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី អកទាំងពីរអង្គុយក្តី អកទាំងពីរដេកក្តី ។

(៣៣៤) ស្រីដែលមានផលមកហើយ (សម្រេចសោតាបត្តិផល) គ្រាស់ដឹងសច្ចៈបួន ស្គាល់សាសនាបា្រស់ ហៅថា មានវាចាគួរជឿបាន ។ ស្រីដែលដល់ព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ដល់ព្រះធម៌ជាទីរលឹក ដល់ព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ហៅថា ឧបាសិកា ។ ពាក្យថា ឃើញ គឺ មើលឃើញ ។

(៣៣៥) ឧបាសិកានោះ ចោទដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺ អាបត្តិបាចិត្តិយក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី កាលកិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះមែន) វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិបីយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺ អាបត្តិបាចិត្តិយក្តី សង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀតឧបាសិកាមានវាចាគួរជឿបាននោះ គប្បីចោទដោយអាបត្តិណា កិក្ខុនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ។

(៣៣៦) សា ចេ ឃវំ វាទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ ឯសិដ្ឋោ មាតុគ្គាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ[1] តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា ការេតព្ពោ ។ សា ចេ ឃវំ វាទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ ឯសិដ្ឋោ មាតុគ្គាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ ឃវំ វាទេយ្យ សច្ចាហំ ឯសិដ្ឋោ នោ ច ខោ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិន្តិ ឯសជ្ជាយ ការេតព្ពោ ។ សា ចេ ឃវំ វាទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ ឯសិដ្ឋោ មាតុគ្គាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ ឃវំ វាទេយ្យ ជាហំ ឯសិដ្ឋោ អបិច ខោ ឯបន្តោតិ ឯបជ្ឈាយ ការេតព្ពោ ។ សា ចេ ឃវំ វាទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ ឯសិដ្ឋោ មាតុគ្គាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ ឃវំ វាទេយ្យ ជាហំ ឯសិដ្ឋោ អបិច ខោ បិតោតិ ន ការេតព្ពោ ។

(៣៣៧) សា ចេ ឃវំ វាទេយ្យ អយ្យោ មយា ទិដ្ឋោ ឯបន្តោ មាតុគ្គាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោតិ សោ ចេ តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា ការេតព្ពោ ។

---

[1] ម. ម. ៥ ។

(๓๓๖) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ហើយ លោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ។ ឯភិក្ខុនោះទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ (ដល់ភិក្ខុនោះ) ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាមហើយ ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាអង្គុយមែន តែមិនសេពមេថុនធម្មទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យអាបត្តិដោយការអង្គុយ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថាអាត្មាដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យអាបត្តិដោយការដេក ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះ ពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ អាត្មាគ្រាន់តែឈរ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យទេ។ ។

(๓๓๗) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯភិក្ខុនោះទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកាចោទយ៉ាងនេះថា

សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ អយ្យា មយា ឯដ្ឋោ ឯបន្ធោ មាតុក្កាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្ធោតិ សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ សច្ចាមាំ ឯបន្ធោ នោ ច ខោ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិន្តិ ឯបដ្ឋាយ កាវេតព្ពោ ។ សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ អយ្យា មយា ឯដ្ឋោ ឯបន្ធោ មាតុក្កាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្ធោតិ សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ ឆាមាំ ឯបន្ធោ អបិច ខោ ឯសន្ធោតិ ឯសដ្ឋាយ កាវេតព្ពោ ។ សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ អយ្យា មយា ឯដ្ឋោ ឯបន្ធោ មាតុក្កាមស្ស មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្ធោតិ សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ ឆាមាំ ឯបន្ធោ អបិច ខោ បិតោតិ ឯ កាវេតព្ពោ ។

(៣៣៨) សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ អយ្យា មយា ឯដ្ឋោ ឯសន្ធោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិំ កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជន្ធោតិ សោ ចេ តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា កាវេតព្ពោ ។ សោ ចេ ឃំ វាទេយ្យ អយ្យា មយា ឯដ្ឋោ ឯសន្ធោ មាតុក្កាមេន សទ្ធិំ កាយសំសគ្គំ

ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯកិរ្យានោះពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាដេកមែន តែអាត្មាមិនសេពមេថុនធម្មទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯកិរ្យានោះពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាមិនដេកទេ អាត្មាគ្រាន់តែអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកសេពមេថុនធម្មនឹងមាតុគ្រាម ឯកិរ្យានោះពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាមិនដេកទេ អាត្មាគ្រាន់តែឈរ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យទេ ។

(๓๓๘) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយចាប់ពាល់រាងកាយមាតុគ្រាម ឯកិរ្យានោះទទួលប្តេជ្ញានូវការចាប់នោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកានោះចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយចាប់ពាល់រាងកាយមាតុគ្រាម

สมาปชฺชิตฺวา เสา เจ ฌานํ วิเนยฺย สตฺตาหํ อติกฺกมิตฺวา อาคจฺฉติ เอตฺตาวตาปิ ปาจิตฺติยเมว ฯ เป ฯ ตาหํ อติกฺกมิตฺวา อาคจฺฉติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เป ฯ ตาหํ อติกฺกมิตฺวา ปฏิปฺปสฺสมฺภติ นตฺถิ อาปตฺติ ฯ

(๓๓๙) สา เจ ฌานํ วิเนยฺย อนฺตรา ปลายติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ สา เจ ฌานํ วิเนยฺย อนฺตรา ปลายติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ สา เจ ฌานา วุฏฺฐหิตฺวา ปุน สมาปชฺชิตฺว

ឯកច្ចុនោះពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាអង្គុយមែន តែអាត្មាមិនបានចាប់ពាល់ពងកាយមាតុគ្រាមទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។បេ។ អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថាអាត្មាដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថាអាត្មាឈរ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

(๓๓๙) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកចាប់ពាល់ពងកាយមាតុគ្រាម ឯកច្ចុនោះទទួលប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកាចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកចាប់ពាល់ពងកាយមាតុគ្រាម ឯកច្ចុនោះពោលយ៉ាងនេះថា អាត្មាដេកមែន តែអាត្មាមិនចាប់ពាល់ពងកាយមាតុគ្រាមទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។បេ ។ កិច្ចុពោលថា អាត្មាមិនមែនដេកទេ តែថាអាត្មាអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនដេកទេ តែថាអាត្មាឈរ វិនយធរមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

(๓๔๐) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ម្នាក់ឯង អង្គុយលើអាសនៈដ៏ស្អាត់កំបាំង ល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច) បានជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ឯកច្ចុនោះទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ

និសជ្ជាយ តាវតេញ្ចេ ។បេ។ ជាយាំ និសិន្នោ អបិច ខោ និបន្នោតិ និបជ្ជាយ តាវតេញ្ចេ ។បេ។ ជាយាំ និសិន្នោ អបិច ខោ បិតោតិ ន តាវតេញ្ចេ ។

(៣៤១) សា ចេ ឃរំ វាទេយ្យ អយ្យោ មយា និដ្ឋោ មាតុគ្គាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ និបន្នោតិ សោ ចេ តំ បដិជា-នាតិ និបជ្ជាយ តាវតេញ្ចេ ។បេ។ ជាយាំ និបន្នោ អបិច ខោ និសិន្នោតិ និសជ្ជាយ តាវតេញ្ចេ ។បេ។ ជាយាំ និបន្នោ អបិច ខោ បិតោតិ ន តាវតេញ្ចេ ។

(៣៤២) អនិយតោតិ ន និយតោ ចាភជិតំ វា សន្ធ្យាទិសេសោ វា ចាចិត្តិយំ វា ។

(៣៤៣) តមេនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ បដិជានាតិ អាបត្តិំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា តាវតេញ្ចេ ។ តមេនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ នប្បដិជានាតិ អាបត្តិំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា តាវតេញ្ចេ ។ តមេនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ បដិជានាតិ អាបត្តិំ នប្បដិជានាតិ និសជ្ជាយ តាវ-តេញ្ចេ ។ តមេនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ នប្បដិជានាតិ អាបត្តិំ

និយតវត្ថុវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។បេ។ អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថាអាត្មាដេក និយតវត្ថុវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។បេ។ ថាអាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែថាអាត្មាឈរ និយតមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

(៣៤១) បើឧបាសិកានោះ ពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ម្នាក់ឯង ដេកលើអាសនៈដ៏ស្អាតកំពុងឆ ល្មមធ្លើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង ឯកិរិយានោះទទួលប្តេជ្ញាការដេកនោះ និយតវត្ថុវិនិច្ឆ័យទោសដោយការដេក ។បេ។ អាត្មាមិនមែនដេកទេ តែថាអាត្មាអង្គុយ និយតវត្ថុវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអង្គុយ ។បេ។ អាត្មាមិនមែនដេកទេ តែថាអាត្មាឈរ និយតមិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

(៣៤២) ពាក្យថា អនិយត គឺមិនត្រូវបាកដជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ឬសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយ ។

(៣៤៣) កិរិយាទទួលប្តេជ្ញាទូវគិរិយាដើរ ប្តេជ្ញាទូវគិរិយាអង្គុយ ប្តេជ្ញាទូវអាបត្តិ និយតវត្ថុវិនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ កិរិយាទទួលប្តេជ្ញាទូវគិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញាទូវគិរិយាអង្គុយ ប្តេជ្ញាទូវអាបត្តិ និយតវត្ថុវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។ កិរិយាទទួលប្តេជ្ញាទូវគិរិយាដើរ ប្តេជ្ញាទូវគិរិយាអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាទូវអាបត្តិ និយតវត្ថុវិនិច្ឆ័យទោសដោយគិរិយាអង្គុយ ។ កិរិយាទទួលប្តេជ្ញាទូវគិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញាទូវគិរិយាអង្គុយ មិនប្តេជ្ញាទូវអាបត្តិ

ธมฺมญฺญตาตัณหา การเวตพฺพา ฯ ตทมินา ธมฺมญฺญตาตัณหา-
สมุทโย ภวญฺญตาตัณหา อาหารสมุทโย ภวญฺญตาตัณหา
การเวตพฺพา ฯ ตทมินา ธมฺมญฺญตาตัณหา สมุทโย ธมฺมญฺญตา-
ตัณหา อาหารสมุทโย ภวญฺญตาตัณหา อาหารสมุทโย การเวตพฺพา ฯ ตทมินา
ธมฺมญฺญตาตัณหา สมุทโย ภวญฺญตาตัณหา อาหารสมุทโย ธมฺมญฺญตาตัณหา
สมุทยาย การเวตพฺพา ฯ ตทมินา ธมฺมญฺญตาตัณหา สมุทโย
ธมฺมญฺญตาตัณหา อาหารสมุทโย ธมฺมญฺญตาตัณหา ธ การเวตพฺพา ฯ

វិនយធរមិនត្រូវនិច្ឆ័យឡើយ ។ កិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ តែប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ ប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ កិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ តែប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិច្ឆ័យទោសតាមអាបត្តិ ។ កិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ តែប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ មិនប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិច្ឆ័យទោសតាមការអង្គុយ ។ កិក្ខុមិនទទួលប្តេជ្ញានូវកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញានូវកិរិយាអង្គុយ មិនប្តេជ្ញានូវអាបត្តិ វិនយធរមិនត្រូវនិច្ឆ័យឡើយ ។

អនិយតទី ១ ចប់ ។

ទុតិយាធិយតោ

(៣៤៤) តេន សមយេន ពុទ្ធោ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ ភគវតា បដិក្កិដ្ឋំ មាតុគ្គាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសនេ អលំកម្មនិយេ និសជ្ជំ កប្បេតុន្តិ តស្សាយេវ កុមារិកាយ សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេសិ កាលយុត្តំ សមុល្លបន្តោ កាលយុត្តំ ធម្មំ ភណន្តោ ។ ទុតិយម្បិ ខោ វិសាខា មិគារមាតា និមន្តិតា តំ កុលំ អគមាសិ ។ អទ្ទសា ខោ វិសាខា មិគារមាតា អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ តស្សាយេវ កុមារិកាយ សទ្ធិំ ឯកំ ឯកាយ រហោ និសិន្នំ និស្ទាន អាយស្មន្តំ ឧទាយិំ ឯតទវោច ឥធ ភន្តេ ឧច្ចន្តិ ឧប្បដិ្ឋបំ យំ អយ្យោ មាតុគ្គាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ

អត្ថិយតទី ២

(៣៤៤) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី គង់នៅវត្តជេត-
ពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដិតក្រុងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ទុតិយិដ៏មានអាយុគិតថា ការដែលកិកុម្ភាក់ឯង ទៅអង្គុយលើអាសន
ដ៏ស្អាត់កំចាំង ល្មមធ្លើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (ក៏ខ្លួនទុតិយិនោះ) តែម្នាក់ឯង
ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងកុមារិកាតែម្នាក់ឯងដដែលនោះ និយាយ
សមគួរតាមកាល និយាយធម៌សមគួរតាមកាល ។ នាងវិសាខាជាមិគារ-
មាតាគេបានអញ្ជើញទៅកាន់ត្រកូលនោះ អស់វារៈជាគំរប់ពីរដងទៀត ។
នាងវិសាខាជាមិគារមាតា បានឃើញទុតិយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយ
ក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងកុមារិកាម្នាក់ឯងដដែលនោះ លុះឃើញទុតិយិ
ដ៏មានអាយុហើយបានពោលពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន កម្ម
ដែលលោកធ្វើនេះ មិនមែនជាកម្មស្អាត់កំចាំងទេ មិនសមគួរទេ លោក
ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង

ภควตา ภิกฺขเว อญฺญา อนตฺเถ ตณฺห ชเนน
อปิจ ทุสฺสงฺคหปญฺา อปฺปสนฺน มนุสฺสตฺต ฯ ฝาปิ เขา
อายสฺมา อุทายิ วิสาขาย มิคารมาตุยา ปุจฺฉมาโน
ชานิย ฯ อถโข วิสาขา มิคารมาตา ภิกฺขุนิสงฺฆ ภิกฺขุ
ปตมตฺ อาโรเจสิ ฯ เย เต ภิกฺขเว อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ
เต อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถ หิ นาม อายสฺมา
อุทายิ มาตุคามเสน สทฺธึ ฝาโต ฝาตาย รโห นิสชฺช
ภควตา ฯ อถโข เต ภิกฺขู ภควโต ปตมตฺ
อาโรเจสุ ฯเป ฯ สจฺจ กิร ตฺว อุทายิ มาตุคามเสน
สทฺธึ ฝาโต ฝาตาย รโห นิสชฺช ภควตา ฯ
สจฺจ ภควติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ฯเป ฯ กถ
หิ นาม ตฺว โมฆปุริส มาตุคามเสน สทฺธึ ฝาโต
ฝาตาย รโห นิสชฺช ภควตา ฯ ตฺว โมฆปุริส
อปฺปสนฺนาน ว ปสาทาย ฯเป ฯ ฝาปิ ปน ภิกฺขเว
ตถ สิกฺขาปท อุทฺทิเสยฺยาถ น หิ เวา ปน ปฏิพลฺล
อาสน หิเตสิตาย อลมฺป เว หิเตสิ

បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយ(មេថុន)ធម៌នោះក៏ពិតមែន តែថាមនុស្សពាល ឲ្យដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងឲ្យជឿបានដោយក្រ ។ ឧទាយិដ៏មានអាយុទុកជានាងវិសាខាជាមិគារមាតាស្តីឲ្យយ៉ាងនេះក៏ដោយក៏នៅតែមិនអើពើឡើយ ។ គ្រានោះឯង នាងវិសាខាជាមិគារមាតាចេញទៅហើយ ពិតដំណើរនុ៎ះដល់តិត្ថិយ ។ តិត្ថិយឲ្យយណាថ្កុំថ្កតិច ។ បេ ។ តិត្ថិយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្អាប់ថា មិនគួរសោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯងនឹងទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ។ ទើបតិត្ថិយនោះគ្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ បំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលឧទាយិ ឮថាអ្នកឯងតែម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដំណើរនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់តិះដៀលថា ។ បេ ។ នែមោឃបុរស អ្នកតែម្នាក់ឯងមិនសមបើនឹងទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯងសោះ នែមោឃបុរស កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា អាសនៈដែលគេមិនបានបិទបាំងមែន មិនល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច)បានមែន តែថាគួរអាចនឹងនិយាយ

មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ វាចាហិ ឱភាសិតុំ ។ យោ បន កិក្ខុ តថារូបេ អាសនេ មាតុគ្គាមេន សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ តមេនំ សន្ធេយ្យវចសា ទុមាសិកា និស្សា ទ្វិន្នំ ឆន្នំ អញ្ញតរេន វា ទេយ្យ សន្ធ្យាទិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា និសជ្ជំ កិក្ខុ បដិជានមានោ ទ្វិន្នំ ឆន្នំ អញ្ញតរេន តាវតេញ្ច សន្ធ្យាទិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា យេន វា សា សន្ធេយ្យវចសា ទុចាសិកា វា ទេយ្យ តេន សោ កិក្ខុ តាវតេញ្ច ។ អយម្បិ ឆម្មោ អនិយតោតិ ។

(៣៤៥) ន ហោវ ខោ បន បដិច្ឆន្នំ អាសនំ ហោតីតិ អប្បដិច្ឆន្នំ ហោតិ តុម្ពេន វា តាឯដេន វា តិលញ្ចេន វា សាណិចាតាវតេ វា រុក្ខេន វា ថម្ភេន វា កោដ្ឋធ្បិយា វា យេន កេនចិ អប្បដិច្ឆន្នំ ហោតិ ។ ជាលំតម្មនិយន្តិ ន សក្កា ហោតិ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវិតុំ ។ អលញ្ច ខោ ហោតិ មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ វាចាហិ ឱភាសិតុន្តិ សក្កា ហោតិ មាតុគ្គាមំ ទុដ្ឋុល្លាហិ វាចាហិ ឱភាសិតុំ ។

ចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន ។ កិក្ខុណាមួយ តែម្នាក់ទំនង់ម្នាក់ អង្គុយក្នុងទីកំបាំងលើអាសនៈមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម មានឧបាសិកាដែលមានវាចាគួរជឿបាន ឃើញកិក្ខុនោះហើយចោទដោយ អាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយ ក្តី កិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះ) នៃយធរត្រូវនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិពីរ យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយ ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាដែលមានសំដីគួរជឿបាននោះចោទដោយអាបត្តិណា នៃយធរ ត្រូវនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះកិក្ខុនោះ ។ សូម្បីធម៌នេះ ក៏ឈ្មោះ អនិយតដែរ ។

(៣៤៥) ត្រង់ពាក្យថា អាសនៈដែលគេមិនបានបិទបាំងវែងមែន សេចក្តីថា អាសនៈដែលមិនបិទបាំង ដោយជញ្ជាំងក្តី សន្ទះទ្វារក្តី កន្ទេលផែងក្តី ព័ន្ធព័ទ្ធដោយកាំងនេនក្តី ដោយដើមឈើក្តី ដោយសសរក្តី ដោយស៊ុមក្តី ឬអាសនៈមិនបានបិទបាំងដោយវត្ថុណាមួយ ។ ពាក្យ ថា មិនល្មមធ្វើ (សេវនកិច្ច)បាន គឺកិក្ខុមិនអាចនឹងសេពមេថុនធម្មបាន ។ ពាក្យថា តែថាល្មមនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន គឺកិក្ខុ អាចនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់បាន ។

(๓๔๖) เยา ปชาตึ เยา เยาธิเสา ฯ เป ฯ กิกฺขึ ฯ เป ฯ อยํ ฯมสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต กิกฺขึ ฯ ตถารูเป อาสเนติ ฯารูเป อาสเน ฯ มาตุคฺคาเมา ชาม มนุสฺสิตฺถี ฯ ยกฺขี ฯ เปตี ฯ ติรจฺฉานคตา ปิฯ ปณฺฑิตา วิยฺญู ปฏิพลา สุภาสิตทุพฺภาสิตึ ทุฏฺฐุลฺลาทุฏฺฐุลฺลึ อาชานิตุ ฯ สกฺขิฺจิ ปกาเตา ฯ ปกาเตา ปกายาติ กิกฺขู เจว เหาติ มาตุคฺคาเมา จ ฯ รเหา ชาม จกฺขุสฺส รเหา เสาตสฺส รเหา ฯ จกฺขุสฺส รเหา ชาม ฯ สกฺกา เหาติ อกฺขึ วา นิขนิยมาเน กมุกึ วา ทุกฺขิปิยมาเน สีสึ วา ทุกฺขิปิยมาเน ปสฺสิตุ ฯ เสาตสฺส รเหา ชาม ฯ สกฺกา เหาติ ปกติกถา เสาตุ ฯ นิสชฺชึ กเปฺปยฺยาติ มาตุคฺคาเม นิสินฺเน กิกฺขู อุปนิสินฺเน วา เหาติ อุปนิปชฺเน วา กิกฺขู นิสินฺเน มาตุคฺคาเมา อุปนิสินฺเน วา เหาติ อุปนิปชฺเน วา อุเภา วา นิสินฺนา เหานฺติ อุเภา วา นิปชฺนา ฯ

វិនយបិដក មហាវិភង្គ

(៣៤៦) ពាក្យថា កិកុ្ខណាមួយ មានអធិប្បាយរួចហើយក្នុងបាព-ដិកកណ្ឌសិក្ខាបទទី១ ។ ពាក្យថា លើអាសនៈមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើអាសនៈបែបយ៉ាងនោះ ។ មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុគ្រាម ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី សត្វតិរច្ឆានញី មិនហៅថា មាតុគ្រាមទេ គឺស្រីដែលដឹងក្តី អង់អាចយល់ពាក្យជាសុភាសិតនិងទុព្ភាសិត ពាក្យអក្រក់និងពាក្យល្អ បាន ហៅថា មាតុគ្រាម ក្នុងទីនេះ ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺក្នុងទីជាមួយ ។ ពាក្យថា តែម្នាក់ឯងម្នាក់ គឺមានតែកិកុ្ខនឹងមាតុគ្រាមប៉ុណ្ណោះ ។ ទីកំបាំងភ្នែក ទីស្ងាត់ត្រចៀក ឈ្មោះថា ទីកំបាំង ។ បុគ្គលមិនអាចនឹងឃើញជនទាំងឡាយ ការមិចភ្នែកក្តី ញាក់បិញ្ចើមក្តី ងក់ក្បាលក្តី ក្នុងទីណា ទីនោះហៅថា កំបាំងភ្នែក ។ ទីដែលបុគ្គលមិនអាចឮសំដីជាប្រក្រតីបាន ហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក ។ ពាក្យថា ទៅអង្គុយ គឺការបើមាតុគ្រាមអង្គុយ កិកុអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ឬថា៖ ការបើកិកុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ឬថា អង្គុយទាំងពីរនាក់ក្តី ដេកទាំងពីរនាក់ក្តី ។

(៣៤៧) សន្ទេយ្យវចសា នាម អាគតផលា អកិសមេតាវិនី វិញ្ញាតសាសនា ។ ឧបាសិកា នាម ពុទ្ធំ សរណំ គតា ធម្មំ សរណំ គតា សង្ឃំ សរណំ គតា ។ ឥស្សាតិ បស្សិត្វា ។

(៣៤៨) ទ្វិន្នំ ឆន្នំ អញ្ញតរេន វេទេយ្យសង្ខាតេសេ-សេន វា ចាតិត្តិយេន វា និសជ្ជំ កិក្ខេ បដិជានមានោ ទ្វិន្នំ ឆន្នំ អញ្ញតរេន តាវតេញ្ច សង្ខាតេសេសេន វា ចាតិត្តិយេន វា យេន វា សា សន្ទេយ្យវចសា ឧបាសិកា វេទេយ្យ តេន សោ កិក្ខេ តាវតេញ្ច ។

(៣៤៩) សា ចេ ឃវំ វេទេយ្យ អយ្យោ មយា និដ្ឋោ និសន្តោ មាតុគ្គាមេន សទ្ធិំ តាយ សំសគ្គំ សមាបជ្ជន្តោតិ សោ ចេ[1] តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា តាវតេញ្ច ។ សា ចេ ឃវំ វេទេយ្យ អយ្យោ មយា និដ្ឋោ និសន្តោ មាតុគ្គាមេន សទ្ធិំ តាយ សំសគ្គំ សមាបជ្ជន្តោតិ សោ ចេ ឃវំ វេទេយ្យ សច្ចាមំ និសន្តោ នោ ច ខោ តាយ សំសគ្គំ សមាបជ្ជិន្តិ និសជ្ជាយ តាវតេញ្ច ។ សា ចេ ឃវំ វេទេយ្យ

---

[1] ម ។

(๓๔๗) ឧបាសិកាដែលមានផលមកហើយ (សម្រែចសោតាបត្តិ-ផល) ត្រាស់ដឹងសច្ចៈបួន ស្គាល់សាសនាច្បាស់ ហៅថា ឧបាសិកា មានសំដីគួរជឿបាន ។ ស្រីដែលដល់ព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់ព្រះធម៌ជាទីពឹង ដល់ព្រះសង្ឃជាទីពឹង ហៅថា ឧបាសិកា ។ ពាក្យថា ឃើញ គឺបានប្រទះឃើញ ។

(๓๔๘) ឧបាសិកាចោទដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី កិក្ខុក៏ទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិពីរយ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាទិសេសក្តី បាចិត្តិយក្តី ម្យ៉ាងទៀត ឧបាសិកាមានសំដីគួរជឿបាននោះ ចោទដោយអាបត្តិណា វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិនោះ ចំពោះកិក្ខុនោះ ។

(๓๔๙) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម ឯកិក្ខុនោះប្តេជ្ញាការអង្គុយនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម បើកិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថាខ្ញុំមិនប៉ះពាល់កាយទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះតែការអង្គុយ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា

อายฺยา มยา ทิฏฺโ ทิสฺสโ มาตุกฺกาเมน สทฺธึ กาย-
สมฺสคฺคํ สมาปชฺชตีติ เสา เจ ภิกฺขุ ภิกฺขุนิยา ทาฬหึ
ทิสฺสโ อปิจ โข ทิปชฺชตีติ ทิปชฺชาย กาเรตพฺโพ ฯ
สา เจ ภิกฺขุนิยา อายฺยา มยา ทิฏฺโ ทิสฺสโ มาตุ-
กฺกาเมน สทฺธึ กาย สมฺสคฺคํ สมาปชฺชตีติ เสา เจ ภิกฺขุ
ภิกฺขุนิยา ทาฬหึ ทิสฺสโ อปิจ โข ปิเสาติ น กาเรตพฺโพ ฯ

(๓๙๐) สา เจ ภิกฺขุนิยา อายฺยา มยา ทิฏฺโ
ทิปชฺโ มาตุกฺกาเมน สทฺธึ กาย สมฺสคฺคํ สมาปชฺชตีติ
เสา เจ ตํ ปฏิชานาติ อาปตฺติยา กาเรตพฺโพ ฯ เป ฯ
สจฺจาหึ ทิปชฺโ เสา จ โข กาย สมฺสคฺคํ สมาปชฺชิตฺวา
ทิปชฺชาย กาเรตพฺโพ ฯ เป ฯ ทาฬหึ ทิปชฺโ อปิจ
โข ทิสฺสโติ ทิสชฺชาย กาเรตพฺโพ ฯ เป ฯ ทาฬหึ
ทิสฺสโ อปิจ โข ปิเสาติ น กาเรตพฺโพ ฯ

(๓๙๑) สา เจ ภิกฺขุนิยา อายฺยสฺส มยา สทฺธึ
ทิสฺสสฺส มาตุกฺกามึ ทุฏฺฐุลฺลาหิ วาจาหิ ฉิกาสนฺตสฺส-
ติ เสา เจ ตํ ปฏิชานาติ อาปตฺติยา กาเรตพฺโพ ฯ

ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម បើកិរិយានោះធ្វើយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការដេក ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាម បើកិរិយានោះធ្វើយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរនឹងកាត់ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

(៣៩០) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ដេកប៉ះពាល់មាតុគ្រាម បើកិរិយានោះប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិនយធរត្រូវកាត់ទោសតាមអាបត្តិ ។ បេ ។ បើកិរិយាធ្វើយថា ខ្ញុំបានដេកមែន តែថាខ្ញុំមិនបានប៉ះពាល់កាយមាតុគ្រាមទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការដេក ។ បេ ។ បើកិរិយាធ្វើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវកាត់ទោសចំពោះការអង្គុយ ។ បេ ។ បើកិរិយាធ្វើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរកាត់ (អាបត្តិអ្វីឡើយ ។

(៣៩១) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោកម្ចាស់អង្គុយនិយាយចែចង់មាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើកិរិយានោះប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

สเจ ภิกฺขุ ภาเชยฺย อยฺยสฺส มยา สุตํ อิมสฺส กิร สิกฺขาปทสฺส มาติกาย เอวมาคตา ทุฏฺฐุลฺลาหิ ปาจิตฺติยา เทสนาคามินิโย อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา สเจ ภิกฺขุ ภาเชยฺย สทฺธาย ปสาทาย ยตฺถ วา ตตฺถ วา ทุฏฺฐุลฺลาหิ ปาจิตฺติยา เทสนาคามินิโย อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา ปฏิจฺฉนฺนาย ปริสาย ภิกฺขุนิยา สนฺติเก เทเสติ อาปตฺติ เทสนาคามินิยา ปฏิจฺฉนฺนาย ปริสาย ภิกฺขุนิยา สนฺติเก เทเสติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

(๓๕๒) สเจ ภิกฺขุ ภาเชยฺย อยฺยสฺส มยา สุตํ อิมสฺส กิร สิกฺขาปทสฺส มาติกาย เอวมาคตา ทุฏฺฐุลฺลาหิ ปาจิตฺติยา เทสนาคามินิโย อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา สเจ ภิกฺขุ ตาย ปฏิชานาติ อาปตฺติยา ปาจิตฺติยสฺส ฯ สทฺธาย ปสาทาย ยตฺถ วา ตตฺถ วา ทุฏฺฐุลฺลาหิ ปาจิตฺติยา เทสนาคามินิโย อาปตฺติโย อาปชฺชิตฺวา ปฏิจฺฉนฺนาย ปริสาย ภิกฺขุนิยา สนฺติเก เทเสติ อาปตฺติ เทสนาคามินิยา ปฏิจฺฉนฺนาย ปริสาย ภิกฺขุนิยา สนฺติเก เทเสติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោកម្ចាស់អង្គុយនិយាយចែចដៃមាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើភិក្ខុនោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថាខ្ញុំមិនបាននិយាយចែចដៃមាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ទេ នោះវិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថាខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

(๓๕๒) បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបានឮថា លោកម្ចាស់ដេកនិយាយចែចដៃមាតុគ្រាមដោយវាចាអាក្រក់ បើភិក្ខុនោះប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំដេកមែន តែថាខ្ញុំមិនបាននិយាយចែចដៃ (មាតុគ្រាម) ដោយវាចាអាក្រក់ទេ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការអង្គុយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

(๓๕๓) สา เจ ภิกฺขุ ภาเณยฺย อยฺยา มยา อิเมสุ ทฺวีสุ สิกฺขาปเทสุ ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ น วฏฺฏตีติ สาปิ น ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ น วฏฺฏติ ฯ เป ฯ ตาหิ อิเมสุ ทฺวีสุ สิกฺขาปเทสุ ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ วฏฺฏตีติ สาปิ ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ วฏฺฏติ ฯ

(๓๕๔) สา เจ ภิกฺขุ ภาเณยฺย อยฺยา มยา อิเมสุ ทฺวีสุ สิกฺขาปเทสุ ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ น วฏฺฏตีติ สาปิ น ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ น วฏฺฏติ ฯ เป ฯ ตาหิ อิเมสุ ทฺวีสุ สิกฺขาปเทสุ ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ วฏฺฏตีติ สาปิ ปาติโมกฺขุทฺทานมฺปิ ปริยาปุณิตุ วฏฺฏติ ฯ

(๓๕๕) อยมฺปิ ปุริมสฺส อุภยตฺถ วุฏฺฐาติ ฯ อนิยโตปิ น นิยโต สงฺฆาทิเสสสฺส กิ จาปิ ตสฺส นิยโต ฯ

(៣៥៣) បើទុប្បាសិកានោះធ្វើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែស្រីតែម្នាក់ បើភិក្ខុប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយធរត្រូវកាត់អាបត្តិ ចំពោះការអង្គុយ ។បេ។ បើភិក្ខុធ្វើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថា ខ្ញុំដេក វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដេក ។បេ។ បើភិក្ខុធ្វើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

(៣៥៤) បើទុប្បាសិកានោះធ្វើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ម្នាក់ឯង ដេកក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែស្រីតែម្នាក់ បើភិក្ខុនោះ ប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិនយធរត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការដេក ។បេ។ បើភិក្ខុធ្វើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិនយធរត្រូវកាត់អាបត្តិតាមអង្គុយ ។បេ។ បើភិក្ខុធ្វើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយធរមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

(៣៥៥) ត្រង់ពាក្យថា សូម្បីជាមិ គឺតថាគតពោលប្រៀបធៀបនឹងសិក្ខាបទមុន ។ ត្រង់ពាក្យថា អនិយត គឺមិនច្បាស់ជាអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ឬបាចិត្តិយ ។

[๓๙๖] តមនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ បដិជានាតិ អាបត្តិំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា តាវតេន្ទ្វោ ។ តមនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ នប្បដិជានាតិ អាបត្តិំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា តាវតេន្ទ្វោ ។ តមនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ បដិជានាតិ អាបត្តិំ នប្បដិជានាតិ និសជ្ជាយ តាវតេន្ទ្វោ ។ តមនំ បដិជានាតិ និសជ្ជំ នប្បដិជានាតិ អាបត្តិំ នប្បដិជានាតិ ន តាវតេន្ទ្វោ ។ តមនំ នប្បដិជានាតិ និសជ្ជំ បដិជានាតិ អាបត្តិំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា តាវតេន្ទ្វោ ។ តមនំ នប្បដិជានាតិ និសជ្ជំ នប្បដិជានាតិ អាបត្តិំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា តាវតេន្ទ្វោ ។ តមនំ នប្បដិជានាតិ និសជ្ជំ បដិជានាតិ អាបត្តិំ នប្បដិជានាតិ និសជ្ជាយ តាវតេន្ទ្វោ ។ តមនំ នប្បដិជានាតិ និសជ្ជំ នប្បដិជានាតិ អាបត្តិំ នប្បដិជានាតិ ន តាវតេន្ទ្វោតិ ។

ទុតិយោ អនន្តយតោ និដ្ឋិតោ ។

[๓๙๖] កិកុបេជ្ជាការេ បេជ្ជាការអង្គុយ បេជ្ជាអាបត្តិ វិនយ-ធរត្រូវនិទ្ទិច្ឆយដោយអាបត្តិ ។ កិកុបេជ្ជាការេ មិនបេជ្ជាការអង្គុយ បេជ្ជាអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិទ្ទិច្ឆយដោយអាបត្តិ ។ កិកុបេជ្ជាការេ បេជ្ជាការអង្គុយ មិនបេជ្ជាអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិទ្ទិច្ឆយដោយការអង្គុយ ។ កិកុបេជ្ជាការេ មិនបេជ្ជាការអង្គុយ មិនបេជ្ជាអាបត្តិ វិនយធរមិនគួរនិទ្ទិច្ឆយអ្វីឡើយ ។ កិកុមិនបេជ្ជាការេ បេជ្ជាការអង្គុយ បេជ្ជាអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិទ្ទិច្ឆយដោយអាបត្តិ ។ កិកុមិនបេជ្ជាការេ មិនបេជ្ជាការអង្គុយ បេជ្ជាអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិទ្ទិច្ឆយដោយអាបត្តិ ។ កិកុមិនបេជ្ជាការេ បេជ្ជាការអង្គុយ មិនបេជ្ជាអាបត្តិ វិនយធរត្រូវនិទ្ទិច្ឆយដោយការអង្គុយ ។ កិកុមិនបេជ្ជាការេ មិនបេជ្ជាការអង្គុយ មិនបេជ្ជាអាបត្តិ នោះវិនយធរមិនគួរនិទ្ទិច្ឆយ (អ្វីឡើយ) ។

អនិយតទី ๒ ចប់ ។

(๓๙๗) ขุทฺทิฏฺฐา เขา อายสฺมนฺตา เจว อนิยตา จ ฯ ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ทุติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ปริสุทฺธตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตุณฺหี ฯ เอวเมตं ธารยามีติ ฯ

อนิยตกณฺฑํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตสฺสุทฺทานํ

อลังกมฺมนิยญฺเจว ตเถว จ น เหว เขา
อนิยตา สุปญฺญตฺตา พุทฺธเสฏฺเฐน ตาทินาติ ฯ

(៣៥៧) លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះអនិយតពីរ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ទាំងឡាយក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈពីដងផង លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់អស់វារៈបីដងផង លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកម្ចាស់បរិសុទ្ធក្នុងអាបត្តិទាំងនេះហើយ ហេតុនោះ ឃានជាលោកម្ចាស់ស្ងៀមនៅ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយកិរិយាស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

អនិយតកណ្ឌ ចប់ ។

ឧទ្ទាននៃអនិយតកណ្ឌនោះ

អនិយតាបត្តិ (ពីរ) គឺ អលំកម្មនិយ ១ នាលំកម្មនិយ ១ ដែលព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ប្រសើរ មានព្រះគុណធម៌មាំមួន ទ្រង់បញ្ញត្តទុកល្អហើយ ។

សន្ទិកចន្លុះត្រាប់មាតិកា

ឪរេសកណ្ឌ	លេខទំព័រ
សង្ឃាទិសេសទី ១	១
រឿងសេយ្យសកភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង	៦
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់	៧
បទភាជនីយ សុទ្ធិក	"
បទភាជនីយ និយាយអំពីទណ្ឌកម្ម	១៣
បទភាជនីយ និយាយអំពីពន្ធនកម្ម	១៥
បទភាជនីយ និយាយអំពីបកម្មមានមូលត្រូវបំពាំងអស់ដាដើម	១៩
វិនិច្ឆ័យសំដែងអំពីអនាបត្តិ	៣៧
វិនីតវត្ថុគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហូរហែ)	៣៨
វិនីតវត្ថុ សំដែងអំពីភិក្ខុ ១ រូបកំពុងយល់សប្តិដាដើម	៣៩
សង្ឃាទិសេសទី ២	៥៧
រឿងឧទាយិភិក្ខុ	"
សេចក្តីបញ្ញត្តិ	៥៧
បំណែកសិក្ខាបទ	"
បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុបេយ្យាល	៥៩
បទភាជនីយ និយាយអំពីស្រីពីរនាក់ដាដើម	៦៣
សំដែងអំពីវិនិច្ឆ័យដែលមិនត្រូវអាបត្តិ	៨០
វិនីតវត្ថុគាថា (មាតិកានុក្រម គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហូរហែ)	"
វិនីតវត្ថុ រឿងភិក្ខុចាប់ពាល់ម្តាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ដាដើម	៨១

លេខទំព័រ

សង្ឃាទិសេសទី ៣ ៨៦

រឿងឧទាយិភិក្ខុ . . . . . ,,
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៩៨
ចំណែកសិក្ខាបទ . . . . . ,,
បទភាជនីយ ៩៩
និយាយអំពីភាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៩៩
វិនីតវត្ថុគាថា (មាតិកានុក្រម តំបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហ្លួរហែ) ១០០
វិនីតវត្ថុ សំដែងអំពីស្រីម្នាក់ដណ្តប់សំពត់កម្ពលជ្រលក់ថ្មីជាដើម ១០១

សង្ឃាទិសេសទី ៤ ១០៥

និទានឧទាយិភិក្ខុ . . . . . ,,
សេចក្តីបញ្ញត្តិសិក្ខាបទ ១០៩
សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ ១១១
បទភាជនីយ និយាយអំពីភិក្ខុសង្ស័យជាដើម ១១៣
សំដែងអំពីភាវៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១១៦
វិនីតវត្ថុគាថា (មាតិកានុក្រម តំបញ្ជីរឿងតាមរបៀបហ្លួរហែ) . . . . . ,,
វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីស្រីអារជាដើម ១១៧

សង្ឃាទិសេសទី ៥ ១២០

និទានឧទាយិភិក្ខុ . . . . . ,,
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង ១២៩
សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ១៣៣
បទភាជនីយ និយាយអំពីនិក្ខេបបទ . . . . . ,,

សង្ខិត្តបច្ចុប្បន្នកថាបាលីមាតិកា ៣៧៧

លេខទំព័រ

ស្រីមាន ១០ ពួក ១៣៤

ភរិយាមាន ១០ ពួក . . . . . ″

និយាយអំពីខណ្ឌបក្ខ ១៣៧

និយាយអំពីពន្ធបក្ខ ១៣៩

និយាយអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ១៧៦

វិនីតវត្ថុគាថា (មាតិកានុក្រម គំបញ្ជីរឿងតាមលំដាប់ហ្មូរហែ) . . . . . ″

វិនីតវត្ថុ និយាយអំពីរឿងស្រីដេកលក់ដាដើម . . . . . ″

សង្ឃាទិសេសទី ៦ ១៧៩

រឿងភិក្ខុនៅក្នុងដែនអាឡវី . . . . . ″

រឿងមណិកណ្ឌតាគរាជ ១៨៣

និយាយអំពីរឿងហ្វូងសត្វស្វាប ១៨៨

និយាយអំពីរឿងកុលបុត្តឈ្មោះរដ្ឋបាល ១៩១

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ទំនងសិក្ខាបទវិភង្គ ១៩៣

សិក្ខាបទវិភង្គ ទំនងសម្មតិវិធិ ១៩៥

និយាយអំពីការសំដែងទីសង់កុដិ ១៩៧

បទភាជនីយ និយាយអំពីទីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយដាដើម ១៩៩

សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២២២

សង្ឃាទិសេសទី ៧ ២២៣

រឿងជន្តាគ្គេរ . . . . . ″

សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២២៥

លេខទំព័រ

សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីការសូមសង្ឃ ឲ្យមើលទីសង់វិហារ. ២២៥
សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីវិធីសន្មតិ. ២២៧
បទភាជនីយ និយាយអំពីវិហារសង្ឃមិនបានសំដែងទីឲ្យដាដើម. ២៣៣
សំដែងអំពីភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៣៨

សង្ឃាទិសេសទី ៨ ២៣៩

និទានព្រះទព្វត្ថេរ. ២៣៩
និយាយអំពីការសន្មតិព្រះទព្វត្ថេរឲ្យជាអ្នករៀបចំសេនាសនៈ តំងសំដែងឡើងនូវភាព. ២៤១
និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ ២៤៥
និទានមេត្តិយាភិក្ខុនី ២៥០
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២៥៥
បំណែកសិក្ខាបទ . . . . . "
និយាយអំពីអធិការណ៍ ៤ យ៉ាង ២៥៦
បទភាជនីយ និយាយអំពីការចោទដោយការមិនឃើញជាដើម ២៥៧
និយាយអំពីភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ. ២៧០

សង្ឃាទិសេសទី ៩ ២៧១

និទានមេត្តិយភុម្មជកភិក្ខុ . . . . . "
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២៧៥
សិក្ខាបទវិភង្គ អធិការណ៍ជាបំណែកនៃ . . . . . "
សិក្ខាបទវិភង្គ និយាយអំពីលេស ១៦ យ៉ាង ២៧៨
បទភាជនីយ និយាយអំពីបំណែកនៃអាបត្តាធិការណ ២៨៥
បទភាជនីយ និយាយអំពីអធិការណ៍មានមូលមួយ ។ ២៨៧
សំដែងអំពីភារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ២៩១

សន្ទីកថង្គ័លច្រាប់មាតិកា ៣៧៩

លេខទំព័រ

សង្ឃាទិសេសទី ១០ ១៩១

និទានទេវទត្តភិក្ខុ . . . . . "
និយាយអំពីវត្ថុ ៥ យ៉ាង ២៩២
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ២៩៨
បំណែកសិក្ខាបទ . . . . . "
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម ៣០១
បទភាជនីយ ៣០២
និយាយអំពីអនាបត្តិ ៣០៣

សង្ឃាទិសេសទី ១១ ៣០៤

និទានភេទានុវត្តកភិក្ខុ . . . . . "
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៣០៦
សិក្ខាបទវិភង្គ ៣០៧
ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម ៣០៩
បទភាជនីយ និយាយអំពីវារៈដែលត្រូវអាបត្តិ ៣១១
សំដែងអំពីវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣១២

សង្ឃាទិសេសទី ១២ ៣១៣

និទានឧដ្ឋភិក្ខុ . . . . . "
សេចក្តីបញ្ញត្តិ ៣១៦
ការចែកសិក្ខាបទ ៣១៧
វិធីសូត្រសមនុភាសនកម្ម ៣១៩
បទភាជនីយ ៣២០
វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ ៣២១

លេខទំព័រ

សង្ឃាទិសេសទី ១៣ ៣៦២

និទានអស្សជិបុនព្វសុកភិក្ខុ . . . . . ॥
និទានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ នឹងព្រះមោគ្គល្លានត្ថេរ ៣៣៤
និយាយអំពីបញ្ហាជនីយកម្ម ៣៣៥
និយាយអំពីសេចក្ដីបញ្ញត្តិ ៣៤០
សិក្ខាបទវិភង្គ ៣៤១
និយាយអំពីសមនុភាសនកម្ម ៣៤៥
បទភាជនីយ ៣៤៦
និយាយអំពីវារៈមិនត្រូវអាបត្តិ ៣៤៧
បញ្ហាវើងនៃសង្ឃាទិសេសនោះ ៣៤៩

អនិយតកណ្ឌ

អនិយតទី ១ ៣៥០

និទានឧទាយិភិក្ខុ . . . . . ॥
និទានឧបាសិកាឈ្មោះនាងវិសាខា ៣៥១
សេចក្ដីបញ្ញត្តិ ៣៥៣
ការចែកសិក្ខាបទ ៣៥៥
បទភាជនីយ . . . . . ॥

អនិយតទី ២ ៣៦១

និទានឧទាយិភិក្ខុ . . . . . ॥
និទានឧបាសិកាឈ្មោះនាងវិសាខា ៣៦២
សេចក្ដីបញ្ញត្តិ ៣៦៣
សិក្ខាបទវិភង្គ . . . . . ॥
បទភាជនីយ ៣៦៩

សៀវភៅនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងវិញ ដោយប្រាក់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ :

Printing costs were met through the gift of

Hisao Kasahara
3-4-2 Azaminominami, Aoba-ku, Yokohama-shi, Japan

この本は次の方によって復刻されました。

笠原尚夫
〒225 横浜市青葉区あざみ野南3-4-2
☎045-913-1921

ព្រះត្រៃបិដក ភាគទី ១១០ " អភិធម្មបិដក "
ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ, ភ្នំពេញ
ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ
បោះពុម្ព ថ្ងៃទី ១០ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤
សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀង និងបោះពុម្ពនៅប្រទេសជប៉ុន

TRIPITAKA VOL. 2 (of 110 volumes total)
"VINAYA PITAKA"
Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh
Reproduced with the kind cooperation of the
TRIPITAKA PUBLISHING COMMITTEE
First edition December 8, 1994
Printed in Japan by Hirosaki Sogo Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・第2巻ヴィナヤピタカ（律部）
発　　行：プノンペン仏教研究所
復刻救援：カンボジア版トリピタカ(南伝大蔵経)復刻救援委員会
発　　行：1994年12月8日
印刷・製本／弘前相互印刷株式会社
製作にあたり弘前相互印刷株式会社の多大な協力を得ました。

INSTITUT BOUDDHIQUE